

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. A.820.3 / NTP.1866
Family INDO-EUROPEAN
Sub-Family TEUTONIC
Branch SCANDINAVIAN
Group —
Language ICELANDIC
Dialect
Locality ICELAND

Contents New Test. & Psalms
Version Revision of 1863
Translators Pétursson, Melsted,
& Magnússon
Published by BFBJS
Place Oxford University
Date 1866
Accession No. 2484
Accession Date Sept 18, 1942
Price \$ 0.50

HIÐ
NÝA TESTAMENTI

DROTTINS VORS

JESÚ KRISTS,

ÁSAMT MEÐ

DAVÍÐS SÁLMUM.

ENDURSKOÐUÐ ÚTGÁFA.

OXFORD:

PRENTAÐ Í PRENTSMIÐJU HÁSKÓLANS Í OXFORD,
Á KOSTNAÐ HINS BREZKA OG ERLENDA
BIFLÍUFÈLAGS.

1866.

YFIRLIT.

	<i>Kapít.</i>		<i>Kapít.</i>
Guðspjall MATTEUSAR	28	Páls fyrri pistill til Tímóteusar	6
——— Markúsar	16	—— síðari pistill til Tímóteusar	4
——— Lúkasar	24	—— pistill til Títusar	3
——— Jóhannesar	21	—— pistill til Filemons	1
Postulanna gjörningar	28	—— pistill til hinna Hebresku	13
Páls pistill til Rómverja	16	Jakobs pistill	5
—— fyrri pistill til Korintumanna	16	Peturs fyrri pistill	5
—— síðari pistill til Korintumanna	13	—— síðari pistill	3
—— pistill til Galatananna	6	Jóhannesar fyrsti pistill	5
—— pistill til Efesusinnanna	6	——— annar pistill	1
—— pistill til Filippborgarmanna	4	——— þriðji pistill	1
—— pistill til Kólossaborgarmanna	4	Júdasar pistill	1
—— fyrri pistill til Tessaloníkumanna	5	Jóhannesar ópinberunarbók	22
—— síðari pistill til Tessaloníkumanna	3		
DAVÍÐS SÁLMAR	150		

MATTEUSAR GUÐSPJALL.

1. KAPÍTULI.

Ættartala Krists; hans getnaður af heilögum anda; nafn hans og fæðing.

ÞETTA er ættartala Jesú Krists, sonar Davíðs, sonar Abrahams:

2. Abraham gat Ísaak; Ísaak gat Jakob; Jakob gat Júdas og bræður hans;

3. Júdas gat Fares og Sara við Tamar; Fares gat Esrom; Esrom gat Aram;

4. Aram gat Aminadab; Aminadab gat Naasson; Naasson gat Salmón;

5. Salmón gat Bóos við Rakab; Bóos gat Obed við Rut; Obed gat Jessai;

6. Jessai gat Davíð konung; Davíð gat Salómon við konu Úríasar;

7. Salómon gat Róbóam; Róbóam gat Abía; Abía gat Asa;

8. Asa gat Jósafat; Jósafat gat Jóram; Jóram gat Ósías;

9. Ósías gat Jóatam; Jóatam gat Akas; Akas gat Esekías;

10. Esekías gat Manasses; Manasses gat Amon; Amon gat Jósías;

11. Jósías gat Jekonías og bræður hans um tíma hinnar Babýlonisku herleiðingar.

12. En eptir herleiðinguna gat Jekonías Salatíel; Salatíel gat Sóróbabel;

13. Sóróbabel gat Abíúd; Abíúd gat Eliákeím; Eliákeím gat Asór;

14. Asór gat Sadók; Sadók gat Akeím; Akeím gat Eliúð;

15. Eliúð gat Eleasar; Eleasar gat Mattan; Mattan gat Jakob;

16. Jakob gat Jósep, mann Maríu, sem var móðir Jesú, hver eð kallast Kristur.

17. Eru þannig alls 14 ættliðir frá Abraham til Davíðs, frá Davíð til hinnar Babýlonisku herleiðingar 14, og 14 frá herleiðingunni til Krists.

18. † Fæðing Jesú Krists varð með þessum atburðum: móðir hans María var föstnuð Jósep, en áður en þau komu saman, fannst hún barns hafandi af Heilögum Anda.

19. En festarmaður hennar Jósep, sem var valmenni, og ekki vildi gjöra henni opinbera minkun, ásetti sér að skiljast heimuglega við hana.

20. Þegar hann hafði þetta í hyggju, þá vitradist honum eingill Guðs í draumi og

sagði: Jósep, sonur Davíðs, víla þú ekki fyrir þér að ganga að eiga Maríu, festarkonu þína; því sá þúngi, er hún geingur með, er getinn af Heilögum Anda.

21. Hún mun son fæða, hann skaltu láta heita Jesús, því hann mun frelsa sitt fólk frá þess syndum.

22. En alt þetta skeði, svo að rættist það, sem Drottinn mælti fyrir spámanninginn, er svo sagði:

23. Sjá, mey mun barns hafandi verða og son fæða, hann munu menn heita láta Emmanúel; það þýðir: Guð með oss.

24. Þegar Jósep vaknaði, gjörði hann, sem eingill Drottins hafði boðið, og tók festarkonu sína til sín;

25. En kendi hennar ekki þángað til hún ól sinn frumgetinn son, sem hann lét heita Jesús.

2. KAPÍTULI.

Vitríngar veita Kristi lotnúngu. Hann flýr til Egiptalands. Heródes lætur deyða sveinbörnin í Betlehem. Jesús kemur til Nazaret.

ÞEGAR nú Jesús var fæddur í Betlehem í Júdea, á dögum Heródesar konungs, komu vitríngar úr austurlöndum til Jerúsalem, og sögðu:

2. Hvar er hinn nýfæddi

konungur Gyðinga? Vær höfum sæð hans stjörnu í austurlöndum, og erum komnir til að veita honum lotnúngu.

3. En er Heródes konungur heyrði þetta, varð hann skelfdur, og öll Jerúsalem með honum,

4. Og lét samankalla alla ædstu presta og löglærða lýðsins, og spurði þá, hvar Kristur ætti að fæðast.

5. Þeir sögðu honum: í Betlehem í Júdea; því þannig hefði spámaðurinn skrifað:

6. Þú Betlehem í Júdea ert eingan veginn hin minnsta á meðal merkisborga Júdea; Því frá þér mun koma höfðingi, er ráða skal fyrir mínum lýð Ísrael.

7. Þá kallaði Heródes vitríngana til sín á laun, og spurði þá vandlega, nær stjarnan hefði sæzt;

8. Sendi þá síðan til Betlehem og sagði: farið, og haldið vandlega spurnum fyrir um barnið, og þegar þér hafið fundið það, þá kunngjörið mér það, að eg einninn geti komið -að auðsýna því lotnúngu.

9. En þegar þeir höfðu heyrt konunginn, fóru þeir leiðar sinnar. Og sjá, stjarna sú, sem þeir höfðu sæð í austur-

löndum, gekk undan þeim, þar til hana bar þar yfir, sem barnið var;

10. Og er þeir sáu stjörnuna, glöddust þeir harla mjög,

11. ¶ Geingu inn í húsið, og fundu þar barnið ásamt með Maríu móður þess, féllu fram og veittu því lotningu. Þar næst opnuðu þeir fjárhirzlrur sínar, og færðu því gjafir, gull, reykelsi og myrru.

12. Síðan gaf Guð þeim ávísun í draumi, að þeir skyldu ekki snúa aftur til Heródesar; fóru þeir því aðra leið heim aftur í sitt land.

13. Þegar þeir voru burtu farnir, vitradist eingill Drottins Jósep í draumi, og sagði: státt upp, tak barnið og móður þess, og flý til Egyptalands, og ver þar, þángað til eg segi þér; því Heródes mun leita barnsins að fyrirfara því.

14. En þegar hann vaknaði, tók hann barnið og móður þess um nótt, og fór til Egyptalands,

15. Og dvaldist þar, þángað til Heródes var dauður; svo að rættist það, sem Drottinn sagði fyrir spámanninn: af Egyptalandi kallaði eg son minn.

16. ¶ En er Heródes sá, að hann var gabbður af vitring-

unum, varð hann afar reiður, sendi út og lét myrða öll sveinbörn í Betlehem, og í þeim hærudum, er þar voru í grend, tvævetur og þau, er ýngri voru, sem svaraði þeirri tímaleingd, er hann hafði komizt eptir hjá vitringunum.

17. Sannaðist það þá, sem spámaðurinn Jeremías segir:

18. Í Rama heyrðust hljóð, kveinstafir, grátur og vein mik-ið; Rakel harmar börn sín, og vill ekki huggast láta, því það er útgjört um þau.

19. ¶ Þegar Heródes var dauður, vitradist eingill Drottins Jósep í draumi í Egyptalandi, og sagði:

20. Státt upp og tak barnið og móður þess, og far til Gyðingalands, því þeir eru dauðir, er setið hafa um líf barnsins.

21. Jósep stóð upp, tók barnið og móður þess, og fór til Gyðingalands.

22. En er hann heyrði, að Arkelaus hefði tekið við ríki í Júdea, í stað Heródesar föður síns, bar hann ekki traust til að fara þángað, og veik því, eptir ávísun Guðs í draumi, í Galílealand,

23. Og settist að í borg þeirri, er heitir Nazaret, svo að það rættist, sem spámennirnir

höfðu fyrirsagt, að hann skyldi naðverskur kallast.

3. KAPÍTULI.

Jóhannes kennir, skírir, áminnir; Jesús er skírður af Jóhannesí.

AÞEIM tíma kom Jóhannes skírari, og hóf þessa kenningu í óbygðum Júdealands:

2. Takið sinnaskipti, því himnaríki er nálægt.

3. Því að um hann er það, sem spámaðurinn Esajas kemst svo að orði: Í óbygðum er kallað: tilbúið veg Drottni, beinið brautir hans.

4. En sjálfur bar Jóhannes klæðnað af úlfalda hárum, og hafði leðurbelti um sínar lendar; til matar hafði hann eingisprettur og skógarhunang.

5. Þá kom til hans fólk frá Jerúsalem og úr öllu Júdea, og úr öllum hèruðum við Jórdan,

6. Og hann skírði þá í ánni, sem játuðu syndir sínar.

7. ¶ En sem hann sá marga Farísea og Sadúsea koma til sinnar skírnar, sagði hann við þá: Þèr, nöðru kyn, hver hefir kent yður, að umflýa hina tilkomandi hegningu?

8. Berið þessvegna þann ávöxt, er sambjóði betruðu hugarfari.

9. Segið ekki af sérpótta með

sjálfum yður: vèr eigum Abraham fyrir föður; því trúið mèr, að máttugur er Guð að vekja Abrahami börn af steinum þessum;

10. Því nú þegar ríður öxin að rótum trjáanna, og mun þá hvert það trè, sem ekki ber góðan ávöxt, upphöggvið verða og í eld kastað.

11. Eg skíri yður einúngis í vatni til líferniss betrunar, en sá, sem eptir mig kemur, er mèr svo miklu meiri, að eg er ekki verður að bera skóklæði hans; hann mun skíra yður með Heilögum Anda og eldi.

12. Sína varpskúflu ber hann í hendi sèr, og hann mun hreinsa sinn láfa; korninu mun hann safna í hlöðu, en hismið mun hann brenna í óslökkvanda eldi.

13. ¶ Um þessar mundir kom Jesús úr Galílea til Jórdanar, til Jóhannesar, þess erindis að skírast af honum,

14. En Jóhannes færðist undan því, og sagði: mèr er þörf, að eg skíríst af þèr, og þú kemur til mín.

15. Jesús svaraði honum og sagði: veittu mèr þetta, því þannig ber okkur að fullnægja öllu réttlæti; og þá lét Jóhannes það eptir honum.

16. Og sem Jesús var skírð-

ur, stè hann jafnskjótt upp úr vatninu; og sjá, þá opndust himnarnir uppi yfir honum, og Jóhannes sá Guðs Anda ofan stíga, eins og dúfu, og koma yfir hann;

17. Og sjá, þá heyrðist rödd af himnum, er sagði: Þessi er sonur minn elskulegur, á hverjum eg hefi velþóknun.

4. KAPÍTULI.

Jesú er freistað af djöflinum; hann ríkur burt frá Íúdei og býr í Kapernaum; kemir, kveður fjóra lærísveina sér til fylgjar, kemir síðan og lækur.

EPTIR það var Jesús leiddur af andanum á eyðimörku, svo að hann freistadist af djöflinum;

2. Og er hann hafði fastað fjörutíu daga og fjörutíu nætur, tók hann loks að húngra.

3. Þá kom freistarinn til hans og sagði: ef þú ert Guðs Sonur, þá bjód þú, að steinar þessir verði að braudum.

4. Jesús svaraði: Skrifað stendur: maðurinn lifir ekki af einu saman braudi, heldur af sérhverju orði, sem fram gengur af Guðs munni.

5. Þessu næst tók djöfullinn hann með sér í borgina helgu, og fór með hann upp á musteris bustina, og sagði við hann:

6. Ef þú ert Sonur Guðs, þá

kasta þér hér ofan fyrir, því skrifað er: Guð mun bjóða einglum sínum að sjá þér borgið, og þeir munu bera þig á höndum sér, að ekki steytir þú fót þinn við steini.

7. Jesús svaraði honum: Aftur stendur skrifað: "ekki skaltu freista Drottins Guðs þíns."

8. Enn á ný fór djöfullinn með hann upp á ofurhátt fjall, og sýndi honum öll ríki veraldarinnar og þeirra dýrð, og mælti:

9. Alt þetta mun eg gefa þér, ef þú fellur fram og tilbiður mig.

10. Þá mælti Jesús: Far frá mér, Satan; því skrifað er: Drottinn Guð þinn átt þú að tilbiðja og þjóna honum einum.

11. Þá yfirgaf djöfullinn hann, og sjá, einglar komu og þjónudu honum.

12. ¶ En þegar Jesús heyrði, að Jóhannes var settur í fangelsi, veik hann til Galílea,

13. Og fór frá Nazaret, og settist að í Kapernaum, er liggur við sjáfarsíðuna á Sabúlons og Neptaleims landamærum,

14. Svo að réttist það, sem spámaðurinn Esajas segir:

15. Land Sabúlons og Nep-

taleims við sjóinn hinumegin Jórdanar, Galílea hið heiðna,

16. Lýður sá, er í myrkri sat, sá ljós mikið, og þeim, sem bjuggu í enu dimma dauðans landi, er ljós upp runnið.

17. † Upp frá þessu hóf Jesús að kenna, og segja: takið sinna skipti; himnaríki er nálægt.

18. † Einhverju sinni er hann gekk með sjónum í Galílea, leit hann tvo bræður, Símon, sem kallaður var Pétur, og Andrés bróður hans, er voru að leggja net í sjó, því þeir voru fiskimenn;

19. Og sagði til þeirra: Fylgið mér, og mun eg gjöra yður að manna veiðurum.

20. Þeir yfirgáfu jafnskjótt netin, og fylgdu honum.

21. Og er hann gekk þaðan leingra áfram, leit hann aðra tvo bræður, Jakob Sebedeusson og Jóhannes, bróður hans, á skipi með Sebedeusi, föður þeirra, og voru þeir að bæta net sín; þá kvaddi hann einninn til fylgdar við sig;

22. Þeir yfirgáfu jafnskjótt skipið og föður sinn, og ræðust til fylgdar við hann.

23. † Síðan fór Jesús um alt Galílea og kendi í samkundum þeirra, og flutti þeim gleði-boðskapinn um Guðs ríki, og

læknaði als kyns sóttir og kránkleika meðal lýðsins;

24. Og barst orðstír hans um alt Síryland. Og færðu menn til hans alla sjúka, sem af ýmislegum kránkleikum og þúngum sjúkdómum haldnir voru, djöfulóða, túnglsjúka, máttvana, og læknaði hann þá.

25. Og fylgdi honum mikill fjöldi fólks úr Galílea og Dekapólis, Jerúsalem og Júdea, og úr landinu fyrir handan Jórdan.

5. KAPÍTULI.

Kenníng Jesú á fjallinu; hans áminning til postulanna; hans útskríning yfir lögmálið og bodorðin.

EN er hann sá mannfjöldann, gekk hann upp á fjall eitt og settist þar; þá komu lærisveinarnir til hans;

2. Tók hann þá til að kenna þeim á þessa leið:

3. Sælir eru þeir, sem eru andlega volaðir, því þeirra er himnaríki.

4. Sælir eru sorgbitnir, því þeir munu huggun hljóta.

5. Sælir eru hógværir, því þeir munu jarðrikið erfa.

6. Sælir eru þeir, sem húngrar og þyrstir eptir réttlætinu, því þeir munu saddir verða.

7. Sælir eru miskunsamir, því þeir munu miskun hljóta.

8. Sælir eru hreinhjartaðir, því þeir munu Guð sjá.

9. Sælir eru friðsamir, því þeir munu Guðs börn kallaðir verða.

10. Sælir eru þeir, sem fyrir réttlætisins sakir ofsóktir verða, því þeirra er himnaríki.

11. Sælir eruð þér, þegar menn atyrða yður, ofsækja og tala gegn yður alls konar illyrði mín vegna, en þó ljúgandi.

12. Fagnid og verið gladdir, því yðar verðkaup er mikið á himnum; því þannig ofsóktu þeir spámennina, sem fyrir yður voru.

13. ¶ Þér eruð salt jarðar; nú, ef saltið dofnar, með hverju á þá að selta það? það er þá til einskis nýtt, nema að útkastast og fótum troðast af mönnum.

14. Þér eruð ljós heimsins; sú borg, sem á fjalli er bygð, fær ekki dulizt.

15. Menn kveykja ekki ljós til að setja það undir mæliker, heldur setja menn það í ljósa-stíku, að það lýsi þeim, sem inni eru;

16. Svo lýsi og yðvart ljós öðrum mönnum, að þeir sjái yðar góðverk, og vegsami yðar himneska föður.

17. ¶ Ætlið ekki, að eg sè

kominn til að aftaka lögmálið og spámennina; til þess er eg ekki kominn, heldur til þess að fullkomna það.

18. Sannlega segi eg yður: þangað til himin og jörð forgengur, mun ekki hinn minnsti bókstafur eða titill lögmálsins líða undir lok, uns því öllu er fullnægt.

19. Hver sem því brýtur eitt af þessum boðum, er minnst sýnist um varða, og hvetur aðra til þess, hann mun minnstur kallast í himnaríki; en hver sem hlýðir þeim, og ræður (öðrum til hins sama), hann mun mikill kallast í himnaríki;

20. Því eg segi yður, að nema yðar réttlæti taki fram Fariseanna og hinna löglærðu, munuð þér ekki koma í himnaríki.

21. ¶ Þér hafið heyrt, að það var bannað í fornöld mann að vega, en ef einhver vægi mann, skyldi hann dóms sekur;

22. En eg segi yður, að hver sem reidist bróður sínum, er dóms sekur; og hver, sem segir við bróður sinn, þú heimskíngi, verður sekur eptir dómi hins mikla ráðs; en hver, sem segir, þú guðleysíngi, vinnur til helvítis elds.

23. Þar fyrir, þegar þú færir

gáfu þína til altarisins, og þér kemur þar í hug, að þú hafir eitthvað gjört á annars hluta,

24. Þá skil þar eptir gáfu þína við altarið, far burt og sættz áður við bróður þinn, kom síðan og offra gáfu þinni.

25. Vertu skjótur til sætta við mótstöðumann þinn, meðan þú ert enn á vegi með honum (til dómars), svo að eigi afhendi hann þig dómarsanum, en hann fangaverðinum, og verði þér síðan í dýflissu kastað.

26. Sannlega segi eg þér, að þú munt þaðan ekki út komast, fyrr en þú hefir borgað hinn síðasta pening.

27. ¶ Þér hafið heyrt boðið: þú skalt eigi hórdóm drýgja;

28. En eg segi yður, að hver sem lítur konu girndar auga, hefir þegar drýgt hór með henni í hjarta sínu.

29. Ef auga þitt hið hægri hneykslar þig, þá stíng það út, og kasta því á burt; því betra er þér að missa einn lima þinna, en öllum þínum líkama verði kastað í helvíti.

30. Eins ef þín hægri hönd lokkar þig til syndar, þá sníð hana af og kasta á burt; betra er þér að missa einn lima þinna, en að öllum þínum líkama verði kastað í helvíti.

31. Það er boðið, að hver, sem segir skilið við konu sína, skuli gefa henni skilnaðarskrá;

32. En eg segi yður, að hver sem lætur skilið við konu sína, án þess hún sè um hór sek, er skuld í, að hún verður hór-kona, og hver, sem geingur að eiga þá konu, sem við mann sinn hefur skilið, drýgir hór.

33. ¶ Þér hafið einnig heyrt, að forfeðrunum var gefið það boðorð: þú skalt ekki sverja rángan eið, heldur efna svardaga þína við Guð:

34. En eg segi yður, að þér eigið öldungis ekki að sverja, hvorki við himininn, því hann er háseti Guðs;

35. Nè við jörðina, því hún er hans fótskör; ekki heldur við Jerúsalem, því hún er borg hins mikla konúngs;

36. Ekki heldur við höfuð þitt, því ekki getur þú gjört eitt einasta hár svart eða hvítt á því;

37. En játið, þegar játa ber, og neitið, þegar neita ber; hvað sem þar er fram yfir, það kemur frá hinum vonða.

38. ¶ Þér hafið heyrt, að boðið er: Auga fyrir auga, tönn fyrir tönn;

39. En eg segi yður: Rísið ekki öndverðir móti mein-gjörðum annara, heldur slái

einhver þig á hægri kinn þína, þá bjóð honum einnig hina.

40. Vilji einhver hafa laga-deilur við þig um kyrtil þinn, þá lát honum og yfirhöfn þína lausa.

41. Neyði nokkur þig um einnar mílu fylgd, þá far með honum tvær;

42. Gef þeim, sem biður, og vert ekki afundinn við þann, sem af þér vill lán taka.

43. ¶ Þér hafið heyrt, að boðið er: þú átt að elska náunga þinn, og hata óvin þinn;

44. En eg býð, að þér elskið óvini yðar, blessið þá, sem yður bölva, gjörið þeim gott, sem hata yður, og biðjið fyrir þeim, sem rógbera yður og ofsækja;

45. Svo þér sènd börn föðurs yðar á himnum, því hann lætur sína sól upp renna yfir vonda og góða, og rigna yfir ráðvanda og óráðvanda.

46. Því þótt þér elskið þá, sem yður elska, hver laun eigið þér skilið fyrir það? Gjöra ekki tollheimtumenn hið sama?

47. Og þótt þér látið að eins kært við landa yðar, hvað gjörið þér lofsvert með því? Gjöra ekki heidnir menn hið sama?

48. Verið þar fyrir fullkommir,

eins og yðar faðir á himnum er fullkominn.

6. KAPÍTULI.

Jesús talar um ölmusur, bænir, föstu, himneskan auð; rarar við dhyggju.

VARIZT að gjöra góðverk yðar í manna augsyn, til þess að þeir sjái þau; annars hafið þér eingra launa að vænta af yðar himneska föður.

2. Þegar þú þar fyrir ætlar að gefa ölmusu, þá lát ekki blása í lúður fyrir þér, eins og hræsningar gjöra á samkomum og strætum, til þess að þeim verði hrósað af mönnum: því sannlega segi eg yður, þeir hafa þegar úttekið laun sín.

3. En nær þú vilt gefa ölmusu, þá viti ekki hönd þín hin vinstri, hvað sú hægri gjörir;

4. Svo þín góðgjörð sè hulin, og faðir þinn, sem sèr það, sem í leyni er gjört, mun þér það opinberlega endurgjalda.

5. ¶ Eins, nær þú biðst fyrir, þá hegða þér ekki sem hræsningar, sem helzt vilja standa og biðjast fyrir á strætum og gatnamótum, til þess að þeir verði sènir af öðrum; sannlega segi eg yður, þeir hafa þegar úttekið sín laun.

6. En nær þú vilt biðjast fyrir, þá far þú í svefnhús þitt, og loka dyrunum; bið svo föður þinn í einrúmi, og hann, sem

sèr hvað í einrúmi skeður, mun veita þèr það opinberlega.

7. Varizt í bænum yðrum ónytju mælgí, eins og heidíngja er síður, því þeir hyggja, að þeir muni verða bænheyrðir fyrir margmælgí sína;

8. Varizt því að líkjast þeim; því faðir yðar veit, hvers þèr við þurfið, áður en þèr biðjið hann.

9. Biðjið þar fyrir á þessa leið: Faðir vor, þú sem ert á himnum, helgist þitt nafn;

10. ¶ Tilkomi þitt ríki; verði þinn vilji, svo á jörðu, sem á himni;

11. Gef oss í dag vort daglegt brauð;

12. Og fyrirgef oss vorar skuldir, svo sem vèr fyrirgefum vorum skuldunautum;

13. Og leið' oss ekki í freistni, heldur frelsa oss frá illu.

14. ¶ Því ef þèr fyrirgefið öðrum þeirra yfirsjónir, þá mun yðar himneski faðir fyrirgefa yður;

15. En ef þèr ekki fyrirgefið öðrum, mun faðir yðar himneskur ekki heldur fyrirgefa yður yðar misgjördir.

16. ¶ Nær þèr fastið, þá verið ekki með hryggju yfirbragði, sem hræsnarar, því þeir afmynda ásjónur sínar, svo aðrir sjái, að þeir fasti; sannlega

segi eg yður, þeir hafa sín laun úttekið.

17. En nær þú fastar, þá smyr höfuð þitt, og þvo þitt andlit,

18. Svo aðrir verði ekki varir við, að þú fastir, nema faðir þinn, sem er ósýnilegur; og faðir þinn, sem sèr hvað í einrúmi skeður, mun þèr það endurgjalda.

19. ¶ Safnið yður ekki fjársjóðum á jörðu, þar sem mölur og ryð granda, og þar sem þjófar grafa til og stela;

20. ¶ Safnið yður heldur fjársjóðum á himnum, þar sem hvorki grandar mölur eða ryð, nè þjófar fá eptirgrafið og stolið;

21. Því þar sem fjársjóður yðar er, þar mun og yðvart hjarta vera.

22. Augað er ljós líkamans; nú ef auga þitt er heilskygnt, þá er allur líkami þinn í birtu;

23. En sè auga þitt gallað, þá er allur líkami þinn í myrkri. Nú ef það ljós, sem í þèr er, er myrkur, hve svart mun ekki það myrkur vera?

24. ¶ Einginn kann tveimur herrum að þjóna, því annaðhvort mun hann hata annan þeirra og elska hinn, eða aðhyllast annan þeirra og fyrirliða

hinn. Þannig getið þér ekki verið bæði þjónar Guðs og mammons.

25. Eg segi yður því: Verið ekki hugsjúkir fyrir yðru lífi, hvað þér skuluð eta og drekka, ekki heldur fyrir yðrum líkam- a, hverju þér skuluð klæð- ast. Er ekki lífið meira vert en fæðan, og líkaminn meir en klæðnaðurinn?

26. Lítið til fuglanna í loftinu, hvorki sá þeir nè uppskera, og ekki heldur safna þeir í korn- hlöður, þó fæðir yðar himneski fæðir þá; eruð þér ekki miklu ágætari en þeir?

27. Hver af yður getur, með allri sinni áhyggju, aukið einni alin við hæð sína?

28. Eða, hvi eruð þér áhyggju- fullir fyrir fatnaðinum? Skoð- ið akursins liljugrös, hversu þau vaxa; hvorki vinna þau nè spinna;

29. En eg segi yður, að Saló- mon í allri sinni dýrd var ekki svo skryddur, sem eitt af þeim.

30. Ef að Guð nú skryðir svo grasið á jörðunni, sem í dag stendur, en á morgun verður í ofn kastað, hversu miklu framar mun hann ekki klæða yður, þér trúarveikir?

31. Spyrjið því ekki hugsjúkir: hvað fáum vér til matar? hvað

fáum vér að drekka? og hvað fáum vér til fata?

32. Því slíka áhyggju hafa heidnir menn; en yðar him- neskur fæðir veit, að þér þurfið alls þessa við.

33. Leitið um fram alt Guðs ríkis, og hans réttlætis, þá mun og alt þetta veitast yður;

34. Verið því ekki hugsjúkir fyrir morgundeginum, hann mun sjálfur bera áhyggju fyrir sér; hverjum degi nægir sín þjáning.

7. KAPÍTULI.

Jesús varar við ómildum dómum; talar um þan; um hjarna lögmálsins, um veginn til lífsins, um falsspámenin og hræsnara.

DÆMIÐ ekki, svo þér verð- id ekki dæmdir;

2. Því líkur dómur og þér fellið yfir öðrum, mun yfir yður feldur verða, og eins og þér mælið öðrum, munu þeir aptur mæla yður.

3. Hversvegna sér þú flísina í þíns bróðurs auga, en gætir ekki að bjálkanum, sem er í þínu eigin auga?

4. Eða hvernig fær þú sagt við hann: láttu mig taka flís- ina úr auga þér, og sjá, það er þó bjálki í sjálfs þíns auga?

5. Þú hræsnari, drag fyrst bjálkann úr þínu eigin auga, og sjáðu síðan til, að þú fái

dregið flísina úr auga bróður þíns.

6. ¶ Kastid ekki helgidómum fyrir hunda, nè perlum yðrum fyrir svín, að þau ekki troði þær fótum, snúist síðan að sjálfum yður, og rífi yður í sundur.

7. ¶ Biðjið, þá mun yður gefast; leitið, þá munuð þér finna; knýið á, og þá mun fyrir yður upp lokið verða;

8. Því hver sem biður, hann öðlast; hver er leitar, hann finnur; og hver er á knýr, fyrir honum mun upp lokið verða.

9. Eður er nokkur sá af yður, sem gæfi syni sínum stein, ef hann bæði um brauð;

10. Eða höggorm, ef hann bæði um fisk?

11. Ef nú þér, sem vondir eruð, tímið að gefa börnum yðar góðar gjafir, hversu miklu framar mun þá ekki yðar himneskur faðir gefa þeim góða hluti, sem hann biðja?

12. Alt hvað þér viljið að mennirnir gjöri yður, það skuluð þér og þeim gjöra; því þetta er kjarni lögmálsins og spámannanna.

13. ¶ Gángið um hið þraungva hlið; því það hlið er vítt, og sá vegur er breiður, sem liggur til glötunar, og margir eru þeir, sem hann gánga.

14. Hversu er það hlið

þraungt og mjór sá vegur, er til lífsins leiðir, og fáir þeir, er hann rata?

15. ¶ Gætið yðar fyrir falskennendum, sem koma til yðar í sauða klæðum, en sem hið innra eru gráðugir vargar;

16. Af þeirra ávöxtum skuluð þér þekkja þá. Hvort geta menn lesið vínber af þyrnum, eða fikjur af þistlum?

17. Þannig ber hvert gott trè góðan ávöxt, en vont trè vondan ávöxt.

18. Gott trè getur ekki borið vandan ávöxt, ekki heldur vont trè góðan ávöxt.

19. En hvert það trè, sem ekki ber góðan ávöxt, skal verða upp höggvið og í eld kastað;

20. Þar fyrir getið þér þekt þá af ávöxtum þeirra.

21. ¶ Ekki munu allir þeir, sem til mín segja, herra, herra, koma í himnaríki, heldur þeir einir, sem gjöra vilja míns himneska föðurs.

22. Á þeim degi munu margir segja til mín: herra, herra, höfum vèr ekki í þínu umbodi kent, rekið djöfla út og gjört mörg kraptaverk?

23. En eg mun segja þeim berlega: aldrei þekta eg yður; farið frá mèr, þér illgjörðamenn.

24. † Hver sem heyrir þessa mína kenningu og breytir eptir henni, honum vil eg líkja við forsjálan mann, er bygði hús sitt á bjargi ;

25. Nú kom steypiregn og vatnsflóð, stormar risu og buldu á því húsi, en það féll ekki að heldur, því það var grundvallað á bjargi.

26. Þar á mót er sá, sem heyrir þessa mína kenningu og breytir ekki eptir henni, líkur heimskum manni, er bygði hús sitt á sandi ;

27. Nú kom steypiregn og vatnsflóð, stormar risu og dundu á því húsi, þá féll það, og hrun þess varð mikið.

28. Þegar Jesús hafði lokið þessari ræðu, undradist lýðurinn mjög kenningu hans ;

29. Því hann kendi eins og sá, sem (gudlegt) vald hafði, en ekki eins og hinir skriptlærðu.

8. KAPÍTULI.

Jesús læknað líkþráan mann, þjón hundradshöfðingjans, móður konu Péturs og fleiri sjúka ; talar um örðugleika við það, að fylgja sèr ; kyrrir vind og sjó, átrekur djöfla.

EN er hann gekk niður af fjallinu, fylgdi honum mikill fjöldi fólks ;

2. Þá kom til hans líkþráar maður, tilbað hann og mælti : herra, ef þú vilt, getur þú hreinsað mig.

3. Þá rétti Jesús út höndina, snerti hann og sagði : Eg vil, vertu hreinn ;

4. Og jafnskjótt varð hann hreinn af líkþrá sinni.

5. † Þá sagði Jesús við hann : varastu að segja þetta nokkrum, heldur far og sýn þig prestinum, og offra þeirri gáfu, sem Móses bauð, öðrum til sanninda merkis.

6. Þegar hann kom inn í Kapernaum, kom til hans hundradshöfðingi nokkur, og tók svo til orða : herra, þjón minn liggur heima limafalls sjúkur, og er mjög þungt haldinn.

7. Jesús sagði : eg skal koma og lækna hann.

8. Þá svaraði hundradshöfðinginn : herra, ekki er eg verður þess, að þú gangir inn undir mitt þak. Þjód þú að eins með einu orði, og mun þjón minn heill verða.

9. Því nær eg, sem er yfirvaldi undirgefinn og hefi að ráða yfir stríðsmönnum, býð einum þeirra að fara, þá fer hann, og öðrum að koma, þá kemur hann, eða þraeli mínum að gjöra eitthvað, þá gjörir hann það.

10. Þegar Jesús heyrði þetta, undradist hann og mælti við þá, sem fylgdu honum : sannlega segi eg yður : því líka

trú hefi eg ekki fundið í Ísrael;

11. En eg segi yður, að margir munu koma að austan og vestan, og sitja til borðs með Abraham, Ísaak og Jakob í ríki himnanna;

12. En erfingjar ríkisins munu verða út reknir í yztu myrkur, hvar vera mun grátur og gnístrum tanna.

13. Síðan sagði Jesús við hundraðshöfðingjann: far þú heim, verði þér eftir trú þinni, og samstundis varð þjón hans heilbrigður.

14. ¶ Síðan kom Jesús í hús Péturs, og sá þar móður konu hans; hún lá sjúk af köldu;

15. Tók hann þá í hönd henni, og þá yfirgaf kaldan hana, en hún fór á fætur og þjónaði þeim.

16. ¶ Um kvöldið færðu þeir til hans marga djöfulóða, og rak hann andana út með orði einu, og alla þá, sem sjúkir voru, læknaði hann;

17. Sannaðist þá það, sem spámaðurinn Esajas sagði: hann burt tók vorn veikleika, og bar vorar sóttir.

18. ¶ En þegar Jesús sá fjölda fólks hjá sér, bauð hann að fara yfir um sjóinn;

19. Þá kom einn skriptlærður til hans og sagði við hann:

Meistari, eg vil fylgja þér, hvert sem þú fer.

20. Jesús mælti: refar hafa holur og fuglar himins skýli, en mannsins sonur héfir hvergi höfði sínu að að halla.

21. Annar maður, sem var einn af lærisveinum hans, sagði til hans: herra, leyf mér fyrst að fara og grafa föður minn.

22. Jesús mælti: fylg þú mér, og lát hina dauðu grafa sína dauðu.

23. ¶ Síðan steig hann á skip og lærisveinar hans með honum;

24. Gjörði þá svo mikið hafrót, að skipið hluddi af bylgjunum, en hann svaf.

25. Þá geingu lærisveinarnir til hans og vöktu hann og sögðu: hjálpa þú oss, herra, vér forgaungum.

26. En hann svaraði: hví eruð þér svo hræddir, þér trúarveikir? Því næst stóð hann upp og hastaði á vindinn og sjóinn; varð þá blíða logn.

27. Þetta undrudust menn mjög og sögðu: hvílikur er þessi, að bæði veður og sjór hlýða honum?

28. ¶ Þegar hann kom yfir um í hérað Gergesumanna, hlupu í móti honum tveir menndjöfulóðir, sem komu úr gröfum dauðra manna, svo ólmir, að

eingum var fært að fara þann veg.

29. Og sjá, þeir hrinu upp og sögðu: hvað höfum vèr og þú, Guds Son, saman að sælda? Ertú kominn hingað, áður en tími er til, að kvelja oss?

30. En svo stóð á, að stór hjörð svína var á beit langt þaðan.

31. Djöflarnir báðu hann þá: ef þú ætlar að reka oss út, þá leyf oss að fara í svínahjörðina.

32. Hann segir: farið þèr. Þeir fóru út, og í svínin; ærðist þá hjörðin og stepti sèr ofan fyrir heingiflug í sjóinn, og týndist þar.

33. En þeir, er svínanna gættu, flýðu til borgarinnar, og sögðu þar alt, sem farið hafði, eins um þá djöfulóðu.

34. Þá fóru allir borgarmenn til móts við Jesúm, og þegar þeir fundu hann, báðu þeir hann að fara á burt úr þeirra landareign.

9. KAPÍTULL.

Jesús læknað visium manni; kveður Matteus til fylgdar, og forsvaerar sig og lærisevinnana; læknað blóðfallssjúka konu, og uppekkur dóttur Jairusar; læknað tvo blinda, og einn djöfulóðan; aumkast yfir lýðinn.

HANN steig þá á skip, fór yfir um og kom í sína borg.

2. Þá var færður til hans limafallssjúkur maður, sem lá í rekkju; og er Jesús sá trú þeirra, sagði hann til hins limafallssjúka: vertu hughraustur, sonur, þínar syndir eru þèr fyrirgefnar.

3. Þetta álitu nokkrir skriptlærðir að vera guðlöstun;

4. Og er Jesús varð var við, hvað þeir hugsuðu, sagði hann: því hugsid þèr svo ilt í yðar hjörtum?

5. Hvort er auðveldara að segja: syndir þínar eru þèr fyrirgefnar; eður að segja: statt upp og gakk?

6. En til þess að þèr skulið vita, að mannsins sonur hefir vald til að fyrirgefa syndir á jörðunni, þá segir hann til hins limafallssjúka, statt upp, tak sæng þína og gakk heim til þín;

7. Og hann stóð upp og fór heim til sín.

8. Þegar fólkið sá þetta, undradist það og lofadi Guð, að hann hefði gefið mönnum slíkt vald.

9. ¶ Þegar Jesús fór þaðan, sá hann mann sitja hjá tollbúðinni, Matteus að nafni; þenna kvaddi hann til fylgdar við sig; hann stóð upp og fylgdi honum.

10. ¶ En svo bar til, er Jesús

sat yfir borðum í húsi hans, að margir tollheimtumenn og bersyndugir komu þangað, og mötuðust þar með Jesú og lærisveinum hans;

11. Og er Farísear sáu það, sögðu þeir til lærisveina hans: Því etur lærimeistari yðar með tollheimtumönnum og bersyndugum?

12. Þegar Jesús heyrði það, mælti hann til þeirra: ekki þurfa heilbrigðir lækni við, heldur þeir, sem vanheilir eru;

13. En farið þèr og nemið hvað það þýðir: miskunsemi þóknast mér, en ekki fórnir; því ekki er eg kominn til að kalla rættláta, heldur synduga (til apturhvarfs).

14. ¶ Þá komu til hans lærisveinar Jóhannesar, og spurðu: Því föstum vèr og Farísearnir svo opt, en þínir lærisveinar fasta ekki?

15. Jesús svaraði: það sæmir ekki, að brúðkaupsgestirnir sæu með hryggju bragði, meðan brúðguminn er með þeim. En sá tími mun koma, að brúðguminn verður numinn frá þeim, og þá munu þeir fasta.

16. Einginn leggur nýja bót á gamalt fat, því bótin rifur fatið og spjöllin verða verri.

17. Ekki eru menn heldur vanir að láta nýtt vín í gamla belgi, því annars springa belgirnir, vínið spillist, og belgirnir ónýtast; heldur er nýtt vín látið í nýja belgi, og er þá hvortveggja vel geymt.

18. ¶ En er hann var þetta að tala, kom inn til hans höfðingi nokkur, tilbað hann og sagði: dóttir mín er nýdauð, kom þú og legg hönd yfir hana, þá mun hún lifna.

19. Jesús fór með honum og lærisveinar hans;

20. ¶ Og sjá, þá kom kona nokkur, sem haft hafði blóðfall í tólf ár, að baki honum og snart fald klæða hans;

21. Því hún sagði með sjálfri sér: ef eg að eins fæ snortið yfirhöfn hans, þá mun mér batna;

22. En Jesús snérist við, og þá hann leit hana, sagði hann: vertu hughraust, dóttir, þín trú hefir hjálpað þèr; og varð hún jafnskjótt heilbrigð.

23. Nú er hann kom í hús höfðingjans, og sá þar pípara, og þys fólksins,

24. Sagði hann til þeirra: Farið þèr í burtu, ekki er stúlkan dauð, heldur sefur hún; en þeir hlóu að honum.

25. En þá buíð var að rýma fólkinu út, gekk hann inn, og

tók í hönd henni, og reis þá stúlkan upp;

26. Og barst fregnin um þetta út um allt það hérað.

27. ¶ Þegar Jesús fór þaðan, fylgdu honum tveir menn blindir: þeir kölluðu þannig: Jesú, sonur Davíðs, miskuna þú okkur.

28. En er hann var kominn til húss, komu þeir blindu til hans. Jesús sagði til þeirra: trúið þér, að eg geti þetta gjört? Þeir sögðu: já, herra.

29. Þá snart hann augu þeirra og mælti: verði ykkur að trú ykkar.

30. Og augu þeirra opnuðust; þá lagði Jesús ríkt á við þá, að segja eingum manni frá þessu.

31. En jafnskjótt sem þeir voru komnir út, báru þeir hans orðstír út um allt það hérað.

32. ¶ Þegar þeir voru í burt farnir, var færður til hans maður nokkur mállaus, djöful-óður;

33. Og er djöfullinn var útrekinn, fékk sá málið, er mállaus var. Þetta undradist fólkið og mælti: aldrei hef-ir þvílíkt sézt meðal Ísraels manna.

34. En Farísear sögðu, að hann ræki djöfla út með hjálp djöflahöfðingans.

35. ¶ Síðan fór Jesús um allar borgir og þorp, kendi í samkundum þeirra, og flutti gleðibodskapinn um Guðs ríki; hann læknaði als kyns sjúkdóma og kránkleika;

36. ¶ En er hann sá fólkið, kendi hann í brjósti um það, því það var þjád og hirðingarlaust, sem sú hjörd, er eingan hirðir hefir.

37. Þá sagði hann við læri- sveina sína: kornskeran er að sönnu mikil, en verkamenn-irnir fáir;

38. Biðjið því herrann kornskerunnar, að hann vilji senda verkamenn til sinnar kornskeru.

10. KAPÍTULI.

Jesús útsendir þá tólf postula til að kenna og gjöra kraptaverk; hughreystir þá á móti ofsöknum og lífláti; lofar þeim umbun, er veita þeim móttöku.

SÍÐAN kalladi hann til sín sína tólf lærisveina, og gaf þeim vald til að reka út óhreina anda, og lækna als kyns sjúkdóma og kránkleika.

2. Nöfn þessara tólf postula voru þessi: fyrst var Símon, sem kallast Pétur, og Andrès bróðir hans, Jakob Sebe- deusson, og Jóhannes bróðir hans,

3. Filippus og Bartólómeus, Tómás og Matteus tollheimtu-

maður, Jakob Alfeusson og Lebbeus, er kallast Taddeus,

4. Símon vandlætari og Júdas Iskariot, sem síðan sveik hann.

5. Þessa tólf sendi Jesús frá sér, og gaf þeim þessa skipun; farið eigi til heidinna þjóða, og gángið eigi inn í neina samverska borg;

6. Heldur farið til týndra sauða af húsi Ísraels;

7. Og kunngjörið, að Guðs ríki sè nálægt;

8. Læknið sjúka, lífgið dauða, hreinsið líkpráa, rekið djöfla út; þèr hafið feingið þetta kauplaust, gjörið það og kauplaust.

9. Eigi skuluð þèr hafa gull, silfur eður eir í beltum yðrum,

10. Nè taka með yður á veginn nestismal; eigi hafa tvo kyrtla, ekki skó eður staf, því verður er verkamaðurinn fæðisins.

11. En í hverja þá borg eður þorp er þèr komið, þá spyrjist fyrir, hver þar sè verðugur; hjá honum skuluð þèr gista, til þess þèr farið þaðan.

12. Þegar þèr gángið inn í húsið, þá árið þeim góðs, sem þar eru,

13. Og sèu þeir þess verðir, þá hríni óskir yðar á þeim; en

ef ekki, þá hverfi þær aptur til yðar.

14. Sè sá nokkur, sem ekki vill veita yður viðtökur, eða hlýða yðar kenningu, þá farið burt af því heimili eður þeim stað, og hristið dupt af fótum yðrum;

15. Sannlega segi eg yður, bærilegri munu verða kjör Sódómu og Gómorru á degi dómsins, en þeirrar borgar.

16. ¶ Sjá, eg sendi yður, sem saudi meðal úlfa; verið því sèðir, sem höggormar, og einfaldir, sem dúfur.

17. Gætið yðar fyrir mönnum, því þeir munu færa yður á þing og húdstrýkja yður í sankunduhúsum sínum,

18. Og fyrir landstjórnara og konunga munuð þèr færðir verða fyrir mínar sakir, svo bæði þeim og heiðingjum verði minn lærdómur kunnur.

19. En nær þeir framselja yður, þá verið ekki hugsjúkir um, hvernin eður hvað þèr skuluð tala; því að það mun yður á sömu stundu gefið verða, hvað þèr eigið að tala;

20. Því það er ekki þèr, sem talið, heldur andi föður yðar, sem í yður talar.

21. Bróðir mun framselja bróður til lífláts, og faðir barn sitt; þá munu og börnin rísa

gegn foreldrunum, og firra þá lífi;

22. Og yður munu allir fyrir mínar sakir að hatri hafa. En sá, sem stöðugur stendur til enda, hann mun hólpinn verða.

23. Nær þeir ofsækja yður í einni borg, þá flýið í hina, og nær þeir ofsækja yður í henni, þá flýið í þá þriðju. Því sannlega segi eg yður, þér munuð ekki hafa lokið umferð yðvari um allar Ísraels borgir, áður Mannsins Son kemur.

24. Lærisveinninn er eigi fyrir meistara sínum, ekki heldur þjónninn fyrir sínum hússbónda;

25. Lynda má lærisveininum, að hann hafi sömu kjör, sem meistarinn, og þrælum, sem hússbóndi hans; en hafi þeir kallað hússföðurinn Belsebúl, hversu miklu heldur munu þeir kalla þjóna hans það?

26. Hrædist þá því ekki; því ekkert er svo hulið, að ei muni opinbert verða, og ekkert svo leynt, að ei verði augljóst;

27. Hvað eg segi yður í myrkri, það skuluð þér í ljósi öðrum kenna, og það, sem yður er sagt hljóðlega, skuluð þér í fjölmenni flytja.

28. Hrædist ekki þá, sem líkamann deyða, en geta ekki

líflátið sálina; hrædist heldur þann, sem vald hefir til að tortýna bæði sálu og líkama í helvíti.

29. Eru ekki tveir titlíngar seldir fyrir einn pening, þó fellur enginn þeirra til jarðar án vilja föður yðar;

30. Jafnvel yðar höfuðhár eru talin;

31. Hrædist því ekki, þér eruð meira verðir, en margir titlíngar.

32. Hver sem kannast við mig fyrir mönnum, við þann mun eg einninn kannast fyrir mínum föður á himnum.

33. En hver sem afneitar mér fyrir mönnum, honum mun eg og afneita fyrir mínum föður á himnum.

34. Ætlið ekki, að af minni komu muni fríður standa á jörðu; ekki mun hún fríði valda, heldur styrjöldum.

35. Af henni mun koma ósamlyndi milli föðurs og sonar, dóttur og móður, sonarkonu og móður manns hennar;

36. Og hússbóndans heimamenn munu hans óvinir vera.

37. Hver sem elskar föður eða móður meir en mig, hann er mín ekki verður, og hver sem elskar son eða dóttur meir en mig, sá er mín ekki verður;

38. Og hver sem ekki tekur sinn kross og fylgir mèr eptir, hann er mín ekki verður.

39. Hver sem hyggst að forða lífi sínu, mun því týna, en hver sem týnir því, fyrir mína skuld, mun fá því borgið.

40. ¶ Hver sem veitir yður viðtökur, hann veitir mèr og viðtökur, og sá, sem veitir mèr viðtökur, hann veitir viðtökur þeim, er mig sendi.

41. Hver sem veitir spámanni viðtökur, vegna þess hann er spámaður, mun spámannslaun öðlast; hver sem tekur við ráðvöndum, fyrir það að hann er ráðvandur, mun hljóta hins ráðvanda umbun;

42. Og hver sem gefur einum af þessum umkomulausu kaldan vatnsdrykk, vegna þess, að hann er minn lærisveinn, sannlega segi eg yður, hann mun ekki fara á mis við sín laun.

11. KAPÍTULI.

Jóhannes talar um spyrja Jesú, hvert hann sé Messías; Jesús talar um Jóhannes, keartar yfir þrjözku lýðsins, ávitar borgir, vegsamar ráð Guðs, og bjóður voludum til sín.

ÞEGAR Jesús hafði lokið þessari skipun sinni til þeirra tólf lærisveina sinna, fór hann þaðan að kenna og prædika í Gyðinganna borgum.

2. Nú er Jóhannes heyrði í

fángelsinu verkin Krists, sendi hann til hans tvo lærisveina sína, og lét þá segja:

3. Ert þú sá, sem koma skal, eða eigum vèr að vænta annars?

4. Jesús sagði við þá: farið þið og segið Jóhannesi, hvað þèr heyrið og sjáið:

5. Blindir fá sýn, haltir gánga, líkþráir hreinsast, daufir heyr-a, dauðir upprísa og fátækum verða guðspjöllin boðuð;

6. Og sæll er sá, sem ekki hneykslast á mèr.

7. ¶ Þegar þeir voru burtu farnir, hóf Jesús ræðu sína til fólksins um Jóhannes á þessa leið: Hvað fóruð þèr að sjá á eyðimörku? Hvort reyr, af vindi skekinn?

8. Eður hvað fóruð þèr að sjá? Hvort mann mjúkkleddan? Gætið að: þeir, sem mjúkan klæðnað bera, eru í konúnganna höllum.

9. Hvað fóruð þèr þá að sjá? Hvort spámann? Já, í sannleika þann, sem meiri er, en nokkur spámaður;

10. Því hann er sá, sem um er ritað: sjá, eg sendi eingil minn undan þèr, er greiða skuli þèr veg.

11. Sannlega segi eg yður: einginn er af konu fæddur, er meiri sè en Jóhannes skírari;

þó er hinn minnsti í himnaríki honum meiri.

12. Frá dögum Jóhannesar skírara, og til þessa, verður himnaríki fyrir ofríki og þeir, sem ofríkinu beita, hrífa það til sín;

13. Því allir spámenn og lög-málið spáðu alt fram að Jóhannesi;

14. Og ef þér viljið adhyllast það, þá er hann sá Elías, er koma skal.

15. Hver sem hefir eyru til að heyra, sá heyri.

16. ¶ Við hvað skal eg líkja þessari kynslóð? Þeim fer eins og börnum, sem á torgi eru, og kalla þannig til leiksbræðra sinna:

17. Vèr höfum blásið fyrir yður á hljóðpípu, en þér hafið ekki viljað dansa; vèr höfum sungið yður harmasaungva, og þó vilduð þér ekki gráta.

18. Því Jóhannes kom, og át hvorki nè drakk, og segja þeir, að hann sè djöfulóður.

19. Mannsins sonur kom, og át og drakk, og segja þeir: sjáíð mathákinn og vínsvelginn, vin tollheimtumanna og bersyndugra. En spekin réttætist af börnum sínum.

20. ¶ Síðan tók hann að ávíta þær borgir, í hverjum hann hafði flest kraptaverk gjört,

fyrir það, að þær hefðu ekki tekið sinnaskipti, og tók svo til orða:

21. Vei þér, Korazin; vei þér, Betsaida; ef þau kraptaverk, sem í ykkur hafa gjörð verið, hefðu verið gjörð í Týrus eða Sídon, þá mundu þeir fyrir laungu hafa iðrun gjört í sekk og ösku.

22. En, eg segi yður, að bæri-legri munu verða kjör Týrus og Sídonar á degi dómsins, en ykkar.

23. Og þú, Kapernaum, sem nú gnæfir til himins, þér mun í grunn niðursökt verða; því hefðu þau kraptaverk verið gjörð í Sódómu, sem í þér hafa gjörð verið, þá stæði hún enn í dag.

24. Og eg segi yður, að bæri-legri munu verða kjör Sódómu á degi dómsins, en þín.

25. ¶ Um sama leiti tók Jesús svo til orða: eg þakka þér, Faðir, Drottinn himins og jarðar, að þú hefir látið þessa hluti vera hulda fyrir fróðum mönnum og spekingum, en auglýst þá smælingjum.

26. Sannarlega hefir þér, faðir, þóknast, að svo skyldi vera.

27. Alt er mér af mínum Föður í vald gefið, og einginn þekkir Soninn nema Faðirinn, og einginn Föðurinn nema

Sonurinn, og sá, sem Sonurinn vill það auglýsa.

28. ¶ Komið til mín allir þér, sem erfiðið og þúnga eruð hlaðnir, eg vil gefa yður hvíld;

29. Takið á yður mitt ok, og lærið af mér, því eg er hógvær og af hjarta lítillátur, og munuð þér hugsvölun finna;

30. Því mitt ok er inndælt og mín byrði létt.

12. KAPÍTULI.

Læriseinar Jesú tína kornör á hvíldardegi; Jesús læknaðr visna hönd, læknaðr djöfulóðan, sem var blindur og mállaus, og forsvaer sig fyrir álasi Forísea; þeir kvefja hann teikns. Móðir hans og attingjar vilja tala við hann.

EINHVERJU sinni fór Jesús á hvíldardegi með sínum lærisveinum yfir sáðlönd nokkur; en er lærisveina hans sveingdi, tóku þeir til að tína kornöxin og eta.

2. Þegar Farísear sáu það, sögðu þeir til hans: sjá, læriseinar þínir gjöra það, sem ekki leyfist á hvíldardegi.

3. Jesús mælti: hafid þér ekki lesið, hvað Davíð gjörði, þegar hann húngradi og menn hans,

4. Að hann gekk inn í Guðs hús og neytti brauðanna helgu, sem hvorki hann nè fylgdarmenn hans, og eingir, nema prestarnir einir, máttu eta?

5. Eður hafid þér ekki lesið í lög máls bókinni, að prestarnir

vanhelga hvíldardaginn í musterinu á hvíldardögum, og eru þó sýknir saka?

6. En eg segi yður, að hère er sá, sem meiri er en musterið.

7. Ef þér hefðuð skilið, hvað það þýðir: miskunsemi þóknast mér en ekki fórnir, munduð þér ekki hafa sakfelt þessa, sem saklausir eru;

8. Því mannsins sonur er herra hvíldardagsins.

9. Þaðan fór hann til samkundu þeirra;

10. ¶ Og sjá, þar var maður nokkur, er hafði visna hönd; þá spurðu þeir hann, hvort leyfilegt væri að lækna á hvíldardögum; til þess þeir gætu feingið tilefni til að ásaka hann.

11. Hann svaraði þeim: ef sá er nokkur yðar á meðal, sem á einn sauð, og falli sauðurinn í pytt á hvíldardegi, tekur ekki eigandinn hann jafnskjótt, og dregur hann upp?

12. Hvað miklu er þó ekki maðurinn æðri, en sauðurinn? Þess vegna er leyfilegt að gjöra það, sem gott er, á hvíldardögum.

13. Síðan sagði hann við manninn: réttu fram hönd þína. Hann gjörði svo, og varð hún þá heil, sem hin.

14. ¶ En Farísearnir geingu út

og báru saman ráð sín í gegn honum um það, hvornig þeir feingju ráðið hann af dögum.

15. Þegar Jesús varð þess vís, veik hann þaðan, og fylgdi honum þá mikill fjöldi fólks, og hann læknaði þá alla,

16. Og bannaði þeim harðlega að gjöra sig augljósan.

17. Svo að það rættist, sem spámaðurinn Esajas sagði :

18. Sjá þjón minn, sem eg hefi útvalið, minn ástfölgna, sem mér er þóknanlegur, honum vil eg gefa anda minn, svo að hann kemi heidnum þjóðum, hvað rétt er ;

19. Hann mun eigi þrátta, og eigi háreysti gjöra, og hans kall mun eigi á strætum heyrast.

20. Hinn brákaða reyrinn mun hann eigi í sundur brjóta, og hið dapra ljós ekki slökkva, þangað til hann hefur unnið sigur réttlætinu til handa ;

21. Á hann munu þjóðirnar treysta.

22. ¶ Þá var færður til hans maður djöfulóður, blindur og mállaus, þenna læknaði hann, svo sá hinn blindi og mállausi fékk bæði mál sitt og sýn.

23. Þetta undradist alt fólkíð og sagði : mun ekki þessi vera sonur Davíðs ?

24. En er Farísear heyrðu það, sögðu þeir : ekki rekur

þessi djöfla út, nema með fulltíngi djöflahöfðingjans Belsebúls.

25. Nú er Jesús sá þeirra hugrenningar, sagði hann til þeirra : hvert það ríki, sem í sjálfu sér er sundurþykkt, mun eyðileggjast, og hver sá staður eður heimili, þar sem innbyrðis sundurþykki er, fær ekki staðizt.

26. Ef nú Satan rekur Satan út, þá er hann sjálfum sér sundurþykkur, og hvornig ætti þá ríki hans að geta staðizt ?

27. Og ef eg rek djöfla út með Belsebúls fulltíngi, fyrir hvers aðstoð útreka þá yðar lærisveinar þá ? Þeir skulu því vera yðrir dómendur.

28. En ef eg rek djöfla út fyrir Guðs anda, þá er Guðs ríki komið til yðar.

29. Hver fær brotizt inn í hús ens sterka og rænt hús-búnaði hans, nema hann bindi hinn sterka áður ? þá fyrst getur hann rænt hús hans.

30. Hver sem ekki er með mér, hann er móti mér, og hver sem ekki samansafnar með mér, sá sundurdreifir.

31. ¶ Þess vegna segi eg yður, að hvers konar synd og löstun mun mönnum fyrirgefin verða, en löstun gegn Andanum mun mönnum ekki fyrirgefast.

32. Þótt einhver lasti Mannsins Son, mun það honum fyrirgefið verða, en ef nokkur talar lastyrði gegn Heilögum Anda, þá mun honum það ekki fyrirgefast, hvorki í þessu nè komanda lífi.

33. Ef trèð er gott, eru og ávextirnir góðir, en sè það vont, eru ávextirnir vondir; því af ávextinum þekkist trèð.

34. Þèr, nöðru-kyn, hvernig megið þèr gott mæla, þar þèr sjálfir eruð vondir? því af gnægð hjartans mælir munnurinn.

35. Góður maður framber gott úr góðum sjóði, en vondur maður framber ilt úr vondum sjóði.

36. Eg segi yður: fyrir hvert það illyrði, er menn mæla, skulu þeir á dómsins degi reikningsskap lúka;

37. Því af þínum orðum muntu sýkn eður sakfeldur verða.

38. ¶ Þá sögðu nokkrir skriptlærðir og Farísear til hans: Meistari, vèr viljum gjarna sjá teikn af þèr.

39. Hann mælti: þessi vonda og hórsama þjóð beiðist teikns, en henni skal ekki teikn gefast, nema teikn Jónasar spámanns;

40. Því eins og Jónas var í

hvalfiskjarins kviði í þrjá daga og þrjár nætur, þannig mun og Mannsins Son vera í þrjá daga og þrjár nætur í fylgsnum jarðar.

41. Níníve borgar menn munu rísa upp á degi dómsins með kynslóð þessari, og fordæma hana, því þeir tóku sinnaskipti við kenningu Jónasar; og sjáid, hèr er sá, sem honum er meiri.

42. Drottningin úr suðurátt mun upprísa á dómsins degi gegn þjóð þessari og fordæma hana; því hún kom af fjarlægum landi til að heyra speki Salómons; en sjáid, hèr er sá, sem honum er meiri.

43. Þegar hinn óhreini andi fer út af manninum, þá ráfar hann um eyðimerkur, leitar hælís og finnur ekki;

44. Þá segir hann með sèr: eg vil aptur snúa til húss míns, hvaðan eg fór, og er hann kemur aptur, finnur hann það tómt, sópað og prýtt;

45. Þá fer hann síðan og tekur með sèr sjö aðra anda sèr veri, og er þeir eru þangað innkomnir, byggja þeir þar; verður svo hið síðara ásigkomulag mannsins verra, en hið fyrra. Eins mun fara fyrir þessari vondu kynslóð.

46. ¶ Þá er hann enn nú var að tala til lýðsins, sjá, þá stóðu móðir hans og bræður fyrir dyrum úti, og vildu mæla við hann.

47. Þá sagði einhver honum: móðir þín og bræður þínir eru úti, og vilja tala við þig.

48. En hann sagði við þann, er þetta mælti: hver er móðir mín og hverjir eru bræður mínir?

49. Og bentu með hendinni á lærisveina sína, og sagði: þessir eru móðir mín og bræður mínir;

50. Því hver sem gjörir vilja míns hinneska föður, hann er minn bróðir, systir og móðir.

13. KAPÍTULI.

Dæmisögur um sæðið, illgresið, mustarðskornið, sírdeigið. Útleggning þeirrar um illgresið; fjársjóðurinn; perlan; netið. Kristur er fyrirlitinn í sínu föðurlandi.

ÞENNA dag gekk Jesús heiman og settist við sjóinn.

2. Þá dreif til hans svo mikill fjöldi fólks, að hann hlaut að stíga á skip og setjast þar, en allur fólksfjöldinn stóð í fjör- unni;

3. Þá kendi hann þeim margt í dæmisögum, og hóf svo ræðu sína: Sáðmaður nokkur gekk út að sá;

4. En er hann var að sá, féll

sumt sæðið við veginn, og fuglar átu það.

5. Sumt féll í grýtta jörð, þar sem það hafði ekki nógan jarðveg; það vóx að sönnu skjótt, því það hafði litla jörð,

6. En er sól hækkaði (á lopti), skrælnaði það og visnaði, sökum þess það hafði ekki nægar rætur.

7. Sumt féll meðal þyrna, og þyrnarnir uxu upp og kæfðu það.

8. En sumt féll í góða jörð og bar ávöxt, sumt hundradfaldan, sumt sextugfaldan og sumt þrítugfaldan.

9. Hver sem hefir eyru til að heyra, hann heyri.

10. Þá komu til hans lærisveinar hans og spurðu hann, því hann kendi fólkinu í dæmisögum;

11. En hann svaraði þeim: af því yður er gefið að skilja leynda dóma Guðs ríkis, en hinum er það ekki gefið;

12. Því þeim, er hefir, mun veitast, svo hann yfirfjótanlega hafi, en frá hinum, er ekki hefir, mun takast, jafnvel það hann hefir;

13. En þess vegna kenni eg þeim í dæmisögum, að sjáandi sjá þeir ekki, og heyrandi heyra þeir ekki nè skilja.

14. Sannast því á þeim spá-

dómur Esajasar, er svo segir: Þèr munuð heyra, en þó ekki skilja; þèr munuð sjá, en þó ekki þekkja;

15. Því hjarta lýðs þessa er harðúðarfullt, hann heyrir dauflega með eyrunum, og lykur augum sínum, svo að hann skuli ekki sjá með augunum, nè heyra með eyrunum, eða skilja með hjartanu og snúa sèr, svo eg lækni hann.

16. En sæl eru yðar augu, sem sjá, og eyru yðar, sem heyra;

17. Því sannlega segi eg yður, að margir spámenn og Guðs vinir fýstust að sjá það, sem þèr sjáið, og heyra það, sem þèr heyrið, en heyrdu það ekki.

18. ¶ Heyrið nú útskýringu dæmisögunnar um sáðmanninn:

19. Þegar einhver heyrir lærdóminn um Guðs ríki og skilur hann ekki, þá kemur hinn vondi og tekur burt það, sem sáð var, úr hjarta hans. Þetta merkir sæðið, sem hjá veginum var sáð.

20. En það, sem í grýtta jörð fell, merkir þann, er heyrir mína kenningu og veitir henni viðtöku með fögnuði,

21. En hún festir ekki rætur hjá honum, nema um stundar sakir. Því þegar honum mætir mótgangur og ofsóknir fyrir

kenningarinnar skuld, hneykslast hann jafnskjótt.

22. En það, er sáð var meðal þyrna, merkir þann, sem að sönnu heyrir mína kenningu, en áhyggja þessa heims og tálðrægni auðæfanna kefja hana, svo hún ber eingan ávöxt.

23. En það, er féll í góða jörð, merkir þá, sem heyra mína kenningu og skilja hana, og bera líka ávöxt, sumir hundrafaldan, sumir sextugfaldan og sumir þrítugfaldan.

24. ¶ Aðra dæmisögu sagði hann þeim, er svo hljóðar: líkt er Guðs ríki manni þeim, er sáði góðu sæði í akur sinn;

25. En er menn voru í svefni, kom óvinur hans og sáði illgresi meðal hveitisins, og fór síðan á burt.

26. En er sæðið spratt upp og tók að bera ávöxt, þá kom og illgresið í ljós.

27. Þá geingu þjónar húsbóndans til hans og sögðu: Herra, sáðir þú ekki góðu sæði í akur þinn? hvaðan hefir hann þá illgresi.

28. Hann mælti: það hefir óvinurinn gjört. Þá sögðu þjónarnir: viltu ekki, að vèr förum og upprætum það?

29. Hann sagði: nei, svo að þèr ekki, nær þèr upprætið illgresið, rífið hveitið upp með;

30. Látið hvortveggja vaxa saman til kornskerunnar; og þegar kornskerutíminn kemur, mun eg segja við kornskerumennina: safnið fyrst saman illgresinu og bindið það í knippi til að brennast, en safnið hveitinu í mína kornhlöðu.

31. ¶ Aðra dæmisögu sagði hann þeim einnig og mælti: líkt er Guðs ríki mustarðskorni því, er maður nokkur tók og sáði í akur sinn.

32. Minnst er það allra frækorna, en nær það vex, er það meira en nokkurt kálgresi, og verður svo stórt, sem eik, svo að fuglar himins koma og leita sér skýlis í greinum þess.

33. ¶ Enn sagði hann þeim þessa dæmisögu: líkt er Guðs ríki súrdeigi því, er kona ein tók og faldi í þrem mælum mjöls, uns það alt sýrðist.

34. Þetta alt kendi Jesús lýðnum í dæmisögum, og fyrir utan dæmisögur kendi hann þeim ekki;

35. Svo að það sannaðist, er spámaðurinn segir: eg mun kenna í dæmisögum, og þá hluti, er huldir hafa verið, frá því er heimur hófst, mun eg mæla.

36. Síðan lét hann fólkið frá

sér fara og fór til húss síns; þá komu til hans lærisveinar hans og sögðu: útskýr þú fyrir oss dæmisöguna um illgresið á akrinum.

37. Hann mælti: sá er sáði því góða sæði, er Mannsins Son;

38. Akurinn er veröldin; hinn góði ávöxtur eru Guðs börn; illgresið eru börn hins vonða;

39. En óvinurinn, er sáði því, er djöfullinn; kornskerutíminn er endir heimsins; kornskurðar mennirnir eru einglarnir.

40. Því eins og illgresinu er safnað og það er brent í eldi, eins mun fara við enda veraldar þessarar;

41. Mannsins Sonur mun þá senda eingla sína, og þeir munu samansafna úr hans ríki öllum hneykslunum, og þeim, er ránglæti fremja,

42. Og kasta þeim í ofn glóanda; þar mun vera grátur og gnístrum tanna;

43. Þá munu hinir góðu skína sem sól í ríki föður þeirra. Hver eyru hefir að heyra, hann heyrir.

44. ¶ Enn er Guðs ríki líkt fésjóð, er fölginn var á akri, hvern maður nokkur fann og leyndi honum, en af fögnudi yfir því fór hann burt, og seldi allar eigur sínar og keypti akurinn.

45. ¶ Enn er Guðs ríki líkt þeim kaupmanni, er leitaði að góðum perlum;

46. En er hann fann eina dýrmæta perlu, fór hann og seldi alt hvað hann átti, og keypti hana.

47. ¶ Enn er Guðs ríki líkt neti því, er lagt var í sjó, og safnaði í sig allskonar fiski;

48. Og er það var fult, drógu menn það upp í fjöruna, settust síðan og söfnuðu þeim góðu í ílát, en köstuðu þeim óætu út aptur.

49. Eins mun fara við enda heimsins; þá munu einglar Guðs fara og skilja vonða menn frá góðum,

50. Og kasta hinum vondu í ofn brennanda, þar sem vera mun grátur og gnístrun tanna.

51. Síðan spurði Jesús þá: skiljið þér alt þetta? en þeir játuðu því.

52. Þá mælti hann: þessvegna er hver sá kennari, sem uppræddur er til himna ríkis, líkur þeim hússföður, sem framber úr forðabúri sínu bæði nýtt og gamalt.

53. ¶ En er Jesús hafði lokið þessum dæmisögum, veik hann þaðan,

54. Og kom til ættjarðar sinnar, og kendi þeim í samkundum þeirra, svo þeir undrudust

og mæltu: hvaðan hefir þessi maður slíka speki og kraptaverka gáfu?

55. Er hann ekki sonur smiðsins? Heitir ekki móðir hans María, og bræður hans Jakob og Jóses, Símon og Júdas?

56. Og systur hans, eru þær ekki allar hér hjá oss? Hvaðan hefir þá þessi alt þetta?

57. Og þeir hneyksludust á honum; en Jesús sagði til þeirra: spámaður er ekki lítills metinn nema á sinni fósturjörðu og meðal ættingja sinna.

58. Og hann gjörði þar ekki mörg kraptaverk sakir vantrúar þeirra.

14. KAPÍTULI.

Heródes heldur, að Jóhannes, sem hann hafði látið hálshöggva, sé endurlífnaður. Jesús settar 5000 manns, geingur á sjónum, lækna.

UM þessar mundir kom fregnin af Jesú til eyrna Heródesar fjórðungshöfðingja;

2. Þá mælti hann við menn sína: þessi er Jóhannes skírari, hann er risinn upp frá dauðum, þessvegna gjörir hann svo mikil kraptaverk.

3. ¶ En Heródes hafði látið handtaka Jóhannes, fjötra hann og setja í myrkvastofu, sakir Heródiadis konu Filipusar bróður síns;

4. Því Jóhannes hafði sagt við hann: þú mátt ekki taka saman við hana.

5. Og þótt hann vildi láta drepa hann, þorði hann það þó ekki, sakir alþýðunnar; því allir hældu Jóhannes að vera spámann.

6. En á fæðingarhátíð Heródesar, dansaði dóttir Heródis fyrir gestunum, og féll honum það svo vel í geð,

7. Að hann hæt með eidi að veita henni hvað sem hún umbeiddi.

8. En hún bað, eftir undirlagi móður sinnar, að hann gæfi sèr á diskum höfuð Jóhannesar skírara.

9. Við þetta varð konungurinn hryggur, en sakir eids síns og þeirra, er voru í boði hans, bauð hann, að þetta skyldi henni veitast.

10. Sendi hann því og lét hálhöggva Jóhannes í myrkva-stofunni,

11. En höfuð hans var lagt á fat og gefið meyunni, en hún færði móður sinni.

12. Þá komu lærisveinar hans, tóku lík hans og greptrudu það, kunngjörðu síðan Jesú hvað skèð hafði;

13. ¶ Og er Jesús heyrði það, fór hann á skipi til eyðibygða einn saman, og er fólkið varð

þess víst, fylgdi það honum á landi úr borgunum.

14. En er hann gekk fram, leit hann mikinn fjölda fólks, kendi í brjósti um þá, og læknaði þá á meðal þeirra, sem kránkir voru.

15. ¶ En er kvöld var komið, komu lærisveinar hans til hans og mæltu: vèr erum hèr í eyðimörku, og dagur er nú liðinn að mestu, láttu fólkið frá þèr, svo að það fari í þorpin til að kaupa sèr vistir.

16. Jesús mælti: ekki þurfa þeir burtu að fara; gefið þèr þeim að eta.

17. Þeir mæltu: ekki höfum vèr hèr nema fimm brauð og tvo fiska.

18. Hann sagði: komið með þá hingað.

19. Síðan sagði hann fólkinu að setjast niður í grasið, tók þau fimm brauð og þá tvo fiska, leit til himins, gjörði Guði þakkir; síðan braut hann brauðin, og fékk lærisveinum sínum þau, en þeir færðu þau fólkinu;

20. Og allir neyttu, og urðu mettir; þá tóku þeir afgangs-leifarnar, og voru það tólf karfir fullar;

21. En þeir, sem neytt höfðu, voru hèr um fimm þúsundir manna, auk kvenna og barna.

22. ¶ Og jafnskjótt bauð hann lærisveinum sínum að stíga á skip og fara undan sèr yfir um, á meðan hann væri að koma frá sèr fólkinu.

23. Og sem hann hafði látið fólkið frá sèr, fór hann einn saman upp á fjall nokkurt að biðjast fyrir; og er kvöld var komið, var hann þar einn;

24. Þá var skipið næstum komið á mitt vatnið, og lá undir áföllum, en andviðri var.

25. En er nær fjórðungur lifði nætur, kom hann til þeirra gángandi á sjónum.

26. En er lærisveinarnir sáu hann gánga á sjónum, urðu þeir felmtsfullir, og sögðu: það er vofa; og tóku að æpa af hræðslu;

27. En Jesús varpaði þegar orðum á þá, og mælti: verið óhræddir, eg er það, hræðist ekki!

28. Honum ansaði Pétur og mælti: ef þú ert það, herra, þá bjóð, að eg komi til þín á vatninu.

29. Jesús mælti: kom þú; þá fór Pétur útbyrðis og tók að gánga á vatninu til Jesú.

30. En er hann sá ofviðrið, hræddist hann, og er hann tók að sökkva, kallaði hann og mælti: hjálpa þú mér, herra!

31. Þá rætti Jesús jafnskjótt út hönd sína, tók til hans og sagði: þú trúarlitli, því efad-ist þú?

32. Og er þeir stigu á skipið, lægði vedrið;

33. En þeir, sem á skipinu voru, fëllu fram fyrir honum og mæltu: vissulega ertu Guðs sonur.

34. ¶ Síðan fóru þeir yfir um, og komu í Genesarets land.

35. En er þeir, sem þar bjuggu, þektu hann, sendu þeir í alla bygðina umhverfis, og færðu til hans alla þá, sem sjúkir voru,

36. Og beiddust, að hann vildi leyfa þeim að eins að snerta fald klæða sinna; en þeir, er hann snertu, urðu heilbrigdir.

15. KAPÍTULL.

Jesús forsvarar lærisveinana, og kennir hvað það sè, er mannum saurgi; reynir og bæneyrir þá kanversku konu; lækna marga, og mettar 4000 manns.

UM þessar mundir komu til Jesú skriptlærðir og Farísear frá Jerúsalem; þeir spurðu hann:

2. Því yfirtroða þínir lærisveinar setningar öldúnganna, er þeir ekki taka handlaugar, áður en þeir gánga til matar?

3. Jesús svaraði þeim: því yfirtroðið þer Guðs boðorð með yðar eigin setningum?

4. Því Guð hefir boðið og sagt: heidra skaltu föður þinn og móður, og enn framar: hver sem atyrðir föður sinn eður móður, hann skal dauða deya.

5. En þér segið: Segi nokkur við föður eða móður: eigur þær, sem eg gæti hjálpað þér með, eru heitfe, þá skuli hann ekki framar skyldur að annast föður sinn eður móður;

6. Og hafid þér þannig með setningum yðrum ónýtt Guðs lögmál.

7. Hræsnarar, rétt hefir spámaðurinn Esajas spáð um yður, er hann segir:

8. Lýður þessi heidrar mig með vörunum,

9. En þeirra hjarta er langt í burtu frá mér; en þeirra dýrkan er til einskis, með því þeir kenna þá lærdóma, sem eru manna boðorð.

10. ¶ Þá kallaði hann saman fólkid og mælti: heyrið þér og skiljið:

11. Ekki saugar það manninn, sem inn fer um munninn, heldur það, sem út fer af munninum, það saugar manninn.

12. Þá komu til hans lærisveinar hans og mæltu: veiztu af því, að Farísear hneykslust, er þeir heyrðu þetta?

13. Hann mælti: sérhver planta, sem minn himneski

faðir ekki hefir gróðursett, mun upprætast.

14. Skiptið yður ekki af þeim, þeir eru blindir og blindra leiðtogar; ef blindur leiðir blindan, falla þeir báðir í gryfjuna.

15. En Pétur svaraði og sagði við hann: útskýr þú fyrir oss þessa dæmisögu.

16. Jesús mælti: Erud þér einnig enn þá svo skilningslausir?

17. Skiljið þér ekki, að alt það, sem inn kemur um munninn, fer í magann, og fer burtu fyrir eðlilega rás;

18. En það, er út fer af munninum, kemur frá hjartanu, og þetta er það, sem saugar manninn.

19. Því frá hjartanu koma illar hugrenningar, manndráp, hór, frillulífi, þjófnaður, ljúgvitni, illmæli;

20. Þetta er það, sem saugar manninn; en að gánga með ópvegnum höndum til matar, saugar eingan.

21. ¶ Þaðan fór Jesús í landsbygd Týrusar og Sídonar.

22. Þá kom kona nokkur kanversk úr þeim hæröðum, kallaði á hann og sagði: herra! sonur Davíðs, miskuna þú mér, dóttir mín kvelst þúnglega af djöflinum;

23. En hann svaraði henni eingu orði. Þá komu lærisveinar hans beiddu hann og sögðu: veittu henni úrlausn, því hún kallar eptir oss.

24. Jesús mælti: eg er ekki sendur nema til týndra sauða af Ísraels ætt.

25. En hún kom, fèll fram fyrir honum og mælti: hjálpa þú mér, herra.

26. Jesús mælti: ekki sæmir að taka brauðið frá börnunum og kasta því fyrir hundana.

27. Satt er það, herra, mælti konan, þó eta hundarnir mola þá, sem detta af bordum drottna þeirra.

28. Þá mælti Jesús: mikil er trú þín, kona; verði þèr, sem þú vilt; og dóttir hennar varð samstundis heilbrigð.

29. Þaðan fór Jesús til sjáfarins í Galílea, gekk þar upp á fjallið og settist þar;

30. Þá kom til hans mikill fjöldi fólks, er hafði með sér halta menn og blinda, mállausa, handarvana og marga aðra, og vörpuðu þeim til fóta Jesú, en hann læknaði þá;

31. Svo fólkið undraðist, er það sá mállausa tala, handarvana heila, halta heilfætta, og blinda alsjáandi, og vegsam-
aði Ísraels Guð.

32. ¶ Þá kallaði Jesús á lærisveina sína og mælti: eg kenni í brjósti um fólk þetta; í þrjá daga hafa þeir nú með mér verið, og ekkert til matar haft; en fastandi vil eg ekki láta þá frá mér, svo að þeir verði ekki magnþrota á veg-inum.

33. Þá mæltu lærisveinar hans: hvaðan eigum vèr að taka svo mörg brauð hér í óbygðum, að vèr fáum slíkan fólksfjölda mettað?

34. Jesús spurði þá: hvað mörg brauð hafið þèr? Þeir sögðu: sjö, og fáeina smáfiska.

35. Þá bauð hann fólkinu að setjast niður á jörðina;

36. Síðan tók hann þau sjö brauð og fiskana, gjörði Guði þakkir, braut þau og seldi þau í hendur lærisveinum sínum, en þeir feingu þau fólkinu;

37. En þeir neyttu allir og urðu mettir; síðan söfnuðu þeir leifunum, og voru það sjö karfir fullar;

38. En þeir, er neytt höfðu, voru fjórar þúsundir, auk kvenna og barna.

39. Að því búnu, lét hann fólkið fara á burt, steig á skip, og fór til Magdala héraða.

16. KAPÍTULLI.

Jesús ávítar Faríseana, er æskja teikns, og varar við súrdeigi þeirra. Pétur játar, að Jesús sè Guðs sonur; Jesús segir fyrir sína þínu, og ávítar Pétur; talar um sjálfs-afneitun og sína tilkomu.

ÞÁ komu til hans Faríse-
ar og Sadúscar, freistudu
hans, og kröfðust, að hann
vildi sýna þeim teikn af himni.

2. Hann mælti: að kvöldi
segið þér: það verður gott
vedur, því roði er á lopti;

3. Og snemma dags segið
þér: það verður illviðri í
dag, því loptið er rautt og
ískyggilegt. Þér, hræsningar,
himinsins útlit vitið þér að
dæma, en kenniteikn þessara
tíma viljið þér ekki athuga.

4. Þessi vonda og hórsama
þjóð beiðist teikns, og henni
skal ekki teikn gefast, nema
teikn Jónasar spámanns. Og
er hann hafði þetta sagt,
skildist hann við þá og fór
þadan.

5. En er lærisveinar hans
fóru yfir um, höfðu þeir
gleymt að taka braud með.

6. ¶ En Jesús sagði við þá:
varið yður við súrdeigi þeirra
Farísea og Sadúsea.

7. Þá töludu þeir sín á milli,
að hann mundi segja þetta,
sökum þess að þeir ekki höfðu
tekið braud með sér;

8. Og er Jesús varð þess

var, mælti hann: því ætlið
þér, trúarveikir, að eg hafi
sagt þetta sökum þess, að þér
gleymdud að taka braudin
með?

9. Erud þér enn þá svo skiln-
ingslausir? Edur minnst þér
ekki þeirra fimm braudanna,
handa þeim fimm þúsundum
manna, og hversu margar
karfir þér höfðud þá afgangs?

10. Ekki heldur þeirra sjö
braudanna, handa þeim fjór-
um þúsundum, og hversu
margar karfir þér þá fyltud
með leifar?

11. Því skynjið þér þá ekki, að
eg sagði ekki til yðar braud-
anna vegna, að þér skyldud
varast súrdeig Farísea og Sa-
dúsea?

12. Þá skildu þeir, að hann
ekki hafði varað þá við súr-
deigi brauds, heldur við kenn-
ingu Faríseanna og Sadúse-
anna.

13. ¶ Þegar Jesús kom í
hèröd Sesarea Filippí, spurði
hann lærisveina sína: hver
halda menn að eg, Mannsins
Sonur, sè?

14. Þeir svöruðu: sumir Jó-
hannes skírari, aðrir Elías,
og enn aðrir Jeremías eður
einn af spámönnum.

15. Þá mælti hann: en hvern
hyggið þér mig vera?

16. Honum svaraði Símon Pètur, og mælti: þú ert Kristur, sonur ens lifanda Guðs.

17. Jesús mælti: sæll ert þú, Símon Jónasson, því hold og blóð hefir þér ekki þetta auglýst, heldur Faðir mínur á himnum.

18. En eg segi þér, að þú ert Pètur (hellusteinn), og á þessari hellu vil eg byggja mína kyrkju, og helvítis makt skal aldrei á henni sigrast;

19. Þér vil eg og fá lykla himnaríkis, svo að hvað sem þú bindur á jörðu, skal á himni bundið vera, og hvað sem þú leysir á jörðu, skal á himni leyst vera.

20. Síðan bannaði hann lærisveinum sínum að segja nokkrum það, að hann væri Kristur.

21. ¶ Eptir þetta tók Jesús að auglýsa Lærisveinum sínum, að sér bæri að fara til Jerúsalem, og líða þar margt af öldúngunum, prestahöfðingjunum og þeim skriptlærðu, líka líflátinn að verða og upprisa á þriðja degi.

22. Þá tók Pètur hann afsíðis, átalði hann og mælti: guð náði þig, herra, komi þetta aldrei fram við þig!

23. En Jesús snérist við hon-

um og mælti: vík frá mér, Satan, þú ert mér til ásteytingar. Þú skynjar ekki Guðs vilja, heldur manna.

24. ¶ Þá mælti Jesús til lærisveina sinna: hver, sem vill fylgja mér, afneiti sjálfum sér, taki sinn kross á sig, og fylgi mér eptir.

25. Því hver sem hyggur að forða lífi sínu, mun því týna, en hver, sem týnir því fyrir mína skuld, mun fá því borgið.

26. Því að hverju gagni kæmi það mannum, þó hann eignaðist allan heiminn, ef hann líði tjón á sálu sinni? Eða hvað getur maðurinn gefið til lausnar sálu sinni?

27. Því Mannsins Son mun koma með dýrð síns föður og einglum sínum, og þá mun hann gjalda sérhverjum eptir hans verkum.

28. Sannlega segi eg yður, að hér eru nú viðstaddir nokkrir þeir, sem ekki munu dauðann smakka fyr en þeir sjá Mannsins Son koma til ríkis síns.

17. KAPÍTULI.

Jesús ummyndast; talar um Elías; lækur túnglsjúkkan; segir fyrir þínu sína; geldur skutt.

AÐ sex dögum liðnum tók Jesús Pètur og þá bræður Jakob og Jóhannes, og fór

með þeim einslega upp á eitt hátt fjall;

2. Og han ummyndaðist að þeim ásjaendum, og ásýnd hans skein, sem sól, en klæði hans urðu björt eins og ljós.

3. Og sjá, þá birtist þeim Móses og Elías, sem voru að tala við hann.

4. Þá svaraði Pétur og sagði við Jesúm: gott er, að vèr erum hèr, herra; ef þèr svo sýnist, viljum vèr reisa hèr þrjár tjaldbúðir, eina handa þèr, aðra handa Móses og hina þriðju handa Elías.

5. Meðan hann var þetta að tala, bar yfir þá bjart ský, og úr því heyrðist raust, er mælti: þessi er minn elskulegi sonur, sem eg hefi velþóknun á; hlýðið þèr honum.

6. En er lærisveinarnir heyrðu raustina, féllu þeir fram á ásjónur sínar og urðu mjög óttaslegnir.

7. Þá gekk Jesús til þeirra, snart við þeim og mælti: standið upp og verið óhræddir;

8. En er þeir litu upp, sáu þeir eingan, nema Jesúm einan.

9. Og er þeir geingu ofan af fjallinu, bauð Jesús þeim og sagði: segið eingum frá sýn þessari fyrr en Mannsins Sonur er risinn upp frá dauðum.

10. Þá spurðu lærisveinar hans hann að: því segja þá hinir skriptlærðu, að Elías eigi áður að koma?

11. En hann svaraði og sagði: Elías á að vísu áður að koma og færa alt í lag.

12. En eg segi yður, að Elías er nú þegar kominn, en þeir könnuðust ekki við hann, heldur breyttu við hann, sem þeim líkaði; eins mun og Mannsins Sonur verða að þola þjáningar af þeim.

13. Þá skildu lærisveinarnir, að hann hafði þetta talað við þá um Jóhannes skírara.

14. ¶ En er þeir komu til fólksins, gekk að honum maður nokkur, féll á knè fyrir honum,

15. Og mælti: Herra, miskuna þú syni mínum, hann er túnglsjúkur og næsta þúngt haldinn; því opt fellur hann í eld og opt í vatn;

16. Eg hefi fært hann til lærisveina þinna, en þeir gátu hann ekki læknað.

17. Jesús svaraði og sagði: Ó, þú trúarlausa og rángsnúna kynslóð, hversu leingi skal eg hjá yður vera? Hversu leingi skal eg þola yður? Færið mér hann língað.

18. Og hann hastaði á hann og djöfullinn fór út af honum,

og sveinninn varð samstundis heilbrigður.

19. En er Jesús var einn saman, komu lærisveinar hans til hans og spurðu hann, hvers vegna gátum vér ekki rekið hann út?

20. En Jesús sagði við þá: sakir trúarleysis yðvars. Því sannlega segi eg yður, ef þér hefðuð trú einsog mustarðskorn, þá munduð þér geta sagt við þetta fjall: flyttu þig hèðan og þángað, og það mundi flytja sig, og ekkert mundi yður þá um megn vera.

21. En þetta djöfla-kyn verður ekki út rekið, nema með bænum og föstu.

22. ¶ Þegar þeir voru í Galílea, sagði Jesús við þá: Mannsins Sonur mun á manna vald framseldur verða;

23. Og þeir munu taka hann af lífi, en á þriðja degi mun hann upp rísa. Við þetta urðu þeir mjög hryggvir.

24. ¶ Nú er þeir komu í Kapernaum, komu þeir menn til Péturs, er skattgjaldsins áttu að vitja, og mæltu: geldur meistari yðar skattgjaldið?

25. Hann kvað svo vera; og er Pétur kom heim tók Jesús fyrr til orða og mælti: hvað lízt þér, Símon, af hverjum heimta konúngar í heimi þess-

um toll eður þegnskyldu? Hvort af börnum sínum eður öðrum?

26. Af öðrum, segir Pétur. Þá mælti Jesús: þá eru börnin frí.

27. En til þess vér ekki sèum þeim til ásteytingar, þá far þú til sjávar, og kasta út aungli þínum, og tak þann fyrsta fisk, er þú dregur, og er þú opnar munn hans, muntu finna tvípeníng; hann skaltu gjalda þeim fyrir mig og þig.

18. KAPÍTULL.

Jesús varar við ofmetuði og hneykslunum; kennir, að hann sè kominn til að frelsa hið tapaða; hvernig þeir ættu að hegða sér við bróður sinn, er syulgæði, talar um sameinæðar bænir, um að fyrirgefja, og dæmisaga þar upp á.

UM þetta leiti komu lærisveinar Jesú til hans og sögðu: hver er mestur í himnaríki?

2. Jesús kallaði barn eitt til sín, setti það á meðal þeirra,

3. Og mælti: sannlega segi eg yður, nema þér takið sinnaskipti og verðið einsog börn, munuð þér ekki koma í himnaríki.

4. Hver sem því lítillækkar sig eins og barn þetta, hann er mestur í himnaríki;

5. Og hver sem tekur á móti þvilíku barni fyrir mína skuld, hann tekur á móti mér.

6. En ef nokkur hneykslar einhvern af þessum smælingjum, sem á mig trúa, betra væri honum, að mylnusteinn væri heingdur við háls honum og honum væri sökt í sjáfardjúp.

7. ¶ O, hversu vesall er heimurinn sakir hneykslananna; því ekki getur hjá því farið, að hneykslanir komi, en vesall er þó sá, sem hneykslinu veldur.

8. Ef hönd þín eður fótur hneykslar þig, þá högg hann af og kasta honum burtu, því betra er þér höltum og handarvana að innganga til lífsins, en að þú hafir tvær hendur og tvo fætur, og þér verði í eilífan eld kastad.

9. Og ef auga þitt hneykslar þig, þá stíng það út og kasta því á burt, betra er þér ein-eygdum að innganga til lífsins, en að þú hafir bæði augu þín, og þér verði í helvítis eld kastad.

10. Gætið yðar, að þér ekki forsmáid nokkurn þessara smælingja; því eg segi yður, að einglar þeirra á himnum sjá jafnan auglit míns himneska föður,

11. Því til þess kom Mannsins Sonur, að hann frelsaði það, er tapad var.

12. Hvað lízt yður? Ef einhver ætti hundrað sauða, og skyldi einn af þeim villast frá; mundi hann ekki skilja þá niutíu og níu eptir og fara upp á fjöllin til að leita þess, er frá var viltur?

13. Og ef honum auðnast að finna hann, þá segi eg yður, að hann gleðst meir yfir honum, en yfir þeim niutíu og níu, sem ekki viltust;

14. Eins vill yðar himneski faðir ekki, að nokkur þessara smælingja skuli týnast.

15. ¶ Brjóti bróðir þinn nokkuð á móti þér, þá vanda fyrst um við hann heimuglega, og ef hann hlýðir þér, hefir þú unnið bróður þinn.

16. En vilji hann þér ekki hlýða, þá tak með þér einn eður tvo, svo að alt málið verði útkljáð í vidurvist tveggja eður þriggja votta;

17. En vilji hann þeim ekki hlýða, þá seg það söfnuðinum; og vilji hann ekki söfnuðinum hlýða, þá sè hann í þínum augum eins og heidíngi og tollheimtumadur.

18. Eg segi yður það fyrir sann, að hvað þér bindið á jörðu, skal á himni bundið vera, og hvað þér leysið á jörðu, skal á himni leyst vera.

19. Énn frammar segi eg yður,

að ef tveir yðar biðja nokkurs samhuga á jörðu, þá mun það þeim af mínum himneska föður veitt verða;

20. Hvar sem tveir eða þrír eru samankomnir í mínu nafni, þar vil eg vera mitt á meðal þeirra.

21. ¶ Þá gekk Pétur til hans og mælti: herra, hversu opt skal eg fyrirgefa þeim, sem gjörir á móti mér? Er ekki nóg að gjöra það sjö sinnum?

22. Jesús mælti: ekki sjö sinnum, heldur sjötíu sinnum sjö sinnum.

23. ¶ Þar fyrir er Guðs ríki eins háttað og konungi einum, er reikningsskap vildi halda við þjóna sína;

24. En er hann tók reikninginn að halda, var færður til hans maður sá, er honum var skyldugur um tíu þúsund punda;

25. Og sem hann nú ekki hafði þau til að borga með skuld sína, bauð konungurinn, að selja skyldi sjálfan hann, konu hans og börn og alla eigu hans, til að borga þar með skuldina;

26. Þá féll þjóninn til fóta hans og mælti: umlíð þú mig, herra, allt skal eg borga þér.

27. Þá aumkaðist herrann yfir þenna þjón, lét hann á

burtu fara og gaf honum upp alla skuldina.

28. En er hann fór út, hitti hann einn af sínum samþjónum, er honum var skyldugur um hundrað peninga; þenna tók hann höndum, tók fyrir kverkar honum, og mælti: gjald þú það þú ert mér skyldugur;

29. En samþjón hans féll fram að fótum honum, og bað, að hann vildi umlíða sig, og lofaði að lúka honum allt;

30. En hann vildi ekki, og setti hann í myrkvastofu, uns hann hafði skuldinni lokið.

31. En er samþjónar hans sáu hvað skeði, urðu þeir mjög hryggvir. Fóru þeir því og sögðu konungi sínum allt hvað gjörzt hafði.

32. Þá lét herrann kalla þenna mann fyrir sig og mælti: þú illi þegn, alla skuldina gaf eg þér upp, sakir þess þú baðst mig;

33. Hvort sæmði þér þá ekki einninn að vera miskunsamur við þinn samþjón, eins og eg var miskunsamur við þig?

34. Þá varð herra hans reiður, og bauð að selja hann í hendur kvölurunum, uns hann hefði goldið allt það, er hann var skyldugur.

35. Þann veg mun og minn

himneski faðir breyta við yður, ef þér ekki, hver og einn, fyrirgefið af hjarta bróður yðar hans afbrot.

19. KAPÍTULI.

Jesús læknar; talar um hjónaskilnað og hjúskap; blessar yfir úngbörn; talar við hinn ríka úngling; talar um hina ríku; hughreystir þá, sem yfirgefi allt hans vegna.

NÚ er Jesús hafði lokið þessari ræðu, veik hann burt úr Galílea, og ferðaðist til þeirra héraða í Júdea, sem liggja hinumegin Jórdanar;

2. Þángað fylgdi honum mikill fjöldi fólks, og þar læknaði hann þá.

3. ¶ Þá komu til hans Farísear, freistudu hans og spurðu, hvort manni leyfðist að skilja við konu sína fyrir hverja eina sök.

4. Hann svaraði og sagði við þá: hafið þér ekki lesið, að skaparinn gjörði í öndverðu karlmann og konu, og mælti:

5. Fyrir þessa sök skal maðurinn yfirgefa foreldra sína, en sameinast konu sinni, svo þau bæði séu einn maður;

6. Svo að þau eru ekki lengur tveir, heldur einn maður; það sem því Guð hefur sameinað, má maðurinn ekki sundur skilja.

7. Þeir mæltu: því bauð þá Móses að gefa skilnaðarskrá og skilja svo við konu sína?

8. Hann mælti: sakir harð-

úðar hjarta yðvars leyfði Móses yður að skiljast við konur yðar, en í öndverðu var þetta ekki þannig.

9. En eg segi yður, hver sem skilur við konu sína nema fyrir hórdóms sakir, og geingur að eiga aðra, sá drýgir hór; og hver sem tekur sér konu þá, sem skilið hefir við mann sinn, sá drýgir einnig hórdóm.

10. ¶ Þá mæltu kæriveinar hans: sè þannig ákomið milli manns og konu, þá er ekki gott að giptast.

11. Jesús svaraði: þetta geta ekki allir, heldur þeir einir, sem það er gefið;

12. Því sumir eru fæddir svo, að þeir eru óhæfir til hjúskapar, aðrir eru geltir af manna völdum; þá eru og þeir, er halda sèr frá hjúskap fyrir Guðs ríkis sakir; gjöri þeir það, er geta.

13. ¶ Þá voru úngbörn færð til hans, til þess að hann legði hendur yfir þau og árnadi þeim góðs; en kæriveinar hans vildu varna þeim þess.

14. En Jesús sagði: leyfið börnunum að koma til mín og hindrið þau ekki, því hinna ríki heyrir slíkum til.

15. Og er hann hafði þetta mælt, lagði hann hendur yfir þau, og fór þaðan.

16. ¶ Þá kom maður nokkur til hans, og sagði við hann: góði meistari, hvað gott á eg að gjöra til þess, að eg öðlist eilíft líf?

17. Jesús mælti: Því spyr þú mig að því, hvað gott sè? Einn er sá, sem góður er. En ef þú vilt inn ganga til lífsins, þá haltu boðorðin.

18. Hann spurði: hver helzt? Jesús mælti: þessi, eigi skaltu mannvega, eigi hórdóm drýgja, eigi stela, eigi ljúgvitni bera,

19. Heiðra föður og móður, og elska náunga þinn einsog sjálfan þig.

20. Þá mælti hinn úngi maður: þessa hefir eg als gætt frá barnsbeini; hvers er mér þá enn vant?

21. Jesús sagði við hann: viljir þú algjör vera, þá far og sel eigur þínar, og gef þær fátækum, þá muntu fjársjóð eignast á himni; kom svo og fylg mér.

22. En er hinn úngi maður heyrði þetta, varð hann hryggur, og fór í burtu; því hann var stóraudugur.

23. ¶ Þá tók Jesús til orða við lærisveina sína: sannlega segi eg yður, að torvelt mun það verða ríkum manni að inn ganga í himnaríki;

24. Og enn framar segi eg

yður, að auðveldara er úlfaldanum að ganga í gegn um nálar augað, en ríkum manni inn í Guðs ríki.

25. Nú er lærisveinar hans heyrðu þetta, hnykti þeim mjög við, og mæltu: hver getur þá orðið hólpinn?

26. Þá leit Jesús til þeirra og mælti: mönnum er þetta að visu ómögulegt, en Guði er einginn hlutur ómáttugur.

27. ¶ Þá svaraði Pétur og sagði við hann: vér yfirgáfum allt og fylgdum þér, hvílik laun munum vér hér fyrir hljóta?

28. En Jesús svaraði þeim sannlega segi eg yður, að þér, sem hafið fylgt mér, munuð í endursköpuninni, þá Mannsins Sonur situr á sínum veldisstóli, einnig sitja á tólf hásetum, og dæma hinar tólf kynkvíslir Ísraels;

29. Og hver helzt, sem yfirgefð hefir hús, bræður, systur, föður, móður, konu, börn eður eignir fyrir mínar sakir, mun fá hundradfalt, og öðlast eilíft líf.

30. En margir þeir, sem fyrstir, eru, munu verða síðastir, og hinir síðustu fyrstir.

20. KAPÍTULI.

Dæmisaga um verkamennina í víngarðinum; Jesús fyrirsegir sína þínu; ártitar sonu Sebedeusar; lækur tvo blinda við Jeríkó.

Því að Guðs ríki er líkt þeim hússföður, er gekk út snemma morguns, til að leigja verkamenn í víngarð sinn;

2. Og er hann hafði samið við þá um einn pening fyrir dagsverkið, sendi hann þá í víngarð sinn.

3. Síðan gekk hann út um þriðju stundu, og leit nokkra á torginu iðjulausa.

4. Hann sagði til þeirra: farið þér og einnig í víngarð minn, og mun eg gefa yður það sem rétt er.

5. Þeir fóru í víngarðinn. Hann gekk og út um sjöttu og níundu stundu, og gjörði, sem fyrr.

6. Um elleftu stundu kom hann og út, og fann enn nokkra iðjulausa; hann sagði við þá: því standið þér hér allan daginn iðjulausir?

7. Þeir svöruðu: af því einginn hefir leigt oss. Þá mælti hann: farið þér einnig í víngarð minn, og skuluð þér fá hvað rétt er til launa.

8. Nú er kvöld var komið, segir eigandi víngarðsins verkstjóra sínum: kalla þú verkamennina og gjalt sérhverjum þeirra daglaunin, og tak til á hinum síðustu og enda á hinum fyrstu.

9. Þá komu þeir, sem um

elleftu stund voru leigðir, og fékk hver einn pening;

10. En er þeir komu, er fyrstir voru leigðir, hugðu þeir, að þeir mundu meiri laun fá; en þeir feingu líka hver einn pening;

11. En er þeir höfðu hann meðtekið, tóku þeir að mögla í móti hússbóndanum,

12. Og sögðu: þessir hinir síðustu hafa erviðað eina stund og þú hefur gjört þá jafna við oss, sem borið höfum þunga og hita dagsins.

13. En hann svaraði og sagði til eins þeirra: vinur! ekki gjöri eg þér rángt til; höfum við ekki samið um einn pening?

14. Taktu hvað þitt er, og far hédan; en þessum, er síðast kom, vil eg gjalda eins og þér;

15. Eður, er eg ekki sjálfur fjár míns ráðandi? eður særðu ofsjónum yfir því, að eg em góðgjarn?

16. Þannig munu hinir síðustu verða hinir fyrstu, og hinir fyrstu síðastir; því margir eru kallaðir, en fáir útvaldir.

17. ¶ Síðan fór Jesús til Jerúsalem; þá tók hann þá tólf lærisveina afsíðis á leiðinni, og sagði við þá:

18. Nú förum vèr til Jerúsa-

lem, og þar mun Mannsins Sonur framseldur verða höfuðprestunum og hinum skriptlærðu, og þeir munu hann til dauða dæma,

19. Og framselja hann heiðingjum, svo að þeir hæði hann, húðstrýki og krossfesti; en á þriðja degi mun hann upp rísa.

20. ¶ Þá kom til hans móðir þeirra Sebedeussona með sonum sínum, og laut honum, sem hún vildi beiðast nokkurs af honum.

21. Hann spurði: hvað viltu? Hún svaraði honum: láttu þessa tvo sonu mína sitja, annan þér til hægri, en hinn til vinstri handar, í ríki þínu.

22. Jesús svaraði: þér vitið ekki, hvers þér biðjið; getið þér drukkið þann bikar, sem eg mun 'drekka? Þeir kváðust mundu það geta.

23. Þá sagði hann til þeirra: þér munuð að sönnu drekka minn bikar, en það, að sitja mér til hægri og vinstri handar, er ekki mitt að veita nema þeim, er faðir minn hefir það fyrirhugað.

24. En er þeir tíu heyrðu þetta, þyktust þeir við þá bræður.

25. Þá kallaði Jesús þá til sín og mælti: yður er kunnugt, að konungar jarðarinnar drottna

yfir þegnum sínum, og stórmenni beita valdi gegn þeim;

26. En yðar á meðal skal þetta eigi svo vera, heldur skal hver sá sem mikill vill verða meðal yðar, vera yðar þjónustumaður;

27. Og hver sem vill vera fremstur meðal yðar, hann sè þjón yðar;

28. Eins og mannsins sonur kom ekki til þess, að aðrir skyldu honum þjóna, heldur til að þjóna öðrum og láta líf sitt til lausnargjalds fyrir marga.

29. Nú er þeir fóru úr Jeríkós borg, fylgdi honum mikill fjöldi fólks.

30. ¶ Og sjá, þá sátu við veginn tveir menn blindir, og er þeir heyrðu, að Jesús fór þar um, kölluðu þeir og mæltu: herra, sonur Davíðs, miskuna þú okkur!

31. En fólkíð bauð þeim, að þeir þegðu, en þess meir kölluðu þeir og sögðu: Herra, sonur Davíðs, miskuna þú okkur!

32. Þá stóð Jesús við, kallaði á þá og mælti: hvað viljið þið að eg gjöri við ykkur?

33. Þeir mæltu: það, herra, að við verðum sjáandi.

34. Jesús aumkaðist þá yfir þá og hrærði við augum þeirra, og þá feingu þeir jafnskjótt sjónina, og fylgdu honum.

21. KAPÍTULI.

Jesús ríður inn í Jerúsalem, og hreinsar must-eríð; læknaar; forsvarar börnin, sem veg-sömuðu hann; lætur fíkjutrè visna; forsvarar sinn myndugleika; segir dæmisöguna um þá tvo sonu, og um víngarðsmennina; prestarnir vilja leggja hendur á hann.

ÞEGAR þeir nú nálgudust Jerúsalem og komu til Betfage hjá olíufjallinu, þá sendi Jesús frá sér tvo af lærisveinum sínum og sagði við þá:

2. Farið þið í þorp það, er gagnvart ykkur er, og jafn-skjótt munuð þið finna ösnu bundna og fola hjá henni, leysið þau og leiðið til mín;

3. En segi einhver nokkuð til yðar, þá segið, að herra ykkar þurfi þeirra við; og þá mun hann jafnsnart láta þau laus.

4. Alt þetta skedi, svo að uppfylltist það, er spámaðurinn segir:

5. Segið Síons dóttur: Sjá, þinn konungur kemur til þín hógvær, ríðandi ösnu og fola hennar.

6. Lærisveinarnir fóru leidar sinnar og gjörðu, sem Jesús hafði fyrir þá lagt,

7. Færðu þángað ösnuna og folann, og lögðu á þau klæði sín, en hann steig á bak;

8. En flestir af fólkinu breidd-u klæði sín á veginn; aðrir

hjuggu lim af trjánum, og stráðu því á veginn.

9. En múgurinn, er undan fór og á eptir fylgdi, kallaði og sagði: Hósanna syni Davíds! blessaður sè sá, sem kemur í nafni Drottins; Hósanna í hæztum hæðum!

10. Nú er hann kom inn í Jerúsalem, varð allur borgar-lýður uppvægur, og spurði: hver er þessi?

11. En fólkið sagði: þessi er spámaðurinn Jesús frá Nazaret í Galílea.

12. ¶ Þá gekk Jesús inn í musteri Guðs, og rak út þaðan alla þá, sem seldu þar og keyptu; hann hratt og niður bordum penínga víxlaranna, og stólum þeirra, er dúfur seldu,

13. Og mælti við þá: skrifað er: mitt hús skal vera bæna-hús, en þèr hafið gjört það að ræningjabæli.

14. Þá gengu til hans blindir og haltir í musterinu, og hann læknaði þá.

15. En er ædstu prestarnir og hinir skriptlærðu sáu þau undur, er hann gjörði, og að börnin kölluðu í musterinu og sögðu: Hósanna syni Davíds! þá reiddust þeir,

16. Og sögðu við hann: heyrir þú, hvað þessir segja?

Sannlega heyri eg það, sagði Jesús; en hafid þér ekki lesið: þú hefir tilbúið þér lof af munni barna og brjóstmylkínga?

17. ¶ Að svo mæltu veik hann frá þeim og fór úr borginni til Betanía, og var þar (um nóttina).

18. En að morgni, er hann fór aptur til borgarinnar, tók hann að húngra;

19. Þá leit hann eitt fikjutrè, er stóð við veginn; þángað gekk hann, en fann ekkert á því, nema blöðin tóm; þá mælti hann við trèð: aldrei vaxi á þér ávöxtur framar; en fikjutrèð visnadi þegar.

20. Og er lærísveinar hans sáu það, undrudust þeir og mæltu: hvernig visnadi fikjutrèð svoða fljótt?

21. En Jesús svaraði og sagði við þá: sannlega segi eg yður, ef þér tryðuð og efuðuzt ekki, þá munuð þér ekki einungis gjört geta þetta við fikjutrèð, heldur ef þér segðuð við fjall þetta: lyptu þér upp og fleyg þér á haf út, þá mundi það verða.

22. Því alt það, hvers þér trúaröruggir beiðizt, mun yður veitt verða.

23. ¶ Nú er hann kom í

hinir ædstu prestar og öldúngar lýðsins, og spurðu hann: af hvaða valdi gjörir þú þetta? og hver hefir gefið þér þetta vald?

24. En Jesús svaraði og sagði við þá: eg vil og spyrja yður eins hlutar, og ef þér segið mér hann, mun eg og segja yður, af hvaða valdi eg gjöri þetta.

25. Hver gaf Jóhannesi vald til að skíra? hvort heldur Guð eður menn? Þeir ihuguðu þetta með sjálfum sér og mæltu: ef vèr segjum, að Guð hafi gefið honum þetta vald, þá mun hann segja við oss: því trúðuð þér honum þá ekki?

26. En ef vèr segjum, að það hafi verið af mönnum, þá megum vèr óttast lýðinn, því allir hafa það fyrir satt, að Jóhannes hafi spámaður verið.

27. Þá svöruðu þeir, að þeir vissu það ekki. Jesús sagði þá og við þá: þá mun eg ekki heldur segja yður, af hvaða valdi eg gjöri þetta.

28. ¶ En hvað virðist yður? Einn maður átti tvo sonu; hann gekk til annars og sagði: sonur, far þú í dag og vinn verk í víngarði mínum;

29. En hann kvaðst hvergi mundu fara; en eptir á iðr-

aðist hann þess, og fór til verksins.

30. Þá gekk faðirinn til hins, og sagði eins við hann; hann játti því, en fór þó hvergi.

31. Hvor af þessum tveimur gjörði nú vilja föðursins? Þeir svöruðu: sá fyrri. Þá mælti Jesús: sannlega segi eg yður að tollheimtumenn og pútur munu fyrr koma í Guðs ríki, en þèr;

32. Því Jóhannes kom til yðar á vegi réttlætisins, en þèr trúðuð honum ekki, en tollheimtumenn og pútur trúðu honum; og þótt þèr sæuð það, snèruð þèr yður þó ekki til betrunar, svo að þèr tryðuð honum.

33. † Heyrið aðra dæmisögu: Hússbóndi nokkur plantaði víngarð, hlóð garð um, gjörði þar vínpressu og bygði turn; síðan leigði hann víngarðinn víngarðsmönnum, og fór sjálfur úr landi;

34. En er uppskerutíminn nálgadist, sendi hann þjóna sína til víngarðsmannanna, að veita ávöxtunum móttöku.

35. En víngarðsmennirnir tóku þá höndum, börðu einn, drápu annan og lömdu hinn þriðja grjóti.

36. Þá sendi hússbóndinn í öðru sinni aðra þjóna, fleiri

en þá fyrri; en þeir breyttu eins við þá.

37. Seinast sendi hann til þeirra son sinn, og sagði: þeir munu þó bera virðingu fyrir syni mínum.

38. En er víngarðsmennirnir sáu soninn, sögðu þeir sín á milli: þetta er erfinginn, tökum hann af lífi, svo vèr náum arfi hans.

39. Síðan tóku þeir hann höndum, drógu hann út úr víngarðinum og drápu hann.

40. Hverninn ætlið þèr nú að eigandi víngarðsins muni breyta við þessa víngarðsmenn, nær hann kemur?

41. Þeir mæltu: illmemnum þessum mun hann tortýna; en víngarð sinn mun hann leigja öðrum víngarðsmönnum, þeim er gjalda honum ávextina í réttan tíma.

42. Jesús sagði við þá: hafið þèr aldrei lesið í ritningunni: Steinn sá er húsasmiðir útskúfuðu, hann er nú orðinn aðalhyrningasteinn; af Guði er hann til þess kjörinn, þótt oss undarlegt þyki.

43. Þess vegna segi eg yður, að Guðs ríki mun frá yður tekið verða og gefið þeirri þjóð, sem ber því verðuga ávexti.

44. Hver sem fellur á stein

penna, mun sig slasa, en á hvern að steinninn fellur, þann mun hann merja.

45. En er hinir ædstu prestar og Farísearnir heyrðu þessar dæmisögur, skildu þeir, að hann meinti þetta til þeirra,

46. Og vildu leggja hendur á hann, en þorðu það þó ekki fyrir alþýðunni, því allir höldu hann að vera spámann.

22. KAPÍTULI.

Jesús segir dæmisöguna um brúðkaup eins kóngssonar; úrskurðar, að gefa skuli keisararnum skatt, hnekkir mótmælum Sadúseanna gegn uppreisunni; kemur, hvert sè æðsta boðorðið í lögmálinu, og að Kristur sè ekki einungis nýjji Davíðs, heldur og einnig hans drottinn.

ÞÁ hóf Jesús enn að kenna þeim í dæmisögum og mælti:

2. Himnaríki er líkt þeim kóngi, er hèlt brúðkaupsonar síns,

3. Og sendi út þjóna sína að bjóða boðsgestunum til brúðkaupsins, en þeir vildu ekki koma.

4. Þá sendi hann í öðru sinni aðra þjóna, og sagði: segið þeim boðnu: sjá, veizlu mína hefi eg tilbúið; uxum mínum og alifè er slátrað og alt er reidubúið; komið til brúðkaupsins.

5. En þeir skeyttu því ekki, fóru burt, einn á akur sinn,

og annar til sinnar kaupverzlunar;

6. En sumir tóku sendimennina og smánuðu þá, og drápu.

7. En er kóngurinn heyrði þetta, varð hann reiður, sendi lið sitt, og lét taka morðingja þessa af lífi, en brenna borg þeirra.

8. Síðan mælti hann við þjóna sína: brúðkaupið er að sönnu búið, en þeir, sem boðnir voru, voru þess eigi verðir;

9. Farið því út á gatnamót, og bjóðið þeim, er þær finnið, til brúðkaupsins.

10. Og þjónarnir gengu út á strætin, og söfnuðu saman öllum, sem þeir fundu, vöndum og góðum, svo veizlusalurinn varð alskipaður boðsgestum.

11. ¶ Þá gekk kóngurinn inn til að sjá gesti sína; sá hann þar mann nokkurn, er ekki var klæddur brúðkaupsklæði.

12. Hann mælti við hann: hvernig komst þú hingað, vinur, og klæddir þig ekki brúðkaupsklæðum? En maðurinn ansaði eingu.

13. Þá bauð kóngurinn þjónum sínum: bindið hendur hans og fætur og kastið honum í hin yztu myrkur þar sem vera mun grátur og gnístran tanna.

14. Því margir eru kallaðir, en fáir útvaldir.

15. ¶ Þá báru Farísear ráð sín saman um það, hverninn þeir kynnu að veiða hann í orðum,

16. Og sendu til hans lærisveina sína með fylgdarmönnum Heródesar, og sögðu: Meistari, vèr vitum, að þú ert sannorður og kennir Guðs götu í sannleika, þú mælir ekki, sem hver vill heyra, því þú ferð ekki að mannvirðingum;

17. Seg oss nú, hvað þèr sýnist, hvort það leyfist að gjalda keisaranum skatt eður ekki.

18. En er Jesús varð var við vonzku þeirra, mælti hann: Því freistið þèr mín, hræsnarar?

19. Sýnið mèr skattpeninginn. Þeir færðu honum þá peninginn.

20. Þá spurði hann, hvers að væri mynd sú og nafn, er á honum stóð.

21. Þeir sögðu honum, það væri keisarans. Þá mælti Jesús við þá: gjaldið þá keisaranum, hvað keisarans er, og Guði, hvað Guðs er.

22. En er þeir heyrðu það, undrudust þeir, yfirgáfu hann og fóru þaðan.

23. ¶ Þenna sama dag komu

til hans Sadúsear, sem neita upprisu framliðinna, spurðu hann,

24. Og sögðu: Meistari, Móses bauð, að ef nokkur dæi barnlaus, þá skyldi bróðir hans fá konu hans, til þess að viðhalda ættlegg bróður síns.

25. En hèr voru með oss sjö bræður; hinn fyrsti gekk að eiga konu, og deydi barnlaus og eptirlèt konu sína bróður sínum;

26. Eins hinn annar og þriðji, alt til hins sjöunda;

27. En seinast þeirra allra dó konan.

28. Hvers þessara sjö eiginkona skal hún verða í upprisunni, því þeir höfðu átt hana allir?

29. Jesús svaraði þeim: þèr villist með því þèr skiljið ekki ritninguna, nè mátt Guðs;

30. Því í upprisunni munu hvorki karlar nè konur giptast, heldur eru þeir eins og einglar Guðs á himnum.

31. En hafid þèr ekki lesið um upprisu framliðinna það, sem yður er sagt af Guði, er segir:

32. Eg er Guð Abrahams, Guð Isaaks og Guð Jakobs. Nú er Guð ekki Guð dæðra, heldur lifenda.

33. En er fólkið heyrði þetta, undraðist það hans kenningu.

34. ¶ Nú er Farísear heyrðu, að hann hafði gjört Sadúsea orðlausa, héldu þeir ráð sitt;

35. Og einn þeirra, sem var lögvitríngur, freistadi hans og spurði:

36. Meistari, hvert er hið ædsta boðorð í lögmálinu? Jesús svaraði honum:

37. Elska skaltu Drottinn Guð þinn af öllu hjarta, allri sálu þinni og öllu hugskoti þínu.

38. Þetta er hið ædsta og helzta boðorð,

39. Og þessu líkt er hitt: elska náúnga þinn, sem sjálfan þig.

40. Í þessum tveimur boðorðum er innifalið allt lögmálið og spámennirnir.

41. ¶ En er Farísear voru samankomnir, spurði Jesús þá að og mælti:

42. Hvað virðist yður um Krist? hvers son er hann? Þeir svöruðu: Davíðs.

43. Jesús mælti: því kallar Davíð hann þá í anda Drottinn, er hann segir:

44. Drottinn sagði mínum Drottni: sit þú mér til hægri handar, þangað til eg hefi lagt óvini þína undir fætur þér.

45. Þar eð nú Davíð kallar

hann Drottinn, hvernig er hann þá hans sonur?

46. Þessu gat einginn einu orði svarað, eigi heldur dirfðist nokkur upp frá þeim degi að spyrja hann nokkurs.

23. KAPÍTULI.

Jesús býður fólkinu að hlýða kenningu Faríseanna, en ekki breyta eptir þeim; ávítar Faríseana; fyrirsegir Jerúsalems eyðileggingu.

ÞÁ hóf Jesús svo ræðu sína við lærisveina sína og lýðinn:

2. Á Móses stóli sitja skriptlæðir og Farísear;

3. Þessvegna skuluð þér hlýða öllu því, sem þeir bjóða yður, en eptir verkum þeirra skuluð þér ekki breyta, því þeir bjóða það, er þeir sjálfir ekki halda.

4. Þeir binda mönnum byrðar þungar og örðugar að bera, og leggja þeim þær á herðar, en sjálfir vilja þeir ekki hræra við þeim fingri sínum.

5. Öll sín verk gjöra þeir til að sýnast fyrir mönnum, því þeir stækka minnisblöð sín og breiðka kögur klæða sinna.

6. Þeir vilja efstir sitja að boði hverju, og sækjast eptir helztu sætum í samkundum;

7. Vilja láta heilsa sér á torgum og kalla sig meistara.

8. En þér skuluð ekki láta yður meistara kalla, því einn

er yðar meistari, en þèr eruð allir brædur.

9. Eingan skuluð þèr heldur föður yðar kalla hèr á jörðu; því einn er faðir yðar, sá sem á himnum er.

10. Ekki heldur skuluð þèr láta yður leiðtoga kalla, því einn er yðar leiðtogi, sem er Kristur.

11. En sá mesti meðal yðar sè þjón hinna;

12. Því hver sig sjálfan upphéfur, mun niðurlægjast, en hver sig sjálfan lítillækkar, hann mun upphafinn verða.

13. ¶ En vei yður skriptlærðum og Faríseum! Þèr hræsna- rar, sem etið upp hús ekknanna og eruð leingi á bænum fyrir síða sakir; þarfyrir munuð þèr og sæta þýngri hegningu.

14. Vei yður skriptlærðum og Faríseum! Þèr hræsna- rar, sem læsið fyrir mönnum himnaríki, því ekki gángið þèr sjálfir þar inn og leyfið ekki heldur inngaungu þeim, sem hennar leita.

15. Vei yður skriptlærðum og Faríseum! Þèr hræsna- rar, sem farið um lönd öll og höf til þess, að gjöra einn að Gyð- íngi, og að því búnu gjörið þèr hann að barni helvítis, hálfu verri en þèr sjálfir eruð.

16. Vei yður, þèr blindu leið-

sögumenn, sem kennið, að þótt einn sverji við musterið, þá sè sá eidur ógildur, en ef einhver sver við gullið, sem er í must- erinu, þá sè sá eidur gildur.

17. Þèr heimskíngjar og blindir, hvort er meira vert, gullið, eður musterið, sem gullið helgar?

18. Og enn framur segið þèr, að hver sem sver við altarið, þá sè sá eidur ónýtur, en hver sem sver við fórnina á altarinu, þá sè hann skyldur að halda eid sinn.

19. Þèr heimskir og blindir, hvort er þá meira vert, fórn- in, eður altarið, sem fórnina helgar?

20. Hver sem því sver við altarið, sver bæði við það og við alt, sem á því er;

21. Og hver sem sver við musterið, sver bæði við það og við hann, sem í því býr;

22. Og hver sem sver við him- ininn, hann sver við hásaeti Guðs og við þann, er í því situr.

23. Vei yður, þèr Farísear og skriptlærðir, þèr hræsna- rar, sem gjaldið tíund af myntu, anis og kúmeni, en hirðið ekki um það í lögmálinu, sem mest á ríður, sem er röttvísí, misk- unsemi og trú; þetta bar að gjöra, en hitt ekki ógjört að láta.

24. Þèr blindir leiðsögumenn, sem frásíð fluguna, en svelgið úlfaldann.

25. Vei yður, þèr skriptlærðir og Farísear, þèr hræsningar, sem fægið utan bikara yðra og borðdíska, en að innan eru þeir fullir ráns og ofneyzlu.

26. Þú blindur Farísei, fæg fyrst bikar þinn og borðdisk innan, þá mun hann og utan hreinn verða.

27. Vei yður, þèr Farísear og skriptlærðir, þèr hræsningar, líkir eruð þèr kölluðum gröfum framliðinna, sem að utanverðu eru að sönnu fallegar útlíts, en innan eru þær fullar með dauðra manna bein og als kyns óhreinindi;

28. Þannig sýnist þèr góðir hið ytra fyrir manna sjónum, en innan eruð þèr fullir hræsni og óréttinda.

29. Vei yður, þèr skriptlærðir og Farísear, þèr hræsningar, sem uppbyggð legstadi spámannanna og prýðið leiði helgra manna, og segið:

30. Hefðum vèr lífað á dögum fedra vorra, skyldum vèr ekki hafa verið með þeim að lífláti spámannanna.

31. Þannig viðurkennið þèr sjálfir, að þèr seud niðjar þeirra, sem tóku spámennina af lífi.

32. Fyllið nú og mæli fedra yðvarra!

33. Þèr höggormar, þèr nöðrukyn, hvernig getið þèr umflúið helvítis dóm?

34. ¶ Því, sjá, eg mun senda til yðar spámenn, spekinga og skriptlærða, suma munuð þèr lífláta og á kross festa, suma munuð þèr húðstrýkja í samkunduhúsum yðrum, og hrekja úr einni borg í aðra.

35. Svo að yfir yður komi alt réttlátt blóð, sem úthelt hefir verið á jörðunni frá blóði Abels hins réttláta til blóðs Sakaríasar Barakíassonar, sem þèr drápuð á milli altaris og musteris.

36. Sannlega segi eg yður, að alt þetta mun koma yfir þessa kynslóð.

37. Jerúsalem, Jerúsalem, þú sem líflætur spámennina, og grýtir þá, sem til þín eru sendir, hversu opt hefi eg viljað samansafna börnum þínum, eins og þegar hænan safnar úngum sínum undir vængi ser; en þèr hafid ekki viljað það.

38. Þar fyrir skal yðar bústaður í eyði lagður verða.

39. Því eg segi yður, að þèr munuð ekki sjá mig hèðan af, þángað til þèr segið: blessaður sè sá, sem kemur í Drottins nafni!

24. KAPÍTULI.

Jesús spáir um eyðileggingu Jerúsalems og heimsins, og um andvaraleysi manna, og væður til árvéktu.

NÚ er Jesús gekk út úr musterinu, þá gengu lærisveinar hans til hans og sýndu honum byggingu þess;

2. Þá mælti hann: Sjáið þér ekki alt þetta? Sannlega segi eg yður, hér mun ekki steinn yfir steini standa, sá er ekki verði niður brotinn.

3. ¶ En þegar hann hafði sett sig niður á olúfjallinu, geingu lærisveinar hans til hans einslega og sögðu: seg oss, hve nær þetta mun framkoma, og hvert vera mun merki þinnar tilkomu og enda veraldarinnar.

4. Jesús svaraði og sagði við þá: varizt það, að einginn tæli yður,

5. Því margir munu koma undir mínu nafni, og segja: eg er Kristur, og munu marga afvega leida.

6. En þér munuð frétta styrjöld og ófríðar tíðindi; sjáið til, að þér skelfizt ekki; því þetta hlýtur alt að skè, en þó er enn ekki endirinn kominn,

7. Því ein þjóð mun rísa mót annari, og eitt ríki mót öðru, þá mun og í ýmsum stöðum

vera hallæri, drepsótt og jarðskjálftar.

8. En alt þetta er byrjun hörmúnganna.

9. Þá munu menn selja yður í ánaud og af lífi taka, og allar þjóðir munu yður hata fyrir míns nafns sakir.

10. Margir munu þá hneykslast, hver annan framselja og að hatri hafa;

11. Þá munu og upp koma margir falskennendur, þeir er marga munu afvega leida,

12. Og sakir varandi rángsleitni mun kærleiki margra kólna.

13. En hver sem stöðugur stendur alt til enda, hann mun hólpinn verða.

14. En kenningin um Guðs ríki mun um gjörvallan heim boðuð verða, til vitnisburðar fyrir öllum þjóðum; og þá mun endirinn koma.

15. En nær þér sjáið vidurstygð eyðileggingarinnar standandi á helgum stað, sem Daníel hefir spáð um, (hver sem les það, gefi gaum að því),

16. Þá flýi hver sá, sem í Júdea er, til fjalla;

17. Hver sá sem er á húspaki, varist hann að fara ofan í hús sitt til að taka nokkuð þaðan.

18. Hver sem er á akri, snúi

hann ekki til baka að taka klæði sín.

19. Æ, vesælar eru á þeim tíma konur þúngaðar, og þær, er börn hafa á brjósti.

20. En biðjið þær, að yðar flótti verði ekki um vetur, eður á hvíldardegi;

21. Því þá mun vera svo stór hörmúng, að engin hefir þvílík verið frá byrjun heims til þessarar tíðar, og ekki heldur mun síðar verða;

22. Og nema þessir dagar styttest, mundi einginn frelsast, en fyrir útvaldra sakir mun þessi tími styttest.

23. Þó einhver segi yður þá, að Kristur sé hér eður þar, þá skuluð þær ekki trúá;

24. Því falskristar og falskennendur munu þá upp koma, og gjöra stór undur og tákni, svo að í villu munu leiðast, ef unnt væri, jafnvel útvaldir.

25. Gætið nú þess, að eg hefi sagt yður þetta fyrir.

26. Þegar þeir nú segja yður, að hann sé í eyðimörku, þá farið ekki út þángað; og þegar þeir segja, að hann sé í launkofum, þá trúið því ekki.

27. Því, eins og eldíngrin útgeingur frá austri og skín allt til vesturs, eins mun verða tilkoma Mannsins Sonar;

28. Því þar sem hræið er, þángað munu ernirnir safnast.

29. ¶ En undireins eptir hörmúng þessara daga, mun sól sortna, og túngl missa birtu sinnar, en stjörnur munu hrapa af himni, og kraptar himnanna hrærast.

30. Þá mun teikn Mannsins Sonar birtast á himni, og allar þjóðir jarðarinnar kveina, og þær munu sjá hann komanda í skýum með veldi og dýrd mikilli.

31. Þá mun hann senda eingla sína með hvellum lúðri, og þeir munu samansafna hans útvöldum úr öllum áttum, frá einu heims skauti til annars.

32. Takið yður dæmi af fikju-trè þessu: nær greinir þess eru orðnar vökvafullar, og blöðin taka út að sprínga, þá vitið þær, að sumarið er í nánd;

33. Svo fer og, nær þær sjáið allt þetta, þá vitið, að hann er í nánd og fyrir dyrum.

34. Sannlega segi eg yður, að þessi kynslóð mun ekki undir lok liðin, áður en allt þetta kemur fram.

35. Himin og jörð munu forgánga, en mín orð munu ekki forgánga.

36. ¶ En þann dag og tíma

veit einginn fyrir, og ekki einglar á himnum, nema faðirinn einn.

37. En eins og dagar Nóa voru, eins mun tilkoma Mannsins Sonar verða.

38. Því eins og menn fyrir flóðið höldu sig vel að mat og drykk, karlar og konur giptust, alt til þess dags, þegar Nói gekk í örkina,

39. Og vissu ekki fyrr af, en flóðið kom og tók þá alla: eins mun og verða tilkoma Mannsins Sonar.

40. Tveir munu þá á akri vera, annar mun tekinn verða, hinn eptir skilinn;

41. Tvær konur munu þá mala í kvernhúsi, önnur þeirra mun verða tekin, hin eptir skilin.

42. † Verið því vakandi, þar þèr vitið ekki, nær herra yðar muni koma;

43. En það vitið þèr, að ef húsbóndinn vissi, um hverja stund nætur að þjófurinn kæmi, þá mundi hann vaka, og ekki leyfa, að brotin væru upp hús sín.

44. Verið þèr því viðbúnir, því Mannsins Sonur mun koma, þegar þèr sízt ætlið.

45. Hver er þá hinn trúi og forsjáli þjón, sem herra hans hefur sett yfir hjú sín til að

gefa þeim mat í rættan tíma?

46. Sæll er sá þjón, sem herra hans finnur þannig breyta þegar hann kemur.

47. Sannlega segi eg yður, hann mun setja hann yfir allar eigur sínar.

48. En ef ótrúr þjón segir í hjarta sínu: það mun dragast, að herra minn komi,

49. Tekur síðan að berja á samþjónum sínum og hafa samneyti við ofdrykkjumenn,

50. Þá mun húsbóndi hans koma, þegar hann varir sem minnst, og á þeirri stund, er hann ætlaði sízt,

51. Og láta hann sæta hördum réfsingum og gjöra hlut hans jafnan hræsmurum, þar sem vera mun grátur og gnústran tanna.

25. KAPÍTULI.

Dæmisaga um þær forsjálu og óforsjálu meyjar; um húsbóndann, er fékk þjónum sínum fe í hendur; um dómadag.

ÞÁ mun himnaríki vera líkt tíu meyjum, sem tóku lampa sína og fóru á móti brúðgumanum:

2. Fimm af þeim voru forsjálar, en fimm óforsjálar.

3. Þær óforsjálu tóku að sönnu lampa sína, en ekki tóku þær viðsmjör með sér.

4. En þær forsjálu tóku viðsmjör með í kerum sínum.

5. En er frestaðist koma brúðgumans, syfjafi þær allar, og fóru að sofa;

6. En um miðnætti var kallað og sagt: brúðguminn kemur, farið út á móti honum.

7. Þá vöknudu allar meyarnar, og tóku að búa lampa sína.

8. En hinar óforsjálu sögðu við hinar forsjálu: gefið oss nokkuð af yðar viðsmjöri, því annars munu ljós vor slokkna.

9. Hinar forsjálu svöruðu: það mundi, ef til vill, ekki endast handa oss og yður; farið heldur til þeirra, er viðsmjör selja, og kaupið þar viðsmjör handa yður.

10. En er þær voru burtfarnar til kaupa þessara, þá kom brúðguminn; og þær, sem tilbúnar voru, gengu með honum inn til brúðkaupsins; síðan var dyrunum lokað.

11. En síðar komu og hinar meyarnar, og sögðu: herra, herra, ljúk upp fyrir oss.

12. En hann svaraði og sagði: sannlega segi eg yður, eg þekki yður ekki.

13. Verið þar fyrir vakandi, því þær vitið ekki daginn nè stundina.

14. ¶ Því þessu er eins háttað og manni þeim, er ferðaðist

utanlands, og kallaði áður til sín þjóna sína, og seldi þeim í hendur fè sitt.

15. Einum fèkk hann fimm pund, öðrum tvö og enum þriðja eitt, eptir sérhvers þeirra dagnaði, og fór síðan úr landi.

16. Þá fór sá, er við fimm pundum tekið hafði, varði þeim til kaupeyris, og ávaxt- aði þau um helmíng.

17. Eins gjörði sá, er við tveim pundum hafði tekið, að hann græddi á þeim önnur tvö.

18. En sá, er við því eina hafði tekið, fór og fól fè húsbónda síns í jörðu.

19. En eptir lángan tíma liðinn kom húsbóndi þjóna þessara og lét þá gjöra grein fyrir fènu.

20. Þá kom sá, er við fimm pundum hafði tekið, og bar fram önnur fimm pund og mælti: herra, þú seldir mér í hendur fimm pund; á þeim hefi eg unnið önnur fimm pund.

21. Herrann mælti: vel hefir þú gjört, þú góði og trúlyndi þjón, þú varst trúr yfir litlu, eg mun setja þig yfir mikið; gakk inn í fögnuð herra þíns.

22. Nú kom sá, er hafði feingið tvö pund, og mælti:

herra, tvö pund fêkstu mër í hendur, á þeim hefi eg grætt önnur tvö pund.

23. Þá mælti herrann: vel hefur þú gjört, þú góði og trúlyndi þjón, þú varst trúr yfir litlu, nú mun eg setja þig yfir mikið; gakk inn í fögnuð herra þíns.

24. Síðan kom sá fram, sem tekið hafði við einu pundi, og mælti: eg vissi, herra, að þú ert harður maður, sem uppsker, þar sem þú ekki sáðir, og tíni saman, þar sem þú ekki stráðir;

25. Þetta hræddist eg, og fór því og fól þitt pund í jörðu; lít nú á, þar hefir þú þitt.

26. En herra hans svaraði og sagði við hann: þú ótrúi og lati þjón, þú vissir, að eg uppsker, þar sem eg ekki sáði, og tíni saman, þar sem eg ekki stráði.

27. Þessvegna áttir þú að fá fê mitt í hendur verzlunarmönnum, svo að, nær eg kæmi, gæti eg tekið við því með ávexti.

28. Takið því af honum hans pund, og seljið þeim í hendur, sem hefir tíu pund;

29. Því sérhverjum, sem hefir, honum mun gefið verða, svo hann hafi yfirfljótanlegt; en frá þeim, sem ekki hefir,

mun og það takast, er hann hefir;

30. En þessum vonda þjóni skuluð þér varpa í hin yztu myrkur, þar sem vera mun grátur og gnístran tanna.

31. ¶ En þegar Mannsins Sonur kemur í dýrð sinni og allir einglar með honum, þá mun hann sitja í sínu dyrðar háseti,

32. Og allar þjóðir munu safnast til hans; hann mun aðskilja þá, eins og þegar hirðir skilur sauði frá höfrum,

33. Og skipa sauðunum sèr til hægri, en höfrunum til vinstri hliðar;

34. Þá mun konungurinn segja við þá, sem eru honum til hægri hliðar: komið, þér ástvinir míns föðurs, og eignizt það ríki, sem yður var fyrirbúið frá upphafi veraldar.

35. Húngraður var eg og þér gáfud mér að eta; þyrstur var eg, og þér gáfud mér að drekka; gestur var eg, og þér hýstud mig;

36. Nakinn var eg, og þér klæddud mig; sjúkur, og þér vitjudud mín; í myrkvastofu, og þér komud til mín.

37. Þá munu hinir rættlátu svara honum og segja: herra, hvenær sáum vèr þig húngradan og söddum þig? eða

þyrstan, og gáfum þér að drekka?

38. Hvenær sáum vèr þig gest, og hýstum þig? nakinn, og klæddum þig?

39. Nær sáum vèr þig sjúkan eður í myrkvastofu, og vitjudum þín?

40. Þá mun konungurinn svara og segja við þá: sannlega segi eg yður, að hvað þér gjörduð við einn af þessum minnstu bræðrum mínum, það hafid þér mèt gjört.

41. Síðan mun hann segja við þá, sem eru honum til vinstri hlíðar: farið frá mèt bölvadir í þann eilífa eld, sem búinn er djöflinum og árum hans;

42. Því húngraður var eg, og þér gáfud mèt ekki að eta; þyrstur var eg, og þér gáfud mèt ekki að drekka,

43. Gestur var eg og þér hýstud mig ekki; nakinn var eg, og þér klæddud mig ekki; sjúkur var eg og í myrkvastofu, og þér vitjudud mín ekki.

44. Þá munu þeir svara: herra, nær sáum vèr þig húngraðan eður þyrstan, gest, eða nakinn, sjúkan eður í myrkvastofu, að vèr ekki þjónudum þér.

45. En hann mun svara: sannlega segi eg yður, það sem þér ekki gjörduð einum

af þessum mínum minnstu bræðrum, það gjörduð þér ekki heldur mèt.

46. Þá munu þessir fara til ævarandi kvala, en hinir réttilátu til eilífrar sælu.

26. KAPÍTULI.

Jesús fyrirsegir sína pínu; ráðdagjörð Gyðinga um að deyða hann. Hann er smurður í Betanía; Júdas lýðst til að svíkja Jesús. Jesús etur páskalambið, innsetur kvöldmáltíðina. Hans gáingur til olúfjallsins og pína í grasgarðinum. Hann er tekinn höndum, Pétur sýnir vörn, lærisevinnarir flýja. Jesús er færður fyrir him aullega rétt. Afneitan Péturs.

NÚ er Jesús hafði lokið þessari ræðu, mælti hann við lærisevina sína:

2. Þér vitið, að eptir tvo daga eru páskar; þá mun Mannsins Sonur ofurseldur verða, til að krossfestast.

3. Um þetta bil komu saman hinir ædstu prestar og skriptlærðir og öldungar lýðsins í gardi höfuðprestsins, er Kaifas hét,

4. Og tóku saman ráð sín um, hvernig þeir gætu feingið Jesús um höndlaðan með svikum og tekið hann af lífi;

5. Og þókti þeim ekki ráðlegt að gjöra þetta á hátíðinni, svo að ekki yrði upphlaup meðal fólksins.

6. ¶ Þegar Jesús var í Betanía í húsi Símonar líkþráa,

7. Kom til hans kona nokk-

ur, hún hafði alabasturs flösku með dýrmætum smyrslum í; þeim helti hún yfir höfuð hans, er hann sat yfir bordum.

8. En er lærisveinar hans sáu þetta, mislíkaði þeim það, og mæltu: til hvers er þessi eyðsla?

9. Því þessi smyrsl hefði mátt selja miklu verði, og gefa svo fátækum.

10. En er Jesús varð þessa var, mælti hann: því amízt þér við konu þessari? vel gjörði hún til mín;

11. Því fátæka hafid þér ætíð hjá yður, en mig hafid þér ekki ætíð;

12. Því með þessum smyrslum smurði hún mig til minnar greptrunar;

13. Sannlega segi eg yður, að hvar um heim sem þessi náðarboðskapur verður kunn-gjörður, mun og þess, er hún gjörði, henni til sæmdar getid verða.

14. ¶ Þá fór einn af þeim tólf, Júdas Ískariót, til enna ædstu presta,

15. Og spurði þá, hvað þeir vildu gefa sèr til að koma honum á þeirra vald; en þeir greiddu honum þrjátíu silfurpeninga,

16. Og upp frá þessu leitadi hann lags að svíkja Jesúm.

17. ¶ En fyrsta hátíðardag enna ósýrðu brauðanna geingu lærisveinarnir til Jesú og spurðu: hvar viltu að vèr matbúum þér páskalambið?

18. Hann mælti: farið þér í borgina til manns nokkurs, og segið honum: Svo segir meistariinn: minn tími er nálægur, hjá þér vil eg halda páska með lærisveinum mínum.

19. Lærisveinarnir gjörðu, sem hann bauð þeim, og efndu þar til páskaveizlu.

20. Og er kvöld var komið, settist hann til borðs ásamt þeim tólf lærisveinum sínum.

21. Nú er þeir voru undir borð komnir, tók hann svo til orða: sannlega segi eg yður, að einn af yður mun svíkja mig.

22. Og þeir urðu mjög hryggvir, og spurðu hann, hver fyrir sig, með svofeldum orðum: hvort mun eg verða til þess, herra?

23. Hann svaraði: sá sem rætti höndina í fatið með mér, hann mun svíkja mig.

24. Mannsins Sonur mun að sönnu láta líf sitt, eins og því er spáð fyrir honum, en vei þeim manni, er svíkur hann; betra væri honum, að hann aldrei væri fæddur.

25. En Júdas, sem sveik hann, svaraði og sagði: hvort

er eg það, herra? en Jesús játti því.

26. ¶ Þegar þeir nú sátu undir borðum, þá tók Jesús braudið, gjörði Guði þakkir, braut það, og gaf sínum lærisveinum og mælti: takið og etið, þetta er minn líkami.

27. Síðan tók hann kaleikinn, gjörði Guði þakkir, gaf þeim hann og mælti: drekkið hér af allir;

28. Því þetta er mitt blóð, hins nýja sáttmála, og sem fyrir marga mun verða út helt til fyrirgefningar syndanna.

29. En eg segi yður, að eg mun ekki hëðan í frá drekka af þessum vínviðar ávexti, til þess er eg drekk með yður af nýjum ávexti í ríki föður míns.

30. Þegar þeir höfðu lofsaunginn sungið, fóru þeir til oliufjallsins.

31. Þá sagði Jesús við þá: á þessari nóttu munuð þér allir hneykslast á mër, því skrifað er: hirðirinn mun eg slá og sauðir hjarðarinnar munu tvístrast;

32. En eptir það að eg er upprisinn, mun eg verða kominn á undan yður til Galílea.

33. Þá svaraði Pètur honum: þótt allir hneykslist á þér, skal eg samt aldrei hneykslast á þér.

34. Jesús svaraði: sannlega segi eg þér, að á þessari nóttu, áður en haninn gelur, muntu þrisvar afneita mër.

35. Þá mælti Pètur: þótt eg ætti að láta lífið með þér, mun eg þó ekki afneita þér. Hið sama sögðu og allir lærisveinarnir.

36. ¶ Síðan kom Jesús með þeim til þess staðar, er hët Getsemane, þá mælti hann til lærisveina sinna: setjist hér á meðan eg fer og biðst fyrir;

37. En Pètur og þá tvo sonu Sebedeusar tók hann með sér; þá tók hann að hryggjast og mjög harmþrúnginn að verða,

38. Og sagði: sál mín er hrygg alt til dauða, bíðið hér og vakið með mër.

39. Þá gekk hann litlu leingra fram, fèll fram á sína ásjónu, og bað og sagði: Faðir minn, ef mögulegt er, þá víki frá mër þessi kaleikur, þó ekki sem eg vil, heldur sem þú vilt.

40. Síðan kom hann aptur til lærisveina sinna, og fann þá sofandi; og sagði við Pètur: gátuð þér þá ekki vakað með mër eina stund?

41. Vakið og biðjið, svo að þér fallið ekki í freistni, andinn er að sönnu reidubúinn, en holdið er veikt.

42. Þá fór hann í öðru sinni, baðst fyrir og sagði: Faðir minn, ef það er ekki mögulegt, að þessi kaleikur viki frá mér, án þess eg drekki hann, þá verði þinn vilji.

43. Síðan kom hann, og fann þá aptur sofandi; því svefnþungi mikill var fallinn á augu þeirra;

44. Þá fór hann enn frá þeim, og gjörði bæn sína í þriðja sinni með sömu orðum og fyrir.

45. Þá kom hann enn til lærisveina sinna og mælti: sofið það sem eptir er, og hvílizt! Sjáið, stundin nálgast, að Mannsins Sonur verður fram seldur á vald vondra manna;

46. Standið upp og förum hëðan, sá er í nánd, er mig svíkur.

47. ¶ Meðan hann var nú þetta að mæla, kom Júdas, einn af þeim tólf, og með honum flokkur mikill, búinn með sverðum og forkum frá hinum æðstu prestum og öldúngum lýðsins;

48. En sá, er sveik hann, bað þá hafa það til marks, að sá er hann kysti, hann væri Jesús, þann skyldu þeir höndla;

49. Og jafnskjótt gekk hann að Jesú og mælti: heill, meistari, og minntist við hann.

50. Jesús svaraði: vinur, því ertu hër kominn? Þá geingu þeir til Jesú, lögðu hendur á hann og gripu hann.

51. En einn af þeim, sem voru með Jesú, greip til sverðsins, brá því, og hjó eyrað af þjónustumanni ens ædsta prests.

52. Þá sagði Jesús við hann: sliðra þú sverð þitt; þeir er með vopnum vega, munu og fyrir vopnum falla.

53. Eða heldur þú, að eg nú geti ekki beðið föður minn, svo að hann sendi mér meir enn tólf fylkingar engla?

54. En hvernig ættu þá ritningarnar að upp fyllast? því þetta á svo að fara.

55. Á þeirri stundu mælti Jesús við flokkinn: þèr eruð farnir út að höndla mig með sverðum og forkum, eins og ræningja; en á hverjum degi hefi eg þó hjá yður verið, setið og kent í musterinu, og þó hafið þèr ekki gripið mig.

56. En þetta alt er skèð, svo það rætist, er spámennirnir hafa sagt. Þá yfirgáfu hann allir lærisveinar hans og flýðu.

57. ¶ En þeir, sem höndludu Jesúm, leiddu hann til Kaifasar ædsta prests, þar sem skriptlærðir og öldúngarnir voru saman komnir;

58. En Pètur fylgdi áleingdar

á eptir, alt að garði ens ædsta prests. Þar gekk hann inn og settist meðal þjónustumanna, til þess hann sæi, hver endir þar á yrði.

59. En hinir ædstu prestar, öldúngarnir og alt hið mikla ráð, leituðu ljúgvitna gegn Jesú, svo að þeir gætu selt hann í dauðann,

60. En fundu ekkert saknæmt um hann, jafnvel þó margir ljúgvottar kæmu fram. Síðast komu fram tveir ljúgvottar,

61. Þeir er sögðust hafa heyrt hann segja: eg get brotið musteri Guðs og bygt það aptur innan þriggja daga.

62. Þá stóð upp hinn ædsti prestur og mælti: svarar þú eingu til þess, sem þessir ásaka þig um?

63. En Jesús þagði. Þá mælti hinn ædsti prestur: eg særi þig við enn lifanda Guð, að þú segir oss það, ef þú ert Kristur, sonur Guðs.

64. Jesús svaraði: Svo er, sem þú sagðir, en eg segi yður, að eptir þetta munuð þér sjá Mannsins Son sitjanda til hægri handar ens alvalda Guðs, og komanda í skýum himins.

65. Þá reif hinn ædsti prestur sín klæði og mælti: Hann guðlastar; hvað þurfum vèr

nú framar vitnanna við? nú heyrðuð þér sjálfir hans guðlöstun.

66. Hvað lízt yður? En þeir kváðu hann allir dauða sekan.

67. Þá hræktu þeir í andlit honum og slógu hann, sumir með knefum og sumir með lófum,

68. Og mæltu: spáðu nú, Kristur, hver var það, sem sló þig?

69. ¶ Nú er Pétur sat utarlega í garðinum, kom til hans ambátt nokkur, og mælti: þú varst með Jesú frá Galíleu.

70. En hann neitaði því, svo allir heyrðu, og mælti: ekki veit eg, hvað það er, sem þú talar um.

71. En er hann gekk út í fordyrið, þá leit hann önnur ambátt og mælti við þá, sem hjá voru: þessi maður var með Jesú frá Nazaret.

72. En hann neitaði aptur með eidi, og kvadst ekki þekkja þann mann.

73. Skömmu síðar gengu þeir fram, er hjá voru, og sögðu við Pétur: víst ertu af hans mönnum; það anglýsir mál þitt.

74. Þá tók hann að sverja og formæla sèr, að hann ekki þekti þenna mann, og í því sama gól haninn;

75. Þá minntist Pètur þess, er Jesús hafði mælt, að áður en haninn galaði, mundi hann þrisvar afneita sèr; gekk síðan út og grèt sáran.

27. KAPÍTULI.

Jesús afhentur Pílatusi; órvænting og dauðdagur Júdasar; Jesú játning og þögn; Barabbas er laus látinn, en Jesús afhentur til háðstroku og krossfestingar, spottaður, þyrni-krýndur og færður út til aftökustaðarinnar, krossfestur og haddur. Teiknin við Jesú dauða; Jesús greftradur. Við legstaddir setjast verðir.

EN að morgni tóku allir hinir ædstu prestar og öldungar lýðsins ráð sín saman gegn Jesú, svo þeir gæti ráðið hann af dögum,

2. Bundu hann síðan, færðu hann þaðan og seldu í hendur landstjórannum Pontsíus Pílatus.

3. ¶ En er Júdas, sá er sveik hann, sá, að hann var til dauða dæmdur, ídradist hann, og skiladi hinum ædstu prestum og öldungunum aptur hinum þrjátíu silfurpeningum, og mælti:

4. Illa gjörði eg, er eg sveik saklaust blóð; en þeir sögðu: hvað kemur það oss við? sjá þú þar fyrir.

5. Þá kastadi hann silfrinu á musteris gólfid, skundaði þaðan og heingdi sig.

6. En hinir ædstu prestar tóku silfrid, og sögðu: það er

ekki leyfilegt, að leggja það í guðskistuna, því það er blóðs-verð.

7. Tóku þeir því það til ráðs, að kaupa með því leirkerasmíðs akur til að jarða þar í útlenda menn,

8. Og þess vegna er hann enn þá kallaður blóðsakur.

9. Þannig rættist það, er Jeremías segir: þeir tóku þá þrjátíu silfurpeninga, verð þess, er metinn var, sem þeir keyptu af Ísraels börnum,

10. Og þeir keyptu fyrir þá leirkerasmíðs akur, eins og Drottinn hafði boðið mér.

11. Nú er Jesús kom fyrir landstjórann, spurði landstjórinn hann og sagði: ert þú konungur Gyðinga? En Jesús sagði við hanu: svo er, sem þú segir.

12. En er hinir ædstu prestar og öldungar báru sakir á hann, svaraði hann eingu.

13. Þá sagði Pílatus við hann: heyrir þú ekki, hve harðlega þeir ásaka þig?

14. En hann svaraði honum ekki til neins orðs, svo að landstjórann furðadi mjög.

15. Á hátíðinni var landstjórinn vanur að láta fólkinu lausan bandíngja þann einn, er þeir sjálfir kysu;

16. En þá var þar bandíngi

nokkur nafnkunnur, sá er Barabbas hêt.

17. Nú er þeir voru samankomnir, sagði Pílatus við þá: hvorn viljið þér nú að eg gefi yður lausan, Barabbas eður Jesúm, sem Kristur er kallaður?

18. Því hann vissi, að þeir höfðu Jesúm fyrir haturs sakir fram seldan.

19. ¶ En er hann sat á dómstólnum, sendi kona hans til hans, og lét segja honum: láttu þenna réttláta mann vera, því margt þungt hefir mér borizt í drauma í dag hans vegna.

20. En hinir ædstu prestar og öldúngarnir eggjuðu alþýðuna, að þeir skyldu biðja um Barabbas, en Jesúm skyldu þeir lífláta.

21. Síðan tók landstjórinn til orða og mælti: hvorn þessara tveggja viljið þér nú að eg gefi yður lausan? En þeir sögðu: Barabbas.

22. Þá spurði Pílatus þá: hvað skal eg þá gjöra við Jesúm, er Kristur kallast? Þeir sögðu allir: lát þú krossfesta hann.

23. Þá spurði landstjórinn: hvað hefir hann þá ilt gjört? En þeir kölluðu þess meir: krossfestist hann!

24. ¶ Nú er Pílatus sá, að hann eingu fékk til vegar komið, en að háreystið fór í vöxt, tók hann vatn og þvoði hendur sínar, svo allir sáu, og mælti: sýkn er eg af blóði þessa réttláta manns, sjáið þér fyrir því.

25. Þá mælti allur lýður: komi blóð hans yfir oss og börn vor.

26. ¶ Síðan gaf hann þeim Barabbas lausan, en Jesúm lét hann húðstrýkja, og afhenti hann til að krossfestast.

27. Að svo búnu færðu stríðsmenn landstjórans Jesúm inn í höll (landstjórans), og söfnuðu að honum öllum flokknum,

28. Færðu hann af klæðum sínum og lögðu yfir hann skarlatskápu,

29. ¶ Fléttuðu kórónu af þyrnum og settu á höfuð honum, gáfu honum reyr í hægri hönd, hneigðu honum, hæddu hann og mæltu: heill vertu, Gyðinga konungur!

30. Hræktu á hann, tóku reyrinn og hröktu um höfuð honum.

31. Þegar þeir nú þannig voru búnir að hæða Jesúm, færðu þeir hann úr kápunni og í hans eigin föt, og leiddu hann út til að krossfestast.

32. En er þeir geingu út, fundu þeir mann, er Símon hét, frá Sírene; þessum nauðgudu þeir til að bera hans kross.

33. Þegar þeir nú komu til þess staðar, er heitir Golgata, það þýðir hausaskelja-staður,

34. ¶ Buðu þeir honum súrt vín beiskjuborið; en er hann hafði það smakkað, vildi hann ekki drekka.

35. En þegar þeir höfðu krossfest hann, skiptu þeir með sér klæðum hans eptir hlutkesti,

36. Biðu svo þar og gættu hans.

37. En yfir höfuð hans var fest hans daudasök, skrifuð á þessa leið: Þessi er Jesús, konungur Gyðinga.

38. Með honum voru líka krossfestir ræningjar tveir, annar til hægri hliðar, hinn til vinstri.

39. ¶ En þeir, er fram hjá geingu, atyrstu hann, skóku höfuð sín og mæltu:

40. Þú, sem ætlaðir að niðurbjóta musterið og byggja það aptur á þrem dögum, hjálpa þú nú sjálfum þér; ef þú ert Guðs sonur, þá stíg niður af krossinum.

41. Líka hæddu hann hinir

æðstu prestar ásamt öldúng-unum og hinum skriptlærðu, og sögðu:

42. Öðrum gat hann hjálpað, en sjálfum sér getur hann ekki bjargað; sè hann konungur Israels, þá stigi hann niður af krossinum, þá munum vèr trúa honum;

43. Hann treysti Guði, hjálpi hann honum nú, ef hann hefur mætur á honum, þar hann kvadst vera Guðs sonur.

44. Um hið sama brigzludu honum ræningjarnir, sem með honum voru krossfestir.

45. Þá kom myrkur mikið yfir alt landið frá sjöttu til níundu stundar;

46. Og um níundu stundu kallaði Jesús hátt og mælti: Elí. Elí, lama sabachtaní; það þýðir: Guð minn, Guð minn, því hefir þú yfirgefið mig?

47. En er nokkrir af þeim, er við voru staddir, heyrðu þetta, sögðu þeir, að hann kallaði á Elías;

48. Og jafnskjótt hljóp einn af þeim að, tók njarðarvött og fylti með súrt vín, setti hann ofan á reyrlegg, og gaf honum að drekka.

49. En hinir sögðu: reynum vèr, hvort Elías kemur að hjálpa honum.

50. ¶ Þá kallaði Jesús aptur

hárrí röddu, og gaf upp andann.

51. Og sjá! fortjald musterisins rifnaði í tvent, ofan frá og niður í gegnum, jörðin skalf og björgin klofnuðu,

52. Og legstaðir hinna dauðu opnuðust, og margir helgir menn risu upp, þeir er áður voru dauðir;

53. Og sem þeir voru út farnir af gröfum sínum, komu þeir, eptir hans upprisu, í borgina helgu, og urðu þar senir af mörgum.

54. Nú er hundradshöfðinginn og þeir, sem með honum voru, sem Jesú áttu að gæta, sáu jarðskjálftann og það sem skeði, urðu þeir næsta hræddir, og sögðu: sannarlega var þessi maður Guðs Sonur.

55. Þar voru og konur margar viðstaddar, sem horfðu á þetta álcíngdar; þessar höfðu fylgzt með Jesú úr Galíleu og þjónað honum.

56. Meðal þeirra voru þær María frá Magdölum, María móðir þeirra Jakobs og Jósís, og móðir þeirra Sebedeussona.

57. Þegar kvöld var komið, kom maður sá, er Jósep hét, frá Arimatía, audugur að fê;

58. Þessi var og einn af lærisveinum Jesú; hann fór til

Pilatusar og bað um lík Jesú. Þá skipaði Pilatus, að fá honum það.

59. Síðan tók Jósep líkið, og sveipaði það í hreinu líni,

60. Og lagði það í nýan legstað, sem hann hafði látið úthöggva í klett handa sjálfum sér, velti síðan stórum steini fyrir grafar dyrnar og fór burt.

61. Þar var líka María frá Magdölum og hin önnur María; þær sátu gegnt gröfinni.

62. † Daginn eptir, sem næstur var eptir aðfangadaginn, söfnuðust hinir ædstu prestar og Farísearnir saman og komu til Pilatusar,

63. Og sögðu: oss er það í minni, herra, að meðan svikari þessi lifði, kvadst hann mundi upp rísa innan þriggja daga.

64. Lát þú því gæta legstaðarins vandlega allt til hins þriðja dags, svo að ekki komi lærisveinar hans og steli honum, segi síðan lýðnum, að hann sé upp risinn, og verði svo seinni villan verri hinni fyrri.

65. Pilatus sagði við þá: hær hafid þær varðmennina; farið og gætið legstaðarins, sem þær hafid bezt vit á.

66. Þeir fóru og innsigliðu steininn, og létu varðmennina gæta grafarinnar.

28. KAPÍTULI.

Jesús upprís og birtist kvinnunum. Varðhaldsmennirnir flýja frá gröfinni. Jesús birtist lærisveinum í Galílea, bjóður þeim að skíra og kenna.

AÐ liðnum hvíldardeginum, þegar lýsti af fyrsta degi vikunnar, komu þær María frá Magdölum og hin önnur María að sjá legstaðinn.

2. Og sjá, þá varð mikill jarðskjálfti; því eingill Drottins kom frá himni, gekk þar að, velti steininum frá dyrum legstaðarins og settist á hann;

3. Ásýnd hans var sem leiptur, og klæði hans björt, sem snjór.

4. Við þessa sýn urðu varðmennirnir svo hræddir, að þeir voru sem örendir.

5. En til kvennanna mælti eingillinn: verið óhræddar; eg veit, að þér leitið að Jesú, hinum krossfesta;

6. Hann er ekki hér, því hann er upp risinn, eins og hann sagði; komið, og sjáið staðinn, þar sem Herrann lá;

7. Farið svo með skyndi og segið lærisveinum hans, að hann sè upp risinn frá dauðum; og sjá, hann fer á undan yður til Galílealands; þar

munuð þér sjá hann; sjáið, eg hefi sagt yður það.

8. En þær geingu skyndilega út úr gröfinni, bæði hræddar og gláðar mjög, og hlupu til að flýtja lærisveinum hans þenna boðskap;

9. ¶ Og er þær voru á leið komnar, til að segja lærisveinum hans frá þessu, kom Jesús móti þeim og sagði: sælar verið þið! En þær geingu til hans og föðmuðu fætur hans, og veittu honum lotnúngu.

10. Þá sagði Jesús við þær; hræðizt ekki, farið og segið bræðrum mínum, að þeir skuli fara til Galílealands, og þar skuli þeir sjá mig.

11. ¶ Þegar þær voru burt farnar, komu nokkrir af varðmönnum til staðarins og sögðu hinum ædstu prestum alt, sem farið hafði;

12. En þeir geingu á ráðstefnu ásamt með öldúngunum, og tóku það til ráds, að gefa stríðsmönnum fè mikið, og sögðu við þá:

13. Segið, að lærisveinar hans hafi komið um nótt og stolið líkinu, á meðan þér sváfuð.

14. En ef þetta berst til eyrna landstjórans, þá skulum vér sefa hann og gjöra yður áhyggjulausa.

15. Stríðsmennirnir tóku við

fönu, og gjörðu, sem þeim var kent. Og þessi orðrómur barst út meðal Gyðinga alt til þessa dags.

16. ¶ En þeir ellefu lærisveinar ferðudust síðan til Galílealands, á fjall það, er Jesús hafði boðið þeim;

17. Þar sáu þeir hann og veittu honum lotningu, en sumir voru efablandnir.

18. Þa gekk Jesús til þeirra,

talaði við þá og sagði: mér er gefið alt vald á himni og jörðu;

19. ¶ Farið og kennið öllum þjóðum, og skirið þær í nafni Föðurs, Sonar og Heilags Anda;

20. Og bjóðið þeim að gæta als þess, er eg hefi boðið yður; og sjá, eg er með yður alla daga, alt til veraldarinnar enda.

MARKÚSAR GUÐSPJALL.

1. KAPÍTULI.

Verk Jóhannesar og Jesú.

ÞETTA er upphaf gleðiboðskaparins Jesú Krists, Guðs Sonar.

2. Eins og skrifað er hjá spámanninum Esajas: sjá, eg sendi minn eingil undan þér, sá er greiða skal veg þinn;

3. Það er hans rödd, sem kallar í eyðimörku: tilbúið veg Drottins, beinið brautir hans;

4. Þannig skírði Jóhannes í eyðimörku, og boðaði skírn apturhvarfsins til fyrirgefningar syndanna.

5. Til hans komu allir Júdea og Jerúsalems íbúar, og voru þeir, sem játuðu syndir sínar,

skírdir af honum í ánni Jórdan.

6. Jóhannes var klæddur úlfaldshárum og girtur leðurbelti um lendar sér; fæða hans voru eingisprettur og skógarhunáng.

7. Hann hóf svo kenningu sína: sá, er eptir mig kemur, er mér meiri, og eg er ekki þess verður, að eg krjúpi niður til að leysa hans skóþveingi.

8. Eg kefi skírt yður í vatni, en hann mun skíra yður með Heilögum Anda.

9. Svo bar til um þessar mundir, að Jesús kom frá Nazaret í Galílealandi og lét skírast af Jóhannesi í Jórdan;

10. En jafnskjótt er hann steig upp úr vatninu, sá Jóhannes himininn opnast og Andann fara niður, eins og dúfu, yfir hann;

11. Þá heyrðist rödd af himni: þú ert Sonur minn elskulegur, á hverjum eg hefi velpóknun.

12. Og undireins þar á eptir knúði Andinn hann til að víkja á eyðimörku,

13. Og á þessari eyðimörku var hann í fjörutíu daga freistadur af Satan og meðal villudýra; en einglar þjónuðu honum.

14. En eptir að Jóhannes var fram seldur (til lífláts), veik Jesús í Galílealand, og flutti þar gleðibodskapinn um Guðs ríki, og sagði:

15. Tíminn er kominn og Guðs ríki er nálægt; takið sinnaskipti og trúið evangelió.

16. En þegar hann gekk með sjónum í Galílea, sá hann Símon og Andrés, bróður hans, sem voru að leggja net í sjóinn, því þeir voru fiskimenn.

17. Jesús sagði við þá: fylgið mér eptir, og mun eg gjöra yður að mannaveidurum.

18. Þeir yfirgáfu jafnskjótt netin, og fylgdu honum.

19. Þegar hann var kominn

skamt þaðan, sá hann þá Jakob Sebedeusson og Jóhannes bróður hans, sem einnig voru á skipi að bæta net;

20. Þá kvaddi hann þegar til fylgdar við sig. Þeir yfirgáfu föður sinn þar á skipinu, ásamt leiguliðunum, og fylgdu honum.

21. Þeir komu til Kapernaum, og undireins gekk Jesús í samkunduhús þeirra á hvíldardegi og kendi þar.

22. En fólkið undradist mjög kenningu hans, því hann kendi þeim, eins og sá, er hefði vald til þess (af Guði), en ekki eins og hinir skriptlærðu.

23. Í samkunduhúsi þeirra var maður nokkur, sem hafði óhreinan anda; hann kalladi og sagði:

24. Æ, hvað höfum við saman að selda, Jesú frá Nazaret? Ertu kominn til að fyrirfara oss? Eg veit, hver þú ert, hinn Heilagi Guðs.

25. Jesús hastadi þá á hann og mælti: þegi þú, og far út af honum!

26. Þá hreif hinn óhreini andi manninn, og fór út af honum öskrandi.

27. Þetta undrudust allir, svo þeir spurðu hver annan og sögðu: Hvað er þetta? Hver er þessi hin nýja kenning? því

hann skipar jafnvel óhreinum öndum með valdi, og þeir hlýða honum.

28. En orðrómurinn af honum barst strax út um öll þau hæröð, er lágu í grend við Galílealand.

29. Undireins og þeir geingu út úr samkunduhausinu, fóru þeir til húss Símonar og Andrésar, ásamt með Jakobi og Jóhannesi;

30. Þar lá móðir konu Símonar sóttveik, og jafn skjótt var honum sagt frá henni;

31. Hann gekk þangað, tók í hönd henni, reisti hana á fætur, og þá hvarf þegar sóttveikin frá henni, og hún þjónaði þeim.

32. Nú er kvöld kom og sól var runnin, færðu þeir til hans alla veika og djöfulóða,

33. Og borgarmenn söfnuðust allir saman að dyrum hússins;

34. En hann læknaði marga, þá er veikir voru af ýmsum sjúkleikum, og rak út marga djöfla, og leyfði þeim ekki að segja, að þeir þektu hann.

35. Að morgni fyrir dögum fór hann á fætur, og gekk út úr borginni í einn eyðistað, og gjörði þar bæn sína;

36. En Símon og þeir, sem með honum voru, eltu hann,

37. Og er þeir fundu hann,

sögðu þeir við hann: allir leita þín.

38. Þá sagði Jesús við þá: vèr skulum fara í nálæg þorp, svo eg fái einnig þar kent; því til þess er eg út farinn.

39. Og hann kendi í samkunduhausum þeirra um alt Galílealand, og rak djöfla út.

40. Og maður nokkur líkþrár kom til hans, féll til fóta hans og bað hann með svo feldum orðum: ef þú vilt, getur þú læknað mig.

41. Jesús kendi í brjósti um hann, rætti út höndina, snart hann og sagði við hann: eg vil, vertu heill!

42. Og jafn skjótt er Jesús mælti þetta, hvarf af honum líkþráin, og hann varð heilbrigður.

43. Jesús lét hann strax frá sér fara, lagði ríkt á við hann,

44. Og mælti: varastu að segja þetta nokkrum, heldur far og sýn þig prestinum, og offra því fyrir lækningu þína, sem Móses bauð, þeim til sannindamerkis.

45. En maðurinn fór og talaði margt um þetta og bar það út, svo Jesús mátti ekki frammar koma opinberlega í borgina; var hann því utan borgar í eyðistöðum, og kom

fólk þángað til hans úr öllum áttum.

2. KAPÍTULI.

Jesús læknar; kallar Matteus; tekur lærisveinana í forsvær.

NOKKRUM dögum síðar kom hann aptur inn í borgina Kapernaum; og undireins og sú fregn kom, að hann væri í husi sínu,

2. Safnaðist þángað svo mikill fjöldi fólks, að það komst hvergi fyrir, og jafnvel ekki í anddyrinu, en hann flutti þeim sína kenningu;

3. Þá komu til hans menn nokkrir með limafallssjúkan mann, sem var borinn af fjórum;

4. Nú er þeir gátu ekki komið til hans fyrir mannþraunginni, rifu þeir gat á þakið uppi yfir honum, og létu sængina síga þar niður, sem hinn limafallssjúki lá í.

5. Nú er Jesús sá þeirra trú, sagði hann til hins limafallssjúka: sonur, syndir þínar eru þér fyrirgefna.

6. En þar sátu nokkrir af þeim skriptlærðu, og hugsuðu með sér:

7. Því talar maður þessi slíkar guðlastanir? Hver getur fyrirgefnað syndirnar, nema Guð einn?

8. Jafnskjótt fann Jesús í anda, að þeir hugsuðu þetta

og sagði við þá: Því hugsuð þér slíkt í yðrum hjörtum?

9. Hvort er auðveldara að segja hinum limafallssjúka: syndir þínar eru þér fyrirgefna, eða segja: státt upp, tak sæng þína og gakk?

10. En til þess að þér vitið, að Mannsins Sonur hefir vald til að fyrirgefa syndir á jörðu, sagði hann hinum limafallssjúka:

11. Þá segi eg þér, státt upp og tak sæng þína og far til húss þíns;

12. En hann stóð þegar upp, tók sængina og gekk út, svo allir sáu. Þá undrudust allir og vegsömudu Guð, og sögðu: vér höfum aldrei þvilíkt séð.

13. Þar eftir gekk hann aptur út til sjáfarins, og alt fólkíð kom til hans, og hann kendi þeim.

14. Og er hann gekk fram hjá, sá hann mann, er Leví hét Alfeusson, sitjanda í tollbúðinni, og sagði við hann: fylgdu mér; hann stóð upp og fylgdi honum.

15. En svo bar til, er Jesús sat yfir borðum í húsi hans, að margir tollheimtumenn og bersyndugir mötuðust þar ásamt Jesú og lærisveinum hans; því þeir voru margir, og í fylgd með honum;

16. En er hinir skriptlærðu og Farísearnir sáu hann eta með tollheimtumönnum og bersyndugum, sögðu þeir við lærisveina hans: hvað kemur til, að hann etur og drekkur með tollheimtumönnum og bersyndugum?

17. Þegar Jesús heyrði þetta, sagði hann við þá: ekki þurfa heilbrigðir lækni við, heldur þeir, sem sjúkir eru. Eg er ekki kominn til að kalla réttláta, heldur synduga til lífernibetrunar.

18. Lærisveinar Jóhannesar og Faríseanna voru vanir að fasta; þeir komu til Jesú og tóku svo til orða: því fasta lærisveinar Jóhannesar og Faríseanna, en þínir lærisveinar fasta ekki?

19. Jesús svaraði þeim: geta brúðkaupsgestirnir fastað, á meðan brúðguminn er með þeim? Svo leingi sem þeir hafa brúðgumann með sér, geta þeir ekki fastað;

20. En sá tími mun koma, að brúðguminn verður frá þeim tekinn, og þá munu þeir fasta.

21. Einnig leggur nýja bót á gamalt fat: því annars rífur hin nýja bót hið gamla fatið, og verða þá spjöllin verri;

22. Einnig lætur heldur nýtt

vín í gamla belgi; að öðrum kosti sprengir hið nýja vínið belgina og spillist, en belgirnir ónýtast; heldur á að láta nýtt vín á nýja belgi.

23. Svo bar við, að Jesús gekk yfir sáðlönd nokkur á hvíldardegi; þá tóku lærisveinar hans að tína öx á leiðinni.

24. Farísearnir sögðu þá við hann: því gjöra lærisveinar þínir það, sem ekki leyfist á hvíldardegi?

25. Hann spurði: hafid þér aldrei lesið, hvað Davíð gjörði, þegar hann þarfnadist og húngradi sjálfan og förunauta hans,

26. Að hann gekk inn í Guðs hús, á dögum Abíatars ædsta prests, og neytti braudanna helgu, sem einginn mátti eta nema prestarnir, og gaf þau einnig sínum fylgdarmönnum.

27. Og enn mælti hann við þá: hvíldardagurinn er orðinn til mannsins vegna, en maðurinn ekki vegna hvíldardagsins;

28. Þess vegna er Mannsins Sonur einnig herra hvíldardagsins.

3. KAPÍTULI.

Jesús læknar marga sjúka; kallar til sín þá tólf postula, talar um synd á móti Heilögum Andu; kemir, hver sé hans móðir og hverjir hans bræður.

Í ÖÐRU sinni kom hann í samkunduhúsið, og var þar sá maður, er visna hönd hafði.

2. Þá höfðu þeir auga á honum, hvort hann mundi lækna þann mann á hvíldardegi, svo þeir gætu áklagað hann.

3. Þá sagði Jesús við manninn, er visnu höndina hafði: stattu á fætur og gakk fram.

4. Þá sagði hann við þá: hvort hæfir á hvíldardögum, að gjöra gott eður ilt, gefa líf eður svipta því? En þeir svöruðu eingu.

5. Þá litadist hann um með reiðisvip, og varð hryggur yfir harðúd hjartna þeirra; síðan segir hann við manninn: réttu fram hönd þína. Hann gjörði það, og varð hún þá heil.

6. Þá geingu Farísear út, og báru þegar saman ráð sín á móti honum, við menn Heródesar konungs, hvernig þeir feingi hann af dögum ráðinn.

7. Jesús fór þá ásamt lærisveinum sínum til sjóar, og fylgdi honum þá margt fólk úr Galílealandi og Júdalandi.

8. Úr Jerúsalem, úr Ídúmea og úr hærudum hinumegin Jórdanar; líka kom margt fólk til hans, er bjó í grend við Týrus og Sídon, sem heyrt hafði um hans kraptaverk.

9. Þá bauð hann lærisveinum

sínum að hafa sér skip búid, svo fólksfjöldinn skyldi ekki þraungva honum;

10. Því sökum þess að hann læknaði marga, þá flyktust að honum allir þeir, er sjúkir voru, svo þeir næðu að snerta hann;

11. Líka fëllu þeir, er haldnir voru af óhreinum öndum, fram fyrir honum, undir eins og þeir sáu hann, æptu og sögðu: þú ert Sonur Guðs;

12. En hann bannaði þeim harðlega að segja frá, hver hann væri.

13. Síðan fór hann upp á eitt fjall, og kallaði til sín þá, er hann sjálfur vildi, og komu þeir til hans.

14. Þá tilsetti hann tólf, er vera skyldu með honum, og til að senda þá frá sér til að flytja hans kenningu;

15. Og hafa vald til að lækna sjúkdóma og reka djöfla út.

16. Þessir voru: Símon, sem hann kallaði Pétur;

17. Þeir brædur; Jakob og Jóhannes, synir Sebedeusar, þá kallaði hann Boanerges, það er, þrumusyni;

18. Andrès og Filippus og Bartólómeus og Matteus og Tómas og Jakob Alfeusson og Taddeus og Símon vandlætari,

19. Og Júdas Iskariot, sem sveik hann.

20. Þegar þeir voru komnir til herbergis, þá safnaðist þángað að nýu svo mikill fjöldi fólks, að þeir gátu ekki feing-ið sér matar.

21. Og sem náúngar hans heyrðu það, fóru þeir og vildu ná honum út, því þeir sögðu hann væri frá sér.

22. ¶ En hinir skriptlærðu, er komnir voru ofan frá Jerúsalem, sögðu: hann hefur Bel-sebub og rekur djöfla út með fulltíngi djöflahöfðingjans.

23. Jesús kallaði þá til sín, og talaði til þeirra í eptirlíkíngum: hverninn getur Satan rekið Satan út?

24. Og ef eitthvert ríki er sjálfu sér sundurþykt, þá fær það ekki staðizt;

25. Og ef eitthvert heimili er sjálfu sér sundurþykt, þá fær það ekki staðizt;

26. Ef nú Satan er upp á móti sjálfum sér, og er við sjálfan sig ósamþykkur, fær hann ekki staðizt, heldur er útgjört um hann.

27. Einginn getur brotizt inn í hús ens sterka og rænt faungum hans, nema hann taki áður hinn sterka til banda; þá fyrst getur hann rænt hús hans.

28. Sannlega segi eg yður, að als konar syndir, og jafnvel guðlastanir, geta mönnunum fyrirgefizt;

29. En sá, sem talar lastmæli gegn Heilögum Anda, mun eigi að eilífu fá synda fyrirgefningu, heldur er hann sekur eilífs dómsáfellis.

30. (Því þeir höfðu sagt, að óhreinn andi væri í honum).

31. ¶ Nú kom móðir hans og bræður, stóðu fyrir dyrum úti og sendu honum orð að koma.

32. En fólkið sat alt í kring um hann; þá var sagt við hann: móðir þín og bræður þínir standa úti og spyrja að þér;

33. Þá svaraði hann þeim: hver er móðir mín eður bræður mínir?

34. Og sem hann hafði rent augunum yfir þá, er í kringum hann sátu, sagði hann: sjá, þar er mín móðir og mínir bræður;

35. Því hver sem gjörir Guðs vilja, hann er minn bróðir, mín systir og móðir.

4. KAPÍTULI.

Jesús kennir í eptirlíkíngum; lætur sjóinn verða kyrran.

OG hann tók aptur til að kenna við sjóinn, dreif þá til hans svo mikill fjöldi fólks, að hann hlaut að stíga á skip og

setjast þar, en múgurinn allur var á landi fram við sjóinn;

2. Þá kendi hann þeim margt í dæmisögum, og sagði við þá í sinni kenningu:

3. Veitið eptirtekt! Sjá, maður nokkur fór að sá;

4. En það vildi svo til, þá hann var að sá, að sumt sæðið féll við veginn, og fuglar komu og átu það;

5. En sumt féll í grýtta jörð, þar sem það hafði lítinn jarðveg; það óx að sömmu skjótt, því það hafði lítinn jarðveg;

6. En er sólin hækkaði á lopti, skrælnaði það og visnaði, sökum þess, það hafði ekki nógar rætur;

7. Og sumt féll meðal þyrna, en þyrnarnir uxu upp og kæfðu það, svo það bar eingan ávöxt.

8. En sumt féll í góða jörð, það spratt, óx og bar ávöxt, sumt þrítugfaldan, sumt sextugfaldan og sumt hundradfaldan.

9. Og hann sagði við þá: hver sem hefir eyru til að heyra, sá heyrir.

10. Síðar, er hann var einn saman, spurðu þeir, sem með honum voru, ásamt þeim tólf, um það, hvað þessi dæmisaga ætti að þýða.

11. Jesús mælti: yður er unt að skilja leyndardóma Guðs ríkis, hinum út í frá verður alt að kenna í dæmisögum;

12. Svo að þeir sjáandi sjái, en skynji þó ekki, og heyrandi heyrir, en skilji þó ekki; svo að þeir snúi sér ekki og fái fyrirgefningu synda sinna.

13. Síðan sagði hann við þá: ef þér skiljið ekki þessa dæmisögu, hvornig getið þér þá allar dæmisögur skilið?

14. ¶ Sáðmaðurinn þýðir þann, sem ordinu sáir;

15. Sæðið, sem við veginn var sáð, merkir þá, sem orðið er sáð hjá, og nær þeir hafa heyrt það, kemur Satan jafnskjótt og tekur orðið, sem sáð var, burt úr hjörtum þeirra.

16. Eins merkir sæðið, sem féll í grýtta jörð, þá, sem heyra orðið og veita því jafnskjótt viðtöku með fögnuði;

17. En hafa ekki rót í sér, heldur eru óstöðugir; en síðan hneykslast þeir undir eins og armaeda eða ofsóknir bera að höndum fyrir orðsins sakir.

18. Sæðið, sem sáð var meðal þyrna, merkir þá, er að sönnu heyra orðið,

19. En áhyggjur þessa heims, tálðrægni auðæfanna og girndir til annara hluta koma til

og kefja orðið, svo það verður ávaxtarlaust.

20. En sæðið, er fell í góða jörð, þýðir þá, er heyra orðið og bera ávöxt, sumir þrítugfaldan, sumir sextugfaldan og sumir hundradfaldan.

21. ¶ Síðan sagði hann við þá: Bera menn ljós inn til að setja það undir ílát eður bekk? Er ekki heldur síður að setja það í ljósastiku?

22. Því ekkert er svo hulið, að það verði ekki opinbert, og ekkert svo fólgið, að það verði ekki augljóst.

23. Hver sem hefir eyru til að heyra, sá heyrir!

24. Enn framur sagði hann við þá: gefið gaum að því, sem þér heyrið; með þeim sama mæli, sem þér mælið, mun yður mælt verða, og við yður, sem takið eptir, mun bætt verða;

25. Því þeim, sem hefir, mun veitast, en frá hinum, sem ekki hefir, mun tekið verða, jafnvel það hann hefir.

26. ¶ Síðan sagði hann: Eins er því varið með Guðs ríki, eins og þegar einhver kastar sæði í jörð;

27. Hann sefur um nætur, en vakir um daga, en sæðið vex og dafnar, án þess hann viti það;

28. Því jörðin ber sjálfkrafa

ávöxt, fyrst kornstaungina, síðan axið, og seinast fullvaxið korn í axinu;

29. En nær ávöxturinn er fullvaxinn, lætur hann slá kornið, því þá er kornskurðartíminn fyrir hendi.

30. ¶ Enn sagði hann: við hvað á eg að jafna Guðs ríki? Eður hverja eptirlíkingu á eg að hafa, til að leiða yður það fyrir sjónir?

31. Líkt er það mustarðskorni: nær því er sáð, er það hið minnsta allra frækorna;

32. Síðan vex það, og verður hverju kálgresi meira, og fær stórar greinir, svo fuglar himins geta leitað sér skjóls í skugga þess.

33. Í mörgum þess konar eptirlíkingum flutti hann þeim orðið, eins og bezt átti við þeirra skilning;

34. En án eptirlíkinga kendi hann þeim ekki. Síðan, þegar hann var einn saman, lagði hann alt út fyrir lærisveinum sínum.

35. Að kvöldi sama dags sagði hann við lærisveina sína: förum yfir um sjóinn.

36. Þeir skildu við fólkið, og fóru með hann með sér á skipinu, eins og hann stóð, en önnur skip fylgdust með honum.

37. Þá gjörði veður mikið, svo bylgjurnar fëllu yfir skipið, svo að lá við, að fylti;

38. En hann svaf á kodda í skutnum. Þeir fóru þá og vöktu hann og sögðu: Meistarari, hirðir þú ekki um það, að vèr tortýnumst?

39. Hann reis þá upp, hastaði á vindinn og sagði við sjóinn: Þegi þú og vertu kyr! Þá lægði veðrið, og varð blíða logn.

40. Síðan sagði hann við þá: Því eruð þèr svo huglausir, hverju gegnir yðar vantraust?

41. En þeir urðu næsta hræddir, og sögðu hver við annan: hvílikur er þessi, að bæði veður og sjór hlýða honum?

5. KAPÍTULI.

Jesús rekur djöful út. Læknar sjúka.

Þeir komu yfir um sjóinn í hérað þeirra Gadaramanna;

2. Og jafnskjótt sem hann var stiginn af skipi, hljóp móti honum úr gröfum framliðinna maður nokkur, kvalinn af óhreinum anda;

3. Hann hafði aðsetur sitt í gröfum dauðra manna, og var svo óður, að ekki tjáði að setja hann í fjötur;

4. Því opt hafði hann verið

bundinn með fjötrum og hlekkjum, en hann sleit af sér hlekkina og braut fjötrin, og einginn gat ráðið við hann;

5. Um allar nætur og daga var hann á fjöllum, og í gröfum dauðra manna, hrein og lamdi sjálfan sig með grjóti.

6. Nú er hann sá Jesúm á-leingdar, hljóp hann þangað, fëll fram fyrir honum, kalladi hátt og mælti:

7. Hvað hefi eg með þig að gjöra, Jesús, Sonur Guðs ens hæsta? Eg særi þig við Guð, að þú kveljir mig ekki.

8. (Því Jesús hafði skipað hinum óhreina anda að fara út af honum.)

9. Þá spurði Jesús hann að nafni, en hann segir: Legió heiti eg; því vèr erum margir.

10. Þá bað hann Jesúm innilega, að hann ræki þá ekki burt úr því héraði.

11. En þar var við fjallið stór svínahjörd á beit;

12. Þá báðu djöflarnir hann, að hann vildi leyfa þeim að fara í svínin.

13. Jesús leyfði þeim þetta þegar, og fóru hinir óhreinu andar í svínin, og öll hjörðin hljóp fyrir björg ofan í sjóinn, og kafnadi þar; var það hèr um tvö þúsund svína;

14. En þeir, er gættu þeirra,

flýðu, og sögðu frá þessu bæði í borginni og á landsbygðinni.

15. Þá fóru menn að sjá, hvað skeð hafði, komu til Jesú, og sáu þar þann djöful-óða sitjanda, klæddan og heilvita, þann, er djöflasægurinn hafði í verið.

16. Við þetta urðu þeir hræddir, en þeir, sem við höfðu verið, sögðu þeim, hvernig farið hefði bæði fyrir þeim óða og svinunum.

17. Þá báðu þeir hann, að hann færi úr þeirra hæröðum.

18. Nú er hann steig á skip, beiddi sá, sem óður hafði verið, hann leyfis að fara með honum;

19. Þessa synjaði Jesús honum, og sagði: far þú heim til þín og þinna, og skýr þeim frá, hvað mikið gott Drottinn hefir veitt þér, og hversu hann hefir miskunað þér.

20. Hann fór og bar það út í Dekapólís, hversu vel Jesús hefði gjört til sín, og undruðust það allir.

21. Þegar Jesús var kominn yfir um á skipinu aptur, safnaðist að honum mikill mannfjöldi; var hann þá staddur við sjóinn.

22. Þangað kom til hans einn af samkunduhöfðingjunum, er hét Jairus, og þegar hann sá

Jesúm, féll hann til fóta honum,

23. Og bað hann mjög innilega og sagði: dóttir mín er að fram komin; kom og legg hendur þínar yfir hana, svo henni batni; þá mun hún lifa.

24. Jesús fór með honum; honum fylgdi múgur manns, er þreyngdi sér að honum.

25. Þar var kona nokkur, sem um tólf ár hafði verið sjúk af blóðláti;

26. Hún hafði mikið þolað af mörgum læknum, og varð til þess aleigu sinni, og þó ekki batnað, heldur varð henni æ þýngra.

27. Hún hafði heyrt af Jesú, kom í mannþraunginni að baki honum, og snart klæði hans;

28. Því hún sagði: geti eg aðeins snert klæði hans, mun mér batna.

29. Og jafnskjótt stöðvaðist blóðlát hennar, og hún fann á sér, að hún var heil orðin meina sinna.

30. Undireins fann Jesús á sér, að kraptur var út af honum geinginn, snérist við í mannþraunginni, og spurði, hver hefur snert klæði mín?

31. Þá tóku lærisveinar hans til orða: þú sér, að mannfjöldinn þreyngir að þér, og

bó spyr þú, hver hafi snortið þig.

32. Þá skygndist Jesús um eptir þeirri, sem þetta hafði gjört;

33. En hún var hrædd og skjálfandi, því hún vissi, hvað við sig hafði fram farið, kom og féll fram fyrir hann, og sagði alt hið sanna.

34. En hann sagði við hana: dóttir, þín trú hefir hjálpað þér; far í friði, og vert heil sjúkleika þíns.

35. En er hann var þetta að mæla, komu menn frá heimili samkunduhöfðingjans, er sögðu: dóttir þín er látin; því viltu ómaka frammar meistarann?

36. Undireins og Jesús heyrði þessa fregn, mælti hann við samkunduhöfðingjann: vertu óhræddur, trú þú einúngis.

37. Og nú leyfði hann eingum að fylgja sèr, nema Pètri, Jakobi og Jóhannesi, bróður Jakobs.

38. Þegar hann kom í hús samkunduhöfðingjans, og sá þar ys mikinn, og þá, er grètu og æptu mjög,

39. Gekk hann inn og sagði við þá: Því æðrist þér og grátid? mærin er ekki dauð, heldur sefur hún;

40. En þeir hlógu að honum.

Síðan bauð hann öllum að fara út og tók með sèr föður og móður stúlkunnar, og þá, sem með honum voru, og gekk inn, þángað sem barnið var,

41. Tók í hönd þess og mælti: Talita kúmí; það þýðir: stúlka, eg skipa þér, rís þú upp.

42. Og jafnskjótt reis stúlkan upp, og tók að ganga; en hún var tólf ára að aldri.

43. Þá undrudust þeir næsta; en hann bannaði þeim alvarlega að láta nokkurn fá þetta að vita, og bauð að gefa henni mat.

6. KAPÍTULI.

Jesús er fyrirlitinn; útsendir postula; nokkrir ætlu hann sè Jóhannes; seður 5000 manns; geingur á sjónum; lækna.

ÞÆÐAN fór hann til ættjarðar sinnar, og lærisveinar hans voru í fylgd með honum;

2. Og þegar hvíldardagurinn kom tók hann til að kenna í samkunduhúsinu, og undrudust margir, sem það heyrdi, og mæltu: Hvaðan hefir þessi maður numið þetta? og hvílíka vizku hefir hann öðlazt, og hvílík eru þau kraptaverk, er hann gjörir?

3. Er hann ekki smiðurinn, sonur Maríu, og bródir þeirra Jakobs og Jóses, Júdasar og Símonar? og eru ekki systur

hans hère með oss? Og þeir hneyksluðust á honum.

4. En Jesús mælti við þá: ekki er spámaður óvirtur nema á fósturjörðu sinni og meðal ættmanna sinna og heima;

5. Og hann gat ekkert kraptaverk gjört þar, að undanteknu því, að hann lagði hendur yfir fáeina sjúka og læknaði þá, og furðaði hann sig á vantrú þeirra,

6. Og fór um þorpin þar í kring og kendi.

7. ¶ Og hann kallaði þá tólf til sín, og sendi þá frá sér tvo og tvo saman, og gaf þeim vald yfir óhreinum öndum;

8. Til ferðarinnar bannaði hann þeim að taka nokkuð með sér, nema einúngis staf, en hvorki nestismal, brauð eður fè í beltum sínum,

9. En þeir skyldu hafa skó á fótum; ekki skyldu þeir heldur klæðast tvennum kyrtlum;

10. Og enn framar sagði hann við þá: haldið kyrru fyrir í hverju því húsi, er þér takið yður gistingu, þar til þér farið úr því þorpi;

11. En ef einhverjir vilja ekki veita yður viðtöku eður heyra yður, þá farið þaðan og hristið dupt af fótum yðar til vitnis gegn þeim.

12. Þeir fóru og prædikuðu,

að menn skyldu taka sinnaskipti,

13. Ráku marga djöfla út, og smurðu marga sjúka með viðsmjóri, og læknudu þá.

14. Þetta heyrði Heródes konungur (því miklar sögur geingu nú af Jesú); þá sagði hann: Jóhannes skírari er risinn upp frá dauðum, og því gjörast slík kraptaverk af honum.

15. Sumir sögðu, hann væri Elías; aðrir, að hann væri spámaður, eins og einn af spámönnunum.

16. En er Heródes heyrði þetta, mælti hann: Jóhannes, sem eg hefi látið hálshöggva, er nú risinn upp frá dauðum.

17. Því áður hafði Heródes látið höndla Jóhannes og setja í myrkvastofu vegna Heródiadis, konu Filippusar bróður hans, sem Heródes nú hafði geingið að eiga;

18. Því Jóhannes hafði sagt við Heródes: þú mátt ekki eiga bróðurkonu þína.

19. Vegna þessa var Heródiadi illa til Jóhannesar og vildi ráða honum bana, en gat það ekki,

20. Því Heródes hafði beig af Jóhannesi, þar hann vissi, að hann var réttlátur og helgur maður, og verndaði hann,

og gjörði margt að hans ráðum, og heyrði hann gjarna.

21. En sem hentugur dagur kom, þá Heródes gjörði veizlu á sínum afmælisdegi fyrir gæðingum sínum, hershöfðingjum og enum helztu mönnum í Galilea,

22. Kom inn dóttir Heródiadis og dansaði, svo Heródesi og þeim, sem boðnir voru, líkaði það vel. Þá sagði konungurinn við skúlkuna: bið mig, hvers þú vilt, og mun eg veita þér.

23. Og lofaði henni með eiði: hvers þú beidist af mér, þá mun eg veita þér, alt að helmingi ríkis míns;

24. En hún gekk út, og spurði móður sína: um hvað skal eg biðja?

25. Hún mælti: um höfuð Jóhannesar skírara. Hún kom inn aptur með skyndi til konungsins, og mælti: eg vil, að þú gefir mér þegar höfuð Jóhannesar skírara á disk.

26. Við þetta varð konungurinn næsta hryggur, en sökum eiðs þess, er hann hafði unnið, og boðsmanna sinna, vildi hann ekki synja henni þess;

27. Sendi þá konungurinn jafnskjótt einn varðmanna sinna og skipaði að færa sér höfuð Jóhannesar;

28. En hann fór og hjó hann í myrkvastofunni, kom með höfuðið á fati og færði meynunni, en hún bar það til móður sinnar.

29. En er lærisveinar hans heyrðu þetta, komu þeir, tóku lík hans og lögðu það í gróf.

30. Postularnir komu aptur til Jesú, og sögðu honum frá öllu því, sem þeir höfðu gjört og kent;

31. Þá sagði Jesús við þá: farið með mér einir saman á afvikinn stað, og hvílizt þar um stund, því svo margir voru komandi og farandi, að þeir höfðu ekki matfrið.

32. Síðan fóru þeir einir sér á skipi til óbygða,

33. En menn sáu, þegar þeir fóru burt, og margir þektu þá; hlupu menn því saman þangað á fæti úr öllum borgum, og komu þeir á undan þeim og fundu hann.

34. Og er hann steig af skipi, sá hann þar mikinn mannfjölda, og kendi í brjósti um þá, því þeir voru sem saurir án hirðis, og prædikaði hann fyrir þeim um marga hluti.

35. En er mjög var áliðið dags, komu lærisveinar hans til hans og sögðu: vèr erum hér í eyðistad, og framorðið er dags,

36. Lát þá frá þèr, svo þeir geti farið í bygðina og þorpin hér um kring og keypt sèr vistir, því þeir hafa als ekkert til matar.

37. En Jesús svaraði og sagði við þá: gefið þèr þeim að eta. Þeir sögðu við hann: eigum vèr að fara og kaupa þeim mat fyrir 200 peninga, og gefa þeim að eta?

38. Jesús mælti þá: hve mörg brauð hafið þèr? Farið og gætið að því. Þeir gjörðu svo, og sögdust hafa fimm brauð og tvo fiska.

39. Þá bauð hann þeim að láta fólkið setjast niður hópum saman í grænu grasi;

40. Og það settist niður í flokkum og voru hundrað í sumum, en fimmtygir í sumum.

41. Þá tók Jesús þau fimm brauðin og þá tvo fiska, leit til himins, gjörði Guði þakkir, braut brauðin, og fèkk þau lærisveinum sínum, svo að þeir legðu þau fyrir fólkið; og einnig skipti hann þeim tveimur fiskum meðal allra;

42. En þeir neyttu allir, og urðu saddir.

43. Síðan tóku þeir upp molana, og urðu það tólf karfir fullar, og einnig fiskleifar; arnar;

44. En þeir, sem neytt höfðu matarins, voru að tölu fimm þúsundir manna.

45. Og jafnskjótt bauð hann lærisveinum sínum að stíga á skip og fara undan sèr yfir um til Betsáida, meðan hann skildi fólkið við sig.

46. En er hann hafði látið fólkið frá sèr, fór hann upp á fjallið að biðjast fyrir;

47. Og er kvöld var komið, var skipið á miðju vatninu, en hann einn á landi;

48. Sá þá Jesús, að róðurinn gekk þeim mjög ördugt, því andviðri var á. En nær fjórðungur lifði nætur, kom hann til þeirra, og gekk á sjónum, og lét, sem hann ætlaði að ganga fram hjá þeim.

49. En er þeir sáu hann ganga á sjónum, hèldu þeir, að það mundi vera vofa, og æptu upp yfir sig;

50. Því allir sáu þeir hann, og urðu felmtursfullir. Hann varpaði þá jafnskjótt orðum á þá, og mælti: verið hugbraustir, eg er það, óttizt ekki.

51. Síðan fór hann upp í skipið til þeirra; lægði þá vedrið. Og þeir urðu mjög frá sèr numdir og undrudust;

52. Því þeir höfðu ekki orðið hyggnaði við brauda táknið,

þar eð hjarta þeirra var svo blindað.

53. Síðan fóru þeir yfir um og lentu við Genezaret.

54. Og er þeir stigu af skipi, þekti fólkid hann þegar,

55. Og hljóp um alt það bygðarlag, og tóku að færa sjúka í burðarrekjum, þángað sem þeir heyrðu hann væri;

56. Og hvar sem hann fór inn í þorp, borgir eður bæi, þá lögðu þeir vanheila menn á torgin, og báðu hann, að þeim mætti leyfast að snerta ein-úngis klæðafald hans; því þeir, sem snertu hann, urðu heilbrigðir.

7. KAPÍTULI.

Jesús tekur í forsear lærisveina sína, átrekur djöful; læknar daufan og málhaltan.

ÞÁ komu til hans Farísear og nokkrir skriptlærðir menn, er komnir voru frá Jerúsalem;

2. Og er þeir sáu, að nokkrir af lærisveinum hans neyttu matar með vanhelgum höndum, það er: ópvegnum

3. (Því Farísear og Gyðingar yfir höfuð eta ekki, nema þeir áður taki handlaugar, og fylgja þeir í þessu tilskipunum öld-únganna; ekki heldur eta þeir matvæli, sem á torgi eru keypt, nema þeim sé áður dýft í vatn;

4. Og margt annað er það, er þeir hafa undirgeingizt að gæta, svo sem er þvottur á drykkjarkerum, könnum, eirkerum og borðbekkjum):

5. Þá spurðu Farísear og hinir skriptlærðu hann: því fylgja lærisveinar þínir ekki tilskipunum hinna gömlu, heldur matast með óhreinum höndum?

6. En Jesús svaraði þeim og sagði: heppilega hefir Esajas spáð um yður, þér hræsnað! eins og skrifað er: lýður þessi heidrar mig með vörunum, en hjörtu þeirra eru langt frá mér;

7. Þeir dýrka mig til einskis, er þeir kenna það, sem eru manna tilskipanir.

8. Þér skeytið ekki boðum Guðs, en haldið fast við manna tilskipanir, svo sem er þvottur á könnum og drykkjukerum, og margt fleira þess háttar gjörð þér.

9. Enn framar sagði hann: dáfallega tekst yður að ónýta Guðs boð, svo þér getið fylgt yðar eigin setningum!

10. Því Móses hefir sagt: heidra föður þinn og móður, og hver sem formælir föður eður móður, skal dauða deya;

11. Þar á mót segid þér: ef einhver segir við föður eður

móður: eigur þær, sem eg gæti hjálpað þér með, eru heitfè,

12. Þá leyfið þér honum ekki að gjöra foreldrum sínum nokkuð gott framar af þeim,

13. Og ónýtið þannig Guðs lög með yðar eigin tilskipunum, þeim er þér sjálfir hafði til sett; og margt annað gjörið þér þessu líkt.

14. ¶ Síðan kallaði hann saman allan lýðinn, og tók svo til máls: hlýðið mér allir, og veitið eptirtekt!

15. Ekkert er það fyrir utan manninn, sem inn í hann fer, er geti saurgað hann, heldur það, sem út fer af manninum, það er það, sem saurgar hann.

16. Hver sem hefir eyru að heyra, hann heyri!

17. En er hann var kominn inn frá fólkinu, spurðu lærisveinarnir hann um þýðingu þessarar dæmisögu.

18. Jesús mælti: eruð þér einnig svo skilningslausir? Skynjið þér ekki, að ekkert af því, sem utan frá kemur inn í manninn, getur saurgað hann;

19. Því ekki fer það inn í hjarta hans, heldur í magann, hvaðan það fer eptir eðlilegru rás, sèm hreinsar fæðuna.

20. Þar á mót, sagði hann, það sem út fer af manninum, saurgar hann;

21. Því að innan frá hugskoti mannsins koma illar hugrenningar, hór, frillulífi, manndráp,

22. Þjófnaður, ágirnd, illmennska, hrekkvísi, óstjórnlegt líferni, öfund, lastmæli, drambsemi, heimska;

23. Allir þessir vondu hlutir koma að innan og saurga manninn.

24. ¶ Héðan fór hann, þar til er skilur land Týrus og Sídonar, og gekk þar inn í hús nokkurt, og vildi, að einginn skyldi verða var við, en gat þó ekki dulizt,

25. Því kona nokkur, sem hafði frètt til hans og átti dóttur, sem kvalin var af óhreinum anda, kom og fèll honum til fóta;

26. Hún var heiðin, sýrlenzk að ætt, úr Fenísía. Þessi kona beiddi hann að reka djöfulinn út frá dóttur sinni.

27. En Jesús sagði við hana: lofaðu börnunum að sedjast fyrst, því ekki sæmir að taka brauðið frá þeim og kasta því fyrir hvolpa.

28. Satt er það, herra, sagði hún: þó eta hvolparnir sem eru undir borðunum, af molum barnanna.

29. Hann mælti: sökum þessa svars, þá far þú heim, djöfullinn er út farinn af dóttur þinni.

30. Og er hún kom heim, fann hún, að djöfullinn var út farinn, en dóttir hennar lá í rekkju.

31. ¶ Frá landamerkjum Týrus og Sídonar fór hann aptur til sjáfarins í Galílea, yfir Dekapólís land;

32. Hér færðu þeir honum mann daufan og málhaltan; þeir báðu hann að leggja hendur yfir hann.

33. Jesús veik honum til síðu frá fjölmenninu, stakk fingrum sínum í eyru honum, hrækti frá sér, og hrærði við túngu hans,

34. Leit upp til himins, andvarpaði og sagði við hann: Effata! það þýðir: opna þú þig!

35. Og jafnskjótt opnuðust hans hlustir, og hapt hans túngu losnaði, og hann talaði skírt.

36. Frá þessu bannaði hann að segja nokkrum; en því meir sem hann bannaði þetta, því framar víðfrægðu þeir það,

37. Og sögðu næsta undrunarfullir: alt gjörði hann dásamlega, því heyrnarlausum gefur hann heyrn og mállausum mál.

8. KAPÍTULI.

Jesús settar 4000 manna; talar um súrdeig Heródesar og Faríseanna; gefur blindum sýn. Medkenning lærisveinanna um Jesús.

UM þessar mundir bar enn svo við, að mikill fólksfjöldi var hjá honum, og hafði ekkert til matar. Þá kallaði Jesús á lærisveina sína og sagði við þá:

2. Eg aumkast yfir fólk þetta, það hefir nú hjá mér verið í þrjá daga og ekkert til matar haft;

3. En ef eg læt þá fara frá mér fastandi til heimila sinna, verða þeir magnþrota á veginum; því sumir af þeim voru langt að komnir.

4. Þá svörðu lærisveinar hans: hvaðan ætti að taka brauð til að sedja þá hér á eyðimörku?

5. Hann spurði þá, hversu mörg brauð hafid þér? Þeir sögðu: sjö.

6. Síðan bauð hann fólkinu að setjast niður á jörðina, tók þau sjö brauð, gjörði Guði þakkir, braut þau og fékk þau síðan lærisveinum sínum, svo að þeir legðu þau fyrir fólkið. Þeir gjörðu, sem þeim var boðið.

7. Líka höfðu þeir fáeina smáfiska; hann þakkaði einnig Guði fyrir þá, og bauð, að þá skyldi einnig fram bera; en þeir neyttu og urðu mettir.

8. Síðan söfnuðu þeir matarleifunum, og voru það sjö karfir;

9. En þeir, sem neytt höfðu, voru hér um fjögur þúsund; og að því búnu lét hann þá frá sér fara.

10. ¶ Undireins eptir þetta fór hann á skipi með lærisveinum sínum, og kom í héraðið við Dalmanúta.

11. Hér komu Farísear og tóku að hefja við hann spurningar, og kröfðust teikns af himni, til að reyna hann;

12. Andvarpaði hann þá þúngan og mælti: hversvegna beiðist þjóð þessi teikns? sannlega segi eg yður, henni skal ekki teikn gefast.

13. Síðan skildist hann við þá, steig aptur á skip og fór yfir um.

14. ¶ Þeim hafði gleymzt að taka með sér brauð, svo þeir höfðu ekki nema eitt á skipinu.

15. Þá bauð Jesús þeim og sagði: varizt súrdeig þeirra Farísea og Heródesar.

16. Þá sögðu þeir sín á milli, að Jesús mundi segja þetta sökum þess þeir höfðu ekki brauð;

17. En er hann varð þess vís, mælti hann: því fáizt þér um það, að þér ekki tókuð brauð með? skynjið þér enn ekki nè skiljið? er hjarta yðar ennþá sljóft?

18. Sjáið þér ekki með berum augum? heyrið þér ekki með opnum eyrum?

19. Eða munið þér ekki, þegar eg skipti þeim fimm brauðum meðal fimm þúsunda? hversu margar karfir með matarleifar hirtuð þér þá?

20. Þeir svöruðu: tólf. Eður þegar eg skipti þeim sjö brauðum meðal fjöggra þúsunda, hversu margar karfir fullar höfðuð þér þá afgangs?

21. Þeir sögðu: sjö. Þá mælti hann: hvers vegna getið þér þá ekki þetta skilið?

22. ¶ Og hann kom til Bet-saida borgar; hér færðu þeir til hans blindan mann, og báðu, að hann snerti hann.

23. Jesús tók í hönd honum, og leiddi hann út fyrir borgina, hrækti í augu hans, lagði hendur yfir hann, og spurði hann, hvert hann sæi nokkuð.

24. Hann leit upp og mælti: eg sé mennina gánga, eins og eg sæi trè.

25. Í annað sinn fór Jesús höndum um augu hans, og bað hann líta upp, var hann þá orðinn heilskygn, og sá alla glógt.

26. Jesús bauð honum að fara heim til sín, en ekki inn

í borgina, ekki heldur segja nokkrum í þorpinu frá þessu.

27. ¶ Hæðan fór Jesús og hans lærisveinar í þau þorp, er liggja, í grend við borgina Sesarea, sem kend er við Filippus. Á leiðinni sagði hann við lærisveina sína: hver segja menn, að eg sè?

28. Þeir sögðu: sumir segja, að þú sèrt Jóhannes skírari; aðrir, að þú sèrt Elías; en aðrir, að þú sèrt einn af spámönnum.

29. Þá mælti hann: en hver haldið þèr eg sè? Þá svaraði Pètur og sagði við hann: þú ert Kristur;

30. En hann bannaði þeim að segja nokkrum frá því.

31. Eptir það tók Jesús að segja þeim frá, að Mannsins Syni bæri margt að líða, út-skúfast af öldungunum, enum ædstu prestum og skriptlærdum; líka líflátinn að verða, en rísa upp eptir þrjá daga.

32. Þetta sagði hann þeim með berum orðum. Þá tók Pètur hann afsíðis, og fór að átélja hann;

33. En hann snèrist við, leit til lærisveina sinna, og ávitaði Pètur og sagði: far þú frá mèr, Satan, því þú skynjar ekki það, sem Guðs er, heldur það, sem manna er.

34. ¶ Og hann kallaði á fólkid og lærisveina sína, og sagði: hver sem vill fylgja mèr, afneiti sjálfum sèr, taki sinn kross, og fylgi mèr eptir;

35. Því hver, sem hyggst að forða lífi sínu, mun því týna; en hver sem týnir því fyrir mínar og náðarboðskaparins sakir, mun fá því borgid;

36. Því að hverju gagni kæmi það, mannum, þó hann eignaðist allan heiminn, ef hann líði tjón á sálu sinni?

37. Eða hvað getur maðurinn gefið til lausnar sálu sinni?

38. Því hver sem skammast sín fyrir mig og mín orð hjá þessari hórsömu og syndugu kynslóð, fyrir hann mun og Mannsins Sonur skammast sín, þegar hann kemur með heilögum einglum í dýrd föður síns.

39. Enn framar sagði hann: sannlega segi eg yður, að hèr eru nú viðstaddir nokkrir þeir, sem ekki munu dauðann smakka fyrr en þeir sjá Guðs ríki koma með krapti.

9. KAPÍTULI.

Jesús unmyndast á fjallinu; útrekur málleysis- og heyrnarleysis anda; talar um dauða sínu; finnur að metordagirnd lærisveinanna, o. s. fr.

EPTIR sex daga tók Jesús Pètur, Jakob og Jóhannes með sèr eina saman, og fór

með þeim upp á hátt fjall, og hann ummyndaðist fyrir þeirra augum;

2. Urðu klæði hans skínandi og hvít, sem snjór; hvítari en nokkur þvottamaður á jörðu getur gjört.

3. Þá birtist þeim Elías og Móses, og voru þeir á tali við hann.

4. Þá tók Pétur svo til orða við Jesúm: meistari, gott er, að vèr erum hèr; vèr viljum reisa hèr þrjár tjaldbúdir, eina handa þèr, aðra handa Móse, og hina þriðju handa Elías;

5. Því hann vissi ekki, hvað hann sagði, af því felmtur var yfir þá kominn.

6. Þá dró yfir þá ský, og úr því heyrðist rödd, er mælti: þessi er Sonur minn elskulegur, hlýðið þèr honum!

7. Og þegar þeir jafnskjótt lituðust um, sáu þeir eingan frammar hjá sèr, nema Jesúm einan.

8. Nú er þeir geingu niður eptir fjallinu, þá bannaði hann þeim að segja nokkrum frá því, er þeir hefðu sèð, fyrr en Mannsins Sonur væri upp risinn frá dauðum.

9. Þeir hugfestu þetta orð, og spurðu hver annan, hvað það ætti að þýða, að upprisa frá dauðum;

10. ¶ Og spurðu hann: því segja hinir skriptlærðu, að Elías eigi áður að koma?

11. En hann svaraði og sagði við þá: Elías kemur að sönnu fyrst, og færir alt í lag; og það mun fara, eins og skrifað er um Mannsins Son, að hann líði margt og verði fyrirlitinn;

12. En eg segi yður, Elías er kominn, og þeir breyttu við hann, sem þeim líkaði, eins og spád er um hann.

13. ¶ Þegar hann kom til lærisveina sinna, sá hann, að mikill fjöldi fólks var hjá þeim, og hinir skriptlærðu, sem spurðust á við þá;

14. En undireins og fólkið sá hann, hnykti því við, hljóp til og heilsaði honum.

15. Jesús spurði þá, um hvað þeir væru að þrátta.

16. Honum svaraði einn af fólkinu á þessa leið: meistari, eg hefi flutt son minn til þín, hann er þjádur af málleysis anda;

17. Nær andinn hrífur hann, kastar hann honum niður, og þá froðufellir hann, gnistir tönnum og verður máttvana. Eg bað lærisveina þína að reka hann út, en þeir gátu það ekki.

18. En hann svaraði þeim og sagði: þú trúarlausa þjóð,

hversu leingi skal eg hjá yður vera? hversu leingi skal eg umbera yður? færði mér hann!

19. Þeir gjörðu svo; en undir-eins og hann sá Jesúm, teygði andinn hann sundur og saman, féll hann þá til jarðar, veltist um og froðufeldi.

20. Jesús spurði þá föður hans, hversu langt er síðan honum vildi þetta til? En hann svaraði: (þenna sjúkdóm hefir hann haft) frá barn-æsku.

21. Opt hefir andinn kastað honum bæði á eld og í vatn til að fyrirfara honum; en ef þú ert nokkurs orkandi, þá hjálpa þú okkur, og kenn í brjósti um okkur!

22. Jesús mælti: já, ef þú getur trúað; trúudum er alt mögulegt.

23. Jafnskjótt grèt faðir sveinsins hástöfum og sagði: eg trúi, en hjálpa þú trúar-leysi mínu!

24. Nú er Jesús sá, að fólkið þyrptist að, hastaði hann á hinn illa anda og sagði við hann: eg býð þér, þú andi, sem veldur málleysi og heyrnarleysi manns þessa, að þú farir út af honum, og komir aldrei aptur.

25. Hann hrein þá og teygði hann mjög sundur og saman,

síðan fór hann út; en sveinn-inn lá eptir, sem væri hann dauður, svo margir sögðu, að hann væri látinn;

26. Jesús tók þá í hönd hans og reisti hann á fætur, og þá stóð hann upp.

27. Þegar Jesús var kominn heim, spurðu lærisveinar hans einslega, því þeir hefðu ekki getað rekið hann út.

28. Jesús mælti: þetta kyn verður með eingu út rekið, nema með bæn og föstu.

29. ¶ Þegar þeir fóru þaðan yfir Galílea, vildi Jesús ekki, að nokkur skyldi vita það;

30. Því hann var þá að kenna sínum lærisveinum, og sagði: Mannsins Sonur mun verða ofurseldur í manna hendur og þeir munu lífláta hann, en eptir að hann er líflátinn, mun hann upp rísa á þriðja degi.

31. En þeir skildu það ekki, en þorðu þó ekki að spyrja hann um það.

32. ¶ Hann kom til Kaperna-um, og þegar hann kom til herbergis síns, spurði hann lærisveina sína, hvað það hefði verið, sem þeir hefðu verið að tala um á leiðinni sín á milli;

33. En þeir þögðu, því þeir höfðu verið að tala um það á

leiðinni, hver þeirra væri mestur.

34. Hann settist þá niður, og kallaði til sín þá tólf, og mælti svo til þeirra: hver yðar sem vill vera fremstur, hann sè síðastur allra og allra hinna þjón.

35. Síðan tók hann barn eitt, og setti það meðal þeirra, faðmaði það, og mælti:

36. Hver sem meðtekur því líkt barn í mínu nafni, hann meðtekur mig; en hver sem meðtekur mig, hann meðtekur ekki mig einúngis, heldur þann, sem mig sendi.

37. ¶ Þá tók Jóhannes til orða og mælti: meistari, vèr sáum mann einn, sem í þínu nafni rak djöfla út, og vèr bönnuðum honum það, af því hann fylgir oss ekki eptir.

38. Jesús sagði: bannið honum það ekki; því einginn sá, sem gjörir kraptaverk í mínu nafni, mun rètt á eptir geta talað illa um mig.

39. Því hver sem ekki er á móti yður, hann er með yður;

40. Því hver sem gefur yður vatnsdrykk vegna mín, vegna þess að þèr heyrið Kristi til, sannlega segi eg yður, honum mun það ekki ólaunað verða.

41. Og hver sem hneykslar einn af þessum smælingjum,

sem trúa á mig, betra væri honum, að mylnusteinn hèingi um háls honum, og honum væri sökt í sjáfar djúp.

42. Ef hönd þín hneykslar þig, þá högg þú hana af; betra er þèr inn að gánga handarvana til lífsins, en að hafa báðar hendur heilar og fara til helvítis í hinn óslökkvanda eld,

43. Þar sem ormur þeirra ekki deyr, og eldur aldrei slökknar.

44. Ef að fótur þinn hneykslar þig, þá högg þú hann af; betra er þèr höltum inn að gánga til lífsins, en að þú hafir báða fætur heila, og þèr verði kastað í helvíti í hinn óslökkvanda eld,

45. Þar sem ormur þeirra aldrei deyr, og eldur aldrei slökknar.

46. Ef auga þitt hneykslar þig, þá slít þú það út; betra er þèr að koma eineygðum í Guðs ríki, en að þú hafir bæði augu þín, og þèr verði kastað í helvítis eld,

47. Þar sem ormur þeirra ekki deyr, og eldur ekki slökknar.

48. Því sèrhver á að saltast með eldi, og sèrhver fórn á að saltast með salti.

49. Saltið er gott, en láti það krapt sinn, með hverju viljið

þer þá selta það? Haldið seltunni í yður, og verið samlyndir innbyrðis.

10. KAPÍTULI.

Jesús talar um ljónaband; tekur ángbörn sér í fadn; talar um hina ríku, um tímanleg verðlawn, um dauða sinn; áminnur til lítilltis, læknar blindan.

SÍÐAN tók hann sig upp þaðan og kom í landsbygðir Júdea fyrir handan Jórdan, kom þá enn til hans fjöldi fólks, og kendi hann þeim enn, eins og hann var vanur.

2. ¶ Hér komu til hans Farísear og spurðu hann, til að freista hans, hvort maður mætti segja skilið við konu sína.

3. Hann svaraði og sagði við þá: hvað hefir Móses bodið yður?

4. Þeir sögðu, að Móses hefði leyft að rita skilnaðarskrá, og segja skilið við hana.

5. Jesús mælti: þetta hefir Móses leyft yður sökum yðar hjartans harðúðar;

6. En frá fyrstu sköpun gjörði Guð þau mann og konu;

7. Þar fyrir á maðurinn að yfirgefa föður og móður, og lifa svo sameinaður konu sinni.

8. Og þau skulu bæði vera eitt hold, svo þau eru ekki framar tvö, heldur eitt hold.

9. En það sem Guð hefir sameinað, mega menn ekki að skilja.

10. Þegar þeir voru heim komnir, spurðu lærisveinarnir hann á ný um þetta sama efni.

11. Hann sagði við þá: hver sem segir skilið við konu sína og geingur að eiga aðra, hann drýgir hór mót henni,

12. Og ef kona skilur við mann sinn og giptist öðrum, þá drýgir hún líka hór.

13. ¶ Nú færðu menn börn til hans, til þess að hann skyldi snerta þau, en lærisveinarnir ávítuðu þá, sem þau báru.

14. Þegar Jesús varð þess vís, líkaði honum það illa, og mælti: látið börnin koma til mín og bannið þeim það ekki, því slíkum heyrir Guðs ríki til;

15. Sannlega segi eg yður, hver sem ekki meðtekur Guðs ríki eins og barn, mun aldrei þángað koma.

16. Síðan fadmaði hann börnin að sér, lagði hendur yfir þau og blessaði þau.

17. ¶ En þegar hann var kominn út á veginn, kom maður hlaupandi, féll á knè fyrir honum og mælti: góði meistari, hvað á eg að gjöra, til þess eg öðlist eilíft líf?

18. Jesús mælti: því kallar þú mig góðan? Einginn er góður, nema Guð einn.

19. Boðorðin veiztu: þú skalt ekki drýggja hór; ekki mann vega; ekki stela; ekki bera ljúgvitni; ekki svíkja; heiðra föður þinn og móður.

20. Hinn svaraði: meistari, þetta alt hefi eg haldið frá barnæsku minni.

21. Jesús leit þá til hans, elskaði hann og mælti: eins er þér enn vant: far þú og sel allar eigur þínar og gef fátækum, og munt þú fjársjóð hafa á himni; kom síðan, fylg mér og tak á þig krossinn.

22. En er hann heyrði þetta, kom sorgarsvipur yfir hann, og fór hryggur í burtu, því hann var maður audugur.

23. ¶ Þá litadist Jesús um, og mælti við lærisveina sína: hversu torvelt er hinum ríku að komast inn í Guðs ríki!

24. Við þetta hnykti lærisveinum hans; þá svaraði Jesús aptur og sagði við þá: börn mín, hve torvelt er þeim, sem setja traust sitt á audinn, að innganga í Guðs ríki;

25. Audveldara er úlfaldanum að ganga í gegn um nálar-augað, en ríkum manni að komast í Guðs ríki.

26. Við þetta brá þeim enn

þá meir, og sögðu sín á milli: hver getur þá orðið hólpinn?

27. Jesús leit til þeirra og mælti: fyrir manna sjónum er það ómögulegt, en ekki fyrir Guði; því Guði er ekkert um megn.

28. ¶ Þá tók Pétur svo til orða: vèr höfum yfirgefið alt og fylgt þér.

29. Jesús svaraði og sagði: sannlega segi eg yður, einginn hefir svo yfirgefið heimili sitt, bræður eður systur, föður eður móður, konur eður börn eður fasteign, mín eður náðarboðskaparins vegna,

30. Að honum ekki veitist nú þegar í þessu lífi, og það jafnvel mitt í ofsóknunum, hundraðfalt aptur, heimili, bræður, systur, mæður, börn og fasteign, og hère á ofan í öðrum heimi eilíft líf;

31. En þá munu margir þeir, er fyrstir eru, verða síðastir, og enir síðustu fyrstir.

32. ¶ Nú hældu þeir til Jerúsalem, gekk þá Jesús á undan þeim, en þeir voru felmtursfullir, og fylgdu honum með ótta; þá tók hann þá tólf aptur til sín, og sagði þeim, hvað fyrir sér lægi.

33. Sjá, vèr förum nú upp til Jerúsalem; þar mun Manns-ins Sonur verða fram seldur

hinum ædstu prestum og skriptlærdum; þeir munu dæma hann til dauða og fram selja hann heiðnum mönnum;

34. Þeir munu hæða hann, húðstrýkja, hrækja á hann og taka hann af lífi, en á þriðja degi mun hann upp rísa.

35. ¶ Þá komu til hans þeir synir Sebedeusar, Jakob og Jóhannes, og mæltu: meistari, veittu okkur eina bæn.

36. Hann spurði: hvers beiðizt þér?

37. Veittu okkur, sögðu þeir, að við megum sitja hvor til sinnar hliðar þér, í dýrð þinni.

38. Jesús mælti: þið vitið ekki, hvers þér beiðizt; hvert treystið þið ykkur til að drekka þann bikar, sem mér er ætlaður, eður skírast skírn þeirri, sem eg á fyrir höndum?

39. En þeir sögðu við hann: það getum við. Jesús mælti: þann bikar, sem mér er ætlaður, munuð þið að sönnu drekka, og skírast skírn þeirri, sem eg á fyrir höndum;

40. En að sitja mér til hægri eður vinstri handar, stendur ekki í mínu valdi að veita, nema þeim einum, sem það er fyrirbúið.

41. Þegar hinir tíu heyrðu þetta, mislíkadi þeim mjög við þá Jakob og Jóhannes.

42. Þá kallaði Jesús þá til sín og mælti: þér vitið, að þeir, sem löndum ráða, drottna harðlega yfir undirsátum sínum, og gæðingar þeirra sýna þeim ofríki;

43. En þetta skal ekki svo vera með yður: því hver yðar sem mestur vill vera, hann sè hinna þjónustumaður;

44. Og hver sem vill vera ædstur yðar á meðal, hann skal allra yðar þjón vera;

45. Því ekki er Mannsins Sonur kominn til þess að láta þjóna sèr, heldur til þess, öðrum að þjóna, og til að láta líf sitt sem lausnargjald fyrir marga.

46. ¶ Nú komu þeir til Jeríkóborgar. Þegar hann fór þaðan, fylgdu honum lærisveinar hans og mikill fjöldi fólks. Þá sat Bartímeus Tímausson hinn blindi við vegginn og beiddist ölmusu:

47. Þegar hann heyrði, að Jesús frá Nazaret færi þar hjá, kallaði hann hátt og mælti: Jesú, sonur Davíðs, miskuna þú mér!

48. Margir skipuðu honum þá að þegja, en hann kallaði þess hærra, og sagði: sonur Davíðs, miskuna þú mér!

49. Þá nam Jesús stadar og lét kalla á hann; þeir gjörðu

svo og mæltu: vertu vongóður, stattu upp, hann kallar á þig.

50. Hann kastaði þá yfirhöfn sinni, stóð á fætur og kom til Jesú.

51. Jesús sagði við hann: hvað viltu að eg gjöri við þig? Hinn blindi mælti: meistari, það, að eg fái sjón mína.

52. En Jesús sagði við hann: far þú leiðar þinnar, þín trú hefir hjálpað þér. Og jafn-skjótt fékk hann aptur sjón sína, og fylgdi honum áleidis.

11. KAPÍTULI.

Jesús ridur inn í Jerúsalem; formælir fílkju-trénu; hreinsar musterið, en vill ekki segja, hvaða vald hann haft hafi til að hreinsa það.

ÞEGAR þeir voru komnir í nánd við Jerúsalem til Betfage og Betanía við olíufjallið, þá sendi Jesús frá sér tvo af lærisveinum sínum og sagði við þá:

2. Farið þið í þorpið, sem gagnvart ykkur er, og jafn-skjótt sem þið komið þangað, munuð þið finna fola bundinn, hverjum einginn maður hefir áður ríðið, leysið hann og færið mér;

3. En ef einhver segir við ykkur: hversvegna gjörði þið þetta? þá segið: Herrann þarf

hans við og mun hann þegar senda hann hingað.

4. Þeir fóru leiðar sinnar, og fundu folann bundinn fyrir dyrum úti á strætinu, og leystu hann.

5. Þá spurðu nokkrir, sem við voru staddir, hversvegna leysið þið folann?

6. Þeir svöruðu, eins og Jesús hafði boðið þeim, og þá létu hinir þá fara.

7. Síðan færðu lærisveinarnir Jesú folann, lögðu klæði sín á hann, en hann settist á bak;

8. En margir breiddu klæði sín á veginn, aðrir hjuggu lim af trjánum, og stráðu því á veginn;

9. En múgurinn, sem á undan fór og eptir fylgdi, kallaði og sagði: Hósanna! blessaður sè sá, sem kemur í Drottins nafni!

10. Blessað sè hið komanda ríki föður vors Davíðs! Hósanna í hæztum hæðum!

11. Jesús gekk inn í Jerúsalem og upp í musterið, og þegar hann hafði skodað þar alt, fór hann til Betanía með þeim tólf undir kvöld.

12. ¶ Morguninn eptir, þá þeir fóru frá Betanía, húngraði hann;

13. Þá sá hann áleingdar

fikjutrè, sem laufblöðin voru vaxin á, þángað fór hann að leita, hvort hann ekki fyndi ávöxt á því; en þegar hann kom að því, fann hann ekkert nema blöðin tóm, því þá var ekki fikna tími;

14. Hann sagði þá við trèð: hær eptir eti enginn ávöxt af þèr að eilífu! þetta heyrðu lærisveinar hans.

15. ¶ Síðan fóru þeir til Jerúsalem, gekk þá Jesús inn í musterið, og tók til að reka út þá, sem seldu þar og keyptu, og hratt um bordum þeirra, er skipti höfðu á peningum, og stólum þeirra, er dúfur seldu,

16. Og eingum leyfði hann að bera áhöld um musterið.

17. Síðan kendi hann og sagði við þá: er ekki skrifað í rituníngunni: mitt hús skal vera bænahús fyrir allar þjóðir? en þèr hafid gjört úr því ræningja bæli.

18. Þetta heyrðu hinir skriptlærðu og ædstu prestarnir og leitudust við, hvernig þeir gætu ráðið hann af dögum, því þeim stóð ótti af honum, vegna þess alt fólkið dádist mjög að hans kenningu.

19. Þegar kvöld var komið, fór hann út úr borginni.

20. ¶ Þegar þeir morguninn eptir gengu framhjá, sáu

þeir, að fikjutrèð var visnað frá rótum.

21. Þá mintist Pètur þess, sem Jesús hafði sagt, og sagði við hann: skodaðu, meistari; fikjutrèð, sem þú formæltir, er visnað.

22. Þá svaraði Jesús og sagði við þá: treystið Guði!

23. Því sannlega segi eg yður, ef einhver segði við fjall þetta: lypt þèr upp og kasta þèr í hafid, og efadi ekki í hjarta sínu, heldur tryði, að það mundi verða, eins og hann segði, þá mundi honum verða að því sem hann sagði.

24. Þar fyrir segi eg yður: um hvað helzt þèr biðjið Guð, þá trúið, að þèr munið það öðlast, og þá munuð þèr fá það.

25. Og þegar þèr standið og biðjist fyrir þá fyrirgefið, ef yður þykir nokkud við einhvern, svo að faðir yðar á hinnum fyrirgefi yður einninn yðar afbrot;

26. En ef þèr ekki fyrirgefið öðrum, mun faðir yðar himneskur ekki heldur fyrirgefa yður yðar afbrot.

27. ¶ Nú komu þeir aptur til Jerúsalem, og þegar hann var staddur í musterinu, komu til hans hinir ædstu prestar, skriptlærdir og öldungarnir,

28. Og sögðu við hann: af hvaða valdi gjörir þú þetta? og hver hefur gefið þér vald til að gjöra þetta?

29. Jesús svaraði og sagði við þá: eg vil og spyrja yður eins; ef þér svarið mér til þess, mun eg segja yður, af hvaða valdi eg gjöri þetta.

30. Var skírn Jóhannesar af himnum, eða af mönnum? Svarið mér!

31. Þeir hugleiddu þetta með sér og sögðu: ef vèr segjum: af himnum, mun hann segja: því trúðuð þér honum þá ekki?

32. En ef vèr segjum: af mönnum, þá megum vèr óttast lýðinn; því allir hèldu Jóhannes fyrir sannan spámann.

33. Og þeir svöruðu og sögðu við Jesúm: vèr vitum það ekki. Jesús mælti: þá segi eg yður ekki heldur, af hvaða valdi eg gjöri þetta.

12. KAPÍTULI.

Jesús flytur dæmisögu um víngarðinn; talar um skatt; um upprisuna; um lögmálið; um sjálfan sig; um gjöf ekkjunnar.

OG hann tók til að kenna þeim í dæmisögum: maður nokkur plantaði víngarð, og hlóð garð um hann; þar gjörði hann vínpressu og bygði þar turn; síðan leigði hann vín-

garðinn víngarðsmönnum, og fór úr landi.

2. Þegar tími var til, sendi hann þjón sinn til víngarðsmannanna, til að taka hjá þeim nokkurn hluta ávaxtarins;

3. Hann tóku þeir höndum, börðu hann, og sendu aptur tómhentan.

4. Þá sendi húsbóndinn annan þjón til þeirra; þenna börðu þeir grjóti, særðu hann á höfði, lögðu honum háðúngar til, og létu hann svo fara.

5. Enn þá sendi hann þann þriðja þjón til þeirra; hann myrtu þeir. Marga fleiri sendi hann, en suma af þeim börðu þeir, en suma drápu þeir.

6. En þá átti hann eptir einn einkason, sem hann unni mjög; þenna sendi hann seinast til þeirra, og sagði: þeir munu þó bera virðingu fyrir syni mínum;

7. En víngarðsmennirnir tóku ráð sín saman, og mæltu sín á milli: þetta er erfínginn, tökum hann af lífi, svo verður arfurinn vor.

8. Síðan tóku þeir hann höndum, myrtu hann og köstuðu honum út fyrir víngarðinn.

9. Hvað mun þá eigandi víngarðsins gjöra? Hann mun koma og fyrirfara víngarðs-

mönnunum, og leigja vingarð sinn öðrum.

10. Hafid þér ekki lesið í ritningunni: sá steinn, er húsa-smidir útskúfuðu, hann er nú hyrningarsteinn orðinn;

11. Af Drottni er hann þar til kjörinn, og er furðanlegur í augum vorum.

12. Þá vildu þeir leggja hendur á hann, en þorðu það ekki fyrir alþýðunni, því þeir skildu, að hann sagði dæmisögu þessa upp á þá; þeir yfirgáfu hann því og geingu á burt.

13. ¶ Og þeir sendu til hans nokkra af Faríseum og mönnum Heródesar, er leitast skyldu við að veida hann í orðum.

14. Þeir komu og sögðu við hann: meistari! vör vitum, að þú ert sannorður, og mælir ekki, sem hver vill heyra, því þú ferð ekki að mannvirðingum, heldur kennir þú Guðs götu í sannleika, hvort eigum vör að lúka keisaranum skatt eður ekki? hvort skulum vör gjalda hann eður ekki?

15. Nú er Jesús sá hræsni þeirra, mælti hann: því freistið þér mín? færið mér peninginn, svo að eg sjái hann. Þeir færðu honum hann.

16. Jesús sagði við þá; hvers mynd og yfirskript er þetta?

Þeir sögðu við hann: keisarans.

17. Og Jesús svaraði og sagði við þá: gjaldið þá keisaranum, hvað keisarans er, og Guði, hvað Guðs er; og þá furðaði á honum.

18. ¶ Nú komu Sadúsear til hans, sem neita því, að upprisan sé til. Þeir spurðu hann og sögðu:

19. Meistari, Móses hefir boðið oss, að ef nokkur dæi barnlaus frá konu sinni, þá skyldi bróðir hans fá konu hans, og halda við ættleg bróður síns;

20. Nú voru sjö bræður, hinn fyrsti þeirra kvongaðist og dó barnlaus;

21. Þá gekk annar bróðir hans að eiga konu hans; hann dó og barnlaus;

22. Síðan hinn þriðji, og allir sjö eignuðust hana, og dóu barnlausir, en seinast allra dó konan.

23. Hvers þeirra eiginkona mun hún nú verða í upprissunni, þegar þeir rísa upp? því þeir höfðu átt hana allir sjö.

24. Þá svaraði Jesús og sagði við þá: villizt þér ekki þess vegna, að þér hvorki skiljið ritninguna, nè Guðs mátt?

25. Því þegar menn upp rísa, munu hvorki þeir kvænast, nè

þær giptast, heldur munu þeir verða eins og einglar Guðs á himnum.

26. En hvað upprisu framliðinna við viku, hafid þer ekki lesid í Mósis bók í frásögunni um runninn, hvað Guð sagði við hann, og svo hljóðar: Eg er Guð Abrahams, Guð Ísaks og Guð Jakobs?

27. Guð er ekki Guð dauðra, heldur lifenda; þessvegna villizt þer mjög.

28. ¶ Þá kom til hans einn af þeim skriptlærðu, er heyrt hafði á samtal þeirra, og hversu vel að Jesús hafði svarað þeim; hann spurði á þessa leið: hvert er hið allra æðsta boðorð?

29. Jesús mælti: hið allra æðsta boðorð er þetta: heyr þú, Ísrael, Drottinn vor Guð, Drottinn er einn.

30. Og þú átt að elska Drottinn Guð þinn af öllu þínu hjarta, af allri þinni sálu, af öllum huga og öllum kröptum.

31. Þetta er hið æðsta boðorð, og þessu líkt er hitt: elska skaltu náúnga þinn, eins og sjálfan þig; ekkert boðorð er æðra, en þessi.

32. Þá sagði hinn skriptlærði: ágætlega svaraðir þú, og satt er það, að ekki er nema einn Guð, og enginn nema hann;

33. Og að elska Guð af öllu hjarta, öllum huga, allri sálu og öllum kröptum, og náúngann eins og sjálfan sig, er meir áriðandi, en öll boðorð um brennifórnir og slátrunarfórnir.

34. Þegar Jesús heyrði þetta skynsanlega andsvar hans, sagði hann við hann: þú ert ekki fjærri Guðs ríki; og einginn þorði að spyrja hann frammar.

35. ¶ Og er Jesús var að kenna í musterinu sagði hann: því segja hinir skriptlærðu, að Kristur sè Davíðs sonur?

36. Því Davíð segir þó sjálfur fyrir Heilagan Anda: Drottinn sagði við minn Drottinn: sit þú mér til hægri handar, þar til eg legg óvini þína að skör fóta þinna.

37. Hér kallar Davíð hann sjálfur Drottinn; hvernig er hann þá sonur hans? Og allur lýðurinn heyrði hann fúslega.

38. ¶ Í kenningu sinni sagði hann þá til þeirra: varið yður við hinum skriptlærðu, sem gjarna vilja gánga í síðum klæðum, láta heilsa sèr á torgum,

39. Sitja í fyrirsæti í samkundum og vera efstir til borðs í veizlum;

40. Þeir útsjúga hús ekkna, og eru lengi á bænum fyrir

siðasakir; þeir munu og því þýngri dómi sæta.

41. ¶ Og þegar Jesús sat gagnvart fehirzlu musterisins, sá hann, að fjöldi fólks lagði þar fê í, og margir þeir, er ríkir voru, lögðu mikið til;

42. Þá kom þar að ekkja nokkur fátæk, og lagði þar í tvo smápeninga, sem eru hálf skildings virði.

43. Þá kallaði Jesús til sín lærisveina sína, og sagði þeim: sannlega segi eg yður, þessi fátæka ekkja hefir meira fê lagt í fjárhirzluna, en allir hinir;

44. Því þeir gáfu allir af því, sem þeir höfðu afgangs, en hún af fátækt sinni, aleigu sína, alla sína lífsbjörg.

13. KAPÍTULI.

Jesús talar um eyðileggingu Jerúsalemsborgar og um heimsendirinn.

ÞEGAR hann gekk út úr musterinu, sagði einhver af lærisveinum hans við hann: skodadu, meistari, hvílíkir þessir steinar eru, og hvílík þessi byggíng!

2. Jesús svaraði og sagði við hann: sèr þú þessar miklu byggíngar? þar mun ekki eptir skilinn verða steinn yfir steini, sem eigi verði rifinn niður.

3. Nú sem hann sat á olúfjallinu gegnt musterinu, spurðu þeir Pètur, Jakob,

Jóhannes og Andrès hann einslega,

4. Seg þú oss, nær mun þetta verða, og hvað verður til merkis um það þegar alt þetta á að fullkonnast?

5. Jesús tók þá svo til orða: varízt, að einginn leiði yður í villu,

6. Því margir munu koma í mínu nafni, og segja: eg er Kristur, og þeir munu marga afvega leida.

7. En er þèr heyrið stríð og hersögur, þá látið ekki hugfallast, því þetta hlýtur að ske; þó er þar fyrir ekki endirinn kominn.

8. Því ein þjóðin mun reisa ófríð móti annari, og eitt ríki móti öðru; þá munu í ýmsum stöðum vera landskjálftar, hallæri og flokkadrættir; þetta er byrjan hörmúngauna;

9. ¶ En verið þèr þá varir um yður, því þeir munu hafa yður á ráðstefnur og í samkundur, þèr munuð húðstrýktir verða, og mín vegna fierdir verða fyrir landshöfðingja og konúnga, þeim til vitnisburðar.

10. En áður hlýtur náðar-lærdómurinn að vera fluttur öllum þjóðum.

11. En nær þeir draga yður (fyrir rætt) og framselja yður, þá verið ekki áhyggjufullir

um, hvað þér eigið að tala, nè hugsið um það fyrir fram, heldur talið það, sem yður verður inn gefið á þeirri sömu stundu; því þér eruð ekki þeir, sem tala, heldur Heilagur Andi.

12. Þá mun bróðirinn framselja bróður sinn til dauða, og faðirinn barn sitt; börnin munu rísa gegn foreldrum sínum, og taka þá af lífi,

13. Og mín vegna munu allir yður að hatri hafa; en sá sem stöðugur stendur til enda, hann mun hólpinn verða.

14. ¶ En nær þér sjáid víðurstygd eyðileggingarinnar (sem Daníel spámaður talar um), standa þar, er ekki skyldi (hver sem les það, gefi gaum að því): þá flýi hver sá, sem er í Gyðingalandi, til fjalla,

15. En hver sem er á húsbaki, varist hann að fara ofan í húsið, eður gánga inn í það, til að taka nokkuð þaðan,

16. Og sá, sem er á akri, snúi hann ekki aptur til að taka klæði sín;

17. En vesælar eru á þeim tímum konur þúngaðar, og þær, er börn hafa á brjósti;

18. En biðjið, að yðar flótti verði ekki um vetur;

19. Því á þeim tímum mun verða svo stór hörmúng, að

eingin hefir slík verið frá upphafi þeirra hluta, sem Guð skapaði, til þess, og ekki heldur mun verða;

20. Og nema Drottinn stytta þessa tíma, mundi einginu frelsast; en vegna hinna útvöldu, sem hann hefir útvalið, mun hann stytta þá.

21. Og ef einhver þá segir við yður: sjá, hér er Kristur, eða þar, þá trúid ekki;

22. Því upp munu rísa falskristar og falsspámennt, er gjöra munu tákni og stórmerki, til að afvegaleiða, ef verða mætti, jafnvel útvalda.

23. En verið varir um yður, og minnizt þess, að eg sagða yður alt þetta fyrir.

24. ¶ En á þeim tíma, nær þessi hörmúng er á enda, mun sólin sortna og túnglið missa birtu sinnar;

25. Og þá munu stjörnurnar hrapa af himni, og kraptar himnanna skjálfa.

26. Þá munu menn sjá Mannsins Son komandi í skýunum með miklu valdi og dýrð;

27. Og hann mun senda eingla sína til að samansafna hans útvöldu úr öllum áttum, frá einu heimsskauti til annars.

28. En takið dæmi af fikju-trénu: nær greinir þess eru orðnar vökvafullar, og blöðin

taka út að springa, þá vitið þèr, að sumarið er í nánd.

29. Eins skuluð þèr og vita, að nær þèr sjáið þetta framkoma, þá er hann (Mannsins Sonur) fyrir dyrum.

30. Sannlega segi eg yður, þessi kynslóð mun ekki undir lok liðin, áður en alt þetta kemur fram.

31. Himin og jörð munu forganga, en mín orð munu aldrei forganga.

32. ¶ En þann dag eður stund veit einginn, hvorki einglar á himni nè Sonurinn, og einginn, nema Faðirinn einn.

33. Verið varir um yður, vakið og biðjið, því þèr vitið ekki, nær þessi tími kemur.

34. Því er eins varið, og manni nokkrum, sem ferðadist úr landi, og fól hús sitt og eigur þjónustumönnum sínum á vald, og skipaði hverjum sitt verk, en bauð dyraverðinum að vaka.

35 Vakið þessvegna, því þèr vitið ekki, þegar hússbóndinn muni koma, hvort heldur að aptni, um miðnætti, um aptur-eldingu, eður að morgni,

36. Svo að hann finni yður ekki sofandi nær hann skyndilega kemur.

37. En hvað eg segi yður, það segi eg öllum: Vakið!

14. KAPÍTULI.

Höfuðprestararnir leitast við að fyrirhoma Jesú; kona nokkur smyr hann; Jesús innsetur kröðlmáltíðina, fyrirsegir Péturs hrösun; Jesú þjónug í grasgarðinum; sveik Júdasar; Jesús handteki; berisveinarnir flýa; Jesús er leiddur til höfuðprestsins, hans meðkenning fyrir konum; hann er dómfelldur og hældur; Péturs hrösun.

EN tveim dögum síðar var páskahátíð, hátíð hinna ósýrðu brauða; þá leitust hinir ædstu prestar og skriptlærðir við, hverninn þeir gætu höndlað hann með svikum, og ráðið hann af dögum;

2. En þeir sögðu: ekki á hátíðinni, svo ekki risi órói milli alþýðunnar.

3. ¶ Nú er hann var undir borðum í Betanía í húsi Símonar líkþráa, kom þar kona nokkur, sem hafði smyrslaflösku úr alabastri, fulla með dýrmæta, ómeingada nardusolíu; hún braut flöskuna og helti olíunni yfir höfuð honum.

4. En þar voru nokkrir, sem stygdu af þessu með sjálfum sér, og sögðu: því er þessum smyrslum spilt?

5. Því þau hefði mátt selja fyrir meir enn 300 peninga og gefa fátækum; og tóku þeir að ásaka hana hær fyrir.

6. En Jesús mælti: látið hana í friði! því amízt þèr við henni? vel gjörði hún til mín.

7. Því fátæka hafid þèr ætíð

ljá yður, og getið gjört þeim gott, nær þér viljið, en mig hafði þér ekki ætíð ljá yður.

8. Hún gjörði hvað í hennar valdi stóð; hún hefir fyrir fram smurt líkama minn til greptrunar.

9. Sannlega segi eg yður, hvar helzt í öllum heimi sem gleðibodskapurinn verður boðaður, mun þess og getið, sem hún gjörði, henni til endurminningar.

10. ¶ Og Júdas Iskaríot, einn af þeim tólf, fór til enna ædstu presta, til þess hann kæmi honum með svikum á þeirra vald;

11. En þegar þeir heyrðu það, urðu þeir gladdir, og hétu honum fè, en hann leitaði, hvornig hann á hentugastan hátt gæti svikið Jesúm.

12. ¶ Og á fyrsta hátíðardegi hinna ósýrðu brauda, þegar páskalambinu átti að slátra, spurðu lærisveinar Jesú hann: hvar viltu, að vèr matreiðum þér páskalambið?

13. Og hann sendi tvo af lærisveinum sínum og sagði: farið þér í borgina, þar munuð þér mæta manni, sem ber vatnskrús, fylgið honum,

14. Og segið við ráðanda þess húss, sem hann geingur inn í: lærimeistarinn spyr: hvar er

það herbergi, sem eg get neytt páskalambsins í með lærisveinum mínum?

15. Og mun hann þá sýna yður stóran loptsal með upp-búnnum bekkjum; búið þér þar oss til matar.

16. Og lærisveinar hans fóru og komu í borgina, og fundu alt, eins og hann hafði sagt þeim, og matþjuggu þar páskalambið.

17. Og þegar kvöld var komið, kom hann sjálfur með þeim tólf.

18. Þegar þeir voru komnir undir borð, og teknir til matar, mælti Jesús: sannlega segi eg yður: einn af yður, sem etur með mér, mun svíkja mig.

19. Við þetta urðu þeir hryggvir, og spurðu hann einn eftir annan,

20. Er eg það? Hann svaraði og sagði við þá: það er einn af þeim tólf, sem dýfir með mér í fatið.

21. Mannsins Sonur mun að vísu láta líf sitt, eins og spáð er um hann, en vei þeim, sem svíkur hann; betra væri honum, að hann aldrei væri fæddur.

22. ¶ Meðan þeir enn þá voru undir borðum, tók Jesús brauðið, gjörði Guði þakkir, braut það, rætti að þeim, og

mælti: takið þér við, þetta er minn líkami.

23. Síðan tók hann kaleikinn, gjörði Guði þakkir, og fékk þeim hann, og þeir drukku allir af honum;

24. Þá sagði hann við þá: þetta er mitt blóð, blóð hins nýa sáttmála, sem fyrir marga verður út helt;

25. Sannlega segi eg yður, að hëðan í frá mun eg ekki af vínviðar ávexti drekka, til þess dags, er eg drekk af nýum ávexti í Guðs ríki.

26. ¶ Þegar þeir höfðu síngið lofsaunginn, fóru þeir til olúfjallsins;

27. Og Jesús sagði við þá: í nótt munuð þér allir hneykslast á mër, því skrifað er: eg mun slá hirðirinn og sauðirnir munu tvístrast;

28. En eftir mína upprisu mun eg verða kominn á undan yður til Galílea.

29. Þá sagði Pétur: þótt allir hneykslist (á þér), þá skal eg samt aldrei hneykslast (á þér).

30. Og Jesús sagði við hann: sannlega segi eg þér, nú í nótt, áður en hann hefir galað tvisvar, muntu þrisvar hafa afneitað mër.

31. En hann kvað enn frekar að, og mælti: þótt eg ætti að láta líf mitt með þér, skyldi

eg þó aldrei afneita þér; eins sögðu allir lærisveinarnir.

32. Og þeir komu í þann stað, er heitir Getsemane, þá sagði hann við lærisveina sína: setjist hër meðan eg biðst fyrir.

33. Hann tók þá með sér Pétur, Jakob og Jóhannes, og tók ákaflega að hryggjast og harmþrúnginn að verða.

34. Og hann sagði við þá: sál mín er hrygg alt til dauðans; bíðið hër og vakið.

35. Þá gekk hann lítið leingra áfram, féll til jarðar og bað, að þessi stund mætti hjá sér líða, ef þess væri kostur.

36. Og hann sagði: Faðir minn! alt er þér mögulegt; tak þenna bikar frá mër; þó ekki sem eg vil, heldur sem þú vilt.

37. Þá hann kom aptur til þeirra, fann hann þá sofandi: þá sagði hann til Péturs: Símon, sefur þú? gaztu ekki vakað eina stund?

38. Vakið og biðjið, svo að þér fallið ekki í freistni; andinn er að sönnu reidubúinn, en holdið er veikt.

39. Í öðru sinni fór hann burtu, og gjörði bæn sína og talaði enum sömu orðum.

40. Og þá er hann kom aptur, fann hann þá aptur sofandi,

og voru þeir svo yfirkomnir af svefnþunga, að þeir ekki vissu, hverju þeir svöruðu honum.

41. Þriðja sinn kom hann til þeirra, og sagði við þá: sofið nú það eptir er, og hvilizt; það er nóg; nú er tíminn kominn; sjá, Mannsins Sonur mun framseldur verða á vald vondum mönnum.

42. Standið upp, förum hédan; sá er í nánd er mig svíkur.

43. † Jafn skjótt er hann var þetta að tala, kom Júdas, er var einn af þeim tólf lærisveinum, og með honum fjöldi manna, búnir sverðum og bareflum, sendir frá höfuðprestunum og hinum skriptlærðu og öldungunum.

44. En svikarinn hafði sagt þeim þetta til marks: sá sem eg kyssi, hann er Jesús; handtakið hann og leidið hann varlega burt.

45. Og er hann kom, gekk hann þegar að Jesú, og segir: Meistari, meistari; og minntist við hann.

46. † En hinir lögðu hendur á hann og tóku hann.

47. En einn af þeim, sem hjá stóðu, brá sverði og hjó á eyra þjónustumanni hins ædsta prests, svo af tók.

48. Þá tók Jesús til orða og

mælti til þeirra: þér eruð út farnir með sverðum og bareflum til að handtaka mig, sem væri eg ránsmaður.

49. Dags daglega kendi eg í musterinu hjá yður, og handtókuð þér mig samt ekki; en þetta er fram komið, svo að ritningarnar rætist.

50. Þá yfirgáfu hann allir lærisveinarnir, og flýðu.

51. Maður nokkur úngur fylgdist með honum, hann hafði lín eitt klæða á berum sèr;

52. Og er flokksmennirnir vildu handtaka hann, kastaði hann linklæðinu, og flýði nakinn í burt frá þeim.

53. † Síðan leiddu þeir Jesúm til höfuðprestsins, og þangað söfnuðust allir hinir ædstu prestar og öldungarnir og hinir skriptlærðu.

54. Og Pétur fylgdi honum áleingdar, alt inn í garð höfuðprestsins, settist þar hjá þjónustumönnum, og ornaði sèr við eldinn.

55. En höfuðprestarnir og alt ráðið leitaði vitna gegn Jesú, til að lifláta hann, en fundu ekkert saknæmt um hann;

56. Því þó margir bæru ljúgvitni gegn honum, urðu þó vitnisburðir þeirra ekki samhljóða.

57. Nokkrir stóðu upp og báru það ljúgvitni:

58. Vær heyrðum hann segja: eg skal brjóta niður þetta musteri, er með höndum er gjört, og innan þriggja daga byggja upp annað musteri, sem ekki er með höndum gjört.

59. En ekki heldur varð vitnisburður þeirra samhljóða í þessu.

60. Þá gekk höfuðpresturinn fram, spurði Jesúm og sagði: svarar þú eingu? hvað vitna þessir gegn þér?

61. En hann þagði og svaraði eingu orði. Höfuðpresturinn spurði hann þá enn aptur: ertu Kristur, Sonur hins Blessaða.

62. En Jesús svaraði: eg em hann; og þér munuð sjá Mannsins Son sitjanda til hægri handar þeim Alvalda og komanda í skýum himins.

63. Þá reif höfuðpresturinn klæði sín og mælti: hvað þurftum vér nú framar vitna við?

64. Þér heyrðuð hans guðlöstun, hvað lízt yður? En þeir kváðu hann allir dauða sekan.

65. Þá tóku sumir til að hrækja á hann, hylja hans ásjónu, slá hann með knefum og segja: spáðu nú! líka

slógu þjónarnir hann knefahöggum.

66. ¶ Meðan Pétur var niðri í forgarðinum, kom ein af þernum höfuðprestsins,

67. Og þá hún sá, hvar Pétur var að orna sèr, leit hún við honum, og mælti: þú varst þá einnig með Jesú hinum naðverska.

68. En hann bar á móti því, og sagði: eg veit ekki og skil ekki, hvað þú segir. Gekkt hann þá út í forgarðinn, og þá gól haninn.

69. Og þernan sá hann þá aptur, og sagði við þá, sem hjá stóðu: þessi er einn af þeim; en hann neitadi aptur.

70. Og skömmu síðar sögðu þeir, er þar voru, við Pétur: víst ertu einn af þeim; því þú ert Galileari og málfæri þitt líkist því.

71. Þá tók hann að sverja og sárt við leggja, að ekki þekti hann þenna mann, er þeir töluðu um.

72. Þá gól haninn annað sinn og Pétur mintist þess, er Jesús hafði sagt við hann, að áður en haninn galaði tvisvar, mundi hann afneita sèr þrisvar; flýtti hann sèr þá út, og grèt.

15. KAPÍTULI.

Jesús er áklagður, dæmdur til dauða og krossfestur; deyrt og er greftraður.

UNDIREINS í dögum gjörðu þeir ráð sín höfuðprestarnir, öldúngarnir og hinir skriptlærðu og alt ráðið, bundu Jesúm, færðu hann burt og seldu Pilatusi í hendur.

2. Og Pilatus spurði hann: ertu konungur Gyðinga? En hann svaraði og sagði við hann: svo er, sem þú segir.

3. Höfuðprestarnir báru margar sakir á hann.

4. Pilatus spurði hann þá aptur og sagði: svarar þú eingu? sjá þú, hve margar sakir þeir bera upp á þig!

5. En Jesús svaraði eingu orði frammar, svo að Pilatus undradist.

6. En á hátíðinni var Pilatus vanur að láta þeim lausan bandíngja þann einn, er þeir sjálfir æsktu sèr;

7. En þar var einn, er nefndur var Barabbas, er í böndum var hafður ásamt með öðrum uppreistarmönnum, sem í upphlaupi nokkru höfðu víg vegið.

8. En er lýðurinn tók til að kalla upp, og heimta, að hann gjörði, sem hann var vanur,

9. Þá tók Pilatus til orða og sagði: viljið þèr, að eg gefi yður lausan Gyðinga konúnginn?

10. Því hann vissi, að höfuð-

prestarnir höfðu fyrir öfundar sakir framselt Jesúm.

11. En höfuðprestarnir æstu upp múginn til að biðja, að hann heldur gæfi þeim Barabbam lausan.

12. Þá sagði Pilatus aptur við þá: hvað viljið þèr þá að eg gjöri við Gyðinga konúnginn, er þèr svo nefnið?

13. Þeir kölluðu aptur: krossfestu hann!

14. Pilatus spurði: hvað hefir hann þá til saka gjört? en þeir kölluðu þess ákafar: krossfestu hann!

15. ¶ Nú með því að Pilatus vildi gjöra eptir vild lýðsins, þá gaf hann þeim Barabbas lausan, en lét húdstrýkja Jesúm, og fèkk hann svo (stríðsmönnum) í hendur til krossfestingar.

16. En stríðsmennirnir leiddu hann inn í fordyrið, sem var ráðhúsið, og stefndu þángað öllum flokkinum;

17. Og þeir færðu hann í purpurafat, og settu á höfuð honum kórónu, fléttaða af þyrnum,

18. Og tóku til að heilsa honum og sögðu: heill vertu, konungur Gyðinga,

19. Slógu reyrsprota um höfuð honum, hræktu á hann, fèllu á knè og veittu honum lotnúngu.

20. En er þeir höfðu spottað hann, færðu þeir hann úr purpurakápunni, og í hans eigin klæði.

21. En er þeir leiddu hann út, til að krossfesta hann, gekk þar fram hjá maður nokkur, er Símon hét frá Cyrene, faðir þeirra Alexanders og Rúffusar; hann kom utan af landsbygðinni; þenna mann neyddu þeir til að bera kross hans.

22. Síðan færðu þeir Jesúm til þess staðar, er heitir Golgata, það þýðir hausaskelja-staður;

23. Og þeir gáfu honum vín að drekka myrru-blandað, en hann þáði það ekki.

24. En er þeir höfðu krossfest hann, skiptu þeir klæðum hans milli sín, og köstudu hlutum um, hvað hver skyldi eignast.

25. En það var um þriðju stund. að þeir krossfestu hann.

26. Uppi yfir honum var rituð dauðasök hans, þannig orðuð: Konungur Gyðinga.

27. Tvo ræningja krossfestu þeir með honum, annan til hægri, hinn til vinstri handar honum;

28. Rættist svo það, er ritningin segir: með illvirkjum er hann talinn.

29. Og þeir, sem fram hjá

geingu, atyrту hann, skóku höfuð sín og sögðu: svei, það ert þú, sem ætlaðir að niðurbrióta musterið, og byggja það upp aptur á þremur dögum!

30. Bjarga nú sjálfum þér, og stíg niður af krossinum!

31. Sömuleiðis hæddu höfuðprestarnir hann sín á milli, ásamt hinum skriptlærðu og sögðu: öðrum hjálpaði hann, sjálfum sér getur hann ekki bjargað.

32. Stígi nú Gyðinga konungurinn Kristur ofan af krossinum, svo vèr sjáum, og þá skulum vèr trúa honum. Líka illmæltu honum þeir, er með honum voru krossfestir.

33. En um sjöttu stundu gjörði myrkur yfir allt land, allt til ennar níundu stundar.

34. En um níundu stundu kalladi Jesús hárrí röddu og sagði: Elóí, Elóí, lamma Sabachthaní! það þýðir: Guð minn, Guð minn, því hefir þú yfirgefið mig?

35. En er nokkrir af þeim, sem hjá stóðu, heyrðu það, sögðu þeir: sjá, hann kallar á Elías.

36. Hljóp þá einn til, fylti njardarvött með súrt vín, stakk honum á reyrstaf, og gaf honum að drekka, og mælti: lát-

um sjá, hvort Elías kemur að taka hann ofan.

37. En Jesús kallaði upp hástöfum, og gaf upp andann;

38. Og þá rifnaði musteris tjaldid sundur í tvent, frá ofanverðu og allt niður í gegn.

39. En er hundradshöfðinginn, sem stóð gegnt honum, sá, að hann kallaði svo hátt, er hann læzt, þá sagði hann: sannlega hefir þessi maður verið Sonur Guðs.

40. Konur nokkrar, er stóðu áleingdar, horfðu og á þetta; meðal þeirra var María frá Magdölum, og María móðir Jakobs ýngra og Jósesar, og Salóme.

41. Þessar köfðu verið í fylgd með honum, þegar hann var í Galílea, og þjónað honum; þar voru og margar aðrar konur, er farið höfðu með honum upp til Jerúsalem.

42. ¶ Og er kvöld var komið með því (það var aðfangadags kvöldid fyrir hvíldardaginn),

43. Þá kom Jósep af Arimatea, göfugur ráðherra, sem líka vænti eptir Guðs ríki; hann dirfdist að fara inn til Pílatusar og biðja hann um líkama Jesú.

44. En Pílatus furðaði sig á, að hann skyldi vera þegar látinn,

45. Og lét því kalla hundradshöfðingjann fyrir sig og spurði hann, hvort hann væri fyrir laungu andaður. Og er hann var þess viss af hundradshöfðingjanum, gaf hann Jósep líkamann.

46. Keypti hann þá lín, tók líkið ofan, og sveipaði það í líninu, og lagði það í gröf, er höggvin var út í klett, velti síðan steini fyrir grafarmunnann.

47. En þær María frá Magdölum og María móðir Jósesar horfðu á, hvar líkið var lagt.

16. KAPÍTULI.

Jesú upprisa og himnaför.

ÞÁ er hvíldardagurinn var líðinn, keyptu þær María frá Magdölum og María Jakobs móðir og Salóme smyrsl til að smyrja með líkið.

2. Og mjög árla hinn fyrsta dag vikunnar fóru þær til grafarinnar; það var um sólar uppkomu.

3. Þær sögðu þá hver við aðra; hver mun velta fyrir oss steininum frá grafarmunnanum?

4. En er þær litu þangað, sáu þær, að steininum hafði verið velt burt, því hann var næsta mikill.

5. Geingu þær þá inn í gröfina, og sáu, hvar úngur maður sat hægra megin, skryddur

hvítum dragkyrtli, og hnykti þeim mjög við.

6. En hann sagði við þær: hræðizt eigi, þér leitið að Jesú frá Nazaret, hinum krossfesta; hann er upp risinn og er ekki hér. Þarna er staðurinn, þar sém hann var lagður.

7. Farið heldur og segið lærisveinum hans og Petri, að hann fari á undan yður til Galílea; þar munuð þér sjá hann, eins og hann sagði yður.

8. Konurnar fóru þá út og flýðu frá gröfnni, en ótti og ofboð var yfir þær komið, og eingum sögðu þær frá neinu, því þær voru hræddar.

9. ¶ En er Jesús var upp risinn snemma morguns hinn fyrsta dag vikunnar, lét hann Maríu frá Magdölum, frá hverri hann hafði út rekið sjö djöfla, sjá sig fyrst.

10. Hún fór og kunngjörði þetta þeim, er með honum höfðu verið, sem voru harmandi og grátandi;

11. En þó þeir heyrðu, að hann lifði, og að María hefði sæð hann, trúðu þeir þó ekki.

12. ¶ En eptir þetta birtist hann í annarlegri mynd tveimur þeirra, þá þeir voru á gáangi, og ætludu út á landsbygðina;

13. Þessir fóru og sögðu það hinum öðrum, en þeir vildu heldur ekki trúa þeim.

14. ¶ Síðast lét hann þá ellefu sjá sig, þá þeir sátu undir bordum, og bar hann þeim þá á brýn trúarleysi þeirra og hjartans harðúð, að þeir hefðu ekki viljað trúa þeim, er höfðu sæð hann upprisinn.

15. Og hann sagði þá við þá: farið út um allan heim, og kunngjörðið gleðiboðskapinn allri skepnu.

16. Sá, sem trúir og verður skírður, mun hólpinn verða, en sá, sem ekki trúir, mun fordæmast.

17. En þessar dásemdir skulu fylgja þeim, er trúa: þeir skulu í mínu nafni djöfla út reka, tala nýum tungum, taka upp höggorma (að ósekju);

18. Ef þeir drekka eitthvað banvænt, þá skal það þeim ekki granda; yfir sjúka skulu þeir hendur leggja, og mun þeim þá batna.

19. ¶ Nú er drottinn hafði endað tal sitt við þá, varð hann uppnúminn til himins, og settist til Guðs hægri handar.

20. En þeir fóru út og kunngjörðu lærdóminn allstaðar, og var Drottinn í verki með þeim, og staðfesti lærdóminn með táknum, er honum fylgdu.

LÚKASAR GUÐSPJALL.

1. KAPÍTULI.

Formálinn; Gabríel boðar fæðingu Jóhannesar og Guðs Sonar. María heimsekir Elísabet og veigsamar Guð; Jóhannes fæðist, Sakarías spáir, og Jóhannes vax upp.

ÞAREÐ margir hafa tekið sér fyrir hendur að færa þá hluti í frásögur, er oss eru fullkunnir,

2. Með því þeir menn hafa sagt oss þá, er frá öndverðu sjálfir voru sjónarvottar og þjónar orðsins;

3. Þá hefir mér einnig sýnzt, eptir að eg hafði rannsakað öll þessi efni kostgæfilega frá rótum, að skrásetja þau í röð fyrir þig, göfugi Teófilus,

4. Svo þú hefðir óbrigðula vissu um, að það sè sannleikur, er þèr hefir kent verið.

5. ¶ Þegar Heródes konungur ræði fyrir Gyðingalandi, var þar prestur nokkur, er Sakarías hét, af prestaflokki Abíasar; kona hans var komin af ætt Arons og hún hét Elísabet;

6. Þau voru bæði ráðvönd í augliti Guðs, og breyttu í öllu óaðfinnanlega eptir boðum og skipunum Drottins.

7. Þau áttu ekki barna, því

Elísabet var óbyrja, og bæði voru þau hnigin á efra aldur.

8. Einhverju sinni bar svo til, þá röðin kom til þess prestsflokks, sem hann var í, og hann skyldi gegna prestsverkum í musterinu,

9. Að honum hlotnaðist, eptir venju prestapjónustunnar, að veifa reykelsinu; gekk hann þá inn í musteri Drottins,

10. En alt fólkíð var fyrir utan á bæn meðan á reykelsisfórninni stóð.

11. Þá birtist honum eingill Drottins, sem stóð hægra megin við reykelsis altarið;

12. Og er Sakarías sá hann, varð hann felmtursfullur og ótti fell yfir hann.

13. En eingillinn sagði við hann: vertu óhræddur, Sakarías, því bæn þín er heyrð. Kona þín Elísabet mun fæða þèr son, og hann skaltu Jóhannes nefna;

14. Hann mun verða þèr til fagnaðar og gleði, og margir munu gleðjast yfir hans fæðingu,

15. Því hann mun verða mikill í Guðs augum. Hann mun hvorki drekka vín nè áfeingan

drykk, og alt í frá móðurlífi mun hann fyllast Helgum Anda,

16. Og mörgum af Ísraels börnum mun hann snúa til Drottins Guðs þeirra.

17. Hann mun ganga fyrir hans augliti í Elíasar anda og krapti, svo að hann snúi hjörtum feðranna til barnanna, og komi inn hugarfari ráðvandra hjá hinum þverbrotnu, og tilreiði svo Drottni vel undirbúinn lýð.

18. Þá sagði Sakarías við eingilinn: hvað get eg haft til marks um þetta? því eg er maður gamall, og kona mín er hmigin á efra aldur.

19. Og eingillinn svaraði og sagði við hann: eg er Gabriel, sem stend frammi fyrir Guði, sendur að flytja þér þessi gleðilegu tíðindi;

20. En sjá, þú munt mállaus verða og ekki fá talað, uns þetta kemur fram, vegna þess að þú efaðir orð mín, sem þó munu rætast á sínum tíma.

21. Á meðan beið fólkid eptir Sakarías, og undraðist, að honum dvaldist í musterinu.

22. En er hann kom út, gat hann ekki talað við þá; þóktist þá fólkid vita, að hann mundi sýn sæð hafa í must-
crinu, sem hann og lét þá

skilja í bendíngum, og hann var mállaus.

23. En er hans tíðaþjónusta var á enda, fór hann heim til sín.

24. En eptir þetta varð Elísabet kona hans með barni, og hélt hún sig heima í fimm mánuði,

25. Og sagði: þannig hefir Drottinn farið með mig, þá hann vitjaði mín til að burt-taka hneysu mína í augum manna.

26. En á sjötta mánuði sendi Guð Gabriel eingil í þá borg í Galílea, sem heitir Nazaret,

27. Til þeirrar meyar, er hèt María; hún var heitkona þess manns, sem Jósep hèt, af ætt Davíðs.

28. Og eingillinn kom inn til hennar og sagði: heil vert þú, sem nýtur náðar Guðs, þú hin sælasta allra kvenna!

29. En hún varð hrædd, er hún sá hann og heyrði orð hans, og tók að hugleiða, hvílik þessi kvedja væri.

30. Og eingillinn sagði við hana: hrædstu ekki, María, því hú hefir fundið náð hjá Guði.

31. Og sjá, þú munt barns-hafandi verða og fæða svein-barn; hann skaltu láta heita Jesús;

32. Hann mun mikill verða og kallast Sonur hins Hæsta; Drottinn mun gefa honum ríki Davíðs forföður síns,

33. Og hann mun ráða æfingalega yfir ætt Jakobs, og á hans ríki mun einginn endir verða.

34. Þá sagði María við eingillinn: hvornig má þetta ske, þar eg ekki hefi nokkurn mann kent?

35. Og eingillinn svaraði og sagði við hana: Heilagur Andi mun koma yfir þig, og kraptur hins Æðsta mun yfirskyggja þig, og þar fyrir mun það heilaga, sem af þér fæðist, kallast Sonur Guðs.

36. Og sjá, Elísabet frændkona þín er einnig orðin hafandi að sveinbarni í elli sinni, og hún, sem álitin var óbyrja, er komin nú alt á sjötta mánuð;

37. Því Guði er einginn hlutur ómáttugur.

38. Þá mælti María: sjá, eg em ambátt Drottins; verði mér eptir orðum þínum. Að svo búnu fór eingillinn í burtu frá henni.

39. Um þær mundir fór María skyndilega til fjallbygða, til borgar nokkurrar í Júdea,

40. Og kom í hús Sakaríasar, og heilsaði Elísabetu.

41. En svo brá við þegar Elísabet heyrði kveðju þessa, að barnið hrærðist í lífi hennar, og að hún uppfyltist Helgum Anda.

42. Kallaði hátt og mælti: blessuð ertu meðal kvenna, og blessað er það fóstur, er þú geingur með!

43. Hvaðan kemur mér það, að móðir Drottins míns kemur til mín?

44. Því sjá, þegar kveðja þín kom mér til eyrna, hrærðist barnið af gleði í lífi mér;

45. Sæl ertu, sem trúdir, því það mun rætast, sem þér er fyrirheitið af Drottni.

46. Þá sagði María: önd mín lofar Drottinn,

47. Og minn andi gleður sig í Guði, frelsara mínum.

48. Því að í náð sinni leit hann til auðvirdilegrar ambáttar sinnar, þess vegna munu mig allar aldir sæla þína,

49. Því hinn völdugi hefir breytt dásamlega við mig;

50. Hans nafn er heilagt, og hans miskunsemi varir um aldur og æfi við þá, sem hann óttast.

51. Hans armleggur hefir þrek unnið, hinum dramblátu í hjarta sínu hefir hann stökt á dreif;

52. Konúngunum hefir hann

hrundið úr háseti, en hafð þá lítilmótlegu;

53. Húngruðum hefir hann veitt als nægtir, en ríka hefir hann látið snauða frá sér fara.

54. Hann hefir að sér tekið sitt barn, Ísraels lýð, með því að hann hefir minzt miskunar þeirrar,

55. Er hann hèt að veita fedrum vorum, Abraham og niðjum hans, æfinlega.

56. En María dvaldi hjá henni hær um bil þrjá mánuði, síðan fór hún heim til sín.

57. Nú er tími var kominn, að Elísabet skyldi verða létтары, ól hún sveinbarn.

58. En er nágrannar hennar og ættmenn heyrðu, hversu mikla miskun Drottinn hafði henni auðsýnt, samfögnuðu þeir henni.

59. Síðan komu þeir á áttunda degi að umskera sveininn, og vildu kalla hann Sakarías eptir föður sínum;

60. En móðir hans svaraði og sagði: eingan veginn, heldur skal hann heita Jóhannes.

61. Þá sögðu þeir við hana: einginn er þó í ætt þinni með því nafni;

62. Bentu þeir síðan föður hans, að hann læti þá vita, hvað hann vildi að sveinninn hæti.

63. Hann beiddi um spjald, og reit þar á: Jóhannes er nafn hans; og furðaði alla á því.

64. Í þessu bili fèkk hann aptur mál sitt, og tók hann þá að tala og lofa Guð.

65. Ótti kom yfir alla nágranna hans og allir þessir atburðir bárust út um allar fjallbygðir Júdea;

66. Og öllum, sem þetta heyrðu, varð það minnisstætt, og sögðu: hvað mun þessi sveinn verða? og Drottinn hèt hendi sinni yfir honum.

67. Og Sakarías faðir hans fylltist Helgum Anda, spáði og mælti:

68. Lofaður veri Drottinn. Guð Ísraelsmanna, sem vitjafi síns fólks, og frelsaði það,

69. Og vakti oss öflugt hjálparhorn af ætt síns þjóns Davíðs,

70. Eins og hann í öndverðu hèt fyrir sína helgu spámenn,

71. Að frelsa oss frá óvinum vorum og undan valdi allra vorra hatursmanna;

72. Að auðsýna fedrum vorum miskun, og minnst síns heilaga sáttmála,

73. Eptir þeim eiði, er hann vann forföður vorum Abraham, að hann vildi unna oss,

74. Frelsuðum af valdi óvina vorra, að þjóna sér óttalaust,

75. Með heilagleika og rættlæti um alla æfi vora.

76. Og þú, sveinn, munt kallast spámaður hins Hæzta, því þú munt verða fyrirrennari Drottins til að gjöra hans vegu greiða,

77. Og gefa hans fólki þekkingu sáluhjálparinnar, með fyrirgefningu syndanna,

78. Fyrir hjartgróna miskun Guðs vors, sem vèr eigum það að þakka, að oss er upprunið ljós af hæðum,

79. Til að lýsa þeim, sem sitja í myrkrunum og dauðans skugga, til að stýra fótum vorum á friðarins veg.

80. En sveinninn vóx og styrktist í anda og var á eyðimörkum til þess tíma, er hann fram gekk fyrir Ísraels lýð.

2. KAPÍTULI.

Jesús fæðist; er unskorinn; færður drottni til musterisins; er uppalinn í Nazaret; jer 12 ára til páskahátíðarinnar.

EN það bar til um þessar mundir, að það boð kom frá Agústus keisara, að taka skyldi manntal um allan heim.

2. (Þetta manntal varð fyrst, þá Kýreníus var landshöfðingi á Sýrlandi).

3. Fóru þá allir til manntals, hver til sinnar borgar.

4. Þá fór og Jósep frá Galílea úr borginni Nazaret upp til

Júdea til borgar Davíðs, sem heitir Betlehem, því hann var af húsi og kynþætti Davíðs,

5. Til manntals, ásamt með Maríu heitkonu sinni, sem þá var með barni.

6. En svo bar við, á meðan þau dvöldu þar, að þeir dagar fullnudust, að hún skyldi ala barnið;

7. Fæddi hún þá son sinn frumgetinn, vafði hann reifum og lagði hann í jötuna, því þau feingu ekki húsrúm í gesta-herberginu.

8. En í því bygðarlagi voru fjárhirðarar, er vöktu úti um nóttina yfir hjörð sinni;

9. Og sjá, eingill Drottins stóð hjá þeim, og birta Drottins ljómáði í kríng um þá, urðu þeir við það næsta hræddir;

10. Og eingillinn sagði við þá: óttizt ekki, því eg flyt yður mikinn fögnuð, sem veitast mun öllu fólki;

11. Því í dag er yður frelsari fæddur, sem er Drottinn Kristur, í borg Davíðs,

12. Og hafið það til marks, að þèr munuð finna reifað barn liggjandi í jötunni.

13. Og jafnshjótt var þar hjá einglinum mikill fjöldi himneskra hersveita, sem lofuðu Guð og sögðu:

14. Dýrð sè Guði í upphæð-um, friður á jörðu, og velþóknan yfir mönnunum.

15. Eptir að einglarnir voru farnir til himna, sögðu hirðararnir hver við annan: vèr skulum fara til Betlehem og sjá þenna atburð, sem Guð hefir oss kunngjört.

16. Síðan fóru þeir með skyndi, fundu Maríu og Jósep, og barnið liggjanda í jötunni;

17. En þegar þeir sáu barnið, skýrðu þeir frá því, er þeim hafði verið sagt um það.

18. Og undrudust allir, er heyrdú sögu þeirra.

19. En María geymdi öll þessi orð og hugleiddi þau með sèr.

20. Síðan snèru hirðararnir aptur, lofudu Guð og vegsömuðu fyrir alt það, er þeir höfðu heyrt og sèð, eins og þeim hafði sagt verið.

21. Þegar liðnir voru átta dagar, þá hann skyldi umskerast, var hans nafn kallað JESÚS, eins og hann var kallaður af einglinum, adur en hann var getinn í móðurlífi.

22. En er þeirra hreinsunar tími var liðinn eptir Mósis lögum, fóru þau með hann til Jerúsalem til að færa hann Drottni,

23. (Eins og boðið er í lög-

máli Drottins, að alt karlkyns, er fyrst fæðist af móðurlífi, skal vera Drottni helgað),

24. Og færa þá fórn, sem boðin er í lög máli Drottins, tvær turtildúfur eða tvo dúfúnga.

25. Og sjá, þá var í Jerúsalem sá maður, er Símeon hèt, hann var ráðvandur og guðrækinn, og vænti eptir huggum Ísraelsmanna, og Heilagur Andi var yfir honum.

26. Honum var birt það af Heilögum Anda, að hann skyldi ekki deya, fyrr en hann sæi Drottins smurða.

27. Símeon kom að Andans tilladan í musterið, í því sama og foreldrarnir færdú þángað sveininn Jesúm. til að fara með hann eptir lög málinu, eins og sidur var til;

28. Og hann tók hann í fang sèr, og lofadi Guð og sagði:

29. Lát þú nú, Drottinn, þjón þinn í friði fara, eins og þú hefir mèr heitið,

30. Þar eð eg hefi fengið að sjá hjálpræði þitt.

31. Sem þú hefir fyrir búið fyrir augliti allra þjóða,

32. Ljós til opinberunar heid- ingjum og vegsemdar þínum lýð Ísrael.

33. En Jósep og móðir hans

undrudust yfir því, er um hann var spáð.

34. Og Símeon blessaði þau og sagði við Maríu, móður hans: Þessi er settur til að verða mörgum í Ísrael til falls og mörgum til vidreisnar, og til að verða það tákn, sem móti verður mælt,

35. (En sverð mun þína eigin sálu nísta) svo margra hjartans hugrenningar verði opinberar.

36. Þar var og Anna spá-kona, dóttir Fanúels af ætt Assers, hún var þá hnigin á efra aldur, hafði verið sjö ár í hjónabandi með manni sínum, er fékk hennar meyar;

37. Nú var hún ekkja, og hafði hær um bil fjóra vetur um áttrett. Hún var jafnan í musterinu, og þjónaði Guði nætur og daga með föstum og bænahaldi.

38. Hana bar þar að í því sama; lofaði hún Drottinn og talaði um hann við alla í Jerúsalem, sem frelsisins væntu.

39. Nú er þau höfðu lokið öllu, er lögmál Drottins bauð, snèru þau aptur til Galílea til borgar sinnar Nazaret.

40. En sveinninn vóx og styrktist í anda, fullur vizku, og Guðs náð var yfir honum.

41. Og foreldrar hans fóru

hvert ár upp til Jerúsalem á páskahátíðinni.

42. Og þegar hann var tólf ára gamall, ferðudust þau til Jerúsalem, eins og síður var til á hátíðinni.

43. Þegar hún var liðin, snèru þau aptur heimleiðis; en sveinninn Jesús varð eptir í Jerúsalem, svo Jósep og móðir hans urðu ekki vör við það;

44. En af því þau ætluðu, að hann mundi vera í flokki samferðamanna þeirra, fóru þau eina dagleið, og leituðu að honum meðal frænda og kunníngja.

45. Og þegar þau fundu hann ekki, snèru þau aptur til Jerúsalem, og leituðu hans þar;

46. Og eptir þrjá daga fundu þau hann í musterinu, sitjandi mitt á meðal lærifeðrana, hlýðandi á þá og syprjandi þá;

47. En alla, sem heyrðu, furðaði á skilníngi hans og andsvörum.

48. Og þau undrudust næsta, er þau sáu hann þar; og móðir hans sagði við hann: Því breyttir þú svo við ekkur, sonur minn? faðir þinn og eg leituðum þín harmþrúngin.

49. Og hann sagði við þau: Því hafið þið leitað að mér?

vissuð þið ekki, að mér ber að vera í því, sem míns Föður er?

50. En þau skildu ekki, hvað hann meinti.

51. Síðan fór hann með þeim til Nazaret, og var þeim hlýðinn. Og móðir hans geymdi öll þessi orð í hjarta sínu;

52. Og Jesús þroskaðist að vizku og aldri og náð hjá Guði og mönnum.

3. KAPÍTULI.

Jóhannes skírir og kennir; er settur í myrkva-stofu; skírir Jesúm. Ættartala Jesú.

EN á fimtánda ríkisári Ti-beríus keisara, þegar Pontsíus Pílatus var landshöfðingi í Júdea, Heródes fjórðungshöfðingi í Galílea, en Filippus bróðir hans í Ítúrea og Trakonítis, og Lysaníás í Abílene;

2. Þegar þeir Annas og Kaífas voru ædstu prestar; þá kom orð Guðs til Jóhannes Sakaríassonar í óbygdum,

3. Og hann fór um öll þau hæröð, er liggja við Jórdan, og prædikaði iðrunarskírni til syndanna fyrirgefníngar,

4. Eins og segir í spádómsbók Esajasar, er hann kveður svo að orði: hróþandinn kallar í eyðimörku: tilbúið veg Drott- ni, beinið brautir hans;

5. Hvert dalverpi skal uppfyllast, og öll fjöll og hálsar lægjast; þeir enir krókóttu vegirnir skulu gjörast beinir, og þeir hrjóstugu sléttir,

6. Og hver maður mun geta séð hjálpræði Guðs.

7. Þessvegna sagði hann við mannfjöldann, sem fór út til að skírast af honum: þér, nöðrukyn, hver hefir sagt yður, að þér getið umflúið tilkomandi reidi?

8. Berið því iðruninni samboðna ávexti. Segið ekki með sjálfum yður: vèr eigum Abraham fyrir föður; því eg segi yður, að Guð getur vakið Abrahama börn af steinum þessum.

9. En öxin er þegar reidd að rótum trjáanna; hvert það trè, sem ekki ber góðan ávöxt, skal því upphöggið verða og í eldinn kastað.

10. Þá spurði fólkið hann og sagði: hvað eigum vèr þá að gjöra?

11. En hann svaraði og sagði við þá: hver sem hefir tvo kyrtla, sá gefi annan, þeim sem eingan hefir; eins á sá að gjöra, sem matfaung hefir.

12. Þá komu og tollheimtumenn að skírast, og þeir sögðu við hann: meistari, hvað eigum vèr að gjöra?

13. En hann sagði við þá: krefjist ekki meira, en yður er boðið.

14. Líka spurðu stríðsmenn hann og sögðu: hvað eigum vèr þá að gjöra? Hann mælti: takið ekki fè af neinum með valdi eða prettum, heldur látið yður nægja yðar málagjald.

15. En þegar nú fólkið var farið að gjöra sèr í hugarlund, og allir voru teknir til að halda, að vera mætti, að Jóhannes væri Kristur,

16. Sagði hann öllum áheyrandi: eg skíri yður að vísu í vatni, en eftir mig mun koma sá, sem mèr er meiri, lives skópvengi eg er ekki verðugur að leysa. Hann mun yður skíra með Heilögum Anda og eldi.

17. Sína varpskúflu ber hann í hendi sèr, og með henni mun hann hreinsa sinn láfa; korninu mun hann safna í hlöðu, en hismið brenna í óslökkvanda eldi.

18. Margt annað fleira kendi hann fólkinu.

19. En vegna þess að Jóhannes hafði ávítað Heródes jarl, bæði sökum Heródiadis, konu bróður hans, og fyrir allt hið illa, sem Heródes hafði gjört,

20. Bætti Heródes því við allt hitt, að hann lokaði Jóhannes í myrkvastofu.

21. En svo bar við, þegar allt fólk lét sig skíra, og Jesús var skírður og baðst fyrir að himininn opnaðist,

22. Og Heilagur Andi steig niður í líkamlegri mynd, eins og dúfa, yfir hann; þá heyrðist og rödd af himnum, er sagði: þú ert Sonur minn elskulegur; á þèr hefi eg velpóknun.

23. En sjálfur var Jesús hèr um þrítugur að aldri, þegar hann hóf að kenna, og var haldinn sonur Jóseps, sonar Elí;

24. Sonar Mattats, sonar Leví, sonar Melki, sonar Janna, sonar Jóseps;

25. Sonar Matatías, sonar Amos, sonar Naúms, sonar Eslí, sonar Naggái;

26. Sonar Maats, sonar Matatías, sonar Símeí, sonar Jóseps, sonar Júða;

27. Sonar Jóhanna, sonar Hresa, sonar Sóróbabels, sonar Salatiels, sonar Nerí;

28. Sonar Melkí, sonar Addí, sonar Kósams, sonar Elmódams, sonar Ers;

29. Sonar Jóse, sonar Elíesers, sonar Jórims, sonar Mattats, sonar Leví;

30. Sonar Símeons, sonar

Júda, sonar Jóseps, sonar Jónans, sonar Eliakims;

31. Sonar Melea, sonar Mainans, sonar Mattata, sonar Natans, sonar Davíðs;

32. Sonar Jessaí, sonar Obeds, sonar Bóos, sonar Salmons, sonar Naassons;

33. Sonar Amínadabs, sonar Arams, sonar Esroms, sonar Fares, sonar Júda;

34. Sonar Jakobs, sonar Ísaks, sonar Abrahams, sonar Tára, sonar Nakórs;

35. Sonar Sarúks, sonar Ragavs, sonar Faleks, sonar Ebers, sonar Sala,

36. Sonar Kainans, sonar Arfaxads, sonar Sems, sonar Nóa, sonar Lameks;

37. Sonar Matúsala, sonar Enoks, sonar Jareds, sonar Malaleels, sonar Kainans;

38. Sonar Enoss, sonar Sets, sonar Adams, sonar Guðs.

4. KAPÍTULI.

Jesús er freistaður; hann kemir í Galílea og Nazaret; í Kapernaum, og læknað þar djöfulóðan, einum teinglamóður Péturs og fleiri sjúka.

EN Jesús snèri aptur frá Jórdan, fullur af Heilögum Anda, og var leiddur af Andanum út á eydimörku;

2. Hèr var hann í fjörutíu daga freistaður af djöflinum, og neytti einskis matar í þá

daga, og er þeir voru liðnir, tók hann loksins að húngra.

3. Þá sagði djöfullinn við hann: ef að þú ert Guðs Sonur, þá bjóð þú, að steinn þessi verði að braudi.

4. Jesús svaraði og sagði við hann: skrifað er: madurinn lifir ekki af braudi einu saman, heldur af sérhverju Guðs orði.

5. Þar eftir fór djöfullinn með hann upp á hátt fjall, og sýndi honum þaðan á augabragði öll ríki veraldarinnar,

6. Og sagði: alt þetta veldi mun eg gefa þér og vegsemd þess, því alt er mér það í vald gefið, svo eg get gefið það, hverjum sem eg vil;

7. Skal alt þetta vera þín eign, ef þú fellur fram og tilbiður mig.

8. Jesús svaraði honum og sagði: Það er og skrifað: Drottinn Guð þinn skaltu tilbiðja, og honum einum þjóna.

9. Síðan færði djöfullinn hann til Jerúsalem, og setti hann upp á musteris bustina og mælti: ef þú ert Guðs Sonur, þá fleygðu þér hér ofan af;

10. Því það er ritað: Guð mun bjóða einglum sínum að gæta þín og bera þig á höndum sér,

11. Svo að ekki steytir þú fót þinn við steini.

12. Jesús svaraði og sagði við hann: Það er og sagt, að eigi skaltu freista Drottins Guðs þíns.

13. Og er djöfullinn hafði lokið þessum freistingum, veik hann frá honum um hríð.

14. ¶ Síðan snéri Jesús í krapti Guðs Anda aptur til Galílea, og orðstír hans barst út um öll nærliggjandi hæröð;

15. Og hann kendi í samkunduhúsum þeirra, svo allir vefsömudu hann;

16. ¶ Hann kom og til Nazaret, þar sem hann var upp alinn, og gekk á hvíldardeginum, eins og hann var vanur, í samkunduhúsið, og stóð upp til að lesa,

17. Og var honum feingin spádómsbók Esajasar; en er hann fletti upp bókinni, varð fyrir honum sá staður, þar sem þetta er skrifað:

18. Andi Drottins er yfir mér, þessvegna hefir hann smurt mig til að flytja fátækum gleðilegan boðskap, sent mig til að boða herteknum lausn, blindum, að þeir fái sýn sína aptur, láta hina þjáðu lausa,

19. Og að kunngjöra, hið þóknanlega ár Drottins.

20. Síðan lét hann aptur

bókina, fèkk þjóninum, og settist niður, en allir, sem í samkunduhúsinu voru, stórðu á hann;

21. Hóf hann þá mál sitt á þessa leið: í dag hefir þessi ritning rættzt fyrir yðrum eyrum.

22. Lofuðu hann þá allir, og dádust að þeim náðarríku orðum, sem fram gengu af munnni hans, og sögðu: er ekki þessi sonur Jóseps?

23. Þá sagði hann við þá: vissulega munuð þér heimfæra upp á mig máltækið: lækni, lækna sjálfan þig; vèr höfum heyrt, hvað þú hefir aðhafzt í Kapernaum; gjör þú nú hið sama hér á ættjörð þinni.

24. En hann sagði: sannlega segi eg yður, að einginn spámaður er vel metinn á ættjörð sinni.

25. Eg segi yður það satt, að margar ekkjur voru meðal Ísraelsfólks á dögum Elíasar spámanns, þegar himinn var luktur í þrjú ár og sex mánuði, svo mikið óár var í öllu landinu;

26. En til eingrar þeirra var Elías sendur, nema til ekkjunnar í Sarepta hjá Sídon.

27. Margir voru og líkþráir meðal Ísraelsmanna á dögum Elíseusar spámanns, en eing-

inn þeirra varð læknaður, nema Naaman Sírlenzki.

28. En er þeir, sem í samkunduhúsinu voru, heyrðu þetta, urðu þeir allir afarreiðir,

29. Risu upp, hröktu hann út af borginni og leiddu hann upp á nýpu fjalls þess, sem borg þeirra var bygð á og ætluðu að steypa honum þar ofan fyrir,

30. En hann gekk burt mitt á meðal þeirra, og fór þaðan.

31. Hæðan fór hann til Kappernaumborgar í Galílealandi og kendi þeim á hvíldardög-unum,

32. Og undrudust þeir kenningu hans; því hann talaði af myndugleika.

33. ¶ Í samkunduhúsinu var maður nokkur, kvalinn af óhreinum anda; hann kallaði hástöfum,

34. Og sagði: æ, hvað þurfum við að eigast við, Jesú frá Nazaret? Értu kominn til að fyrirfara oss? eg veit, hver þú ert, hinn Heilagi Guðs.

35. En Jesús hastaði á hann, og sagði: þegi þú, og far þú út af honum; þá hreif djöfullinn hann og kastadi honum fram á meðal þeirra, yfirgaf hann og gjörði honum ekki mein.

36. Og felmtur kom yfir alla

og þeir sögðu hver við annan: hvílik ræða er þetta, að hann skipar óhreinum öndum með myndugleika og valdi, og þeir fara?

37. Barst þá orðstír hans út um öll þau hæröð, er í grend voru.

38. ¶ En hann stóð upp og fór úr samkunduhúsinu inn í hús Símonar; þar lá móðir konu Símonar mjög sjúk af köldu, og báðu þeir hann fyrir hana.

39. Fór hann þá til hennar, skipaði köldunni að hverfa burt, og hvarf hún þá frá henni; en hún fór þá jafnskjótt á fætur og þjónaði þeim.

40. ¶ Þegar sól var setzt, færðu menn til hans alla þá sjúklinga, er haldnir voru af ýmislegum veikindum; en hann lagði hendur yfir sérhvern þeirra, og læknaði þá.

41. Djöflar fóru og út af mörgum, æptu og sögðu: þú ert Sonur Guðs; en hann bannaði þeim að tala, því þeir vissu, að hann var Kristur.

42. Undireins og dagaði, fór hann út úr borginni í eydistað nokkurn, en fólkið leitadi hans og kom til hans og lagði fast að honum að fara ekki frá þeim;

43. En hann sagði við þá:

mèr ber og að boða Guðs ríki í hinum öðrum borgum; því til þess er eg sendur.

44. Og hann kendi í samkunduhúsunum í Galilea.

5. KAPÍTULI.

Jesús kemir af skipinu; læknaur einn líkþráan og fleiri; læknaur límafalls sjúkan manni, og sannar þar með, að hann hafi vald til að fyrirgefa syndir; kveður Leví til að fylgja sér, og forsværar, að hann eti með tollleiutunnum; talar um föstu.

EINHVERJU sinni bar svo við, er fólkid þreyngdist að honum til að heyra Guðs orð, en hann stóð við vatnið Genesaret,

2. Að hann leit tvö skip við vatnið, en fiskimennirnir voru farnir í land og voru að þvo net sín,

3. Fór hann þá út á annað skipið, sem Símon átti, og bað hann léggja lítið frá landi; settist hann þá niður og kendi fólkinu af skipinu;

4. En er hann hætti að kenna, sagði hann við Símon: legg þú út á djúpið, og leggið net yðar til fiskidráttar.

5. Og Símon svaraði og sagði við hann: meistari, vèr höfum setið í alla nótt og ekkert fiskað; en eptir þínu orði vil eg léggja netið.

6. Þeir gjörðu svo; kom þá svo mikill fiskur í netið, að það rifnaði;

7. Þá bentu þeir félögum sínum á hinu skipinu, að þeir kæmu þeim til liðs; þeir komu og sökkhlóðu bæði skipin.

8. En þegar Símon Pétur sá þetta, féll hann til fóta Jesú og sagði: far þú frá mèr, Herra, því eg er maður syndugur;

9. Því felmtur var kominn yfir hann og alla þá, sem með honum voru, af þeim mikla afla, sem þeir höfðu feingið;

10. Eins yfir Jakob og Jóhannes, Sebedeussonu, sem voru félagar hans. Þá sagði Jesús við Símon: óttast þú ekki, hèðan í frá skaltu menn veiða.

11. Drógu þeir síðan skip sín á land, yfirgáfu alt og fylgdu honum.

12. ¶ Einhverju sinni bar svo við, þá hann var í borg nokkurri, að líkþrár maður var þar; en sem hann sá Jesúm, féll hann fram á ásjónu sína, og bað hann og mælti: ef þú vilt, Herra, getur þú læknað mig.

13. Jesús rétti út höndina, hrærði við honum og mælti: eg vil, vertu heilbrigður; og jafnskjótt hvarf líkþráin frá honum.

14. Frá þessu bannaði Jesús honum að segja nokkrum manni; heldur far og sýn þig

prestinum, og fær fórn fyrir hreinsun þína, eins og Móses hefir boðið, þeim til sannindamerkis.

15. En orðstír hans útbreiddist meir og meir, og fjöldi fólks kom saman til að heyra kenningu hans, og til að læknast af honum af sjúkleikum sínum;

16. ¶ En sjálfur veik hann til eyðistaða, og var þar á bæn.

17. Svo bar við á einum degi, er hann kendi, og þar sátu Farísear og löglærðir, er komnir voru úr öllum þorpum í Galílea, Júdea og frá Jerúsalem, og kraptur Drottins auðsýndi sig í að lækna þá (hina sjúku),

18. ¶ Að þar komu nokkrir menn, er báru limafallssjúkan mann á sæng. Þeir leitust við að bera hann inn, og leggja hann fram fyrir Jesúm;

19. Og þegar þeir, vegna mannfjöldans, ekki vissu, hvar þeir áttu að bera hann inn, fóru þeir upp á þakið, og létu hann síga niður gegnum það í sænginni frammi fyrir Jesú;

20. Og er hann sá trú þeirra sagði hann: maður, syndir þínar eru þær fyrirgefna.

21. Þá tóku hinir skriptlærðu og Farísearnir að hugsa með

sèr og sögðu: hver er þessi, sem guðlastar? hver getur fyrirgefið syndirnar nema Guð einn?

22. En þegar Jesús varð var við hugsanir þeirra, sagði hann við þá: hvað er það, sem þær hugsið í hjörtum yðar?

23. Hvort er auðveldara að segja: þær eru þínar syndir fyrirgefna? eða: státt upp og gakk?

24. En til þess þær vitið, að Mannsins Sonur hefir vald á jörðu til að fyrirgefa syndirnar, þá sagði hann við hinn limafallssjúka: eg býð þær, státt upp og tak sæng þína og far heim til þín.

25. Fór hann þá jafnskjótt á fætur, svo allir sáu, tók það, sem hann hafði legið á, og fór til húss síns, og lofaði Guð.

26. Og allir urðu frá sèr numdir, og vegsömuðu Guð óttafullir, og sögðu: óvenjulegir hlutir eru það, sem vèr höfum sèð í dag.

27. ¶ Síðan fór hann burt; þá sá hann tollheimtumann, er sat hjá búð sinni, Leví að nafni;

28. Og sagði við hann: fylg þú mér! og hann yfirgaf allt, fór og fylgdi honum.

29. Og Leví bjó honum veizlu mikla í húsi sínu, var þar að

boði margt tollheimtumanna og annara.

30. Og hinir skriptlærðu þeirra og Farísearnir mögluðu við lærisveina hans og sögðu: Því hafid þér samneyti við tollheimtumenn og bersynduga?

31. Jesús svaraði og sagði við þá: heilbrigðir þurfa ekki lækni við, heldur þeir, sem vanheilir eru;

32. Eg er ekki kominn að kalla réttláta, heldur synduga til apturhvarfs.

33. ¶ En þeir sögðu við hann: Því fasta lærisveinar Jóhannesar optlega og eru á bænum, eins lærisveinar Faríseanna, en þínir eta og drekka?

34. Jesús sagði við þá: getid þér fengið brúðkaupsgestina til að fitsta, meðan brúðguminn er með þeim;

35. En sá tími mun koma, að brúðguminn verður tekinn frá þeim, og þá munu þeir fasta.

36. ¶ En hann sagði þeim líka þessa dæmisögu: einginn leggur nýja bót á gamalt fat, því annars rífur nýja bótin gamla fatið, og hið nýja sambyður ekki hinu gamla.

37. Og einginn lætur nýtt vín í gamla belgi, annars rífur hið nýja vínið gömlu belgina, og

það fer niður og belgirnir spillast;

38. Heldur ber að láta nýtt vín á nýja belgi, og varðveitist þá hvortveggja.

39. Og enginn, sem drekkur gamalt vín, vill undireins drekka nýtt vín, því hann segir: hið gamla er betra.

6. KAPÍTULI.

Lærisveinar Jesú týndu kornöx á hvíldardegi; Jesús læknað mann handarrísinn; er á bæni, útvelur þá tólf postula og læknað; kennir, hverjir sælir sæu, og um miskun í dómum; kenur, að hugarfarið þekki af verkunum.

EN það bar við á hvíldardegi þeim, sem fyrstur er eptir páska, að hann fór yfir akurlönd nokkur; reyttu þá lærisveinar hans kornöx nokkur, nèru þau með höndum sínum og átu;

2. En þá sögðu nokkrir af Faríseunum við þá: hví hafizt þér það að, sem ekki er leyfilegt á hvíldardögum?

3. Jesús svaraði og sagði við þá: hafid þér ekki lesið, hvað Davíð gjörði, þegar hann húngradi og menn hans?

4. Að hann fór í Guðs hús, tók braudin helgu, át þau sjálfur, og gaf fylgdarmönnum sínum; en þessi brauð mátti einginn eta, nema prestarnir.

5. Og enn framar sagði hann: Mannsins Sonur er líka herra hvíldardagsins.

6. En á öðrum hvíldardegi bar svo við, að hann kom í samkunduhús þeirra og kendi; var þar þá maður nokkur, sem hafði ena hægri hönd visna;

7. En Farísear og enir skriptlærðu gáfu gætur að, hvort hann læknaði á hvíldardegi, svo þeir feingi tilefni til að ásaka hann.

8. En Jesús vissi hvað þeir hugsuðu og sagði við manninn, sem visna hafði höndina: statt á fætur, og kom þú fram hingað. Maðurinn stóð upp og kom.

9. Þá sagði Jesús við þá: eg vil spyrja yður, hvort er heldur leyfilegt að gjöra á hvíldardögum gott eður ilt; að frelsa líf manns eður að fyrirfara því?

10. Þá hann hafði litið í kríng til allra, er við voru, sagði hann við manninn: réttu fram hönd þína! Hann gjörði svo, og varð hún þá jafnheil sem hin.

11. En þeir urðu afarreiðir, og báru saman ráð sín um, hvað þeir skyldu gjöra við Jesúm.

12. En svo bar við, að hann um þessar mundir fór upp á eitt fjall, til að biðjast fyrir, og var þar alla nóttina á bæn til Guðs.

13. ¶ En er dagur kom, kallaði hann til sín lærisveina sína, og valdi tólf af þeim, sem hann kallaði postula;

14. Þessir voru: Símon, sem hann kallaði Pétur, og Andrés bróðir hans, Jakob og Jóhannes, Filippus og Bartólómeus;

15. Matteus og Tómas, Jakob Alfeusson, og Símon, sem kallaðist vandlætari;

16. Júdas Jakobsson og Júdas Ískariot, sem síðan sveik hann.

17. ¶ Með þeim fór hann niður af fjallinu, og nam staðar á velli nokkrum; var þar þá með honum fjöldi af lærisveinum hans og miklar sveitir fólks úr öllu Júdea og Jerúsalem og frá sjáfarbygdinni hjá Týrus og Sídon,

18 Sem komnar voru til að heyra hann, og til að læknastr af sjúkdómum sínum, og þeir er þjaddir voru af óhreinum öndum.

19. Urðu þeir allir heilbrigðir, og alt fólkið leitaðist við að snerta hann, því kraptur gekk út frá honum, sem læknaði þá alla.

20. ¶ Jesús leit þá yfir lærisveina sína og sagði: Sælir eruð þèr, fátækir; því yðar er Guðs ríki.

21. Sælir eruð þèr, sem nú líðið húngur; þèr skuluð saddir verða; sælir eruð þèr, sem nú grátid; því þèr munuð hlæa.

22. Sælir eruð þèr, nær menn hatast við yður, útskúfa, lastmæla og bera út um yður óhróður, eins og illræðismenn, vegna Mannsins Sonar :

23. Fagnid þá og verið gladdir, því sjá, laun yðar eru mikil á himnum; því þannig breyttu forfeður þeirra við spámennina.

24. En vei yður, þèr ríku; því þèr hafid úttekið yðar huggun.

25. Vei yður, þèr söddu; því þèr munuð húngur líða. Vei yður, sem nú hlæid; því þèr munuð sýta og gráta.

26. Vei yður, nær mennirnir hæla yður; því eins gjörðu forfeður þeirra við falsspámenninga.

27. ¶ En yður býð eg, er orð mín heyrid: elskið óvini yðar, gjörid þeim gott, sem hata yður;

28. Blessid þá, sem yður bölva, og biðjid fyrir þeim, er yður gjöra órett.

29. Slái nokkur þig á aðra kinn þína, þá bjóð þú honum hina; og ef einhver tekur frá þèr yfirhöfn þína, þá meinaðu

honum ekki að taka kyrtil þinn.

30. En gef þú hverjum, sem biður þig, og ef einhver tekur frá þèr það, sem þitt er, þá kref þú þess ekki aptur.

31. Og eins og þèr viljid að mennirnir breyti við yður, eins eigid þèr og að breyta við þá.

32. Því þó þèr elskið þá, sem yður elska, hvaða þökk eigid þèr skilið fyrir það? því bersyndugir elska einnig þá, sem þá elska;

33. Og þó þèr gjörid þeim gott, sem yður gjöra gott, hvaða þökk eigid þèr skilið fyrir það? því bersyndugir gjöra hið sama.

34. Og þó þèr lánið þeim, sem þèr búizt við að fá endurgjald hjá, hvaða þökk eigid þèr skilið fyrir það? því bersyndugir lána líka sínum líkum, svo þeir fái fult aptur.

35. Þèr þar í mót eigid að elska óvini yðar, gjöra gott og lána, án þess að vænta nokkurs aptur; þá mun umbun yðar verða mikil, og þèr munuð vera börn hins Hæsta, sem gjörir gott bæði vondum og vanþakklátum.

36. Verid því miskunsamir, eins og Faðir yðar og er miskunsamur.

37. Og dæmið ekki svo þèr

verðið ekki dæmdir. Sakfellið eigi, svo að þér eigi verðið sakfeldir. Fyrirgefið, þá mun yður fyrirgefið verða.

38. Gefið, svo mun yður gefast; góður mælir, troðinn, skekinn og fleytifullur mun yður gefin verða; því með sama mæli og þér mælið öðrum, mun yður aptur mælt verða.

39. En hann sagði þeim dæmisögu: Hvort fær blindur vísað blindum veg? munu þeir ekki báðir falla í gryfju?

40. Lærisveinninn er ekki fyrir sínum lærimeistara, en sá, sem er fullnuma, er eins og lærimeistari hans.

41. Hvernig fær þú sæð flísina í auga bróður þíns, en gætir ekki þess bjálkans, sem er í þínu eigin auga?

42. Eður hvernig fær þú sagt við hann: bróðir, lát þú mig taka flísina úr auga þér, meðan þú gefur ekki gaum að bjálkanum í þínu eigin auga? Þú, hræsnari, drag þú fyrst bjálkan úr þínu eigin auga, og sjáðu síðan til, að þú fáiir dregið flísina úr auga bróður þíns.

43. Því það er ekki gott tré, sem ber slæma ávexti; ekki heldur er það slæmt tré, sem ber góða ávexti;

44. Því sérhvert tré þekkist af sínum ávexti; því ekki lesa menn fíkjur af þyrnum eður vínber af þistlum.

45. Góður maður fram ber gott úr góðum sjóði hjarta síns, en illur maður fram ber ilt úr vondum sjóði síns hjarta; því af gnægð hjartans mælir munnurinn.

46. ¶ En því kallið þér mig Herra, og gjörið þó ekki það sem eg býð yður?

47. Eg vil segja yður, hverjum sá er líkur, sem kemur til mín og heyrir mín orð og breytir eptir þeim:

48. Hann er líkur manni þeim, er bygði sér hús, gróf djúpt fyrir, og grundvallaði það á kletti; nú er vatnsflód kom, skall straumurinn á þessu húsi, en fékk hvergi hrært það, því það var grundvallad á kletti.

49. En sá er heyrir mín orð og breytir ekki eptir þeim, hann er líkur manni þeim, er bygði sér hús á jarðvegi, en hafði einga undirstöðu; þegar straumarnir skullu á því, fèll það þegar, og þess hrun varð mikið.

7. KAPÍTULI.

Jesús læknar þjón hundraðshjúfðingja nokkurs; endurlífgar son einnar elkjú; talar við lærisveina Jóhannesar um sjálfan sig; við fólkid

um Jóhannes og þjódarinnar vantrú; for-svarar sjálfan sig, og afleysir bersýnduga konu.

ÞEGAR Jesús hafði lokið þessari ræðu í áheyrn lýðsins, fór hann inn í Kaper-naum.

2. En þjón hundradshöfðingja nokkurs lá sjúkur, að kominn dauða, sem honum var næsta kær.

3. Þessi maður hafði heyrt af Jesú, og sendi til hans öldunga Gyðinga, og bað hann koma til sín, og lækna þjón sinn.

4. En þegar þeir komu til Jesú, beiddu þeir hann alúðlega og sögðu: hann er þess verður, að þú veitir honum þetta;

5. Því hann elskar þjóð vora, og hefir byggt handa oss sam-kunduhúsið.

6. Jesús fór með þeim; en er hann átti skamt eitt til hans, sendi hundradshöfðinginn vini sína og lét segja honum: ó-maka þig ekki, Herra, því eg er ekki verðugur, að þú komir í hús mitt;

7. Þar fyrir hefi eg ekki heldur álitid sjálfan mig verðan að koma til þín; heldur mæl þú eitt orð, og mun þjón minn heill verða.

8. Því eg, sem er sjálfur yfir-valdi undirgefinn, hefi að ráða

fyrir stríðsmönnum, og nær eg býð þessum að fara, þá fer hann, og hinum að koma, þá kemur hann, og þræli mínum að vinna þetta eður hitt, þá vinnur hann það.

9. En þegar Jesús heyrði þetta, furðaði hann á þessum manni, og snérist að þeim, sem með honum voru, og mælti: sannlega segi eg yður, slíka trú hefi eg ekki fundið, jafnvel meðal Ísraelsmanna.

10. En þeir snèru aptur heim, er sendir voru, og fundu þjón-inn, er sjúkur hafði verið, heil-an heilsu.

11. ¶ Daginn eptir bar svo við, að hann fór til borgar þeirrar, sem heitir Nain; voru þá í ferð með honum margir af lærisveinum hans og fjöldi fólks.

12. Nú er hann kom að borg-arhliðinu, stóð svo á, að þar var borinn út dauður maður; hann var einka sonur móður sinnar og hún var ekkja; fylgdi henni fjöldi bæarmanna.

13. Þegar Drottinn sá hana, kendi hann í brjosti um hana, og sagði: grát þú ekki!

14. Síðan gekk hann nær, og hrærði við líkbörunum, en þeir, sem báru, stóðu við. Þá sagði hann: eg býð þèr, þú úngi maður, að þú rísir upp.

15. Þá settist sá upp, er dauður var, og tók að mæla; og hann gaf hann aptur móður sinni. Við þetta kom ótti yfir alla;

16. Vegsömuðu þeir Guð og sögðu: spámaður mikill er risinn upp meðal vor, Guð hefir litið í náð sinni til síns lýðs.

17. En þessi fregn um hann barst út um alla Júdeu og öll þau hæröð, er í grend voru.

18. Og lærisveinar Jóhannesar sögðu honum frá öllu þessu;

19. ¶ Kallaði þá Jóhannes á einhverja tvo af þeim, sendi þá til Jesú, og lét spyrja hann: ert þú sá, sem á að koma, eða eigum vèr að vænta annars?

20. En þegar þeir komu til hans sögðu þeir: Jóhannes skírari sendi okkur til þín, og lét spyrja: ert þú sá, sem á að koma, eða eigum vèr að vænta annars?

21. En svo stóð á, er þeir komu, að Jesús var að lækna marga, er þjádir voru af sjúkdómum og meinsemdum og af illum öndum, og mörgum blindum gaf hann aptur sýn þeirra.

22. Og Jesús svaraði og sagði við þá: farið þið, og segið Jóhannesi, það sem þið hafið sæð og heyrt; blindir fá sýn, halt-

ir gánga, líkþráir hreinsast, daufir heyra, dauðir upprísa og fátækum er evangelium boðað;

23. Og sæll er sá, sem ekki hneykslast á mèr.

24. ¶ Þegar sendimenn Jóhannesar voru burtu farnir, hóf Jesús að tala til fólksins um Jóhannes á þessa leið: hvað var það, sem þèr fóruð í óbygðir að sjá? var það reyr af vindi skekinn?

25. Hvað fóruð þèr að sjá? var það maður mjúklæddur? sjá, þeir, sem í skraut eru búnir og í sælgæti lifa, eru í konúnganna höllum.

26. Eða hvað fóruð þèr þá að sjá? var það spámaður? já, eg segi yður satt, þann, sem spámanni er meiri;

27. Hann er sá, sem þetta er ritað um: sjá, eg sendi eingil minn undan þèr, er greiða skuli veg þinn.

28. Því eg segi yður: einginn er sá af konu fæddur, er meiri sè en Jóhannes skírari; þó er hinn minsti í Guðs ríki honum meiri.

29. Og öll alþýða og tollheimtumenn, er hlýddu hans kenníngu, viðurkendu Guðs ráðstöfun, er þeir létu skírast af honum;

30. En Faríscar og hinir

skriptlærðu einskisvirtu Guðs ráðstöfun á sér, og létu ekki skírast af honum.

31. ¶ Við hvað skal eg þá samlíkja þessarar aldar mönnum, eður hverju eru þeir líkir?

32. Líkir eru þeir börnum, sem á torgi sitja og kallast á og segja: vèr blèsur fyrir yður á hljóðpípu, en þèr vilduð ekki dansa; vèr þuldum yður sorgartölur, en þèr vilduð ekki gráta.

33. Því Jóhannes skírari kom, át ekki brauð og drakk ekki vín, og þèr segið: hann er djöfulóður.

34. Mannsins Sonur er kominn og etur og drekkur, og þèr segið: sjáið mathákinn og vinsvelginn, vin tollheimtumanna og bersyndugra!

35. En spekin rètltætist af öllum börnum sínum.

36. ¶ En einn af Faríseum bauð honum til matar; kom hann og settist undir borð;

37. En sjá, þar í bænum var kona nokkur bersyndug; þegar hún varð þess vís, að hann sat yfir borðum í húsi Faríseans, kom hún með smyrslakrús úr alabastri,

38. Stóð á baka til við fætur hans og grèt og tók til að væta fætur hans með tárum

sínum, þerraði þá með hári sínu, kysti þá og smurði með smyrslunum.

39. En er Faríseinn, sem honum hafði boðið, sá þetta, talaði hann við sjálfan sig og sagði: ef þessi maður væri spámaður, þá vissi hann, hvaða kona það er, sem hrærir við honum, að hún er bersyndug.

40. Og Jesús svaraði og sagði við hann: Símon, eg hef nokkuð að segja þèr. Hann mælti: seg þú það, meistari.

41. Jesús mælti: lánardrottinn nokkur átti tvo skuldunauta; annar þeirra skuldaði honum fimm hundruð peninga, en hinn fimmtíu.

42. Nú er þeir áttu ekkert til að lúka með þessar skuldir, gaf hann þær báðum upp. Hvor þeirra heldur þú nú að elski hann meira?

43. En Símon svaraði og sagði: eg hygg, að sá muni elska hann meira, sem hann gaf upp stærri skuldina. Jesús sagði: þú ályktaðir rétt;

44. Snérist síðan að konunni og sagði við Símon: sér þú konu þessa? eg kom í hús þitt, og þú gafst, mèr ekki vatn að þvo í fætur mína, en hún vætti þá með tárum sínum og þerraði þá með hári sínu.

45. Ekki mintist þú við mig, en frá því eg kom hær, hefir hún ekki hætt að kyssa fætur mína.

46. Ekki smurðir þú höfuð mitt með viðsmjöri, en hún hefir smurt fætur mína með smyrslum.

47. Vegna þessa segi eg þér það, að hennar mörgu syndir eru henni fyrirgefnar, með því hún elskaði svo mikið; en þeim sem lítið er fyrirgefið, hann elskar lítið.

48. Síðan sagði hann við konuna: þér eru þínar syndir fyrirgefnar.

49. Þá tóku þeir, sem til borðs sátu með honum, að segja sín á milli: hver er þessi, sem fyrirgefur jafnvel syndirnar.

50. En hann sagði við konuna: trú þín hefur frelsað þig; far þú í friði.

8. KAPÍTULI.

Jesús ferðast um kring og prédikar, framsetur dæmisöguna um sáðmanninn; um ljósið; segist meta sína tilheyrendur sem náskýlila ættunnja; kyrrir vind og sjó; útrekur djöfla, lækna blóðfulls; áka konu og uppvekur dóttur Jairusar.

SÍÐAN fór hann borg úr borg og þorp úr þorpi, og kendi þeim, og flutti lærdóminn um Guðs ríki;

2. Voru þá með honum þeir tólf og konur nokkrar, er

hann hafði læknað af illum öndum og öðrum sjúkleikum; það voru þær María frá Magdölum, frá hverri sjö illir andar höfðu út farið,

3. Og Jóhanna, kona Kúsa, ármanns Heródesar, Súsanna og margar aðrar, sem veittu honum af eignum sínum.

4. ¶ Nú er margt fólk var saman komið, og fjöldi úr stöðunum var farinn út til hans, sagði hann þeim þessa dæmisögu:

5. Sáðmaður nokkur fór að sá akur sinn; en er hann var að sá, féll sumt sæðið við veginn og varð fótum troðið, og átu fuglar himins það.

6. Sumt féll í grýtta jörð, og er það óx, skrælnaði það, því það vantaði vökva;

7. Sumt féll meðal þyrna, uxu þeir upp með og kæfðu það;

8. En sumt féll í góða jörð, óx upp og bar hundradfaldan ávöxt. Þegar hann sagði þetta, kallaði hann hátt og mælti: hver sem hefir eyru að heyra með, hann heyri.

9. Síðan spurðu lærisveinar hans, hvað þessi dæmisaga ætti að þýða.

10. En hann sagði: yður er unt að skilja leynda lærdóma Guðs ríkis; hinum öðrum

kenni eg í dæmisögum, svo að sjáandi sjái þeir ekki og heyrandi skilji þeir ekki.

11. En þessi er útskýring dæmisögunnar: Sæðið merkir Guðs orð;

12. En það, sem féll við veginn, þýðir þá, sem nema það; síðan kemur djöfullinn og tekur það burt úr hugskotum þeirra, svo að þeir ekki skuli trúa og verða hólpnir.

13. En það, sem féll í grýtta jörð, merkir þá, sem heyra orðið og taka við því með fögnuði, en vegna þess þeir hafa ekki rætur, trúa þeir að eins um stundar sakir, en falla frá á tímum freistínganna.

14. En það sæðið, er meðal þyrna féll, merkir þá, sem heyra (orðið), en af því þeir lifa í áhyggjum, auðæfum og girndum þessa lífs, kefjast þeir og bera ekki fullkominn ávöxt.

15. En það, er féll í góða jörð, merkir þá, er heyra orðið, geyma það í góðu og síðsömu hjarta, og bera ávöxt með stöðuglyndi.

16. ¶ En einginn kveykir ljós og skýlir því með kerri, edur setur það undir bekk, heldur setja menn það í kertastiku, svo þeir, sem inn koma, sjái ljósið.

17. Því ekkert er svo hulið, að það verði ekki opinbert, eða svo heimuglegt, að ekki verði það kunnugt og komi í ljós.

18. Gefið því gaum að, hversu þér hlýðið minni kenningu; því sá sem hefir, honum mun gefið verða; en sá sem ekki hefir, frá honum mun tekið verða, einnig það sem hann ætlar sig hafa.

19. ¶ En móðir hans og bræður komu til hans, en gátu ekki náð fundi hans vegna fólksfjöldans;

20. Þá var honum sagt, að móðir hans og bræður stæðu fyrir dyrum úti og vildu finna hann.

21. En hann svaraði og sagði við þá: móðir mín og bræður mínir eru þeir, sem heyra Guðs orð og breyta eptir því.

22. ¶ Svo bar við einhvern dag, að hann steig á skip, og lærisveinar hans; segir hann þá við þá: látum oss fara yfir um vatnið.

23. Létu þeir þá frá landi; en á leiðinni sofnaði hann. Þá kom hvirfilvindur á vatnið, svo skipið fyllti undir þeim, og voru þeir þá nauðulega staddir;

24. Fóru þeir þá og vöktu hann, og sögðu: meistari, vör

förumst. En hann reis upp, hastaði á storminn og sjáfar-ólguna, svo hún sefaðist, og gjörði logn.

25. Síðan sagði hann við þá: hvar er nú trú yðar? En þeir urðu hræddir, og undrudust þetta, og sögðu sín á milli: hver er þessi, er hann býður bæði vindi og sjó, og þeir hlýða honum?

26. ¶ Síðan lentu þeir við hérað Gadaramanna, sem liggur hinumegin gagnvart Galílea.

27. En er hann steig á land, kom á móti honum maður nokkur úr borginni, sem lán- gan tíma hafði verið djöfulóður. Hann klæddist ekki fötum, og var ekki í húsum, heldur í gröfum dauðra manna.

28. En þegar hann sá Jesúm, hrein hann, féll fram fyrir hann og sagði með hárra raustu: hvað höfum við saman að sælda, Jesú, Sonur hins ædsta Guðs? Eg bið þig, kvel þú mig ekki!

29. Því Jesús bauð hinum óhreina anda að fara út af honum. Því að í lánga tíma hafði þessi andi kvalið hann; hann hafði verið bundinn við- um og fjötrum og hafður í gæzlu, en hann hafði slitið af sér fjötrin og hlaupið í djöful-æði í óbygðir.

30. En Jesús spurði hann og sagði: hvað heitir þú? hann sagði: Legió; því margir djöfl- ar voru í hann farnir.

31. Síðan bað hann Jesúm að skipa þeim ekki í undir- djúpið;

32. En þar var stór svínahjörd á beit í fjallinu, og beiddu þeir Jesúm leyfis að fara í þau, og lét hann það eptir þeim.

33. En djöflarnir fóru út af mannum, og í svínin, ærðist þá hjörðin, og steypiti sér ofan fyrir þverhnýpi í sjóinn, og druknaði.

34. Þegar hjarðsveinarnir sáu þetta, flýðu þeir, og sögðu frá því bæði í borginni og þar í bygðarlaginu;

35. Fóru þá borgarmenn út að sjá þenna atburð, og komu til Jesú, og fundu manninn, af hverjum djöflarnir höfðu út farið, sitjandi klæddann og heilvita við fætur hans; urðu þeir þá felmtursfullir.

36. En þeir, sem horft höfðu á þetta, sögðu þeim frá, hvern- inn sá djöfulóði hefði orðið heill heilsu sinnar.

37. ¶ Bað þá mannfjöldinn úr hæröðunum hjá Gadara, að hann færi burt frá þeim, því þeir voru orðnir næsta hrædd- ir. Steig hann nú á skip og fór aptur yfir um.

38. Beiddist þá maðurinn, sem djöflarnir höfðu farið út af, að hann mætti vera með honum; en Jesús lét hann frá sér, og mælti:

39. Far þú aptur heim til þín, og seg þú frá, hversu mikið Guð hafi gjört við þig. Hann fór og kunnngjörði í allri borginni, hve mikið Jesús hafði við hann gjört.

40. En svo bar við, þegar Jesús kom aptur, að fólksfjöldinn tók vel við honum, því allir höfðu vænt hans.

41. ¶ Þá kom maður nokkur, Jairus að nafni, hann var forstöðumaður samkunduhússins; hann fèll til fóta Jesús og bað hann koma heim til sín;

42. Því einkadóttir hans, hère um bil 12 vetra, var að komin dauða. Á veginum þreyngdist fólkið að honum,

43. ¶ Og var þar kona sú, er haft hafði blóðfall í tólf ár, og varið allri eigu sinni til lækna, og gat þó einginn læknað hana.

44. Hún kom að baki honum og hrærði við faldi klæða hans; stiltist þá jafnskjött blóðlát hennar.

45. Og Jesús sagði: hver var það, sem snerti mig? Þegar allir synjuðu þess, sagði Pétur

og þeir sem með honum voru: meistari, fólkið þreyngist og tredst að þèr, og þú spyr, hver hafi snortid þig.

46. En Jesús sagði: einhver snart mig, því eg fann krapt út af mèr gánga.

47. Nú er konan sá, að hún fèkk ekki dulizt, kom hún skjálfandi, fèll til fóta honum og sagði frá, svo allur lýðurinn heyrði, hvers vegna hún hefði snortid hann og hvernig hún hefði jafnskjött orðið heilbrigð.

48. En hann sagði við hana: vertu hughraust, dóttir, trú þín hefir frelsað þig, far þú í friði!

49. ¶ Nú er hann var enn þetta að mæla, kom maður frá heimili samkunduhöfðingjans, er sagði honum: dóttir þín er látin, ómaka ekki meistarann.

50. Þegar Jesús heyrði þetta, svaraði hann honum og sagði: óttast þú ekki! trú þú einungis, og mun hún heil verða.

51. En þegar hann kom í húsið, lét hann einga fara inn, nema Pétur, Jakob og Jóhannes og foreldra barnsins;

52. En allir grètu og syrgðu hana; en hann sagði: grátid ekki! hún er ekki dauð, heldur sefur hún;

53. Gjörðu þeir þá gys að

honum, því þeir vissu, að hún var dauð.

54. En hann rýmdi öllum út, tók í hönd hennar, kallaði og sagði: stúlka, stalt upp!

55. Og andi hennar snèri aptur og hún reis jafnskjótt upp; bauð hann þá að gefa henni mat.

56. Og foreldrar hennar urðu frá sèr numdir, en hann bannaði þeim að segja nokkrum frá þessum atburði.

9. KAPÍTULI.

Þeir tólf lærisveinar eru útsendir; Heródes vill sjá Jesúm; postularnir koma aptur; Kristur kennir, læknar, mettir fimn þúsundir manna. Pétur játar Jesúm vera Guðs Son. Jesús talar um sína þínu, um sjálfsafneitun og sitt ríki; forklárast ú fjalli; læknar túnýlsjúkan; segir sína þínu fyrir; talar um auðmýkt og ótíllýðilegt vandlæti, og um það, hvers haus eptirbreytendur mattu vænta.

EN hann kallaði þá tólf saman, og gaf þeim vald og ráð yfir öllum djöflum, og til að lækna sóttir,

2. Og sendi þá til að boda lærdóminn um Guðs ríki, og til að lækna sjúka, og sagði við þá:

3. Takið ekkert með yður til ferðarinnar, hvorki staf eður tösku, og ekki brauð eða silfur, og ekki tvo kyrtla.

4. Þegar þèr hafid tekið yður aðsetur á einu heimili, þá verid þar, til þess þèr farið þaðan.

5. En vilji einhver ekki veita

yður viðtöku, þá farið burt úr þeirri borg og hristið dupt af fótum yðrum, til vitnis gegn þeim.

6. En þeir fóru á stað og ferðudust um þorpinn, boðuðu gleðibodskapinn, og læknuðu allstaðar.

7. ¶ En sem fjórðungshöfðinginn Heródes fèkk að heyra alt það, sem Jesús hafði gjört. vissi hann ekki, hvað hann átti að hugsa; því sumir sögðu, að Jóhannes væri upp risinn frá dauðum,

8. Aðrir, að Elías væri kominn, og sumir, að einn af hinum gömlu spámönnum væri risinn upp.

9. Og Heródes sagði: Jóhannes hefi eg látið hálshöggva, en hver er þessi, sem eg heyri þessa hluti um? og hann lángradi til að sjá hann.

10. ¶ Þá komu lærisveinar Jesú, sem hann hafði sent frá sèr, til baka, og sögðu honum frá, hvað þeir hefðu afhafzt; fór hann þá með þeim einslega í eydistað nokkurn hjá borginni Betsaida;

11. En er fólkið varð þess vart, fylgdi það eptir honum. og veitti hann því viðtöku, og kendi því um Guðs ríki, og læknaði þá, er þess þurftu við.

12. En er degi tók að halla, komu þeir tólf til hans, og sögðu við hann: láttu fólkið fara frá þér, svo það fari í þorpin og landsbygðina hér í kring og leiti sér náttstaða og matar, því þeir eru hér í óbygðum.

13. Þá sagði hann við þá: gefið þér þeim að eta. Þeir mæltu: vèr höfum ekki nema fimm brauð og fiska tvo, nema ef vèr eigum að fara og kaupa öllum þessum mannfjölda mat;

14. Því þar voru hér um fimm þúsundir manna. En hann sagði við lærisveina sína: látið þér þá setjast niður í hópa, fimmtíu í hverjum hóp.

15. Þeir gjörðu svo, og létu þá alla setjast niður.

16. Þá tók hann þau fimm brauð og tvo fiska, leit upp til himins, blessaði þau, braut þau og fèkk þau lærisveinunum, svo að þeir legðu þau fyrir fólkið;

17. Mötudust þeir allir og urðu saddir; voru þá upp teknar leifarnar, og voru það tólf karfir fullar.

18. ¶ Einhverju sinni, er hann var einn saman á bæn, og lærisveinar hans hjá honum, spurði hann þá og sagði: hver ætla menn að eg sè?

19. En þeir svöruðu og sögðu:

sumir ætla, að þú sèrt Jóhann-es skírari, aðrir Elías, og sumir, að einn af þeim gömlu spámönnum sè upp risinn.

20. Þá sagði hann: en hver ætlið þér eg sè? Þá svaraði Pétur og sagði: vèr ætlum, að þú sèrt Kristur Guðs.

21. Þá lagði hann ríkt á við þá, að þeir ekki segðu nokkrum frá því;

22. Því Mannsins Sonur, sagði hann á margt að líða, verða útskúfaður af öldungunum og hinum ædstu prestum og enum skriptlærðu, líflátast, en upp rísa á þriðja degi.

23. ¶ Síðan sagði hann við þá alla: hver, sem vill fylgja mér, afneiti sjálfum sér, taki á sig sinn kross hversdaglega, og fylgi mér eptir;

24. Því hver, sem vill fá borgið lífi sínu, mun týna því; en hver sem lætur líf sitt mín vegna, hann mun frelsa það;

25. Því að hverju gagni kæmi það mannum, þótt hann eignaðist allan heiminn, en týndi sjálfum sér, eða skaðaði sig?

26. Því hver sem lætur sér minkun þykja að mér og mínum orðum, að þeim mun og Mannsins Syni minkun þykja, þegar hann kemur í dýrð sinni og Föður síns og helgra eingla.

27. En sannlega segi eg yður, að nokkrir af þeim, sem hère eru nú viðstaddir, munu ekki deya, fyrr en þeir sjá Guðs ríki.

28. ¶ Hère um átta dögum eptir að hann talaði þetta, tók hann með sér Pètur, Jóhannes og Jakob, og fór upp á fjall til að gjöra bæn sína.

29. Þá skeði það, er hann var á bæninni, að útlit ásjónu hans umbreyttist, og klæði hans urðu ljómandi hvít.

30. Og sjá, tveir menn töluðu við hann ;

31. Sem voru þeir Móses og Elías, er sáust í ljóma og töluðu þeir um hans tilkomanda líflát í Jerúsalem.

32. En Pètur og þeir, sem með honum voru, voru yfirkomnir af svefni; en er þeir vöknudu, sáu þeir ljómann af honum, og þá tvo menn, er hjá honum voru.

33. En þegar þeir skildust við hann, mælti Pètur við Jesúm: gott er, að vèr erum hère; meistari, látum oss gjöra hère þrjár tjaldbúðir, eina handa þèr, aðra handa Mósi, og hina þriðju handa Elíasi; því ekki vissi hann, hvað hann sagði.

34. En er hann var þetta að mæla, kom ský og skygði yfir

þá, urðu þeir hræddir, er þeir komu inn í skýið ;

35. Kom þá rödd úr skýinu, er sagði: þessi er Sonur minn elskulegur, hlýðið þèr honum.†

36. En í því röddin kom, fundu þeir Jesúm einan. Um þetta þögðu þeir, og sögðu á þeim dögum eingum frá, hvað þeir höfðu sæð.

37. ¶ En svo bar við deginum eptir, er þeir fóru niður af fjallinu, að mikill fjöldi fólks kom á móti honum,

38. Kalladi þá maður nokkur úr flokkinum og sagði: meistari, eg bið þig, lít þú náðarsamlega til sonar míns, því hann er einkabarn mitt.

39. Því sjá, þegar andinn hrifur hann, hrín hann þegar upp, og teygist sundur og saman með froðufalli, og varla vikur andinn frá honum, þegar hann hefur kvalið hann.

40. Eg bað lærisveina þína, að þeir rækju hann út, en þeir gátu það ekki.

41. En Jesús svaraði og sagði: þú vantrúaða og rángsnúna kynslóð, hversu leingi á eg að vera hjá yður og umbera yður? fær þú língað son þinn !

42. En er hann kom til hans, hreif hinn illi andi hann og teygði hann sundur og saman. Hæstaði þá Jesús á hinn

óhreina anda og læknaði sveininn og gaf hann aptur föður sínum;

43. ¶ En allir undruðust Guðs almætti. En er allir voru nú að furða sig yfir öllu því, sem Jesús gjörði, tók hann svo til orða við lærisveina sína:

44. Takið eptir þessum orðum: Mannsins Sonur á að ofurseljast í manna hendur.

45. En þeir skildu það ekki, og það var svo hulið fyrir þeim, að þeir skynjuðu það ekki, en þorðu þó ekki að spyrja hann að, hvað hann meinti með því.

46. ¶ En sú hugsun hófst meðal þeirra, hver þeirra mestur væri.

47. En er Jesús varð var við þeirra hugrenningar, tók hann barn eitt og setti það hjá sér,

48. Og sagði við þá: hver sem veitir þessu barni viðtöku í mínu nafni, hann veitir mér viðtöku, en hver sem veitir mér viðtöku, hann veitir og þeim viðtöku, sem mig sendi; því sá sem minnstur er meðal yðar allra, hann mun mikill verða.

49. ¶ En Jóhannes svaraði og sagði: meistari, vèr sáum mann nokkurn, sem í þínu nafni rak út djöfla, og vèr

bönnuðum honum það, þar hann ekki var í fylgd með oss.

50. Jesús mælti: bannið það ekki, því sá sem ekki er mót yður, hann er með yður.

51. ¶ Nú er leið að hans upphafningar tíma, einsetti hann sér að fara til Jerúsalem, og sendi menn undan sér;

52. Þeir fóru og komu í þorp nokkurt samverskt til að útvega honum þar gisting;

53. En bæarmenn vildu ekki við honum taka, af því hann ætlaði til Jerúsalem.

54. En er lærisveinar hans, Jakob og Jóhannes, urðu þess vísir, sögðu þeir: viltu, Herra, að vèr bjóðum eldi að falla af himni og tortýna þeim, eins og Elías gjörði.

55. Þá snérist hann við, ávítadi þá og sagði: vitið þèr ekki, hvers anda þèr eruð?

56. Því Mannsins Sonur er ekki kominn til að tortýna lífi manna, heldur til að frelsa það. Síðan fóru þeir í annað þorp.

57. ¶ Svo bar við á veginum, að maður nokkur sagði við hann: eg vil fylgja þèr, Herra, hvert sem þú fer.

58. Og Jesús sagði við hann: refar hafa greni og fuglar himins hreiður en Mannsins Sonur

hefir hvergi höfði sínu að að halla.

59. Við annan sagði hann: fylg þú mér! Hann mælti: leyf mér fyrst, Herra, að fara og grafa föður minn.

60. En Jesús sagði við hann: lát hina dauðu grafa sína dauðu, en far þú og flyt lærdóminn um Guðs ríki.

61. Enn nú annar sagði: eg vil fylgja þér, Herra, en leyf mér fyrst að fara og kveðja heimilisfólk mitt.

62. En Jesús sagði við hann: einginn sá, sem leggur hönd á plóginn og horfir á það, sem er að baki hans, er hæfur til Guðs ríkis.

10. KAPÍTULI.

Jesús sendir út ena sjötíu lærisveina; þeir koma aptur; hann vegsamar sinn Föður; segir dæmisögu um Samarítanu og Levítanu; talar við Maríu og Mörtu.

EPTIR þetta útvaldi Drottinn einnig aðra sjötíu, og sendi þá undan sèr tvo og tvo í allar þær borgir og stadi, sem hann hafði ásett sèr að koma,

2. Þessvegna sagði hann við þá: kornskeran er mikil, en verkamennirnir eru fáir; biðjið því Herra uppskerunnar, að hann sendi verkamenn til kornskurðar síns.

3. Farið þér, eg sendi yður, eins og lömb á meðal úlfa.

4. Takið hvorki með yður fægryðil eður tösku, og ekki skó, heilsid eingum á vegi yðrum;

5. Nær þér komið inn í hús nokkurt, þá segið fyrst: friður sè í þessu húsi!

6. Og sè þar nokkur inni friðar verður, munu friðar óskir yðar hrína á honum; en ef ekki, munu þær hverfa til yðar aptur.

7. Verið kyrrir á hinu sama heimili, etið og drekkið, það sem yður verður bodið, því verður er verkamaðurinn launanna; ekki skuluð þér flytja úr einu húsi í annað.

8. Nær þér komið í bæ nokkurn, og bæarmenn veita yður viðtöku, þá neytið þess, er fyrir yður framreitt verður;

9. Læknið þá, sem þar eru sjúkir, og segið þeim: Guðs ríki er nálægt yður.

10. En ef þér komið í þann bæ, þarsem menn ekki vilja veita yður viðtöku, þá farið út á strætin, og segið:

11. Duptið, sem loðir á oss úr yðvarri borg, hristum vèr af oss á yður, vitið samt það, að Guðs ríki er í nánd.

12. Eg segi yður, að bærilegri munu verða kjör Sódomu á degi dómsins, en þeirrar borgar.

13. Vei þèr, Korazin; vei þèr, Betsaida; ef þau kraptaverk, sem gjörð hafa verið í ykkur, hefðu gjörð verið í Týrus eður Sídon, mundu þeir fyrir laungu hafa klædst í sekk og ösku og sæð að sèr;

14. En bærilegri munu verða kjör Týrusar og Sídonar á degi dómsins, en ykkar.

15. Og þú, Kapernaum, sem nú mænist við himin, þèr mun til helvítis niðursökt verða.

16. Sá sem hlýðir yður, hlýðir mér, og hver sem fyrirlítur yður, fyrirlítur mig; en hver sem fyrirlítur mig, fyrirlítur þann, sem mig sendi.

17. ¶ En þegar þeir sjötíu komu til baka, voru þeir gladdir, og sögðu: Herra, einnig illir andar hlýða oss í þínu nafni.

18. Jesús-mælti við þá: eg sá Satan falla af himni, eins og eldingu.

19. Sjá, eg gef yður vald til að fótum troða höggorma og sporðdreka og alt óvinarins veldi, og ekkert skal yður granda.

20. En gleðjist samt ekki yfir því, að illir andar hlýða yður, heldur yfir því, að nöfn yðar eru skrifuð á himnum.

21. ¶ Samstundis varð Jesús gladdur í anda, og sagði: eg þakka þèr, Faðir, Herra himins

og jarðar, að þú hefir látið þetta hulið fyrir spekingum og vitringum, en hefir auglýst það fáfróðum. Já, Faðir! því þèr hefur þóknast, að það skyldi þannig vera.

22. Alt er mér í vald gefið af mínum Föður, og einginn veit, hver Sonurinn er, nema Faðirinn, eður hver Faðirinn er, nema Sonurinn og sá, sem Sonurinn vill það auglýsa.

23. ¶ Þá snéri hann sèr til lærisveina sinna, og sagði við þá einslega: sæl eru þau augu, sem sjá, það sem þèr sjáið;

24. Því eg segi yður, að margir spámenn og konungar hafa viljað sjá það, sem þèr sjáið, en sáu það ekki, og heyra það, sem þèr heyrð, og heyrðu það ekki.

25. ¶ Og sjá, maður nokkur skriptlærður stóð upp, freistadi hans og sagði: meistari, hverninn á eg að breyta, svo eg eignist eilíft líf?

26. En hann sagði við hann: hvað er skrifað í lögmálinu? hverninn les þú?

27. Hann mælti: elska skaltu Drottinn Guð þinn af öllu hjarta, af allri sálu, af öllum kröptum og öllum huga, og náúnga þinn, eins og sjálfan þig.

28. En hann sagði við hann:

pú svaraðir rétt; gjör þú þetta, og þá muntu lifa.

29. En þar eð hann vildi réttlæta sjálfan sig, sagði hann við Jesúm: hver er þá minn náúngi?

30. En Jesús svaraði og sagði: maður nokkur ferðaðist frá Jerúsalem til Jeríkó og féll í hendur ræningja, sem flettu hann klæðum, veittu honum áverka, fóru síðan burtu og létu hann eptir dauðvona.

31. Svo bar til, að prestur nokkur fór þenna sama veg, og er hann sá hann, gekk hann fram hjá;

32. Eins Levítinn, þegar hann kom til þess staðar og sá hann, gekk hann einninn fram hjá.

33. En samverskur maður nokkur, er fór um farinn veg, kom þar að, og er hann sá hann, kendi hann í brjósti um hann,

34. Gekk til hans og batt sár hans, og holti í þau viðsmjóri og víni, setti hann síðan upp á sinn eigin eyk, og flutti hann til gestgjafa húss, og lét sér hugarhaldið um hann.

35. Degi síðar, er hann var ferðbúinn, tók hann upp tvo peninga, fékk gestgjafanum og mælti: al þú önn fyrir honum, og það, sem þú kostar

meiru til, skal eg borga þér, þegar eg kem aptur.

36. Hver af þessum þremur sýnist þér vera náúngi þess, sem féll í hendur ræningjanna? Hann mælti: sá, sem miskunarverkið gjörði á honum.

37. Þá sagði Jesús við hann: far þú og gjör hið sama.

38. ¶ Nú bar svo við, er þeir voru á ferð, að hann kom í þorp nokkurt; þar var kona, að nafni Marta, sem veitti honum gistingu;

39. Hún átti systur, er María hét, hún sat til fóta Jesú og hlýddi hans kenningu.

40. En Marta hafði mikil umsvif með að standa þeim fyrir beina; gekk hún þá til hans og tók svo til orða: hirðir þú ekki um það, Herra, að systir mín lætur mig eina ganga um beina? seg þú henni að hjálpa mér.

41. En Jesús svaraði og sagði við hana: Marta, Marta, þú hefir mikla áhyggju og umsvif fyrir mörgu, en eitt er nauðsynlegt.

42. María hefir valið sér hið góða hlutskiptið, sem ekki mun frá henni tekið verða.

11. KAPÍTULI.

Jesús kennir sínum læriseinum að biðja; rekur djöful út, og hrindir lastmalum hinna skriptlærðu; etur með Fariseum og ávitar þá og hina löglærðu.

EITT sinn bar svo við, að hann var einhverstaðar að biðjast fyrir; en er hann hafði lokið bænagjörðinni, sagði einn af lærisveinum hans við hann: kenn þú oss, Herra, að biðja, eins og Jóhannes kendi sínum lærisveinum.

2. Þá sagði hann við þá: nær þér biðjist fyrir, þá segið: Faðir vor, helgist þitt nafn, tilkomi þitt ríki;

3. Gef oss hvern dag vort daglegt brauð;

4. Fyrirgef oss vorar syndir, því vér fyrirgefum og öllum vorum skuldunautum; leið oss ekki í freistni.

5. Og hann sagði við þá: ef einhver yðar á vin, og fer til hans um miðnætti og segir við hann: vinur, lánaðu mér þrjú brauð;

6. Því vinur minn er kominn til mín úr ferð sinni, og eg hefi ekkert að bjóða honum;

7. Og sá, sem inni er, svarar: gjörðu mér ekki ónáði, dyr eru lokaðar, og börn mín eru ásamt mér geingin til hvílu; eg get þess vegna ekki farið á fætur til að fá þér þau.

8. Eg segi yður, ef hann ekki fer á fætur til að lána honum þau sökum vináttu þeirra, þá mun hann samt fara á fætur vegna þrábeiðni hans, og fá

honum svo mikið, sem hann við þarf.

9. Þar fyrir segi eg yður: biðjið, og mun yður gefast; leitið, og munuð þér finna; knýið á, og mun fyrir yður upp lokið verða;

10. Því sá fær, sem biður, sá finnur, sem leitar, og fyrir þeim, sem á knýr, mun upp lokið verða.

11. En ef sonur einhvers yðar á meðal beiddi föður sinn um brauð, hvort mundi hann gefa honum stein? og ef hann bæði um fisk, mundi hann þá gefa honum höggorm í staðinn fyrir fisk?

12. Eður bæði hann um egg, mundi hann þá gefa honum sporðreka?

13. Ef nú þér, sem vondir eruð, tímið að gefa börnum yðar góðar gjafir, hvað miklu framar mun þá ekki Faðir yðar á himnum gefa þeim Heilagan Anda, sem hann biðja.

14. ¶ Og hann rak út djöful þann, er mállaus var, og er djöfullinn var út farinn, tók sá, er mállaus var, að mæla.

15. Þetta undraðist fólkið, en sumir þeirra sögðu, að hann ræki djöfla út með fulltíngi djöflahöfðingjans Belsebúls;

16. En aðrir freistuðu hans

og kröfðust af honum teikns af himni;

17. En hann, er vissi, hvað þeir hugsuðu, sagði við þá: hvert það ríki, sem í sjálfu sér er sundurþykt, mun leggjast í auðn, og hvert hús mun þar yfir annað hrapa.

18. Ef nú Satan er sjálfum sér sundurþykkur, hverninn fær hans ríki þá staðizt, þar þér segið, eg útreki djöfla fyrir fulltíngi Belsebúls?

19. En ef eg útrek djöfla með fulltíngi Belsebúls, fyrir hvers fulltíngi útreka þá yðrir lærisveinar þá? þess vegna skulu þeir og vera yðrir dómendur.

20. En ef eg rek djöfla út með Guðs fingri, þá er Guðs ríki þegar til yðar komið.

21. Nær vopnuð hetja varðveitir sitt andyri, er alt í friði, sem hún á;

22. En komi annar yfirsterkari og sigri hann, flettir hann hann hertýgjum sínum, er hann treysti á, og skiptir herfanginu.

23. Hver sem ekki er með mér, hann er á móti mér; og hver sem ekki samansafnar með mér, hann sundurdreifir.

24. Þegar óhreinndandi fer út af mannum, ráfar hann um vatnslausa staði, leitar hælís, og nær hann ekki finnur það,

þá segir hann við sjálfan sig: eg vil hverfa aptur í hús mitt, þaðan sem eg fór;

25. Og er hann kemur, finnur hann það sópað og þrýtt.

26. Þá fer hann og tekur með sér aðra sjö anda sér verri, og er þeir eru inn komnir, setjast þeir þar að; verður svo hið síðara ásigkomulag mannsins verra en hið fyrra.

27. ¶ En svo bar við þegar hann var að tala þetta, að kona nokkur meðal fólksins hóf upp raust sína, og sagði við hann: sæll er sá kvíður, er þig bar, og þau brjóst, er þú mylktir.

28. En hann sagði: já, að vísu, sælir eru þeir, sem heyra Guðs orð og varðveita það.

29. ¶ En þegar fólkið þyrptist að honum, tók hann svo til orða: þessi þjóð er vond, hún krefst teikns; en henni skal ekkert teikn verða gefið, nema teikn Jónasar;

30. Því eins og Jónas var Níníveborgar mönnum teikn, eins mun og Mannsins Sonur verða þjóð þessari.

31. Drottningin úr suðurátt mun rísa upp, í dómnum ásamt þessari kynslóð, og sakkella hana, því hún kom af fjarlægum landi til að heyra speki Salómóns; en gætið

þess, að hær er meira en Salómon.

32. Niníveborgar menn munu rísa upp, í dómnum ásamt þessari þjóð, og sakfella hana, því þeir bættu ráð sitt við kenningu Jónasar; en sjáid, hær er meira en Jónas.

33. Einginn kveikir ljós og setur það í skot eður undir mæliker, heldur í kertastiku, svo þeir, sem inn koma, sjái birtu þess.

34. Augað er ljós líkamans; ef því auga þitt er heilskygnt, þá er allur líkami þinn í birtu; en sè það gallað, er líkami þinn í myrkri;

35. Gæt þú þar fyrir þess, að þitt innra ljós verði ekki að myrkri.

36. Sè því líkami þinn allur í birtu; svo hvergi beri skugga á, þá verður hann allur bjartur, eins og þegar ljósið skín á þig með birtu sinni.

37. ¶ Þegar hann var þetta að mæla, bauð einhver af Faríseum honum til máltíðar. Hann fór og settist undir borð.

38. En þegar Faríseinn sá það, undradist hann, að Jesús tók ekki handlaugar, áður en hann tók til matar.

39. Þá sagði Drottinn við hann: þær, Farísear, hreinsið

ker yðar og bikara utan, en yðvart hið innra er fult með rán og vonzku.

40. Þær, heimskíngjar, hefur ekki sá sem gjörði hið ytra, einnig gjört hið innra?

41. En þegar þær gefið ölmusur af því, sem þær er, þá haldið þær, að alt sè yður hreint.

42. En vei yður Faríseum, sem tíundið myntu og rúðu og allar matjurtir, en hirðið hvorki um réttvísi nè elskuna til Guðs; þetta ber að gjöra, en hitt ekki ógjört að láta.

43. Vei yður, þær Farísear, sem keppizt eptir efstu sætum í samkunduhúsum, og að yður sè heilsað á torgunum.

44. Vei yður, því eins eruð þær og grafir dauðra manna, sem ekki ber á, og sem menn gánga yfir án þess að vita það.

45. ¶ Þá tók einn af þeim skriptlærðu svo til orða: meistari, þú atyrðir oss einnig með þessu;

46. En hann mælti: vei yður líka, þær skriptlærðir, því þær bindið mönnum lítt bærar byrðar, en sjálfir snertið þær þær ekki með einum fingri.

47. Vei yður, sem byggið upp grafir spámanna, sem fedur yðar líflētu;

48. Þannig lofið þér og samþykkið athafnir fedra yðvarra, því þeir líflétu þá, en þér upp byggið grafir þeirra.

49. Fyrir því segið og speki Guðs: eg mun senda þeim spámenn og postula; suma af þeim munu þeir ráða af dögum, og aðra ofsækja,

50. Svo að af þessari kynslóð verði krafid þó allra spámannanna, er út helt hefir verið frá heims upphafi,

51. Frá því Abel var drepinn, til lífláts Sakaríasar, sem drepinn var millum altaris og musteris. Eg segi yður satt, þess mun krafizt verða af þessari þjóð.

52. Vei yður, þér skriptlærðir, sem hafid hrifsað til yðar lykil vizkunnar, en sjálfir farið þér þar ekki inn, og fyrir-munið öðrum inngaungu.

53. En þegar hann sagði þetta við þá, tóku hinir skriptlærðu og Farísear þunglega að reiðast honum og lokka af honum andsvör um ýmislegt,

54. Sitja um hann og leitast við að veiða eitthvað af munni hans, er þeir gætu ásakað hann fyrir.

12. KAPÍTULI.

Jesús varar við súrdeigi Faríseanna, og við því, að hræðast menn; vill ekki skipta arfi; varar við ágirni og búksorg; hvetur til árvekni og trúskapar; talar um hörm-

lingar fyrir hans lærdóms skuld, og um að veita tímanum eptirtekt.

ÞEGAR svo margar þúsundir voru saman komnar, að næstum tróð hver annan undir, hóf hann svo tal sitt við lærisveina sína: varizt fyrst og fremst súrdeig Faríseanna, það er, hræsninga;

2. En ekkert er svo dulið, að ekki verði opinbert, og ekkert svo leynt, að ekki verði kunnugt;

3. Því mun hvað eina, sem þér talið í leyni, koma í há-mæli, og hverju þér hvíslid í launkofum, það mun kunn-gjört verða á þökum uppi.

4. En eg segi yður, vinir mínir! hræðizt ekki þá, sem líkamann deyða, og fá ekki meira aðgjört;

5. En eg skal sýna yður, hvern þér eigið að hræðast: hræðizt þann, sem eptir að hann hefir líflátið, hefir vald til að kasta í helvíti; já, eg segi yður, hræðist hann!

6. Seljast ekki fimm titlingar fyrir tvo smápeninga, og þó gleymir Guð eingum af þeim;

7. Og enn fremur: öll yðar höfudhár eru talin; verið því ekki hræddir, þér eruð meira verdir, en margir titlingar.

8. En eg segi yður það, að hver sem kannast við mig fyrir

mönnum, við hann mun og Mannsins Sonur kannast fyrir einglum Guðs;

9. En hver sem afneitar mér fyrir mönnum, honum mun verða afneitað fyrir einglum Guðs.

10. Hver sem lastar Mannsins Son, honum mun verða það fyrirgefið; en sá, sem talar lastyrði gegn Heilögum Anda, honum mun það ekki fyrirgefið verða.

11. En þegar þeir færa yður í samkunduhús sín og fyrir höfðingja sína og valdsmenn, verið þá ekki hugsjúkir, hvernig eða með hverju þér eigið að forsvara yður, eður hvað þér eigið að tala;

12. Því Heilagur Andi mun kenna yður á sömu stundu, hvað þér eigið að segja.

13. ¶ Þá sagði einn af fólkinu við hann: meistari, skipaðu bróður mínum, að hann skipti með mér arfi okkar.

14. En hann sagði við hann: maður, hver hefir sett mig fyrir dómara eður skiptaráðanda milli ykkar?

15. Og hann sagði við þá: gætið yðar, og verið yður við ágirni, því einskis líf er innifalið í því, að hann hafi auð fjár.

16. Þá sagði hann þeim dæmisögu þessa: akur ríkismanns

nokkurs hafði borið mikinn ávöxt;

17. Þá hugsaði hann með sér og sagði: hvað á eg nú að gjöra? því eg hefi ekki forðabúr fyrir ávexti mína;

18. Og hann sagði: þetta skal eg gjöra, rífa niður hlöður mínar og byggja aðrar stærri, þangað vil eg safna öllum ávöxtum mínum og auðæfum;

19. Og þá vil eg segja við sálu mína: sál mín! þú hefur fengið mikinn forða til margra ára, hvíl þú þig nú, et þú og drekk og vert glöð!

20. En Guð sagði við hann: heimskingi, á þessari nóttu verður sál þín af þér heimtud, og hvers verður það þá, sem þú hefir safnað?

21. Svo fer þeim, er sér safnar fê, án þess að vera í Guði ríkur.

22. ¶ En við lærisveina sína sagði hann: þar fyrir segi eg yður: verið ekki hugsjúkir fyrir lífi yðru, hvað þér skuluð hafa til fæðu; ekki heldur fyrir líkama yðrum, hverju þér skuluð klæðast;

23. Lífið er meira vert, en fæðan, og líkaminn meir, en klæðnaðurinn.

24. Gætið að hröfnunum, þeir sá hvorki nè uppskera, og ekki hafa þeir kornhlöður nè

forðabúr, samt fæðir Guð þá; hve miklu ágætari eruð þér ekki en fuglarnir?

25. Hver af yður getur með allri sinni áhyggju aukið einni alin við hæð sína?

26. Og ef þér ekki getið komið því til leiðar, sem minnst er í varið, því eruð þér þá áhyggjufullir um hitt annað?

27. Skoðið liljugrösín, hvernig þau vaxa, hvorki vinna þau nè spinna; en eg segi yður, að Salómon í allri sinni dýrð var ekki svo skryðdur, sem eitt af þeim.

28. Ef að Guð skryðir svo grasið, sem í dag vex á akrinum og á morgun verður í ofn kastað, hversu miklu framar mun hann ekki klæða yður, þér lítiltrúaddir?

29. Ekki skuluð þér heldur vera áhyggjufullir um, hvað þér skuluð hafa til matar eður drykkjar, og hugsid ekki hátt;

30. Því fyrir slíku bera heiðnir menn áhyggju, en Faðir yðar veit, að þér þurfið þessa við.

31. ¶ Leitið heldur Guðs ríkis, þá munuð þér fá allt þetta í viðbót.

32. Vert ekki hrædd, litla hjörð, því Föður yðar hefir þóknast að gefa yður sitt ríki;

33. Seljið eigur yðar og gefið

fátækum, safnið yður fjársjóðum, sem ekki fynast, fjársjóði á himni, sem aldrei þverrar, sem þjófar ekki geta nálgast eða mölur skemt;

34. Því þar sem yðar fjársjóður er, þar mun og yðar hjarta vera.

35. Yðar lendar séu gyrtar, og ljós yðar logandi,

36. Og líkizt þeim mönnum, er vænta hússbónda sins, nær hann muni koma frá veizlu, svo nær hann kemur og ber að dyrum, að þeir þá jafn-skjótt ljúki upp fyrir honum.

37. Sælir eru þeir þjónar, sem hússbóndinn finnur vakandi, þá hann kemur. Sannlega segi eg yður, hann mun binda belti um sig, setja fyrir þá borð og veita þeim sjálfur beina.

38. Finni hann þá svo, hvort sem hann kemur um aðra eður þriðju eykt nætur, þá eru þessir þjónar sælir;

39. Því vitið það, ef hússbóndinn vissi, á hverjum tíma þjófurinn mundi koma, þá veki hann og læti ekki brjótast inn í hús sitt.

40. Verið þar fyrir reiðubúnir, því Mannsins Sonur mun koma á þeirri stundu, sem þér ekki ætlið.

41. ¶ En Pétur sagði við

hann : meistari, hvort meinar þú oss með þessari dæmisögu, eður alla ?

42. En Drottinn mælti : hver er þá hinn dyggi og forsjáli ráðsmaður, sem hússbóndi hans hefir sett yfir hjú sín til að úthluta þeim í réttan tíma þeirra skamt ?

43. Sæll er sá þjón, ef hússbóndi hans finnur hann svo breyta, nær hann kemur.

44. Eg segi yður satt, að hann mun setja hann yfir allar eigur sínar ;

45. En ef þjóninn hugsar svo með sér : hússbóndi minn mun ekki koma svo bráðum ; og tekur að berja þjónustumenn og ambáttir, og lifa í óhófi til matar og drykkjar ;

46. Þá mun hússbóndi þess þjóns koma á þeim degi, sem hann ekki ætlaði, og á þeirri stundu, sem hann ekki varði, hegna honum harðlega, og gjöra hlut hans jafnan ótrúrra þjóna.

47. En sá þjón, sem veit vilja hússbónnda síns og hirðir ekki um að hlýða honum, mun sæta mikilli refsingu ;

48. En sá, sem ekki veit hann, en gjörir það, sem hegningar er vert, mun sæta vægri hegningu ; en hverjum sem mikið er gefið, af honum mun

og mikils krafizt verða, og þeim sem mikið er í hendur selt, af honum verður og meira heimtað.

49. ¶ Eg er kominn að senda eld á jörðu ; og hve feginn vildi eg, að hann þegar væri kveiktur ;

50. En eg hefi skírn að skírast, og hversu ángistarfullur er eg þangað til henni er lokið ?

51. Ætlið þèr, að eg sè kominn til að senda frið á jörðu ? Nei, segi eg yður, heldur ósamlyndi.

52. Því upp frá þessu munu fimm vera í einu húsi, allir sundurþykkir ; þrír á móti tveimur, og tveir á móti þremur.

53. Faðirinn mun hefja fjandskap móti syni sínum, og sonurinn gegn föðurnum, móðirin gegn dótturinni, og dóttirin gegn móðurinni, móðir konu manns móti sonarkonu sinni, og sonarkonan gegn móður mannsins.

54. ¶ Enn talaði hann þannig til fólksins : nær þèr sjáið ský draga upp í vestri, segið þèr jafnskjótt, að regn muni koma, og það geingst eptir ;

55. Og þegar sunnanvindur blæs, þá segið þèr, að hiti muni verða, og það rætist.

56. Þèr hræsnaðar, þèr hafið

vit á að taka eptir útliti lopts og jarðar; hví hafið þér þá ekki vit á að veita þessum tíma eptirtekt?

57. Og hví dæmið þér ekki af sjálfum yður, hvað rétt sè?

58. ¶ Þegar þú fer með mótstöðumanni þínum til dómars, þá kostaðu á veginum kapps um að sættast við hann, svo ekki dragi hann þig fyrir dómaramann, og dómarrinn afhendi þig fangaverðinum, og fangavörðurinn kasti þér í dýflissu.

59. Eg segi þér, þú munt ekki þaðan út komast, fyrr en þú hefir borgað hinn síðasta pening.

13. KAPÍTULI.

Af lífláti nokkurra Galílea tekur Jesús sér tilefni til að dæmna til betrunar; dæmisagan um fikjutréð; Jesús læknað krepta konu; framsetur dæmisögunna um mustarðskornið og sírdeigið; talar um útskýfun margra, en ímtilku heidnýja í Krists ríki; hræðist ekki Heródes; ávítur Jerúsalem.

EN um þessar mundir voru nokkrir vídstaddir, er sögðu honum frá þeim Galíleumönnum, hverra blóði Pilatus hafði blandað við fórnir þeirra.

2. Og Jesús svaraði og sagði við þá: haldið þér, að þessir Galílear hafi verið syndugri menn, en allir aðrir í Galílea, þó þeir hafi orðið fyrir þessu?

3. Nei, segi eg yður, en nema

þér bætið ráð yðar, munuð þér allir eins fyrir farast;

4. Eður hvort ætlið þér, að þeir átján, sem turninn féll yfir í Sílóam og varð að bana, hafi verið meira sekir, en allir þeir sem í Jerúsalem búa?

5. Nei, segi eg yður, en nema þér bætið ráð yðar, munuð þér allir fá sömu afdrif.

6. ¶ En hann sagði þessa dæmisögu: maður nokkur átti plantað fikjutré í víngarði sínum, og hann kom og leitaði ávaxta á því, og fann ekki;

7. Þá sagði hann við víngarðsmanninn: í þrjú ár hefi eg komið og leitað ávaxta á þessu fikjutré og ekki fundið; högg þú það upp, hvers vegna skal það spilla jörðunni?

8. En hann svaraði og sagði við hann: leyf þú því, herra, enn nú að standa þetta árið, þar til eg hefi grafið um það og borið að myki,

9. Ef vera kynni, að það beri ávöxt; en ef ekki, þá lát þú höggva það upp síðar.

10. Eitt sinn, er hann kendi í einhverju samkunduhúsi á sabbatsdegi,

11. ¶ Bar svo við, að þar var kona, sem haldin hafði verið af sjúkleiks anda í átján ár, hún var krept og gat með eingu móti rétt sig upp.

12. En þegar Jesús sá hana, kallaði hann á hana og sagði við hana: kona, vertu laus við sjúkleika þinn!

13. Síðan lagði hann hendur yfir hana og jafnskjótt réttist hún upp og lofaði Guð;

14. En forstöðumaður samkunduhússins, sem líkaði illa, að Jesús læknaði á sabbatsdegi, sagði við fólkid: sex eru dagar þeir, sem ætlaðir eru til vinnu, komið þér á þeim og látið yður lækna, en ekki á hvíldardegi.

15. Þessvegna svaraði Drottinn honum og sagði: hræsnari, hver er sá yðar, sem ekki leysi naut sitt eður asna af stalli, og leiði til vatns á hvíldardegi?

16. Mundi þá ekki vera tilhlýðilegt að leysa þessa dóttur Abrahams á sabbatsdegi úr fjötrum þeim, sem Satan hefir haldið henni í í átján ár?

17. Og er hann hafði þetta mælt, urðu allir mótstöðumenn hans sneyptir, en fólkid gladdist yfir öllum þeim dásemdarkerkum, er hann gjörði.

18. ¶ En hann sagði: hverju er Guðs ríki líkt? eður við hvað skal eg því samjafna?

19. Líkt er það mustarðskorni, sem maður tók og sáði í jurtagarð sinn; það óx og varð að svo stóru trè, að

fuglar himins hreiðruðu sig í greinum þess.

20. Aftur sagði hann: við hvað á eg að líkja Guðs ríki?

21. Líkt er það súrdeigi því, er kona tók og fól í þrem mælum mjöls, þángað til það sýrðist alt saman.

22. Þegar hann var á ferð til Jerúsalem, fór hann um borgir og þorp, og kendi;

23. En þá sagði einhver við hann: meistari, munu þeir ekki verða fáir, sem hólpnir verða? En hann sagði við þá:

24. ¶ Kostid kapps um að komast gegn um hið þraungva hliðið; því eg segi yður satt, að margir eru þeir, sem leitast við að komast þar inn, en munu ekki geta það.

25. Frá þeim tíma að hússbóndinn er uppstaðinn og hefir lokað dyrunum, munuð þér standa fyrir utan og taka til að berja upp á og segja: lúk þú upp fyrir oss, Herra, en hann mun svara og segja við yður: eg þekki yður ekki, og veit ekki, hvaðan þér eruð.

26. Þá munuð þér segja: vèr höfum etið og drukkið með þér, og á strætum vorum kendir þú.

27. En hann mun segja: eg þekki yður ekki, nè veit, hvað-

an þèr eruð; farið frá mèr allir illgjörðamenn!

28. Mun þar þá verða vein og tannagnístran, nær þèr sjáið Abraham, Ísak og Jakob og alla spámennina í Guðs ríki, en yður útrekna.

29. Þá munu þeir koma frá austri og vestri, norðri og suðri, og sitja til borðs í Guðs ríki;

30. Og sjáið, þeir eru til, sem eru síðastir; en verða munu hinir fyrstu, og þeir eru til, sem eru fyrstir og verða munu hinir síðustu.

31. ¶ Þenna sama dag komu til hans nokkrir Farísear og sögðu við hann: far þú hèðan, því Heródes situr um líf þitt.

32. Og hann sagði við þá: farið þèr og segið þessum ref: sjá, eg rek djöfla út, og held lækningum áfram í dag og á morgun, en á þriðja degi mun eg ljúka þeim af;

33. Þó verð eg að halda áfram í dag og á morgun og daginn þar eptir; því það hæfir ekki, að nokkur spámaður sè líflátinn fyrir utan Jerúsalem.

34. Jerúsalem, Jerúsalem, þú, sem líflætur spámennina, og grýtir þá, sem til þín eru sendir, hversu opt hefi eg ekki viljað saman safna börnum þínum, eins og hænau

safnar úngum sínum undir vængi sèr, en þèr hafið ekki viljað.

35. Sjá, bústaður yðar mun yður í eyði látinn verða. En eg segi yður, að þèr munuð ekki sjá mig, þángað til sá tími kemur, er þèr segið: blessaður sè sá, sem kemur í Drottins nafni.

14. KAPÍTULI.

Jesús læknað vatnsjúkan; ræður frá því að metast um sæti; framsetur dæmisögunu um þá miklu kvöldmáltíð; talar um það, sem krefst af þeim, sem vilja verða hans lærisveinar, og víð hverju þeir megi búast.

SVO bar við einhvern tíma, að hann kom á hvíldardegi í hús eins af höfðingjum Faríseanna til máltíðar; höfðu þeir þá vörð á honum.

2. Og sjá, frammi fyrir honum stóð maður nokkur vatnsjúkur.

3. Þá spurði Jesús hina skriptlærðu og Faríseana og sagði: hvort er leyfilegt, að lækna á hvíldardegi? en þeir þögðu við.

4. Tók þá Jesús á honum, læknaði hann og lét hann burt fara.

5. Síðan sagði hann við þá: ef einhver yðar á asna eða naut, sem fellur í pytt, dregur hann það ekki jafnskjótt upp, þótt hvíldardagur sè?

6. Og þeir gátu eingu svarað.

7. ¶ Síðan sagði hann við þá, er til borðsins sátu, þegar hann sá, að þeir völdu sèr hin ædstu sæti:

8. Þegar einhver býður þèr til veizlu, þá set þig ekki í hin ædstu sæti; vera kann, að annar ædri þèr sèr bodinn,

9. Og sá komi, sem bauð þèr og honum, og segi við þig: gef þú þessum rúm, og hljótir þú þá með kinnroða að hafa hinn yzta sess;

10. Heldur, nær þèr er boðið, þá set þig í hið yzta rúm, svo þegar sá kemur, sem þèr bauð, segi hann við þig: vinur, þoka þèr upp betur! Mun þèr þá virðing veitast af þínum sessu-
nautum;

11. Því að hver sig sjálfan upphefur, hann mun niðurlægjast, og hver sig sjálfan niðurlægir, hann mun upp hafinn verða.

12. ¶ Ennfremur sagði hann við þann, er honum hafði boðið: þegar þú býður til miðdags eður kvöldverðar, bjóð þú þá hvorki vinum þínum, bræðrum eður náúngum, ekki heldur ríkum nágrönnum þínum, svo ekki bjóði þeir þèr aptur, og verði það þèr þannig endurgoldið.

13. Heldur nær þú gjörir heimboð, þá bjóð þú fátækum,

vönuðum, höltum og blindum;

14. Og sæll ert þú þá, því þeir hafa ekkert til að endurgjalda þèr með; en það mun verða þèr endurgoldið í upprisun réttlátra.

15. ¶ En er þetta heyrði einn af þeim, er til borðsins sátu, sagði hann við hann: sæll er sá, sem situr til borðs í Guðs ríki.

16. Honum svaraði Jesús: maður nokkur bjó til mikla kvöldmáltíð, og bauð þángað mörgum;

17. Og þegar matmáls tími var kominn, sendi hann þjón sinn að segja þeim til, er boðnir voru, að þeir skyldu koma, því alt væri til reiðu; en þeir tóku til að afsaka sig allir í einu hljóði.

18. Hinn fyrsti sagði: eg hefi keypt mèr akur, og er mèr því nauðsyn á að fara og skoða hann; eg bið þig, afsaka mig.

19. Annar sagði: fimm þör akneyta keypta eg, fer eg nú út að reyna þau; eg bið þig, afsaka mig.

20. Hinn þriðji sagði: konu hefi eg mèr festa, og get eg þess vegna ekki komið.

21. Þjóninn fór og kunngjörði hússbónda sínum alt þetta; þá reiddist hússbóndinn og sagði

við þjón sinn : far þú skjótlega út á stræti og götur borgarinnar, og fær þú hingað volaða, vanaða, halta og blinda.

22. Þjóninn sagði: eg hefi gjört það sem þú bauðst, herra, en þar er enn nú meira rúm.

23. Þá sagði hússbóndinn við hann: far þú út á stigu og þjóðvegi, og þrýstu þeim til að koma, svo að hús mitt verði fult;

24. Því eg segi yður, að einginn þeirra manna, er boðnir voru, skal smakka mína máltíð.

25. ¶ En honum varð samferða mikill fjöldi fólks; snérist hann þá við þeim og tók svo til orða:

26. Ef sá er nokkur, sem til mín kemur, og hatar ekki föður sinn og móður, konu, börn, bræður og systur, og jafnvel sitt eigið líf, hann getur ekki verið minn lærisveinn;

27. Og sá, sem ekki ber sinn kross og fylgir mér, getur ekki minn lærisveinn verið.

28. Því hver er sá af yður, sem vill byggja sér stórt hús, er ekki setjist fyrst niður og reikni kostnaðinn, hvort hann hafi það, sem til þess þarf,

29. Svo að þegar hann er

búinn að leggja grundvöllinn, en getur ekki lokið við bygginguna, þá skuli ekki allir, sem það sjá, gera gys að honum og segja:

30. Maður þessi tók að byggja, en gat ekki lokið við það.

31. Eða hver er sá konungur, sem fer í hernað móti öðrum konungi, er ekki ráðslagi fyrst um, hvort hann með tíu þúsundum geti mætt þeim, sem hefir tuttugu þúsundir gegn honum?

32. Að öðrum kosti mun hann senda boðskap til hins, meðan hann er enn nú í fjarska, og leita fríðar.

33. Þannig er því og varið með hvern af yður, sem ekki yfirgefur allar eigur sínar, að hann getur ekki verið minn lærisveinn.

34. ¶ Saltið er gott, en missi það krapt sinn, með hverju skal það þá selta?

35. Það er þá hvorki á túnjörð, nè til áburðar hæfilegt, heldur kasta menn því út. Hver eyru hefir að heyra, hann heyri!

15. KAPÍTULI.

Dæmisaga um hinn týnda sauð, hinn mista pening og hinn glataða son.

EN allir tollheimtumenn og bersyndugir nálgudust

hann, til að heyra kenningu hans;

2. En Farísear og skriptlærðir ömuðust við því, og sögðu: þessi tekur að sér bersynduga og hefur samneyti við þá.

3. Þá sagði Jesús þeim þessa dæmisögu:

4. Hver er sá af yður, er á hundrad saudi, og týnir einum af þeim, að hann ekki skilji þá nú og níutíu eptir í eyðimörku, og fari að leita þess, er týndur var, þangað til hann finnur hann?

5. Og þegar hann hefir fundið hann, leggur hann hann með gleði á herðar sér,

6. Og nær hann er heim kominn, kallar hann saman vini sína og nágranna, og segir við þá: samgledjist mér, því eg hefi minn saud aptur fundið, sem eg týndi.

7. Eg segi yður, þannig mun verða meiri gleði á himnum yfir einum syndugum, sem bætir ráð sitt, en yfir níutíu og níu rættlátum, er ekki þurfa yfirbótar við.

8. Eður hver er sú kona, sem á tíu peninga, og týni hún einum, að hún ekki kveiki ljós, sópi húsið og leiti vandlega, þangað til hún finnur hann?

9. Og þegar hún hefir fundið hann, kallar hún á vinkonur sínar og grannkonur, og segir: samgledjist mér, því eg hefi minn pening aptur fundið, sem eg týndi.

10. Þannig segi eg yður, að einglar Guðs munu gledjast yfir einum syndugum, sem bætir ráð sitt.

11. Ennfremur sagði hann: maður nokkur átti tvo sonu,

12. Sá yngri þeirra sagði við föður sinn: faðir! lát mig fá þann hluta fjárins, sem mér ber; og hann skipti milli þeirra fenu.

13. Nokkrum dögum síðar tók sá yngri alt fè sitt og ferðaðist í fjarlæggt land; þar sóaði hann fè sínu í óhófsömum lifnadi.

14. Nú er hann hafði eytt öllum eigum sínum, kom þar mikið hallæri í landið, tók hann þá að líða nauð,

15. Fór hann þá og ræðst til eins borgara í því landi, sem sendi hann út á bú sitt, að gæta þar svína sinna;

16. Varð hann þá feginn, að seðja sig af drafi því, er svínin átu; og einginn varð til að gefa honum nokkuð.

17. Nú er hann ránskaði við sér, sagði hann: hversu marga daglaunamenn heldur faðir

minn, sem hafa gnægð matar, en eg ferst í húngri;

18. Eg vil taka mig upp og fara til föður míns, og segja við hann: Faðir! eg hefi syndgað móti himninum og fyrir þér,

19. Og er ekki leingur verður að heita sonur þinn. Far þú með mig eins og einn af daglaunamönnum þínum.

20. Þjóst hann þá til ferðar til föður síns; en er hann var enn nú langt í burtu, sá faðir hans hann og kendi í brjósti um hann, hljóp og féll um háls honum og kysti hann.

21. En sonurinn sagði við hann: Faðir minn, eg hefi syndgað móti himninum og fyrir þér, og er nú ekki framfar verður að heita sonur þinn.

22. Þá sagði faðirinn við þjóna sína: færið hingað hina beztu skikkju og færið hann í, dragið hring á hönd hans og skó á fætur honum;

23. Komið með alikálf og slátrið, svo vér getum matazt og verið gladdir;

24. Því þessi sonur minn, sem var dauður, er lifnaður aptur, og hann, sem týndur var, er fundinn; tóku menn nú að gleðjast.

25. En svo bar við, að eldri bróðir hans var á akri, og er hann kom og nálgadist húsið, heyrði hann samsaung og dans;

26. Kallaði hann þá á einn af þjónustumönnunum, og frétti hann, hvað um væri;

27. Hann sagði: bróðir þinn er kominn, og faðir þinn hefir slátrað alikálfi, af því hann heimti son sinn heilan heim.

28. Reiddist hann þá og vildi ekki fara inn. Faðir hans fór því út og bauð honum inn að koma.

29. En hann svaraði og sagði við föður sinn: í svo mörg ár hefi eg nú þjónað þér og aldrei breytt út af boðum þínum, þó hefir þú aldrei gefið mér kiðling, svo að eg gæti glatt mig með vinum mínum;

30. En þessi sonur þinn, sem sóað hefir eigum þínum með skækjum, er nú kominn, og hans vegna slátrar þú alikálfi.

31. En hann sagði við hann: sonur minn, þú ert alt af með mér, og allar mínar eigur heyra þér til;

32. Nú ættir þú að vera glaður og í góðu skapi, þar bróðir þinn, sem dauður var, er lifnaður aptur, og hann, sem týndur var, er fundinn.

16. KAPÍTULLI.

Dæmisagan um hinn ótrúa ráðsmann; Jesús ávítar Faríseana, og segir dæmisögu um Lazarus og hinn ríka.

EN hann sagði einnig við lærisveina sína: maður nokkur ríkur hafði sèr ráðsmann, þann er rægður var fyrir honum um það, að hann hefði sóað hans gózi;

2. Kallaði hann þá þenna fyrir sig og sagði við hann: hví heyrir þú þetta um þig? gjör þú reikningskap ráðsmennsku þinnar, því þú getur ekki leingur verið ráðsmaður minn.

3. En ráðsmaðurinn hugsaði með sjálfum sèr: hvað á eg nú til bragðs að taka, fyrst hússbóndi minn sviptir mig ráðsmennskunni? eg megna ekki að grafa, en skammast mín að biðja ölmusu.

4. Sè eg, hvað eg skal gjöra, svo að þeir, nær eg verð settur frá ráðsmennskunni, skjóti skjólshúsi yfir mig.

5. Kallaði hann þá á hvern og einn af skuldunautum hússbónda síns, og sagði við hinn fyrsta: hvað mikið ert þú skuldugur hússbónda mín- um?

6. Hann sagði: hundrað tunn- ur viðsmjör. Hinn mælti: tak handskrift þína, set þig

niður og skrifa þú skyndilega fimmtíu.

7. Þar eptir sagði hann við annan: en hvað mikið ert þú skuldugur? Hann sagði: hundr- að mælikeröld hveitis; þá sagði hann: tak þú handskrift þína, og skrifa þú áttatíu.

8. Þá hrósaði hússbóndinn þeim ránglata ráðsmanni fyrir það, að hann hefði breytt svo kænlega, því þessa heims börn eru kænni en synir ljóssins við sína kynslóð.

9. Og eg segi yður: gjörið yður vini af mammóni ráng- lætisins, svo nær þér farið héd- an, að þér þá verðið meðtekn- ir í hinar eilífu tjaldbúdir.

10. Sá, sem er trúr yfir litlu, mun einnig vera trúr yfir miklu, og sá, sem er ótrúr yfir litlu, mun og ótrúr vera yfir miklu.

11. Ef að þér því ekki hafið verið trúir yfir hinum ránglata mammóni, hver mun þá trúu yður fyrir sannarlegum gæð- um?

12. Og ef þér hafið ekki sýnt trúmennsku í meðferð þess, sem aðrir eiga, hver mun þá gefa yður það, sem yðvart er?

13. ¶ Einginn þjón getur tveimur herrum þjónað, því annaðhvort mun hann hata

annan og elska hinn, eður aðhyllast annan og afrækja hinn. Þannig getið þér ekki þjónað bæði Guði og mammoni.

14. Þegar Farísearnir, sem voru menn ágjarnir, heyrðu alt þetta, gjörðu þeir gys að honum;

15. Og hann sagði við þá: þér keppizt eptir að sýnast réttlátir fyrir öðrum, en Guð þekkir yðar hjörtu; því það sem er hátt meðal manna, er fyrir Guði andstyggilegt.

16. Lögmálið og spámenningarnir (spáðu) alt til Jóhannesar tíma: síðan hefir kendur verið lærdómurinn um Guðs ríki, og hver maður vill þreyngja sér þar inn með valdi;

17. En auðveldara er það, að himin og jörð forgangi, en að hið minsta atríði af lögmálinu gangi úr gildi.

18. Hver, sem segir skilið við konu sína og geingur að eiga aðra, drýgir hór, og hver, sem tekur þá konu, sem skilið hefir sig frá manni sínum, drýgir hór.

19. ¶ En það var einu sinni ríkismaður, sem klæddist purpura og dýrindis líni, og lifði hvern dag í dýrðlegum fagnaði.

20. En fyrir dyrum hans lá

fátækur maður, er Lazarus hét, hlaðinn kaunum;

21. Hann girntist að sedja sig af molum þeim, er fellu af bordum ens ríka, og jafnvel hundar komu og sleiktu sár hans.

22. En svo bar við, að hinn fátæki dó og var borinn af einglum í fadmi Abrahams; sömuleiðis dó hinn ríki og var grafinn.

23. En er hann var í helvítis kvölum, þá hóf hann upp augu sín, og sá Abraham áleingdar, og Lazarus í fadmi hans.

24. Þá kallaði hann og sagði: fadir Abraham, miskuna þú mér, og send Lazarus, að hann dýfi fingurgómi sínum í vatn og kæli tungu mína, því eg kvelst í þessum loga.

25. En Abraham sagði; minstu þess, sonur, að þú nauzt hins góða í lífinu, en Lazarus ens vonða. því verður hann nú huggaður, en þú kvalinn.

26. Auk als þessa er á meðal vor og yðar mikið djúp stadfest, svo hvorki þeir, sem vilja hédan til yðar, eður frá yður til vor, geta komizt yfir.

27. Þá sagði hann: þá bið eg þig, fadir, að þú sendir hann í hús föður míns,

28. Því eg á fimm bræður, svo að hann vari þá við, að ekki komi þeir líka í þenna kvalastað.

29. Þá sagði Abraham: þeir hafa Móses og spámennina, hlýði þeir þeim.

30. En hann sagði: nei, faðir Abraham, heldur ef einhver frammlíðinna kæmi til þeirra, þá mundu þeir bæta ráð sitt.

31. Þá svaraði Abraham: ef þeir ekki vilja hlýðnast Mósi og spámönnum, munu þeir ekki heldur trúna, þótt einhver framliðinn upp risi.

17. KAPÍTULI.

Jesús talar um hneykslanir, sáttgjörni, trú; að menn eigi ekki að ættast til launa, þó þeir gjöri skyldu sína; tæknar tíu líkþráa; talar um, hverinn Guðs ríki munni koma.

EN hann sagði við lærisveina sína: ekki getur hjá því farið, að ekki komi hneykslanir, en vei þeim, er þeim veldur.

2. Betra væri honum, að mylnusteinn væri heingdur um háls honum, og honum væri sökt í sjó, en að hann hneyksli einn af þessum smælingjum.

3. ¶ Hafid gát á sjálfum yður. Hafi bródir þinn gjört á hluta þinn, þá átel hann, og iðri hann þess, þá fyrirgef honum það,

4. Og þótt hann sjö sinnum á

degi hafi misgjört við þig, og komi sjö sinnum og segist iðrast þess, þá áttu að fyrirgefa honum.

5. Og postularnir sögðu við Drottinn: auk þú oss trúna.

6. En Drottinn sagði: ef þér hefðuð trú eins og mustardskorn, munduð þér geta sagt við þetta mórberjatrè: rif þú þig upp með rótum, og festu aptur rætur í hafinu; þá mundi það hlýða yður.

7. Hver er sá af yður, sem hefir þjón, er plægir jörð og gætir fjár, að hann segi við hann, nær hann kemur af akri: far þú og set þig til borðs?

8. Mun hann ekki heldur segja: bú þú mæ kvöldverð, gyrd þú þig, og þjóna þú mæ, meðan eg et og drekk, eptir þetta máttu fá þér mat og drykk?

9. Hvort mun hann gjalda þjóni þeim þakkir, þótt hann gjöri það, sem honum var boðið? Eg held ekki.

10. Sömuleiðis eigið þér að segja, nær þér hafið gjört alt hvað yður var boðið: ónýtir þjónar erum vèr, þar eð vèr höfum einungis gjört það sem vèr áttum að gjöra.

11. ¶ Svo bar við þegar hann var á ferð sinni til Jerúsalem,

og leið hans lá millum Samaría og Galílea,

12. Og hann fór inn í þorp nokkurt, að honum mættu tíu menn líkþráir; þeir stóðu langt frá,

13. Kölluðu og sögðu: Jesú meistari, miskuna þú oss!

14. Og er hann leit þá, sagði hann við þá: farið og sýnið yður prestunum. En svo bar við, er þeir fóru, að þeir urðu heilbrigðir.

15. En einn af þeim, þegar hann sá, að hann var heill orðinn, snèri aptur og lofadi Guð með hárra raustu,

16. Og féll til fóta Jesú og þakkaði honum; en þessi maður var samverskur.

17. Þá sagði Jesús: voru þeir ekki tíu, sem heilbrigðir urðu? hvar eru hinir níu?

18. Fundust eingir, sem vildu aptur snúa til að gefa Guði dýrdina, nema þessi útlendingur?

19. Síðan sagði Jesús við hann: stattu á fætur, og far þú leiðar þinnar; þín trú hefir frelsað þig.

20. ¶ En er hann var að spurður af Faríseunum, hvenær Guðs ríki mundi koma, svaraði hann þeim: Guðs ríki kemur ekki þannig, að á því beri;

21. Og ekki verður sagt: sjá, það er þar, eða það er hér: því Guðs ríki er hið innra í yður.

22. Síðan sagði hann við lærisveina sína: sá tími mun koma, að yður mun lánga eptir að sjá einn dag Mannsins Sonar, og þèr munuð ekki sjá hann.

23. Þá munu sumir segja við yður: sjáið, hann er þar, hann er hér; farið ekki þágangað og fylgið þeim ekki;

24. Því eins og leiptrandi elding líður frá einu skauti himins til annars, eins mun og verða tilkoma Mannsins Sonar;

25. En áður hlýtur hann margt að líða og útskúfður verða af þessarar aldar mönnum.

26. Því eins og gekk til á dögum Nóa, eins mun til gánga við tilkomu Mannsins Sonar.

27. Þeir átu, drukku, tóku sér konur og giptust, allt til þess dags er Núi fór inn í örkina og flóðið kom, sem eyðilagði þá alla.

28. Eins gekk til á dögum Lots: þeir átu, drukku, keyptu, seldu, plöntuðu og bygðu hús;

29. En á þeim degi, þegar

Lot fór út af Sódóma, rigndi eldi og brennisteini af himni, sem eyðilagði þá alla.

30. Eins mun til gánga á þeim degi, þegar Mannsins Sonur birtist.

31. Á þeim degi þá varist sá, sem er á þaki uppi, að fara niður í húsið að taka búsgögn sín; eins sá, sem er á akri, að snúa aptur.

32. Munið til konu Lots;

33. Sá, sem þá vill forða lífi sínu, mun týna því, en sá, sem týnir því, mun fá því borgið.

34. Eg segi yður, á þeirri nóttu munu tveir vera í einu hvílurúmi, annar mun verða tekinn, og hinn eptir skilinn;

35. Tvær munu mala saman, önnur þeirra mun verða tekin, hin eptir skilin.

36. Þá spurðu þeir hann að: hvar þá Herra? En hann sagði við þá: þar sem hræið er, þángað munu ernirnir safnast.

18. KAPÍTULI.

Jesús ræður til óþreytanlegra bæna; framsetur dæmisöguna um Fariseam og tollheimtumanninn; talar um úngbörn, um sjálfsafneitun, að hún muni endurgoldin verða; talar um sína þínu. Læknar blindan.

ÞÁ sagði hann þeim dæmisögu upp á það, að menn ættu stöðugt að biðja og ekki þreytast.

2. Og hann sagði: í borg nokkurri var dómari, sem hvorki óttadist Guð, nè skeytti um menn.

3. Í sömu borg var ekkja, sem kom til hans, og mælti: lát þú mig ná rétti yfir mínum mótstöðumanni;

4. En hann skeytti því ekki um hríð. En eptir á hugsaði hann með sjálfum sér: þótt eg ekki óttist Guð, nè skeyti um nokkurn mann,

5. Þá samt vegna þess, að ekkja þessi gjörir mér ónæði, vil eg láta hana ná rétti sínum, svo að hún ekki ávalt komi til mín og nauði á mér.

6. Þá sagði Drottinn: gefið gaum að, hvað þessi rángláti dómari sagði;

7. Mundi þá ekki Guð láta sína útvöldu ná rétti sínum, sem ákalla hann nótt og dag, þó hann fresti hjálpinni.

8. Eg segi yður: hann mun skjótt hjálpa þeim. En þegar Mannsins Sonur kemur, mun hann þá finna trú á jörðu?

9. En hann sagði líka við nokkra, sem treystu sjálfum sér, að þeir væru réttlátir og fyrirlitu aðra, þessa dæmisögu:

10. Tveir menn fóru upp í musterið til að biðjast fyrir,

annar þeirra var Farísei, hinn tollheimtumaður.

11. Fariseinn stóð og baðst þannig fyrir með sjálfum sér: Guð, eg þakka þér, að eg er ekki, eins og aðrir menn, ræn-íngjar, óráðvendir, hörkarlar, eður eins og þessi tollheimtumaður.

12. Eg fasta tvisvar í viku, og geld tiundir af öllu því eg á.

13. En tollheimtumaðurinn stóð langt frá, og vildi ekki hefja augu sín til himins, heldur bardi sér á brjóst og sagði: Guð, vert þú mér syndugum líknsamur!

14. Eg segi yður, að þessi fór réttlátari en hinn heim í sitt hús; því hver sem upp hefur sjálfan sig, hann mun niður lægjast, en hver sem lítillækkar sjálfan sig, hann mun upp hafinn verða.

15. En þeir færðu líka úng börn til hans, svo að hann snerti þau. En er lærisveinarnir sáu það, ávítuðu þeir þá.

16. En Jesús kallaði þau til sín og mælti: leyfið börnunum til mín að koma og bannið þeim það eigi, því slíkra er Guðs ríki.

17. Sannlega segi eg yður, hver sem ekki meðtekur Guðs ríki, eins og barn, mun ekki inn koma í það.

18. Þá spurði höfðingi nokkur hann að og sagði: góði meistari, hvað á eg að gjöra, svo eg öðlist eilíft líf?

19. En Jesús sagði við hann: hví kallar þú mig góðan? einginn er góður, nema Guð einn.

20. Þú kant boðorðin: þú skalt ekki hórdóm drýgja, ekki mann vega, ekki stela, ekki bera ljúgvitni, heidra föður þinn og móður þína.

21. Þá sagði hann: alls þessa hefi eg gætt frá unga aldri.

22. En þegar Jesús heyrði það, sagði hann: enn er þér nokkurs ávant: sel þú alt sem þú átt, og skipt þú því með fátækum, munt þú þá fjársjóð hafa á himni; kom þú síðan, og fylg mér.

23. En er hann heyrði þetta, varð hann mjög hryggur, því hann var mjög audugur.

24. En er Jesús sá, að hann varð hryggur, sagði hann: hversu torvelt er það fyrir þá, sem ríkir eru, að komast í Guðs ríki.

25. Því hægra er úlfaldanum að fara í gegnum nálaraugað, en ríkum manni í Guðs ríki.

26. Þá sögðu þeir, er þetta heyrðu: hver mun þá hólpinn verða?

27. Hann mælti: það, sem

fyrir mönnum er ómögulegt, er mögulegt fyrir Guði.

28. Þá sagði Pétur: sjá, vér yfirgáfum allt og fylgdum þér.

29. En Jesús sagði við þá: sannlega segi eg yður, að einginn er sá, sem yfirgefið hefir hús eður foreldri, bræður, konu eður börn, Guðs ríkis vegna,

30. Að hann ekki fái það margfaldlega endurgoldið í þessu lífi, og í komanda heimi eilíft líf.

31. ¶ En hann tók þá tólf til sín og sagði við þá: nú förum vér til Jerúsalem, mun þá fram koma allt það, sem skrifad er af spámönnunum um Mannsins Son.

32. Því hann mun ofurseldur verða heidíngjum, hæddur, spottaður, og spýtt á hann;

33. Þeir munu og húðstrýkja hann og lífláta, en á þriðja degi mun hann upp rísa.

34. En þeir skildu ekkert af þessu, það var þeim hulið, og þeir skynjuðu ekki það, sem hann sagði þeim.

35. ¶ En svo bar við þegar þeir nálgudust Jeríkó, að blindur maður sat við veginn og beiddist ölmusu.

36. Nú er hann heyrði, að mikill fjöldi fólks fór fram hjá, spurði hann, hvað um væri.

37. En honum var sagt, að Jesús af Nazaret færi þar hjá.

38. Þá kallaði hann og sagði: Jesús, sonur Davíðs, miskuna þú mér!

39. En þeir, sem á undan fóru, höstudu á hann, svo að hann þegði; en hann kallaði þess ákafar og sagði: sonur Davíðs, miskuna þú mér!

40. Þá nam Jesús staðar og bauð að leiða hann til sín. Þegar hann nálgadist, spurði Jesús hann og sagði:

41. Hvað viltu, að eg gjöri við þig? Hann mælti: það, Herra, að eg fái aptur sjón mína.

42. Og Jesús sagði við hann: vertu skygn, þín trú hefir hjálpað þér.

43. Og jafnskjótt fékk hann sjón sína, og fylgdi honum, lofandi Guð, og fólkið alt, er sá þetta, vegsamaði Guð.

19. KAPÍTULI.

Sakeus meðtekur Jesúm; Jesús framsetur dæmisögu um dygga og ódygga meðferð feingins fjár; ríður inn í Jerúsalem; hreinsar musterið, kennir þar, og menn leitast við að ráða hann af dögum.

ÞEGAR hann ferðaðist gegn um Jeríkó, var þar maður nokkur, er Sakeus hét,

2. Hann var foringi tollheimtumanna og audugur að fê;

3. Hann leitaði tækifæris til

að sjá Jesúm, en gat ekki fyrir mannfjöldanum, því maðurinn var litill vexti;

4. Hjóp hann þá fyrir, og klifraði upp í eitt mórberjatrè, svo að hann gæti sæð Jesúm, því leið hans lá þar fram hjá.

5. Þegar nú Jesús kom þángað, varð honum litið upp, sá hann, og sagði við hann: Sakeus, skunda þú ofan, því að í dag ber mér að dvelja í húsi þínu.

6. Hann fór þá ofan með flýti, og tók við honum næsta glaður,

7. En allir, sem þetta sáu, létu illa við og sögðu: hann tekur sér gistingu hjá ber-syndugum.

8. En Sakeus stóð fyrir honum, og sagði við Drottinn: helmíng fjár míns gef eg fátaekum, og hafi eg nokkuð ránglega af öðrum, gef eg honum ferfalt aptur.

9. Jesús sagði þá við hann: í dag er heill sken húsi þessu, því að þessi maður er og Abrahams sonur,

10. Því Mannsins Sonur er kominn til að leita að hinu týnda, og frelsa það.

11. En er þeir heyrdu þetta, bætti hann við þessari dæmisögu, því nú var hann kominn

í nánd við Jerúsalem, en þeir ætluðu, að Guðs ríki mundi nú þegar birtast;

12. Hóf hann þá svo ræðu sína: maður nokkur eðalborinn ferðaðist í fjarlæggt land, til að afla sér ríkis og koma síðan heim aptur.

13. En er hann hafði kallað fyrir sig tíu af þjónum sínum, seldi hann þeim í hendur tíu pund, og sagði við þá: verzlíð með þau þángað til eg kem aptur.

14. En borgarmönnum var illa til hans, og sendu menn á eptir honum, er skyldu segja: vèr viljum ekki hafa þenna fyrir konúng yfir oss.

15. Nú er hann kom til baka og hafði tekið við ríkinu, bauð hann að kalla til sín þjóna þá, er hann hafði selt silfríð í hendur, svo hann feingi að vita, hvað hver þeirra hefði ábatazt.

16. Kom þá hinn fyrsti og sagði: pund þitt, herra, hefir ávaxtazt um tíu pund.

17. Konúngurinn sagði við hann: vel sè þèr, þú góði þjón, þú varst trùr yfir litlu, skaltu því fá yfirráð yfir tíu borgum.

18. Nú kom annar og sagði: pund þitt, herra, hefir ávaxtazt um fimm pund.

19. Hann mælti sömuleiðis við þenna: þú skalt og ráða yfir fimm borgum.

20. En nú kom einn og sagði: herra, sjá hér er pund þitt, sem eg hefi geymt í sveitadúki;

21. Því eg óttuðumst þig, því þú ert maður harðdrægur, tekur það, sem þú ekki niður lagðir, og upp sker það, sem þú ekki hefir sáð.

22. Við hann sagði konungurinn: eptir þínum eigin orðum dæmi eg þig, þú illi þjón, þar þú vissir, að eg er maður harður, sem tek það, sem eg ekki hefi niður lagt, og sker þar upp, sem eg ekki hefi sáð;

23. Hví gafstu þá ekki fè mitt þeim í hendur, sem verzla með peninga, svo eg gæti feingið það aptur með vöxtum þegar eg kæmi?

24. Þá sagði hann við þá, er nær voru staddir: takið pundid frá honum, og gefið þeim, sem tíu pund hefir.

25. (Þeir mæltu: herra, hann hefir áður tíu).

26. Því eg segi yður, að hverjum, sem hefir, mun gefið verða, en frá hinum, sem ekkert hefir, mun jafnvel tekið verða það sem hann hefir;

27. En þessa óvildarmenn

mína, sem ekki vildu hafa mig til konungs yfir sér, færið þá hingað, og takið þá af lífi fyrir augum mèr.

28. ¶ Og er Jesús hafði þetta sagt, hèlt hann ferðinni áfram upp til Jerúsalem.

29. Og svo bar við þegar hann kom í grend við Betfage og Betanía hjá oliufjallinu, að hann sendi tvo af sínum lærisveinum og mælti:

30. Farið þið í þorp það, sem gagnvart ykkur er, og þegar þið komið þar, munuð þið finna fola bundinn, sem einginn hefir áður ridið, leysið hann og leidið hingað.

31. En spyrji einhver ykkur, því leysið þið hann? þá svarið honum, að Herrann þurfi hans við.

32. Þeir fóru, sem sendir voru, og fundu, eins og hann hafði sagt þeim;

33. En er þeir leystu folann, sögðu eigendur hans við þá: því leysið þið folann?

34. Þeir mæltu: Herrann þarf hans við;

35. Og færðu hann síðan til Jesú. Síðan köstuðu þeir klæðum sínum yfir folann, og settu hann á bak.

36. En er hann fór á stáð, breiddu menn klæði sín á veginn.

37. En þegar hann kom þángað, sem farið er ofan af olufjallinu, tók allur flokkur lærisveina hans að lofa Guð með hárrí gleðiraustu fyrir öll þau kraptaverk, er þeir höfðu sæð, með þessum orðum:

38. Blessaður sè konungur sá, er kemur í nafni Drottins. Fridur sè á himni og dýrð í upphæðum!

39. Nokkrir af Faríseum, sem voru í flokknum, sögðu þá við hann: meistari, hastaðu á lærisveina þína.

40. En hann svaraði og sagði við þá: það segi eg yður, ef að þessir þegðu, þá mundu steinarnir hrópa.

41. ¶ Nú er hann kom svo nær, að hann sá borgina, grèt hann yfir henni og mælti:

42. Æ, að þú að minsta kosti á þessum þínum degi vissir, hvað til þíns fríðar heyrði, en nú er þér það hulið;

43. Því að þeir dagar munu koma yfir þig, að óvinir þínir munu gjöra hervirki um þig, setjast um þig og þraungva þér á alla vegu,

44. Leggja þig að velli, og börn þín, sem í þér eru, og ekki láta stein yfir steini standa, vegna þess, að þú þektir ekki þinn vitjunartíma.

45. Síðan gekk hann inn í musteríð, tók til að reka þá út, er seldu þar og keyptu, og sagði við þá: ritað er:

46. Mitt hús er bænahús, en þér hafið gjört það að ræningja bæli.

47. Daglega kendi hann í musterinu, en hinir ædstu prestar og skriptlærðu, og foringjar fólksins, leitudust við að ráða hann af dögum,

48. En þeir vissn ekki, hverninn þeir skyldu fara að því, því allur lýðurinn huð að honum og hlýddi á hann.

20. KAPÍTULI.

Jesús vill ekki seija hinum skriptlærðu, hvaðan hann hefði sínu myndugleika: fransetur dæmisöguna um vingarðsmennina, leysir úr spurníngum og ávitar hina skriptlærðu.

SVO bar við einhvern þessara daga, er hann kendi lýðnum í musterinu og boðaði náðarlærdóminn, að enir ædstu prestar, hinir skriptlærðu og öldúngarnir geingu til hans,

2. Og spurðu hann og sögðu: seig þú oss, með hvaða myndugleika gjörir þú þetta, eður hver hefir gefið þér þetta vald?

3. En hann svaraði og sagði við þá: eg vil og spyrja yður eins; segið mér:

4. Hvort var skírín Jóhannes-

ar frá himni, eður frá mönnum?

5. En þeir hugsuðu: ef vèr segjum, að hann hafi haft hana frá himni, mun hann spyrja: því trúðuð þèr honum þá ekki?

6. En ef vèr segjum, frá mönnum, mun allur lýðurinn grýta oss; því hann var sannfærður um, að Jóhannes, væri spámaður;

7. Kváðust þeir því ekki vita það.

8. Og Jesús sagði við þá: eg segi yður þá ekki heldur, með hverjum myndugleika eg gjöri þetta.

9. En hann tók til að segja lýðnum þessa dæmisögu: maður nokkur plantaði víngarð, og leigði hann vínyrkjumönnum, fór síðan og var erlendis í lánga tíma.

10. Nú er tími var kominn, sendi hann til vínyrkjumanna þjón sinn, svo að þeir gildi honum af ávexti víngarðsins; en víngarðsmennirnir tóku hann og börðu, og sendu hann aptur tómhentan;

11. Síðan sendi hann annan þjón, þenna börðu þeir einninn, lögðu honum háðúngar til, og sendu hann aptur tómhentan;

12. Enn nú sendi hann hinn

þriðja, þann lemstruðu þeir sárum og ráku í burt;

13. Þá sagði eigandi víngarðsins: hvað á eg nú að gjöra? Eg vil senda einkason minn; vera má, þá þeir sjá hann, að þeir beri virðingu fyrir honum.

14. En er vínyrkjumennirnir sáu hann, báru þeir ráð sín saman og sögðu: þessi er erfínginn, látum oss koma og ráða hann af dögum, svo vèr náum arfinum.

15. Síðan hröktu þeir hann út úr víngarðinum, og drápu hann. Hverninn mun nú eigandi víngarðsins fara með þá?

16. Hann mun koma og ráða þessa vínyrkjumenn af dögum, og leigja víngarð sinn öðrum. En er þeir heyrðu þetta, sögðu þeir: verði það aldrei.

17. En hann leit til þeirra og mælti: hvað þýðir það þá, sem stendur í ritningunni: sá steinn, sem húsasmiðirnir burt köstuðu, hann er nú hornsteinn ordinn;

18. Hver, sem fellur um þenna stein, mun sundur molaast, en á hvern sem hann fellur, þann mun hann merja.

19. ¶ Þá leitust ædstu prestarnir og enir skriptlærðu við að leggja hendur á hann, en

þeir þorðu það ekki fyrir fólkinu, því þeir skildu, að hann hafði sagt þessa dæmisögu upp á þá.

20. Þeir hældu nú vörð á honum og settu út njósnarmenn, er láta skyldu, sem væru þeir rættlátir, svo að þeir gæti haft á orðum hans, og selt hann í hendur yfirvaldinu og á vald landstjórans.

21. Þessir spurðu hann og mæltu: vèr vitum, meistari, að þú segir og kennir það, sem rætt er, og gjörir þèr eingan manna mun, heldur kennir þú sanna Guðs götu.

22. Leyfist oss að gjalda keisaranum skatt, eður ekki?

23. En er hann merkti þeirra fláttskap, sagði hann við þá: því freistið þèr mín?

24. Sýnið mèr penínginn; hvers mynd er á honum, og hvers yfirskrípt hefir hann? en þeir svöruðu og sögðu: keisarans.

25. Hann sagði við þá: gjaldið þá keisaranum, hvað keisarans er, og það Guði, sem Guðs er.

26. Þannig gátu þeir ekki veitt hann í orðum í vidurvist lýðsins, en undrudust svör hans og þögnudu.

27. ¶ Þá komu nokkrir af Sadúseum, sem neita því, að

framliðnir menn upp rísi, og spurðu hann og sögðu:

28. Meistari, Móses hefir boðið oss, að ef einhver missir bróður síns, þess er kvæntur var og dó barnlaus, skuli bróðir hins dána ganga að eiga konu hans og þannig halda við ættlegg bróður síns.

29. Nú voru sjö bræður; hinn fyrsti kvongaðist og dó barnlaus,

30. Svo giptist hún öðrum, og þessi dó einninn barnlaus,

31. Síðan hinum þriðja, og svo framvegis, og eingum þeirra varð barna audið, og svo dóu þeir;

32. Seinast allra þeirra dó og konan.

33. Nú er menn upp rísa, hvers þessara eiginkona verður hún þá, því allir sjö höfðu átt hana?

34. Og Jesús svaraði og sagði við þá: hèr í heimi kvongast menn, og komur giptast,

35. En þeir, sem verdir álítast að öðlast annað líf og upp rísa frá dauðum, munu hvorki kvongast nè giptast;

36. Því þeir geta ekki framardáið, heldur eru þeir einglum líkir og Guðs börn.

37. En að dauðir upp rísi, það hefir og Móses sýnt í greininni um þýrnirunnium, þar sem

hann kallar Drottinn Guð Abrahams, Guð Ísaaks og Guð Jakobs;

38. En Guð er ekki Guð dauðra, heldur lifenda, því honum lifa þeir allir.

39. † Þá svöruðu nokkrir af hinum skriptlærðu og sögðu: meistari, vel svaraðir þú.

40. Og þeir dirfdust ekki frammar að spyrja hann nokkurs;

41. En hann spurði þá þannig: því segja menn, að Kristur sè sonur Davíðs?

42. Þar sjálfur Davíð segir í sálmabókinni: Drottinn sagði mínum Drottni:

43. Sittu mér til hægri handar, þángað til eg legg óvini þína undir skör fóta þinna.

44. Hafi nú Davíð kallað hann Drottinn, hverninn er hann þá sonur hans?

45. † En í áheyrn als lýðsins sagði hann við lærisveina sína:

46. Varið yður við hinum skriptlærðu, sem vilja ganga í síðum klæðum og láta heilsa sèr á mannamótum, sitja í fyrirsæti í samkunduhúsum, og efstir til borðs í veizlum.

47. Þeir eru það, sem út sjúga hús ekkna og biðja langar bænir fyrir síðasakir. Þeir munu sæta því þýngri hegningu.

21. KAPÍTULI.

Jesús hrósar gjöf ekkjunnar, er lagði í fèhirzlu Guðs; talar um musterisins og Jerúsalems eyðileggingu, og enda heimsins; kennir daglega í musterinu.

ÞÁ leit hann upp, og sá þá ena ríku, er lögðu gjafir sínar í fèhirzlu musterisins;

2. Og hann sá líka ekkju eina fátæka, er lagði þar inn tvo smápeninga.

3. Þá sagði hann: sannlega segi eg yður, þessi fátæka ekkja hefir meira lagt en hinir allir;

4. Því þeir hafa allir lagt í fèhirzlu Guðs af því, sem þeir höfðu afgangs, en þessi gaf af fátækt sinni aleigu sína.

5. † Þegar nokkrir töluðu um, að musterið væri prýtt með fögrum steinum og heitgjöfum, sagði hann:

6. Þeir dagar munu koma, að af þessu, sem þèr nú sjáið, mun ekki steinn yfir steini standa, sem eigi verði niður rifinn.

7. Nær verður það, meistari, spurðu þeir, og hvað skal til marks hafa um það, hve nær slíkt eigi að fram koma?

8. Hann svaraði: gjaldið varhuga við, að þèr verðið ekki flekaðir, því margir munu koma í mínu nafni og segjast vera Kristur, og nú sè tíminn nálægur, en fylgið þeim ekki.

9. Nær þér heyrir um stríð og upphlaup, þá skelfizt ekki, því þetta hlýtur á undan að fara, en endirinn er samt ekki undireins kominn.

10. Þá, sagði hann við þá, mun ein þjóð rísa upp gegn annari, og eitt ríki gegn öðru;

11. Þá munu á ýmsum stöðum verða miklir landskjálftar, hallæri og drepsóttir; þá munu sjást ógurlegir fyrirburðir og táku mikil á himnum;

12. En áður en alt þetta kemur fram, munu þeir leggja hendur á yður, ofsækja yður, framselja yður í samkunduhús og fángelsi, og draga yður fyrir míns nafns sakir fyrir konunga og landstjóra.

13. Og þetta mun koma fram við yður til vitnisburðar.

14. Látid yður því fast í huga vera, að þér ekki fyrir fram búid yður undir málavörn yðar;

15. Því eg mun gefa yður málsnilli og vizku, sem allir mótstöðumenn yðar ekki munu megna að mótmæla eður móti að standa.

16. En þér munuð jafnvel framseldir verða af foreldrum, systkinum, frændum og vinum, og nokkra af yður munu þeir lífláta,

17. Og allir munu yður fyrir míns nafns sakir að hatri hafa;

18. En ekkert hár af yðar höfði skal þó farast.

19. Látid stöðuglyndi vera vörn sálum yðar.

20. En nær þér sjáid Jerúsalem umkringda af herflokkum, þá vitid, að eyðilegging hennar er í nánd.

21. Sá sem þá er í Júdealandi, flýi hann til fjalla, og hver sem í borginni er, flytji hann þaðan; en þeir sem á landsbyggðinni eru, fari þeir ekki inn í borgina,

22. Því að þessir eru hennar refsingardagar, og mun þá fram koma alt það sem hér um er ritað.

23. En vei þingudum konum og þeim, sem börn hafa á brjósti um þær mundir, því mikil neyð mun þá verða í landinu, og hegning yfir þessum lýð;

24. Og þeir munu falla fyrir sverðs-eggjum, og herleiddir verða meðal allra þjóða, og Jerúsalem mun fóttrödin verða af heidnum mönnum, þangað til þeirra tími er uppfyltur.

25. ¶ Tákn munu verða á sólu, túngli og stjörnum, og á jörðu ángist meðal þjóðanna í örvínglum.

26. Sjór og haf mun þá þjóta;

menn munu þá deya af ángistarfullri eptirvæntingu þess, er yfir allan heiminn mun koma, því kraptar himnanna munu hrærast,

27. Og þá munu menn sjá Mannsins Son komanda á skýunum með makt og mikilli dýrd.

28. En þegar þetta tekur til að koma fram, þá lítið upp og upp hefjið yðar höfuð, því að lausn yðar er í nánd.

29. Og hann sagði þeim dæmisögu: gætið að fikjutrènu og öðrum trjám;

30. Þegar aldini þeirra taka út að springa, þá sjáið þér á þeim, að sumarið er í nánd.

31. Sömuleiðis og þér, nær þér sjáið þetta fram koma, þá vitið, að Guðs ríki er í nánd.

32. Sannlega segi eg yður, að þessi kynslóð mun ekki undir lok líðin, áður en alt þetta fram kemur.

33. Himin og jörð munu líða undir lok, en mín orð skulu ekki undir lok líða.

34. ¶ En gætið yðar, að hjörту yðar ekki ofþýngist við óhóf í mat eður drykk eður búksorg, svo að ekki komi þessi dagur yfir yður óvart;

35. Því eins mun hann koma og tálsnara yfir alla þá, sem á jörðu búa.

36. Verið því ávalt vakandi og biðjandi, svo þér verðið álitnir þess verðugir, að umflýa alt þetta, sem fram mun koma, og mæta frammi fyrir Mannsins Syni.

37. Um daga kendi hann í musterinu, en um nætur var hann utan borgar á því svo kallaða olúfjalli;

38. Og alt fólkið flyktist hvern morgun í musterið að heyra hann.

22. KAPÍTULI.

Gyðingar ráðgast um að lífláta Jesús; Júdas seltur hann; Jesús etur pásكالanibið og setur keöllumáltíðina; áminnar til auðmjúktar og hughreystir lærisveinana; fyrir segir Péturs hrösun, og þær freistingar, sem lærisveinum eðu bínar; Jesús sýlar-ámgist í grasgarðinum; hann er tekinn hövulum; Péturs afneitun; Jesús er spottaður og sleginn: játar, að hann sé Kristur.

NÚ nálgadist hátíðin ósýrðu braudanna, sem páskar heita.

2. Þá báru enir ædstu prestar og skriptlærðir ráð sín saman um, hverninn þeir skyldu ráða hann af dögum, því þeir voru hræddir við alþýðuna.

3. ¶ En þá fór Satan í Júdas, er kallaður var Iskaríot, einn af þeim tólf;

4. Hann fór og kom að máli við hina ædstu presta og varðmanna foringjana um það, hvernig hann skyldi koma honum á vald þeirra.

5. Við þetta glöddust þeir; og hétu honum fê til þess.

6. En hann gekkst undir þetta, og sætti tækifæri að koma honum á vald þeirra, án þess að upphlaup yrði.

7. ¶ Nú kom dagur enna ósýrðu braudanna, þegar slátra átti páskalambinu.

8. Þá sendi Jesús Pétur og Jóhannes, og sagði: farið þið og matbúið páskalambið fyrir oss, svo vèr neytum þess.

9. Þeir spurðu, hvar hann vildi láta matbúa.

10. En hann sagði við þá: þegar þið komið í borgina, mun mæta yður maður, sem ber vatnskrús, fylgið honum til þess húss, sem hann fer inn í,

11. Og segið svo hússbóndanum: meistarinn spyr þig, hvar er það herbergi sem eg geti neytt í páskalambins með lærisveinum mínum?

12. Mun hann þá sýna yður loptsal mikinn, vel upp búinn; búið þar til matar.

13. En þeir fóru og fundu alt, eins og hann hafði fyrir sagt, og matreiddu þar páskalambið.

14. Nú er tími var til, gekk hann undir borð, og þeir tólf postular með honum.

15. Þá sagði hann við þá:

hjartanlega hefir mig lángað eptir að neyta þessa páskalambis með yður, áður en eg líð;

16. Því eg segi yður: eg mun ekki neyta af því frammar, þángað til það fullkómast í Guðs ríki.

17. Þá tók hann kaleikinn, gjörði Guði þakkir og mælti: meðtakið hann, og skiptið honum meðal yðar;

18. Því eg segi yður, að eg mun ekki drekka af vínviðar ávexti þángað til Guðs ríki kemur.

19. ¶ Síðan tók hann brauðið, gjörði Guði þakkir, braut það, gaf þeim það og mælti: þetta er minn líkami, sem fyrir yður verður gefinn, gjörið þetta í mína minningu.

20. Sömu leiðis (tók hann) kaleikinn eptir kvöldmáltíðina, og mælti: þessi kaleikur er hinn nýi sáttmáli í mínu blóði, sem fyrir yður verður úthelt.

21. ¶ En sjá, hönd þess, er mig svíkur, er á borðinu með mér.

22. Um Mannsins Son mun að sönnu fara, eins og ályktað er, en vei þeim manni, sem svíkur hann.

23. Þá tóku þeir að spyrjast á, hver þeirra sá mundi vera, er þetta mundi fremja.

24. ¶ En það hófst líka kapp-
ræða meðal þeirra um það,
hver þeirra væri mestur ;

25. Þá sagði hann við þá :
konunga, sem ríkjum ráða, og
maktarmenn kalla menn vel-
gjörðamenn ;

26. En þannig á það ekki að
vera meðal yðar, heldur á sá,
sem mestur er yðar á milli, að
vera eins og hinn minsti, og
sá, sem yfirráðin hefir, eins og
þjón hinna.

27. Því hver er meiri, sá sem
situr til borðs, eður hinn, sem
þjónar fyrir borði? er það
ekki sá, sem til borðs situr?
en eg er meðal yðar, sem
þjónustumaður.

28. En þér eruð þeir, sem
stöðugir hafid verið með mér
í freistíngum mínum ;

29. Og eg fæ yður ríkið í
hendur eins og faðir minn
fékk mér það,

30. Svo að þér skuluð sitja
til borðs með mér í ríki mínu ;
líka skuluð þér sitja í háset-
um og dæma allar tólf Ísraels
kynkvíslir.

31. ¶ En Drottinn sagði: Sí-
mon, Símon, sjá, Satan vildi fá
yður til að sælda yður eins og
hveiti,

32. En eg hefi beðið fyrir þér,
að þín trú ekki skyldi þrotna,
og þegar þú seimna sérð að

þér, þá styrk þú bræður
þína.

33. En Pétur sagði við hann :
reiðubúinn er eg, Herra, að
fylgja þér jafnvel í fángelsi og
dauda.

34. Jesús mælti: sannlega
segi eg þér það, Pétur, að þú
munt þrisvar hafa neitað því,
að þú þektir mig, áður en
haninn gelur í dag.

35. Og hann sagði við þá :
þegar eg sendi yður án þýngju,
mals og skóa, hvort brast yð-
ur þá nokkuð? Ekkert, sögðu
þeir.

36. Þá sagði hann við þá : en
hver yðar sem nú hefir þýngju
eður mal, taki hann það, og sá
sem ekki hefir, selji hann yfir-
höfn sína, og kaupi sverð ;

37. Því eg segi yður: að nú
hlýtur það að rætast á mér,
sem skrifað er: “meðal ill-
virkja er hann talinn,” og það
sem um mig er spáð, mun nú
rætast.

38. En þeir sögðu: Herra, sjá,
hér eru tvö sverð. En hann
sagði við þá: það er nóg.

39. ¶ Síðan gekk hann út úr
borginni og fór, sem hann
var vanur, til olíufjallsins,
og fylgdu honum lærisveinar
hans.

40. Þegar hann var þangað
kominn, þá sagði hann við þá :

biðjið, að þér fallið ekki í freistni.

41. Gekk hann þá frá þeim nær einu steinsnari, féll á kné og bað á þessa leið:

42. Faðir, ó að þú vildir taka þenna kaleik frá mér! en verði samt þinn, en ekki minn vilji!

43. Birtist honum þá eingill af himni, sem styrkti hann;

44. Og er hann var staddur í dauðans ángist, tók hann enn ákafar að biðja; en sveiti hans var sem blóðdropar, er fellu á jörðina.

45. Síðan stóð hann upp frá bæn sinni, kom til lærisveina sinna, og fann þá sofandi af hrygð.

46. Þá sagði hann við þá: hví sofið þér? rísið upp og biðjið, að þér fallið ekki í freistni.

47. En meðan hann var þetta að mæla, þá kom flokkur manna, og fyrir honum var einn af þeim tólf, sem Júdas hét. Hann veik sér að Jesús, og mintist við hann.

48. En Jesús sagði við hann: Júdas, svikur þú Mannsins Son með kossi?

49. En er þeir, sem með honum voru, sáu, hvað verða mundi, sögðu þeir: Herra, eigum vèr ekki að bregða sverði?

50. ¶ Og einn af þeim hjó til

þjóns ens ædsta prests, og sneið af honum hans hæggra eyra.

51. Jesús mælti: látið hér við staðar nema; hrærði við eyra þjónsins, og læknaði hann.

52. Síðan sagði Jesús við hina ædstu presta og fyrirliða varðmanna musterisins og öldúngana: þér hafið farið með sverðum og forkum til að höndla mig, eins og ræningja;

53. En á hverjum degi hefi eg verið hjá yður í musterinu, og þér hafið eigi lagt hendur á mig, en þessi er yðar tími og myrkrama veldi.

54. ¶ Nú er þeir höfðu handtekið hann, færðu þeir hann í hús ens ædsta prests; en Pétur fylgdi eptir áleingdar.

55. Höfðu menn kveiktan eld í miðjum hallargarðinum, og sezt við hann; tók Pétur sér þá sæti við hann meðal þeirra.

56. En er ambátt nokkur sá hann við eldinn, stardi hún á hann og mælti: þessi maður var líka með honum;

57. En hann neitadi því og sagði: kona, eg þekki ekki þann mann.

58. Litlu síðar sá hann annar maður og sagði: þú ert og einn af þeim; en Pétur kvad nei við því.

59. Nú er liðinn var hér um bil einn tími, styrkti annar

maður þetta og sagði: í sannleika var þessi maður einnig með honum, því hann er frá Galileu.

60. Pétur mælti: eg skil ekki, maður, hvað þú segir; og þegar hann var þetta að tala, gól haninn.

61. En Drottinn snèri sèr við, og leit til Péturs, mintist þá Pétur þess, er Drottinn hafði sagt, að áður en haninn galaði, mundi hann þrisvar hafa afneitað sèr;

62. Gekk hann þá út og grèt sáran.

63. † En þeir menn, sem höfðu Jesúm í varðhaldi, gjörðu gys að honum, og börðu hann,

64. Byrgðu fyrir augu hans og slógu í andlit honum, og sögðu: spá þú, hver var sá, sem barði þig?

65. Og margt annað sögðu þeir háðuglegt við hann.

66. † Og í dögum söfnuðust saman öldungar lýðsins, enir ædstu prestar og skriptlærðir, og færðu hann í ráðstofu þeirra.

67. Og sögðu: ert þú Kristur? seg oss það. En hann sagði við þá: þó eg segi yður það, þá trúið þér því ekki;

68. En spyrji eg yður nokkurs, þá svarið þér mèr ekki, eða látið mig lausan;

69. En hèðanaf mun Mannsins Sonur sitja til hægri handar Guðs kraptar.

70. Þá spurðu þeir allir: ert þú þá Guðs Sonur? Hann mælti: þér segið satt, því eg em það.

71. Þá sögðu þeir: hvað þurfum vèr nú framar vitna við, þar vèr höfum sjálfir heyrt það af hans munni?

23. KAPÍTULI.

Pílatus úrskurðar, að Jesús sè saklaus; sendir ham til Heródesar; lætur Barabbas lausan, en fordæmir Jesúm. Símon bær hans kross. Jesús bannar Jerúsalems dætrum að gráta yfir sér; er krossfestur og biður fyrir órinum sínum; hann er spottaður; yjirskriptin; annar tæntungum iðrust. Jesús deyr; undur við Jesú dauða; hans greptrun.

OG allur mannfjöldinn stóð upp, og færði hann til Pílatusar,

2. Og tók til að áklaga hann með svo feldum orðum: vèr höfum komizt að því, að þessi afvegaleiðir alþýðuna, og bannar að gjalda keisaranum skatt, og segist vera konúngurinn Kristur.

3. Þá spurði Pílatus hann og sagði: ertú konúngur Gyðinga? Jesús mælti: rétt segir þú.

4. Þá sagði Pílatus til enna ædstu presta og lýðsins: ekkert finn eg saknæmt hjá þessum manni.

5. En þeir voru því ákafari os sögðu: hann hefir uppæst

fólkið með kenningum sínum í öllu Gyðingalandi, alt frá Galílea og hingað.

6. Nú er Pílatus heyrði nefnt Galílea, spurði hann, hvort þessi maður væri frá Galíleu :

7. Og er hann varð þess vís, að hann var úr ríki Heródesar, sendi hann hann til Heródesar, sem um þessar mundir var í Jerúsalem.

8. ¶ En þegar Heródes sá Jesúm, varð hann næsta glaður, því leingi hafði hann lángað til að sjá hann, því hann hafði heyrt margt af honum sagt, og gjörði sér von um að sjá eitthvert teikn af honum.

9. Spurði Heródes hann á marga vega, en hann svaraði honum eingu.

10. Geingu þá fram enir ædstu prestar og skriptlærdir, og áklöguðu hann harðlega ;

11. En Heródes og stríðsmenn hans hæddu hann, og gjörðu gys að honum, lögðu yfir hann skraut-klæði og sendu hann aptur til Pílatusar.

12. ¶ Á þessum sama degi urðu þeir Pílatus og Heródes vinir, því áður hafði verið fjandskapur þeirra á milli.

13. ¶ Nú lét Pílatus samankalla ena ædstu presta, höfðingjana og fólkið, og tók svo til orða :

14. Þér hafið fært mér þenna

mann, svo sem þann, er frá-snèri lýðnum ; en sjáið, nú í yðar viðurvist hefi eg rannsakað málefni hans og ekki fundið hann sekan um nokkuð það, er þér ákærið hann fyrir.

15. Ekki heldur Heródes, því til hans sendi eg yður sjálfa. Sjáið nú, ekkert er það af honum drýgt, sem dauða sè vert ;

16. Ætla eg því að refsa honum og láta hann lausan.

17. (En hann varð að gefa þeim lausan einn bandíngja á hverri hátíð) ;

18. Þá kallaði allur lýðurinn og sagði : lát þú aflífa þenna, en gef oss Barabbas lausan.

19. En þessi Barabbas var, fyrir upphlaup í borginni og manndráp, settur í myrkva-stofu.

20. Pílatus talaði enn þá til þeirra, og vildi láta Jesúm lausan ;

21. En þeir æptu enn herra og sögðu : krossfestu hann, krossfest þú hann !

22. Í þriðja sinni sagði Pílatus við þá : hvað hefir þá þessi maður ilt aðhafzt ? eg hefi einga dandasök fundið hjá honum, þess vegna vil eg refsa honum og láta hann lausan.

23. En þeir stóðu því fastar á með miklum óhljóðum, og kröfðu, að hann skyldi kross-

festast; og óhljóð þeirra og enna ædstu presta tóku yfir.

24. Þá lagði Pílatus þann úrskurð á, að beiðni þeirra skyldi verða framgengt.

25. Og gaf þeim að bón þeirra þann lausan, sem fyrir upphlaup og manndráp hafði verið settur í myrkvastofu, en Jesúm framseldi hann eptir vild þeirra.

26. Og þegar þeir leiddu hann út, tóku þeir mann nokkurn, Símon frá Kyrene, sem kom af akri, og lögðu krossinn á hann, svo að hann bæri hann eptir Jesú.

27. ¶ En mikill fjöldi fólks og kvenna fylgdi honum eptir, sem hörmuðu og grætu yfir honum.

28. Þá snéri Jesús sér til þeirra og mælti: þér, Jerúsalemsdætur, grátid ekki yfir mér, en grátid yfir sjálfum yður, og börnum yðrum;

29. Því sjáid, þeir tímar munu koma, að menn munu segja: sælar eru óbyrjur og þau móðurlif, er ekkert fóstur báru, og þau brjóst, er ekki voru mylkt.

30. Þá munu menn segja til fjallanna: hrynjid yfir oss! og til hálsanna: hyljid oss!

31. Því ef menn fara svo með hið græna trèð, hversu mun þá fara fyrir hinu visna.

32. Með honum voru færðir til lífláts tveir illræðismenn.

33. Og þegar þeir voru komnir til þess staðar, sem kallaður er hausaskeljastadur, þar krossfestu þeir hann og þessa illræðismenn, annan til hægri handar honum, en hinn til vinstri.

34. ¶ En Jesús sagði: Faðir, fyrirgef þeim, því þeir vita ekki hvað þeir gjöra. Síðan skiptu þeir klæðum hans, og vörpuðu (um þau) hlutkesti.

35. Og fólkið stóð og horfði á; en höfðingjarnir gjörðu og gys að honum, og sögðu: öðrum hefir hann hjálpað, hjálpi hann nú sjálfum sér, ef hann er Kristur, hinn útvaldi Guðs.

36. Sömuleiðis hæddu hann stríðsmennirnir, komu og báru honum súrt vín, og sögðu:

37. Ef þú ert konungur Gyðinga, þá frelsaðu sjálfan þig.

38. Yfirskrípt var og yfir honum rituð á grísku, rómversku og ebresku, þannig hljóðandi: “þessi er konungur Gyðinga.”

39. ¶ En annar af þeim illvirkjum, sem krossfestir voru, spottaði hann og sagði: sèrtu Kristur, þá frelsaðu sjálfan þig og okkur.

40. Þá tók hinn til orða, ávitaði hann og sagði: hræðist þú ekki Guð, þar sem þú þó ert undir sama dómi?

41. Og að vísu (líðum við) réttilega, því við fáum makleg gjöld fyrir okkar athæfi, en þessi hefir ekkert ilt aðhafzt.

42. Og hann sagði við Jesúm: minst þú mín, Herra, þegar þú kemur í ríki þitt!

43. Og Jesús sagði við hann: sannlega segi eg þér: í dag skaltu vera með mér í Paradís.

44. En það var um sjöttu stund, að myrkur kom yfir allt landið, sem varaði allt til ennar níundu, og sólin misti sinnar birtu;

45. Þá rifnaði og fortjald musterisins að endilaungu.

46. ¶ Og Jesús kallaði hárra raustu og sagði: Faðir, í þínar hendur fel eg minn anda; og er hann hafði þetta mælt, uppgaf hann sinn anda.

47. Nú er hundradshöfðinginn sá þessa atburði, vegsamadi hann Guð og sagði: sannlega hefir þessi maður verið réttlátur;

48. Og alt fólkið, sem komið hafði að horfa á þetta, þegar það sá, hvað skeði, barði það sér á brjóst, og snèri heimleidis;

49. En allir þeir, sem honum

voru kunnugir, og konur þær, er honum höfðu fylgt úr Galílea, stóðu langt frá, og sáu þetta.

50. ¶ En sjá, þá kom maður, Jósep að nafni, hann var ráðherra, góður maður og réttvís.

51. Þessi maður hafði ekki samþykkt ráð og athafnir þeirra; hann var frá borginni Arimatea í Júdea, og vænti sjálfur Guðs ríkis.

52. Þessi maður gekk til Pilatusar, og bað hann um líkama Jesú;

53. Tók hann síðan niður, sveipadi hann í líni, og lagði hann í höggna steingröf, sem einginn hafði áður verið lagður í.

54. Þetta var aðfangadaginn, og hvíldardagurinn fór í hönd.

55. En konur þær, er með Jesú höfðu komið úr Galíleu, fylgdu og eptir, sköduðu legstadið, og sáu, hvornim lík hans var lagt;

56. Snèru síðan heim og tilbjuggu ilmandi og dýrmæt smyrsl; en um helgina hèldu þær kyrru fyrir, samkvæmt lögmálinu.

24. KAPÍTULI.

Einglar boda konunum Jesú upprisu; Jesús birtist þeim tveimur, sem gængu til Emaus, og þeim tíu; heimfarir til sín spádómanna, og lofar lærisveininum Heilögum Anda; upp stígur til himna.

EN hinn fyrsta dag vikunnar, undireins og lýsti af degi, komu þær til legstaðarins, og höfðu með sér smyrsl þau, er þær höfðu tilbúið, og nokkrar aðrar konur með þeim;

2. Fundu þær þá steininn veltan frá gröfni,

3. Geingu síðan inn og fundu ekki lík Drottins Jesú.

4. En meðan þær voru að furða sig á þessu, þá sjá, tveir menn stóðu hjá þeim í skínandi klæðum.

5. Við þetta urðu þær hræddar, og hneigðu andlit sín til jarðar; þá sögðu þeir við þær: hví leitið þér ens lifanda meðal framliðinna?

6. Hann er ekki hér, heldur er hann upprisinn; minnizt þess, er hann sagði yður, meðan hann var enn nú í Galílea,

7. Og kvað svo að orði: Mannsins Syni byrjar að verða seldur í hendur syndugra manna og krossfestast, og upp rísa á þriðja degi.

8. Mintust þær þá orða hans,

9. Snæru heim frá gröfni, og kunngjörðu alt þetta þeim ellefu og hinum öðrum.

10. Þessar konur voru: María frá Magdölum, Jóhanna og María, módir Jakobs, og aðrar

með þeim, er færðu postulunum þessa fregn.

11. En þeir hældu, að þetta væri hégómi og trúðu þeim ekki;

12. En Pétur stóð þó upp, hljóp til grafarinnar, gægðist inn og sá tómar líkblæurnar liggja þar; fór hann síðan heim og undradist þenna atburð.

13. ¶ Svo bar við, að þenna sama dag fóru tveir af þeim til þorps nokkurs, sem heitir Emaus; það er hér um bil sextíu skeiðrum frá Jerúsalem;

14. Voru þeir þá að tala sín á milli um alt það, er við hafði borið.

15. Bar þá svo við, er þeir voru að tala um þetta og spyrja hvor annan, að sjálfur Jesús nálgadist þá og slóst í ferð með þeim,

16. En augu þeirra voru svo haldin, að þeir þektu hann ekki.

17. Þá sagði hann við þá: hvað er það, sem þið eruð að tala um ykkar á milli á leið ykkar, og eruð svo hryggvir?

18. Þá svaraði annar þeirra, sem Kleófas hét og sagði við hann: ert þú sá eini meðal aðkomandi manna í Jerúsalem, sem ekki veizt, hvað þar

á þessum dögum kefir við borið?

19. Jesús sagði við þá: hvað er það? Þeir sögðu: hvernig farið var með Jesús frá Nazaret, sem var spámaður og máttugur í orðum og verkum, fyrir Guði og öllu fólki;

20. Hvernig enir ædstu kennimenn og höfðingjar vorir fram seldu hann til dauða, og krossfestu hann.

21. En vèr hugsuðum, að hann mundi vera sá, sem frelsa ætti Ísrael; og ofan á allt þetta er í dag sá þriðji dagur, síðan þetta bar við.

22. Auk þessa hafa nokkrar konur vorar hrætt oss, þær er árla voru við gröf hans,

23. En fundu ekki líkið, og þóktust hafa sæð eingla, sem höfðu sagt, að hann væri lifandi;

24. Síðan fóru nokkrir af þeim, sem með oss voru, til grafarinnar, og fundu allt, eins og konurnar höfðu sagt, en hann sáu þeir ekki.

25. Þá sagði hann við þá: ó, þèr heimskir, og tregir í hjarta til að trúá öllu því, sem spámennirnir hafa sagt!

26. Átti ekki Kristur að líða þetta og inn gánga svo í sína dýrð?

27. Byrjaði hann þá á Móses

og öllum spámönnunum, og útlagði fyrir þeim allt það í ritningunum, er hljóðaði um hann.

28. Nú tóku þeir að nálgast þorpið, sem þeir ætluðu til, lét hann þá, sem ætlaði hann leingra að fara;

29. En þeir báðu hann innilega að vera hjá þeim, og sögðu: vertu hjá oss, því að kvölda tekur og á daginn líður: fór hann þá inn í þorpið og var með þeim.

30. En svo bar við, þá hann sat til borðs með þeim og hann tók brauðið, blessaði það, braut það og deildi meðal þeirra,

31. Að þá opnuðust þeirra augu, svo þeir þektu hann, en þá hvarf hann þeim.

32. Þá sögðu þeir hver við annan: brann ekki hjarta okkar í okkur, meðan hann talaði við okkur á veginum og útlagði fyrir okkur ritningarnar?

33. Stóðu þeir þá samstundis upp og fóru aptur til Jerúsalem; þar fundu þeir þá ellefu samansafnaða, og þá, sem með þeim voru,

34. Sem sögðu: Drottinn er sannarlega upprisinn og hefur birzt Símoni;

35. En hinir sögðu frá því,

sem við hafði borið a veginum, og hvernig þeir hefðu þekt hann, í því hann braut brauðið.

36. † En þegar þeir voru að tala um þetta, stóð hann sjálfur meðal þeirra og sagði við þá: Friður sè með yður!

37. Við þetta urðu þeir næsta hræddir, því þeir hugsuðu, að þeir sæu anda; og hann sagði við þá:

38. Hvað hrædist þèr, og hví vakna hjá yður slíkar hugrenningar?

39. Skoðið hendur mínar og fætur, að það er eg. Þreifði á mèr, og gætið að; því andi hefir hvorki hold nè bein, eins og þèr sjáið mig hafa;

40. Og þegar hann hafði þetta mælt, sýndi hann þeim hendur sínar og fætur.

41. En er þeir af fögnuði og undrun ekki vildu trúa þessu, sagði hann: hafið þèr hèr nokkuð til matar?

42. Þeir lögðu þá fyrir hann stykki af steiktum fiski og nokkuð af hunángsköku,

43. Og neytti hann þessa að þeim ásjáandi.

44. En hann sagði við þá: þetta er það, sem eg sagði yður, meðan eg var enn með yður, að á mèr ætti að rætast

alt það, sem ritað er um mig í lögmáli Móses, spámönnunum og sálmunum.

45. Opnaði hann þá hugskot þeirra, svo þeir skildu ritningarnar,

46. Og sagði við þá: svo er skrifað, þannig átti Kristur að líða og upprísa frá dauðum á þriðja degi,

47. Og láta í sínu nafni boða öllum þjóðum apturhvarf og fyrirgefningu syndanna, sem byrja skyldi í Jerúsalem.

48. En þèr eruð vottar þessara hluta.

49. † Sjáið, eg sendi fyrirheit Föður míns yfir yður; en þèr skuluð halda kyrru fyrir í borginni, þangað til þèr hafið íklædt krapti frá hæðum.

50. † Síðan fór hann með þá út til Betanía, hóf upp hendur sínar og blessaði þá;

51. En meðan hann var að blessa yfir þá, skildist hann frá þeim og varð upp numinn til himins.

52. En þeir fèllu fram og tilbáðu hann. Snèru síðan aptur til Jerúsalem með miklum fögnuði,

53. Og voru stöðuglega í musterinu, lofandi Guð og vegsamandi.

JÓHANNESAR GUÐSPJALL.

1. KAPÍTULI.

Uppruni og holdgan Jesú Krists; vitnisburður Jóhannesar skírara; Andrés, Filippus, Pétur, Natanael og enn ónefndur lærisevinur fíma Jesúm.

Í UPPHAFI var Orðið og Orðið var hjá Guði, og Orðið var Guð.

2. Það var í upphafi hjá Guði.

3. Allir hlutir eru fyrir það gjörðir, og án þess er ekkert til orðið, sem til er.

4. Í því var líf, og lífið var ljós mannanna;

5. Og ljósið skín í myrkrinu, og myrkið meðtók það ekki.

6. ¶ Maður nokkur var sendur af Guði, hann hét Jóhannes.

7. Þessi kom til vitnisburðar, til þess að vitna um ljósið, svo allir tryðu fyrir hans vitnisburð.

8. Ekki var hann ljósið, heldur átti hann að vitna um ljósið.

9. Það var hið sanna ljós, sem upplýsir hvern mann, er kom í heiminn.

10. Það var í heiminum, og heimurinn var fyrir það gjörður og þekti það þó ekki.

11. Hann kom til sinna, og hans eigin meðtóku hann ekki.

12. En svo mörgum sem

hann meðtóku, gaf hann kost á að verða Guðs börn, þeim, sem trúu á hans nafn,

13. Sem ekki eru fæddir af blóðinu, nè holdsins vild, nè mannsins vilja, heldur af Guði.

14. Og Orðið varð hold og bjó með oss, fult náðar og sannleika, og vèr sáum þess dýrð, dýrð sem hins eingetna Föðursins.

15. ¶ Um þenna vitnaði Jóhannes opinberlega og sagði: þessi er sá, sem eg sagði um: eptir mig mun koma sá, sem var fyrri en eg, því hann var á undan mér.

16. Af hans gnægð höfum vèr allir meðtekið náð á náð ofan.

17. Því lögmálið er gefið fyrir hönd Mósis, en náðin og sannleikurinn veittist fyrir Jesúm Krist.

18. Einginn hefir nokkurn tíma sæð Guð; sá eingetni Sonurinn, sem er í Föðursins skauti, hann hefir sagt oss af honum.

19. ¶ Og þessi er vitnisburður, Jóhannesar þegar Gyðingar sendu frá Jerúsalem presta og Levíta til að spyrja hann að, hver hann væri.

20. Hann játti og neitaði ekki, og sagði: ekki em eg Kristur.

21. Og þeir spurðu hann: hvað ertu þá? ertu þá Elías? Hann svaraði: ekki em eg. Ertu þá spámaðurinn? og hann svaraði: nei.

22. Þá sögðu þeir við hann: hver ertu? svo vèr getum gefið svar þeim, er oss sendu; hvað segir þú um sjálfan þig?

23. Hann svaraði: eg er rödd þess, sem hrópar í eyðimörku: gjörið beinan veg Drottins, eins og Esajas spámaður hefir sagt.

24. En þeir, sem sendir höfðu verið, voru Farísear.

25. Þeir spurðu hann þá, og sögðu við hann: hví skírir þú þá, ef þú ert hvorki Kristur, nè Elías, nè spámaðurinn?

26. Jóhannes svaraði þeim og sagði: eg skíri í vatni, en sá stendur mitt á meðal yðar, sem þèr þekkið ekki, sá sem koma mun eptir mig,

27. Og hans skópveingi er eg ekki verðugur að leysa.

28. Þetta bar við í Betanía hinumegin við ána Jórdan, þar sem Jóhannes skírði.

29. ¶ Daginn eptir sèr hann Jesúm koma til sín og segir: sjá það Guðs lamb, sem ber heimsins synd!

30. Hann er sá, sem eg sagði um: eptir mig mun koma maður, sem var á undan mèr; því hann var fyrri en eg.

31. En eg þekti hann ekki, en til þess kom eg að skíra með vatni, að hann yrði kunnur í Ísrael.

32. Og Jóhannes vitnaði og sagði: eg sá Andann fara niður af himni, eins og dúfu, og nema staðar yfir honum.

33. En eg þekti hann ekki, en sá sem sendi mig til að skíra með vatni, hann sagði mèr: sá sem þú sèr Andann koma yfir og staðnæmast yfir, hann er sá, sem skírir með Heilögum Anda.

34. Þetta sá eg, og eg vitna, að þessi sè Sonur Guðs.

35. ¶ Daginn eptir var Jóhannes þar aptur staddur og tveir af hans lærisveinum;

36. Og er hann horfði á Jesúm, hvar hann gekk, sagði hann: sjá það Guðs lamb!

37. Þessir tveir lærisveinar heyrðu hann tala þetta, og fóru eptir Jesú.

38. En þegar Jesús snèri sèr við og sá þá koma á eptir sèr, sagði hann: hvers leitið þèr?

39. En þeir sögðu við hann: Rabbí (það þýðir lærimeistari), hvar áttu heima? Hann sagði við þá: komið og sjáið.

40. Þeir komu og sáu hvar hann átti heima, og voru hjá honum um daginn, en þetta gjörðist um tíundu stund.

41. Annar af þessum tveimur, sem heyrðu þetta til Jóhannesar og geingu eptir Jesú, var Andrès, bróðir Símonar Pèters.

42. Hann finnur fyrst bróður sinn Símon og segir við hann: við höfum fundið Messías, það útleggst, Kristur, og hann fylgdi honum til Jesú.

43. En er Jesús leit hann, sagði hann: þú ert Símon, sonur Jónasar, þú skalt heita Kefas, það er, bjarg (Pètur).

44. ¶ Daginn eptir ætlaði Jesús að fara til Galílea; hann hitti þá Filippus og sagði við hann: fylg þú mèr,

45. En Filippus var frá Bet-saida, borg þeirra Andrèsar og Pèters.

46. Filippus fann Natanael og sagði við hann: vèr höfum fundið þann, sem Móses skrifaði um í lögmalinu og spá-mennirnir, Jesúm, son Jóseps frá Nazaret.

47. Og Natanael sagði við hann: getur nokkuð gott komið frá Nazaret? Filippus svaraði: kom þú og sjá.

48. Jesús sá Natanael koma til sín og sagði um hann: sjá,

þessi er sannur Ísraelíti, sem eingin svik búa í.

49. Natanael sagði við hann: hvaðan þekkir þú mig? Jesús svaraði og sagði við hann: áður en Filippus kallaði á þig, sá eg þig, þar sem þú varst undir fikjutrènu.

50. Natanael svaraði og sagði við hann: Rabbí, þú ert Sonur Guðs, þú ert Ísraels Konúngurinn.

51. Jesús svaraði og sagði við hann: þú trúir því, af því eg sagði þèr: eg sá þig undir fikjutrènu; annað þessu meira muntu fá að sjá.

52. Og hann sagði við hann: sannlega, sannlega segi eg yður: hëðanaf munuð þèr sjá himininn opinn og eingla Guðs stíga upp og stíga niður yfir Mannsins Son.

2. KAPÍTULI.

Brúðkaupid í Kana; fyrsta ferd Jesú til Jerúsalem, og gjörðir hans þar.

OG á þriðja degi var haldið brúðkaup í Kana í Galílea.

2. Þar var móðir Jesú, en Jesú og hans lærisveinum var líka bodið til brúðkaupsins.

3. Og er vín þraut, sagði móðir Jesú við hann: þeir hafa ekki vín.

4. Jesús sagði við hana: kona, hvað kemur það þèr og mèr

við? minn tími er enn ekki kominn.

5. Móðir hans sagði við þjónana: gjörið það, sem hann segir yður.

6. En þar voru sex vatnsker úr steini, sett þángað, eptir hreinsunar siðum Gyðinga, og tók hvert þeirra tvo edur þrjá mælira.

7. Jesús sagði við þá: fyllið nú kerin með vatni, og þeir fylltu þau á barma.

8. Þá sagði hann við þá: asið nú af, og færið forstöðumanni veizlunnar, og þeir gjörðu svo.

9. En sem hann smakkaði vatnið, sem orðið var að víni, og vissi ekki hvaðan það var komið (en þjónarnir, sem vatnið jusu, vissu það), kallaði hann á brúðgumann og sagði við hann:

10. Allir menn veita fyrst góða vínið, en þegar gestirnir taka ölvaðir að verða, þá hið lakara; þú hefir geymt góða vínið þángað til nú.

11. Þetta var hið fyrsta jarteikn, sem Jesús gjörði í Kana í Galílea. Og hann opinberaði sína dýrð, og hans lærisveinar trúðu á hann.

12. ¶ Eptir þetta fór Jesús til Kapernaum, hann og móðir hans, bræður og lærisveinar, en voru þar ekki marga daga.

Og páska hátíð Gyðinga fór í hönd.

13. ¶ Þá ferðaðist Jesús upp til Jerúsalem.

14. Þar fann hann í musterinu þá, sem seldu naut, sauði og dúfur, og þá menn sitjandi, er víxluðu peningum.

15. Hann gjörði sèr þá svipu úr ködlum og rak alla út úr musterinu, bæði sauðina og nautin, steypiti niður peningum víxlaranna og hratt um bordum þeirra.

16. En sagði við þá, sem dúfurnar seldu: takið þetta hèðan og gjörið ekki hús Föður míns að verzlunarbúð.

17. En lærisveinum hans kom í hug, að skrifað hafði verið: vandlæti vegna þíns húss upp-etur mig.

18. ¶ Gyðingar tóku þá til orða og sögðu við hann: hvert jarteikn sýnir þú oss, að þú megir gjöra þetta?

19. Jesús svaraði þeim og sagði: brjótið niður þetta musteri, en eg mun reisa það á þrem dögum.

20. Þá sögðu Gyðingar: musteri þetta var verið að byggja í fjörutíu og sex ár, og þú mundir reisa það á þremur dögum?

21. En hann talaði um musteri síns líkama.

22. Þar fyrir kom lærisveinum hans í hug, þá hann var upp risinn frá dauðum, að hann hafði þetta talað, og trúðu ritningunni og því, sem Jesús hafði talað.

23. ¶ En meðan Jesús var í Jerúsalem á páska hátíðinni, trúðu margir á hann, af því þeir sáu þau teikn, er hann gjörði.

24. En sjálfur Jesús trúði þeim ekki fyrir sér,

25. Því hann þekkti alla, og þurfti þess ekki, að nokkur vitnaði um manninn, því hann vissi, hvað með mannum bjó.

3. KAPÍTULL.

Samtal við Nikódemus um endurfæðingu, trú og góðverk. Jesús skrifir, og Jóhannes. Þessi vitnar einn um Jesúm.

EN þar var maður nokkur af flokki Fariseanna, er hét Nikódemus, einn af höfðingjum Gyðinga.

2. Hann kom til Jesú um nótt og sagði við hann: Meistari, vèr vitum, að þú ert lærifadur, kominn frá Guði, því einginn getur gjört þau jar-teikn, sem þú gjörir, nema Guð sè með honum.

3. Jesús svaraði og sagði við hann: sannlega, sannlega segi eg þèr: maðurinn getur ekki sèð Guðs ríki, nema hann endurfædist.

4. Nikódemus segir við hann: hvernig getur maður fæðzt, þá hann er orðinn gamall? getur hann aptur komzt í kvið móður sinnar og fæðzt?

5. Jesús svaraði: sannlega, sannlega segi eg þèr, ef maðurinn fædist ekki af vatni og anda, getur hann ekki feingióð inngaungu í Guðs ríki.

6. Það sem af holdi er fætt, það er hold, og það sem af andanum er fætt, það er andi.

7. Undrast þú ekki, að eg sagða þèr: yður byrjar að endurfæðast.

8. Vindurinn blæs, þar sem hann vill, og þú heyrir hans þyt, en ekki veiztu, hvaðan hann kemur eður hvert hann fer; eins er því varið með hvern, sem af andanum er fæddur.

9. Nikódemus svaraði og sagði við hann: hvernig má þetta verða?

10. Jesús svaraði og sagði við hann: ertú lærimestari Gyðinga, og veizt ekki þetta?

11. Sannlega, sannlega segi eg þèr: vèr tölum, það sem vèr vitum, og vitnum, það sem vèr sèð höfum, og vorn vitnisburð meðtakið þèr ekki.

12. Ef að þèr trúíð mér ekki, þegar eg segi yður jarneska hluti, hvernig munuð þèr þá

trúa, ef eg segi yður hinneska hluti?

13. Einginn hefir stigið upp til himins, nema sá, sem niður stè af himni, Mannsins Sonur, sem er á himni.

14. ¶ Og eins og Móses upp hóf höggorminn á eyðimörkinni, eins á Mannsins Sonur að verða upp hafinn,

15. Til þess að hver, sem á hann trúir, ekki glatist, heldur hafi eilíft líf.

16. ¶ Því svo elskaði Guð heiminn, að hann gaf sinn eingetinn Son, til þess að hver, sem á hann trúir, ekki glatist, heldur hafi eilíft líf.

17. Því ekki sendi Guð sinn Son í heiminn til að dæma heiminn, heldur til þess að heimurinn frelsaðist fyrir hann.

18. ¶ Hver sem á hann trúir, dæmist ekki, en hver sem ekki trúir, sá er nú þegar dæmdur, því hann trúði ekki á nafn Guðs eingetins Sonar.

19. En þessi er dómurinn: ljósið kom í heiminn, og mennirnir elskuðu myrkríð meir en ljósið, því þeirra verk voru vond.

20. Því hver, sem ilt aðhefst, hatar ljósið og kemur ekki til ljóssins, svo verk hans verði ekki uppvis.

21. En sá, sem sannleikann

gjörir, hann kemur til ljóssins, svo verk hans verði opinber, því þau eru í Guði gjörð:

22. ¶ Eftir þetta kom Jesús og hans lærisveinar til Júdea:

23. ¶ Þar var hann með þeim og skírði; en Jóhannes skírði líka í Ainon nálægt Salem, því þar var vatn mikið. Þangað komu menn og létu sig skíra;

24. Því ekki var enn búið að kasta Jóhannesi í myrkva-stofu.

25. ¶ Þá varð þræta milli Jóhannesar lærisveina og Gyðings nokkurs um hreinsunina.

26. Og þeir komu til Jóhannesar og sögðu við hann: Meistari, sá sem var með þér hinumegin Jórdanar, sem þú gafst vitnisburðinn, sjá, hann skírir, og allir koma til hans.

27. Jóhannes svaraði og sagði: maðurinn getur ekkert tekið, nema honum sè gefið það af himni.

28. Þér eruð sjálfir mínir vottar, að eg sagði: ekki em eg Kristur, en eg er sendur á undan honum.

29. Sá sem brúðina á, hann er brúðgumi, en brúðgumans vinur, sem stendur hjá honum og heyrir hann, gleðst mjög við rödd brúðgumans. Þessi gleði mín er því fullkomin.

30. Hann á að vaxa, en eg að

minka. Sá sem að ofan kemur, er öllum æðri.

31. Sá sem er af jörðu, hann er af jörðu og talar af jörðu. Sá, sem kemur af himni, er yfir öllum;

32. Og það, sem hann hefir heyrt og sæð, það vitnar hann, og einginn meðtekur hans vitnisburð.

33. En sá sem meðtekur hans vitnisburð, sá kannast við, að Guð sè sannorður.

34. Því sá, sem Guð sendi, talar Guðs orð, því ekki gefur Guð Andann af skornum skamti.

35. Faðirinn elskar Soninn og hefir gefið alla hluti í hans hönd.

36. Hver sem trúir á Soninn, sá hefir eilíft líf, en hver sem ekki hlýðnast Syninum, skal ekki sjá lífið, heldur varir Guðs reiði yfir honum.

4. KAPÍTULI.

Jesús talar við hina samversku konu; snýr mörgum samverskum; fer til Galílea og Nazaret; læknar son konungsmannsins í Kapernaum.

ÞEGGAR Drottinn fékk það að vita, að Farisearnir höfðu frétt, að hann drægi til sín fleiri lærisveina og skírði fleiri en Jóhannes,

2. Jesús skírði samt ekki sjálfur, heldur hans lærisveinar,

3. Fór hann burtu úr Júdea og kom aptur til Galílea.

4. En hann varð að ferðast um Samaría.

5. Þá kom hann að borg í Samaría, sem heitir Sikkar; hún er nálæg því landi, sem Jakob gaf syni sínum Jósep.

6. En þar var Jakobs brunnur. Jesús, sem var vegmóður, settist niður við brunninn; það var um sjöttu stund.

7. Þar kom þá kona nokkur samversk til að ausa vatn. Jesús sagði við hana: gef þú mér að drekka;

8. Því lærisveinar hans voru farnir inn í borgina til að kaupa mat.

9. Hin samverska kona svaraði og sagði við hann: hvernig stendur á því, að þú sem ert Gyðingur, bíður mig, konu samverska, að gefa þér að drekka? Því Gyðingar hafa ekki mök við samverska menn.

10. Jesús svaraði og sagði henni: ef þú þektir Guðs gjöf og hver sá er, sem segir við þig: gef mér að drekka, þá mundi þú biðja hann og hann mundi gefa þér lifandi vatn.

11. Konan sagði við hann: herra, þú hefir ekkert að ausa með, og djúpt er niður í brunninn; hvaðan hefir þú þá lífið lifanda vatn?

12. Eður ertu meiri föður vorum Jakob, sem gaf oss brunn-

inn og drakk sjálfur af honum, og synir hans og fænaður?

13. Jesús svaraði henni og sagði: hver, sem drekkur af þessu vatni, hann mun þyrsta aptur,

14. En hinn, sem drekkur af því vatni, er eg mun gefa, mun að eilífu ekki þyrsta, heldur mun það vatn, sem eg mun gefa honum, verða í honum að lind, uppsprettandi til eilífs lífs.

15. Konan segir þá við hann: herra, gef mér þetta vatn, svo að mig þyrsti ekki framar og eg þurfi ekki að koma hingað til að ausa vatn.

16. Jesús sagði við hana: far þú, kallaðu á mann þinn, og kom þú svo hingað.

17. Konan svaraði og sagði: eg á eingan mann. Jesús sagði við hana; rétt segir þú, að þú eigir eingan mann;

18. Því þú hefir átt fimm menn, og sá, sem þú nú hefir, er ekki þinn maður; það sagðir þú satt.

19. Konan segir þá við hann: herra, eg sè, að þú ert spámaður.

20. Feður vorir hafa tilbeiðt á þessu fjalli, en þèr segið, að í Jerúsalem sè staðurinn, þar sem eigi að tilbiðja.

21. Jesús segir henni: kona, trú þú mér, sá tími kemur, að

þèr hvorki munuð tilbiðja Föðurinn á þessu fjalli nè í Jerúsalem.

22. Þèr tilbiðjið það, sem þèr ekki þekkið; vèr tilbiðjum það, sem vèr þekkjum, því frá Gyðingum kemur hjálpraðið.

23. En sá tími kemur og er nú þegar kominn, að sannir tilbiðjendur munu tilbiðja Föðurinn í anda og sannleika, því Faðirinn leitar þeirra, sem þannig tilbiðja hann.

24. Guð er Andi, og þeir, sem hann tilbiðja, eiga að tilbiðja hann í anda og sannleika.

25. Konan segir þá við hann: eg veit, að Messías kemur (Messías er sama sem Kristur); þegar hann kemur, mun hann kunngjöra oss alla hluti.

26. Jesús segir við hana: eg sem við þig tala, eg er það.

27. ¶ Rétt í því komu hans lærisveinar að, og furðuðu sig á því, að hann talaði við konuna; þó sagði einginn: hvað ertu að biðja hana um, eður hvað ertu að tala við hana?

28. Þá skildi konan þar eptir vatnsfötu sína og gekk inn í borgina og sagði við bæarmenn:

29. Komið að sjá mann, sem sagði mér alt hvað eg hefi aðhafzt; mundi ekki þessi vera Kristur?

30. Menn geingu þá út úr borginni og komu til hans.

31. ¶ Meðan á þessu stóð, báðu lærisveinarnir hann og sögðu:

32. Meistari, neyttu matar! Hann svaraði þeim: eg hefi þá fæðu að eta, sem þér ekki vitið af.

33. Lærisveinarnir sögðu þá hver við annan: ætla nokkur hafi fært honum mat?

34. Jesús sagði við þá: minn matur er að gjöra vilja þess, sem mig sendi, og leysa af hendi hans verk.

35. Segið þér ekki, enn þá eru fjórir mánuðir, þá kemur uppskeran? sjá, eg segi yður, lítið upp og sjáið akrana, þeir eru þegar hvítir til uppskeru.

36. Hver, sem uppsker, fær laun og safnar ávexti til eilífs lífs, svo ásamt fagni bæði sá, sem sáir, og sá, sem uppsker;

37. Því hér sannast orðtækið: Annar sáir og annar uppsker.

38. Eg hefi sent yður til að uppskera það, sem þér ekki unnuð að; aðrir unnu, og þér hafið geingið að þeirra vinnu.

39. ¶ En margir samverskir menn úr þeirri borg trúðu á hann fyrir konunnar orð, sem vitnaði: hann hefir sagt mér alt, sem eg hefi aðhafzt.

40. Þegar nú samverskir komu til hans, beiddu þeir

hann að vera hjá sér, og hann var hjá þeim tvo daga;

41. Og miklu fleiri trúðu fyrir hans orð, og sögðu við konuna:

42. Vèr trúum nú ekki framar fyrir þín orð, því vèr höfum sjálfir heyrt, og vitum, að þessi er sannarlega heimsins frelsari, Kristur.

43. ¶ En eptir tvo daga hèlt hann þaðan og fór til Galílea;

44. Því sjálfur Jesús vitnaði, að spámaður væri ekki í metum í sínu föðurlandi.

45. En þegar Jesús kom í Galílea, tóku Galíleamenn við honum, sem höfðu sæð alt það, er hann á hátíðinni hafði gjört í Jerúsalem; því þeir höfðu líka sókt þangað hátíðina.

46. Þá kom Jesús aptur til Kana í Galílea, þar sem hann hafði gjört vatnið að víni. Og konungsmaður nokkur var í Kapernaum, og lá sonur hans sjúkur.

47. Þegar þessi frètti, að Jesús væri kominn frá Júdea til Galílea, fór hann til hans og bað hann koma til að lækna son sinn; því hann lægi dauðvona.

48. Jesús sagði við hann: þér trúið ekki, nema þér sjáið tákn og stórmerki.

49. Konungsmaðurinn sagði við hann: Herra, kom þú áður en sonur minn andast. Jesús segir við hann: far þú, sonur þinn lifir.

50. Og maðurinn trúði því orði, sem Jesús talaði til hans, og fór.

51. En á heimleiðinni mættu honum þjónar hans og sögðu: sonur þinn lifir.

52. Þá spurði hann þá að, hvenær honum hefði farið að lætta; og þeir sögðu honum: í gær um sjöundu stund hvarf kaldan frá honum.

53. Þá sá faðirinn, að það var á þeim tíma, er Jesús hafði sagt við hann: sonur þinn lifir.

54. Og hann trúði, og alt hans heimafólk. Þetta var hið annað jarteikn, sem Jesús gjörði, þegar hann kom til Galílea frá Júdea.

5. KAPÍTULI.

Jesús læknað við Betesda laug á sabbatslegi, mann, sem veikur hafði verið í 38 ár, for-scarar þetta verk.

EPTIR þetta var hátíð Gyðinga, og Jesús fór upp til Jerúsalem.

2. En í Jerúsalem er laug við sauðahlíðið, sem kallast á hebresku Betesda, og hefir fimm stólpagöng.

3. Í þeim lá mikill fjöldi veikra manna, blindra, haltra,

visinna, sem biðu vatnsins hræringar.

4. Því á vissum tímum stæ eingill niður í laugina og hrærði upp vatnið, en hver sem fór fyrstur í laugina, eptir að vatnið hafði verið hrært, hann varð alheill, hver veiki sem hann þjáði.

5. Maður nokkur var þar, sem veikur hafði verið í þrjátíu og átta ár.

6. Þegar Jesús sá hann liggja, og vissi, að hann hafði þegar leingi legið, segir hann við hann: viltu verða heill?

7. Sjúklingurinn svaraði honum: herra, eg hefi eingan til, sem láti mig í laugina, þegar vatnið hrærist upp; svo þegar eg kem, er annar kominn niður í það á undan mér.

8. Jesús segir við hann: stattu upp, tak sæng þína og gakk;

9. Og jafnskjótt varð maðurinn heill, tók upp sængina og gekk, en sá dagur var helgidagur.

10. ¶ Því sögðu Gyðingar við hinn læknaða mann: það er helgidagur, þér leyfist ekki að bera sængina.

11. Hann svaraði þeim: Sá sem mig gjörði heilan, hann sagði mér: ber þú sæng þína og gakk.

12. Þeir spurðu þá: hver er

sá maður, sem sagði þér: ber þú sæng þína og gakk?

13. En hinn læknaði vissi ekki, hver það var, því Jesús hafði í kyrrþey farið burtu, en þraung var mikil á staðnum.

14. Eftir þetta hitti Jesús hann í musterinu og sagði við hann: sjá, nú ertu orðinn heill, syndga þú ekki frammar, svo að þér vilji ekki annað verra til.

15. Maðurinn gekk burt og kunngjörði Gyðingum, að Jesús væri sá, sem hefði gjört sig heilbrigðan,

16. Og vegna þess ofsóktu Gyðingar Jesúm, að hann gjörði þetta á helgum degi.

17. ¶ En Jesús svaraði þeim: Faðir minn starfar til þess nú, og eg starfa einnig.

18. Vegna þess leitust Gyðingar enn heldur við að ráða hann af dögum, af því hann ekki einungis braut helgina, heldur kallaði Guð Föður sinn, og gjörði sjálfan sig Guði jafnan.

19. Jesús svaraði þá og sagði við þá: sannlega, sannlega segi eg yður: Sonurinn getur ekkert gjört af sjálfum sér, nema það, sem hann sér Föðurinn gjöra, því það sem hann gjörir, það gjörir og Sonurinn sömu leiðis.

20. Því Faðirinn elskar Son-

inn og sýnir honum allt það, er hann sjálfur gjörir; og hann mun sýna honum meiri verk en þessi, svo yður mun furða.

21. Því að eins og Faðirinn upp vekur dauða og lífgar, þannig lífgar og Sonurinn þá, sem hann vill.

22. Því ekki dæmir Faðirinn nokkurn, heldur hefir hann falið Syninum á hendur allan dóm,

23. Svo að allir heiðri Soninn, eins og þeir heiðra Föðurinn. Hver sem ekki heiðrar Soninn, sá heiðrar ekki Föðurinn, sem sendi hann.

24. Sannlega, sannlega segi eg yður: hver sem heyrir mitt orð og trúir þeim, sem mig sendi, sá hefir eilíft líf og kemur ekki til dóms, heldur hefir stigið yfir frá dauðanum til lífsins.

25. Sannlega, sannlega segi eg yður: sá tími mun koma og er þegar kominn, að hinir dauðu munu heyra raust Guðs Sonar, og þeir, sem heyra, munu lifa.

26. Því eins og Faðirinn hefir lífið í sjálfum sér, svo gaf hann og Syninum að hafa lífið í sjálfum sér,

27. Og hann hefir og gefið honum vald til að halda dóm, því hann er Mannsins Son.

28. Undríztt ekki yfir þessu, því sá tími mun koma, að allir þeir, sem í gröfunum eru, munu heyra hans raust, og þeir munu gánga út,

29. Þeir, sem gott hafa gjört, til upprisú lífsins, en þeir, sem ílt hafa aðhafzt, til upprisú dómsins.

30. Eg megna ekkert að gjöra af sjálfum mér; eg dæmi, eins og eg heyri, og minn dómur er réttvís, því eg leita ekki míns vilja, heldur vilja Föðursins, sem sendi mig.

31. Ef eg vitna um sjálfan mig, þá er minn vitnisburður ekki sannur.

32. ¶ Annar er, sem vitnar um mig, og eg veit, að sá vitnisburður er sannur, sem hann vitnar um mig.

33. Þèr hafid sent til Jóhannesar, og hann bar sannleik-anum vitni.

34. En eg tek ekki vitnisburð hjá mönnum, heldur tala eg þetta, svo að þèr frelsizt.

35. Jóhannes var logandi og skínandi ljós, en þèr hafid að eins um stund viljað gleðjast við hans ljós.

36. ¶ En eg hefi vitnisburð meiri en Jóhannesar, því þau verk, sem Faðir minn fékk mér að leysa af hendi, einmitt þau verk, sem eg gjöri, vitna

um mig, að Faðirinn hafi sent mig.

37. Og sjálfur Faðirinn, sem sendi mig, hann vitnar um mig. Hvorki hafid þèr nokkurn tíma heyrt hans rödd, nè sèð hans ásýnd;

38. Og þèr hafid ekki í yður hans orð varanlegt, þar eð þèr trúid ekki þeim, sem hann sendi.

39. ¶ Rannsakið ritningarnar, því í þeim hugsið þèr að þèr hafid eilíft líf, og þær eru það, sem vitna um mig,

40. Og samt viljið þèr ekki koma til mín, svo þèr hafid lífið.

41. Eg tek ekki heiður af mönnum;

42. En eg þekki yður, að þèr hafid ekki Guðs kærleika í yður.

43. Eg kom í nafni míns Föðurs og þèr takið þó ekki við mér. Ef einhver kæmi í sínu eigin nafni, við honum munduð þèr taka.

44. Hvernig getið þèr trúað, þèr, sem sækizt eptir heiðri hver hjá öðrum, en leitið ekki þess heiðurs, sem er hjá Guði einum?

45. Ætlið ekki, að eg muni ákæra yður fyrir Föðurnum; sá er, sem ákærir yður, Móses, sem þèr treystið.

46. Ef að þèr tryðuð Móses, þá tryðuð þèr og mèr, því hann hefir skrifað um mig.

47. En ef þèr trúid ekki hans bókum, hver von er þá til þess, að þèr trúid mínum orðum?

6. KAPÍTULI.

Jesús settir fimm þúsundir manna; geingur á vatninu; talar um lífsins brauð.

EPTIR þetta fór Jesús yfir um stöðuvatnið hjá Tíberías í Galílea,

2. Og margt fólk fylgdi honum, því menn sáu þau teikn, er hann gjörði á hinum sjúku.

3. En Jesús gekk upp á fjallið og settist þar niður með lærisveinum sínum.

4. En þá voru páskar, hátíð Gyðinga, í nánd.

5. ¶ Þegar Jesús litadist nú um og sá, að fjöldi fólks kom til hans, sagði hann við Filippus: hvaðan kaupum vèr brauð, svo að þessir fái að borða?

6. En hann sagði þetta til að reyna hann, því sjálfur vissi hann, hvað hann ætlaði sèr að gjöra.

7. Filippus svaraði honum: brauð fyrir tvö hundruð penínga er ekki nóg handa þeim, svo að hver einn fái lítið eitt.

8. Þá sagði Andrès, einn af hans lærisveinum, bróðir Símonar Péturs:

9. Hèr er eitt úngmenni, sem

hefir fimm byggbrauð og tvo smáfiska, en hvað er það handa svo mörgum?

10. En Jesús sagði: látið fólk-íð setjast niður. Í þeim stað var gras mikið. Þá settust niður karlmenn að tölu nær fimm þúsundir.

11. En Jesús tók brauðin, og þegar hann hafði gjört Guði þakkir, fèkk hann þau lærisveinum, en lærisveinarnir þeim, sem höfðu sezt niður, sömuleidis af fiskunum svo mikið sem þeir vildu,

12. En sem þeir voru mettir, segir hann við lærisveina sína: takið saman leifarnar, sem afgánga eru, svo ekkert spillist.

13. Þeir söfnuðu þeim saman og fylltu tólf karfir með leifar af þeim fimm byggbrauðum, sem geingu af hjá þeim, er neytt höfðu.

14. Þeir menn, sem sáu það teikn, er Jesús gjörði, sögðu þá: þessi er sannarlega sá spámaður, sem á að koma í heiminn.

15. ¶ Jesús, sem vissi, að þeir mundu koma og taka hann, til þess að gjöra hann að konungi, veik aptur afsíðis einn saman upp á fjallið.

16. En er kvöld var komið, fóru lærisveinar hans niður að vatninu og geingu á skipið,

17. Og fóru yfir vatnið til Kapernaum; þá var þegar orðið dimt, og Jesús var ekki kominn til þeirra.

18. En vatnið tók til að æsast, því vedur blés mikið.

19. Þegar þeir höfðu nú róið hér um bil 25 eður 30 skeiðrúm, sjá þeir Jesúm gangandi á vatninu og kominn nálægt skipinu, og urðu hræddir.

20. En hann sagði við þá: eg em það, óttizt ekki.

21. Þeir vildu þá taka hann innbyrðis, og jafnskjótt rann skipið að landi, þar sem þeir ræru að.

22. ¶ Daginn eptir, þar eð fólksfjöldinn, sem hafði stadið hinumegin við vatnið, vissi að ekkert skip hafði þar verið, nema það eina, sem lærisveinar hans höfðu geingið á, og að Jesús hafði ekki farið á skipið með lærisveinum sínum, heldur að lærisveinar hans höfðu farið einir;

23. En þar komu önnur skip frá Tiberías nálægt þeim stað, þarsem þeir átu brauðin, eptir að Drottinn hafði gjört þakkir;

24. Og þar eð fólkið nú sá, að hvorki var Jesús þar, nè hans lærisveinar, gekk það einnig á skipin og kom til Kapernaum til að leita að Jesú.

25. Og sem þeir fundu hann hinumegin við vatnið, sögðu þeir við hann: Meistari, nær komstu hínagð?

26. Jesús svaraði þeim og sagði: sannlega, sannlega segi eg yður: þèr leitið mín ekki, af því þèr sáuð teiknin, heldur af því þèr átuð af brauðunum og urðuð mettir.

27. Aflið yður ekki þeirrar fæðu, sem eyðist, heldur þeirrar fæðu, sem varir til eilífs lífs, sem Mannsins Sonur mun gefa yður, því þenna hefir Guð, Faðirinn, innsiglað.

28. Þeir sögðu þá við hann: hvað eigum vèr að gjöra, svo vèr vinnum Guðs verk?

29. Jesús svaraði og sagði við þá: það er Guðs verk, að þèr trúið á þann, sem hann sendi.

30. Þá sögðu þeir við hann: hver teikn gjörir þú, svo að vèr sjáum og trúum þèr? hvað vinnur þú?

31. Fæður vorir átu manna í eyðimörku, eins og skrifað er: hann gaf þeim brauð af himni að eta.

32. Þá sagði Jesús við þá: sannlega, sannlega segi eg yður: Móses gaf yður ekki brauð af himni, en Faðir minn gefur yðar brauð af himni, sem er hið alsanna;

33. Því þetta Guðs brauð er

sá, sem stígur niður af himni og gefur heiminum líf.

34. Þá sögðu þeir við hann: Herra, gef oss ætíð þetta brauð.

35. En Jesús sagði við þá: Eg em lífsins brauðið; sá sem kemur til mín, mun ekki verða húngraður, og þann mun aldrei þyrsta, sem á mig trúir.

36. En eg hefi sagt yður: Þér hafið séð mig, og trúið þó ekki.

37. Alt sem Faðir minn gefur mér, kemur til mín, og þann, sem til mín kemur, mun eg ekki burt reka.

38. Því að eg hefi niður stigið af himni, ekki til að gjöra minn vilja, heldur vilja þess, sem mig sendi.

39. En það er vilji þess, sem mig sendi, að eg glati eingu af því, sem hann gaf mér, heldur upp veki það á efsta degi.

40. Því þetta er vilji þess, sem mig sendi, að hver sem sér Soninn og trúir á hann, hafi eilíft líf, og eg mun upp vekja hann á efsta degi.

41. Þá mögluðu Gyðingar móti honum, af því hann sagði: eg em það brauð, sem kom niður af himni,

42. Og sögðu: er þetta ekki Jesús sonur Jóseps, hvers

föður og móður vèr þekkjum? hvornig segir hann þá, að hann hafi stigið niður af himni?

43. Jesús svaraði þeim og sagði: mögליð ekki innbyrðis.

44. Einginn getur komið til mín, nema Faðirinn, sem sendi mig, dragi hann, og eg mun upp vekja hann á efsta degi.

45. Það er skrifað í spámönnunum: "þeir munu allir verða af Guði uppfræddir;" hver sá sem heyrir Föðurinn og lærir af honum, sá kemur til mín.

46. Ekki er það svo að skilja, sem nokkur hafi séð Föðurinn nema sá, sem er frá Guði, hann hefir séð Föðurinn.

47. Sannlega, sannlega segi eg yður: hver, sem á mig trúir, hefir eilíft líf.

48. Eg em lífsins brauð.

49. Föður yðar átu manna í eyðimörkinni og dóu.

50. Þetta er brauðið, sem kemur af himni, svo að maður neyti af því og deyi ekki.

51. Eg em það hið lifanda brauð, sem kom niður af himni; ef nokkur etur af þessu brauði, mun hann lifa til eilífdar, og það brauð, sem eg mun gefa, er mitt hold, sem eg mun gefa heiminum til lífs.

52. Þá þráttuðu Gyðingar innbyrðis og sögðu: hvernig getur þessi gefið oss sitt hold að eta?

53. Því sagði Jesús við þá: sannlega, sannlega segi eg yður: ef þér etið ekki hold Mannsins Sonar og drekið ekki hans blóð, hafið þér ekki lífið í yður.

54. Hver sem etur mitt hold og drekkur mitt blóð, sá hefir eilíft, líf, og eg mun upp vekja hann á efsta degi;

55. Því hold mitt er sannarlega fæða, og blóð mitt er sannarlega drykkur.

56. Sá sem etur mitt hold og drekkur mitt blóð, sá er í mér og eg í honum;

57. Eins og sá lifandi Faðir sendi mig, og eg lifi fyrir Föðurinn, eins mun sá lifa fyrir mig, sem mig etur.

58. Þetta er það brauð, sem komið er af himni, ekki sem manna, er feður yðar átu, og dóu samt. Sá sem etur þetta brauð mun lifa að eilífu.

59. Þetta talaði Jesús í samkundunni, þá hann kendi í Kapernaum.

60. Margir af lærisveinum hans, sem heyrðu á, sögðu þá: hörð er þessi ræða, hver getur hlýtt á hana?

61. En er Jesús vissi með

sjálfum sér, að lærisveinar hans mögluðu um þetta, sagði hann: hneykslar yður þetta?

62. En ef þér sæuð þá Mannsins Son upp stíga þangað, sem hann var áður?

63. Andinn er það, sem lifgar, holdið gagnar til einskis; þau orð, sem eg tala til yðar, eru andi og líf.

64. En þeir eru nokkrir meðal yðar, sem ekki trúa; því Jesús vissi frá upphafi hverjir þeir voru, sem ekki trúðu, og hver sá var, sem mundi svíkja hann.

65. Og hann sagði: vegna þess sagði eg yður: einginn getur komið til mín nema honum sè það gefið af Föður mínum.

66. † Upp frá þessu fóru margir af lærisveinum hans frá honum, og voru ekki framar með honum.

67. Jesús sagði því við þá tólf; viljið þér einnig fara burt?

68. Símon Pétur svaraði honum: Herra, til hvers ættum vèr að fara?

69. Þú hefir orð eilífs lífs, og vèr höfum trúað og kannazt við, að þú ert Kristur, Sonur hins lifanda Guðs.

70. Jesús sagði við þá: hefi

eg ekki útvalið yður tólf? og einn yðar er djöfull.

71. En hann meinti Júdas Símonsson, Iskaríot, því hann varð síðan til að svikja hann, og var einn af þeim tólf.

7. KAPÍTULI.

Ijodin dæmir ýmislega um Jesúm á laufskálahátíðinni; Jesús kennir í musterinu og forsvavar lækningu á sabbatsdegi; þeim, sem áttu að taka hann, fallast hendur, þegar þeir heyra hann tala. Nikódenus forstarar Jesúm.

EPTIR þetta ferðaðist Jesús um Galílea, því hann vildi ekki vera í Júdea, af því Gyðingar sátu um líf hans.

2. En hátíð Gyðinga, sem kallast laufskálahátíð, var í nánd.

3. Þá sögðu bræður hans við hann: far þú nú hëðan til Júdea, svo að lærisveinar þínir, sem þar eru, sjái þau verk, sem þú gjörir;

4. Því einginn sá gjörir nokkuð leynilega, sem vill verða víðfrægur; sè það þín ætlan, þá sýndu þig sjálfan heiminum;

5. Því bræður hans trúðu ekki heldur á hann.

6. Þá sagði Jesús við þá: minn tími er enn ekki kominn, en yðar tími er jafnan.

7. Heimurinn getur ekki hatað yður, en mig hatar hann, af því eg vitna um hann, að hans verk sèu vond.

8. Farið þèr og sækið þessa hátíð, eg fer ekki að sinni til

þessarar hátíðar, því minn tími er ekki enn þá kominn.

9. Þetta talaði hann við þá, og var kyrr í Galílea.

10. ¶ En er bræður hans voru farnir, þá fór hann og sjálfur til hátíðarinnar, ekki opinberlega, heldur eins og á laun.

11. Þar fyrir leitudu Gyðingar hans á hátíðinni og sögðu: hvar er hann?

12. Og kurr var mikill um hann meðal fólksins; nokkrir sögðu: hann er góður maður; aðrir sögðu: nei, heldur tælir hann fólkið.

13. Þó taladi einginn einarðlega um hann af ótta fyrir Gyðingum.

14. ¶ En er hátíðin var hálfnuð, gekk Jesús í musterið og kendi.

15. Gyðinga furðadi það, og þeir sögðu: hvernig þekkir þessi ritningarnar, þar eð hann þó ekki hefir lært?

16. Jesús svaradi þeim og sagði: minn lærdómur er ekki minn, heldur þess, sem mig sendi.

17. Ef sá er nokkur, sem vill gjöra hans vilja, hann mun komast að raun um, hvort lærdómurinn er af Guði, eður eg tala af sjálfum mèr.

18. Hver sem talar af sjálfum sèr, sá leitar eigin lofdýrðar,

en sá sem leitar vegsemdar þess, sem sendi hann, sá er sannorður og ránglæti er ekki í honum.

19. Gaf Móses yður ekki lögmálið? og einginn yðar heldur þó lögmálið. Hví leitizt þér við að lífláta mig?

20. Múgurinn svaraði og sagði: þú ert djöfulóður, hver leitast við að lífláta þig?

21. Jesús svaraði og sagði þeim: eitt verk gjörða eg, og yður alla furðar á því.

22. Móses gaf yður umskurnina; þó er hún ekki frá Mósi, heldur frá fedrunum; og þér umskerid manninn á sabbatsdegi.

23. Ef að maðurinn meðtekur umskurnina á sabbatsdegi, svo að Mósis lögmál verði ekki brotið, hví reidizt þér þá mér fyrir það, að eg gjörði allan manninn heilan á sabbatsdegi?

24. Dæmið ekki eptir ásýndum, heldur dæmið réttan dóm.

25. Þá sögðu nokkrir af Jerúsalems mönnum: er þessi ekki sá, sem þeir leitast við að lífláta?

26. Og sjá, hann talar einarðlega, og þeir segja ekkert við hann. Munu höfðingjarnir með sannni hafa feingið að vita, að þessi sè Kristur?

27. Vèr vitum þó, hvaðan hann er; en þegar Kristur kemur, veit einginn, hvaðan hann er.

28. Þá kallaði Jesús, þar sem hann kendi í musterinu og sagði: þér þekkið mig og vitid, hvaðan eg em. Af sjálfum mér em eg ekki kominn, en sá er sannur, sem sendi mig og hann þekkið þér ekki.

29. Eg þekki hann, því eg er frá honum, og hann sendi mig.

30. Vegna þessa leituðust þeir við að handtaka hann, þó lagði einginn á hann hönd, því hans tími var enn ekki kominn.

31. En margir af fólkinu trúðu á hann og sögðu: þegar Kristur kemur, mun hann þá gjöra fleiri jarteikn, en þau, sem þessi hefir gjört?

32. ¶ Þegar Farísearnir heyrðu, að fólkið var þannig að þrætast á um hann, þá sendu þeir og ædstu prestarnir þjóna til að handtaka hann.

33. Þessvegna sagði Jesús við þá: enn þá er eg hjá yður lítinn tíma og fer svo til hans, er mig sendi.

34. Þér munuð leita mín og þér munuð ekki finna mig, og þér getið ekki komizt þángað, sem eg er.

35. Þá sögðu Gyðingar hver við annan: hvert mun þessi

ætla að fara, svo vèr ekki finnum hann? mun hann ætla til þeirra, sem eru útdreifðir meðal Grikkja, og kenna Grikkjum?

36. Hvaða tal er þetta, sem hann segir: þèr munuð leita mín og ekki finna, og þèr munuð ekki geta komizt þángað, sem er?

37. En á hinum síðasta, hinum mikla degi hátíðarinnar, gekk Jesús fram og kallaði, segjandi: ef nokkurn þyrstir, þá komi sá til mín og drekki.

38. Sá sem trúir á mig, úr hans kviði munu, eins og ritningin segir, renna lækir lifanda vatns.

39. En þetta sagði hann um þann Anda, er þeir mundu meðtaka, sem á hann trúa, því enn þá var Heilagur Andi ekki, af því Jesús var ekki enn þá vegsamlegur orðinn.

40. ¶ Þá sögðu margir af fólkinu, sem heyrðu þessa ræðu: þessi er sannarlega spámaðurinn.

41. Aðrir sögðu: þessi er Kristur; en nokkrir sögðu: mun Kristur þá koma frá Galílea?

42. Segir ekki ritningin, að af Davíðs sæði og frá Betlehem, þeirri borg, hvar Davíð var, muni Kristur koma?

43. Þannig varð ágreiníngur um hann meðal fólksins.

44. En nokkrir af þeim vildu grípa hann, og þó lagði einginn á hann hendur.

45. ¶ Þá komu þjónarnir til prestahöfðingjanna og Faríseanna, og þessir sögðu við þá: því komuð þèr ekki með hann?

46. Þjónarnir svöruðu: aldrei hefir nokkur maður talað, eins og þessi maður.

47. Þá svöruðu Farísearnir: eruð þèr einnig afvega leiddir?

48. Trúir nokkur af höfðingjunum á hann, eður af Faríseum?

49. En þessi múgur, sem ekki þekkir lögmálið, er bölvadur.

50. Nikódemus sá, sem kom til hans um nótt og var einn af þeim, segir við þá:

51. Munu lög vor dæma manniinn, nema hann sè áður yfirheyrdur, og rannsakað það, sem hann gjörir?

52. Þeir svöruðu og sögðu honum: ert þú líka frá Galílea? rannsakaðu og sjáðu, að spámaður hefir aldrei komið í ljós úr Galílea.

53. Og hver fór heim til sín.

8. KAPÍTULI.

Jesús vill ekki fordæma hörkonuna; talar um sig, sína hirtföer og saldeysi; átelur Gyðingja fyrir það, að þeir sèu vondir og ólíkir Abraham.

EN Jesús fór til olíufjalls-
ins,

2. En snemma að morgni kom hann aptur í musterið, og alt fólkíð kom til hans, og hann settist niður og kendi því.

3. En hinir skriptlærðu og Farísear leiddu til hans konu, sem staðin hafði verið að hór-dómi, og létu hana standa mitt á meðal þeirra, og sögðu við hann :

4. Meistari, þessi kona er staðin að hór-dómi,

5. En Móses bauð oss í lög-málinu, að þess háttar konur skyldu grýtast; hvað segir þú til þess?

6. En þetta sögðu þeir til að freista hans, svo þeir hefðu eitthvað að ákæra hann fyrir. En Jesús laut þá niður og rit-aði með fingrinum á jörðina.

7. En þar eð þeir höldu áfram að spyrja, rætti hann sig upp og sagði við þá: sá yðar, sem er syndlaus, kasti fyrstur steini á hana.

8. Svo laut hann aptur og ritaði á jörðina.

9. En er þeir heyrðu þetta og voru slegnir af þeirra sam-vizku, geingu þeir burt hver eptir annan, en fyrstir þó öld-úngarnir, svo Jesús varð einn eptir og konan, sem stóð þar.

10. En er Jesús rætti sig upp

og sá eingan nema konuna, sagði hann við hana: kona, hvar eru þeir, sem ákærðu þig? sakfeldi einginn þig? hún svaraði: enginn, Herra.

11. En Jesús sagði við hana: eg sakfelli þig ekki heldur, far þú hëðan og syndga ekki framar.

12. ¶ Í annað sinn talaði Jesús til þeirra og sagði: eg em heimsins ljós; hver, sem fylgir mër, mun ekki gánga í myrkri, heldur hafa lífsins ljós.

13. Þá sögðu Farísear við hann: þú vitnar um sjálfan þig, þinn vitnisburður er ekki sannur.

14. Jesús svaraði þeim og sagði: þó eg vitni um sjálfan mig, er minn vitnisburður sannur, því eg veit, hvaðan eg kom og hvert eg fer. En þèr vitið ekki, hvaðan eg kem, eða hvert eg fer.

15. Þèr dæmið eptir holdinu, eg dæmi eingan,

16. En þó eg dæmi, er minn dómur sannur, því eg em ekki einn, heldur bæði, eg og Fað-irinn, sem sendi mig.

17. Það er og skrifað í yðar lögmáli, að tveggja manna vitnisburður sè sannur.

18. Eg em sá, sem vitna um mig sjálfan; og Faðirinn, sem sendi mig, vitnar um mig.

19. Nú sögðu þeir við hann: hvar er Faðir þinn? Jesús svaraði: hvorki þekkið þér mig nè Föður minn; ef að þér þektuð mig, þá þektuð þér og minn Föður.

20. Þessi orð talaði Jesús hjá fjárkistunni, þar sem hann kendi í musterinu, og einginn lagði hönd á hann, því enn var ekki hans tími kominn.

21. Þá sagði Jesús aptur við þá: eg fer burt og þér munuð leita mín og deya í yðar syndum. Þángað, sem eg fer, getið þér ekki komizt.

22. Þá sögðu Gyðingar: mun hann ætla að deyða sjálfan sig, þar eð hann segir: þángað, sem eg fer, getið þér ekki komizt?

23. Og hann sagði við þá: þér eruð neðan að, eg em ofan að; þér eruð af þessum heimi, eg em ekki af þessum heimi.

24. Þess vegna sagða eg yður, að þér munduð deya í yðar syndum; því ef þér trúið ekki, að eg sé sá sem eg er, munuð þér deya í yðar syndum.

25. Þeir sögðu þá við hann: hver ertú? Jesús svaraði þeim: einmitt það, sem eg segi yður.

26. Eg hefi margt um yður að segja og dæma; en sá, sem sendi mig, er sannorður, og það sem eg heyrði af honum, það tala eg til heimsins.

27. En þeir skildu ekki, að hann meinti Föðurinn;

28. Því sagði Jesús við þá: þegar þér hefjið upp Mannsins Son, þá munuð þér þekkja, að eg em það, og að eg gjöri ekkert af sjálfum mér, heldur tala eg eins og Faðir minn kendi mér;

29. Og sá, sem sendi mig, er með mér; Faðirinn lét mig ekki einan, því eg gjöri ætíð það, sem honum þóknast.

30. Þegar hann talaði þetta, trúðu margir á hann.

31. Jesús sagði þá við þá Gyðinga, sem á hann höfðu trúað: ef að þér haldið stöðugt við mitt orð, þá eruð þér sannarlega mínir lærisveinar.

32. Þér munuð þekkja sannleikann, og sannleikurinn mun gjöra yður frjálsa.

33. ¶ Þeir svöruðu honum: vér erum Abrahams niðjar, og aldrei höfum vér verið þrælur nokkurs manns, hvernig segir þú þá: þér munuð verða frjálsir?

34. Jesús svaraði þeim: sannlega, sannlega segi eg yður: sá, sem gjörir syndina, er syndarinnar þræll;

35. En þrællinn er ekki ávalt í húsinu, Sonurinn verður þar ætíð.

36. Ef að Sonurinn gefur yður

þá frelsi, þá munuð þèr verða sannarlega fjálsir.

37. Eg veit, að þèr eruð Abrahams niðjar, en þèr leitizt þó við að lífláta mig, af því mitt orð fær ekki rúm hjá yður.

38. Eg tala það, sem eg hefi sæð hjá mínum Föður, og þèr gjöríð það, sem þèr hafíð sæð hjá yðar föður.

39. Þeir svöruðu og sögðu við hann: Abraham er vor faðir. Jesús sagði við þá: ef að þèr væruð Abrahams börn, þá gjörðuð þèr Abrahams verk.

40. En nú leitíð þèr eptir að deyða mig, mann, sem hefi sagt yður sannleikann, sem eg heyrði af Guði, þetta hefði Abraham ekki gjört; þèr gjöríð verk yðar föður.

41. Þá sögðu þeir við hann: vèr erum ekki hórgetnir, vèr höfum einn Föður, sem er Guð.

42. Þá sagði Jesús við þá: ef að Guð væri yðar Faðir, þá elskuðuð þèr mig, því eg em út geinginn og kominn frá Guði, því eg em ekki kominn af sjálfum mèr, heldur hefir hann sent mig.

43. Hví skiljið þèr ekki mál mitt? af því þèr getið ekki heyrt mitt orð.

44. Þèr eruð af föðurnum

fjandanum, og girndum yðar föður viljið þèr hlýðnast. Hann var manndrápari frá upphafi og var ekki stöðugur í sannleikanum, því sannleiki er ekki í honum; þegar hann talar lýgi, talar hann af sínu eigin, því hann er lygari og lýginnar faðir.

45. En mèr trúíð þèr ekki, af því eg tala sannleikann.

46. Hver yðar getur sannað upp á mig synd? en ef eg tala sannleikann, hví trúíð þèr mèr ekki?

47. Sá sem er af Guði, sá heyrir Guðs orð; vegna þess heyríð þèr ekki, að þèr eruð ekki af Guði.

48. Gyðingar svöruðu honum og sögðu: segjum vèr ekki rétt, að þú sèrt samverskur og hafir djöful?

49. Jesús svaraði: ekki hefi eg djöful, heldur heidra eg Föður mínn, en þèr smánið mig.

50. En eg leita ekki míns heidurs; sá er, sem hans leit-ar og dæmir.

51. Sannlega, sannlega segi eg yður: ef að nokkur varðveitir mitt orð, sá skal ekki að eilífu sjá dauðann.

52. Þá sögðu Gyðingar við hann: nú vitum vèr, að þú hefir djöful; Abraham er dáinn og spámennirnir, og þú

segir: ef nokkur varðveitir mitt orð, sá mun að eilífu ekki smakka dauðann.

53. Ert þú meiri en faðir vor Abraham, sem er dáinn, og spámennirnir, sem eru dánir? hvílikan gjörir þú sjálfan þig?

54. Jesús svaraði: ef eg vegsamaði sjálfan mig, væri mín vegsemdekkert. Faðirinn, sem þér kallið yðar Guð, hann er sá, sem vegsamar mig;

55. Og þér þekkið hann ekki, en eg þekki hann, og ef eg segði: eg þekki hann ekki, þá væri eg lygari, eins og þér; en eg þekki hann og geymi hans orð.

56. Abraham faðir yðar gladdist af því, að hann mundi sjá minn dag, og hann sá hann og gladdist.

57. Þá sögðu Gyðingar við hann: þú ert enn ekki fimmtugur og þú hefir sæð Abraham?

58. Jesús sagði við þá: sannlega, sannlega segi eg yður: áður en Abraham var, er eg.

59. Þeir tóku þá upp steina til að kasta á hann, en Jesús forðaði sér og fór út úr must-erinu.

9. KAPÍTULI.

Jesús gjörir þann sjáandi, sem blindur var fæddur.

OG á leiðinni þaðan sá hann mann, sem var blindur borinn,

2. Og lærisveinar hans spurðu hann og sögðu: Meistari, hvor hefir syndgað, þessi, eður foreldrar hans, að hann fæddist blindur?

3. Jesús svaraði: hvorki syndgaði þessi, nè foreldrar hans, heldur er þetta orðið, svo að Guðs verk verði á honum opinber.

4. Mèr ber að vinna verk þess, er mig sendi, meðan dagur er; nóttin kemur, þá einginn getur unnið.

5. Meðan eg em í heiminum, er eg heimsins ljós.

6. Þá hann hafði þetta sagt, hrækti hann á jörðina, gjörði leðju úr hrákanum og reið henni á augu hins blindi;

7. Og hann sagði við hann: fardu og þvoðu af þér í lindinni Sílóam (en Sílóam þýðir: sendur); þá fór hann og þvoði sér og kom aptur heilskygn.

8. ¶ Þá sögðu nágrannarnir og þeir, sem höfðu sæð hann áður, því hann var ölmusumadur: er þessi ekki sá, sem setið hefir og bedið ölmusu?

9. Nokkrir sögðu: þessi er madurinn; en aðrir: hann er honum líkur. Hann sagði: eg em sá hinn sami.

10. Þá sögðu þeir við hann: hvernig fékkstu sjónina?

11. Hann svaraði og sagði: maður nokkur, sem heitir Jesús, gjörði leðju og reið á augu mín og sagði við mig: farðu til Sílóam og þvoðu þér. En er eg var þangað kominn og hafði þvegið mér, fékk eg sjónina.

12. Þá sögðu þeir við hann: hvar er hann? Hann svaraði: eg veit ekki.

13. ¶ Þeir leiddu þá þann, sem áður hafði blindur verið, til Faríseanna;

14. En þá var helgur dagur, er Jesús bjó til leðjuna og upp lauk augum hans.

15. Þá spurðu og Farísearnir hann aptur: hvernig hann hefði feingið sjónina; en hann sagði við þá: hann lagði leðju við augu mín, eg þvoði mér og eg sé.

16. Þá sögðu nokkrir af Faríseunum: þessi maður er ekki frá Guði, fyrst hann heldur ekki hvíldardaginn. Aðrir sögðu: hvernig getur syndugur maður gjört þvílíkt tekn? Og þá greindi á innbyrðis.

17. Þeir segja aptur við hinn blinda: hvað segir þú um hann, þar eð hann upp lauk þínum augum? En hann sagði: hann er spámaður.

18. En Gyðingar trúðu því ekki, að maðurinn hefði verið blindur og væri orðinn heilskygn, fyrr en þeir kölluðu foreldra þess, sem hafði feingið sjónina,

19. Og þeir spurðu þá og sögðu: er þessi, sem þér segir hafi verið fæddur blindur, ykkar sonur? hvernig er hann nú orðinn sjáandi?

20. Foreldrar hans svöruðu þeim og sögðu: við vitum, að þessi maður er okkar sonur, og að hann fæddist blindur.

21. En hvernig hann hefir feingið sjónina vitum við ekki, og hver hans augum hefir upp lokið, það vitum við ekki heldur; hann sjálfur er fulltíða maður, spyrjið hann; hann getur svarað fyrir sig.

22. Þetta sögðu foreldrar hans, vegna þess þeir óttuðust Gyðinga, af því nú höfðu Gyðingar samið með sér, að ef nokkur maður viðurkendi, að hann væri Kristur, skyldi sá hinn sami verða samkundurækur.

23. Þess vegna sögðu foreldrar hans: hann er fulltíða, spyrjið hann sjálfan.

24. Þá kölluðu þeir fyrir aptur þann mann, sem hafði verið blindur, og sögðu við hann: gef þú Guði dýrdina;

vèr vitum, að þessi maður er syndari.

25. Þá svaraði hann og sagði: hvort hann er syndari, veit eg ekki; eitt veit eg, að eg, sem var blindur, hefi nú sjónina.

26. En þeir sögðu við hann aptur: hvað gjörði hann við þig? hvernig lauk hann upp augum þínum?

27. Hann svaraði þeim: eg hefi þegar sagt yður það, og þér gáfuð því ekki gaum, hvers vegna viljið þér heyra það aptur? viljið þér og verða hans lærisveinar?

28. Þá atyrta þeir hann og sögðu: þú ert hans lærisveinn, en vèr erum Mósis lærisveinar.

29. Vèr vitum, að Guð hefir talað við Móses, en um þenna vitum vèr ekki, hvaðan hann er.

30. Maðurinn svaraði og sagði þeim: það er undarlegt, að þér vitið ekki, hvaðan hann er, og hann lauk upp mínum augum.

31. Vèr vitum þó, að Guð heyrir ekki syndara, en ef nokkur er guðrækin og gjörir hans vilja, þann heyrir hann.

32. Aldrei hefir það heyrzt, að nokkur hafi opnað augu þess, sem var fæddur blindur.

33. Væri þessi ekki frá Guði,

þá gæti hann ekkert þvilíkt gjört.

34. Þá svöruðu þeir og sögðu við hann: þú ert allur fæddur í synd, og þú kennir oss? og þeir ráku hann út.

35. Jesús heyrði, að þeir hefðu rekið hann út, og er hann fann hann, sagði Jesús við hann: trúir þú á Guðs Son?

36. Hann svaraði og sagði: hver er sá, herra, að eg geti á hann trúað?

37. En Jesús sagði við hann: þú hefir séð hann, og sá sem við þig talar, hann er sá hinn sami.

38. En hann sagði: eg trúi, Herra, og féll fram fyrir honum.

39. ¶ Og Jesús sagði: til dóms er eg kominn í þenna heim, svo að þeir, sem ekki sjá, verði sjáandi, og þeir, sem sjá verði blindir.

40. Þetta heyrðu þeir af Fariseum, sem hjá honum voru, og sögðu við hann: erum vèr þá líka blindir?

41. Jesús sagði við þá: ef að þér væruð blindir, hefðuð þér ekki synd, en nú segið þér: vèr sjáum, þar fyrir við helzt yðar synd.

10. KAPÍTULI.

Jesús kallar sig dýr á sauðahúsi og hirðir; á tal við Gyðinga á vígsluhátíðinni.

SANNLEGA, sannlega segi eg yður: hver sem ekki geingur um dyrnar inn í sauðahúsið, heldur fer inn annarstaðar, sá er þjófur og ræningi.

2. En sá sem geingur inn um dyrnar, sá er hirðir sauðanna;

3. Dyravörðurinn lýkur upp fyrir honum, og sauðirnir heyra hans raust, og hann kallar sína sauði með nafni og fer út með þá.

4. Og eptir að hann hefir lát-ið út sína sauði, geingur hann fyrir þeim og sauðirnir fylgja honum, af því þeir þekkja hans raust; en ókunnugum fylgja þeir ekki,

5. Heldur hlaupa frá honum, af því þeir þekkja ekki ókunnugra raust.

6. Þessa eptirlíkingu sagði Jesús þeim, en þeir skildu ekki, hvað það var, sem hann talaði til þeirra.

7. Þess vegna sagði Jesús aptur við þá: sannlega, sannlega segi eg yður: eg em dyr sauðanna.

8. Allir, sem komu á undan mér, eru þjófur og ræningjar, en sauðirnir gegndu þeim ekki.

9. Eg em dyrnar; ef nokkur geingur inn um mig, sá mun frelsast, og hann mun ganga inn og ganga út og fá fódur.

10. Þjófurinn kemur ekki til annars en að stela, drepa og skemma. Eg em kominn til þess, að þeir hafi líf og nægtir.

11. Eg em góði hirðirinn; sá góði hirðir gefur líf sitt út fyrir sauðina;

12. En leiguliðinn og sá sem ekki er hirðir og á ekki sauðina, hann sèr úlfinn koma og yfirgefur sauðina og flýr, og úlfurinn grípur þá og tvístrar sauðunum,

13. En leiguliðinn flýr, af því hann er leiguliði og hirðir ekki um sauðina.

14. Eg em góði hirðirinn, og eg þekki mína, og mínir þekkja mig, eins og eg þekki Föðurinn og Faðirinn þekkir mig;

15. Og eg gef út lífið fyrir sauðina.

16. Og eg hefi aðra sauði, sem ekki eru af þessu sauðahúsi, þá byrjar mér og að leiða, og þeir munu heyra mína raust, og þar mun verða ein hjörð og einn hirðir.

17. Þess vegna elskar Faðirinn mig, að eg læt mitt líf, svo að eg taki það aptur.

18. Einginn tekur það af mér, heldur læt eg það sjálfviljuglega. Eg hefi vald til að láta það og vald til að taka það aptur. Þetta bodorð hefi eg meðtekið af mínum Föður.

19. ¶ Af þessum orðum varð aptur ágreiningur millum Gyðinga.

20. En margir þeirra sögðu: hann hefir djöful og er óður, hví hlýðið þér á hann?

21. Aðrir sögðu: þessi orð eru ekki djöfulóðs manns orð, mun djöfull geta opnað augu blindra?

22. ¶ En musteris-vígsluhátíðin var haldin í Jerúsalem, og þá var vetur.

23. Og Jesús var á gáangi í musterinu í stólpagöngum Salómóns.

24. Þá flyktust Gyðingar að honum og sögðu við hann: hversu leingi ætlar þú að halda sálu vorri í efa? ef þú ert Kristur, þá segðu oss það einarðlega.

25. Jesús svaraði þeim: eg hefi sagt yður það, en þér trúid ekki. Þau verk, sem eg gjöri í míns Föðurs nafni, þau vitna um mig.

26. En þér trúid ekki, því þér eruð ekki af mínum saudum.

27. Eins og eg sagða yður, þekka mínir saudir mína raust, og eg þekki þá, og þeir fylgja mér,

28. Og eg gef þeim eilíft líf, og þeir skulu aldrei að eilífu glatast, einginn skal slíta þá úr minni hendi.

29. Faðir minn, sem hefir gefið mér þá, er meiri en allir, og einginn getur slitid þá úr hendi Föður míns.

30. Eg og Faðirinn, við erum eitt.

31. Gyðingar tóku þá upp aptur steina til að grýta hann.

32. Jesús sagði við þá: mörg góðverk sýnda eg yður frá mínum Föður, fyrir hvert af þessum verkum grýtid þér mig?

33. Gyðingar svöruðu honum og sögðu: vèr grýtum þig ekki fyrir gott verk, heldur fyrir guðlast og fyrir það að þú, sem ert maður, gjörir sjálfan þig að Guði.

34. Jesús svaraði þeim: er ekki skrifað í yðar lögmáli: “eg hefi sagt: þér eruð guðir.”

35. Ef (ritningin) kallar þá guði, til hverra Guðs orð var talað og ritningin getur ekki raskazt,

36. Megid þér þá segja við þann, sem Faðirinn helgaði og sendi í heiminn: “þú guðlastar,” af því eg sagði: eg em Guðs Son?

37. Ef eg gjöri ekki verk míns Föður, þá trúid mér ekki.

38. En ef eg gjöri þau, þó þér ekki viljið trúna mér, þá trúid samt verkunum, svo þér þekkid og sannfærizt um, að Faðir-

inn er í mèr og eg í Föðurnum.

39. Þá leitust þeir við aptur að taka hann,

40. En hann gekk þeim úr greipum og fór aptur yfir um Jórdan, til þess staðar, þar sem Jóhannes fyrst skírði, og var þar.

41. Og margir komu til hans og sögðu: Jóhannes gjörði að sönnu ekkert jarteikn, en alt sem Jóhannes sagði um þenna, var satt.

42. Og margir trúðu þar á hann.

11. KAPÍTULI.

Jesús uppvækur Lazarus; Kafas ræður til að deyða hann; Jesús fordar sér.

EN maður nokkur, að nafni Lazarus, lá veikur, hann var frá Bétanía, úr þorpi Maríu og Mörtu systur hennar.

2. (En María var sú, sem smurði Drottinn með smyrslum og þerradi fætur hans með hárlökkum sínum).

3. Bróðir hennar, Lazarus, var veikur. Þá sendu þær systur til hans og létu segja honum: Herra, sá sem þú elskar, er veikur.

4. En er Jesús heyrði það, sagði hann: Þessi sótt er ekki til dauða, heldur Guði til dýrðar, svo að Guðs Sonur vegsamist fyrir hana.

5. En Jesús elskaði Mörtu og systur hennar og Lazarus.

6. Þegar hann heyrði, að Lazarus væri sjúkur, var hann að sönnu kyrr í tvo daga á þeim stað, þar sem hann dvaldi;

7. En eptir það sagði hann við lærisveinana: Vèr skulum fara aptur í Júdea.

8. Lærisveinarnir sögðu við hann: Meistari, nýlega ætluðu Júðarnir að grýta þig, ætlar þú nú að fara þangað aptur?

9. Jesús svaraði: eru ekki tólf stundir í deginum? gáangi maður á degi, rasar hann ekki, því hann sér ljós þessa heims;

10. En ef hann geingur á nóttu, þá rasar hann, því hann vantar ljósið.

11. Þetta talaði hann og eptir það sagði hann við þá: Lazarus vinur vor er sofnaður, en eg fer nú til að vekja hann.

12. Þá sögðu lærisveinar hans: Herra, ef hann er sofnaður, þá mun honum batna.

13. En Jesús talaði um hans dauða, þeir þar á móti hældu, að hann talaði um náttúrlegan svefn;

14. Því sagði Jesús þeim þá berlega:

15. Lazarus er dáinn, og það gleður mig yðar vegna, að eg var þar ekki, svo að þèr trúíð, en förum nú til hans.

16. Þá sagði Tómas (það þýðir: tvíburi) við sína meðlærisveina, vèr skulum fara líka, svo að vèr deyum með honum.

17. En er Jesús kom, hafði Lazarus þegar legið fjóra daga í gröfinni.

18. (En Betanía var nálægt Jerúsalem, hèr um bil 15 skeiðrúma þaðan);

19. Og margir Gyðingar voru komnir til Mörtu og Maríu, til að hugga þær eptir bróður þeirra.

20. Þegar Marta heyrði nú, að Jesús kæmi, fór hún móti honum, en María sat heima í húsinu.

21. Þá sagði Marta við Jesús: Herra, hefðir þú verið hèr, væri bróðir minn ekki dáinn.

22. En eg veit líka nú, að Guð muni veita þèr, hvað sem þú biður hann um.

23. Jesús sagði við hana: bróðir þinn mun upprísa.

24. Marta segir við hann: eg veit, að hann mun upprísa í upprisunni á efsta degi.

25. Jesús sagði við hana: eg em upprisan og lífið, hver sem trúir á mig, hann mun lifa, þótt hann deyi,

26. Og hver sá, sem lifir og trúir á mig, hann skal aldrei að eilífu deya.

27. Trúir þú þessu? Hún

segir við hann: já, Herra, eg hefi trúað, að þú sèrt Kristur, Guðs Sonur, sá sem í heiminn á að koma.

28. Og í því hún hafði talað þetta, fór hún burt og kallaði hljóðlega á systur sína Maríu, og sagði: Meistarinn er hèr, og vill finna þig.

29. Þegar María heyrði þetta, stóð hún upp með skyndi og kom til hans.

30. (En Jesús var enn ekki kominn til þorpsins, heldur var þar, sem Marta hafði mætt honum).

31. Þegar nú Júðarnir, sem voru hjá Maríu í húsinu og huggudu hana, sáu, að hún gekk út í skyndi, fóru þeir eptir henni, og sögðu: hún fer út að gröfinni til að gráta þar.

32. En er María kom þangað, sem Jesús var, og sá hann, féll hún honum til fóta og sagði við hann: Herra, hefðir þú verið hèr, væri bróðir minn ekki dáinn.

33. Þegar Jesús sá hana nú gráta og þá Júða, sem með henni höfðu komið líka, komst hann við ákaflega, og hrygdist og sagði:

34. Hvar hafð þèr lagt hann?

35. Þeir sögðu við hann: Herra, kom þú og sjá. Jesús grèt.

36. Þá sögðu Júðarnir: sjá, hversu hefir hann elskað hann.

37. En nokkrir af þeim sögðu: mundi ekki sá, sem opnaði augu hins blinda, hafa getað gjört það, að þessi hefði ekki dáíð?

38. Þá komst Jesús aptur innilega við, og kom til grafarinnar; en hún var hellir og steinn fyrir framan.

39. Jesús sagði: takið steininn frá. Marta, systir ens framliðna, segir við hann: Herra, það er nú þegar nálykt af honum, því líkið er fjögura daga.

40. Jesús sagði við hana: sagði eg þér ekki, að ef þú tryðir, mundir þú sjá Guðs dýrð?

41. Þeir tóku þá steininn burt, en Jesús hóf upp augu sín og sagði: Faðir, eg þakka þér, að þú hefir bænheyrð mig.

42. Eg vissi að sönnu, að þú ávalt heyrir mig, en vegna mannfjöldans, sem hér er saman kominn, talaði eg, svo þeir skyldu trúa því, að þú hafir sent mig.

43. Og þegar kann hafði þetta sagt, kallaði hann hárrí röddu:

44. Lazarus, kom þú út; og hinn framliðni kom út, vafinn líkblæum á höndum og fótum, og um andlit hans var sveita-

dúkurinn. Jesús sagði við þá: leysið hann og látið hann fara.

45. Vegna þessa trúðu margir á hann af Gyðingum, sem komnir voru til Maríu og sèð höfðu það, sem Jesús gjörði;

46. En nokkrir af þeim geingu til Fariseanna og sögðu þeim, hvað Jesús hefði gjört.

47. ¶ Því söfnuðu hinir ædstu prestar og Farisear ráðinu og sögðu: hvað eigum vèr að gjöra? því þessi maður gjörir mörg jarteikn.

48. Ef vèr sleppum honum svona, munu allir trúa á hann, og svo koma Rómverjar og taka land vort og þjóð.

49. En einn af þeim, Kaífas, þess árs ædsti prestur, sagði þeim:

50. Þér vitið ekkert og hugleiðið ekki, að það er betra, að einn maður deyi fyrir fólkið, svo ekki fyrirfarist öll þjóðin.

51. En þetta talaði hann ekki af sjálfum sèr, heldur spáði hann, af því hann var ædsti prestur það árið, að Jesús ætti að deya fyrir þjóðina, og ekki einúngis fyrir þjóðina,

52. Heldur og til þess, að hann safnaði í eitt þeim sundur tvístruðu börnum Guðs.

53. Upp frá þessum degi ráðgæðust þeir því um að lífláta hann.

54. Þess vegna gekk Jesús ekki frammar um berlega meðal Gyðinga, heldur fór hann þaðan í það hérað, sem liggur í nánd við eyðimörkina, til þeirrar borgar, sem heitir Efrain, og var þar nokkurn tíma með lærisveinum sínum.

55. ¶ En nálægir voru páskar Gyðinga, og margir fóru úr héraðinu til Jerúsalem fyrir páskana til að hreinsa sig.

56. Þá leitudu þeir að Jesús, og sögðu hver við annan, þar sem þeir stóðu í musterinu: hvað sýnist yður, að hann kemur ekki til hátíðarinnar?

57. En höfuðprestarnir og Farisearnir höfðu gefið þá skipun, að ef nokkur vissi, hvar hann væri, skyldi hann segja til, svo þeir gætu handtekið hann.

12. KAPITULI.

Jesú smurníng; innreið í Jerúsalem; Grilkkir vilja sjá hann.

EN sex dögum fyrir páska kom Jesús til Bethanía, þar sem Lazarus var, sá sem hafði dáið og sem Jesús hafði vakið upp frá dauðum.

2. Þá gjörðu þeir honum þar kvöldverð, og Marta gekk fyrir borðum, en Lazarus var einn af þeim, sem sátu til borðs með honum.

3. Þá tók María pund af

ómeingudum og dýrmætum nardus smyrslum og smurði Jesú fætur, og þerraði með hárlökkum sínum fætur hans, en húsið fylltist af ilm smyrslanna.

4. Þá sagði einn af hans lærisveinum, Júdas Símonsson, Iskariót, sem síðan sveik hann:

5. Hví eru þessi smyrslir ekki seld fyrir þrjú hundruð peninga, og gefin fátækum.

6. En þetta sagði hann, ekki af því honum væri ant um fátæka, heldur af því að hann var þjófur; hann hafði fepýngjuna og bar það, sem í hana var lagt.

7. Þá sagði Jesús: láttu hana vera, þetta hefir hún geymt til míns greptrunardags;

8. Því að fátæka hafið þér ætíð hjá yður, en mig hafið þér ekki ætíð.

9. Nú fèkk mikill fjöldi af Gyðingum að vita, að hann væri þar, og þeir komu ekki einungis vegna Jesú, heldur og til að sjá Lazarus, sem hann hafði upp vakið frá dauðum.

10. ¶ En ædstu prestarnir ráðgudust um að deyða Lazarus einnig;

11. Því hans vegna fóru þángað margir Gyðingar, og trúðu á Jesúm.

12. ¶ Daginn eftir, þegar hinn

mikli fjöldi, sem kominn var til hátíðarinnar, heyrði, að Jesús kæmi til Jerúsalem,

13. Tóku þeir pálmaviðargreinir, og geingu á móti honum og hrópuðu: hósanna, blessaður sè sá, sem kemur í nafni Drottins, Ísraels konúngurinn!

14. En Jesús fèkk sèr úngan asna og settist upp á hann, eins og skrifað er:

15. “Óttast ekki, Síons dóttir, sjá, konungur þinn kemur ríðandi á ösnufola.”

16. Þetta skildu ekki lærisveinar hans í fyrstunni, heldur mintust þeir þess, þá Jesús var vegsamlegur orðinn, að þetta var skrifað um hann, og að þetta höfðu þeir við hann gjört.

17. En fólksfjöldinn, sem með honum var, vitnaði, að hann hefði kallað Lazarus úr gröf-inni og uppvakið hann frá dauðum.

18. Vegna þess gekk og múgurinn á móti honum, því menn höfðu heyrt, að hann hefði gjört þetta jarteikn.

19. Þá sögðu Farísearnir hver við annan: þèr sjáid, að þèr komið eingu til vegar. Sjá, hvert mannsbarn hleypur eptir honum.

20. ¶ En þar voru nokkrir Grikkir af þeim, sem komnir

voru til að biðjast fyrir á hátíð-inni;

21. Þessir geingu til Filippusar, sem var frá Betsaida í Galílea, og báðu hann og sögðu: herra, vèr viljum sjá Jesúm.

22. Filippus fór og sagði Andrési, en Andrés og Filippus sögðu aptur Jesú.

23. ¶ En Jesús svaraði þeim og sagði: tíminn er kominn, að Mannsins Sonur vegsamist.

24. Sannlega, sannlega segi eg yður: deyi ekki hveitikornið, sem fellur í jörðina, verður það ófrjósamt, en deyi það, ber það mikinn ávöxt.

25. Sá sem elskar líf sitt, mun missa það, og sá sem hatar líf sitt í þessum heimi, mun varðveita það til eilífs lífs.

26. Ef nokkur þjónar mèr, sá fylgi mèr, og hvar sem eg er, þar mun og þjón minn vera, og þann, sem mèr þjónar, mun Faðirinn heiðra.

27. Nú er sál mín óróleg, og hvað skal eg segja? Faðir, frelsa þú mig frá þessari stundu, en til þess em eg kominn, að þessi stund komi yfir mig.

28. Faðir, gjör nafn þitt vegsamlegt. Þá kom rödd af himni: eg hefi gjört það vegsamlegt og mun aptur gjöra það vegsamlegt.

29. Þá sagði fólkíð, sem stóð og heyrði: þar gekk þruma. Aðrir sögðu: eingill talaði við hann.

30. Jesús svaraði og sagði: ekki mín heldur yðar vegna kom rödd þessi.

31. Nú geingur dómur yfir þenna heim, nú mun höfðingi þessa heims verða útrekinn,

32. Og þegar eg verð hafinn frá jörðu, mun eg draga alla til mín.

33. En þetta sagði hann, til að benda til, hvada dauðdaga hann mundi deya.

34. Mannfjöldinn svaraði honum: vèr höfum heyrt í ritningunni, að Kristur verði til eilífðar, og hvernig segir þú þá, að Mannsins Sonur eigi að verða hafinn upp? hver er þessi Mannsins Sonur?

35. Þá sagði Jesús við þá: stutta stund verður ljósið hér eptir meðal yðar; gángið, meðan þèr hafið ljósið, svo myrkríð yfir falli yður ekki; sá sem geingur í myrkri, veit ekki hvert hann geingur.

36. Trúíð á ljósið, meðan þèr hafið ljósið, svo að þèr verðið ljóssins synir. Þetta talaði Jesús og fór burt og fól sig fyrir þeim.

37. ¶ En þótt hann hefði gjört svo mörg teikn í augsýn

þeirra, trúðu þeir þó ekki á hann;

38. Svo að þau orð Esajasar spámanns rættust, sem hann hafði talað: “Drottinn, hver trúir vorri prædikun, og hverjum verður sýnilegur Drottins armleggur?”

39. Þess vegna gátu þeir ekki trúað, því Esajas segir á öðrum stað:

40. “Hann hefir blindað þeirra augu og forhert þeirra hjörtu, svo þeir sjái ekki með augunum, og skilji ekki með hjartanu og snúi sér, svo að eg geti læknað þá.”

41. Þetta sagði Esajas, af því hann sá hans dýrd og talaði um hann.

42. ¶ En þó trúðu margir einnig af höfðingjunum á hann, en vegna Faríseanna meðkendust þeir það ekki, svo þeir yrðu ekki samkundu rækir;

43. Því þeir elskuðu lofstýr manna meir en Guds dýrd.

44. ¶ En Jesús kallaði og sagði: sá sem trúir á mig, hann trúir ekki á mig, heldur á þann, sem mig sendi,

45. Og sá, sem sér mig, hann sér þann, sem mig sendi.

46. Eg er ljós í heiminn kominn, svo að hver, sem á mig trúir, sè ekki í myrkrinu;

47. Og þó einhver heyri mín

orð og trúi ekki, þá dæmi eg hann samt ekki, því eg em ekki kominn til að dæma heiminn, heldur til að frelsa heiminn.

48. Sá, sem forsmáir mig, og meðtekur ekki mín orð, hefir þann, sem dæmir hann; það orðið, sem eg hefi talað, mun dæma hann á efsta degi;

49. Því eg hefi ekki talað af sjalfum mér, heldur hefir Faðirinn, sem mig sendi, gefið mér boðorð um það, hvað eg skyldi segja, og hvað eg skyldi tala.

50. Og eg veit, að hans boðorð er eilíft líf; það sem eg þar fyrir tala, það tala eg, eins og Faðirinn hefir mér sagt.

13. KAPÍTULI.

Jesús þvær fætur lærisveinanna; talar um auðmjúkt og þann, sem mundi svíkja sig, um innbyrðiskærleika; Péturs afneitun.

EN fyrir páskahátíðina, þar eð Jesús vissi, að hans stund var komin, að hann færi úr heiminum til Föðursins; og af því hann hafði elskað sína, sem voru í heiminum, elskaði hann þá alt til enda.

2. Og er kvöldmáltíðin stóð yfir og djöfullinn hafði nú þegar skotið í hjarta Júdasar Símonssonar, Iskariot, að svíkja hann,

3. Og þó Jesús vissi, að Faðirinn hefði gefið sér alt í hend-

ur, og að hann væri kominn frá Guði, og færi til Guðs,

4. Stóð hann upp frá kvöldmáltíðinni, lagði af sér klæðin, tók línúk og gyrtist honum.

5. Eptir það helti hann vatni í mundlaug, og tók að þvo fætur lærisveinanna og þerra með línúk þeim, sem hann var gyrtur.

6. Þá hann kom að Símoni Pètri, sagði þessi við hann: ætlar þú, Herra, að þvo fætur mína?

7. Jesús svaraði og sagði við hann: nú skilur þú ekki það sem eg gjöri, en seinna munt þú skilja það.

8. Pétur svaraði honum: aldrei til eilífðar skaltu þvo mína fætur. Jesús svaraði: ef eg fæ ekki að þvo þig, erum við skildir að skiptum. Símon Pétur sagði þá við hann:

9. Herra, ekki einúngis fæturna, heldur einnig hendur og höfuð.

10. Jesús sagði við hann: sá, sem þveginn er, þarf ekki að þvost nema á fótum, því hann er allur hreinn,

11. Og þèr eruð hreindir, en ekki allir; því hann þekti þann, sem síðan sveik hann, þar fyrir sagði hann: þèr eruð ekki allir hreindir.

12. Þegar hann nú var búinn

að þvo fætur þeirra, og hafði tekið klæði sín, settist hann aptur til borðs og sagði við þá: skiljið þér, hvað eg hefi gjört við yður?

13. Þér kallið mig meistara og Herra, og þér mælið rétt, því eg em það.

14. Ef að eg þá, meistarinn og Herrann, hefi þvegið yðar fætur, eigið þér og að þvo hver annars fætur;

15. Því eg gaf yður eptirdæmi, svo að þér breytið, eins og eg breytti við yður.

16. Sannlega, sannlega segi eg yður, að þjóninn er ekki meiri en hússbóndinn; sá sem sendur er, hann er ekki meiri en sá, sem sendi hann.

17. Ef þér skiljið þetta, þá eruð þér sælir, ef þér breytið eptir því.

18. ¶ Eg tala ekki um yður alla, eg þekki þá, sem eg hefi útvalið, en ritningin verður að rætast: sá, sem etur brauð með mér, hefir lypt upp hælunum á móti mér.

19. Hèdan af segi eg yður það, áður en það kemur fram, svo þegar það er fram komið, að þér þá trúið, að eg em (sá, sem eg er).

20. Sannlega, sannlega segi eg yður: hver, sem meðtekur þann, sem eg sendi, sá með-

tekur mig, en sá, sem meðtekur mig, hann meðtekur þann, sem sendi mig.

21. Þegar Jesús talaði þetta, komst hann mjög við í anda, vottaði og sagði: sannlega, sannlega segi eg yður, einn af yður mun svíkja mig.

22. Þá litu lærisveinarnir hver upp á annan, og vissu ekki, um hvern hann talaði.

23. En þar var einn af hans lærisveinum, sem sat til borðs í fadmi Jesú, sá sem Jesús elskaði.

24. Símon Pétur benti þessum, að hann skyldi spyrja að, hver sá væri, er Jesús talaði um.

25. Hann hallaði sér því upp að Jesú bjósti, og sagði við hann:

26. Herra, hver er það? Jesús svaraði: sá er það, er eg mun gefa þann bita, er eg nú dýfi í; þá dýfði hann í bitanum, og rétti að Júdasí Símonarsyni, Iskariot.

27. Og eptir þann bita fór Satan í hann. Þá sagði Jesús við hann: það sem þú gjörir, það gjör þú skjótt.

28. En einginn þeirra, sem til borðsins sátu, vissi, í hverju skyni hann sagði þetta;

29. Því sumir höldu, af því Júdas hafði þýngjuna, að Jes-

ús hefði sagt honum: kaup þú það, sem við þurfum til hátíðarinnar, ellegar að hann skyldi gefa eitthvað fátækum.

30. Þegar Júdas hafði tekið bitann, gekk hann þegar út, en þá var nótt.

31. ¶ Þegar hann var geinginn út, sagði Jesús: nú er Mannsins Sonur dýrðlegur orðinn, og Guð er í honum dýrðlegur orðinn.

32. Ef að Guð verður dýrðlegur í honum, mun Guð sjálfur gjöra hann dýrðlegan, og nú þegar mun hann gjöra hann dýrðlegan.

33. Kæru börn, eg verð nú hëðan af skamma stund hjá yður; þèr munuð leita mín, og eins og eg sagði Gyðingum, segi eg yður nú: þèr getið ekki komizt þángað, sem eg fer.

34. Eg gef yður nýtt bodorð, að þèr elskið hver annan; eins og eg elskadi yður, að þèr einnig elskið hver annan.

35. Af því munu allir sjá, að þèr eruð mínir lærisveinar, ef að þèr elskizt innbyrðis.

36. ¶ Símon Pètur svaradi honum: Herra, hvert ætlar þú að fara? Jesús svaradi honum: þángað, sem eg fer, getur þú ekki fylgt mèr nú; en seinna meir muntu fylgja mèr.

37. Pètur sagði við hann: Herra, hvers vegna get eg ekki fylgt þèr nú þegar? eg vil leggja líf mitt út fyrir þig.

38. Jesús svaradi honum: munt þú leggja líf þitt út fyrir mig? sannlega, sannlega segi eg þèr: haninn mun ekki gala fyrr, en þú verður búinn að afneita mèr þrisvar.

14. KAPÍTULI.

Jesús talar um sína burtför, bænnina, Heilagan Anda.

HJARTA yðar skelfist ekki; trúið á Guð, og trúið á mig.

2. Í húsi föður míns eru mörg hýbýli; væri ekki svo, hefði eg sagt yður það.

3. Eg fer burt til að tilbúa yður stað, og þegar eg er burt farinn, og hefi tilbúið yður stað, þá mun eg koma aptur og taka yður til mín, svo að þèr seuð, þar sem eg er.

4. Þèr vitið, hvert eg fer, og þekkið veginn.

5. Tómas segir við hann: Herra, ekki vitum vèr, hvert þú ferð, og hvernig getum vèr þá þekt veginn?

6. Jesús svaradi honum: eg em vegurinn og sannleikurinn og lífið; einginn kemur til Föðursins, nema fyrir mig.

7. Ef þèr hefðuð þekt mig, þá hefðuð þèr og þekt Föður

minn, og hëðan í frá þekkið þèr hann og hafid sèð hann.

8. Filippus sagði við hann: Herra, sýndu oss Föðurinn, og þá nægir oss.

9. Jesús svaraði honum: svo leingi hefi eg verið hjá yður, og þú, Filippus, ert ekki enn búinn að þekkja mig? sá, sem hefir sèð mig, hefir sèð Föðurinn, og hvernig segir þú: sýndu oss Föðurinn?

10. Trúir þú ekki, að eg em í Föðurnum og Faðirinn í mèr? þau orð, sem eg tala til yðar, þau tala eg ekki af sjálfum mèr; en Faðirinn, sem í mèr er, hann gjörir verkin.

11. Trúid mèr, að eg er í Föðurnum og Faðirinn í mèr; en ef ekki, þá trúid mèr vegna verkanna.

12. Sannlega, sannlega segi eg yður: sá, sem trúir á mig, mun einnig gjöra þau verk, sem eg gjöri, og hann mun gjöra meiri verk, en þessi;

13. Því eg fer til Föður míns; og hvers sem þèr biðjið í mínu nafni, það mun eg veita, svo að Faðirinn vegsamist fyrir Soninn.

14. Ef að þèr biðjið einhvers í mínu nafni, mun eg veita það.

15. ¶ Ef að þèr elskid mig, þá haldið þèr mín boðorð.

16. Og eg mun biðja Föður-

inn, og hann mun gefa yður annan huggara, svo að hann sè hjá yður eilíflega,

17. Sannleiksins Anda, sem heimurinn getur ekki meðtekið, því hann sèr hann ekki, og þekkir hann ekki, en þèr þekkið hann, því hann staðnæmist hjá yður, og mun vera í yður.

18. Eg mun ekki skilja yður eptir munaðarlausu;

19. Eg mun koma til yðar; innan skamms mun heimurinn ekki sjá mig frammar, en þèr munuð sjá mig, því eg lifi, og þèr munuð lifa.

20. Á þeim degi munuð þèr þekkja, að eg er í mínum Föður og þèr í mèr, og eg í yður.

21. Sá, sem hefir mín boðorð og heldur þau, hann elskar mig. En Faðir minn mun elska þann, sem elskar mig, og eg mun elska hann og sýna mig honum.

22. Júdas sagði þá við hann (en það var ekki Júdas Iskariót): Herra, hvað kemur til þess, að þú ætlar að sýna þig oss, en ekki heiminum?

23. Jesús svaraði honum og sagði: sá sem elskar mig, hann mun varðveita mitt orð, og Faðir minn mun elska hann, og til hans munum við koma, og taka okkur bústað hjá honum.

24. Sá, sem ekki elskar mig, hann varðveitir ekki mín orð, og það orð, sem þér heyrir, er ekki mitt, heldur Föðursins, sem mig sendi.

25. Þetta hefi eg talað við yður, meðan eg var hjá yður;

26. En Huggarinn, sá Heilagi Andi, sem Faðirinn mun senda í mínu nafni, mun kenna yður alt, og minna yður á alt sem eg hefi talað við yður.

27. Frið læt eg eptir hjá yður, minn frið gef eg yður, ekki eins og heimurinn gefur, gef eg yður. Hjarta yðar skelfist ekki nè hrædist.

28. Þér heyrðuð, að eg sagði yður: eg fer burt, og kem til yðar aptur; ef þér elskuðuð mig, þá gleddust þér af því, að eg fer til Föðursins, því Faðirinn er mér meiri.

29. Og nú hefi eg sagt yður það, áður en það kemur fram, svo að þér trúíð því, þegar það kemur fram.

30. Hér eptir mun eg ekki tala margt við yður, því að höfðingi þessa heims kemur, og í mér hefir hann ekkert.

31. En svo að heimurinn viti, að eg elska Föðurinn, og að eg gjöri eins og Faðirinn hefir mér boðið, þá standið upp, látum oss fara hëðan.

15. KAPÍTULI.

Jesú skilnaðarræða er í eptirfylgjandi þremur kapitulum.

EG em hinn sanni vínviður, og Faðir minn er vínyrkjumaðurinn;

2. Hverja þá grein á mér, sem ekki ber ávöxt, af sníður hann, en hverja þá, sem ber ávöxt, hreinsar hann, svo að hún beri meiri ávöxt.

3. Nú þegar eruð þér hreindir fyrir það orð, sem eg hefi talað til yðar.

4. Verið í mér, svo að eg sé í yður. Eins og víðargreinin getur ekki borið ávöxt af sjálfri sér, nema hún sé föst á vínviðnum, þannig ekki heldur þér, nema þér séuð í mér.

5. Eg em vínviðurinn, þér eruð greinarnar; sá sem er stöðugur í mér, og eg í honum, hann ber mikinn ávöxt, því án mín megnið þér ekkert.

6. Sá sem ekki er stöðugur í mér, honum verður snarað út, eins og afkvisti, og visnar upp; menn safna því saman, og kasta því á eld og það brennur.

7. Ef að þér eruð stöðugir í mér, og mín orð hafa stað hjá yður, þá megið þér biðja, hvers þér viljið, og það mun yður veitast.

8. Með því vegsamast Faðir

minn, að þér berið mikinn ávöxt, og þér verðið mínir lærisveinar.

9. Eins og Faðirinn hefir elskað mig, eins hefi eg elskað yður, verið staðfastir í minni elsku.

10. Ef að þér haldið mín boðorð, þá munuð þér halda minni elsku, eins og eg held boðorð Föður míns og held hans elsku.

11. Þetta hefi eg talað til yðar, svo að minn fögnuður verði hjá yður varanlegur, og fögnuður yðar fullkominn.

12. Þetta er mitt boðorð, að þér elskið hver annan, eins og eg hefi elskað yður.

13. Meiri elsku hefir einginn en þá, að hann láti líf sitt fyrir vini sína.

14. Þér eruð mínir vinir, ef þér gjörið það, sem eg hefi boðið yður.

15. Eg kalla yður ekki frammar mína þjóna, því þjóninn veit ekki, hvað herra hans gjörir; en eg hefi kallað yður vini, því alt það, sem eg hefi heyrt af mínum Föður, það hefi eg kunngjört yður.

16. Þér hafið ekki útvalið mig, heldur hefi eg útvalið yður og sett yður til þess, að þér farið og berið ávöxt, og yðar ávöxtur verði varanleg-

ur; svo að hvers þér biðjið Föðurinn í mínu nafni, það veiti hann yður.

17. Þetta býð eg yður, að þér elskið hver annan.

18. Ef heimurinn hatar yður, þá vitið, að hann hefir hatað mig fyrri en yður.

19. Ef þér væruð af heiminum, þá mundi heimurinn líklega elska sitt eigið; en af því þér eruð ekki af heiminum, þótt eg hafi útvalið yður af heiminum, þá hatar heimurinn yður.

20. Munið til þess, er eg sagði yður: Þjóninn er ekki meiri en húsbóndi hans. Hafi þeir ofsókt mig, þá munu þeir líka ofsækja yður; hafi þeir geymt mitt orð, munu þeir og geyma yðvart.

21. En alt þetta munu þeir gjöra yður vegna míns nafns, af því þeir þekkja ekki þann, sem sendi mig.

22. Hefði eg ekki komið og talað til þeirra, þá hefðu þeir ekki synd, en nú hafa þeir einga afbötun synd sinni.

23. Sá sem hatar mig, sá hatar og minn Föður.

24. Ef eg hefði ekki gjört þau verk á meðal þeirra, sem einginn annar hefur gjört, þá hefðu þeir ekki synd; en nú hafa þeir sæð þau, og hafa

bæði hatað mig og Föður minn.

25. En grein þessi í lögmáli þeirra hlýtur að rætast: "þeir hötuðu mig án saka."

26. En þegar Huggarinn kemur, sem eg mun senda yður frá Föðurnum, sá sannleiksins Andi, sem fram geingur af Föðurnum, hann mun vitna um mig;

27. En þér munuð og vitna um mig, því þér hafið frá upphafi með mér verið.

16. KAPÍTULI.

ÞETTA sagði eg yður, svo að þér hneyksluðust ekki:

2. Þeir munu gjöra yður samkunduræka; já, sá tími mun koma, að hver, sem líflætur yður, mun þykjast gjöra Guði þægt verk,

3. Og þetta munu þeir gjöra, af því þeir þekkja hvorki Föðurinn nè mig.

4. En þetta sagði eg yður, svo að þér minnst þess, þegar að því kemur, að eg sagði yður það; en eg sagði yður ekki í upphafi, því eg var með yður.

5. En nú fer eg til hans, sem mig sendi, og einginn yðar spyr mig: hvert fer þú?

6. Heldur hefir brygð uppfyllt yðar hjarta, af því eg talaði þetta.

7. En eg segi yður sannleikann: það er yður til góðs, að eg fari hëðan; því fari eg ekki, mun Huggarinn ekki koma til yðar, en þegar eg er farinn, mun eg senda hann til yðar.

8. Og þegar hann kemur, mun hann sannfæra heiminn um synd og um rëttlæti og um dóm.

9. Um synd, af því þeir trúu ekki á mig;

10. En um rëttlæti, af því eg fer til Föðursins og þér sjáið mig ekki leingur;

11. En um dóm, af því höfðingi þessa heims er dæmdur.

12. Eg hefi enn margt að segja yður, en þér getið ekki borið það að sinni;

13. En þegar hann, sá sannleikans Andi kemur, mun hann leida yður í allan sannleika, því hann mun ekki tala af sjálfum sér, heldur mun hann tala það, sem hann heyrir og kunngjöra yður hið ókomna.

14. Hann mun veggsama mig, því af mínu mun hann taka og kunngjöra yður.

15. Alt það, sem Faðirinn hefir, það er mitt, því sagða eg, að hann mundi af mínu taka og kunngjöra yður.

16. Innan skamms munuð þér ekki sjá mig, og innan skamms munuð þér sjá mig aptur, því eg fer til Föðursins.

17. Þá sögðu nokkrir af hans lærisveinum, hver við annan : hvað er þetta, sem hann segir við oss : innan skamms munuð þér ekki sjá mig, og svo munuð þér innan skamms sjá mig aptur ; og þetta : eg fer til Föðursins ?

18. Þeir sögðu því : hvað er þetta, sem hann segir : innan skamms? vèr skiljum ekki það, sem hann talar.

19. Jesús varð þess þá var, að þeir vildu spyrja hann, og sagði við þá : þér spyrjizt á um það, að eg sagði : innan skamms munuð þér ekki sjá mig, og aptur munuð þér sjá mig innan skamms.

20. Sannlega, sannlega segi eg yður : þér munuð sýta og gráta, en heimurinn mun fagna ; þér munuð verða hryggvir, en yðar hrygð mun snúast í fögnuð.

21. Konan, þegar hún fæðir, þá hefir hún hrygð, því hennar tími er kominn ; en þegar hún hefir barnið fætt, minnst hún ekki frammar harmkvælisins fyrir fagnadar sakir, því að maður er í heiminn borinn ;

22. Eins hafid þér nú að sönnu hrygð, en eg mun sjá yður aptur, og yðvart hjarta mun fagna, og yðvarn fögnuð tekur einginn frá yður.

23. Og á þeim degi munuð þér mig einskis spyrja. Sannlega, sannlega segi eg yður : hvers þér biðjið Föðurinn í mínu nafni, það mun hann veita yður.

24. Hingað til hafid þér einskis beðið í mínu nafni ; biðjið, og þér munuð öðlast, svo að yðar fögnuður sè fullkominn.

25. Þetta hefi eg talað til yðar í orðskviðum ; sá tími kemur, að eg mun ekki leingur tala við yður í orðskviðum, heldur mun eg berlega segja yður af Föðurnum ;

26. Á þeim tíma munuð þér biðja í mínu nafni, og ekki segi eg yður, að eg muni biðja Föðurinn fyrir yður,

27. Því sjálfur Faðirinn elskar yður, af því þér hafid elskað mig og hafid trúað, að eg sè kominn frá Guði.

28. Eg em út geinginn frá Föðurnum og kominn í heiminn ; eg mun aptur yfirgefa heiminn og fara til Föðursins.

29. Lærisveinar hans segja við hann : sjá, nú talar þú berlega, og mælir eingan orðskvið.

30. Nú vitum vèr, að þú veizt alt, og þarft þess ekki, að nokkur spyrji þig ; þess vegna trúum vèr, að þú sèrt frá Guði kominn.

31. Jesús svaraði þeim : trúid þér nú ?

32. Sjá, sá tími kemur og er nú þegar kominn, að þér munuð tvístrast, hver heim til sín, og látið mig einan, en eg em samt ekki einn, því Faðirinn er með mér.

33. Þetta hefi eg talað til yð- ar, svo að þér hefðuð frið í mér. Í heiminum munuð þér hafa þreinging, en verið ör- uggir, eg hefi sigrað heiminn.

17. KAPÍTULI.

Jesú ben til Guðs.

ÞETTA talaði Jesús, hóf sín augu til himins og sagði: Faðir, tíminn er kominn; gjör Son þinn dýrðlegan, svo að Sonurinn einnig gjöri þig dýrð- legan,

2. Eins og þú hefir gefið hon- um vald yfir öllu holdi, svo hann gefi eilíft líf öllum þeim, sem þú gafst honum.

3. En þetta er hið eilífa líf, að þeir þekki þig einan sann- an Guð og þann, sem þú send- ir, Jesúm Krist.

4. Eg hefi gjört þig dýrðleg- an á jörðunni, eg hefi lokið því verki, sem þú fékkst mér að vinna;

5. Gjör mig nú vegsamlegan, Faðir, hjá sjálfum þér með þeirri dýrð, sem eg hafði hjá þér, aður en heimurinn var.

6. Eg hefi auglýst þitt nafn

þeim mönnum, sem þú gafst mér af heiminum; þeir voru þínir, og þú gafst mér þá, og þeir hafa varðveitt þitt orð.

7. Nú vita þeir, að alt það, sem þú hefir mér gefið, er frá þér,

8. Því að þau orð, er þú gafst mér, hefi eg gefið þeim; þeir hafa tekið við þeim, og þeir vita með sannni, að eg em kominn frá þér, og trúá, að þú hafir sent mig.

9. Eg bið fyrir þeim; ekki bið eg fyrir heiminum, heldur fyrir þeim, sem þú gafst mér, af því þeir eru þínir;

10. Og alt mitt er þitt, og það sem þitt er, það er mitt, og eg em í þeim dýrðlegur orðinn.

11. Eg verð ekki leingur í heiminum, þessir verða í heim- inum, en eg fer til þín. Heil- agi Faðir, varðveit þá í þínu nafni, er þú gafst mér, svo þeir sæu eitt, eins og við.

12. Meðan eg var hjá þeim í heiminum, varðveitti eg þá í þínu nafni. Eg varðveitti þá, sem þú gafst mér, og einginn þeirra týndist, nema sá glöt- unar sonur, svo að ritningin rættist.

13. En nú fer eg til þín, og þetta tala eg í heiminum, svo þeir hafi í sjálfum sér minn fögnuð fullkominn.

14. Eg hefi gefið þeim þitt

orð, og heimurinn hataði þá, því þeir eru ekki af heiminum, eins og eg er ekki af heiminum.

15. Ekki bið eg, að þú takir þá úr heiminum, heldur að þú verndir þá fyrir illu.

16. Þeir eru ekki af heiminum eins og eg em ekki af heiminum.

17. Helga þú þá í þínum sannleika, þitt orð er sannleikur.

18. Eins og þú sendir mig til heimsins, hefi eg sent þá til heimsins,

19. Og fyrir þá helga eg sjálfan mig, svo að þeir sèu helgadir í sannleikanum.

20. En eg bið ekki einungis fyrir þessum, heldur og fyrir þeim, sem trúa munu á mig fyrir þeirra orð;

21. Svo að allir sèu eitt, eins og þú, Faðir, ert í mèt, og eg í þér, svo að þeir og sèu eitt í okkur, svo að heimurinn trúi, að þú hafir sent mig.

22. Og þá dýrð, sem þú gafst mèt, hefi eg gefið þeim, svo þeir sèu eitt, eins og við erum eitt,

23. Eg í þeim og þú í mèt, svo þeir sèu fullkomlega sameinadir og heimurinn viti, að þú sendir mig og elskir þá, eins og þú elskar mig.

24. Faðir, eg vil, að þeir, sem

þú gafst mèt, sèu hjá mèt, þar sem eg er, svo þeir sjái mína dýrð, sem þú gafst mèt; því þú elskadur mig, fyrr er veröldin var grundvölluð.

25. Réttláti Faðir, þó að heimurinn þekki þig ekki, þá þekki eg þig, og þessir hafa þekt, að þú sendir mig.

26. Eg hefi auglýst þeim þitt nafn og mun auglýsa það, svo að sú elska, sem þú elskadur mig með, sè í þeim og eg í þeim.

18. KAPÍTULI.

Jesús er leiddur fyrir hinn andlega rétt, og fyrir him veraldlega rétt.

ÞEGAR Jesús hafði talað þetta, gekk hann út með lærisveinum sínum yfir um lækinn Kedron. Þar var grasgardur, þángað gekk Jesús og lærisveinar hans.

2. En Júdas, sem sveik hann, þekti og stadinn, því Jesús var vanur að koma þángað með sínum lærisveinum.

3. Þegar nú Júdas hafði tekið með sér stríðsmanna flokkinn og þjóna prestahöfðingjanna og Fariseanna, kom hann þángað með blysum, skriðbyttum og vopnum.

4. En Jesús sem vissi alt, er yfir hann mundi koma, gekk fram og sagði við þá: að hverjum leitid þér?

5. Þeir svöruðu honum: að Jesú frá Nazaret. Jesús sagði við þá: eg em hann. En Júdas, sem sveik hann, stóð hjá þeim.

6. Þegar hann þá sagði við þá: eg em hann, hopuðu þeir á hæl og féllu til jarðar.

7. Hann spurði þá þar fyrir í annað sinn: að hverjum leitið þér? En þeir sögðu: að Jesú frá Nazaret.

8. Jesús svaraði: eg sagði yður, að eg væri sá hinn sami; ef að þér þá leitið mín, leyfið þessum að fara;

9. Svo það orð rættist, sem Jesús hafði talað: eingum glataði eg af þeim, sem þú gafst mér.

10. En Símon Pètur, sem hafði sverð, brá því, hjó þjón prestahöfðingjans og sneið af honum hægra eyrað; en sá þjón hét Malkus.

11. Jesús sagði þá við Pètur: slíðra þú sverð þitt. Ættilt eg ekki að drekka þann kaleik, sem Faðir minn hefur gefið mér?

12. Flokkurinn, fyrirlíðinn og þjónar Gyðinganna gripu nú Jesúm og bundu hann,

13. Og leiddu hann fyrst til Hannas, því hann var teingdafaðir Kaífasar, sem það árið var æðsti prestur.

14. En Kaífas var sá, sem

gefið hafði Gyðingum það ráð, að gagnlegt væri, að einn maður væri líflátinn fyrir þjóðina.

15. ¶ En Símon Pètur fylgdi Jesú og annar lærisveinn, en sá lærisveinn var kunnugur hinum æðsta presti og gekk inn með Jesú í hús prestahöfðingjans, en Pètur stóð fyrir utan dyrnar.

16. Þá gekk út hinn annar lærisveinn, sem kunnugur var prestahöfðingjanum, talaði við þá þernu, sem gætti dyranna, og leiddi Pètur inn.

17. Þá sagði þernan, sem gætti dyranna, við Pètur: ert þú ekki líka einn af lærisveinum þessa manns? Hann svaraði: ekki em eg.

18. En þjónarnir og sveinarnir stóðu þar við eld, sem þeir höfðu gjört, og vermdi sig, því kalt var; en Pètur stóð hjá þeim og vermdi sig.

19. ¶ Þá spurði prestahöfðinginn Jesúm að lærisveinum hans og kenningu.

20. Jesús svaraði honum: eg hefi talað opinberlega fyrir heiminum; eg hefi ætíð kent í samkundunum og í musterinu, þar sem allir Gyðingar samankoma, og ekkert hefi eg talað í leyni; hví spyr þú mig?

21. Spyr þú þá, sem heyrta hafa, hvað eg hefi talað við þá;

sjá, þessir vita, hvað eg hefi sagt.

22. En er Jesús talaði þetta, gaf einn af þjónunum, sem hjá stóð, Jesú kinnhest og sagði: svarar þú svona prestahöfðingjanum?

23. Jesús svaraði honum: hafi eg talað rángt, þá sanna þú það, en hafi eg talað rétt, hvi slær þú mig?

24. Hannas sendi hann bundinn til prestahöfðingjans Kaifasar. En Símon Pétur stóð og vermdi sig.

25. Þeir sögðu þá við hann: ert þú og einn af hans lærisveinum? Hann neitaði og sagði: ekki em eg.

26. Einn af þjónum prestahöfðingjans, frændi þess, sem Pétur hjó af eyrað, segir þá: sá eg þig ekki í grasgarðinum með honum?

27. Þá neitaði Pétur enn aptur, og jafnskjótt gól hanninn.

28. ¶ Nú leiddu þeir Jesúm frá Kaifasi til hallar landshöfðingjans, en það var snemma morguns, og þeir geingu ekki sjálfir inn í höllina, svo þeir saurgudust ekki, heldur mættu neyta páskalambsins.

29. Pílatus gekk þá út til þeirra og sagði: hverja ákæru færið þér gegn þessum manni?

30. Þeir svöruðu og sögðu

við hann: væri þessi ekki illræðismaður, þá hefðum vèr ekki selt þér hann í hendur.

31. Pílatus sagði þá við þá: takið þér hann og dæmið hann eptir yðar lögum. Þá sögðu Gyðingar við hann: oss leyfist ekki að lífláta nokkurn,

32. Svo það réttist, sem Jesús hafði fyrir fram sagt um það, hvaða dauðdaga hann mundi fá.

33. Þá gekk Pílatus aptur inn í höllina, kallaði Jesúm til sín og sagði við hann: ert þú Gyðingur konungurinn?

34. Jesús svaraði: talar þú þetta af sjálfum þér, eður hafa aðrir sagt þér það um mig?

35. Pílatus svaraði: er eg þá Gyðingur? Þjóð þín og kennimanna höfðingjarnir færðu mér þig, hvað hefir þú aðhafzt?

36. Jesús svaraði: mitt ríki er ekki af þessum heimi; væri mitt ríki af þessum heimi, þá hefðu þjónar mínir barizt, svo eg kæmist ekki á vald Gyðinga; en nú er mitt ríki ekki þaðan.

37. Pílatus sagði þá við hann: ertu þá ekki konungur? Jesús svaraði: rétt segir þú, að eg sè konungur; til þess em eg fæddur, og til þess kom eg í heiminn að eg beri vitni sann-

leikanum, og hver sem elskar sannleikann, sá hlýðir minni röddu.

38. Pílatus svaraði honum: hvað er sannleikur? Og í því hann sagði þetta, gekk hann út aptur til Gyðinga og segir við þá: eg finn einga sök hjá honum;

39. En það er venja hjá yður, að eg á páskum gefi yður einn lausan. Viljið þér þá ekki, að eg gefi yður nú lausan Gyðinga konúnginn?

40. Þeir æptu þá allir á móti og sögðu: ekki þenna, heldur Barabbas; en Barabbas var stigamaður.

19. KAPÍTULI.

Jesús er krossfestur og lagður í gröfina.

ÞÁ tók Pílatus Jesús og húdstrýkti hann.

2. En stríðsmennirnir fléttuðu kórónu af þyrnum, og settu á höfuð hans, og færðu hann í purpurakápu og sögðu:

3. Heill sèrt þú, konúngur Gyðinga, og þeir gáfu honum þústra.

4. Pílatus gekk þá út aptur og sagði við þá: sjá, eg leiði hann nú út aptur til yðar, svo að þér vitið, að eg finn einga sök hjá honum.

5. Jesús gekk þá út með þyrnikórónu á höfði og í pur-

purakápu, og Pílatus sagði við þá: sjáið manninn.

6. En þegar prestahöfðingjarnir og þjónarnir sáu hann, æptu þeir og sögðu: krossfestu, krossfestu hann! Pílatus sagði við þá: takið þér hann og krossfestið, því að eg finn einga sök hjá honum.

7. Gyðingar svöruðu honum: vèr höfum lög, og eptir vorum lögum á hann að deya, því hann hefir gjört sig sjálfan að Guðs Syni.

8. ¶ Þegar Pílatus heyrði þetta, varð hann enn hræddari,

9. Gekk inn í höllina aptur og sagði við Jesúm: hvaðan ertu? En Jesús svaraði honum ekki.

10. Pílatus sagði þá við hann: talar þú ekki við mig? veiztu ekki, að eg hefi vald til að krossfesta þig og vald til að láta þig lausan?

11. Jesús svaraði: ekki hefðir þú vald yfir mér, nema þér væri gefið það ofan að; því er sá enn sekari, sem ofurseldi mig þér.

12. Upp frá því leitaðist Pílatus við að láta hann lausan; en Gyðingar kölluðu og sögðu: ef að þú sleppir honum, þá ertu ekki vinur keisarans. Hver sem gjörir sig að konúngi, hann rís á móti keisar-anum.

13. ¶ Þegar Pílatus heyrði þetta, leiddi hann Jesúm út og settist, á dómstólinn á þeim stað, sem heitir hinn steinlagði, en á hebresku, Gabbatha.

14. En þá var aðfangadagur Páska, hær um bil um sjöttu stund.

15. Nú sagði hann við Gyð-ínga: sjáid konung yðar! En þeir kölluðu: burt, burt með hann, krossfestu hann. Pílat-ús sagði við þá: á eg að krossfesta konung yðar? Þá svöruðu hinir ædstu prestar: vèr höfum ekki konung nema keisarann.

16. Þá fèkk hann þeim Jes-úm, til þess að hann yrði krossfestur; en þeir tóku við Jesú og leiddu hann burt.

17. En hann bar sinn kross og gekk út til þess staðar, sem heitir hausaskelja-staður, á hebresku, Golgata;

18. Þar krossfestu þeir hann, og með honum tvo aðra, sinn til hvorrar handar, en Jesúm í miðid.

19. ¶ En Pílatus skrifaði líka yfirskrípt og festi hana á krossinn; en svo var skrifad: **JESÚS FRÁ NAZARET, KONÚNGUR GYÐÍNG-ANNA.**

20. Þessa yfirskrípt lásu margir Gyðingar, því sá stað-

ur, þar sem Jesús var kross- festur, var nærri borginni; hún var og skrifuð á heb- bresku, grísku og latínu.

21. Þá sögðu ædstu prestar Gyðinga við Pílatus: skrifa þú ekki: konungur Gyðinganna, heldur að hann hafi sagt: eg em konungur Gyðinga.

22. Pílatus svaradi: það sem eg hefi skrifad, það hefi eg skrifad.

23. ¶ En er stríðsmennirnir köfðu krossfest Jesúm, tóku þeir klæði hans og skiptu í fjóra parta, hverjum stríðs- manni part, líka kyrtillinn; en kyrtillinn var ekki saumaður, heldur frá ofanverðu niður úr þrjónaður.

24. Þeir sögðu því hver við annan: skerum hann ekki í sundur, hlutumst heldur um, hver hann skal fá; svo að sú ritning rættist, sem segir: “þeir skiptu með sér klæd- um mínum og köstudu hlut um kyrtil minn.”

25. ¶ Þetta gjörðu nú stríðs- mennirnir. En hjá krossinum stóð móðir Jesú og móður- systir hans, María kona Kleó- fu, og María frá Magdölum.

26. Þegar Jesús sá nú móður sína og þann lærisvein, sem hann elskadi, standandi þar hjá, sagði hann við móður

sína: kona, sjá, þar er þinn sonur; síðan sagði hann við lærisveininn:

27. Sjá, þar er þín móðir, og frá þeirri stundu tók lærisveinninn hana að sér.

28. ¶ Eptir þetta, þar eð Jesús vissi, að alt var nú þegar fullkomnað, svo að ritningin skyldi rætast, sagði hann: "mig þyrstir."

29. Þar var ker fult af ediki; þeir fyltu njarðarvött með edik, settu hann á ísópslegg og báru Jesú að munni.

30. En er Jesús hafði til sín tekið edikið, sagði hann: "það er fullkomnað;" og hann hneigði höfuðið og gaf upp andann.

31. En svo, að líkamirnir væru ekki á krossinum um sabbatsdaginn, þar eð aðfángadagur var, því að sá sabbatsdagur var mikill, beiddu Gyðingar Pílatus að bein þeirra væru brotin og ofan tekin.

32. Þar fyrir komu stríðsmennirnir og brutu fótleggi hins fyrsta, og þá hins annars, sem með honum höfðu verið krossfestir.

33. En sem þeir komu að Jesú, og sáu að hann var þegar dáinn, brutu þeir ekki hans fótleggi;

34. En einn af stríðsmönnum um stakk spjóti í síðu hans

og jafnskjótt kom út blóð og vatn;

35. Og sá hefir vitnað það, sem sá, og hans vitnisburður er sannur, og hann veit, að hann segir satt, svo að þér einnig trúið.

36. Því þetta er fram komið, svo að ritningin rættist: "bein kans skulu ekki brjótast."

37. Og á öðrum stað segir önnur ritning: "þeir munu sjá þann, sem þeir stúngu."

38. ¶ En eptir þetta bað Jósep frá Arematía Pílatus, að hann mætti ofan taka Jesú líkama; því hann var Jesú lærisveinn, þó heimuglegur af ótta fyrir Gyðingum; og Pílatus leyfði það.

39. Hann fór því til og tók Jesú líkama; en Nikódemus kom líka, sá sem áður hafði um nótt homið til Jesú; hann hafði með sér hær um bil hundrad pund af myrrublöndu alóe.

40. Þá tóku þeir Jesú líkama og sveipudu hann í línúk með dýrum smyrslum, eins og Gyðinga siður er að búa lík til greptrunar.

41. En þar, sem Jesús hafði verið krossfestur, var grasgaurður, og í grasgaurðinum ný gróf, sem einginn hafði enn verið lagður í.

42. Þar lögðu þeir Jesúm vegna aðfangadags Gyðinga, því gröfin var nærri.

20. KAPÍTULI.

Jesú upprisa boduð ; hann birtist sjálfur Maríu og síðan lærisveinum.

EN snemma á fyrsta degi vikunnar, áður en bjart var orðið, kemur María frá Magdölum til grafarinnar og sér, að steinninn er tekinn frá gröfinni.

2. Hún hleypur þá til Símonar Péturs og hins annars lærisveins, sem Jesús elskaði, og segir við þá: það er búíð að taka Drottinn burt úr gröfinni, og vèr vitum ekki, hvar hann hefir verið lagður.

3. Þá fór Pétur út og hinn annar lærisveinn, og þeir komu til grafarinnar.

4. En þeir tveir hlupu ásamt, og hinn lærisveinninn hljóp hraðara en Pétur, og kom fyrri að gröfinni ;

5. Og þá hann gægðist inn í gröfina, sá hann línúkana liggja þar, en þó gekk hann ekki inn.

6. Þá kom Símon Pétur, sem á eptir var, og hann gekk inn í gröfina og hann sá líka línúkana liggja þar

7. Og sveitadúkinn, sem hafði verið um höfuð hans, ekki hjá línúkunum, heldur út af fyr-

ir sig samanbrotinn á öðrum stað.

8. Þá gekk og inn hinn lærisveinninn, sem fyrr hafði komið til grafarinnar, og sá og trúði ;

9. Því enn þá skildu þeir ekki ritninguna, að hann ætti að upp rísa frá dauðum.

10. Síðan fóru lærisveinarnir heim til sín aptur.

11. ¶ En María stóð hjá gröfinni og grèt ; en sem hún grèt, gægðist hún inn í gröfina,

12. Og sá tvo eingla hvít-klaedda sitjandi, annan til höfða, hinn til fóta, þar sem Jesús hafði legið.

13. Og þeir sögðu við hana : kona, hví grætur þú ? Hún svaraði þeim : af því búíð er að taka burt Drottinn minn, og eg veit ekki, hvar hann hefir verið lagður.

14. Í því hún sagði þetta, varð henni lítið aptur fyrir sig, og þá sá hún Jesúm standa þar, en hún vissi ekki, að það var Jesús.

15. Jesús segir við hana : kona, hvað grætur þú ? að hverjum leitar þú ? Hún, sem hugsaði, að þetta væri grasgarðsvörðurinn, sagði við hann : herra, hafir þú borið hann í burtu, þá segðu mér, hvar þú hefir lagt hann, og mun eg sækja hann.

16. Jesús sagði við hana: María; hún snèri sèr við og segir á hebresku: Rabbúni, það er: lærimeistari.

17. Jesús sagði við hana: snertu mig ekki, því enn þá er eg ekki uppstiginn til Föður míns; en farðu til bræðra minna og segðu þeim, eg muni upp stíga til míns Föður og yðar Föður, til míns Guðs og yðar Guðs.

18. María frá Magdölum kemur og segir lærisveinunum, að hún hafi sèð Drottinn, og að hann hafi talað þetta við sig.

19. ¶ En að kvöldi hins sama dags, sem var sá fyrsti í vikunni, og eptir að búid var að læsa dyrum þar sem lærisveinarnir vöru saman komnir af ótta fyrir Gyðingum, kom Jesús og stóð mitt á meðal þeirra og sagði við þá: fríður sè með yður.

20. Og í því hann talaði þetta, sýndi hann þeim hendur sínar og síðu. En lærisveinarnir urðu gladdir þegar þeir sáu Drottinn.

21. Jesús sagði þá aptur við þá: fríður sè með yður Eins og Faðirinn hefir sent mig, eins sendi eg yður;

22. Og í því hann sagði þetta, blès hann á þá og sagði: meðtakið þèr Heilagan Anda.

23. Hverjum sem þèr fyrir-

gefið syndirnar, þeim eru þær fyrirgefnar, og hverjum sem þèr synjið fyrirgefníngar, þeim verður synjað um fyrirgefníngu.

24. ¶ En Tómas, það þýðir: tvíburi, einn af þeim tólf, var ekki með þeim, þegar Jesús kom.

25. Þar fyrir sögðu hinir lærisveinarnir honum frá, að þeir hefðu sèð Drottinn. En hann svaraði þeim: sjái eg ekki naglaförin í hans höndum og láti fingur minn í þau, og hönd mína í síðu hans, þá trúi eg ekki.

26. ¶ Og eptir átta daga voru hans lærisveinar aptur inni og Tómas með þeim. Þá kom Jesús að læstum dyrum og stóð mitt á meðal þeirra og sagði: fríður sè með yður.

27. Síðan sagði hann við Tómas: kom þú hingað með fingur þinn og skoða hendur mínar; kom þú með hönd þína og legg í síðu mína, og vertu ekki vantrúaður, heldur trúaður.

28. Tómas svaraði og sagði við hann: Drottinn minn og Guð minn.

29. Jesús svaraði: af því þú sást mig, Tómas, trúðir þú; en sælir eru þeir, sem ekki sjá, en trúa þó.

30. ¶ En hèr að auki gjörði

Jesús mörg önnur teikn í aug-sýn lærisveina sinna, sem ekki eru skrifuð í þessari bók.

31. En þetta er skrifað, svo að þér tryðuð, að Jesús er Kristur Sonur Guðs, og svo að þér, sem trúid, hafið lífið í hans nafni.

21. KAPÍTULI.

Jesús birtist lærisveinum sínum í Galílea; segir Pètri fyrir afdrif hans.

EPTIR þetta birtist Jesús aptur lærisveinum sínum við Tíberíasvatn. En þannig birtist hann:

2. Símon Pètur og Tómas, sem þýðir: tvíburi, og Natanael frá Kana í Galílea og Sebedeusar synir og tveir aðrir af lærisveinum hans voru þar ásamt.

3. Símon Pètur segir við þá: eg vil fara að fiska. Þeir segja við hann: vèr komum líka með þér. Þeir geingu út og stigu þegar á skip; en þá nóttina feingu þeir ekkert.

4. En er dagur var runninn, stóð Jesús við vatnið, samt vissu ekki lærisveinarnir, að það var Jesús.

5. Jesús sagði þá við þá: börn, hafið þér nokkuð matarkyns? Þeir sögðu: nei.

6. Hann sagði þá við þá: kastið netinu hægramegin við skipið, þá munuð þér afla.

Þeir köstuðu því nú, og gátu þá ekki dregið það fyrir fiski-mergð.

7. Þá segir sá lærisveinn, sem Jesús elskaði, við Pètur: það er Drottinn. En er Símon Pètur heyrði, að það væri Drottinn, batt hann kyrtílinn að sèr, því hann var snöggklæddur og fleygði sèr í vatnið.

8. En hinir lærisveinarnir komu á skipinu (því þeir voru ekki langt frá landi, heldur svo sem tvö hundruð álnir), og drógu netin að landi, með fiskinum í.

9. En er þeir voru geingnir á land, sjá þeir glæður og fisk lagðan á þær og brauð.

10. Jesús segir þá við þá: komið með nokkuð af fiskunum, sem þér nú veidduð.

11. Símon Pètur fór til og dró netið á land, fult af stórum fiskum, hundrad fimmtíu og þremur: en þó þeir væru svo margir, rifnaði netið ekki.

12. Jesús segir við þá: komið og takið dagverð. En einginn af lærisveinum réðst til að spyrja hann: hver ertu? Því þeir vissu, að það var Drottinn.

13. Þá kemur Jesús og tekur brauðið og gefur þeim, sömu-leiðis fiskinn.

14. Þetta var í þriðja sinni,

sem Jesús birtist lærisveinum sínum, eptir að hann var upp risinn frá dauðum.

15. ¶ En er þeir höfðu mat-
azt, segir Jesús við Símon Pè-
tur: Símon Jónasson, elskar
þú mig meir en þessir? hann
svaraði honum: já, Herra, þú
veizt, að eg elska þig. Jesús
segir við hann: gæt þú lamba
minna.

16. Hann segir aptur í annað
sinn við hann: Símon Jónas-
son, elskar þú mig? hann
svaraði honum: já, Herra, þú
veizt, að eg elska þig. Jesús
segir þá við hann: hirð þú
sauði mína.

17. Hann segir í þriðja sinni
við hann: Símon Jónasson,
elskar þú mig? þá ángraðist
Pètur, af því hann sagði í
þriðja sinni við hann: elskar
þú mig? og hann sagði við
hann: Herra, þú veizt alt, þú
veizt, að eg elska þig. Jesús
segir við hann: geym þú sauða
minna.

18. Sannlega, sannlega segi
eg þér: þegar þú varst yngri,
gyrtir þú þig og gekkst, hvert
sem þú vildir, en þegar þú
eldist, muntu útbreida hendur
þínar, og annar mun gyrða
þig, og leiða þángað, sem þú
vilt ekki.

19. En þetta sagði Jesús til

að gefa að skilja, með hverjum
dauðdaga hann skyldi veg-
sama Guð. Og þá hann hafði
þetta talað, sagði hann við
Pètur: fylg þú mèr eptir.

20. Pètur leit við, sá þann
lærisvein, sem Jesús elskaði,
koma á eptir, þann sama, sem
um kvöldmáltíðina hafði hall-
að sèr upp að Jesú brjósti og
spurt: Herra, hver er sá, sem
mun svíkja þig?

21. Þegar Pètur sá þenna,
segir hann við Jesúm: Herra,
hvað verður um þenna?

22. Jesús svarar honum: ef
eg vil, að hann bíði, þángað
til eg kem, hvað kemur það
við þig? fylg þú mèr eptir.

23. Því barst sú saga út með-
al bræðranna, að þessi læri-
sveinn mundi ekki deya. Þó
hafði Jesús ekki sagt við hann,
að hann mundi ekki deya;
heldur: ef eg vil hann bíði,
þángað til eg kem, hvað kem-
ur það við þig?

24. Þessi er sá lærisveinn, sem
hefir vitnað um þetta og skrif-
að þetta, og vèr vitum, að hans
vitnisburður er sannur.

25. Margt annað hefir Jesús
gjört, og ef það alt, eitt og
sèrhvað, ætti að skrásetjast,
hugsa eg, að jafnvel heim-
urinn ekki mundi taka þær
bækur, sem þá yrðu skrifaðar.

POSTULANNA GJÖRNÍNGAR.

1. KAPÍTULI.

Jesú himnaför; samlyndi lærisveinanna; ræða Péturs; Mattíus valinn til postula.

FYRRI frásöguna samda eg, Teófilus! um alt sem Jesús gjörði og kendi,

2. Alt til þess dags, er hann var upp numinn, eptir að hann hafði fyrir Heilagan Anda boð-orð gefið postulunum, sem hann hafði út valið;

3. Sem hann og birtist lifandi eptir písl sína með mörgum órækum kennimerkjum, þar eð hann lét þá sjá sig í fjörutíu daga, og talaði við þá það sem heyrir til Guðs ríkis.

4. Nú er hann eitt sinn var saman við þá, skipaði hann þeim að fara ekki burtu úr Jerúsalem, heldur bíða eptir fyrirheiti Föðursins, sem þér, sagði hann, hafið heyrt mig tala um.

5. Því Jóhannes skírði með vatni, en þér skuluð skírðir verða með Heilögum Anda, ekki mörgum dögum eptir þenna.

6. Þegar þeir voru saman komnir, spurðu þeir hann og sögðu: ætlarðu, Herra, á þess-

um dögum að endurreisa Ísraelsríki?

7. Hann svaraði þeim: það er ekki yðar að vita tíðir eður tíma, sem Faðirinn hefir sett í sjálfs síns vald;

8. En þér skuluð öðlast kragt Heilags Anda, sem yfir yður kemur, og þér skuluð mínir vottar vera í Jerúsalem og í öllu Gyðíngalandi og í Samaría og til jardarinnar endimarka.

9. Í því hann sagði þetta, varð hann uppnuminn, að þeim ásjáandi, og ský nam hann frá augum þeirra.

10. Nú sem þeir störfu til himins, þá hann fór frá þeim, sjá, þá stóðu tveir menn hjá þeim í hvítum klæðnaði;

11. Þeir sögðu: Galíleisku menn, hví standið þér, og horfið til himins? þessi Jesús, sem upp numinn er frá yður til himins, mun koma á sama hátt, og þér sáuð hann fara til himins.

12. Þeir snèru þá aptur til Jerúsalem frá fjallinu, sem kallað er olíufjall, er liggur í nánd við Jerúsalem eina helgidagsleið þaðan.

13. Og sem þeir komu í borgina, fóru þeir upp á lopt eitt, og hældu þar kyrru fyrir, Pétur og Jakob og Jóhannes og Andrés og Tómas, Bartólómeus og Matteus, Jakob Alfeusson og Símon Selótes og Júdas, sonur Jakobs.

14. Þessir allir voru með eindrægni stöðugir í bæna ákalli, ásamt konunum og Maríu, móður Jesú, og bræðrum hans.

15. ¶ Um þessar mundir stóð Pétur upp á meðal lærisveinanna (viðstaddir voru þar hartnærhundrað og tuttugu manns) og mælti:

16. Góðir menn og bræður, rætast hlaut ritning sú, er Heilagur Andi hafði fyrir sagt af Davíðs munni um Júdas, sem gjörðist leiðtogi þeirra, er gripu Jesúm.

17. Því hann var talinn með oss, og hafði hlotið þetta embætti.

18. Þessi aflaði (greffrunar-)reits fyrir verðlaun ódáðaverksins, steypist á höfuðið, og brast sundur í miðju, svo öll inníflin féllu út.

19. Og er þetta kunnugt orðið öllum, sem búa í Jerúsalem; svo að þessi reitur er kallaður á þeirra túngu Akeldama, það er: blóðs-reitur.

20. Því er svo skrifað í sálma-bókinni: bústaður hans skal í eyði verða og einginn í honum búa; og á öðrum stað: við embætti hans taki annar.

21. Því hæfir, að einhver þeirra, sem alla tíð hafa með oss verið, frá því að Drottinn Jesús tók að ganga út og inn með oss,

22. Alt frá skírn Jóhannesar, til þess dags er hann var frá oss upp numinn, verði vottur upprisu hans meður oss.

23. Og þeir tóku tvo til, Jósep, kallaðan Barsabas, að auknafni Rættvís, og Mattías,

24. Báðust fyrir og sögðu: Drottinn, þú sem þekkir hjörtu allra, sýndu, hvorn þessara tveggja þú hefir valið

25. Til að taka hlutdeild þessa embættis og postuladæmis, sem Júdas gekk úr, svo að hann færi til síns staðar.

26. Þeir vörpuðu þá hlutum um, og hluturinn féll á Mattías; og hann var í einu hljóði kosinn til postula með þeim ellefu.

2. KAPÍTULI.

Heilags Andá sending á hvítasunnuhátíðinni; reða Péturs um Krists pínu, upprisu, himnaför og sendingu Heilags Andá; spurningar fólksins, ráð og uppörfan Péturs; 3000 kristnast; innbyrðis umgeingni hinna fyrstu kristnu.

EN er hvítasunnudagurinn kom, voru þeir allir með einum huga til samans.

2. Og þar varð skyndilega þytur frá himni, eins og addynjanda sterkviðris, og fyllti alt húsið, sem þeir sátu í.

3. Og þeir sáu túngur, eins og af eldi væru, er kvísluðust og settu sig yfir sérhvern þeirra;

4. Og þeir urðu allir fullir af Heilögum Anda og tóku að tala annarlegum túngum, eins og Andinn gaf þeim að tala.

5. En í Jerúsalem bjuggu Gyðingar, guðræknir menn, af als konar þjóðum undir himninum.

6. Þá nú þessi hvinur varð, kom mannfjöldinn saman, og honum brá mjög við, því hver einn heyrði þá tala hans mál;

7. Urðu þá allir svo sem frá sér og undruðust, segjandi hver við annan: sjá, eru ekki allir þessir, sem tala, úr Galilea?

8. Og hverninn heyrir þá hver af oss sitt móðurmál?

9. Partar, Medar, Elamítar, vèr sem heima eigum í Mesopotamía, Júdea, Kappadosía, Pontus og Asía,

10. Í Frygía og Pamfilía, Egyptalandi og Lybíu-bygðum í nánd við Sírene, vèr Rómverjar, hèr búsettir;

11. Gyðingar, og vèr, sem

Gyðingar höfum gjörzt, Kretar, og Arabar, vèr heyrum þá tala á vorar túngur um Guðs stórmerki.

12. En allir urðu frá sér numdir og efablandnir, og einn sagði við annan: hvað ætlar úr þessu að verða?

13. En aðrir hæddust að þessu, segjandi: þeir eru fullir af sætu víni.

14. ¶ Þá gekk Pétur fram ásamt þeim ellefu, hóf upp sína raust og taladi til þeirra: Þèr Gyðingar, góðir menn, og þèr allir, sem í Jerúsalem búid, það sè yður vitanlegt, og látið yður orð mín í eyrum loda;

15. Því ekki er það, eins og þèr hugsid, að þessir sèu drukkknir, því að nú er þridja stund dags;

16. Heldur rætist hèr, það, sem spámaðurinn Jóel sagði:

17. “Það skal ske á síðustu dögum, segir Guð, eg vil úthella af Anda mínum yfir alt hold; synir yðar og dætur skulu spá, úngmenni yðar sjá sjónir, og öldungar yðar fá draumvitranir;

18. Yfir þjóna mína og ambáttir mínar vil eg á þeim dögum úthella af mínum Anda, og þau skulu spá.

19. Og eg mun láta tákn ske á himnum uppi og fyrirburði

á jörðu, blóð, eld og reykjar-svælu.

20. Sólin skal snúast í myrkur og túnglið í blóð, áður en kemur hinn mikli dýrðlegi dagur Drottins;

21. En það skal ske, að hver sem nafn Drottins ákallar, sá mun verða hólpinn."

22. Þér Ísraelsmenn, heyrið þessi orð: Jesúm frá Nazaret, mann þann, er Guð auðkendi fyrir yður með kraptaverkum, táknum og stórmerkjum, sem Guð lét ske fyrir hans hönd meðal yðar, eins og þér vitið,

23. Hann hafði þér eptir Guðs ráðstöfun og fyrirætlun ofurseldan, tekið og með höndum ógudlegra krossfest og aflífað.

24. En þenna sama hefir Guð uppvakið og leyst úr dauðans böndum, því að ekki var það mögulegt, að dauðinn gæti haldið honum: því Davíð segir um hann:

25. "Ætíð hefi eg Drottinn fyrir augum mæ, hann er mæ til hægri hliðar, svo eg skelfist ekki;

26. Því er mitt hjarta glaðvært og túnga mín fagnar. Þar fyrir skal og líkami minn hvíla vonglaður,

27. Því þú munt ekki eptirskilja önd mína í ríki enna

dauðu, nè leyfa, að þinn Heilagi sjái rotnun.

28. Kunna gjörðir þú mæ lífsins vegu, þú munt mig með fögnuði fylla fyrir ásjónu þinni."

29. Góðir menn og bræður, leyft sè mæ einarðlega að tala við yður um forföðurinn Davíð: hann dó og var grafinn, og hans leiði er til hjá oss enn í dag.

30. En af því hann var spámaður, og vissi, að Guð hafði svarið honum, að einn hans afkomenda skyldi sitja á hans konungs-stóli,

31. Talaði hann af forspá um upprisu Krists; því ekki varð hans sála í dauðra ríki eptir skilin, og líkami hans sá ekki heldur rotnun.

32. Þenna Jesúm uppvakti Guð frá dauðum, þess erum vèr allir vottar;

33. Þar fyrir, þá hann með Guðs hægri hönd var upp hafinn, og hafði feingið fyrirheiti af Föðurnum um Heilagan Anda, úthelti hann honum, eins og þér sjáið og heyrið.

34. Því Davíð stè ekki til himna, þó segir hann: "Drottinn sagði mínum Drottni: seztu við mína hægri hönd,

35. Uns eg gjöri óvini þína að fótaskör þinni."

36. Með óbrigðanlegri vissu viti þá allur Israelslýður, að Guð hefir gjört að Drottni og að Kristi þenna Jesúm, sem þér krossfestuð.

37. ¶ En þá þeir heyrðu þetta, skárust þeir í hjörtum sínum, og sögðu við Pétur og hina postulana: hvað eigum vèr að gjöra, góðir menn og bræður?

38. Pétur sagði þá við þá: takið sinnaskipti, og hver yðar láti skíra sig til nafns Jesú Krists, til fyrirgefningar syndanna, þá munuð þér öðlast gjöf Heilags Anda;

39. Því að yður tilheyrir fyrirheitid, og börnum yðar og öllum þeim, sem í fjærlægd eru, hverja helzt Drottinn Guð vor kallar hær til.

40. Með öðrum fleiri orðum færði hann þeim heim sanninn og áminti þá, svo segjandi: látið yður frelsa frá þessari þverbrotnu kynslóð.

41. ¶ Þeir, sem nú fúslega skipuðust við ræðu hans, létu skírast, og þar bættust við á þeim degi nær þrjár þúsundir manna;

42. Hældu þeir sèr stöðuglega við postulanna kenningu í félagsskap, samnautn og bænahaldi;

43. Og ótta sló yfir alla, því

mörg tákn og stórmerki gjörðust af postulunum.

44. En allir, sem trúaðir urðu, hældu saman og höfðu alt sameiginlegt.

45. Eignir sínar og góz seldu þeir, og úthlutuðu öllum þær af, eins og hver hafði þörf á.

46. Daglega hældu þeir sèr samhuga í musterinu, brutu brauð í heimahúsum, og nutu fæðu sinnar með glædværd og hjartans einfaldleik,

47. Lofuðn Guð og höfðu vinsæld af öllum lýð. En Drottinn bætti daglega við söfnuðinn, þeim sem hólpnir urðu.

3. KAPÍTULI.

Pétur læknar haltan mann; fólkið undrast ræðu Péturs um dauða og upprisu Jesú; hann ræður til apturhvarfs.

EITT sinn geingu þeir Pétur og Jóhannes saman upp í musterið á venjulegri bænatíð um níundu stund;

2. Þá var verið að bera þángað mann, er haltur var frá móðurlífi og daglega var settur við þær dyr musterisins, er kölluðust hinar fögru, svo hann bæði sèr ölmusu af þeim, er inn geingu í musterið.

3. Þegar hann nú sá Pétur og Jóhannes ætla að ganga þar inn, beiddist hann ölmusu af þeim.

4. Pétur starði á hann ásamt Jóhannesi, og sagði: líttu upp á okkur.

5. Hann leit til þeirra í von um, að hann mundi fá eitt-hvað hjá þeim;

6. En Pétur sagði: silfur og gull á eg ekki, en það sem eg hefi, það gef eg þér. Í nafni Jesú Krists frá Nazaret, státt upp og gakk;

7. Tók í hans hægri hönd og reisti hann á fætur.

8. En jafnskjótt urðu iljar hans og öklar styrkvir, svo hann sprátt upp og gekk um kríng, fylgdist með þeim inn í musterið, gekk, stökk upp og lofaði Guð.

9. Og alt fólk sá hann gánga og lofa Guð,

10. Líka þektu þeir hann, og vissu, að hann var sá sami, sem hafði beiðzt ölmusu við hinar fögru dyr mustersins; fýltust því af felmtri og undrun yfir þessum atburði.

11. Nú sem hinn halti er heilbrigður var orðinn, hélt sér til Péturs og Jóhannesar, flyktist til þeirra allur lýðurinn í gángrúm það, sem kent er við Salómon, og var felmtsfullur.

12. ¶ Þegar Pétur sá þetta, mælti hann til fólksins: þér, Ísraelsmenn, hví furðar yður

á þessu, og hví staríð þér á okkur, eins og við hefðum af sjálfs krapti eður fyrir eigin guðhræðslu áorkað, að þessi geingur?

13. Guð Abrahams, Ísaaks og Jakobs, Guð fedra vorra hefir vegsamað sinn Son, Jesúm, sem þér ofurselduð og afneituðuð fyrir Pílatusi, er ályktaði að láta hann lausan.

14. Hinum Heilaga og Réttláta afneituðuð þér, báðuð um mórðingjann,

15. En létuð aflífa þann lífsins foríngja, sem Guð uppvakti frá dauðum, og að þessu erum vér vottar.

16. En hann er það, sem hefir heilan gjört þenna, er þér horfið á og þekkið, fyrir trúna á hans nafn; og trúin (sem er) fyrir hann er það, sem gaf hinum halta slíkan albata fyrir allra yðar augum.

17. Nú veit eg, bræður, að þér, eins og yðrir höfðingjar, gjörðuð það af vanþekkingu;

18. En Guð lét þannig rætast, það sem hann hafði fyrir sagt fyrir munn allra sinna spámannanna, að Kristur skyldi pínast.

19. ¶ Takið því sinnaskipti og snúið yður, svo að syndir yðar verði fyrirgefmar,

20. Svo að endurlifgunar tím-

ar komi frá augliti Drottins, og hann sendi þann yður fyrir-
hugaða Jesúm Krist,

21. Sem á að halda himnin-
um alt til þess tíma, að alt
endurskapast, sem Guð hefir
talað um fyrir munn allra
sinna heilögu spámanna frá
öndverðu.

22. Þannig hefir Móses sagt
til fedranna: “spámann mun
Drottinn Guð yðar uppvækja
yður af bræðrum yðar eins og
mig; gegnið honum í öllu, er
hann segir yður;

23. En það skal ske, að hver
sú sál, sem ekki gegnir þeim
spámanni, skal afmást úr tölu
þjóðarinnar.”

24. Eins hafa allir spámenn-
irnir frá Samúel, hver eptir
annan, svo margir sem talað
hafa, einnig kunngjört þessa
daga.

25. Þær eruð börn spámann-
anna og sáttmálans, sem Guð
gjörði við fedur vora, þá hann
sagði við Abraham: “af af-
kvæmi þínu skulu allar jarð-
arinnar ættkvíslir blessun
hljóta.”

26. Yður sendi Guð fyrstum
Son sinn, þá hann uppvakti
hann, til þess hann skyldi
yður blessa, með því að sèr-
hver yðar snèri sèr frá ilsku
sinni.

4. KAPÍTULI.

*Pétur og Jóhannes eru settir í fangelsi; Pétur
forsævar sig fyrir ráðinu; þeim er látad og
slept; þeir hlíða Guð sameiginlega og verdu
bæuheyrdir; ástand safnadurins.*

MEDAN þeir voru enn að
tala til fólksins, komu
að þeim prestar, varðmanna-
foringi musterisins og Sadú-
sear,

2. Sem grandist það, að
postularnir kendu fólkinu og
boðuðu upprisu framliðinna í
Jesú;

3. Lögðu þeir þá hendur á
þá og settu í varðhald til
næsta morguns, því kvöld var
komið;

4. En margir þeirra, er heyr-
t höfðu ræðuna, trúðu, svo að
tala þeirra manna var nær
fimm þúsundir.

5. ¶ Morguninn eptir skedi
það, að höfðingjarnir, öldúng-
arnir og hinir skriptlærðu
komu saman í Jerúsalem, og
Hannas höfudprestur,

6. Kaífas, Jóhannes, Alex-
ander og allir, sem voru af
höfudpresta ætt.

7. Voru postularnir þá fram-
leiddir og adspurðir, af hvaða
myndugleika eður í hvers um-
bodi þeir hefðu gjört þetta?

8. Pétur, fullur af Heilög-
um Anda, sagði þá við þá:
þær höfðingjar þjóðarinnar og
öldungar Ísraels,

9. Með því vèr í dag eigum að standa ransókn viðvíkjandi góðverkinu við hruma manninn, og því, af hvers völdum hann sè heill orðinn,

10. Þá sè yður öllum vitanlegt og öllum Ísraelslýð: að í nafni Jesú Krists frá Nazaret, sem þèr krossfestuð, en Guð uppvakti frá dauðum, að af hans völdum er það orðið, að þessi stendur heilbrigður fyrir yðar augum.

11. Hann er sá steinn, sem þèr, byggíngarsmiðir einskis möttuð, en er nú orðinn að hyrningar-steini;

12. Af eingum öðrum er hjálprædis að vænta, því meðal manna gefst ekki nokkur annar undir himninum, fyrir hvers fulltingi ðss sè ætlað hólpnum að verða.

13. ¶ En er þeir sáu djörfúng Pèters og Jóhannesar, og vissu, að þeir voru ölærðir og leikmenn, undrudust þeir; líka þektu þeir þá, að þeir höfðu verið með Jesú.

14. Og nú, er þeir sáu manninn, sem læknaður hafði verið, standa hjá þeim, gátu þeir eingu móti mælt,

15. Skipuðu þeim því að ganga út frá ráðinu og tóku ráð sín saman og sögðu:

16. Hvað eigum vèr að gjöra

við þessa menn? því það er þekktanlegt kraptaverk, sem þeir hafa gjört og er augljóst orðið öllum, sem búa í Jerúsalem, og vèr getum ekki neitað því.

17. En svo að fregnin um það breiðist ekki meir út meðal lýðsins, þá skulum vèr með hótunum hræða þá frá, að tala frammar í þessu nafni til nokkurs manns.

18. Síðan kölluðu þeir þá fyrir sig og bönnuðu þeim harðlega að tala eður kenna í Jesú nafni.

19. En Pètur og Jóhannes svöruðu þeim: dæmið sjálfir, hvort það sè rétt fyrir augum Guðs, að hlýðnast yður fremur en Guði.

20. Vèr getum því ekki látið vera að tala það, sem vèr höfum heyrt og sèð.

21. En hinir ógnuðu þeim enn fremur, og sleptu þeim svo, því þeim hugsaðist eingin átylla til að hegna þeim vegna fólksins, þar allir lofðu Guð fyrir það, sem skeð var;

22. Því sá maður var yfir fertugt, er með þessu dásemdaverki var læknaður.

23. ¶ Þá buíð var að láta þá lausa, koma þeir til sinna og greindu þeim frá, hvað höf-

uð-prestarnir og öldúngarnir höfðu sagt við þá.

24. En þegar þeir heyrðu það, hófu þeir samhuga raust sína til Guðs og sögðu: Drottinn, þú ert sá Guð, sem gjört hefir himininn og jörðina og sjóinn og alt, sem í þeim er;

25. Þú sem hefir talað svo fyrir munn Davíðs, þjóns þíns: “hví æddu heidíngjarnir, og hví tóku þjóðirnar saman hægómleg ráð?

26. Jarðarinnar konungar höldu fund, og höfðingjarnir tóku sig saman móti Drottni og hans smurða.”

27. Því sannarlega risu upp í borg þessari Heródes og Pontíus Pílatus, ásamt heidnum þjóðum og Ísraelslýð, móti þínu heilaga barni Jesú, sem þú hafðir smurt,

28. Til að gjöra alt, sem þín hönd og þitt ráð hafði til ætlað að ske skyldi.

29. Og nú, Drottinn, lít á þeirra hótanir og gef þínum þjónum með fullri djörfúng að tala þitt erindi;

30. Og útrættu til þess þína hönd svo að ske megi lækningar, tákn og stórmerki í nafni þíns heilaga barns Jesú.

31. ¶ Og er þeir höfðu bedizt fyrir, hrærdist staðurinn, þar sem þeir voru saman komnir,

og þeir urðu allir fullir af Heilögum Anda, og kendu Guðs orð með djörfúng.

32. Í safnaði enna trúudu var eitt hjarta og ein sál; einginn sagði það vera sitt, er hann átti, heldur var þeim alt sameiginlegt.

33. Og postularnir vitnuðu um Herrans Jesú upprisu með miklum krapti, og mikil náð var með þeim öllum.

34. Meðal þeirra var einginn þurfamaður, því hver, sem átti fasteign eða hús, seldi það, kom með andvirðið,

35. Og fékk það postulunum; og var sérhverjum úthlutað, eptir því sem hann hafði þörf til.

36. Þannig seldi Levítinn Jóses, ættaður frá Kýprus, sem postularnir kölluðu að vidurnefni Barnabas (það er: huggunar sonur), akur, er hann átti, kom með verðið og lagði það fyrir fætur postulanna.

5. KAPÍTULI.

Seik og hegníng Ananíasar og Saffíru; krapta- verk postulanna; margir taka trú; postularnir eru settir í varðhald, en frelsast þaðan af eingli; eru leiddir fyrir ráðið, sem vill ráða þá af dögun; Gamalíel afstýrir þeim; þeir eru húðstrýktir, látnir lausir, en halla samt áfram að kenna.

EN maður nokkur að nafni Ananías, með konu sinni Saffíru, seldi fasteign,

2. Og dróg nokkuð undan af verðinu með vitund konu sinnar, en færði postulunum nokkuð og seldi þeim til umráða.

3. Pétur sagði þá: Ananíás, hví læztu Satan koma þér til þess að ljúga að Heilögum Anda og draga af jarðarverðinu?

4. Var hún ekki þín, á meðan hún var óförguð? og áttirðu eins ráð á verði hennar eptir söluna? Hvernig gaztu þá látið þér hugkvæmast slíkt til-tæki? ekki hefir þú logið að mönnum, heldur að Guði.

5. Undir eins og Ananíás heyrði þessi orð, datt hann niður og gaf upp öndina, og miklum ótta sló yfir alla, sem þetta heyrðu;

6. En úngir menn bjuggu um líkið, báru það burt og jörðuðu.

7. Að liðnum svo sem þrem stundum bar svo til, að kona hans gekk þar inn, án þess að vita, hvað sked var.

8. Pétur spurði hana: segðu mér, selduð þér akurinn fyrir þetta verð? hún svaraði: já, fyrir þetta verð.

9. Pétur mælti þá til hennar: hví urðuð þið samráða í að freista anda Drottins? sjá fætur þeirra, sem greptruðu mann þinn, eru við dyrnar og munu út bera þig.

10. En hún datt jafnskjótt niður fyrir fætur honum, og gaf upp öndina, svo þegar hinir úngu menn komu inn, fundu þeir hana dauða, báru hana út og grófu hjá manni sínum.

11. Og miklum ótta sló yfir allan söfnuðinn, og yfir alla, sem þetta heyrðu.

12. ¶ Framvegis skeðu fyrir hendur postulanna mörg tákni og stórmerki meðal fólksins; (og allir fyltu þeir einn flokk og hældu til í stólpagöngum Salómóns;

13. En aungvir aðrir dirfðust að samlagast þeim, heldur miklaði lýðurinn þá;

14. Og jafnan jukust fleiri við, sem tóku trú, mikill fjöldi karla og kvenna),

15. Svo að þeir báru vanfæra menn út á strætin og lögðu þá á bedda og lausarúm þannig, að þegar Pétur kæmi, félli að minnsta kosti skuggi hans á einhvern þeirra.

16. Fjöldi fólks kom og úr kringum liggjandi borgum til Jerúsalem, flytjandi sjúka og þjáða af óhreinum öndum, sem allir urðu heilbrigðir.

17. ¶ Nú tók sig upp presta-höfðinginn og allir þeir, sem með honum hældu, sem var flokkur Sadúseanna;

18. Fyltust þeir af vandlæt-
ingu og lögðu hendur á post-
ulana, og settu þá í alment
fángahús.

19. En eingill Drottins opnaði
um nótt dyr myrkvastofunnar,
leiddi þá út og sagði:

20. Farið, gangið frjállega
fram og talið í musterinu öll
þessi lífsins orð til fólksins.

21. En sem þeir heyrðu þetta,
geingu þeir í birtíngu upp í
musterið og kendu. En þá
prestahöfðinginn og þeir, sem
á hans máli voru, voru saman
komnir, kölluðu þeir saman
ráðið og alla öldunga Ísraels-
lýðs, og sendu til myrkvastof-
unnar til að sækja þá.

22. En er þjónarnir komu og
fundu þá ekki í dýflissunni,
hvarfu þeir aptur og kunn-
gjörðu það og mæltu:

23. Fángahúsið fundum vèr
að sönnu vandlega læst og
varðmennina standa fyrir dyr-
unum, en þá vèr lukum upp,
fundum vèr eingan inni.

24. Þegar þeir heyrðu þessa
sögu, prestahöfðinginn og for-
ingi varðmanna mustersins og
höfudprestarnir, urðu þeir efa-
blandnir, hvað úr þessu ætl-
aði að verða.

25. En í því kom að maður,
sem kunngjörði þeim: sjá, þeir
menn, sem þèr settuð í dýfl-

issu, standa í musterinu, og
kenna þar fólkinu.

26. Þá fór varðmannaforing-
inn af stað með þjónunum, og
sókti þá, þó án ofbeldis, því
þeir óttuðust fólkið, að þeir
mundu verða grýttir.

27. Nú sem þeir voru komnir
með þá, leiddu þeir þá fram
fyrir ráðið. Prestahöfðinginn
spurði þá postulana:

28. Höfum vèr ekki lagt ríkt
á við yður, að kenna ekki í
þessu nafni? og sjá, samt hafid
þèr fyllt Jerúsalem með yðar
kenningu, og viljið leiða yfir
oss þessa manns blóð.

29. ¶ Þá svaraði Pètur og
postularnir: framar ber að
hlýða Guði, en mönnum.

30. Guð fedra vorra hefir upp
vakið Jesúm, sem þèr líflétuð
og uppheingduð á trè.

31. Þenna foringja og frelsara
hefir Guð upphafid með sinni
hægri hendi, svo hann veiti
Ísrael apturhvarf og syndanna
fyrirgefningu;

32. Og vèr erum hans vottar
að þessu, og sá Heilagi Andi,
sem Guð gaf þeim, er hlýðn-
uðust honum.

33. ¶ En þegar þeir heyrðu
þetta, skárust þeir innvortis
og voru þegar alráðnir í að
lífláta þá.

34. En í ráðinu stóð þá upp

Farísei nokkur, að nafni Gamaliel, lögfróður maður, vel metinn af öllu fólki; hann bauð, að postularnir væru látnir víkja út snöggsinnis,

35. Og sagði við þá: þér Ísraelsmenn, athugið vel, hvað þér gjörðið við þessa menn.

36. Fyrir stuttu reis upp Tevdas, og lét mikið yfir sér. Til hans hyltust nær fjögur hundruð manns; en hann var drepinn, og allir þeir, sem hann þýddust, eru tvístraðir og að eingu orðnir.

37. Eptir hann reis upp Júdas hinn galverski, skattatekjurárid, og laðaði til sín fjölda fólks. Hann fyrirförst líka, og allir þeir, sem með honum höldu, sundur dreifðust.

38. Og nú segi eg yður: hættið við þessa menn, og látið þá vera. Því ef þetta áform eður fyrirtæki er af mönnum, fellur það sjálfkrafa;

39. En sé það frá Guði, þá megnið þér ekki að kefja það; svo þér ekki verðið fundnir í að vilja stríða gegn Guði.

40. Á þetta fellust þeir, kölluðu á postulana, húðstrýktu þá, fyrirbuðu þeim að tala í Jesú nafni og létu þá svo lausa.

41. ¶ En þeir geingu glaðir burt frá ráðsins augsyn yfir

því, að þeir sökum Jesú nafns hefðu verið virtir háðungar;

42. Og hættu ekki að kenna hvern dag í musterinu, og að boða í hverju húsi fagnaðar lærdóminn, að Jesús væri Kristur.

6. KAPÍTULI.

Tala kristinna fjölgar, og sjö meðhjálparar eru kosnir; Stefán gjörir furðuverk; einginn getur mótstæðið hans speki, en ljúgvitni eru leidd gegn honum.

UM þessar mundir, þá tala lærisveinanna óx, kom upp kurr hjá hinum Grísku móti enum Hebresku, út af því að ekkjur þeirra væru settar hjá við hversdaglega þjónustu.

2. Þeir tólf kölluðu þá alla lærisveinana saman og sögðu: ekki er gott, að vèr yfirgefum Guðs orð, til að þjóna fyrir bordum.

3. Skygnizt því, bræður, eptir sjö mönnum vel ræmdum yðar á meðal, sem fullir sèu af Heilögum Anda og speki, svo vèr getum falið þeim á hendur þessa nauðsyn;

4. En vèr viljum vera stöðugir við bænahaldið og orðsins þjónustu.

5. ¶ Þessi ummæli fellu vel í geð öllum söfnuðinum, og þeir kusu Stefán, mann fullan af trú og Heilögum Anda; Filippus, Prokórus, Níkanor,

Tímon, Parmenas og Nikólás frá Antíokkía, sem hafði gjörzt Gyðíngur.

6. Þessa fram leiddu þeir fyrir postulana, sem báðust fyrir og lögðu hendur yfir þá.

7. Nú útbreiddist óðum Guðs orð, tala lærisveinanna jókst harla mjög í Jerúsalem, og jafnvel fjöldi presta tók trú.

8. En Stefán, fullur af náð og krapti, gjörði tákn og stórmerki meðal fólksins.

9. ¶ Þá tóku sig til nokkrir af þeirri svo nefndu leysíngjasamkundu, og þeirra frá Sírene, og Alexandria, Silísía og Asía, og þreyttu spurningar við Stefán.

10. En þeir gátu ekki stadið gegn þeirri vízku og þeirri andagípt, sem hann talaði af.

11. Þá settu þeir út menn, er sögðu: vèr höfum heyrt hann tala smánarorð móti Mósi og Guði;

12. Æstu svo upp almúgann, öldúngana og hina skriptlærðu, veittust að honum og gripu hann og leiddu fyrir ráðið;

13. Lètu svo koma fram ljúgvitni, er sögðu: þessi maður lætur ekki af að tala guðlaus orð gegn þessum heilaga stað og lögmálinu, því vèr höfum heyrt hann segja:

14. Að Jesús frá Nazaret

mundi eyðileggja þenna stað og umbreyta þeim síðum, sem Móses hefir oss fyrir lagt.

15. Öllum, sem í ráðinu sátu, varð starsýnt á Stefán, og virtist þeim hans ásjána vera sem eingils ásjána.

7. KAPÍTULI.

Stefán upptelur Guðs velgjörninga við líd vanhakkilíta Gyðíngafólk, ávítar Gyðínga fyrir frandahl þvermóðsku sinnar, og er grýttur.

ÞÁ spurði prestahöfðinginn: Er þessu svo varið? Stefán mælti:

2. Góðir menn, bræður og fedur, hlustið til: Guð dýrðarinnar birtist föður vorum Abraham, meðan hann var í Mesópótamía, áður en hann bjó í Karran, og sagði við hann:

3. Far burt úr landi þínu og frá frændfólki þínu, og kom í það land, er eg mun vísa þér á.

4. Þá fór Abraham úr Kaldealandi og tók sèr bólfestu í Karran. En eptir það að fadur hans var látinn, lèt Guð hann flytja sig yfir til þessa lands, sem þér nú búid í.

5. Þó gaf Guð honum þar einga landeign, ekki svo mikið sem eitt fótmál, en hèt að gefa honum það til bústaðar, og hans afspreingi eptir hans dag, jafnvel þó hann ekkert barn ætti.

6. En Guð sagði við hann, að niðjar hans mundu búa sem útlendir í annarlegu landi, og að menn mundu þjá þá og fara illa með í fjögur hundruð ár;

7. En þjóð þeirri, sem þeir verða ánauðugir, mun eg refsa, sagði Guð. En eftir það munu þeir fara þaðan og dýrka mig í þessum stað.

8. Líka gaf hann honum sáttmála umskurnarinnar. Svo gat Abraham Ísaak og umskar hann á áttunda degi; en Ísaak gat Jakob, en Jakob þá tólf ættfedur.

9. Og ættfedurnir lögðu öfund á Jósep og seldu hann til Egyptalands; en Guð var með honum

10. Og fríelsaði hann úr öllum hans þreingingum, og gaf honum hylli og vízku fyrir augum Faraós Egyptalands konungs, og setti hann til yfirmanns yfir Egyptaland og yfir alt hús konungsins.

11. Nú kom hallæri yfirgjörvalt Egyptaland og Kanaansland, og megn húngurs-neyð, svo fedur vorir fundu ekki atvinnu.

12. En þegar Jakob heyrði, að korn væri að fá í Egyptalandi, þá sendi hann fedur vora í fyrsta sinni.

13. Í öðru sinni lét Jósep

bræður sína þekkja sig, og Faraó varð kunnug Jóseps ætt.

14. Síðan sendi Jósep eftir föður sínum Jakob og öllu frændfólki sínu, sjötíu og fimm als.

15. En Jakob fór þá niður til Egyptalands, og hann dó og fedur vorir,

16. Og voru þeir fluttir til Sikkem og lagðir í þann legstað, er Abraham hafði keypt fyrir silfur af sonum Emors, föður Sikkems.

17. En er nálgadist tími fyrirheitisins, sem Guð hafði svarið Abraham, óx fólkið og margfaldadist í Egyptalandi,

18. Uns nýr konungur kom til ríkis, sá er ekki þekti til Jóseps.

19. Hann beitti slægð við kyn vort og misþyrmdi fedrum vorum, og lét bera út úngbörn þeirra, svo þau tortýndust.

20. Um þetta bil fæddist Móses og var frábærlega fríður; hann ólst upp þrjá mánuði í föðurhúsum.

21. En er hann var útborinn, tók dóttir Faraós hann upp og ól sèr fyrir son.

22. Og Móses var mentaður í allri speki egypzkra manna og varð máttugur í orðum og verkum.

23. En er hann hafði náð

fertugs aldri, kom honum í hug að vitja bræðra sinna, Ísraels niðja;

24. Og þá hann sá einn verða fyrir ójöfnuði, rétti hann hluta hans, hefndi þess, sem misþyrmt var, og drap hinn egyptzka.

25. En hann hugsaði, að bræður sínir mundu skynja, að Guð ætlaði hann þeim til frelsis, en þeir skynjuðu það ekki;

26. Því næsta dag hitti hann tvo í illdeilu, og fýsti þá til friðar með þessum orðum: góðir menn, þið eruð bræður, því beitið þér ójafnaði hvor við annan?

27. En sá, sem órétt gjörði náunga sínum, hratt Móse frá sér, og sagði: hver hefir sett þig til höfðingja og dómara yfir okkur?

28. Ellegar ætlar þú að drepa mig, eins og þú drapst hinn egyptzka mann í gær?

29. Sökum þessara unnmæla flúði Móses og varð útlendur í Midíanslandi, og átti þar tvo syni.

30. Að fjörutíu árum liðnum birtist honum í eyðimörku Sínaí-fjalls eingill Drottins í eldsloga á þyrnirunni.

31. Þegar Móses sá sýnina, undraðist hann; en er hann

gekk nær til að athuga betur, barst rödd Drottins til hans:

32. Eg em Guð fedra þinna, Guð Abrahams, Guð Ísaaks og Guð Jakobs. Nú varð Móses skelfdur og þorði ekki að hyggja að.

33. Þá sagði, Drottinn við hann: leys af þér skó þína, því staðurinn, sem þú stendur á, er heilög jörð.

34. Glögglega hefi eg sæð þjáningu fólks míns í Egyptalandi og heyrt þeirra andvarpanir, og em nú ofan kominn til að frelsa þá. Kom, eg vil senda þig til Egyptalands.

35. Þenna Móses, sem þeir afsögðu svo segjandi: “hver setti þig til höfðingja og dómara,” þann sama sendi Guð, sem höfðingja og lausnara, fyrir milligaungu eingilsins, er honum birtist í þyrnirunnum.

36. Þessi leiddi þá út, gjörði tákni og furðuverk á Egyptalandi og í hafinu rauða og í eyðimörkinni um fjörutíu ár.

37. ¶ Þetta er sá Móses, sem sagði Ísraels niðjum; “spámann mun Drottinn Guð yðar uppvekja yður af bræðrum yðar, eins og mig, gegnið honum.”

38. Þessi er sá, sem í samkundunni í eyðimörkinni gekk milli eingilsins, er við hann

talaði á Sínaí, og fedra vorra, sá eð tók við hinum lífkröptugu orðum til að gefa oss þau;

39. Sem fedur vorir vildu ekki hlýðnast, heldur burtskúfudu honum og snèru huga sínum til Egyptalands, og sögðu við Aron:

40. Gjör oss guði, er sèu vorir leiðtogar, því vèr vitum ekki, hvað um þenna Móses er orðið, sem útleiddi oss úr Egyptalandi.

41. Í sama sinn létu þeir smíða kálf, færðu fórnir godinu og kættust yfir sínum handaverkum.

42. Þá snèri Guð sèr frá þeim og ofurgaf þá, svo að þeir dýrkuðu himinsins her, eins og skrifað er í spámannaabókinni: “hafið þèr Ísraelsmenn fórnað mèr slátrunarfè eða öðrum fórnnum í þau fjörutíu ár, sem þèr dvölduð í eyðimörkinni?”

43. Og þèr báruð Móloks tjaldbúd og stjörnu Remfans, yðar guðs, bílæti þau sem þèr höfðuð smíðað til að tilbiðja; hvar fyrir eg vil flytja yður út fyrir Babylon.”

44. Vitnisburðar tjaldbúðin, sem fedur vorir höfðu í eyðimörkinni, var eins og sá hafði fyrirskipað, er mælti við Móses, að hann skyldi gjöra hana

eptir mynd þeirri, sem hann hafði sèð.

45. Við henni tóku fedur vorir, hver af öðrum, og undir Jósúa færðu þeir hana með sèr í land heiðingjanna, sem Guð útrak frá augsyn fedra vorra, alt fram á daga Davíðs,

46. Sem fann náð hjá Guði, og beiddist að mega sjá Jakobs Guði fyrir húsi;

47. En Salómon bygði honum það.

48. En sá hinn Hæsti býr ekki í (musterum), sem manna hendur hafa gjört, eins og spámaðurinn segir:

49. “Himininn er mitt háseti og jörðin mín fótskór, hvaða hús skylduð þèr byggja mèr, segir Drottinn, eða hver er sá staður, hvar eg skyldi staðar nema?”

50. Hefir ekki mín hönd gjört alt þetta?

51. ¶ Þèr harðsvíraðir og óumskornir í hjarta og eyrum, sífelt þverskallizt þèr gegn Heilögum Anda, alt eins og fedur yðar, eins þèr.

52. Hvern spámannanna hafa ekki fedur yðar ofsókt? Þeir líflētu þá, er fyrir fram boðuðu tilkomu ens Rættláta, sem þèr ofurselduð, og myrtuð;

53. Þèr, sem meðtekið hafið lögmálið fyrir tilskipan eingl-

anna, en hafð ekki haldið það.

54. ¶ Þá þeir heyrðu þetta, skárust þeir í hjörtum sínum og gnístu tönnum yfir honum ;

55. En hann, fullur af Heilögum Anda, horfði til himins og leit Guðs dýrð og Jesúm standa við Guðs hægri hönd.

56. Þá mælti hann : sjá, eg sè himnana opna og Mannsins Son standa til hægri handar Guði.

57. Hinir hrópuðu þá upp með hárrí röddu, byrgðu fyrir eyru sèr og røðust á hann samhuga, hneptu hann út af borginni og grýttu hann.

58. En vottarnir lögðu skikkjur sínar til fóta úngmennis, er Sál hèt,

59. Og grýttu Stefán, sem ákallaði og sagði : Herra Jesú, meðtak þú minn anda.

60. Síðan féll hann á knè og hrópaði hástöfum : Drottinn, lát þá ekki gjalda þessarar syndar ; og sem hann hafði þetta sagt, sofnaði hann.

8. KAPÍTULI.

Sál ofsækir söfnuðinn; Filippus snýr Samverskum til kristni; postularnir leggja hendur yfir þá og þeir eðlast Heilagan Anda; Símon galdramaður vill kaupa vald til að úthýta Andans gáfum, og sætir hegníngu fyrir það; Filippus snýr til kristni hirstjóra Kandase.

SÁL lèt vel yfir lífláti hans, og sama dag hófst mikil

ofsókn gegn söfnuðinum í Jerúsalem, og allir tvístruðust víðs vegar um hèruð Gyðingalands og Samaría, nema postularnir.

2. En guðhræddir menn bjuggu um lík Stefáns, og hörmuðu hann mikið.

3. En Sál æddi gegn söfnuðinum, með því hann gekk inn í hvert hús og dró þaðan menn og konur, er hann seldi í varðhald.

4. En þeir, eð tvístrazt höfðu, fóru víðs vegar, og boduðu náðarlærdóminn.

5. Þannig fór Filippus til borgarinnar Samaría og bodaði þar Krist.

6. Fjöldi borgarmanna veittu samhuga eptirtekt hans kenningum, þá þeir heyrðu og sáu kraptaverkin, sem hann gjörði,

7. Því frá mörgum, er höfðu óhreina anda, viku þeir burtu með ópi miklu, og margir limafalls-sjúkir og haltir læknudust,

8. Svo mikil gleði varð í borginni.

9. En maður nokkur, að nafni Símon, var í borginni, sá eð fór með fjölkyngi, og ærði samversku þjóðina með því; hann lèt mikið yfir sèr.

10. Til hans hnigu allir, smáir

og stórir, segjandi: þessi er Guðs kraptur sá hinn mikli.

11. En þess vegna hnigu þeir að honum, að hann hafði í lánga tíð ært þá með töfrum sínum.

12. Nú sem menn trúðu Filippusi, er boðaði þeim náðarlærdóminn um Guðs ríki og nafn Jesú Krists, létu menn og konur skírast.

13. Sjálfur Símon tók líka trú, og er hann var skírður, hélt hann sér stöðugt til Filippusar; en er hann sá teikn og stórmerki ske, varð hann frá sér numinn.

14. Þegar postularnir í Jerúsalem heyrðu, að Samaría hefði meðtekið Guðs orð, sendu þeir Pétur og Jóhannes þangað.

15. Þessir komu og báðu fyrir Samverskum, að þeir mættu öðlast Heilagan Anda;

16. Því hann var enn ekki kominn yfir neinn þeirra, einúngis voru þeir skírdir til nafns Drottins Jesú.

17. Þeir lögðu þá hendur yfir þá og meðtóku þeir Heilagan Anda.

18. En er Símon sá, að Heilagur Andi veittist fyrir handa uppáleggíngu postulanna, færði hann þeim fè og sagði:

19. Gefið mér einnig þetta vald, að yfir hvern sem eg

legg hendur, hann öðlist Heilagan Anda.

20. Pétur andsvaraði honum: þrífist aldrei silfur þitt nè þú, fyrst þú hugsar, að Guðs gjöf fáiist fyrir fè.

21. Þú átt eingan þátt nè hlutdeild í þessum lærdómi, því þitt hjartalag er ekki rétt fyrir augum Guðs.

22. Aflegðu því þessa þína vonzku og bið Drottinn, ef þer kynni fyrirgefast þetta þitt hugarfar;

23. Því eg sè, að þú býr yfir gallbeiskju og ert flæktur í fjötrum rángsleitinnar.

24. Símon svaraði: biðjið fyrir mér til Drottins, að ekkert komi það yfir mig, sem þer sögduð.

25. Eftir að þeir höfðu örugglega vitnað og kent orð Drottins, snèru þeir aptur til Jerúsalem og boðuðu gleðiboðskapinn í mörgum þorpum Samverskra.

26. ¶ En eingill Drottins talaði við Filippus og sagði: státt upp og gakk suður á veg þann, sem liggur frá Jerúsalem til Gasa (hún er í eyði).

27. Hann stóð upp og fór. Og sjá, etiópiskur maður, geldíngur og stórhöfðíngi hjá Kandase drottíníngu í Etiópíu, sem settur var yfir alla hennar

fjár sjóðu, hafði farið til Jerúsalem til að biðjast fyrir,

28. Og var á heimleið, sat í vagni og las Esajas spámann.

29. Andinn sagði þá við Filippus: gakk að þessum vagni og halt þér hjá honum.

30. Filippus skundaði til, heyrði manninn vera að lesa spámanninn Esajas og spurði: skilurðu það sem þú les?

31. Hinn svaraði: hvernig ætti eg að geta það, fyrst einginn leiðbeinir mér? það hann svo að stíga upp í vagninn og setjast hjá sér.

32. En innihald greinar þeirrar, er hann las, var þetta: “eins og sauður var hann til slátrunar leiddur, og sem lambið þegir hjá þeim, er klippir það, eins lýkur hann ekki upp munni sínum.

33. Með lægingu endaði hans dómur; hver getur útmálað aldur hans, því af jörðinni er líf hans upprætt.”

34. Geldingurinn sagði við Filippus: eg bið, seg mér, um hvern talar spámaðurinn þetta? hvort um sjálfan sig eður annan?

35. Þá lauk Filippus upp sínum munni, tók til á áminztri ritningargrein og boðaði honum fagnaðarlærdóminn um Jesús.

36. En sem þeir fóru áfram veginn, komu þeir að vatni nokkru, þá mælti geldingurinn: sjá vatnið, hvað hamlar mér að skírast?

37. Og hann bauð að stöðva vagninn,

38. Og stigu þeir báðir niður í vatnið, Filippus og geldingurinn, og Filippus skírdi hann.

39. En þá þeir voru stignir upp úr vatninu, greip Andi Drottins Filippus burt, og geldingurinn sá hann ekki frammar.

40. En hann (geldingurinn) fór glaður leið sína; en við Filippus varð vart í Asdod; þar gekk hann í kríng og boðaði náðarboðskapinn í hverri borg, uns hann kom til Sesarea.

9. KAPÍTULI.

Sál snýst til kristni, hann kemir, er ofsóktur, kemur til Jerúsalem, og verður aptur að flýja. Söfnuðurinn fær ró; Pétur læknað Eneas, upprekur Tabítu.

EN Sál blès enn ógnunum og manndrápi gegn lærisveinum Drottins, og nú gekk hann til prestahöfðingjans,

2. Og óskaði af honum bréfa til sankundanna í Damaskus, svo að ef hann fyndi nokkra menn eður konur, sem tekið hefðu þessa trú, þá mætti hann færa þá bundna til Jerúsalem.

3. Í þeirri ferð bar svo til, þegar hann nálgadist Damaskus, að um hann leiptraði skyndilega ljós af himni;

4. Og sem hann datt til jarðar, heyrði hann rödd segja við sig: Sál, Sál, hví ofsækir þú mig?

5. En hann sagði: Herra, hver ert þú? Drottinn svaraði: eg er Jesús, sem þú ofsækir.

6. En státt upp og gakk inn í borgina, þar skal þér verða sagt, hvað þér ber að gjöra.

7. Förunautar hans stóðu eins og höggdofa, því þeir heyrdu raustina, en sáu eingan.

8. Þegar Sál komst á fætur og opnaði augun, sá hann eingan mann, en hinir leiddu hann við hönd sèr inn í borgina;

9. Þar var hann í þrjá daga sjónlaus, og át ekki nè drakk.

10. ¶ En í Damaskus var lærisveinn nokkur, sem hét Ananías. Við hann sagði Drottinn í sýn: Ananías! En hann sagði: hær em eg, Herra!

11. Drottinn sagði: státt upp og gakk í stræti það, sem kallast hið beina, og spurðu í húsi Júdasar eptir tarsiskum manni, sem heitir Sál,

12. Því sjá, hann biðst fyrir, og hefir í sýn sèð mann, að

nafni Ananías, koma og leggja hendur yfir sig, svo hann yrði aptur sjáandi.

13. Ananías svaraði: Drottinn, eg hefi heyrt af mörgum um þenna mann, hversu mikið ilt hann hefir gjört þínum heilögum í Jerúsalem,

14. Og að hann hefir feingið vald frá prestahöfðingjunum til að binda hær alla þá, sem viðurkenna þitt nafn.

15. En Drottinn sagði við hann: farðu, því þessi er mær útvalið verkfæri til að bera nafn mitt fram fyrir heiðnar þjóðir og konunga og fyrir Ísraels börn;

16. Því eg mun sýna honum, hversu mikið ilt honum ber að þola vegna míns nafns.

17. Þá fór Ananías af stað, kom í húsið og lagði hendur yfir hann og mælti: Sál, bróðir, Drottinn sendi mig (Jesús, sem þér birtist á vegi þeim, er þú komst hingað), svo þú feingir aptur sjón þína og fýltist Heilögum Anda.

18. Þá féll jafnskjótt af augum hans eins og hreistur, og hann varð heilskygn.

19. Síðan stóð hann upp og var skírður, og er hann hafði neytt fæðu, styrktist hann. Sál dvaldi nokkra daga hjá lærisveinunum í Damaskus,

20. Og kendi þegar í samkunduhúsunum, að Jesús væri Guðs Sonur.

21. Allir þeir, sem heyrðu það, undruðust stórum og sögðu: er þessi ekki sá, sem í Jerúsalem eyddi þeim, er þetta nafn ákölluðu, og kom hingað til að flytja þá bundna til prestahöfðingjanna?

22. En Sál efdist meir og meir, og hnekti þeim Gyðingum, sem bjuggu í Damaskus, og sannadi, að Jesús væri Kristur.

23. ¶ Mörgum dögum þar eftir tóku Gyðingar ráð sín saman að drepa hann,

24. En Sál fékk vitneskju um þeirra ráðagjörð.

25. Þeir gættu portanna nótt og dag, svo þeir gætu ráðið hann af dögum, en lærisveinarnir tóku hann um nótt og létu hann í körfu síga út fyrir múrinn.

26. Þá hann síðan kom til Jerúsalem, reyndi hann til að samlaga sig lærisveinunum, en öllum stóð geigur af honum, og trúðu því ekki, að hann væri lærisveinn.

27. En Barnabas tók hann að sér, leiddi hann til postulanna, og skýrði frá, hvornig hann á veginum hefði sæð Drottinn og talað við hann og hversu ein-

arðlega hann hefði kent í Jesú nafni í Damaskus.

28. Eftir það varð hann handgeinginn lærisveinunum í Jerúsalem og kendi með djörfúng í Drottins Jesú nafni.

29. Sér í lagi átti hann þræt-ur og ordastað við Grikki, en þeir áformuðu að ráða hann af dögum;

30. En er bræðurnir urðu þess vísir, fylgdu þeir honum til Sesarea, og sendu hann þaðan til Tarsus.

31. Nú höfðu söfnuðirnir frið um allt Júdaland og Galílea og Samaría, efdust og geingu fram í ótta Drottins, fullir af huggun Heilags Anda.

32. ¶ Svo bar til, þá eð Pétur ferðaðist alstaðar um kring, að hann kom einnig til hinna heilögu, sem bjuggu í Lydda.

33. Þar fann hann mann, að nafni Eneas, er í átta ár hafði legið rúmfastur af limafalls-sýki.

34. Pétur sagði við hann: Eneas, Jesús Kristur læknaþig; stattu upp og búðu um þig sjálfur; og jafnskjótt stóð hann upp.

35. Þenna mann sá alt fólk, sem heima átti í Lydda og í Saron, og snéri sér til Drottins.

36. ¶ Meðal lærisveinanna í Joppe var stúlka nokkur, sem

hèt Tabíta, það er: Dorkas, auðug af góðum verkum og ölmusugjörðum.

37. Hún varð veik um sömu mundir og dó. En þegar búíð var að þvo líkið, var það lagt upp á loptið.

38. Þar eð nú Lydda lá skamt frá Joppe, fréttu lærisveinarnir, að Pètur væri þar, og sendu tvo menn til hans með bón, að hann ekki vildi skorast undan að koma til þeirra.

39. Pètur brá við og fór með sendimönnunum, og var jafnskjótt, sem hann kom, leiddur upp á loptið, og flyktust allar ekkjurnar að honum grátandi, og sýndu honum kyrtla og yfirhafnir, sem Dorkas hafði gjört, meðan hún var hjá þeim.

40. Pètur bauð þeim öllum út að fara, beygði knè sín og baðst fyrir, snèrist svo að líkinu og sagði: Tabíta, stattu upp. Hún lauk þá upp augunum, sá Pètur og settist upp.

41. Hann rétti henni þá hönd sína og reisti hana á fætur, kallaði síðan á hina heilögu og ekkjurnar, og afhenti þeim hana lifandi.

42. En þetta varð hljóðbært um alla Joppe, og margir trúðu á Drottinn.

43. Pètur dvaldi marga daga

í Joppe hjá sútara nokkrum, er Símon hèt.

10. KAPÍTULI.

Eingill vitrast Kornéliusi, sem sendir til Péturs; Pètur fær sýn, og fer til Sesarea, heldur ræði um Kríst fyrir Kornéliusi og öðrum heidíngjum, er öðlast Heilagan Anda og láta skírast.

MAÐUR nokkur var í Sesarea, að nafni Kornélius, hundradshöfðingi í þeim herflokki, er kallaðist hinn Ítalski;

2. Hann var guðrækin og óttaðist Guð, ásamt öllu húsi sínu, gaf og fólki miklar ölmusur og var jafnan á bæn til Guðs.

3. Hann sá í vitrun, nær níundu stundu dags, bersýnilega eingil Drottins ganga inn til sín og segja við sig: Kornélius!

4. En hann starði felmtsfullur á eingilinn og spurði: herra, hvað viltu mèr? Eingillinn svaraði: bænir þínar og ölmusu-gjördir eru uppstignar til minnis fram fyrir Guð;

5. Og send þú nú menn til Joppe að láta sækja Símon þann, er kallast Pètur,

6. Og gistir hjá sútara nokkrum Símoni, sem býr í húsi við sjóinn.

7. Þegar eingillinn, sem talaði við hann, var burt farinn, kallaði hann á tvo húskarla sína, og einn guðrækin stríðsmann af þeim, er honum voru handgeingnastir,

8. Sagði þeim frá öllu og sendi þá til Joppe.

9. † Daginn eptir, þá þeir voru á leiðinni og nálgudust borgina, stöð Pétur upp á húsbakið til að gjöra bæn sína, um sjöttu stund ;

10. En með því hann húngraði, vildi hann matar neyta ; en meðan verið var að matreiða, varð hann frá sér numinn,

11. Og sá himininn opnast, og ker eitt fara niður, líkt stórum lindúk, uppbundnum í fjórum hornum, er látið var niður síga til jarðar.

12. Þar í voru alskonar ferfætt dýr, villidýr og skriðkvikindi og fuglar himins.

13. Jafnframt heyrði hann raust segja til sín : statt upp, Pétur, slátra og et,

14. Pétur svaraði: nei, Drottinn, engan veginn, því aldrei hefi eg etið neitt vanheilagt eður óhreint.

15. Þá sagði röddin í annað sinn við hann : það, sem Guð hefir gjört hreint, skalt þú ekki meta vanheilagt.

16. Þetta skeði þrem sinnum, og kerid varð numið aptur til himins.

17. Meðan Pétur var nú að ígrunda, hvað sýn þessi mundi þýða, sjá, þá stóðu sendimenn

Kornelíusar, sem búnir voru að upp spyrja Símonar hús, við fordyrið og voru að kalla og spyrja,

18. Hvort Símon, sem kallast Pétur, væri þar ekki til gistingar.

19. † En er Pétur hugleiddi sýnina, sagði Andinn honum : sjá, þrír menn leita þín,

20. Stattú þess vegna upp og stig ofan og far hiklaust með þeim, því eg hefi sent þá.

21. Pétur gekk þá niður til mannanna og sagði : sjáid, eg er sá, sem þér spyrjið að ; hvers erindis komið þér ?

22. Þeir svöruðu : hundraðshöfðinginn Kornelíus, maður ráðvandur og guðhræddur og orðsæll af allri Gyðinga þjóð, fékk vitran af heilögum eingli, að senda eptir þér til sín og heyra þín orð.

23. Þá bauð Pétur þeim inn og veitti þeim beina. Um morguninn stóð hann upp og fór með þeim, og nokkrir af bræðrunum, sem heima áttu í Joppe, fóru með honum.

24. Næsta dag komu þeir til Sesarea. Kornelíus bjóst við þeim og hafði búið til sín frændum og einka-vinum.

25. Í því Pétur gekk inn, kom Kornelíus á móti honum, og laut honum með knèfalli.

26. Pètur reisti hann upp, og sagði: stattu upp, eg em einnig maður;

27. Gaf sig á tal við hann, gekk síðan inn, og fann þar margmenni saman komið.

28. Hann sagði þá við þá: þèr vitið, hvílikt ódæði það er Gyðingi, að samlaga sig eður heimsækja útlendinga; en Guð er búinn að sýna mèr, að eg á eingan mann að kalla vanheilagan eður óhreinan, og þess vegna kom eg mótmælistlaust, þá eptir mèr var sent.

29. En nú vilda eg spyrja, hverra orsaka vegna þèr hafið sent eptir mèr?

30. Kornelíus svaraði: frá fjórða degi hèr frá til þessarar stundar fastaði eg, og um níundu stundu badst eg fyrir í húsi mínu; þá skeði það, að maður stóð frammi fyrir mèr í skínandi klæðum, og sagði:

31. Kornelíus, bæn þín er heyrð, og þinna ölmuugjörða er minzt fyrir Guði;

32. Sendu því til Joppe og láttu kalla hingað Símon, er kallast Pètur, er gistir í húsi Símonar sútara við sjóinn; þá hann kemur, mun hann fræða þig.

33. Þess vegna senda eg undireins til þín, og hefir þú gjört vel, að þú komst. Nú erum

vèr hèr allir til staðar fyrir augsyn Guðs, til að heyra alt hvað þèr er af Guði um boðið.

34. ¶ Þá lauk Pètur upp munn sínum, og sagði: sannlega er eg kominn að raun um, að hjá Guði er ekkert manngreinarálit,

35. Heldur er hver sá, sem óttast hann og hagar sèr ráðvandlega, honum þóknanlegur, af hvaða þjóð sem hann er.

36. Þèr hafið heyrt um þann lærdóm, sem Guð hefir sent Ísraels börnum, þann er boðar frið fyrir Jesúm Krist, sem að er Drottinn allra.

37. Þèr þekkið þá atburði, sem skeð hafa um alt Gyðingaland, og hófust í Galílea eptir þá skírn, sem Jóhannes boðaði,

38. Hversu Guð smurði Jesúm af Nazaret með Heilögum Anda og krapti, að hann gekk í kring, gjörði gott og græddi alla, sem af djöflinum voru undirokaðir;

39. Því Guð var með honum, og vèr erum vottar að öllu, sem hann gjörði á Gyðingalandi og í Jerúsalem. Þenna aflífuðu þeir og festu á trè;

40. En Guð upp vakti hann á þriðja degi, og lét hann birtast,

41. Ekki öllu fólki, heldur þeim vottum, sem Guð hafði

áður útvalið, oss, sem átum og drukkum með honum, eptir að hann var upp risinn frá dauðum;

42. Og hann bauð oss að kunngjöra fólkinu og vitna, að hann sè af Guði útvalinn dómari lifenda og dauðra.

43. Um þenna vitna allir spámenn, að fyrir hans nafns sakir fái hver, sem á hann trúir, synda-kvittun.

44. ¶ Áður en Pètur hafði út talað þessi orð, féll Heilagur Andi yfir alla þá, sem ræðuna heyrðu.

45. Þá undruðust hinir trúðu, sem voru af umskurninni, og sem komið höfðu með Pètri, að yfir heidíngja skyldi líka úthellast gjöf Heilags Anda;

46. Því þeir heyrðu þá tala túngum og vegsama Guð.

47. Pètur tók þá til orða: getur nokkur varnað þeim vatnsins, að þeir skírist ekki, sem meðtekið hafa Heilagan Anda, eins og vèr?

48. Og hann bauð að skíra þá í nafni Drottins. Síðan báðu þeir hann að dvelja hjá sèr nokkra daga.

11. KAPÍTULI.

Pètur ver samneyti sitt við heidíngja; kristnir, sem tvístrazt höfðu, kenna víða; Páll og Barnabas prèdika í Antiókkía; Agapus spáir hallæri, og ólmusum er safnað.

ÞAÐ kom til eyrna postulum unum og bræðrunum í Júdea, að einnig heidíngjar hefðu tekið við Guðs orði,

2. Og þegar Pètur kom heim til Jerúsalem, átöldu hinir umskornu hann svo segjandi:

3. Þú hefir heimsókt óumskorna og samneytt þeim.

4. En Pètur sagði þeim þá alla söguna frá rótum, og mælti:

5. Eg var í borginni Joppe á bæn, og sá, frá mèr numinn, í sýn ker koma frá himni, ásýndum sem lindúk, uppbundinn í fjórum hornum, og fara að mèr;

6. Og er eg festi sjónir á því, varð eg var við og sá í því als konar ferfætt dýr, villidýr, skriðkvikindi og fugla himins.

7. Svo heyrða eg og raust, sem sagði við mig: stattu upp, Pètur, slátra og et.

8. Eg svaraði: nei, Drottinn, eingan veginn, því aldrei hefir neitt vanheilagt eður óhreint komið mèr í munn.

9. Þá sagði raustin af himni í annað sinn; það, sem Guð hefir gjört hreint, skaltu ekki meta vanheilagt.

10. Þetta skeði þrisvar sinnum, síðan var alt aptur til himins upp dregið;

11. Og sjá samstundis stóðu

þrír menn við húsið, sem vèr vorum í, sendir frá Sesarea til mín,

12. Og Andinn sagði mèr að fylgjast með þeim hiklaust. Samferða mèr urðu þessir sex bræður, og vèr geingum inn í hús mannsins.

13. Hann sagði okkur frá, hvernig hann hefði sæð eingil í húsi sínu, er stóð þar og sagði við hann: sendu menn til Joppe og láttu sækja Símon, sem kallast Pètur;

14. Hann mun segja þèr þau sannindi, sem munu gjöra þig og alt þitt hús hólpíð.

15. En undireins og eg fór að tala, féll Heilagur Andi yfir þá, eins og yfir oss í öndverðu.

16. Eg mintist þá orða Drottins, er hann sagði: Jóhannes skírði með vatni, en þèr skuluð skírast með Heilögum Anda.

17. Fyrst Guð gaf þeim nú sömu gjöf og oss, þá þeir trúðu á Drottinn Jesúm Krist, hvernig var eg þess þá umkominn að aprta Guði?

18. Þegar þeir höfðu þetta heyrt, þögnuðu þeir og vegsömuðu Guð segjandi: Guð hefir þá einnig unt heiðnum þjóðum endurvítunnar til sáluhjálpar.

19. ¶ Þeir, sem tvístrazt höfðu

í ofsókninni gegn Stefáni, fóru alt til Fönísía-lands, til Síprus-eyar og til Antiókkía, en báru ekki lærdóminn upp fyrir öðrum en Gyðingum einum.

20. Samt voru nokkrir meðal þeirra, ættaðir úr Síprus og Sírene, sem við komu sína til Antiókkía töludu fyrir Grikkjum fagnaðar-boðskapinn um Drottinn Jesús.

21. Og hönd Drottins var með þeim, svo að mikill fjöldi trúði og snèri sèr til Drottins.

22. ¶ Þegar fregnin hèr um barst til eyrna safnaðarins í Jerúsalem, sendi hann út Barnabas, að hann færi til Antiókkía;

23. Og sem hann kom og sá náð Guðs, gladdist hann, og uppörfaði alla að halda sèr við Drottinn með einlægu hjarta.

24. Því hann var góður maður, fullur af Heilögum Anda og trú; og mikill fjöldi bættist Drottni.

25. Þaðan fór Barnabas til Tarsus til að leita að Sál,

26. Og er hann hafði fundið hann, fékk hann hann með sèr til Antiókkía, og varð það af, að þeir voru saman alt árið hjá þeim söfnuði, og kendu þar fjölda fólks, svo að í Antiókkía nefndust lærisveinarnir fyrst kristnir.

27. ¶ Um sömu mundir komu spámenn frá Jerúsalem til Antíokkía ;

28. Meðal þeirra gekk einn fram, að nafni Agapus, og sagði fyrir af andagipt sinni, að mikið hallæri mundi koma yfir allan heim, sem og kom fram á dögum Kládíusar keisara.

29. Lærisveinarnir ályktuðu því, hver eptir sínum efnun að senda nokkuð til bjargar bræðrunum, sem bjuggu í Júdea,

30. Sem þeir og gjörðu, og sendu Barnabas og Sál með það til öldúnganna.

12. KAPÍTULI.

Heródes lætur drepa Jakob og hauðtaka Pétur, sem frelsast af eingli ; drambsemi Heródesar og dauði ; trúin útbreiddist ; Barnabas og Sál ferðast og taka Markús með sér.

A ÞEIM sama tíma lagði Heródes konungur hendur á nokkra af söfnuðinum til að misþyrma þeim.

2. En hann lét drepa Jakob, bróður Jóhannesar, með sverði.

3. Og er hann sá, að þetta gedjast Gyðingum vel, hélt hann áfram og lét einninn handtaka Pétur, en það var um daga hinna ósýrðu brauðanna.

4. Nú sem hann hafði handtekið hann, lét hann setja hann

í myrkvastofu, og fékk hann í hendur sextán stríðsmönnum, er til skiptis, fjórir og fjórir í senn, skyldu gæta hans, og ætlaði sér eptir páskana, að framselja hann fólkinu.

5. Pétur var þannig geymdur í myrkvastofu, en söfnuðurinn bað án afláts fyrir honum til Guðs.

6. Nóttina áður en Heródes ætlaði að láta leiða hann fram, svaf Pétur milli tveggja stríðsmanna, bundinn með tveimur viðjum, og varðmenn úti fyrir dyrunum gættu myrkvastofunnar.

7. En sjá, þá stóð eingill Drottins hjá honum, og ljós leiptraði um húsið ; hann laust á síðu Péturs, vakti hann og sagði : stattu fljótt upp ; þá féllu viðjurnar af höndum hans.

8. Síðan sagði eingillinn við hann : gyrd þú þig, og bind á þig skó þína. Hann gjörði svo. Eingillinn sagði enn fremur : kasta yfir þig skikkju þinni og fylg mér.

9. Hann gekk út og fylgdi honum, en ekki vissi hann, að þetta, sem eingillinn gjörði, væri svo í raun og veru, heldur hélt hann, að hann sæi sýn.

10. Þá þeir höfðu geingið í gegnum hið fyrsta og annað

varðhald, komu þeir til járn-
hliðsins, er liggur til borgar-
innar, og lauk það sér sjálfst
upp fyrir þeim. Og þá þeir
voru komnir út um það, geingu
þeir áfram um eitt stræti, og
alt í einu skildi eingillinn við
hann.

11. Þegar Pètur kom til sjálfs
sín, sagði hann: nú veit eg
sannlega, að Drottinn hefir
sent eingil sinn og hrifið mig
úr höndum Heródesar og frá
allri eptirvænting Gyðinga-
lýðs.

12. En sem hann var búinn
að koma þessu fyrir sig, gekk
hann að húsi Maríu, móður
Jóhannesar, er kallast Mark-
ús. Þar var fjölmenni fyrir,
sem hafði safnast þangað og
voru á bæn.

13. Pètur drap á dyrhurðina,
og stúlka gekk fram að nafni
Róde, til að hlusta eptir;

14. En er hún þekti málróm
Pèturs, varð fögnuðurinn svo
mikill, að hún lauk ekki upp,
heldur hljóp inn og sagði, að
Pètur stæði úti.

15. Þeir sögðu við hana: þú
ert frávíta. En hún stóð fast á
því, að svo væri. Þá sögðu
þeir: það er þá eingill hans.

16. Pètur lét ekki af að berja
að dyrum, og er þeir luku upp
og sáu hann, urðu þeir frá sér.

17. Hann benti þeim með
hendinni, að þeir þegðu, og
sagði þeim ýtarlega frá, hvern-
inn Drottinn hefði leitt sig út
úr myrkvastofunni, það þá líka
að kunngjöra þetta Jakobi og
hinum bræðrunum, en fór
sjálfur þaðan og í annan stað.

18. Þegar dagadi, kom ekki
lítið fát á stríðsmennina, hvað
af Pètri væri orðið.

19. En er Heródes hafði leit-
að hans og fann hann ekki,
lét hann rannsókn ganga yfir
varðmennina og bauð að leiða
þá burt (til hegningar), fór
síðan burt úr Júdea til Sesarea,
og settist þar um kyrt;

20. ¶ Því hann var missáttur
við Týrus og Sídonsmenn; en
þeim kom saman um að fara
til hans, feingu svo í fylgi með
sér Blasíus, stillara konungs-
ins, og báðust friðar, af því
land þeirra fèkk vistir frá
(löndum) konungsins.

21. Á tilteknun degi klædd-
ist Heródes konungs skrúða,
settist í háseti og hélt ræðu
til þeirra.

22. Almúginn hrópaði þá upp:
Guðs rödd er þetta, en ekki
manns.

23. Jafnsnart sló eingill Drott-
ins hann, sökum þess hann gaf
ekki Guði dýrdina, var hann
etinn upp af ormum og dó.

24. † En Guðs orð útbreiddist og efdist.

25. Barnabas og Sál snèru aptur frá Jerúsalem, að afloknu erindi sínu, og tóku með sér Jóhannes, að viðurnefni Markús.

13. KAPÍTULI.

Barnabas og Sál fá köllun að kenna heidíngjum; Markús yfirgefur þá; Páll prédikar í Pisidía; Gyðingar verða uppvægir; Páll og Barnabas fara til Íkonía.

EN í söfnuðinum í Antíokkiu voru nokkrir spámennt og lærifeður, svo sem Barnabas, Símon, að auknefni Níger, Lúsíus frá Sírene, Manæn, samfóstri Heródesar fjórdúngshöfðingja, og Sál.

2. Eitt sinn er þeir þjónuðu Drottni og föstuðu, sagði Heilagur Andi: takið frá handa mér Barnabas og Sál, til þess verks, sem eg hefi þeim ætlað.

3. Þeir föstuðu þá og báðust fyrir, lögðu hendur yfir þá, og létu þá svo fara.

4. † Þessir, sem af Heilögum Anda voru út sendir, fóru til Selevsía og sigldu þaðan til Síprus.

5. En meðan þeir voru í Salamis, boðuðu þeir Guðs erindi í samkunduhúsum Gyðinga. En þeir höfðu líka Jóhannes fyrir meðhjálpara.

6. En sem þeir fóru um alla eyuna til Pafus, fundu þeir

þar töframann nokkurn, falsspámann, Gyðinga - kyns, að nafni Bar-Jesús;

7. Hann var með landstjóranum Sergíusi Páli, manni hyggnum, sem bauð til sín Barnabasi og Sáli, og óskaði að heyra Guðs orð.

8. Þá stóð móti þeim Elímas, töfravitríngurinn (því svo þýðir nafn þetta), hann reyndi til að snúa landstjóranum frá trúnni.

9. En Sál, sem og hèt Páll, varð fullur af Heilögum Anda, hvesti á hann augun og sagði:

10. Ó þú djöfuls sonur, fullur als fals og fláræðis, óvinur allrar réttvísi, lætur þú aldrei af að rángsnúa réttum vegum Drottins?

11. Vit nú, að hönd Drottins mun hitta þig, og blindur munt þú verða og ekki sjá sól um tíma. Jafnsnart féll yfir hann þoka og myrkur, svo að hann ráfaði um kring, og leitaði einhvers, er leiddi hann.

12. Þegar landstjórinn leit þenna atburð, trúði hann og undradist kenningu Drottins.

13. Páll og þeir, sem með honum voru, sigldu nú frá Pafus, og komu til Perge í Pamfilíu, en Jóhannes skildi við þá og snèri aptur til Jerúsalem.

14. ¶ Hinir hældu áfram frá Perge, og komu til Antíokku í Pisíðíalandi, geingu inn í samkunduhúsið á hvíldardegi og settust niður.

15. En eptir að lesið hafði verið í lög málinu og spámönnunum, sendu samkunduforstjórnarnir til þeirra og létu segja þeim: góðir menn og bræður, ef þér hafið nokkuð að mæla fólkinu til, uppbyggingar þá talið.

16. Páll stóð þá upp, og eptir að hafa bedið sér hljóðs með hendinni, ræddi svo: þér, Ísraelsmenn, og þér, sem óttist Guð, heyrið.

17. Guð þessa fólks útvaldi feður vora og efldi fólkið, meðan það var útleit í Egyptalandi; þaðan útleiddi hann það með völdugum armlegg,

18. Og annaðist í eyðimörkinni nærri fjörutíu ár.

19. Síðan afmáði hann sjö þjóðir í Kanaan, og skipti með þeim þeirra landi.

20. Eptir það, um nærri því fjögur hundruð og fimmtíu ár, gaf hann þeim dómara, allt til Samúels spámanns.

21. Þá beiddust þeir konungs, og Guð gaf þeim Sál Kísson, mann af Benjamíns ætt, í fjörutíu ár.

22. En er hann hafði felt

hann, hóf hann Davíð þeim til konungs, sem hann og vitnaði um: “eg hefi fundið Davíð, son Jesse, sem mér gedjast, og framkvæma mun allan vilja minn.”

23. Af þessa manns afspreingi lét Guð, eptir sínu fyrirheiti, koma Ísraels frelsara Jesúm.

24. Og rétt á undan hans komu boðaði Jóhannesiðrunarskírni öllum Ísraelslýð.

25. En er Jóhannes hafði endað sitt skeið, sagði hann: hver haldið þér, að eg sé? Eg er ekki hann, heldur sjáið, sá kemur eptir mig, hvers skóþveingi eg em ekki verðugur að leysa.

26. Góðir menn og bræður, þér niðjar Abrahams, og þeir yðar á meðal, sem óttast Guð, yður er sent orð þessa hjálpræðis;

27. Því Jerúsalems borgarmenn og þeirra höfðingjar hafa með vanþekkingu sinni á honum einnig, með því að sakfella hann, uppfyllt orð spámanna, sem hvern helgan dag eru lesin.

28. Því jafnvel þótt þeir einga dauðasök fyndi, kröfðu þeir samt af Pílatusi, að hann yrði líflátinn.

29. Eptir að þeir þannig höfðu uppfyllt allt, sem um hann var

ritað, var hann tekinn niður af trènu og lagður í gröf.

30. En Guð reisti hann frá dauðum,

31. Svo hann sást marga daga af þeim, sem höfðu farið með honum úr Galílea upp til Jerúsalem, sem eru nú vottar hans hjá fólkinu.

32. Og vèr berum yður þessa gleðifregn um fyrirheitið, sem gefið var fedrunum, að Guð er búinn að efna það við oss, börn þeirra,

33. Með því, að láta Jesúm upprísa, eins og skrifað er í sálminum: “þú ert minn Sonur, í dag hefi eg þig getið.”

34. En að hann hafi reist hann frá dauðum, svo að hann aldrei frammar skyldi hverfa til rotnunar, þar um talaði hann þanninn: “eg mun efna við yður þann heilaga sáttmála, sem eg gjörði við Davíð;”

35. Hvers vegna hann segir á öðrum stað: “þú munt ekki leyfa, að þinn heilagi kenni rotnunar.”

36. Nú er Davíð, eptir að hafa þjónað að Guðs tilgáangi sína lífstíð, dáinn og lagður hjá fedrum sínum og kendi rotnunar;

37. En sá, sem Guð uppreisti, kendi ekki rotnunar.

38. ¶ Því sè yður vitanlegt,

góðir menn og bræður, að fyrir hann boðast yður synda fyrirgefning.

39. Og það, sem þèr eptir Mósis lögmáli ekki gátuð feingið lausn frá, við það alt skuluð þèr, hver og einn, sem á hann trúið, kvittir verða hans vegna.

40. Sjáið því til, að ekki rættist á yður ummæli spámannanna: “gefið gætur að, þèr smánarar,

41. Undrirt og verðið að eing-ú; því gjörning mun eg gjöra á yðar dögum, gjörning, sem þèr ekki munuð trúa, þó einhver segði yður hann.”

42. En þegar þeir geingu út, báðu menn þá að tala sama erindi næsta helgan dag.

43. Og er sankoman skildist að, fylgdu margir Gyðingar og gudræknir menn, er til Gyðinga trúar höfðu snúizt, Páli og Barnabasi, sem með umtölum sínum hvöttu þá til að halda sèr föstum við Guðs náð.

44. ¶ Helgina næst eptir kom næstum gjörvöll borgin saman til að heyra Guðs orð.

45. En er Gyðingar litu mann-mergdina, fýltust þeir vandlætíngar og töluðu með mót-mælum og lastyrðum gegn því, sem Páll kendi.

46. En Páll og Barnabas

töluðu þá einarðlega og sögðu: Guðs orð hlaut fyrst að berast upp fyrir yður, en þar þér burtskúfið því og metið yður sjálfa ekki verðuga eilífs lífs, sjáid, þá snúum vér oss til heidinna manna,

47. Því svo hefir Drottinn boðið oss: “Eg hefi sett þig til ljóss heidnum þjóðum, svo að þú sèrt til hjálprædis til jarðarinnar yztu endimarka.”

48. En þegar heiðingjarnir heyrðu þetta, glöddust þeir og vegsömuðu orð Drottins, og svo margir, sem til eilífs lífs voru ætlaðir, urðu trúaðir.

49. Nú útbreiddist orð Drottins um allt bygðarlagið;

50. En Gyðingar æstu upp guðræknar og heiðvirðar konur, og fyrirmenn borgarinnar, og vöktu ofsókn gegn Páli og Barnabasi, og ráku þá burt úr sínu héraði.

51. En þeir hristu duptið af fótum sér á þá, og fóru til Íkoníu.

52. En lærisveimarnir fylltust fögnuði og Heilögum Anda.

14. KAPÍTULI.

Páll og Barnabas kenna í Íkonía og Lystru; Páll læknað haltan mann; þeir eru haldnir vera guðir; Páll er grýttur, en kemst til Derbe. Þeir Barnabas snúa aftur til Antíokkía.

EN svo bar við í Íkoníaborg, þá þeir geingu saman inn

í samkunduhús, að þeir kendu svo, að mikill fjöldi Gyðinga og Grikkja tók trú.

2. En þvermóðskufullir Gyðingar risu á móti og spiltu hugarþeli heiðingjanna við bræðurna.

3. Samt dvöldu þeir þar lángran tíma og prædikuðu sköruglega í Drottni, sem veitti meðvitni orði sinnar náðar og lét jarteiknir og stórmerki gjörast fyrir hendur þeirra.

4. Tvískiptist þá borgarmúgurinn svo, að nokkrir höldu með Gyðingum, en aðrir með postulunum.

5. En er hugur heiðingja og Gyðinga og yfirmanna þeirra hneigdist til að smána þá og grýta, og þeir urðu þessa varir,

6. Flúðu þeir burt til borga Lýkaoníu-lands, Lystru og Derbe, og héraðsins í kring,

7. Og boðuðu þar náðarboðskapinn.

8. ¶ Í Lystru var maður fót-hrumur, sem sat, af því hann var haltur frá móðurlífi og hafði aldrei getað geingið.

9. Hann hlustaði á ræðu Páls, og er þessi festi auga á honum, og varð var við trú hans, að sér yrði lækningar audið, sagði hann með hárra raustu:

10. Stattu uppréttur á fætur

pína; og hann stökk upp og gekk.

11. Þegar múgurinn sá, hvað Páll gjörði, hóf hann sína raust og sagði á lýkaónisku: guðirnir eru í manna líki niðurstignir til vor.

12. Barnabas nefndu þeir Seif, en Pál Hermes, af því hann frambar orðið;

13. En prestur í hofi Seifs, sem stóð fyrir framan borgina, kom með naut og kransa til dyranna og vildi fórnfæra ásamt fólkinu.

14. Þegar postularnir, Barnabas og Páll, feingu þetta að heyra, rifu þeir klæði sín og stukku fram í mannþraungina, kölluðu og sögðu:

15. Góðir menn, hví gjörð þér slíkt? Vær erum og menn breyskir, eins og þér, en boðum yður þann fagnadarsíð, að þér snúist frá þessum fánýtu guðum til lifanda Guðs, sem gjört hefir himin, jörð og sjó, og alt sem í þeim er;

16. Sá eð um liðnar aldir hefir leyft, að sérhver þjóð geingi sína vegu,

17. Þó hann aldrei hafi látið sig án vitnisburðar, þar eð hann hvervetna gjörði yður gott, veitti regn af himnum og frjófsamar árstíðir, og saddi yður með fæðu og fögnuði.

18. Að svo mæltu gátu þeir naumast stílt fólkið, að það færði þeim ekki fórnir.

19. ¶ Síðan komu frá Antiókkíu og Íkoníu Gyðingar, þeir er feingu lýðinn á sitt mál, svo hann þeytti steinum á Pál og dró hann út úr borginni og ætlaði hann dauðan vera.

20. En er lærisveinarnir þyrptust kríngum hann, stóð hann upp og gekk í borgina. Um morguninn eptir fór hann með Barnabasi til Derbe.

21. Og sem þeir höfðu boðað fagnadarerindið í þeirri borg og feingið þar marga lærisveina, snèru þeir aptur til Lystru, Íkoníu og Antiókkíu.

22. Styrktu sálir lærisveinanna og ámintu þá að standa stödugt í trúnni, og að oss byrjandi fyrir margfaldar þrautir að komast í Guðs ríki.

23. En er þeir höfðu út valið þeim öldúnga í hverjum söfnuði, báðust þeir fyrir og föstudu, og fólu þá síðan Drottni, sem þeir höfðu trúað á.

24. Þegar þeir höfðu yfirfarið Pisidíu, komu þeir til Pamfíliu.

25. Og prædikuðu orðið í Perge;

26. Þá fóru þeir niður til Attalíu og sigldu þaðan til Antiókkíu, hvaðan þeir höfðu verið faldir Guðs náð á hendur

til þess verks, sem þeir nú voru búnir að afljúka.

27. Þegar þeir voru þangað komnir, kölluðu þeir söfnuðinn saman og sögðu frá, hvílika hluti Guð hefði framkvæmt fyrir þeirra hönd, og að hann hefði opnað heiðingjunum dyr trúarinnar,

28. Og dvöldu ekki allstutta tíð hjá lærisveinunum.

15. KAPÍTULI.

Páll og Barnabas eru sendir til Jerúsalem til að spyrja, heort kristnir þyrftu að halda Mósis lögmál, og jú sear; þeir koma til Antíókkíu aptur ásamt Júlasi og Sílasí; Barnabas og Páll skilja.

NÚ komu nokkrir ofan frá Júdeu, sem kendu bræðrunum svo: ef þér ekki umskerizt að sið Mósis, þá getið þér ekki orðið hólpnir.

2. Þegar úr þessu varð ekki lítil misklið og þrætni milli Páls og Barnabasar og þeirra, var það afráðið, að Páll og Barnabas og nokkrir aðrir af hinum færu til postulanna og öldunganna upp til Jerúsalem, áhrærandi þenna ágreining.

3. Söfnuðurinn fylgdi þeim á veg. Síðan ferðudust þeir um Fónísíu og Samaría lönd og sögðu frá siðaskiptum heiðingjanna, og olli það öllum bræðrunum mikils fagnadar.

4. En þegar þeir komu til Jerúsalem, var þeim vel tekið

af söfnuðinum og postulunum og öldungunum, og skýrðu þeir frá, hversu miklu Guð hefði til leidar komið fyrir þeirra hönd.

5. En nokkrir trúaðir af Fariðseanna flokki risu þá upp, og sögðu: ekki má annað, en að þeir umskerist, og þeim sé boðið að halda Mósis lög.

6. ¶ En postularnir og öldungarnir söfnuðust saman til að líta á þetta mál.

7. Eftir lánga umræðu stóð Pétur upp og sagði við þá: Góðir menn og bræður, þér vitið, að Guð fyrir laungu hefir kjörið mig meðal vor til þess, að heiðingjar skyldu fyrir minn munn heyra náðarboðskapinn og trúu;

8. Og að Guð, sem þekkir allra hjörtu, vitnaði þá þeim í vil, gefandi þeim Heilagan Anda, eins og oss,

9. Og gjörði eingan greinarmun vor og þeirra, þar hann hreinsaði með trúnni þeirra hjörtu.

10. Hví freistið þér þá Guðs, með því að leggja það ok á lærisveinanna háls, er hvorki fedur vorir nè vèr megnuðum að bera?

11. Vèr trúum þó því, að vèr verðum hólpnir fyrir náð Drottins Jesú, eins og þeir.

12. ¶ Nú þagnaði múgurinn, og hlustaði á frásögu Barnabasar og Páls um það, hversu mikil tákn og stórmerki Guð hefði látið þá framkvæma meðal heiðinna þjóða.

13. ¶ Eptir að þeir voru þagnaðir, tók Jakob til máls og sagði:

14. Góðir menn og bræður, heyrið mig. Símon hefir skýrt frá, hvernig Guð í fyrstu vitjaði heiðingjanna, til að velja úr þeim fólk til sinnar viðurkenningar,

15. Og þessu samhljóða eru ummæli spámannanna, því svo stendur skrifað:

16. “Eptir þetta mun eg koma aptur og endurbyggja þá föllnu tjaldbúð Davíðs; það, sem hrundi er af henni, vil eg uppbyggja og reisa hana við aptur,

17. Svo að hinir aðrir menn leiti Drottins, og allar þær þjóðir, yfir hverjum mitt nafn nefnist.”

18. Þetta segir Drottinn, sem hefir framkvæmt þetta.

19. Því álykta eg, að ekki skuli íþýngja þeim, er frá heiðni snúast til Guðs;

20. Heldur skrifa þeim til, að þeir haldi sér frá allri flekkan af skurðgodum, og frá frillulífi og frá köfnuðu og frá blóði.

21. Því frá fornri tíð hefir Móses haft sína prædikara í hverri borg, og er lesinn í samkundunum alla helgidaga.

22. Þá leizt það postulunum og öldungunum og öllum söfnuðinum, að kjósa menn af sér og senda þá með Páli og Barnabasi til Antiókkíu, Júdas, kallaðan Barsabas, og Sílas, sem voru í miklu álitu hjá bræðrunum,

23. Og skrifuðu með þeim svo látandi bréf: Vèr, postular, öldungar og bræður, heilsum bræðrunum, er frá heiðni hafa snúizt í Antiókkíu, Syríu og Silísíu.

24. Þar eð vèr höfum heyrt, að nokkrir, er frá oss hafa farið, hafi óróað yður með orðum sínum og truflað sálir yðar, með því að segja, að þèr eigið að umskerast og halda lög málið, þar sem vèr þó ekki höfum boðið þeim slíkt;

25. Þá hefir oss litizt, samála orðnum um þetta efni, að velja og senda til yðar nokkra menn, með vorum elskulega Barnabasi og Páli,

26. Mönnum, er lagt hafa líf sitt í hættu fyrir nafn Drottins vors Jesú Krists.

27. Vèr höfum því sent Júdas og Sílas, til þess að birta yður munnlega hið sama.

28. En það er atkvæði Heilags Anda og vort: að eingin þýngsli skuli yður uppáleggjast umfram þessi, sem nauðsynleg eru,

29. Að þèr haldið yður frá skurðgoðafórnum og frá blóði og frá köfnuðu og frá frillulífi. Ef þèr varizt þetta, gjörið þèr vel. Verið sælir!

30. Þeir fóru af stað, komu til Antiókkía, saman kölluðu söfnuðinn og skiluðu bréfinu.

31. En er menn lásu það, urðu þeir gladdir af slíkri huggun.

32. Júdas og Sílas, er sjálfir voru einnig spámenn, ámintu bræðurna munnlega meðmörgum orðum og styrktu þá.

33. Og er þeir höfðu dvalið þar um tíma, létu bræðurnir þá fara í friði til postulanna.

34. En Sílas leizt að vera þar þertir.

35. Páll og Barnabas héldu nú kyrru fyrir í Antiókkía, kendu, og boðuðu orð Drottins ásamt mörgum öðrum.

36. ¶ Eptir nokkra daga sagði Páll við Barnabas: förum aptur til að vita, hvernig bræðrunum líður í öllum borgum, þar sem vèr höfum boðað Drottins orð.

37. Barnabas lagði þá til, að þeir tækju með sér Jóhannes, kallaðan Markús,

38. En Páli leizt að taka ekki þann mann með sér, er hljóp frá þeim í Pamfilíu, og hafði ekki viljað gánga í verkið með þeim.

39. Út af þessu sinnadist þeim, svo að hvor skildi við annan; tók Barnabas með sér Markús og sigldi til Síprus.

40. En Páll valdi sér Sílas og fór af stað, falinn Guðs náð af bræðrunum.

41. Hann tók leið sína um Sírland og Silísía, og styrkti söfnuðina.

16. KAPÍTULI.

Páll umskar Tímóteus, vitjar safnaðanna og kemur til Tróas; fær vitrun; fer til Masedónía og snýr Lydíu til Kristni; rekur út spásagnar-anda; er leidstrýktur og settur í fángelsi; fángelsið opnast sjálfkrafa; dýflíssuörðurinn tekur trú; Páll er láinn laus.

EN er hann kom til Derbe og Lystra, hitti hann þar einn lærisvein að nafni Tímóteus; móðir hans var Gyðinga ættar og hafði tekið trú, en faðirinn var grískur.

2. Hann hafði góðan orðstír af bræðrunum í Lystru og Íkoníu.

3. Páll vildi hafa þenna með sér, og umskar hann sökum Gyðinga, er voru í þeim stöðum, því allir vissu, að faðir hans var grískur.

4. Þegar þeir nú fóru um borgirnar, buðu þeir mönnum

að halda þá setninga, sem ályktaðir voru af postulunum og öldúngunum í Jerúsalem.

5. En söfnuðirnir styrktust í trúnni og fjölguðu dag frá degi.

6. Á ferð þeirra um Frygiú og Galataland var þeim bannað af Heilögum Anda að kenna orðið í Asíu;

7. Og sem þeir voru komnir að Mysíu, áformuðu þeir að fara til Bityníu, en Andinn leyfði þeim það eigi.

8. Þeir fóru þá fram hjá Mysíu og niður til Tróas.

9. Páli vitradist þá sú sjón um nóttina, að maður masedoniskur stóð hjá honum, og bað hann svo segjandi: kom yfir til Masedoníu og hjálpaðu oss.

10. En þegar hann hafði sæð þessa sýn, leitumst vèr jafnskjótt við að komast yfir til Masedoníu, fullvissir um, að Drottinn hefði kallað oss þangað, til að boða þar náðarboðskapinn.

11. Nú lögðum vèr út frá Tróas og sigldum beinleidis til Samótrasíu,

12. En næsta dag til Neapólís og þaðan til Filippí, sem er höfuðborg í þeim hluta Masedoníu, og er (rómversk) nýlenda.

13. Í þessari borg dvöldum vèr nokkra daga, og einn helgan dag geingum vèr út fyrir borgarhlíðið til árinna, þar sem vant var að biðjast fyrir, settumst þar niður og tölum við konur þær, sem þar voru saman komnar.

14. ¶ Og kona nokkur guðhrædd úr Týatíra-borg, að nafni Lydía, er seldi purpura, heyrði til. Hennar hjarta opnaði Drottinn, svo að hún gaf gaum að Páls ræðu.

15. Og sem hún og hennar hús var skírt, bað hún oss svo feldum orðum: ef þið álítið mig trúa Drottni, þá komið í mitt hús og staðnæmizt þar; og hún neyddi oss til þess.

16. ¶ En svo bar við, er vèr geingum til bæna, að oss mætti þerna nokkur, sem hafði spásagnar-anda, og ávann hús-bændum sínum mikið fè með því að spá.

17. Hún hljóp eptir Páli og oss, og hrópaði: þessir menn eru þjónar Guðs ens hæsta, sem boða oss hjálpræðisins veg.

18. En þetta gjörði hún marga daga. Páli féll það illa, snèri sèr við og sagði við andann: eg skipa þèr í nafni Jesú Krists, að þú farir út af henni; og hann fór út á samri stundu.

19. ¶ Nú sem húsbændur hennar sáu, að sín ábatavon var úti, gripu þeir Pál og Sílas, og drógu þá á torgið til yfirvaldanna; færðu þá síðan höfuðsmönnum og sögðu:

20. Þessir menn, sem eru Gyðingar, óróa borg vora,

21. Og boða oss síðu þá, sem oss, rómverskum mönnum, leyfist hvorki að þýðast, nè fylgja.

22. Múgurinn ætist og gegn þeim, en höfuðsmennirnir létu fletta þá klæðum og skipuðu að húðstrýkja þá.

23. Og eptir að þeir höfðu lostið þá mörgum höggum, var þeim kastað í myrkvastofu og myrkvastofuverðinum boðið að gæta þeirra vandlega.

24. Samkvæmt skipuninni kastaði hann þeim í hið innsta varðhald, og setti fætur þeirra í stokk.

25. ¶ Um miðnætti báðust þeir fyrir, Páll og Sílas, og lofsúngu Guði, en (hinir) bandíngjarnir klustuðu á.

26. Þá varð skyndilega jarðskjálfti mikill, svo að hristist grundvöllur fángelsisins; jafn-skjótt opnuðust allar dyr og fjötrarnir duttu af öllum;

27. En þegar myrkvastofuvörðurinn vaknaði og sá myrkvastofudyrnar opnar, dró

hann sverðið og vildi fyrirfara sèr, því hann hélt bandíngjana burtflúna.

28. En Páll hrópaði þá upp og sagði: gjör þú sjálfum þér ekkert mein, því vér erum hér allir.

29. Hann heimti þá ljós, stökk inn og féll felmtsfullur til fóta Páli og Sílasi, leiddi þá út og sagði:

30. Herrar, hvað á eg að gjöra, svo eg verði hólpinn?

31. Þeir sögðu: trúðu á Drottinn Jesúm Krist, þá verður þú hólpinn og þitt hús.

32. Síðan fluttu þeir honum orð Drottins og öllum þeim, er í hans húsi voru;

33. Og samstundis um nóttina tók hann þá með sèr og þvodi benjar þeirra, og var hann tafarlaust skírður og allir hans menn.

34. Og sem hann hafði leitt þá í hús sitt, setti hann borð fyrir þá, og var gláður ásamt öllu sínu heimafólki yfir því, að hann trúði á Guð.

35. Þegar bjart var orðið, sendu höfuðsmennirnir þjóna staðarins með svo látandi skilaboð: láttu þessa menn lausa.

36. En myrkvastofuvörðurinn kunngjörði Páli þessi orð: höfuðsmennirnir sendu hingað, að þér skylduð lausir látast.

Gáangið því nú út, og farið í friði.

37. En Páll sagði við þá: þeir hafa opinberlega látið húðstrýkja oss, sem erum rómverskir menn, án dóms, og setja í myrkvastofu, og nú ætla þeir leynilega að reka oss á burt. Ekki skal svo vera, heldur komi þeir sjálfir og leiði oss út.

38. En þjónar staðarins kunn-gjörðu þessi orð höfuðsmönn-unum. Þeir urðu hræddir, þá þeir heyrðu, að það væru róm-verskir menn,

39. Komu og fóru vel að þeim, og er þeir höfðu leitt þá út, báðu þeir þá að fara úr borginni.

40. Eptir að nú Páll og Sílas voru sloppnir úr þessu varð-haldi, fóru þeir til Lydíu, fundu þar bræðurna, upp-hvöttu þá, og fóru svo burt.

17. KAPÍTULI.

Páll kennir, en matir ofsóku í Tessaloníku og Beróaborg: fer til Atenborgar, þræðikar mót skurðgodadýrkun og um Jesúm; snýr nokkrum.

EN er þeir höfðu farið um Amfípólís og Appollóníu, komu þeir til Tessaloníku, þar sem var samkunduhús Gyð-ínga.

2. En Páll gekk þar inn til þeirra eptir venju sinni, og þrjá helgidaga átti hann tal

við þá, útlagði fyrir þeim ritn-íngarnar, og setti þeim fyrir sjónir,

3. Að Kristur hefði átt að líða píslir og rísa upp frá dauðum; og þessi er sá Jesús Kristur (sagði hann), sem eg boda yður.

4. Nokkrir af þeim létu sér segjast, og samlögðu sig Páli og Sílasí, svo og mikill fjöldi guðrækinna Grikkja og mikils-háttar konur ekki allfáar.

5. ¶ En Gyðingarnir tóku með sér nokkra vonða menn af þorparalýðnum, drógu flokk saman og gjörðu upphlaup í borginni, þustu svo að húsi Jasons og leitudu að þeim, til að færa þá fyrir lýðinn.

6. En er þeir fundu þá ekki, drógu þeir Jason og nokkra bræður fyrir yfirvöld borgarinnar, og hrópuðu: þeir menn, sem vakið hafa óeirðir um allan heim, eru hér komnir,

7. Jason hýsir þá, og allir þessir breyta á móti keisarans bodum, því þeir segja, að annar sé konungur, og það sé Jesús.

8. Þá varð almúginn uppvægur og yfirmenn borgarinnar, er þeir heyrðu þetta,

9. Og létu Jason og hina aðra setja vörzlur fyrir sig, og sleptu þeim svo;

10. ¶ En bræðurnir komu Páli og Sílasí undan þegar um nóttina til Beróeu. Þegar þar var komið, geingu þeir inn í samkunduhús Gyðinga,

11. Sem voru betur sinnaðir, en þeir í Tessaloníku, svo þeir meðtóku lærdóminn með fúsu gedi og rannsökuðu hvern dag ritningarnar, hvort svo væri (sem þeim var kent);

12. Margir urðu því trúaðir af þeim, og ekki allfátt af grískum konum í betri röð, og karlmönnum.

13. En er Júðarnir í Tessaloníku fréttnu, að í Beróea væri einnig boðað Guðs orð af Páli, komu þeir og uppæstu lýðinn einnig þar.

14. En jafnskjótt skutu bræðurnir Páli undan, svo hann færi út að sjó, en Sílas og Tímóteus urðu þar eptir.

15. Leiðsögumenn Páls fylgdu honum alt til Atenuborgar og báru aptur þau skilaboð til Sílasar og Tímóteusar, að þeir hið bráðasta kæmu til hans.

16. ¶ En meðan Páll beið þeirra í Atenuborg, gramdist honum hugur að sjá, hvílikt skurðgoða bæli sú borg var;

17. Þessvegna kendi hann í samkunduhúsinu, bæði Gyðingum og öðrum guðhrædd-

um, líka hvern dag á torginu þeim, sem hann þar hitti;

18. En nokkrir epíkúrískir og stóískir spekingar gáfu sig í orðakast við hann. Nokkrir sögðu: hvað mun skraffinnur sá ætla sèr? Aðrir sögðu: ókenda guði sýnist hann boða; af því Páll boðaði Jesúm og upprisuna.

19. Þeir leiddu hann nú upp á Areópagus og sögðu: megum vèr fá að vita, hver sá nýi lærdómur er, sem þú ferð með?

20. Því eitthvað nýstárlegt flytur þú oss til eyrna, og oss fýsir að vita, hvað þetta er.

21. En öllum Atenumönnum, eins þeim, er dvöldu þar sem aðkomandi, var um ekkert svo títt, sem að segja eður heyra eitthvað nýstárlegt.

22. ¶ Þegar Páll þannig stóð mitt á Areópagus, mælti hann: Atenumenn, það sè eg hvervetna, að þèr eruð miklir trúmenn;

23. Því þá er eg gekk hèr um og skygndist eptir yðar helgidómum, fann eg meðal annars eitt altari, sem skrifað var á: "hinum ókunna Guði." Þenna, er þèr óvitandi dýrkið, boða eg yður.

24. Sá Guð, sem gjörði heiminn og alt, sem í honum er, hann, sem er Herra himins og

jarðar, býr ekki í musterum, sem með höndum eru gjörð,

25. Ekki heldur verður honum þjónað með mannahöndum, eins og hann þyrfti nokkurs við, þar hann sjálfur gefur öllu líf og andardrátt og sér hvað annað.

26. Hann lét af einum ættstofni allra manna kynþætti útkvíslast um gjörvalla jarðarkríngluna, og hann hefir fastsett ákvörðud tímabil og takmörk fyrir þjóðanna bústaði,

27. Svo þær skyldu leita Guðs, ef verða mætti þær þreifudu á honum og fyndu hann, jafnvel þó hann sè nálægur hverjum einum af oss;

28. Því í honum lifum, hrærumst og erum vèr, eins og nokkur skáld yðar hafa sagt: "Vèr erum hans ættar."

29. Fyrst vèr erum nú Guðs ættar, megum vèr ekki hugsa, að guddómurinn sè líkur gulli, silfri, eður steini, myndudu með hagleik af hugviti manna.

30. Að sönnu hefir Guð sèð í gegnum fingur við vanvískunnar tíðir, en nú lætur hann öllum mönnum allstaðar þjóða, að þeir taki sinnaskipti;

31. Því hann hefir fastsett dag, á hverjum hann ætlar að dæma heimsbygðina með rætt-

vísi af manni, er hann hefir þar til kjörið, og gaf öllum fullvissu um það, með því að reisa hann frá dauðum.

32. ¶ En er þeir heyrdu nefnda upprisu framliðinna, gjördu sumir gys að, en aðrir sögðu: vèr viljum heyra þig öðru sinni tala um þetta.

33. Þannig skildi Páll við þá.

34. Nokkrir menn, sem hèldu sèr til hans, urðu trúaðir, meðal þeirra var Diónysíus, einn af æðstu dómherrunum, og kona nokkur, að nafni Damaris, og aðrir fleiri.

18. KAPÍTULI.

Páll kemur í Korintuborg; Gyðingar standa í gegn honum, en Guð heghreytir hann; Páll kemur til Ejesus og fleiri staða; Apollós uppfraðist af Akvíla og fer til Akkeu.

EN eptir þetta fór Páll úr Atenuborg og kom til Korintuborgar;

2. Þar hitti hann Gyðing, ættadan frá Pontus, að nafni Akvílas, og konu hans Priskillu. Hann var nýlega kominn úr Ítalíu, því Kládíus keisari hafði skipað, að allir Gyðingar skyldu fara burt úr Róm.

3. Páll fór til þeirra og settist að hjá þeim, því báðir höfðu sömu iðn og voru tjaldgjörðarmenn, og tók til vinnu,

4. En kendi hvern helgan dag

í samkunduhúsinu, og sannfærði bæði Gyðinga og Grikki.

5. En er Sílas og Tímóteus komu frá Masedoníu, var Páll stödugt við kenninguna og vitnadi fyrir Gyðingum, að Jesús væri Kristur.

6. En er þeir urðu uppvægir móti honum og smányrtu hann, hristi hann duptið af klæðum sínum, og sagði við þá: yðvart blóð sè yfir yðar höfði, eg em hreinn; hèr eptir fer eg til heidíngja.

7. ¶ Síðan fór hann þaðan og kom í hús þess manns, er hèt Jústus, sem dýrkaði Guð og átti hús áfast við samkunduna.

8. En Krispus, samkundu-höfðinginn, trúði á Drottinn, og alt hans heimafólk; líka tóku margir Korintumenn trú, þeir sem höfðu heyrt lærdóminn, og voru þar skírðir.

9. Eina nótt sagði Drottinn í sýn við Pál: óttast ekki, heldur tala og þeg ekki;

10. Því eg em með þér, og einginn skal festa hönd á þér til að gjöra þér ilt, því eg á margt fólk í þessari borg.

11. Hann hèlt þar kyrru fyrir í þrjú missiri og kendi þeim Guðs orð.

12. ¶ En þegar Gallíon var landstjóri í Akkea, tóku Gyðingar sig upp með einu sam-

heldi á móti Páli og drógu hann fyrir dómstólinn og sögðu:

13. Þessi ræður mönnum til þeirrar guðsdýrkunar, sem gagnstæð er lögmálinu.

14. Í því Páll ætlaði að gegna til, svaraði Gallíon Gyðingum: ef hèr væri að gjöra um órèttindi einhver edur illvirki, þá skyldi eg, Gyðingar, veita yður tillhýdilega áheyrn;

15. En fyrst það er þræta um lærdóm og nöfn og yðar eigin lög, þá sjáið um það sjálfir, því eg vil ekki leggja dóm á slíka hluti;

16. Og hann rak þá frá dómstólnum.

17. Allir hinir grísku tóku þá Sóstenes, samkunduhúss-höfðingjann, og börðu hann fyrir dómstólnum, en Gallíon skipti sèr ekki af því.

18. ¶ En Páll beið þar enn marga daga, síðan kvaddi hann bræðurna, og sigldi til Sýrlands, ásamt Priskillu og Akvílas, þá hann var búinn að raka höfuð sitt í Kenkreu, því hann hafði heitbundið sig.

19. Þar eptir fór hann til Efe-sus, og skildi þau þar eptir, en gekk sjálfur inn í samkunduhúsið og talaði fyrir Gyðingum;

20. Báðu þeir hann að tefja hjá sèr um hríð, en hann sam-

sinti því ekki, heldur kvaddi þá og sagði:

21. Mèr ber að halda hátíðina, sem í hönd fer, í Jerúsalem, en eg skal koma til yðar aptur, ef Guð vill.

22. Svo fór hann frá Efesus og kom niður til Sesareu, og þaðan fór hann upp til Jerúsalem, og þá hann hafði heilsað söfnuðinum, fór hann niður til Antiókkíu.

23. Hér dvaldi hann nokkra stund, en fór svo um alt Galataland og Frygíu, og styrkti alla lærisveinana.

24. ¶ En til Efesus kom Gyðingur nokkur, Appollós að nafni, ættaður frá Alexandríu, tölugur maður og vel að sér í ritningunum.

25. Hann hafði feingið tilsögn í lærdómi Drottins, og þar eð hann hafði brennandi andagípt, talaði hann og kendi nákvæmlega um Jesúm, þekti þó ekki nema skírn Jóhannesar.

26. Þessi tók sköruglega að prædika í samkunduhúsinu, og er AkvÍlas og Priskilla heyrðu það, tóku þau hann að sér og útlistuðu ýtarlega fyrir honum Guðs veg.

27. En er hann fýsti að fara yfir um til Akkeu, hvöttu bræðurnir hann til þess, og skrifuðu lærisveinunum að

taka honum vel. Þegar hann var þangað kominn, varð hann hinum trúudu til mikillar nytsemi fyrir (Guðs náð);

28. Því sköruglega hrakti hann Gyðinga opinberlega í orða viðskiptum, og sannaði af ritningunum, að Jesús væri Kristur.

19. KAPÍTULI.

Páll leggur hendur yfir nokkra í Efesus; kennir þar í tvö ár, og gjörir furðuverk. Særingumönnum er misþyrmt af djöfulóðum manni: margir snúa sér til kristni; þegar Páll ætlar til Gríkklands, rekur Demetríus upphlaup.

EN svo bar við, meðan Appollós var í Korintu, að Páll, eptir ferð sína um Asíu upplönd, kom til Efesus, og hitti fyrir nokkra lærisveina, sem hann sagði við:

2. Hafid þer meðtekið Heilagan Anda, þegar þer tókud trú? Þeir svöruðu nei, vèr höfum ekki svo mikið sem heyrt, að Heilagur Andi sè til.

3. Hann spurði þá: upp á hvað eruð þer þá skírdir? Þeir sögðu: upp á Jóhannesar skírn.

4. Páll svaraði: að vísu skírdi Jóhannes með iðrunar skírn, því hann sagði fólkinu að trúa á þann, sem eptir sig kæmi, það er á Jesú Krist.

5. Þegar þeir heyrðu það, létu þeir sig skíra í nafni Drottins Jesú.

6. Og sem Páll hafði lagt hendur yfir þá, kom yfir þá Heilagur Andi, svo þeir töluðu tungum og spáðu.

7. Als voru þessir hær um bil tólf karlmenn að tölu.

8. Nú gekk hann í samkundu-húsið og kendi einarðlega um þrjá mánuði, og leiddi til sannfæringar um það, sem heyrir til Guðs ríkis.

9. En er nokkrir sýndu þveruð og létu ekki skipast, heldur hallmæltu lærdóminum í fólksins áheyrn, hætti hann við þá, skildi lærisveinana frá, og kendi hvern dag í skóla manns nokkurs, er Týrannus hét.

10. Þessu fór fram tvö ár, svo allir, sem bjuggu í Asíu, bæði Gyðingar og Grikkir, heyrðu lærdóm Drottins;

11. Einnig gjörði Guð óvenjuleg kraptaverk fyrir hendur Páls,

12. Svo að jafnvel þegar sveitadúkar, sem Páll bar næst sèr, og fyrirskyrtur voru lagðar yfir sjúka, þá yfirgáfu sjúkdómarnir þá, og illir andar fóru út af þeim.

13. ¶ Þá tóku nokkrir umrennandi Gyðingar, sem voru særingamenn, sèr fyrir, að nefna yfir þeim, er þjáðust af illum öndum, nafn Drottins

Jesú, segjandi: eg særi yður við Jesúm, sem Páll prædikað.

14. Meðal þeirra, er þetta gjörðu, voru sjö synir Skevu, eins Gyðinga höfuðprests.

15. Þá svaraði hinn vondi andi: Jesúm þekki eg, og við Pál kannast eg, en hverjir eruð þèr?

16. Og maðurinn, sem sá vondi andi var í, flaug á þá, varð þeim yfirsterkari og lét þá finna til afls síns, svo að þeir flúðu naktir og særdir úr húsinu.

17. En þetta varð kunnugt öllum Gyðingum og Grikkjum, er bjuggu í Efesus, og ótta sló yfir alla, og nafn Drottins Jesú miklaðist.

18. Margir sem við trú höfðu tekið komu nú, játuðust og sögðu frá athæfi sínu.

19. Líka komu margir, er farið höfðu með kukl, með bækur, og brendu þær öllum ásjaandi. Verð þeirra var reiknað saman og var upphæð þess fimmtíu þúsund silfurpeningar.

20. Orð Drottins vóx þannig og eflidist kröptuglega.

21. ¶ En er þessu var orðið framgengt, ásetti Páll sèr í anda, að ferðast um Masedóníu og Akkeu til Jerúsalem og sagði: þegar eg er

búinn að vera þar, ber mér að sjá Róm.

22. Nú sendi hann tvo, sem voru honum viðhönd, Tímóteus og Erastus, til Masedóníu, en dvaldi sjálfur um tíma í Asíu.

23. En um sama leiti reis ekki all-lítill órói út af lærdóminum,

24. Því silfursmiður nokkur, að nafni Demetríus, sem bjó til silfurmusteri Díönu, aflaði öðrum smiðum stórkostlegs ábata.

25. Þessa kallaði hann saman, og aðra, er unnu að þess háttar, og sagði: Góðir menn, þér vitið, að á þessu verki stendur okkar velmegan;

26. Einnig sjáið þér og heyrðið, að ekki einungis í Efesusborg, heldur nær um gjörvalla Asíu, hefir Páll þessi talið trú um og feingið á sitt mál fjölda fólks, með því að segja, að það séu ekki guðir, sem með höndum eru smíðaðir.

27. Nú horfir þetta ekki einungis iðn vorri til smánar, heldur einnig, að musteri hinnar miklu Díönu verði einskis virt, já, jafnvel að tign hennar gjöreyðist, sem öll Asía og jardarkrínglan dýrkar.

28. Þá þeir heyrðu þetta, urðu þeir afarreiðir, æptu upp og sögðu: mikil er Díana Efesusmanna!

29. Öll borgin varð nú uppvæg, og allir æddu sambuga til sjónarplázins, og hrifu með sér Masedónana, Kajus og Aristarkus, förunauta Páls.

30. En er Páll vildi ganga fram í mannþraungina, leyfðu lærisveinarnir honum það ekki;

31. Einnig sendu nokkrir Austurálfu höfðingjar, sem voru honum vinveittir, honum boð, og ræðu honum frá að koma á sjónarplázið.

32. Aðrir hrópuðu nú svo, en aðrir öðruvísi, því mannsöfnudurinn var uppvægur, og fæstir vissu, hvers vegna þeir voru þar saman komnir.

33. Nú var togadur fram úr mannþraunginni Alexander, sem Gyðingar ýttu fram; hann bandaði með hendinni sér til hljóðs og vildi verja mál sitt fyrir fólkinu.

34. En er þeir vissu, að hann var Gyðingur, æptu allir einum munn og hrópuðu nærri tvær stundir; mikil er Díana í Efesus.

35. En þegar staðarskrifariinn gat stöðvað fólkið mælti hann: Efesusmenn, hver er sá, er ekki viti, að Efesusborg geymir musteri hinnar miklu Díönu og líkneski það, sem af himni er fallið.

36. Nú, þar þetta er ómót-

mælanlegt, þá ber yður að vera stiltum og ekki hrapa að neinu.

37. Því þér hafið dregið þessa menn hingað, sem hvorki hafa rænt hofin, nè lastað gyðju yðar.

38. Hafi Demetríus og smiðirnir, lagsmenn hans, kærúmal móti nokkrum, þá eru þinghöld að fá, og landstjórar til, eigist þeir lög við;

39. En ef þér hafið nokkur önnur mál að kæra, þá má gjöra út um þau á löglegri samkomu.

40. Því oss er búin hættu að verða sakaðir um upphlaup sökum óróans í dag, þar ekkert verður borið fyrir, sem vèr getum mælt slíku upppoti bót með. Að svo mæltu lét hann mannsöfnuðinn skiljast að.

20. KAPÍTULI.

Páll fer til Masedóníu og Grikklands og þaðan aptur til Tróas, og kemir þar og endurlífjur Evtýkus; heldur áfram til Assus og Miletus; hér kvæður hann öldúnguna í Efesus með hræðu hjarta.

EN eptir að þessi órói var stöðvaður, kallaði Páll lærisveinana saman, kvaddi þá og fór af stað til Masedóníu.

2. Og er hann hafði farið um þau landspláz og með mörgum orðum ámint bræðurna, kom hann til Grikklands.

3. Þar dvaldi hann þrjá mánuði; en er honum voru veitt umsátur af Gyðingum, þá hann ætlaði til Sýrlands, varð hann þess sinnis að snúa aptur um Masedóníu.

4. Fylgdu honum þá á veg alt til Asíu, Sópater frá Beroeu, Aristarkus og Sekúndus frá Tessaloníku, Gajus frá Derbe og Tímóteus; en af Austurálfumönnum Týkíkus og Trófímus.

5. Þessir fóru á undan oss og biðu vor í Tróas.

6. En vèr sigldum eptir daga hinna ósýrðu braudanna frá Filippí, og hittum þá á fimta degi í Tróas, og töfðum þar sjö daga.

7. En á fyrsta degi vikunnar, þá vèr vorum samankomnir til að brjóta brauðið, hèlt Páll ræðu því hann ætlaði að ferðast morguninn eptir, og teygði ræðuna til miðnættis.

8. En mörg ljós brunnu á loptsalnum þar sem vèr vorum saman komnir;

9. En í glugganum sat eitt úngmenni að Nafni Evtýkus; á hann féll þúngur svefu, þá Páll ræddi svo leingi, og yfirkominn af svefninum datt hann ofan úr þriðja lopti niður á jafnslættu og var tekinn upp andvana.

10. Páll gekk þá ofan, lagðist niður að honum, umfaðmaði hann, og sagði: gjörið eingan hávaða. Hann er með lífi;

11. Stè síðan upp aptur, braut brauðið og neytti, talaði við þá leingi, alt þar til dagur ljómaði, og fór svo leiðar sinnar;

12. En þeir fóru burt með sveininn lifanda, og urðu næsta gladdir.

13. ¶ En vèr, sem á undan vorum gengnir til skips, fórum til Assus þar sem vèr ætluðum að taka Pál á skip, því svo hafði hann ráð fyrir gjört, en ætlaði að fara þangað fótgángandi.

14. Þá fundum vorum hafði borið saman í Assus og vèr höfðum tekið við honum, komum vèr til Mitýlene.

15. Þaðan sigldum vèr og komumst annars dags gagnvart Kíos. En daginn eptir lögðum vèr að Samus, og stöldruðum við í Trógillíon, og komum næsta dag til Miletus.

16. Því Páll ætlaði að sigla fram hjá Efesus, svo hann tefði sem skemmst í Asíu, því hann flýtti sér, svo að hann, ef mögulegt yrði, gæti verið á hvítasunnu hátíðinni í Jerúsalem.

17. ¶ En frá Miletus sendi

hann til Efesus, og boðaði til sín öldunga safnadarins;

18. Og sem þeir voru til hans komnir, ávarpaði hann þá þannig: Þèr vitið, hvernig eg, einlægt frá þeim fyrsta degi eg kom í Asíu, hefi hagað mér meðal yðar,

19. Að eg hefi þjónað Drottni með allri auðmýkt, opt með tárurum og í freistingum, sem Gyðinganna vèlræði hafa bakad mér;

20. Hversu eg hefi ekkert undanfellt, það yður væri til nytsemdar, heldur birt það og kent, bæði opinberlega og í heimahúsum,

21. Áminnandi bæði Gyðinga og Grikki, að snúa sér til Guðs og til trúarinnar á Drottinn vorn Jesúm Krist;

22. Og sjáið, nú em eg bundinn í anda að fara upp til Jerúsalem, óviss um, hvað þar muni mæta mér,

23. Nema hvað Heilagur Andi í sérhverri borg birtir mér og segir mér, að fjötur og harmkvæli bíði mín.

24. En eg set það ekkert fyrir mig, met og ekki dýrt líf mitt, svo að eg með gleði fullendi mitt skeið og embætti, sem eg hefi tekið við af Drottni Jesú, að auglýsa hátíðlega fagnarboðskap guðlegrar náðar.

25. Og takið nú eptir, eg veit, að einginn yðar allra, sem eg hefi gengið á meðal og boðað Guðs ríki, muni framar sjá auglit mitt.

26. Því vitna eg nú fyrir yður í dag, að eg em hreinn af blóði allra;

27. Því eg hefi ekki hlífzt við að opinbera yður alt Guðs ráð.

28. ¶ Hafid nú gát á sjálfum yður og á allri hjörðinni, sem Heilagur Andi setti yður til-sjónarmenn yfir, að annast söfnuð Drottins, sem hann hefir útvegað með sjálfs síns blóði;

29. Því þetta veit eg, að eptir burtför mína munu grimmir vargar smeygja sér inn á milli yðar, sem, ekki munu þyrma hjörðinni;

30. Og meðal sjálfra yðar munu rísa upp menn, og fara með rángsnúna lærdóma, til að leiða lærisveinana afvega með sér.

31. Vakið þess vegna og verið þess minnugir, að eg hefi í þrjú ár, nótt og dag, ekki aflátið, með grátandi tárur að áminna hvern og einn.

32. Og nú fel eg yður, bræður, Guði og orði hans náðar, sem máttugt er enn betur að efla yður og veita yður arftöku meðal allra helgaðra.

33. Einkis silfur eða gull eður klæði hefi eg girnzt.

34. Sjálfir vitið þér, að hendur þessar hafa umnið fyrir nauðsynjum mínum og þeirra, sem með mér voru.

35. Í öllu sýndi eg yður, að oss byrjandi þannig að vinna, og aðstoda hjálparþurfendur, og minnast orða Drottins Jesú, því hann sagði: “Sælla er að gefa, en að þiggja.”

36. ¶ Að svo mæltu féll hann á knè og baðst fyrir, ásamt þeim öllum,

37. Og þeir grètu allir hástöfum, lögðu hendur um háls Páli og kystu hann,

38. Mest sorgbitnir af því orði, er hann hafði sagt, að þeir aldrei framar mundu sjá hans auglit; og þeir fylgdu honum til skips.

21. KAPÍTULI.

Páll kemur til Týrus, Tölemais og Sesareu, og þar spá datur Filippusar, og Agapus fyrir segir Páli jángelsi; Páli er tekið vel í Jerúsalem; hann segir frá framkvæmdum sínum; honum er ráðið, sökum Gyðinga, að láta hreinsa sig í musterinu, og þar er hann handtekin; yfirmaður kastalaus frelsar hann og leggir honum að verja sig.

EPTIR að vèr höfðum slitið oss frá þeim og vorum komnir í rúmsjó, sigldum vèr beinleidis til Kós, og næsta dag til Ródus, og þaðan til Patara.

2. Þar fundum vèr skip, er

var ferðbúið til Fönisíu, stigum á það og sigldum burt.

3. En sem vèr feingum landsjón af Kýpur, létum vèr hana á bakborða og sigldum svo til Sýrlands og tókum höfn í Týrus, því skipið átti að leggja þar upp farminn.

4. Þar fundum vèr lærisveinana og dvöldum hjá þeim sjö daga. Þeir sögðu Páli af andagípt, að hann ekki skyldi fara upp til Jerúsalem.

5. En þó fórum vèr að þessum sjö dögum liðnum á stað, og fylgdu þeir oss allir, ásamt konum og börnum, út fyrir staðinn; þar féllum vèr á kné í fjörinni og báðumst fyrir.

6. Og eptir að vèr höfðum kvatt hverjir aðra, stigum vèr á skip, en þeir snèru heim til sín,

7. En vèr enduðum siglínguna, fórum frá Týrus og komum til Tólemais, heilsuðum bræðrunum og töfðum hjá þeim einn dag.

8. Daginn eptir fórum vèr á burt og komum til Sesareu, þar geingum vèr inn í hús Filippusar guðspjallamanns, sem var einn af þeim sjö, og settumst að hjá honum.

9. Hann átti fjórar ógiptar dætur, er spáðu;

10. Og sem vèr dvöldum þar

ekki allfáa daga, kom spámaður nokkur ofan frá Júdeu, Agapus að nafni;

11. Hann kom til vor, tók upp linda Páls, batt hendur sínar og fætur og mælti: svo segir Andinn sá hinn Heilagi: þann mann, er þetta belti á, munu Gyðingar þannig binda í Jerúsalem og ofurselja í heiðingja hendur.

12. Þegar vèr heyrðum slíkt, báðum vèr og þeir, sem þar lendar voru, Pál, að fara ekki upp til Jerúsalem; en hann svaraði:

13. Hví grátíð þèr og hrellið huga minn? Því eg em reiðubúinn, ekki einúngis að láta mig binda, heldur og að deya í Jerúsalem, sökum nafns Drottins Jesú.

14. Þar hann ekki vildi fallast á ráð vort, þögnuðum vèr og sögðum: verði Drottins vilji!

15. Þegar alt var nú tilbúið til ferðarinnar, fórum vèr upp til Jerúsalem.

16. Nokkrir af lærisveinunum frá Sesareu fóru með og höfðu með sèr Mnason frá Kýpur, sem var gamall lærisveinn; hjá honum skyldum vèr gista.

17. En þegar vèr komum til Jerúsalem, tóku bræðurnir oss feginsamlega,

18. Og næsta dag gekk Páll

með oss til Jakobs, og allir öldúngarnir komu þangað.

19. Eptir að hann hafði heilsað þeim, inti hann þeim skilmerkilega sérkvað eina, sem Guð hafði framkvæmt fyrir hans þjónustu, meðal heiðinna þjóða.

20. Við þessar fregnir vega sömu þeir Drottinn, og sögðu við hann: Þú sér, bróðir, hversu margar þúsundir Gyðinga hafa tekið trú. Allir þeir eru vandr að því, að lögmálið sé haldið,

21. En þeim er sagt um þig, að þú kennir öllum Gyðingum, er búa meðal heiðingja, frá hvarf frá Móse með þeim ummælum, að þeir eigi hvorki að umskera börn sín, nè fylgja hans setningum.

22. Hvað er hér við að gjöra? Vafalaust hlýtur almenníngur að koma saman, því menn munn heyra, að þú sèrt kominn.

23. Gjör nú það, sem vèr segjum þèr; hjá oss eru fjórir menn, sem bundnir eru heiti;

24. Tak þá til þín, hreinsa þig með þeim og kosta upp á þá, að þeir fái rakað höfuð sín, þá mega allir sjá, að ekkert er til í því, sem um þig er talað, heldur að þú sjálfur haldir lögmálið.

25. En að því er heiðingjana áhrærir, sem við trú hafa tekið, þá erum vèr búnir að gefa út bréf og höfum úrskurðað, að þeir þurfi ekkert slíkt að halda, utan að sneiða hjá skurðgoða-fórni og blóði og köfnuðu og frillulífi.

26. Þá tók Páll mennina til sín, og daginn eptir, þá hann hafði hreinsað sig, gekk hann með þeim í musteríð, og lýsti því, að hann ætlaði að útenda hreinsunar dagana þangað til hvers eins þeirra fórn væri framborin.

27. En undir það þeir sjö dagar voru að enda, þá Júdar frá Asíu sáu Pál í musterinu, æstu þeir allan lýðinn upp og lögðu á hann hendur, og hrópudu:

28. Góðir Ísraelsmenn, hjálpið, hér er maðurinn, sem allstaðar er að kenna öllum, í móti þjóð, lögmáli og stað þessum. Þar á ofan hefir hann innleitt Grikki í musteríð og saurgað þenna heilaga stað.

29. Því þeir höfðu sèð áður Trófimús frá Efesus með honum í borginni, og hugsuðu, að Páll hefði leitt hann í musteríð.

30. Öll borgin varð nú uppvæg, og múgurinn flyktist saman, greip Pál og dró hann út

úr musterinu, og jafnskjótt var dyrunum læst.

31. En í því þeir leitudust við að lifláta hann, barst sú saga upp til foríngja herflokksins, að öll Jerúsalem væri í upp-námi.

32. Hann tók þá í skyndi hermenn og hundraðshöfðingja, og hljóp niður til þeirra; en þegar hinir sáu hermanna foríngjann og stríðsmennina, hættu þeir að lemja Pál.

33. Hershöfðinginn kom nú að, tók Pál og skipaði að binda hann með tveimur viðjum, spurði svo, hver hann væri og hvað hann hefði aðhafzt;

34. En sitt kallaði hver úr mannfjöldanum, og er hann gatekkertáreiðanlegt uppgötv- að sökum óróans, bauð hann að leiða hann í herbúðirnar.

35. Þá komið var að tröppunum, hlutu stríðsmennirnir að bera Pál, sökum áfergju mannfjöldans;

36. Því þorri fólksins flyktist með, og hrópaði: lát hann ekki lifa.

37. Og þegar átti að fara með Pál inn í herbúðirnar, sagði hann við herforíngjann: leyfist mér að tala nokkur orð við þig? En hann svaraði: kantu grísku?

38. Ertu ekki sá egypzki maður, sem fyrir skemstu vaktir styrjöld og færðir út á eyðimörk fjögur þúsund morðingja?

39. Páll svaraði: eg em Gyðingur, ættaður frá Tarsus, og borgari þessa nafnkenda staðar í Silisíu: eg bið því, leyf mér að tala til fólksins.

40. Að því leyfi feingnu nam Páll staðar á tröppunum og bandaði hendinni til fólksins, og er gott hljóð fékkst, talaði hann til þeirra á hebreska túngu og sagði:

22. KAPÍTULI.

Páll segir frá hvernig hann snérist til kristni og fékk köllun til að kenna heidnum þjóðum; Gyðinga óhljóð móti honum; herstjórnin ætlar að láta hudstrjúkja hann, en vegar ekki, þar eð Páll var rómverskur borgari; leiðir hann fyrir ráðið.

GÓÐIR menn, bræður og fedur, hlustið nú á málsvörn mína fyrir yður.

2. En er þeir heyrdu hann ávarpa sig á hebresku, urðu þeir enn hljóðari.

3. Eg em, sagði hann, Gyðingur, fæddur í Tarsus í Silisíu, en uppallinn í þessari borg við fætur Gamaliels, mentaður í allri nákvæmni fedranna lög- máls, og var vandlætari vegna Guðs, eins og þér allir eruð enn í dag,

4. Og ofsókti þenna lærdóm

fram í dauðann, batt menn og konur og seldi í fángelsi,

5. Einsog ædsti presturinn og alt öldúngaráðið mun bera mèt vitni, því af þeim tók eg og bréf til bræðranna, og fór til Damaskus í þeim tilgáangi að flytja þá, er þar væru, bundna til Jerúsalem, svo þeim yrði hegnt.

6. Þegar eg var á þeirri ferð og nálgadist Damaskus, bar svo til, nær miðjum degi, að um mig leiptraði skyndilega ljós mikið af himni.

7. Eg féll til jarðar og heyrði raust, er sagði við mig: Sál, Sál, því ofsækir þú mig?

8. En eg svaraði: hver ertu, Herra? Hann sagði við mig: eg em Jesús af Nazaret, sem þú ofsækir.

9. Mennirnir, sem með mèt voru, sáu ljósið og urðu felmtsfullir, en raust þess, er við mig talaði, heyrðu þeir ekki.

10. Þá sagða eg: Herra, hvað á eg að gjöra? Drottinn svaraði mèt: stattu upp og gakk til Damaskus, þar verður þér kunngjört alt, sem þér er ætlað að gjöra.

11. En af því ofbirta ljóssins hafði gjört mig sjónlausan, leiddu samferðamennirnir mig, sèt við hönd svo eg komst til Damaskus.

12. Þar var einn guðrækinn maður eptir lögmálinu, Ananías að nafni, velþokkadur af öllum Gyðingum, er þar bjuggu;

13. Hann kom til mín, stóð yfir mèt og sagði við mig: Sál bróðir, lít þú upp; og samstundis leit eg upp á hann.

14. Hann sagði þá: Guð fedra vorra hefir fyrirhugað þér að þekkja sinn vilja og að sjá hinn Réttláta og að heyra raust af hans munni;

15. Því þú átt að verða hans vottur til allra manna, um það sem þú hefir sèð og heyrt, og hvað hikar þú nú?

16. Stattu upp, lát skíra þig, og afþvo syndir þínar, og ákalla hans nafn.

17. En svo bar og við, eptir að eg hafði snúið aptur til Jerúsalem og baðst fyrir í musterinu, að eg varð frá mèt numinn,

18. Og sá hann sjálfan og hann sagði við mig: flýtt þér og far sem skjótast burt úr Jerúsalem, því að ekki munu þeir meðtaka þinn vitnisburð um mig.

19. Þá svaraði eg: Herra, þeir vita sjálfir, að eg kastaði í fángelsi og húðfletti í samkundunum þá, sem trúðu á þig,

20. Og þegar blóði Stefáns, vitnis þíns, var úthelt, stóð eg

sjálfur hjá, samþykkti því og geymdi fót þeirra, sem deyddu hann.

21. En hann sagði við mig: farðu, því eg vil senda þig lánga leið til heiðingja.

22. Alt að þessu orði hlýddu þeir á, en nú hófu þeir upp raust sína og sögðu: burt með þvílíkan mann af jörðunni, því það hæfir ekki, að hann lifi.

23. Nú sem þeir hrópuðu og fleygðu klæðum sínum og jusu mold í lopt upp.

24. Skipaði herforinginn að leiða hann inn í herbúðirnar og með svipum að kúga hann til sagna, svo hann feingi að vita, fyrir hverja sök þeir hrópuðu svo gegn honum.

25. Þegar þeir fóru þá að streingja hann með taugum, segir Páll við hundradshöfðingjann, er hjá stóð: er yður leyft að húðstrýkja rómverskan mann, og það ódæmdan?

26. En sem hundradshöfðinginn heyrði það, gekk hann til herforingjans, inti honum frá, og sagði: hvað ætlarðu að gjöra? Því þessi maður er rómverskur.

27. Herforinginn kom þá og talaði til Páls: seg mér, ertu maður rómverskur? Hann svaraði: já.

28. Herforinginn svaraði: fyr-

ir ærið fè mátti eg kaupa þenna borgararétt. En Páll svaraði: en eg em svo fæddur.

29. Jafuskjótt hvurfu þeir frá, er áttu að kúga hann til sagna, og herforinginn varð hræddur, þá hann varð þess vís, að hann var rómverskur, af því hann hafði látið binda hann.

30. Daginn eftir vildi hann vita með vissu, hvað Gyðingar hefðu að kæra Pál um, leysti hann, bauð, að höfuðprestarnir og alt ráðið skyldi koma saman, og lét leiða Pál fram fyri þá.

23. KAPÍTULI.

Páll vitnar um sína góðu samvizku, en er barinn; talar um upprisuna, út af því verða Gyðingar sundurþykkir; herstjórnin setur hann í kastalann; Guð hughreystir hann; Gyðinga ráðabrugg gegn Páli verður uppvíst; herstjórnin sendir hann til Felis, landstjórans í Sesareu.

EN Páll hvesti augum á ráðið og mælti: bræður, eg hefi hvervetna með góðri samvizku hegðað mér fyrir Guði, alt til þessa dags.

2. Æðsti presturinn Ananías skipaði þeim, er hjá Páli stóðu, að ljósta hann á munninn.

3. Páll sagði þá við hann: Guð mun ljósta þig, þú kalkaði veggur, þú situr hér sem dómari minn samkvæmt lög-málinu, en skipar móti lögum að slá mig.

4. Þá sögðu þeir, sem hjá stóðu: atyrðir þú ypparsta prest Guðs?

5. Ekki víska eg bræður, svaraði, Páll, að það væri presta-höfðinginn; því skrifað er: þú skalt ekki illmæla höfðingja þíns fólks.

6. En þar eð Páll vissi, að nokkrir voru Sadúsear, en nokkrir Farísear, þá sagði hann hátt í ráðinu: góðir menn og bræður, eg em Farísei og Farísea sonur.

7. Fyrir vonina og upprisu dauðra lögsækist eg. En er hann sagði þetta, varð sundurþykki milli Faríseanna og Sadúseanna, og þingheimurinn sundradist;

8. Því Sadúsear segja, að ekki sè til upprisa framliðinna, nè eingill, nè andi, en Farísearnir viðurkenna hvortveggja.

9. Nú varð hávaði mikill; þeir skriptlærðu af Faríseanna flokki gáfu sig fram, fluttu mál sitt með kappi, og sögðu: ekkert ilt finnum vèr hjá þessum manni, þó hann beri fram, að andi hafi talað við sig eður eingill.

10. En er sundurlyndið varð svo mikið, að herforinginn óttadist, að þeir mundu sundurslíta Pál skipaði hann herliðinu að fara niður, til að hrífa

hann frá þeim og flytja í herbúðirnar.

11. En nóttina eptir stóð Drottinn hjá honum, og sagði: vertu hughraustur, því einsog þú hefir vitnað um mig í Jerúsalem, eins ber þèr einnig að vitna í Róm.

12. Þegar dagaði, gjörðu Gyðingar samtök og heitstreingdu með dýrasta eiði, að þeir skyldu ekki eta nè drekka, fyrr en þeir hefðu Pál af dögum ráðið,

13. Og voru þeir yfir fjörutíu, sem bundizt höfðu í þenna svardaga.

14. Þessir fóru á fund presta-höfðingjanna og öldunganna, og sögðu: vèr höfum svarið dýran eið, að neyta einskis, fyrri en vèr höfum Pál af lífi tekið.

15. Beiðizt nú ásamt með ráðinu opinberlega af herforingjanum, að hann láti leiða Pál niður fyrir yður á morgun, þar eð þèr ætlið greinilegar að rannsaka mál hans; en vèr erum reiðubúnir að ráða hann af dögum, áður en hann kemst til yðar.

16. En systursonur Pálsheyrði þetta svikræði, tók sig því til og fór í herbúðirnar, að segja Páli frá.

17. En Páll kallaði á einn

hundraðshöfðingjanna og mælti: fylg þessu úngmenni til herforingjans, því hann hefir nokkuð að segja honum.

18. Hundraðshöfðinginn tók úngmennið með sér, fór með hann til herforingjans og sagði: bandinginn Páll kallaði mig til sín og bað mig færa þér þenna svein, er hefði nokkuð að segja þér.

19. Herforinginn tók þá sveininn við hönd vèk honum afsíðis og spurði: hvað er það, sem þú hefir að auglýsa mér?

20. Hinn svaraði: Gyðingar hafa komið sér saman um að biðja þig að færa Pál á morgun fyrir ráðið, þar eð þeir ætli ýtarlegar að yfirheyra hann;

21. En lát þú ekki að orðum þeirra, því af þeim sitja um Pál yfir fjörutíu manns, sem hafa svarið dýran eidd, að eta hvorki nè drekka, fyrr en þeir hafi fyrirkomið honum, og þeir eru þegar, reiðubúnir, og bíða eftir boðum frá þér.

22. Herforinginn lét hinn unga mann fara, en bannaði honum að segja nokkrum manni frá, að hann hefði opinberað sér þetta.

23. Kallaði svo á einhverja tvo hundraðshöfðingja og sagði: búid tvö hundruð stríðsmenn, að þeir fari til Sesareu,

sjötíu riddara og tvö hundruð skotmenn, eptir fyrstu eykt nætur;

24. Hafið og til reiðu fararskjóta handa Páli, svo hann komist heill til Felix landstjóra.

25. Hann skrifaði og bréf þessa innihalds:

26. "Kládíus Lysías heilsar enum volduga landstjóra Felix.

27. Þenna mann höfðu Gyðingar handtekið og ætluðu að lífláta, en eg kom þá með stríðsfólkinu, og sleit hann af þeim, eptir að eg varð þess vís, að hann væri rómverskur.

28. En þar eð eg vildi vita, fyrir hverja sök þeir ákærðu hann,

29. Leidda eg hann fyrir þeirra ráð, og fann þá, að sakargiptin áhrærði vafaspuðningar í þeirra lögum, en eingan misverkuð, sem dauða væri verður eður banda.

30. En þegar eg fèkk vísbending um, að Gyðingar sætu á svikráðum við mann þenna, senda eg hann tafarlaust til þín, og hefi boðið ákærendum hans, að framfæra fyrir þér það sem þeir hefðu á móti honum. Vegni þér vel!"

31. Stríðsmennirnir tóku nú Pál, eins og þeim var sagt, og

fluttu hann um nóttina til Antípatrið.

32. Daginn eptir létu þeir riddaraliðið fara með honum, en sneru aptur til kastalans.

33. Hinir hældu áfram til Sesarea og fengu landstjóranum Pál í hendur, ásamt brèfinu.

34. Felix las brèfið, spurði Pál, úr hverju landshöfðingja-dæmi hann væri; og fékk að vita, að hann var frá Silisia;

35. Sagði hann þá: eg skal yfirheyra þig, þegar ákærendur þínir mæta; og hann skipaði, að varðveita hann í höll Heródesar.

24. KAPÍTULI.

Gyðingar áklaga Pál, en hann ver mál sitt kröptuglega; Felix skeljist við ræðu Páls, og skilur hann loks eptir í böndum.

EN fimm dögum síðar fór af stað ædsti presturinn Ananías með öldúngunum og mælskumanni nokkrum, er hét Tertúllus, og þessir mættu fyrir landshöfðingjanum gegn Páli.

2. Þá buíð var að kalla hann fyrir, byrjaði Tertúllus ákæru sína og sagði:

3. Mikils friðar erum vèr orðnir aðnjótandi fyrir þína tilstilli, og margar góðar tilskipanir á þessi þjóð þinni umsjá að þakka, voldugasti Felix. Þetta játum vèr á

hverjum stað og stundu þakklátlega;

4. En svo að eg tefji þig sem skemmst, bið eg, að þú eptir mildi þinni viljir heyra oss stuttlega.

5. Þar eð vèr höfum fundið þenna mann skaðvænan, sem drepsótt, því hann vekur óróa meðal allra Gyðinga um alla víða veröld, og er oddviti hins naðverska villuflokks,

6. Og hefir jafnvel ráðizt í að vanhelga musterið: þá tókum vèr hann fastan, og vildum hafa dæmt hann samkvæmt vorum lögum;

7. En herforínginn Lysías kom þá að, og með miklu ofríki þreif hann úr vorum höndum,

8. Og skipaði ákærendum hans að fara til þín, og af honum getur þú, þegar þú spyr hann, feingið sjálfur að vita alt það, sem vèr ákærum hann um.

9. En Gyðingarnir ákærðu Pál líka með honum, og sögðu þetta svo vera.

10. En Páll svaraði, þá landshöfðinginn hafði bent honum að tala: Þar eg veit, að þú í mörg ár hefir verið dómari þessarar þjóðar, mun eg þess öruggar verja mál mitt;

11. Með því þú getur feingið að vita, að það eru ekki meir

en tólf dagar, síðan eg kom til Jerúsalem að biðjast fyrir,

12. Og þá hittu þeir mig hvorki í orðaprætu við nokkurn mann, nè æsandi fólk til óspekta, hvorki í musterinu, nè í samkunduhúsunum, nè annarstaðar í borginni,

13. Og ekki heldur geta þeir sannad það, sem þeir nú ákæra mig um.

14. En þetta játa eg þér, að eg þjóna Guði fedra minna, samkvæmt þeirri trú, sem þeir kalla villudóm, og trúi öllu, sem skrifað stendur í lögmalinu og spámönnunum,

15. Og hefi þá von til Guðs, sem þeir og sjálfir hafa, að framlíðnir muni upprisa, bæði vondir menn og gódir.

16. Því æfi eg líka sjálfan mig í því að hafa jafnan ófleckaða samvizku bæði fyrir Guði og mönnum.

17. Eg kom eptir margra ára burtuveru með ölmusugjafir handa þjóð minni.

18. Meðan eg var að þessu, og var nýbúinn að hreinsa mig í musterinu, hittu mig ekki með mannmergd nè óróa nokkrir Gyðingar frá Asíu,

19. Sem hefðu átt að mæta hjá þér, og ákæra, ef þeir hefðu haft nokkuð ámóti mér.

20. Eður segi þessir sjálfir til,

hvað þeir hafi fundið saknæmt hjá mér, þegar eg stóð fyrir ráðinu,

21. Nema það sè þetta eina orð, er eg kvað upp með, þegar eg stóð milli þeirra: eg lögsækist í dag af yður, sökum upprisu framlíðinna.

22. Felix skaut nú málinu á frest, uns hann þekti gjörr þenna lærdóm, og sagði: þegar herforinginn Lysías kemur, skal eg skera úr máli yðar.

23. Og undir eins bauð hann hundradshöfðingjanum að vardveita Pál, en fara vægðarlega með hann, og banna eingum hans, að þjóna honum eður koma til hans.

24. En nokkrum dögum seinna kom Felix með konu sinni Drúsillu, sem var Gyðinga ættar, og lét sækja Pál, og heyrði hann um trúna á Krist.

25. En er Páll kom á tal um réttlæti, bindindi og tilvonandi dóm, skelfdist Felix og mælti: far burt að sinni: en þegar eg fæ tóm, mun eg láta kalla þig aptur.

26. Með fram vænti hann, að Páll mundi gefa sèr fè til að losast, þess vegna lét hann og opt kalla á hann, og átti við hann samræður.

27. Að liðnum tveim árum,

kom Porsíus Festus í stað Felix til valda, og til að þóknast Gyðingum, eptirskildi Felix Pál fjötraðan.

25. KAPÍTULI.

Festus boðar Gyðinga til Sesarea; en Páll skýtur máli sínu til keisarans, og Festus úrskurðar, að málið gangi þangað; Festus talar um Pál við Agrippa konúng, er sjálfur vill heyra hann.

PREMUR dögum eptir að Festus hafði tekið við sýslu sinni, fór hann frá Sesarea upp til Jerúsalem.

2. Þá mættu fyrir honum æðsti presturinn og helztu menn Gyðinga gegn Páli, gjörðu sér far um að fá hann á sitt mál,

3. Og beiddust þeirrar náðar, að Festus læti senda hann til Jerúsalem; því þeir sátu um að drepa hann á leiðinni.

4. Festus svaraði, að Páll væri í varðhaldi í Sesarea, en sjálfur ætlaði hann bráðum þangað.

5. Látið því, sagði hann, þá, sem færir eru um það af yðar hálfu, fara þangað með mér, til að ákæra hann, sè nokkuð saknæmt í hans fari.

6. En sem hann hafði dvalið hjá þeim, mest átta eður tíu daga, snèri hann aptur til Sesarea, og daginn eptir settist hann á dómstólinn og skipaði að leiða Pál fram.

7. En er Páll var þar kominn,

umkríngdu hann Gyðingarnir, sem niður höfðu farið frá Jerúsalem, og báru upp á hann margar og þungar sakargiptir, sem þeir þó ekki gátu sannað,

8. Því hann kom fyrir sig þeirri vörn, að hann ekkert hefði misbrotið, hvorki móti lögum Gyðinga, nè musterinu, ekki heldur keisaranum.

9. Þá spurði Festus Pál, til að ívilna Gyðingum; viltu, segir hann, fara upp til Jerúsalem, svo að eg þar dæmi þetta mál þitt?

10. Páll svaraði: eg stend fyrir keisarans dómi, þar á eg að dæmast. Gyðingum hefi eg eingan órètt gjört, eins og þú gjörla veizt.

11. Þar fyrir, sè eg brotlegur, eður hafi framið nokkuð dauða vert, þá skora eg mig ekki undan lífláti; en ef ekkert er til hæft í því, sem þessir skulda mig fyrir, svo á einginn með að gefa þeim líf mitt. Eg skýt máli mínu til keisarans.

12. Eptir að Festus hafði talað við sitt ráðaneyti, varð þetta hans atkvæði: “Fyrirkeisarann hefir þú skotið málefni þínu, til keisarans skaltu fara.”

13. Að nokkrum dögum liðnum kom Agrippa konúngur og Bernike til Sesarea, til að heilsa Festusi;

14. Og þar þau dvöldu þar um hríð, inti Festus konunginum frá málefni Páls og sagði: Felix hefir skilið eptir bandíngja nokkurn,

15. Sem prestahöfðingjar og öldungar Gyðinga ákærðu þegar eg var í Jerúsalem, og æsktu dómsatkvæðis yfir honum.

16. Eg svaraði þeim, að það væri ekki háttur Rómverja, að ofurselja í dauða nokkurn mann öðrum í vil, fyrri en ákærendur og hinn ákærði væru báðir nálægir, og þessi feingi tækifæri til að bera af sèr sakargiptina.

17. En er þeir komu með mèr hínagð, gjörði eg eingan drátt, heldur settist í dómstólinn daginn eptir, og skipaði að leida manninn fram.

18. Ákærendurnir, sem mættu gegn honum, báru nú einga þess háttar sök fram, er eg hafði ætlað,

19. Heldur höfðu þeir einhver þrætuspursmál gegn honum um sjálfra þeirra átrúnað, og um einhvern dáinn Jesús, sem Páll sagði lifa.

20. Þar eg nú vantreysti mèr til að skera úr þess konar þrætu, leiddi eg í tal, hvort Páll vildi fara upp til Jerúsalem og láta þar dæma í þessu máli.

21. En með því Páll æskti, að hann geymdist til keisarans úrskurðar, skipaði eg að varðveita hann, uns eg sendi hann keisaranum.

22. Agrippa sagði þá við Festus: mig fýsir að heyra manninn sjálfur. Hinn svaraði: á morgun skaltu heyra hann.

23. Daginn eptir kom Agrippa og Berníke, með miklu skrauti, og geingu ásamt herforingjunum og enum ædstu mönnum borgarinnar í dómhúsið; var svo Páll að bodi Festusar fram leiddur.

24. Þá mælti Festus: Agrippa konungur, og þèr allir, sem með oss erud nærstaddir, þar sjáid þèr þann mann, sem gjörvallur Gyðingamúgur hefir ákært fyrir mèr, bæði í Jerúsalem og hèr, og hástöfum sagt að ekki ætti leingur að lifa.

25. Eg er kominn að raunum, að hann ekkert hefir aðhafzt, er sè daudasök, og þar eð hann sjálfur hefir skotið máli sínu til keisarans, þá hefi eg ályktað, að hann skyldi sendast þangað.

26. En með því eg hefi ekkert áreiðanlegt að skrifa herra (keisaranum) um hann, þá hefi eg fram leitt hann fyrir yður,

og einkum fyrir þig, Agrippa konungur, svo eg, að lokinni ransókn, hefði eitthvað að skrifa; því mér lízt óskynsamlegt að senda bandingja, án þess sakargipt hans sè tilgreind.

26. KAPÍTULI.

Páll segir lífssögu sína, frá því hann snérist til kristni; Festus og Agrippa víðurkenna sakleysi Páls.

AGRIPPA sagði nú við Pál: Þér leyfist að tala fyrir þig. Páll rætti þá út höndina og varði sig þannig:

2. Heppinn teleg mig, Agrippa konungur, að mega í dag afsaka mig fyrir þér, áhrærandi alt sem Gyðingar ásaka mig um;

3. Helzt af því þú ert kunnugur öllum Gyðinga síðvenjum og vafaspuðningum, þess vegna bið eg þig þolinmóðlega að heyra mig.

4. Líf mitt og dagfar frá barnæsku, þar eð eg hefi frá öndverðu alizt upp hjá þjóð minni í Jerúsalem, er öllum Gyðingum kunnugt,

5. Því þeir hafa frá upphafi þekt mig að því (vildu þeir að eins unna mér sannmælis), að eg hefi sem Farísei lifað eptir reglum strángasta flokks vorrar trúar.

6. Og nú stend eg undir lögsókn vegna vonar á því fyrir-

heiti, er Guð gaf feðrum vorum,

7. Sem vorir tólf kynþættir með kappsamri þjónustu Guðs, nótt og dag, vænta að hreppa. Fyrir þessa von ákærast eg, Agrippa konungur, af Gyðingum.

8. Hvernig getur það álitizt ótrúlegt hjá yður, að Guð uppveki dauða?

9. Að sönnu áleit eg það sjálfur skyldu mína, að ráðast í margt gegn nafni Jesú frá Nazaret;

10. Það gjörða eg og í Jerúsalem, því eg hnepti í myrkvastofur marga kristna, með því eg hafði fengið fullmakt til þess frá prestahöfðingjunum, og gaf mitt jákvæði til, þegar þeir voru líflátnir,

11. Og í öllum samkunduhúsum lét eg þeim þrásinnis refsa, og neyddi þá til að tala illa um (Jesúm). Já, svo frekt ædda eg gegn þeim, að eg elti þá til framandi borga.

12. Þegar eg þessa erindis var á ferð til Damaskus, með fullri makt og leyfi frá hinum ædstu prestum,

13. Sá eg, konungur, á vegnum, um miðjan dag, ljós af himni, hverju sólskini bjartara, leiptra um mig og þá, sem mér voru samferða.

14. Vèr duttum þá allir til jarðar, og þá heyrða eg rödd, er við mig talaði og sagði á hebresku: Sál, Sál, hví ofsækir þú mig? Erfitt verður þèr að spyrna móti broddunum.

15. En eg sagði: hver ertu, Herra? Hann svaraði: eg em Jesús, sem þú ofsækir.

16. En ris þú upp og statt á fætur, því til þess vitraðist eg þèr, að eg setti þig til að vera þjón og vott að því sem þú sást, og að því, sem eg enn mun láta þig sjá.

17. Eg skal hrifa þig frá fólki þínu og frá heiðingjunum, sem eg nú sendi þig til,

18. Til að opna augu þeirra, svo þeir snúist frá myrkri til ljóss, frá Satans valdi til Guðs, og öðlist fyrirgefningu syndanna, og hlutdeild með þeim, er helgaðir eru fyrir trúna á mig.

19. Þess vegna vilda eg ekki, Agrippa konungur, þverskallast gegn slíkri himneskri opinberun,

20. Heldur boðaði eg fyrst þeim í Damaskus og síðan í Jerúsalem og um bygðarlög Gyðíngalands, og heiðingjum, að menn skyldu taka sinnaskipti og snúa sèr til Guðs og vinna verk sambodin iðruninni.

21. Fyrir þessara hluta skuld gripu Gyðingar mig í mustertinu, og leitudust við að svipta mig lífi;

22. En fyrir Guðs fulltingi hefir mèr auðnast að standa heill alt til þessa dags, og vitna bæði fyrir smáum og stórum, án þess eg kenni annað en það, sem spámennirnir og Móses höfðu sagt að fram koma mundi:

23. Að Kristur mundi þínast, að hann mundi verða sá fyrsti, er frá dauðum risi, og að hann mundi boða ljós Gyðinga lýð og heiðnum þjóðum.

24. En er Páll hafði svarað þessu fyrir sig, kallaði Festus hástöfum: óður ertu orðinn, Páll; sá mikli lærdómur gjörir þig ærðan.

25. Hann svaraði: ekki em eg óður, voldugi Festus, heldur tala eg sönn og gætileg orð.

26. Því konungurinn skilur þetta, og við hann tala eg því einarðlega, af því eg þykist vita, að honum sè ekkert af þessu hulið, því það er ekki í afkima skeð.

27. Trúir þú, Agrippa konungur, spámönnunum? Eg veit þú trúir þeim.

28. En Agrippa sagði við Pál: lítið vantar á, að þú fáir mig til að verða kristinn.

29. Páll svaraði: þess bið eg Guð, hvort sem það vantar mikið eða lítið, að ekki einúngis þú, heldur og allir, sem til mín heyra í dag, verði því líkir sem eg, að undan teknum þessum fjötrum.

30. Nú stóð konungurinn upp og landstjórinn og Berníke og þeir, eð hjá þeim sátu;

31. Og þá þeir voru burt geingnir, töludu þeir sín á milli og sögðu: þessi maður hefir ekkert framið, sem dauða sè vert eður banda.

32. En Agrippa sagði við Festus: þessum manni hefði mátt sleppa, ef hann hefði ekki skotið máli sínu til keis-arans.

27. KAPÍTULI.

Páll er sendur til Róm; siglúngin verður hættuleg, svo Páll ræður til að fara ekki frá Krít, en getur ekki aðtrað því; skipperjarnir komast í mesta lífsháská, en Páll hughreystir þá; þeir líða skipbrot við eyuna Melíte, en komast þó heilir í land.

EN þegar úrskurðað var, að vèr skyldum sigla til Ítalíu, og búið var að selja Pál og nokkra bandíngja í hendur hundraðshöfðingja nokkrum úr keisara-herflokknum, er Július hèt,

2. Stigum vèr á eitt adramýt-iskt skip, er koma átti við í nokkrum sjóstöðum í Asíu, og létum í haf; og Aristarkus,

masedóniskur maður frá Tes-saloníku, var oss samferða.

3. Næsta dag náðum vèr Sí-don. Július var mannúðlegur við Pál og lofaði honum að fara á fund vina sinna og þiggja þeirra greiðvikni.

4. Þaðan fórum vèr og sigldum undir Kípur, því mótvind-ur var;

5. Komum svo yfir hafíð fyrir framan Silisíu og Pamfilíu og náðum Mýru í Lysíu.

6. Þar fann hundraðshöfðing-inn skip frá Alexandríu, er sigla átti til Ítalíu og kom oss á það.

7. Nú gekk marga daga sigl-ínginn tregt, svo vèr náðum með þraut Kníðus, sökum andviðris, sigldum því undir Krít, við Solmóne.

8. Eptir þrábeiting fram með eyunni, komumst vèr á stað einn, sem kallast Góðhafnir, í grend við borgina Lasea.

9. Enn leið drjúgur tími, og sjóferðir tóku þegar að verða hættulegar, því þá var og fastan þegar liðin. Þess vegna gaf Páll þeim svo látandi við-vörun:

10. Góðir menn, eg sè, að siglúngu vorri muni verða samfara bæði óveður og tjón, ekki einúngis fyrir farminn og skipið, heldur og fyrir líf vort.

11. En hundradshöfðinginn trúði betur stýrimanninum og skipseigandanum, en Páls tilögum.

12. Og þar höfnin var óhentug til vetrarlegu, þá varð það flestra ráð að halda þaðan, í von um að sèr tækist að ná til vetrarlegu í þeirri höfn í Krít, er kallast Feníka og snýr til útsudurs og útnordurs.

13. En þar eð vindurinn blès hægt á sunnan, þá höldu þeir ætlan sín væri svo að segja sèr í hendi; drógu því upp akker og sigldu fram með Krít nálægt landi.

14. En skömmu síðar datt á það ofviðri, sem kallað er ölduæsir,

15. Og hreif skipið með sèr, svo ekki varð beitt í vindinn; urðum vèr því að gefa upp stjórn og láta reka, sem vildi.

16. Þá bar oss að lítilli eyu, sem hét Klade, og gátum vèr naumast náð bátnum.

17. Þegar vèr höfðum tekið bátinn upp í skipið, gripum vèr til als þess, sem til bjargar gat orðið, og vöfðum skipið; og þar eð þeir óttuðust, að skipið mundi berast á grynningar, feldu þeir seglið og létu svo reka.

18. Þegar vèr þannig hröktumst af ofsavæðri, var skipið rutt um daginn eptir,

19. Og á þriðja degi fleygðum vèr með eigin höndum út áhöldum skipsins.

20. Með því að í marga daga sást ekki sól nè stjörnur, og illviðrið, sem á lá, var ekki lítið, mistum vèr loksins alla von um að komast lífs af.

21. En þá menn höfðu leingi einskis matar neytt, gekk Páll fram millum þeirra, og sagði: Góðir menn, þèr hefðuð átt að gegna mèr og leggja ekki út frá Krít, og komast þannig hjá þessari armæðu og tjóni;

22. En nú áfýsi eg yður að hressa upp gedið, þar einkis okkar líf mun týnast, heldur einúngis skipið.

23. Því í nótt stóð hjá mèr eingill Guðs, sem eg tilheyri og þjóna, segjandi:

24. Óttastu ekki, Páll, fyrir keisarann áttu að koma, og vit, að Guð hefir gefið þèr alla, sem eru á skipinu með þèr.

25. Verið þess vegna, góðir menn, með glöðu gedi; því eg treysti Guði, að það muni efnast, sem mèr var sagt.

26. En að einhverri eyu hljótum við að hrekjast.

27. En þegar hin fjórtánda nótt var komin, og oss var að hrekja í Adría-hafi, grunadi skipverjana um miðnættisleyti, að land mundi vera í nánd.

28. Þeir könnuðu þá djúpið, og fundu tuttugu faðma djúp. Og eptir að litlu hafði þokað áfram, könnuðu þeir það aptur, og fundu, að það var fimmtán faðma.

29. Nú óttuðust þeir, að oss mundi bera upp á sker, köstuðu því fjórum akkerum úr skutnum, og óskuðu, að dagur væri kominn.

30. En sem hásetarnir leituðust við að flýa úr skipinu og létu bátinn niður síga undir því yfirskyni, að þeir vildu fá akkerum út komið úr framstafninum,

31. Sagði Páll við hundraðshöfðingjann og stríðsmennina: sèu þessir ekki kyrrir í skipinu, þá getið þèr ekki lífs af komið.

32. Stríðsfólkið hjó þá á festar bátsins og sleptu honum.

33. En þangað til birta færi, hvatti Páll alla að matast, segjandi: þèr hafði nú þegar bedið fastandi fjórtán daga, án þess að taka yður fæðu.

34. Nú ræð eg yður að taka fæðslu, því það verður yður til bjargar; en ekki eitt hár mun falla af yðar höfðum.

35. Að svo mæltu tók hann brauð, gjörði Guði þakkir í allra augsyn, braut það og fór að eta.

36. Þá hrestust allir og fóru að matast líka;

37. En á skipinu voru als tvö hundruð sjötíu og sex manns.

38. Þegar menn voru mettir, var lætt á skipinu og matvæluunum kastað í sjóinn.

39. Eptir dögumina sáu menn land, en þektu ekki. Þeir urðu varir við vík eina með sléttri fjöru, og vildu halda þangað skipinu, ef kostur væri.

40. Þeir losuðu þá akkerin og hleyptu þeim í sjóinn, leystu um leið stýristaumana, drógu upp seglið (og snèru því) eptir vindinum, hældu svo til lands.

41. En þar eð fyrir þeim varð rif, steytti skipið, svo framstafninn festist og varð óhræranlegur, en skutinn leysti í sundur af ofurefli bylgna.

42. Stríðsmennirnir ræðu þá til, að fangarnir væru drepnir, svo einginn synti í land og kæmist undan.

43. En hundraðshöfðinginn, sem vildi forða Páli, aptraði því fyrirtæki, og skipaði, að þeir, sem syndir væru, skyldu fyrst kasta sèr útbyrðis og leita lands,

44. En hinir, sumpart á fjöllum, sumpart á einhverjum flekum skipsins. Og þannig tókst það, að allir komust heilir til lands.

28. KAPÍTULI.

Föllkið á Melíte tekur Páli vinsamlega; naðra gjörir honum ekki mein; hann læknar föður Públíusar og fleiri; siglir þaðan til Sýrakúsu og Púteólí og kemur til Róm; heldur ræðu fyrir Gyðingunum í Róm; kennir þar hindrunarlaust í tvö ár.

ÞÁ menn þannig höfðu af komizt, feingu þeir að vita, að eyan hét Melíte.

2. En eyar-menn auðsýndu oss einstaka mannelsku, kveiktu eld og tóku móti oss öllum, því óveður var og kuldi.

3. En er Páll hafði safnað sèr hrísvendli og lagt á eldinn, þá skreið naðra undan hitanum og festi sig á hendi hans.

4. Þegar eyar-mennirnir sáu þetta illyrmi loda við hönd hans, sögðu þeir sín á milli: vissulega er þessi maður manndrápari, fyrst hefndin lofar honum ekki að lifa, úr því hann hefur sloppið úr sjáfarháskanum.

5. Páll hristi þá af sèr kvikindið út í eldinn, og varð ekkert meint við.

6. En þeir væntu eptir, að hann mundi þrútna upp eður detta sviplega dauður niður. En er þeir höfðu bidleikað leingi og sáu ekkert frábrugðið á honum, breyttu þeir meiningu sinni, og sögðu hann Guð vera.

7. Í grend við þetta pláz átti helzti maður á eyunni, að nafni Públíus, búgarð. Hann bauð oss heim og hýsti oss í þrjá daga vingjarnlega.

8. En það vildi svo til, að faðir hans lá þúnglega haldinn af sóttveiki og niðurgangi. Páll gekk til hans, badst fyrir, lagði hendur sínar yfir hann og læknaði hann.

9. Eptir þenna viðburð komu aðrir eyarmenn, þeir eð kránkir voru, og urðu læknaðir.

10. Þeir höfðu oss líka í hávegum, og veittu oss að skilnaði, það sem vèr með þurftum á ferðinni.

11. Eptir þrjá mánuði höldum vèr þaðan á skipi frá Alexandríu, sem legið hafði þar um veturinn og markað var Tvíburunum.

12. Vèrsigldum nú til Sýrakúsu og dvöldum þar þrjá daga.

13. Þaðan sigldum vèr í kríng og komum yfir til Regíum; feingum þá eptir einn dag byr á suman og komum næsta dag til Púteólí.

14. Þar fundum vèr bræðurna, sem báðu oss að dvelja hjá sèr sjö daga, og svo komumst vèr til Róm.

15. Undir eins og bræðurnir þar heyrðu vor getið, geingu þeir út á móti oss til Appí-

torgs og svo nefndra þriggja búða. Þegar Páll sá þá, gjörði hann Guði þakkir og hrestist í huga.

16. En er vèr komum til Rómaborgar, seldi hundraðs-höfðinginn bandíngjana höfudvarða-foríngjanum í hendur, en Páli var leyft að vera í húsi sèr ásamt hermanni, sem gætti hans.

17. En svo bar við eftir þrjá daga, að Páll samankallaði helztu menn Gyðinga, og þá þeir voru komnir, sagði hann við þá: Góðir menn og bræður, jafnvel þótt eg ekkert bryti móti þjóð vorri, eður síðum fedra vorra, var eg (samt) í Jerúsalem bundinn og ofurseldur Rómverjum,

18. Sem, er þeir höfðu rannsakað mál mitt, vildu láta mig lausan, þar eð eingin misgjörð, sem dauða væri verð, fannst hjá mèr.

19. En er Gyðingar þvertóku það, neyddist eg til að skjóta máli mínu til keisarans, þó ekki í þeirri veru, að eg hefði nokkuð að ákæra þjóð mína fyrir.

20. Af þessari orsök hefi eg látið kalla yður, svo eg mætti sjá og tala við yður; því sökum Ísraels vonar ber eg þessa hlekki.

21. En þeir svöruðu honum: eingin bréf höfum vèr feingið frá Gyðingalandi þig áhrærandi, og einginn bræðranna er kominn, sem borið hafi eður talað nokkuð ilt um þig.

22. Alt að einu óskum vèr að heyra, hvað þèr sýnist; því það er oss kunnugt, að þessi trúar flokkur fær allstaðar mótmæli.

23. Á tilteknum degi, sem þeir höfðu ákveðið við hann, komu mjög margir í herbergi hans, og frá því árla um morguninn til kvölds, setti hann þeim fyrir sjónir og útpýddi þeim lærdóminn um Guðs ríki, og leitaðist við af Mosis lög-máli og spámönnunum að sanna það alt, er snerti Jesúm.

24. Nokkrir fellust á það, sem hann sagði, en sumir létu sig ekki sannfæra.

25. Þá þeir nú skildust að sundurþykkir sín á milli, bætti Páll þessu eina við: Ágætlega hefir Heilagur Andi fyrir munn Esajasar spámanns að orði kveðið við fedur vora:

26. “Far til þessa fólks og seg: með eyrunum munuð þèr heyra og ekki skilja; sjáandi munuð þèr horfa á og samt ekki sjá;

27. Því tilfinningarlaust er

orðið hjarta þessa fólks; þung-
heyrðar eru hlustir þess; aug-
unum heldur það fast aptur,
svo það fái ekki sæð með aug-
unum, nè heyrt með eyrunum,
nè skynjað með hjartanu, eður
snúi sér, svo eg geti læknað
það.”

28. Yður sè því vitanlegt, að
Guðs hjálpræði er burt sent til
heidinna þjóða, sem því munu
sinna.

29. Þegar hann hafði svo
talað, geingu Gyðingarnir
burtu og höfðu mikla þráttun
innbyrðis.

30. En Páll bjó full tvö ár
í herbergi því, er hann hafði
til leigu, tók á móti öllum,
er til hans komu, boðaði
Guðs ríki og kendi um Drott-
inn Jesúm með allri djörf-
úng, og bannaði honum það
einginn.

SÁNKTI PÁLS PISTILL

TIL

RÓMVERJA.

1. KAPÍTULI.

*Postullinn heilsar kristnum mönnum í Róma-
borg; vitnar um laungun sína eftir að koma
til þeirra og að boða þeim Krists lærdóm.
Talar um heidningjanna raungu guðsdýrkun,
ílt athafi þeirra og verðskuldada hegningu.*

PÁLL, þjón Jesú Krists,
kalladur til postula, kjör-
inn til (að boða) Guðs fagnað-
ar-erindi,

2. Sem hann hafði áður heitid
fyrir spámenn sína í heilögum
ritningum,

3. Um Son hans, fæddan af
sæði Davíðs eftir holdinu,

4. Kröptuglega auglýstan
Guðs Son eftir anda heilag-
leikans, með upprisunni frá
daudum, Jesúm Krist Drottinn
vorn,

5. Af hverjum vèr höfum
þegið náð og postuladæmi, til
þess hlýtt yrði trúnni, honum
til dýrðar, meðal allra heidinna
þjóða,

6. Meðal hverra þèr einnig
erud kalladur af Jesú Kristi,

7. (Óskar) öllum, sem eru í
Róm, ástvinum Guðs, kölluð-
um heilögum: náð sè með
yður og friður af Guði föð-
ur vorum og Drottni Jesú
Kristi.

8. Fyrst þakka eg Guði mín-
um sökum Jesú Krists fyrir
yður alla, að trú yðar berst út
um allan heiminn;

9. Því að vitni mitt er Guð,
sem eg þjóna í anda mínum, í

(að boða) fagnaðar-erindi Sonar hans, hversu eg án afláts minnst yðar,

10. Jafnan í bænum mínum biðjandi, að mér þó einhvern tíma auðnaðist, að vilja Guðs, að koma til yðar;

11. Því að mig lángrar til að sjá yður, svo að eg gefi yður einhverja andlega gjöf, til þess að þér styrkizt;

12. Það er: að hver af oss hughreysti annan hjá yður með sameiginlegri trú, yðvarri og minni.

13. En eg vil ekki dylja fyrir yður, bræður, að eg óptsinnis ásetti mér að koma til yðar (en eg hefi hindrazt alt til þessa), svo að eg fengi einhvern ávöxt einnig meðal yðar, eins og meðal annara heiðingja.

14. Eg er í skuld bæði við Grikki og ekki-Grikki, bæði vitra og fáfróða,

15. Eins er eg fús á að flytja fagnaðarboðskapinn einnig yður, sem eruð í Róm,

16. Því eg fyrirverð mig ekki fyrir Krists fagnaðar-erindi; því það er kraptur Guðs til sáluhjálpar sérhverjum, sem trúir, Gyðingum fyrst og Grikkjum einninn:

17. Því að réttlæti Guðs opinberast í því af trú til trúar,

eins og skrifað er: en hinn réttláti af trú, mun lifa.

18. Því reiði Guðs birtist af himni yfir öllum óguðlegleika og óréttvísi manna, þeirra sem með rángsleitni drepa niður sannleikanum;

19. Þar eð það, sem vitað verður um Guð, er þeim augljóst, því að Guð hefir þeim það auglýst,

20. Með því að hans ósýnilegu eiginlegleikar, frá sköpun heimsins skiljanlegir af verkunum, eru bersýnilegir, hans eilífi máttur og guddómur, svo að mennirnir hafa einga afsökun;

21. Því þótt þeir vissu af Guði, þá vegsömuðu þeir hann ekki, einsog Guð, nè þökkðu honum, heldur urðu hægómlegir í hugsunum sínum, og þeirra skynlausa hjarta formyrkvaðist;

22. Þeir þóktust vera vitrir, en urðu heimskingjar,

23. Og snèru dýrd ens ódauðlega Guðs í mynd og líkneski dauðlegs manns, fugla og ferfætlinga og skriðkvikinda;

24. Þess vegna hefir og Guð gefið þá á vald girndum hjarta þeirra til saurlifnaðar, svo að þeir innbyrðis smánuðu sína líkami:

25. Þeir hafa um snúid sannleika Guðs í lýgi, göfgað og

dýrkað skepnuna í stað skaparans, sem er blessaður um aldir, amen.

26. Þar fyrir hefir Guð selt þá á vald svívirðu fýsnum, því að bæði breytti kvennfólk þeirra náttúrlegri hegðun í ónáttúru,

27. Og líka hættu karlmennirnir náttúrlegum samförum við konur og brunu af lostagirnd hver til annars, svo karlmenn frömdu skömm með karlmönnum, og tóku svo út á sjálfum sér makleg málagjöld villu sinnar;

28. Og eins og þeir sintu því ekki að hafa Guð þektan, svo hefir Guð slept þeim í fásinnu, svo að þeir aðhöfðust óhæfu,

29. Fullir als konar órèttvísi, saurlífis, vonzku, ágirndar, ilsku, fullir öfundar, manndrápa, þrætugirni, svika, illmennsku;

30. Illkvitnir, bakmálugir, Guðs hatarar, smánarar, drambsamir, sjálfhælnir, hrekkvísir, foreldrum óhlýðnir, samvizkulausir,

31. Trygðrofar, ræktarlausir, ósáttgjarnir, ómiskunsamir;

32. Sem, þótt þeir þekki þá tilskipun Guðs, að þeir, sem þvílíkt gjöra, seú dauða verðir, ekki einúngis gjöra það, heldur hafa og mætur á þeim, sem það gjöra.

2. KAPÍTULI.

Gyðingar, sem dæma aðra, munu ekki umflýa dóm Guðs, sem áu manngreinar-álits dæmir sérhverneptir hans verkum. Það er til einskis fyrir þá, að hrósa sér af Mósis lögmáli og umskurninni, þegar þeir ekki færa sér þau réttilega í nyt.

ÞESSVEGNA ertu óafsak-
anlegur, ó maður, hver helzt þú ert, sem dæmir, því að með því þú dæmir annan, fordæmir þú sjálfan þig, því þú, sem dæmir, gjörir hið sama.

2. En vèr vitum, að Guðs dómur er samkvæmur sannleikanum yfir þeim, sem þvílíkt gjöra.

3. En hugsar þú það, ó maður, þú sem dæmir þá, er þvílíkt gjöra, og gjörir hið sama, að þú munir umflýa Guðs dóm?

4. Eða fyrirlitur þú ríkdóm hans gæzku, þolinmæði og lánglundargæds, og veiztu ekki, að góðgirnir Guðs leidir þig til yfirbótar?

5. En eptir harðúd þinni og idrunarlausu hjart asafnar þú þèr sjálfum reidi á degi reidinnar og opinberunar Guðs réttðæmis,

6. Er sérhverjum mun endurgjalda eptir hans verkum;

7. Þeim, sem með stöðugleika í góðu verki leita vegsemdar og heidurs og ódaudlegleika, eilíft líf,

8. En hinum, sem þverúdar-

fullir eru og ekki trúa sannleikanum, heldur hlýðnast ránglætinu, reiði og bræði;

9. Þjáníng og þreingíng (mun koma) yfir sérhvers manns sál, er ilt fremur, fyrst Gyðings, svo og hins Gríska.

10. En vegsemd og heiður og friður (mun hlotnast) sérhverjum, er gott gjörir, fyrst Gyðíngi, svo og Grískum;

11. Því að ekki er manngreinar-álit hjá Guði;

12. Því hverjir sem án lögmáls syndguðu, munu og án lögmáls glatast, og þeir, sem undir lögmálinu syndguðu, munu eptir lögmálinu dæmast

13. (Því að ekki eru heyrendur lögmálsins réttlátir fyrir Guði, heldur munu gjörendur lögmálsins réttlætast;

14. Því þegar heiðingjarnir, sem ekki hafa lögmálið, gjöra af náttúrunni, það sem samkvæmt er lögmálinu, þá eru þeir, þótt ekki hafi þeir lögmálið, sjálfum sér lögmál;

15. Sem sýna, að verk lögmálsins sé ritað í hjörtum þeirra, með því líka samvizka þeirra vitnar það og hugrenningar, er innbyrðis ýmist ásaka eða afsaka),

16. Á þeim degi, þegar Guð mun dæma hið hulda hjá mönnum eptir minni náðarboð-

skapar kenningu fyrir Jesúm Krist.

17. Ef þú kallar þig Gyðíng og lætur fyrirberast í lögmálinu, og stærir þig af Guði,

18. Og veizt hans vilja og þekkir, hvað betra er, uppfræddur af lögmálinu,

19. Og treystir því, að þú sèrt leiðtogi blindra, ljós þeirra, sem eru í myrkri,

20. Kennari fávísra, fræðari óvita, sem hafir mynd þekkingarinnar og sannleikans í lögmálinu;

21. Þú, sem aðra fræðir, fræðir þá ekki sjálfan þig; þú, sem prædikar, að ekki skuli stela, þú stelur;

22. Þú, sem segir, að ekki skuli hórdóm drýgja, þú drýgir hór; þú, sem hefir andstygd á skurðgoðum, þú rænir helgidómum;

23. Þú, sem stærir þig af lögmálinu, þú vanvirðir Guð með yfirtroðslu lögmálsins:

24. Því að fyrir yðar skuld verður nafnið Guðs lastað meðal heiðingjanna, einsog skrifað er.

25. Að sönnu er umskurn nyt-samleg, ef þú heldur lögmálið, en ef þú ert yfirtroðslumaður lögmálsins, þá er umskurnin þín orðin að yfirhúð.

26. Ef því yfirhúðin gætir

boðorða lögmálsins, mun ekki yfirhúð hans verða talin honum til umskurnar?

27. Og náttúrleg yfirhúð, sem heldur lögmálið, mun dæma þig, sem brýtur lögmálið, þó þú hafir rit og umskurn;

28. Því að ekki er sá Gyðingur, sem er það opinberlega, ekki heldur það umskurn, sem er opinberleg á holdinu,

29. Heldur sá, sem heimuglega er Gyðingur, og umskurn hjartans í anda, en ekki bókstaf, og hans lofstír er ekki af mönnum, heldur af Guði.

3. KAPÍTULI.

Yfirburðir Gyðinga, og þeirra syndir. Þess regna réttlæti einginn af lögmálinu, heldur vegna trúarinnar á Jesúni Krist.

HVERJIR eru þá yfirburðir Gyðingsins, eða hver nytsemi umskurnarinnar?

2. Miklir á allan hátt; einkanlega að sönnu þeir, að þeim var trúað fyrir Guðs orðum.

3. Hvað þá? Þó nokkrir hafi verið vantrúaddir, mun vantrú þeirra ónýta Guðs trúfesti?

4. Fjærri sè það. Guð er sannorður, en sérhver maður lygari, eins og skrifað er: svo að þú reynist áreiðanlegur í orðum þínum og vinnir, þegar um þig er dæmt.

5. En ef ránglæti vort sannar Guðs réttlæti, hvað eigum vèr

þá að segja? Mun Guð vera ránglátur, að hann lætur reiðina yfir dynja? (Eg mæli á mannlegan hátt).

6. Fjærri fer því; því að hvernig ætti Guð þá að dæma heiminn?

7. Því ef sannleiki Guðs hefir fyrir mína lygð eflst honum til dýrðar, því dæmist eg þá enn þá eins og syndari?

8. Og eigum vèr ekki (eins og oss er borið á brýn og sumir segja að vèr kennum), að gjöra hið illa, svo gott af leiði? Slíkra fyrirdæming er rétt.

9. Hvað þá? Erum vèr fremri? Öldúngis ekki; því að vèr höfum áður með rökum sýnt, að bæði Gyðingar og Grikkir eru allir undir synd,

10. Eins og skrifað er: einginn er réttlátur, og ekki einn, einginn er skynugur,

11. Og ekki neinn, sem leiti að Guði;

12. Allir eru frá snúnir og sameiginlega orðnir spiltir, ekki er neinn, sem gott gjöri, ekki einn einasti.

13. Opnuð gröf er gin þeirra, með tungum sínum tálðraga þeir. Höggorma eitur er undir vörum þeirra.

14. Og munnur þeirra er fullur af bölvun og beiskju.

15. Fljóttir eru fætur þeirra til að úthella blóði.

16. Tjón eg eynd er á vegum þeirra,

17. Og veg friðarins þekkja þeir ekki.

18. Ekki er ótti Guðs fyrir augum þeirra.

19. En vèr vitum, að það sem lögmálið segir, það talar það til þeirra, sem undir lögmálinu eru, svo að sérhver munnur þagni, og allur heimurinn (verði) sakfallinn við Guð.

20. Þess vegna mun af verkum lögmálsins als ekkert hold réttlætast fyrir honum; því að af lögmáli leiðir þekking syndar.

21. En nú er án lögmáls réttlæti Guðs opinberað, sem vitnað er um af lögmálinu og spámönnunum,

22. Það er: réttlæti Guðs fyrir trú á Jesúm Krist til allra og yfir alla, sem trúá, því að ekki er greinarmunur:

23. Því að allir hafa syndgað, og hafa skort á Guðs dýrð;

24. Og verða réttlættir án verðskuldunar af hans náð fyrir endurlausnina sem er í Kristó Jesú,

25. Sem Guð fram setti forlíkunar fórn, fyrir trúna á hans blóð, til auglýsingar síns réttlætis vegna hjáhliðrunar við

áður drýgðar syndir undir Guðs polinnæði;

26. Til auglýsingar síns réttlætis á yfirstandandi tíma, til þess að hann reynist réttlátur, og réttlætandi þann, sem er af Jesú trú.

27. Hvar er þá hrósunin? Hún er útilokuð. Fyrir hvaða lögmál? Verkanna? Nei, heldur fyrir lögmál trúarinnar.

28. Því vèr ætlum, að maðurinn réttlætist af trú án verka lögmálsins.

29. Eða er Guð einúngis Guð Gyðinga, en ekki líka heiðingja?

30. Vissulega líka heiðingja, því að einn er Guð, sem réttlæta mun umskurn af trú, og yfirhúð vegna trúarinnar.

31. Ónýtum vèr þá lögmálið með trúnni? Fjærri fer því, heldur staðfestum vèr lögmálið.

4. KAPÍTULI.

Abraham réttlættist af trúnni.

HVAÐ eigum vèr þá að segja að Abraham faðir vor hafi úr býtum borið eptir holdinu?

2. Því að ef Abraham réttlættist af verkum, þá hefir hann lofstír, en ekki hjá Guði;

3. Því hvað segir ritningin? En Abraham trúði Guði, og það var honum reiknað til réttlætis.

4. En þeim, sem verk vinnur, eru launin tilreiknuð, ekki af náð, heldur eptir skyldu;

5. En þeim, er ekki verk vinnur, en trúir á hann, sem réttlætir óguðlegan, verður trú sín reiknuð til réttlætis;

6. Eins og líka Davíð lofar sælu þess manns, sem Guð tilreiknar réttlætið án verka.

7. Sælir eru þeir, sem afbrot eru fyrirgefin, og syndir þeirra huldar.

8. Sæll er sá maður, sem Drottinn tilreiknar ekki synd.

9. Er þá sæla þessi (komin) yfir umskurnina eður og yfir yfirhúðina? Því að vèr segjum, að Abraham hafi trúin verið reiknuð til réttlætis;

10. Hvernig er hún þá honum tilreiknuð? Þegar hann var í umskurn eða með yfirhúð? Ekki í umskurn, heldur með yfirhúð;

11. Og hann fékk umskurnar teiknið, sem innsigli réttlætíngarinnar af trú þeirri, er hann hafði í yfirhúðinni, svo að hann væri faðir allra þeirra, sem trúa og eru með yfirhúðinni, (svo að þeim einnig yrði réttlætið tilreiknað,)

12. Og líka faðir umskurnar ekki einúngis þeirra, sem eru af umskurninni, heldur og hinna, sem feta í fótspor trúar

þeirrar, er faðir vor Abraham hafði með yfirhúðinni;

13. Því það var ekki fyrir lögmálið, að Abraham og sæði hans var gefið það fyrirheit, að hann skyldi veraldarinnar erfingi verða, heldur fyrir réttlæti trúarinnar;

14. Því að ef lögmálmenn eru erfingjar, þá er ekkert orðið úr trúnni og fyrirheitid er ónýtt;

15. Því að lögmálið verkar reiði, og þar sem ekki er lögmál, þar er ekki heldur yfirtrösla.

16. Þar fyrir vegna trúarinnar, svo það sè af náð, til þess að fyrirheitid væri stöðugt handa öllu sæðinu, ekki einúngis því, sem er af lögmálinu, heldur einnig því, sem er af trú Abraham, sem er faðir vor allra,

17. (Eins og skrifað er: Þig hefi eg sett föður margra þjóða) frammi fyrir Guði, sem hann trúði, sem lífgar hina dauðu og kallar það, sem ekki er til, eins og það væri til.

18. Hann trúði vonum fremur með von, að hann mundi verða faðir margra þjóða, eptir því sem sagt var: svo skal sæði þitt verða;

19. Og án þess að veiklast í trúnni, fór hann ekki eptir líkama sjálfs sín, þá þegar út-

af dauðum, er hann var hartnær hundrað ára gamall, eða að Sara var úr barneign;

20. Hann efaðist ekki með vantrú um Guðs fyrirheiti, heldur styrktist hann í trúnni, gefandi Guði dýrðina,

21. Fullviss um, að það sem hann hafði lofað, það megnar hann að efna;

22. Þessvegna var honum það og til rættlætis reiknað.

23. En það er ekki skrifað einúngis hans vegna, að það var honum tilreiknað,

24. Heldur og vor vegna, sem það mun verða tilreiknað, þegar verðum trúum á hann, sem uppvakti Jesúm Drottinn vorn frá dauðum,

25. Sem framseldur er fyrir vorar miðgjörðir, og uppvakinn til vorrar rættlætíngar.

5. KAPÍTULI.

Um ávæxti rættlætisins. Adam og Kristur, dauðinn og lífið, lögmálið og náðarboðskapurinn, sett heað á móti öðru.

RÆTTLÆTTIR af trúnni höfum verð því, frið við Guð fyrir Drottinn vorn Jesúm Krist,

2. Fyrir hvern verð einnig höfum aðgáang með trúnni til þeirrar náðar, sem verð stöndum í, og verð hrósum oss af von um dýrð hjá Guði;

3. En ekki einúngis það,

heldur hrósum verð oss einnig af hörmúngunum, vitandi, að hörmúngin verkar þolinmæði,

4. En þolinmæðin reynslu, en reynslan von,

5. En vonin bregzt ekki; því að elsku Guðs er úthelt í hjörtum vorum fyrir Heilagan And-a, sem oss er gefinn;

6. Því þegar verð enn þá vorum breyskir, dó Kristur á tilteknum tíma fyrir rángláta;

7. Því að fyrir rættlátan mun varla nokkur deya, en fyrir góðan áræddi, ef til vill, einhver að deya.

8. En Guð sýnir elsku sína til vor í því, að þegar verð enn þá vorum syndarar, er Kristur fyrir oss dáinn,

9. Miklu heldur munum verð því nú, rættlættir í hans blóði, frelsast fyrir hann frá reiðinni,

10. Því ef verð, þegar verð vorum óvinir, urðum sættir við Guð fyrir dauða Sonar hans, munum verð miklu fremur, þá verð erum í sátt teknir, fyrir líf hans frelsaðir verða;

11. Og ekki það einúngis, heldur og hrósum verð oss einnig af Guði fyrir Drottinn vorn Jesúm Krist, fyrir hvern verð höfum forlíkunina feingið.

12. Eins og syndin þess vegna kom fyrir einn mann inn í heiminn, og dauðinn fyrir synd-

ina, þannig er og dauðinn runninn til allra manna, af því að allir hafa syndgað ;

13. Því alt fram að lögmálinu var synd í heiminum, en synd tilreiknast ekki, nema lögmál sè til.

14. Samt ríkti dauðinn frá Adam til Móses, einnig yfir þeim, er ekki syndguðu með líkri yfirtroðslu og Adam, sem er fyrirmynd hins tilkomanda.

15. En eins og fallið var, er ekki náðargjöfinni háttað ; því ef hinir mörgu dóu við fall hins eina, þá hefir miklu fremur náð Guðs og gjöf náðarinnar hins eina manns Jesú Krists yfirgnæfanlega breiðzt út til hinna mörgu ;

16. Og ekki er gjöfin eins og (það, er kom) vegna þess eina, er syndgaði ; því að dómurinn varð vegna eins (falls) að fyrirdæmingu, en náðargjöfin vegna margra falla að réttlætíngu ;

17. Því að ef dauðinn drottandi af falli hins eina vegna hins eina, þá munu miklu fremur þeir, sem fengið hafa gnægð náðarinnar og réttlætis gjafarinnar, ríkja í lífi fyrir þann eina Jesúm Krist.

18. Eins og því vegna eins falls (dómur er fallinn) á alla menn til fordæmingar, eins er

og vegna eins réttlætis náðargjöfin veitt öllum mönnum til réttlætíngar lífsins ;

19. Því eins og hinir mörgu urðu syndugir fyrir óhlýðni hins eina manns, eins munu líka hinir mörgu fyrir hlýðni hins eina verða réttlættir.

20. En lögmálið inn kom að auk, svo fallið yfirgnæfði, en þar sem syndin yfirgnæfði, yfirgnæfði náðin enn meir,

21. Til þess að eins og syndin ríkti í dauðanum, eins skyldi og náðin ríkja fyrir réttlætið til eilífs lífs, fyrir Jesúm Krist Drottin vorn.

6. KAPÍTULI.

Krists náð leylir oss ekki að syndga. Því að þótt vèr sèum ekki undir lögmálinu, megum vèr samt ekki gefu oss í syndarinnar þjónustu ; með því líka verðlaun hennar eru dauði og fyrirdæming.

HVAÐ eigum vèr þá að segja? Eigum vèr að liggja í syndinni, svo að náðin yfirgnæfi?

2. Fjærri sè það. Vèr, sem erum dauðir syndinni, hvernig skyldum vèr frammar lífa í henni?

3. Eða vitið þèr ekki, að vèr, svo margir sem skírdir erum til Jesú Krists, vèr erum skírdir til hans dauða?

4. Vèr erum því greptradir með honum fyrir skírminna til dauðans, svo að eins og Krist-

ur uppreis frá dauðum fyrir dýrð Föðursins, svo eigum vèr einnig að gánga í endurnýngu lífsins.

5. Því sèum vèr orðnir samgrónir líkingu dauða hans, munum vèr einnig verða (samgrónir líkingu) upprisu hans;

6. Því að vèr vitum þetta, að vor gamli maður er með honum krossfestur, svo að líkami syndarinnar eyddist og vèr þjónum ekki syndinni frammar,

7. Því sá sem dauður er, hann er réttlættur frá syndinni.

8. En ef vèr erum dauðir með Kristó, þá trúum vèr því, að vèr munum einnig með honum lifa,

9. Vitandi það, að Kristur, sem er uppvakinn frá dauðum, deyr ekki frammar; dauði drottinnar ekki frammar yfir honum;

10. Því að það hann dó, það dó hann syndinni einu sinni, en það hann lifir, lifir hann Guði.

11. Álitid svoleidis einnig, að þèr sjálfir sèuð dauðir syndinni, en lifid Guði í Kristó Jesú vorum Drottni.

12. Þessvegna drottni ekki syndin í dauðlegum líkama yðar, til að hlýðnast girndum hans.

13. Ljáid ekki limi yðar syndinni fyrir ránglætis vopn, held-

ur fram berid Guði sjálfa yður, eins og lifnaða frá dauðum, og limi yðar Guði fyrir réttlætis vopn;

14. Því að syndin skal ekki drottna yfir yður, þar eð þèr eruð ekki undir lögmáli, heldur undir náð.

15. Hvað þá? Eigum vèr að syndga, fyrst vèr erum ekki undir lögmáli, heldur undir náð? Fjærri sè það.

16. Vitið þèr ekki, að þeim, sem þèr ljáid yður sjálfa fyrir þjóna til hlýðni, þá eruð þèr þess þjónar, sem þèr hlýðid, hvort heldur það er syndar til dauða, eða hlýðni til réttlætis.

17. En þökk sè Guði, að þèr, sem voruð syndarinnar þjónar, hlýðnist nú af hjarta þeirri lærdóms fyrirmynd, sem yður hefir verið kend,

18. Og leystir frá syndinni, þjónid þèr réttlætinu.

19. Eg tala á mannlegan hátt, sakir veikleika holds yðvars; því einsog þèr hafid læð limu yðar fyrir þjóna óhreinleikann og ránglætinu til ránglætis, svo ljáid nú limi yðar fyrir þjóna réttlætinu til helgunar;

20. Því þegar þèr voruð þjónar syndarinnar, þá voruð þèr lausir við réttlætid.

21. Hvern ávöxt höfðuð þèr þá? Það sem þèr nú skammizt

yðar fyrir; því að endalok þess er dauði.

22. En nú, með því þér eruð leystir frá syndinni en þjónið Guði, þá hafið þér ávöxt yðar til helgunar, en endalokin eilíft líf;

23. Því að laun syndarinnar er dauði, en náðargjöf Guðs er eilíft líf í Jesú Kristó Drottni vorum.

7. KAPÍTULI.

Um dauða trúadra frá lögmálinu vegna Krists dauða. Verkun og gagn lögmálsins Stríð holdsins og andans hjá hinum réttlættu.

VITIÐ þér ekki, bræður (því eg tala við þá, sem þekkja lögmálið), að lögmálið drottinnar yfir mannum, á meðan hann lifir?

2. Því að gípt kona er að lögum bundin við manninn, meðan hann lifir, en deyi maðurinn, þá er hún laus við lögmál mannsins.

3. Þess vegna mun hún hór-kona kallast, ef hún verður annars manns (kona) að mannum lifanda, en deyi maðurinn, þá er hún laus við lögmálið, svo að hún er ei hór-kona, þótt hún verði annars manns.

4. Þess vegna eruð og þér, bræður mínir, dauðir lögmálinu fyrir líkama Krists, svo þér yrðuð annars, (það er:) hans sem frá dauðum er upp-

risinn, til þess að vèr bærum Guði ávöxt;

5. Því þá vèr vorum í holdinu, verkuðu syndsamlegar girndir, sem lögmálið vakti, í vorum limum, svo vèr bærum dauðanum ávöxt.

6. En með því vèr erum dauðir, erum vèr nú lausir við lögmálið, sem oss var haldið í, svo að vèr þjónum í nýúngu andans, en ekki í fyrnsku bókstafsins.

7. Hvað eigum vèr þá að segja? Er lögmálið synd? Fjærri sè það; heldur þekta eg ekki syndina, nema af lögmálinu; því að eg hefði ekki vitað af girndinni, hefði ekki lögmálið sagt: þú skalt ekki girnast.

8. En syndin fèkk sèr tilefni af boðorðinu og ól upp í mèr als konar girnd; því að án lögmáls er syndin dauð.

9. Eg lifði eitt skipti án lögmáls, en þegar boðorðið kom, lifnadi syndin við;

10. En eg dó, og reyndist mèr það boðorð til dauða, sem gefið var til lífs;

11. Því að syndin, sem fèkk sèr tilefni af boðorðinu, dróg mig á talar og deyddi með því.

12. Þess vegna er að vísu lögmálið heilagt, og boðorðið heilagt og réttvíst og gott.

13. Er þá hið góða (boðorð) orðið mèr dauði? Fjærri sè

það, heldur syndin; svo að syndin birtist, sem olli mèt dauða með hinu góða, til þess, að syndin yrði ákaflega syndug fyrir boðorðið.

14. Því vèr vitum, að lögmálið er andlegt, en eg er holdlegur, seldur undir syndina;

15. Því eg veit ekki, hvað eg aðhefst, því það, sem eg vil, gjöri eg ekki, en það, sem eg hata, gjöri eg;

16. En ef eg gjöri það, sem eg ekki vil, þá samsinni eg lögmálinu, að það sè gott.

17. En nú aðhefst eg þetta ekki frammar, heldur sú synd, sem í mèt býr;

18. Því eg veit, að ekki býr gott í mèt, það er, í holdi mínu; því að vilja veitir mèt hægt, en að framkvæma hið góða, finn og ekki (hægt),

19. Því hið góða, sem eg vil, gjöri eg ekki, en hið vonða, sem eg vil ekki, það gjöri eg.

20. En ef eg gjöri það sem eg vil ekki, þá gjöri eg það ekki frammar, heldur syndin, sem í mèt býr.

21. Svoleiðis finn eg þá það lögmál hjá mèt, að nær eg vil gjöra hið góða, þá er hið illa fyrir hjá mèt;

22. Því að eg hefi mætur á lögmáli Guðs eptir enim innra manni,

23. En eg sè annað lögmál í mínum limum, sem stríðir í móti lögmáli míns hugskots, og hertekur mig undir lögmál syndarinnar, sem er í mínum limum.

24. Eg vesæll maður, hver mun frelsa mig frá þessum dauðans líkama?

25. Eg þakka Guði fyrir Jesúm Krist vorn Drottinn. Svo þjóna eg þá að sönnu, sami (maðurinn), með hugskotinu lögmáli Guðs, en með holdinu lögmáli syndarinnar.

8. KAPÍTULI.

Fordæmningin nær ekki til kristinna, ef Krists andi stjórnar þeim, en ekki holdið. Sá sami andi gjörir þá vissa um barna-réttim, veitir þeim gleði í mótlæti, hughreytir þá með Guðs elsku, sem ekkert getur skilið þá við.

SVO er nú eingin fyrir-dæmning yfir þeim, sem eru í Kristó Jesú, sem ekki ganga eptir holdinu, heldur eptir andanum;

2. Því að lögmálið lífgunar andans í Kristó hefir frelsað mig frá lögmáli syndarinnar og dauðans;

3. Því það sem lögmálinu var ómögulegt, af því það varð vanmáttugt vegna holdsins, það gjörði Guð, þegar hann, með að senda sinn Son í líkingu syndugs holds og vegna syndarinnar, fordæmdi syndina á holdinu,

4. Svo að krafa lögmálsins uppfyltist á oss, sem ekki gaungum eptir holdinu, heldur eptir andanum;

5. Því að þeir, sem eru eptir holdinu, sinna holdlegum hlutum, en hinir, sem eru eptir andanum, því sem andlegt er;

6. Því hyggja holdsins er dauði, en hyggja andans er líf og friður;

7. Vegna þess að hyggja holdsins er fjandskapur í gegn Guði, með því hún hlýðnast ekki Guðs lögmáli, af því hún getur það ekki.

8. En þeir, sem eru holdlegir, geta ekki þóknast Guði.

9. En þeir eruð ekki holdlegir, heldur andlegir, svo framarlega sem Guðs Andi býr í yður; en hafi einhver ekki Krists anda, þá er sá ekki hans.

10. En ef Kristur er í yður, þá er að sönnu líkaminn dauður vegna syndarinnar, en andinn er líf vegna rættlætisins;

11. En ef Andi hans, sem uppvakti Jesúm frá dauðum, býr í yður, þá mun hann, sem uppvakti Krist frá dauðum, einnig lífga dauðlega líkami yðar fyrir anda hans, sem býr í yður.

12. Þessvegna, bræður, erum vér ekki skuldunautar holdsins, til að lifa eptir holdinu;

13. Því að ef þeir lifið eptir holdinu, munuð þeir deya, en ef þeir deyðið með andanum gjörðir líkamans, munuð þeir lifa.

14. Því, allir þeir sem leiðast af Guðs Anda, þeir eru Guðs börn;

15. Því að þeir hafið ekki fengið þrældóms anda aptur til hræðslu, heldur hafið þeir fengið sonarlegan útvalningar anda, sem vér köllum í: Abba, Faðir!

16. Sá sami andi vitnar með vorum anda, að vér erum Guðs börn;

17. En ef vér erum börn, þá erum vér líka erfingjar, og það, erfingjar Guðs, en samarf- ar Krists, ef vér líðum með honum, að vér einnig verðum gjörðir vegsamlegir með honum.

18. Því eg hygg, að mótlætningar þessa tíma séu ekki jafnvægi þeirrar dýrðar, sem við oss mun opinber verða;

19. Því eptirvænting skepunnar þráir opinberum Guðs barna.

20. (Því að skepnan er undir- orpin hégómanum, ekki viljug, heldur vegna hans, sem varp henni undir hann),

21. Í von um, að jafnvel sjálf skepnan muni verða leyst úr ánaud forgengilegleikans til dýrðlegs frelsis Guðs barna.

22. Því vèr vitum, að öll skepnan til samans stynur og hefur fæðingar hríðir alt til þessa ;

23. Og ekki einúngis hún, heldur og þeir, sem hafa frumgróða Andans, og vèr sjálfir stynjum með oss, biðandi eptir sona útvalningunni, endurlausn vors líkama.

24. Því að í voninni erum vèr frelsaðir, en sú von, er sèst, er ekki von; því það sem einhver sèr, hvernig þyrfti hann líka að vænta þess ?

25. En ef vèr væntum þess, sem vèr ekki sjáum, þá biðum vèr þess með þolinmæði.

26. En sömuleiðis hjálpar og Andinn veikleika vorum, því vèr vitum ekki, hvers vèr eigum að biðja eins og vera ber; en hinn sami Andi biður fyrir oss með óumræðilegum andvörpunum ;

27. En hann, sem rannsakar hjörtun, þekkir hyggju Andans, með því hann talar máli heilagra eptir Guðs vilja.

28. En vèr vitum, að þeim, sem Guð elska, verður alt til góðs, þeim, sem eru kallaðir eptir fyrirhugun ;

29. Því þeim, sem hann fyrir fram þekti, hefir hann og fyrirhugað, að líkjast mynd Sonar síns, svo að hann sè frumburður meðal margra bræðra.

30. En þá, sem hann fyrirhugaði, þá hefir hann og kallað, en þá, sem hann kallaði, hefir hann og réttlætt, en þá sem hann réttlætti, hefir hann einnig vegsamlega gjört.

31. Hvað eigum vèr þá að segja til þessa? Ef Guð er með oss, hver er þá móti oss ?

32. Hann, sem ekki þyrmdi sínum eigin Syni, heldur framseldi hann fyrir oss alla, því skyldi hann ekki líka gefa oss alt með honum ?

33. Hver vill ásaka Guðs útvalda? Mun Guð gjöra það, sem réttlætir ?

34. Hver er sá, sem fordæmir? Mun Kristur gjöra það, sem dáinn er, og það sem meira er, líka upprisinn, sem og er á hægri hönd Guði, og sem einnig biður fyrir oss ?

35. Hver mun skilja oss við kærleika Krists? Þjáning, eða þreinging, eða ofsókn, eða húngur, eða nekt, eða háski, eða sverð ?

36. Einsog skrifað er: þín vegna verðum vèr deyðdir allan daginn, og með oss er farið eins og sláturfè.

37. En í öllu þessu vinnum vèr frægan sigur fyrir aðstoð hans, sem elskaði oss.

38. Því eg er þess fullviss, að hvorki dauði nè líf, hvorki

einglar nè höfðingjadæmi nè völd, hvorki hið yfirstandanda, nè hið ókomna,

39. Hvorki hæð nè dýpt eða nokkur önnur skepna muni geta skilið oss við Guðs kærleika, sem er í Kristó Jesú Drottni vorum.

9. KAPÍTULI.

Guðs náðarköllun, upplýst með dæmum.

EG segi satt í Kristó og lýg ekki (samvizka mín vitnar það með mér í Heilögum Anda),

2. Að eg hefi hrygð mikla og sífeldan harm í hjarta mínu;

3. Því að eg vildi óska, að vera sjálfur útskúfaður frá Kristó fyrir bræður mína, ættmenn mína eptir holdinu,

4. Sem eru Ísraelsmenn, sem hafa sona-útvalninguna, dýrdina og sáttmálana og löggjöfina og helgihaldið og fyrirheitin,

5. Sem eru komnir af ættfedrunum, og sem Kristur er kominn af, að holdinu til, hann sem er yfir öllu, Guð blessaður um aldir, amen.

6. Það er ekki þvilíkt, að Guðs orð hafi brugðizt, því að það eru ekki alt Ísraelsmenn, sem af Ísrael eru komnir,

7. Nè heldur allir börn Abrahams, þó þeir sæu sæði hans,

heldur (segir ritningin): í Ísaak skal þér sæði kallast,

8. Það er: ekki eru holdsins börn Guðs börn, heldur eru börn fyrirheitisins talin sæði;

9. Því að orð fyrirheitisins er þetta: að ári um þetta leiti mun eg aptur koma, og þá skal Sara son ala;

10. En ekki fèkk einungis Sara, heldur og Rebekka fyrirheit, þegar hún var þúnguð af eins manns völdum, Ísaaks föður vors,

11. Því áður en tvíburarnir fæddust og höfðu gjört nokkuð gott eður ilt, svo að fyrirætlan Guðs eptir útvalningu stæði stöðug, ekki vegna verkanna, heldur eptir vilja hans, sem kallaði,

12. Þá var henni sagt: hinn eldri skal þjóna hinum ýngra.

13. Eins og skrifað er: Jakob elskaði eg, en Esaú hataði eg.

14. Hvað eigum vèr þá að segja? Er órèttvísi hjá Guði? Fjærri fer því.

15. Því hann segir við Móses: eg mun miskuna þeim, er eg vil miskuna, eg mun aumkast yfir þann, er eg vil aumkast yfir.

16. Það er því ekki komið undir þeim, sem vill, nè hinum, sem hleypur, heldur miskunanda Guði;

17. Því ritningin segir við Faraó: einmitt til þess reisti eg þig upp, að eg sýndi veldi mitt á þér, og svo að nafn mitt víðfrægdist um alla jörðina.

18. Svo miskunar hann þá þeim, sem hann vill, en forherðir þann, sem hann vill.

19. Þú munt þá vilja svara mér: hvað getur hann þá gefið að sök? Því að hver fær staðið gegn vilja hans?

20. En hver ertu, ó maður, sem yrðist við Guð? Mun leirkerið segja við þann, sem bjó það til: því bjóstu mig svona til?

21. Eða á ekki leirsmiðurinn ráð á leirnum, svo hann megi gjöra úr sama deigi annað keríð til sæmdar og hitt til vansæmdar?

22. Þó Guð, þegar hann vildi sýna reiðina og auglýsa veldi sitt, hafi umborið með miklu lánglundargeði ker reiðinnar, búin til glötunar,

23. Og ætlað sèr að birta ríkdóm dýrðar sinnar á kerum miskunarinnar, sem hann hafði áður búíð til dýrðar;

24. Oss, sem hann hefur og kallað, ekki einúngis af Gyðingum, heldur og af heiðingjum,

25. Eins og hann líka segir hjá Hósea: Eg mun kalla það

mína þjóð, sem ekki var mín þjóð, og þá ástkæra, sem ekki var ástkær,

26. Og það mun fara svo, að á þeim stað, þar sem við þá var sagt: þér eruð ekki mín þjóð, þar munu þeir verða kallaðir synir Guðs lifanda.

27. En Esajas kallar yfir Ísrael: þótt tala Ísraels sona væri eins og sjáfar sandur, þá skulu leifar einar (fáeinir) frelsaðir verða;

28. Því að sá er, sem bindur enda á orð og sker fljótt úr með réttvísi; fljótan úrskurð mun Drottinn gjöra á jörðunni;

29. Og eins og Esajas sagði fyrrum: nema Drottinn Sebaot hefði skilið oss eptir sæði, værum vèr orðnir eins og Sódóma, og Gommorra værum vèr líkir orðnir.

30. Hvað eigum vèr þá að segja? Að heiðingjarnir, sem ekki sóktust eptir réttlætinu, hafa náð réttlætinu, en því réttlæti, sem er af trúnni.

31. En Ísrael, sem sóktist eptir réttlætis lögmáli, komst ekki að lögmáli réttlætisins.

32. Hvers vegna? Af því þess var ekki leitað af trú, heldur eins og af lögmáls verkum, því að þeir hafa rekið sig á ásteytingar-steininn,

33. Eins og skrifað er: sjá, eg set í Síon ásteytingar-stein og hrösunar hellu, og sérhver, sem á hann trúir, mun ekki til skammar verða.

10. KAPÍTULI.

Gyðingar leita árángurslaust eptir réttlæti af lögmálinu, því það veitist í Jesú fyrir trúna. Þessi náð er Gyðingum árángurslaust fram bodin.

BRÆÐUR, ósk hjarta míns og bæn til Guðs er fyrir Ísrael um frelsi;

2. Því eg ber það með þeim, að þeir hafa vandlæting Guðs vegna, en ekki með skynsemd.

3. Því vegna þess þeir þektu ekki Guðs réttlæti, en leitudust við að efla sitt eigið réttlæti, hlýðnudust þeir ekki Guðs réttlæti.

4. Því að endir lögmálsins er Kristur, til réttlætis sérhverjum, sem trúir.

5. Því að Móses skrifar um það réttlæti, sem er af lögmálinu, að sá, sem gjöri þessa hluti, muni af þeim lifa.

6. En það réttlæti, sem er af trúnni, mælir þannig: seg þú ekki í hjarta þínu: hver mun fara upp í himininn? það er: til að sækja Krist,

7. Eða hver mun fara niður í undirdjúpið? það er: til að sækja Krist frá dauðum.

8. En hvað segir það þá?

Nálægt þér er orðið í munni þínum og í hjarta þínu. Þetta er orð trúarinnar, sem vèr prædikum;

9. Því ef þú viðurkennir með munni þínum Drottinn Jesúm, og trúir í hjarta þínu, að Guð hafi uppvakið hann frá dauðum, muntu hólpinn verða,

10. Því að með hjartanu er trúað, til réttlætis, en með munninum viðurkent til hjálpræðis;

11. Því að ritningin segir: hver, sem trúir á hann, mun ekki til skammar verða.

12. Því að ekki er greinarmunur á Gyðingi og Grískum; því sá sami er Drottinn allra, rikur (náðar) við alla þá, sem hann ákalla;

13. Því að hver sem ákallar nafnið Drottins, mun hólpinn verða.

14. Hvernig eiga þeir þá að ákalla þann, sem þeir trúðu ekki á? En hvernig eiga þeir að trúa á þann, sem þeir hafa ekkert um heyrt? En hvernig eiga þeir að heyra án prædikara?

15. En hvernig eiga þeir að prædika, nema þeir sèu sendir? Eins og skrifað er: hversu fagrir eru fætur þeirra, sem fríðinn boða, þeirra, sem boða hið góða.

16. En þeir hlýddu ekki allir fagnaðar erindinu, því að Esajas segir: Drottinn, hver trúði þrèdikun vorri?

17. Svo kemur þá trúin af heyrninni, en heyrnin fyrir Guðs orð.

18. En eg spyr: hafa þeir ekki heyrt? Jú, vissulega er út um alla jörðina farinn hljómur þeirra, og orð þeirra til endimarkna heimsbygðarinnar.

19. En eg spyr: vissi Ísrael ekki af? Fyrst segir Móses: eg mun láta yður metast við óþjóð, og erta yður til reiði við skynlausa þjóð.

20. En Esajas segir líka hiklaust: eg er fundinn af þeim, sem ekki leitudu mín, og augljós orðinn þeim, sem ekki spurðu að mér.

21. En við Ísrael segir hann: allan daginn breiði eg út hendur mínar móti óhlýðinni og svörulli þjóð.

11. KAPÍTULI.

Gyðingum er ekki útskýfað; þeir, sem náðina þiggja, eru útvaldir, hinir forhertir. Forherðing þeirra varð tilefni til, að heiðingjar tóku Kristna trú, sem mætti uppörfa Gyðinga til að fylgja þeirra dæmi. Postulinn vegsamar Guðs speki.

EG spyr þá: hefir Guð útskýfað lýð sínum? Fjærri fer því; því eg er líka Ísraels maður, af sæði Abrahams, ættkvísl Benjamíns.

2. Ekki hefir Guð útskýfað lýð sínum, sem hann fyrir fram þekti; eða vitið þér ekki, hvað ritningin segir um Elías, hvernig hann hallmælti Ísrael við Guð, segjandi:

3. Drottinn, spámenn þína hafa þeir drepit og velt um ölturum þínum, og eg er einn skilinn eptir, og sitja þeir um líf mitt?

4. En hvað segir guðlegt andsvar honum? Eg hefi mér sjálfum eptirskilið sjö þúsundir manna, sem ekki hafa beygt knè sín fyrir Baal.

5. Þannig eru þá líka á yfirstandandi tíma orðnar eptir leifar samkvæmt náðar útvalningu.

6. En ef það er af náð, þá er það ekki framar af verkum, annars verður náðin þá ekki framar náð; en ef það er af verkunum, þá er það ekki framar náð, ellegar verkið verður þá ekki verk framar.

7. Hvað þá? Það, sem Ísraelsmenn sækjast eptir, hlotnaðist þeim ekki, en hinum útvöldu hlotnaðist það, en hinir aðrir urðu forhertir.

8. Eins og skrifað er: Guð gaf þeim deyfðar anda, augu til þess þeir ekki sjái og eyru til þess ekki að heyra allt fram á þenna dag;

9. Og Davíð segir: verði borð þeirra að snöru og að gildru og til falls, og þeim til hegningar!

10. Blindist augu þeirra, svo þeir sjái ekki, og síbeygðu bak þeirra!

11. Eg spyr þess vegna: hrösudu þeir, til þess að þeir skyldu falla? Eðjæri fer því, heldur hefir af falli þeirra staðið heill heiðingjum, svo þeir vekji kapp hjá þeim.

12. En ef fall þeirra er heiminum til fjár og fæð þeirra heiðingjum til fjár, hve miklu framar fylling þeirra?

13. Því að við yður, heiðingjar, tala eg; að því leyti sem eg er heiðingja postuli, vil eg heiðra embætti mitt,

14. Ef eg gæti hvatt mitt hold (mína ættmenn) til metnaðar og frelsað einhverja þeirra;

15. Því ef útskúfan þeirra er friðþæging heimsins (við Guð), hvað mun þá móttaka þeirra verða, annað en lífgun frá dauðum?

16. En ef frumgróðinn er heilagur, þá einnig deigið; og ef rótin er heilög, þá einnig kvistirnir.

17. En þótt sumir kvistirnir séu brotnir af, en þú, sem varst villi-viðsmjörsviður, sèrt græddur við í þeirra stað og

sèrt orðinn hluttakandi í rót og fitu olíutrèsins,

18. Þá stær þig ekki yfir kvistunum; en ef þú stærir þig, þá gættu þess, að þú ber ekki rótina, heldur rótin þig.

19. Þú munt þá segja: kvistirnir eru brotnir af, svo eg yrði græddur við?

20. Að vísu; fyrir vantrúar sakir eru þeir af brotnir, en vegna trúarinnar stendur þú, stærðu þig ekki, heldur óttast.

21. Því að hafi Guð ekki þyrmt enum náttúrlegu kvistum, þá er hætt við, að hann muni ekki heldur þyrma þér.

22. Gættu því að gæzku og vandlæti Guðs: vandlæti við þá, sem fallnir eru, en gæzku við þig, ef þú stendur stöðugur í gæzkunni, annars verður þú einnig af höggvinn.

23. En hinir (föllnu) munu líka verða græddir við, ef þeir ekki halda áfram í vantrúnni, því að máttugur er Guð að græða þá aptur við;

24. Því að ef þú ert höggvinn af því olíutrè, sem eptir eðli sínu var villiviður, og ert mót eðli þínu græddur við gott olíutrè, hve miklu heldur munu þessir eðlilegu kvistir verða græddir við olíutrè sjálfra þeirra?

25. Því að eg vil ekki, bræð-

ur, að yður sè ókunnur þessi leyndardómur, svo að þér varizt sjálfspotta, að Ísrael hefur að nokkru leyti orðið fyrir forherðingu alt þangað til að fylling heiðingjanna er kominn inn;

26. Og þannig mun allur Ísraelslýður frelsaður verða, eins og skrifað er: frá Síon mun frelsarinn koma og útrýma guðleysi frá Jakob.

27. Og þetta er hjá mèt sáttmálinn við þá, þegar eg hefi tekið burt syndir þeirra.

28. Eptir náðarbodskapnum eru þeir að sönnu óvinir (Guðs) fyrir yðar sakir, en eptir útvalningunni ástkærir fyrir feðranna sakir;

29. Því ekki getur Guð iðrast ástgjafa sinna og köllunar;

30. Því eins og þér (heiðingjar) forðum voruð óhlýðnir Guði, en hafið nú hlotið miskun vegna óhlýðni þeirra (Gyðinga),

31. Eins hafa þeir nú líka orðið óhlýðnir yður til miskunar, svo að þeim einnig yrði miskunað;

32. Því að Guð hefir alla innilukt undir óhlýðnina, til þess að hann miskunaði öllum.

33. Ó þá dýpt ríkdóms, speki og þekkingar Guðs! Hversu

óskiljanlegir eru dómur hans og órekjandi vegir hans!

34. Því að hver hefir þekt sinni Drottins? eða hver hefir verið hans ráðgjafi?

35. Eða hver hefir að fyrri bragði gefið honum svo að hann eigi laun skilin?

36. Því að frá honum og fyrir hann og til hans eru allir hlutir. Honum sè dýrð um aldir, amen.

12. KAPÍTULI.

Postullinn áminnir hina trúdu til heilags framferðis: að sérhver eins og limur á Krists líkama, hegdi sèr réttilega, einkum í því, að auðsýna kærleikann.

SVO áminni eg yður, bræður, í Guðs náðar nafni, að þér framseljjið líkami yðar eins og fórn, lifandi, helga, Guði þóknanlega, (sem er) skynsamleg guðsdýrkun yðar,

2. Og lagið yður ei eptir öld þessari, heldur takið háttaskipti með endurnýngu hugarfars yðvars, svo að þér fáið að reyna, hver sè vilji Guðs, hvað hann er góður, velþóknanlegur og fullkominn;

3. Því að eptir þeirri náð, sem mèt er gefin, segi eg sérhverjum, sem á meðal yðar er, að hugsa ekki hærra, en hugsa ber, heldur hugsa svo, að hann hugsi hyggilega, eptir því sem Guð hefir sérhverjum útbýtt mæli trúarinnar.

4. Því eins og vèr höfum á einum líkama marga limi, en allir limirnir hafa ekki sama starfa,

5. Þannig erum vèr og margir einn líkami í Kristi, en hver um sig annars limur;

6. En það vèr höfum margvíslegar náðargjafir, eptir þeirri náð sem oss er gefin,

7. (Þá verjum þeim vel), hvert heldur það er spádómur, eptir reglu trúarinnar, eða embætti, í embættinu, eða kennandi, í kenníngunni,

8. Eða áminnandi, í áminn-íngunni; sá útbýtandi, í hreinskilni; forstöðumaðurinn, í kostgæfni; sá líknandi, með glöðu bragði.

9. Elskan sè flærðarlaus; hat-íð hið vonða, en haldið fast við hið góða.

10. Verið í bróðurlegum kærleika ástúðlegir innbyrðis og verðið hver öðrum fyrri til að veita hinum virðingu.

11. Í iðninni ólatir, í andanum brennandi, Drottni þjónandi,

12. Í voninni glaðir, í þjáningunni þólinmóðir, í bæninni staðfastir.

13. Takið þátt í nauðsynjum heilagra, stundið gestrisnina,

14. Blessið þá, er ofsækja yður, blessið, en bölvið ekki;

15. Fagnið með fagnendum og grátið með grátendum;

16. Verið samlyndir innbyrðis, hugsíð eigi hátt, heldur haldið yður við hið lága; verið eigi sèrvitrir.

17. Gjaldið eingum ilt fyrir ilt; stundið það, sem fyrir allra mannasjónum er sómasanlegt;

18. Ef mögulegt er, þá hafið frið við alla menn að því leyti sem í yðar valdi stendur;

19. Hefnið yðar ekki sjálfir, elskanlegir, heldur gefið rúm reidinni; því að skrifað er: mín er hefndin, eg mun endurgjalda, segir Drottinn.

20. Ef óvin þinn þessvegna húngrar, þá gef honum að eta, ef hann þyrstir, þá gef honum að drekka, því með því að gjöra þetta, safnar þú glóðum elds yfir höfuð honum.

21. Lát ekki hið vonða yfirbuga þig, heldur sigra þú hið vonða með hinu góða.

13. KAPÍTULI.

Trúaðir eiga að vera yfirvaldinn hlýðnir, auðsýna öllum kærleika, afleggja verk myrkranna.

SÉRHYVER maður sè yfirboðnum valdstöttum hlýðinn; því að ekki er nein valdstött til, nema frá Guði, og þær, sem til eru, þær eru skipaðar af Guði;

2. Svo að hver sá, sem veitir valdstöttinni móttöðu, hann

veitir Guðs tilskipun móttöðu; en þeir, sem veita móttöðu, munu baka sjálfum sér dóm;

3. Því að valdsmennirnir eru eigi óttalegir góðum verkum, heldur vondum. En ef þú vilt eigi óttast valdstéttina, þá gjör það sem gott er, og muntu fá lofstír af henni,

4. Því hún er þjón Guðs þér til góðs; en ef þú gjörir það, sem ilt er, máttu óttast, því hún ber ekki sverðið til einskis, með því hún er Guðs þjón, hegnari til refsingar, þeim sem aðhefst hið illa.

5. Þess vegna er nauðsynlegt, að hlýðnast henni, ekki einungis vegna hegningarinnar, heldur og vegna samvirkunnar.

6. Þess vegna gjaldið þér og skatt, því að þeir eru Guðs þjónar, sem sífellt starfa að þessu sama.

7. Gjaldið því öllum það sem skylt er, þeim skattinn, sem skatturinn ber, þeim tollinn, sem tollurinn ber, þeim óttann, sem óttinn ber; virðingu þeim, sem virðing ber.

8. Skuldið ekki neinum neitt nema það að elska hver annan; því sá, sem annan elskar, hefur þegar uppfyllt lögmálið;

9. Því þetta, þú átt ekki að drýgja hór, þú átt ekki að

vega mann, þú átt ekki að stela, þú átt ekki að bera ljúgvitni, þú átt ekki að girnast, og hvert annað boðorð er í þessari grein innibundið, það er að skilja í þessari: þú átt að elska náunga þinn, eins og sjálfan þig.

10. Elskan gjörir ekki náunganum mein; þess vegna er elskan uppfylling lögmálsins.

11. Og þetta því heldur, sem vör þekkjum tímann, að oss er mál að rísa upp af svefni, því að nú er oss hjálpraedið nær, en þegar vör tókum trú.

12. Nóttin er umliðin, en dagurinn í nánd, leggjum því af verk myrkursins og íklæðumst herklæðum ljóssins.

13. Fram gaungum sómasamega eins og á degi, ekki í ofáti eða ofdrykkju, ekki í saurlífnáði nè munadarlífi, ekki í þrætu nè öfund,

14. Heldur íklæðizt Drottni Jesú Kristi; og alið ekki önn fyrir holdinu til að æsa girndir.

14. KAPÍTULI.

Sá styrkari taki að sér hinn veikari, og þessi fordæmi ekki hinn; sérhver leiti dýrðar Guðs, sem vör eigum allir reikning að standa. Einginn hneyksli bróður sinn eða gjöri neitt með efaþendni.

TAKIÐ að yður hinn trúarveika, án dóma um hans meiningar.

2. Einn heldur, að als megi

neyta, en hinn, sem er trúar veikur, neytir einúngis jarðar-ávaxta.

3. Sá, sem als neytir fyrir-líti ekki hinn, sem ekki neytir als, og sá, sem ekki neytir als, dæmi ekki þann, sem als neytir; því að Guð hefir tekið hann að sèr.

4. Hver ertu, sem annarleg-an þjón dæmir? Hann stendur eða fellur sínum herra; en hann mun standa, því máttugur er Guð að láta hann standa.

5. Sumir gjöra sèr daga mun, en sumir dæma eins um alla daga. Sèrhver haldi sannfær-ingu í huga sínum.

6. Sá, sem af deginum heldur, heldur af honum vegna Drottins, og sá, sem ekki gjörir sèr dagamun, gjörir hann ekki vegna Drottins. Sá, sem etur (alla fæðu), etur Drottni, því að hann gjörir Guði þakkir; sá, sem ekki etur, hann etur ekki, Drottni til dýrðar, og gjörir Guði þakkir.

7. Því að einginn af oss lifir sjálfum sèr, og einginn deyr sjálfum sèr;

8. Því að ef vèr lifum, lifum vèr Drottni, ef vèr deyum, deyum vèr Drottni; hvort sem vèr þess vegna lifum eða deyum, þá erum vèr Drottins;

9. Því að til þess er Kristur bæði dáinn og upp aptur risinn og endurlifnaður, að hann skyldi drottna bæði yfir dauðum og lifendum.

10. En þú, því dæmir þú bróður þinn? Eða þá þú, hví fyrir lítur þú bróður þinn? Því að allir munum vèr verða látnir mæta fyrir dómstóli Krists.

11. Því að skrifað er: svo sannarlega sem eg lifi, segir Drottinn, fyrir mèr skulu öll knè sig beygja og allar túngur vegsama Guð.

12. Þess vegna mun sèrhver af oss standa Guði reiknings-skap af sjálfum sèr.

13. Dæmum því ekki framar hver annan, en ásetjið yður heldur, að setja ekki ásteyt-ingu eður hneyksli fyrir bróður yðar.

14. Eg veit það, og em þess fullviss í Drottni Jesú, að ekkert er óhreint í sjálfu sèr, nema þeim sem heldur eitt-hvað sè óhreint, honum er það óhreint.

15. En ef bródir þinn sturlast fyrir fæðunnar sakir, þá geingur þú ekki framar eptir kærleikanum; tortýn honum ekki með matar tekju þinni, þeim, sem Kristur lét lifið fyrir.

16. Látið því ekki ilt orð

komast á hið góða (hnoss) yðar.

17. Því að Guðs ríki er ekki matur og drykkur, heldur réttlæti og friður og fögnuður í Heilögum Anda;

18. Því að hver sem þjónar Kristi í þessu, hann er geðþekkur Guði og vel metinn af mönnum.

19. Stundum þá það, sem eflir eindrægni og sameiginlega uppbyggingu.

20. Brjóttu ekki niður verk Guðs vegna fæðunnar! Alt er að sönnu hreint, en er þó ilt þeim manni, sem etur til ásteytingar;

21. Það er gott hvorki að eta kjöt, nè drekka vín, eða (gjöra) neitt, sem bróðir þinn steytir sig á eða hneykslast, eða veiklast af.

22. Þú hefir trú, haf hana hjá sjálfum þér fyrir Guði. Sæll er sá, sem áfellir sig ekki fyrir það, sem honum þykir gott;

23. En sá sem er efablandinn og etur þó, hann er sakfallinn, af því það er ekki af trú; en það er alt synd, sem ekki spreuttur af trú.

15. KAPÍTULI.

Sérhver á að vera náúnga sínum til fyrirmyndar í hinu góða að Kristis dæmi; Páll, sem heidinnna postuli, leyfir sér að áminna Rómverja; segist vilja heimsækja þá þeim til

uppbyggingar; á meðan skuli þeir biðja fyrir honum.

EN vèr, sem styrkvir erum, eigum að umbera breyskleika hinna óstyrku og þóknast ekki sjálfum oss;

2. Heldur þóknist sérhver af oss náúnganum í því, sem gott er til uppbyggingar;

3. Því Kristur leitadist ekki við að þóknast sjálfum sér, heldur eins og skrifað er: lastyrði þeirra, sem löstuðu þig, lentu á mér.

4. Því alt sem áður er skrifað, það er áður skrifað oss til uppræðingar, svo að vèr fyrir þolinmæðina og huggun ritninganna hefðum vonina.

5. En Guð þolinmæðinnar og huggunarinnar gefi yður, að vera samlyndum, innbyrðis eptir Kristó Jesú,

6. Svo að þèr samhuga með einum munní dýrkið Guð og Föður Drottins vors Jesú Krists.

7. Takið því hver annan að yður, eins og líka Kristur tók yður að sér, Guði til dýrðar.

8. En eg segi að Jesús Kristur hafi verið þjón umskurnarinnar, vegna Guðs trúfesti, til að staðfesta fyrirheitin, sem fedrunum voru gefin;

9. En að heiðingjar dýrki Guð af miskun, eins og skrifað er:

Þess vegna skal eg vegsama þig meðal heiðingjanna og lof sýngja þínu nafni.

10. Og aptur segir ritningin : fagnid, þér heiðingjar, með hans fólki ; og aptur :

11. Lofid Drottin, allar þjóðir og vegsamið hann, allir lýðir ;

12. Og enn aptur segir Esajas : rót Jessai mun haldast við og á þann, sem ris upp til að stjórna heiðingjum, munu heiðingjar vona.

13. En Guð vonarinnar fylli yður öllum fagnadi og friði í trúnni, svo að þér séuð audugir að von fyrir krapt Heilags Anda.

14. En eg er líka sjálfur sannfærður um yður, bræður mínir, að þér og sjálfir eruð fullir góðgírni, uppfyltir af als konar þekkingu og færir um að áminna hver annan.

15. En djarflega skrifadi eg yður, bræður mínir, að nokkru leyti eins og minnandi yður á, eptir þeirri náð, sem mér er af Guði gefin,

16. Að eg væri erindsreki Jesú Krists til heiðingjanna, starfandi að Guðs náðarboðskap, til þess að fórn heiðingjanna yrði velþóknanleg og helguð í Heilögum Anda ;

17. Þess vegna hefi eg hrósun í Kristó Jesú í guðlegum efnum ;

18. Því að ekki mundi eg dirfast að tala nokkuð það, er Kristur hefur ekki framkvæmt fyrir mig, að koma heiðingjum til hlýðni með orði og verki,

19. Með krapti tákna og stórmerkja, með krapti Heilags Anda, svo að eg frá Jerúsalem og alt í kring til Illyrikum hefi flutt til fulls Krists náðarboðskap,

20. En svoleiðis, að eg kappkostadi, að boða náðarboðskapinn þar, sem Krists var ekki (áður) getið, svo að eg bygði ekki ofan á annarlegan grundvöll ;

21. Heldur eins og skrifað er : þeir, sem ekkert var um hann sagt, skulu sjá, og þeir, sem ekki hafa heyrt, skulu skilja.

22. Þess vegna hefi eg líka opt hindrazt frá, að koma til yðar ;

23. En með því eg hefi nú, eigi leingur rúm í þessum löndum, en hefi haft laungun að koma til yðar í mörg ár,

24. Þá býst eg við, þegar eg ferðast til Spánar, að koma um leið við hjá yður og sjá yður og að þér munið fylgja mér áleiðis þangad, þegar eg er búinn að nokkru leyti að svala mér hjá yður ;

25. En nú fer eg til Jerúsalem, til að þjóna heilögum ;

26. Því að Masedóníu og Akkaju hefir þóknast að skjóta saman gjöfum handa fátækum meðal heilagra í Jerúsalem.

27. Þeim þóknadist það, enda eru þeir í skuld við þá, því fyrst heiðingjarnir hafa feingið hlutdeild í andlegum gæðum þeirra, þá eiga þeir og að vera þeim hjálplegir í líkamlegum eignum.

28. En þegar eg hefi lokið þessu og innsiglað þeim þenna ávöxt, mun eg fara um hjá yður til Spánar.

29. En eg veit, að þegar eg kem til yðar, mun eg koma með fullri blessun Kristis náðarboðskapar.

30. En eg bið yður, bræður, vegna Drottins vors Jesú Kristis, og sökum Andans kærleika, að stríða með mér í bænum til Guðs fyrir mér,

31. Að eg verði frelsaður frá hinum vantrúudu í Júdea, og að erindi mitt til Jerúsalem verði af hinum heilögu vel þegið,

32. Svo að eg með fögnuði mætti til yðar koma, að vilja Guðs, og hressast ásamt yður.

33. En Guð fríðarins sé með yður öllum, amen.

16. KAPÍTULI.

Páll mælir fram með Febe, og sendir kveðju sína mörgum nafngreindum kristnum og öllum söfnuðinum; varar við villumönnum; ber kveðju frá ymsum; endar bréfið með ósk fyrir söfnuðinum og lofgjörð til Guðs.

EG fel yður á hendur Febe, systur vora, sem er þjónusta safnaðarins í Kenkreis,

2. Svo þér veitið henni viðtöku í Drottni, eins og heilögum hæfir, og liðsinnið henni, í hverjum helzt hlut, sem hún yðar við þarf, því hún hefir verið máttarstöð margra og mín líka.

3. Heilsíð Priskillu og Akvílas, verkanautum mínum í Kristó Jesú.

4. (Sem vegna lífs míns hafa vogað lífi sínu), sem ekki einúngis eg votta þakkir, heldur og allir safnaðir heiðingjanna;

5. Heilsíð einnig þeim safnaði, sem er í þeirra húsi; heilsíð mínum hjartkæra Epenetus, sem er frumgróði Asíu Kristi til handa;

6. Heilsíð Maríu, sem mikið hefir unnið fyrir oss;

7. Heilsíð Andróníkus og Júnías, ættmönnum mínum og sambandíngjum, sem eru í metum hjá postulunum og sem á undan mér gengu á hönd Kristi;

8. Heilsíð Ampleas, ástvini mínum í Drottni;

9. Heilsíð Úrbanus, verkanaut vorum í Kristó, og Stakkýs, mínum elskulegum;

10. Heilsíð Apelles, sem er reyndur að góðu í Kristó;

11. Heilsid heimilismönnum Aristóbúli; heilsid Heródíon, frænda mínum; heilsid þeim hjúum Markissi, sem eru í Drottni;

12. Heilsid Trýfenu og Trýfósu, sem hafa unnið í Drottni; heilsid Persis, hinni elskulegu, sem mikið hefir starfað í Drottni;

13. Heilsid Rúfus, enum útvalda í Drottni, og móður hans og minni;

14. Heilsid Asýnkritus, Flegon, Hermas, Patróbas, Hermes og bræðrunum, sem hjá þeim eru;

15. Heilsid Filólógus og Júlias, Nereus og systur hans, og Ólympu og öllum heilögum, sem með þeim eru.

16. Heilsit innbyrðis með heilögum kossi; yður heilsa allir Krists safnaðir.

17. En eg áminni yður, bræður, að þér varið yður á þeim, er vekja sundurþykkju og hneyksli á móti þeim lærðómi, sem yður hefir verið kendur, og að þér sneidið yður hjá þeim;

18. Því að þess háttar menn þjóna ekki Drottni vorum Jesú Kristi, heldur maga sjálfra þeirra, og með blíðmælum og fagurgala tæla þeir hjörtu meinlausra.

19. Af því hlýðni yðar er alkunnug orðin, þá gleðst eg af yður, en eg vil, að þér seud vitrir til ens góða, en einfaldir til ens illa.

20. En Guð friðarins mun bráðlega sundur troða Satan undir yðar fætur. Náðin Drottins vors Jesú Krists sè með yður, amen.

21. Yður heilsa: Tímóteus, samþjón minn, Lúkius og Jason og Sósípater, ættmenn mínir.

22. Eg Tertíus, sem hefi skrifað bréfið, heilsa yður í Drottni.

23. Yður heilsar Gajus, húsbóndi minn og alsafnadarins. Yður heilsar Erastus, gjaldkeri borgarinnar, og Kvartus bróðir.

24. Náðin Drottins vors Jesú Krists sè með yður öllum, amen.

25. En honum, sem megnar að styrkja yður eptir mínu evangelió og prædikun Jesú Krists, eptir auglýsingu þess leyndardóms, sem frá eilífd hefur legið í þögn,

26. En nú er opinberaður fyrir spámannlegar ritningar, eptir skipun eilífs Guðs til hlýðni við trúna, sem auglýst er öllum þjóðum;

27. Einum alvitrum Guði sè, fyrir Jesúm Krist, dýrð um aldir, amen.

SÁNKTI PÁLS FYRRI PISTILL

TIL

KORINTUMANNA.

1. KAPÍTULI.

Páll óskar kristnum mönnum í Korintu Guðs náðar; þakkar Guði fyrir, að Krists lærdómur hafi fest rætur hjá þeim, og vonar, að þekking hans og hljóði við hann muni fara varandi; lastar ósamlyndi þeirra; varar þá við, að láta sig af heimsins vitrúgum fleka frá Krists einfalda lærdómi, sem heiminum að sönnu þygi heimskulegur, en ianihalli þó guðlega speki og krapl; Guð hafi ena lítillmötlegu útvalið, svo menn verði allt náð Guðs að þakka.

PÁLL, kallaður, að Guðs vilja, til að vera postuli Jesú Krists, og bróðir Sóstenes,

2. Óskar náðar og friðar af Guði, föður vorum, og Drottni Jesú Kristi, Guðs söfnuði í Korintuborg, yður, sem fyrir Jesúm Krist eruð helgaðir, kallaðir og heilagir,

3. Ásamt öllum þeim, hvar helzt sem þeir eru, sem ákalla nafn Jesú Krists, vors og þeirra Drottins.

4. Eg þakka Guði mínum jafnan yðar vegna fyrir þá Guðs náð, sem yður er gefin fyrir Jesúm Krist;

5. Því að þèr eruð fyrir hann í öllu auðgaðir í als konar lærdómi og þekkingu,

6. Með því lærdómur Krists er orðinn hjá yður rótfestur.

7. Og það svo, að þèr eruð ekki farnir varhluta af nokkurri náðargjöf, og væntið opinberunar Drottins vors Jesú Krists,

8. Er og mun styrkja yður alt til enda, svo að þèr seúð óásakanlegir á degi Drottins vors Jesú Krists.

9. Trúr er Guð, sem hefir kallað yður til samfélags Sonar síns, Drottins vors Jesú Krists.

10. En eg áminni yður, bræður, í nafni Drottins Jesú Krists, að þèr seúð allir á einu máli, og ekki seú flokkadrættir yðar á milli, heldur seúð samlyndir og samdóma;

11. Því mèr er sagt af heimilismönnum Klóe, bræður mínir, að deilur seú yðar á milli.

12. Eg meina þetta, að einn af yður segir: eg er Páls; annar: eg er Apollós; þriðji: eg er Kefasar; fjórði: eg er Krists.

13. Er þá búið að skipta

Kristi í sundur? Mun Páll hafa verið krossfestur yðar vegna? Eða eruð þér skírðir í Páls nafni?

14. Guði sè lof, að eg eingan yðar hefi skírt, nema Krispus og Kajus,

15. Svo að einginn geti sagt, að eg hafi skírt í mínu nafni.

16. Eg skírði líka Stefáns heimilismenn; fleiri veit eg ekki til að eg hafi skírt;

17. Því Kristur sendi mig ekki til að skíra, heldur til að boða náðarboðskapinn, ekki með orðspeki, svo að lærdómurinn um hinn krossfesta misti ekki krapt sinn.

18. Því lærdómurinn um hinn krossfesta er þeim heimska, er sælunnar missa, en oss, sem hólpnir erum, kraptur Guðs;

19. Því skrifað er: eg vil að eingu gjöra spekinganna speki og ónýta viturleik hinna vitru.

20. Hvar stendur nú spekingurinn? hvar hinn löglærði? hvar þessarar aldar vitringar? Hefir Guð ekki gjört speki þessa heims að heimsku?

21. Því þar eð heimurinn með sinni speki ekki þekti Guð í hans speki, þá þóknadist Guði að gjöra þá með einfaldlegri kenningu hólpna, er henni vildu trúa.

22. Með því Gyðingar heimta

tákn og Grískir leita að speki, en vèr boðum Krist hinn krossfesta;

23. Þá er Gyðingum vor kenning til ásteytingar, en heiðingjum sýnist hún vera heimska.

24. En þeim, sem kallaðir eru, bæði Gyðingum og Grikkjum, prædikum vèr Krist, krapt Guðs og speki;

25. Því hið fávíslega Guðs er mönnum vitrara, og hið veika Guðs mönnum kröptugra.

26. Því lítið til köllunar yðar, bræður mínir, að margir yðar eru ekki, eptir holdinu, spekingar, ekki margir voldugir, ekki margir stórættadír; heldur hefir Guð útvalið hina fávísu heimsins,

27. Svo hinum vitru gjörðist kinnroði, og þá enalítilmótlegu í heimsins augum hefir Guð útvalið, svo að hinum voldugu gjörðist kinnroði;

28. Þá ena ógöfugu í heiminum og fyrirlitnu hefir Guð útvalið, og þá, sem ekkert þókti í varið, til þess að gjöra ekkert úr þeim, sem nokkuð þókti í varið,

29. Svo að ekkert hold skuli hrósa sèr fyrir Guði.

30. En honum er það að þakka, að þér eruð komnir í samfélag við Jesúm Krist, sem oss er orðinn speki frá Guði til

rèttlætis, helgunar og endurlausnar;

31. Því skrifað er: sá sem hrósar sèr, hann hrósi sèr í Drottni.

2. KAPÍTULI.

Páll gjörir grein fyrir kristniþóði sínu; segist málsnildarlaust hafa kent krossins lærdóm, svo kraptur hans sè tileinkaður lærdóminum einum, sem innihaldi þvllika speki, sem heimsins vitringum hafi verið óf há, nema þeir upp-lystust af Guðs Anda.

OG þegar eg kom til yðar, bræður, kom eg með einga frammúrskarandi orðsnildeður speki, til að boða yður vitnisburð Guðs;

2. Því eg ásetti mèr, að vita ekki annað, en lærdóminn um Jesúm Krist og hann krossfestan.

3. Og eg var hjá yður með veikleika og ótta og mikilli hræðslu.

4. Og lærdómur minn og kenning var ekki inni falin í fortölum spaklegrar málsnildar, heldur í auglýsingu anda og kraptar,

5. Svo yðar trú væri ekki byggð á mannlegri speki, heldur á Guðs krapti.

6. En vèr tölum speki meðal hinna fullkomnu, en þó ekki speki þessarar aldar, eður þessarar aldar höfðingja, sem að eingu munu verða,

7. Heldur kennum vèr speki Guðs leyndarráðs, er áður var

hulin, sem Guð hafði frá eilífð fyrirhugað oss til dýrðar.

8. Af þessari speki vissi einginn þessarar aldar höfðingja, því ef þeir hefðu þekt hana, hefðu þeir ekki krossfest Drottinn dýrðarinnar,

9. Heldur, eins og skrifað stendur: auga hefir ekki sèð, ekki eyra heyrð og í einskis huga komið, það, sem Guð hefir þeim fyrirbúið, sem hann elska.

10. En oss hefir Guð opinberað hana fyrir sinn Anda, því Andinn rannsakar alt, og jafnvel Guðs leyndar-ráð.

11. Því hver veit, hvað í mannum býr, nema mannsins andi, sem í honum er? eins veit einginn, hvað í Guði býr, nema Guðs Andi.

12. En vèr höfum ekki meðtekið heimsins anda, heldur þann Anda, sem frá Guði er, svo vèr þekkjum þá náð, sem hann hefir oss veitta.

13. Þetta kennum vèr, ekki með orðum, sem mannleg speki hefir oss kent, heldur með orðum, er Andinn kennir, og útlistum hið andlega fyrir andlega sinnuðum.

14. En holdlega sinnuður maður skilur ekki það, sem Guðs Anda til heyrir, því það er heimska fyrir honum, og hann

getur ekki skilið það, því það hlýtur andlega að dæmast.

15. En hinn andlega sinnaði dæmir um alt, en verður af eingum dæmdur;

16. "Því hver hefir þekt sinni Drottins, að hann geti frætt hann?" En vèr höfum Krists sinni.

3. KAPÍTULI.

Postulinn sýnir, að Korintumenn hafi einga orsök til að stæra sig af, hvað vel kristnir þeir séu. Flokkadráttur þeirra á milli lýsir því, og að þeir byggja trú sína á lærdómi manna, sem þó eru ekki annað en Guðs þjónar; því að Kristur er grundvöllurinn, sem hver kemari á að byggja ofan á, sem hann hefir vit til; en ekki er sama, hvernig ofan á er bygt, og háttalegt, að reida sig á annara manna vit, að menn ekki spilli Guðs musteri.

SANNLEGA gat eg ekki talað við yður, bræður mínir, eins og andlega, heldur eins og holdlega, eins og við börn í Kristi.

2. Eg gaf yður mjólk, en ekki megra fæðu, því þér þolduð hana ekki; já, þér þolið hana ekki enn, því enn þá eruð þér holdlegir;

3. Metningur, deilur og tvídrægni eru á meðal yðar. Erud þér þá ekki holdlegir og hegðid yður eptir almennings síð?

4. Þegar einn segir: eg er Páls; en annar: eg er Apollós, eruð þér þá ekki holdlegir?

5. Því hvað er Páll, hvað er Apolló, annað en þjónar, sem hafa leitt yður til kristni, hver

eptir því sem Drottinn hefir veitt hverjum fyrir sig?

6. Eg plantaði, Apolló vökvadi, en Guð gaf frjófgunina;

7. Svo að sá er ekki neitt, sem gróðursetur eður vökvar, heldur Guð, sem frjófgunina gefur.

8. Sá, sem plantar, og sá, sem vökvar, eru eitt, og hver þeirra mun fá þau laun, sem hann vinnur til.

9. Vèr erum Guðs þjónar, þér eruð Guðs akur, Guðs hús.

10. Sem vitur byggingarmeistari hefi eg grundvöllinn lagt, eptir þeirri náð, sem mèt er af Guði gefin, en annar hefir bygt ofan á; sèr hver hafi gát á, hvernig hann gjörir það.

11. Einginn getur annan grundvöll lagt en þann, sem lagður er, sem er Jesús Kristur.

12. Byggi menn ofan á þenna grundvöll gull, silfur, dýrmæta steina, trè, hey, hálm,

13. Þá mun verða opinbert, hvílikt hvers eins verk er, dagurinn mun gjöra það augljóst, því hann mun opinberast í eldi og hann mun prófa, hvílikt hvers eins verk er.

14. Ef það stendur, sem einhver hefir ofan á bygt, mun hann fá laun;

15. En brenni það upp, bíður

hann þar af skaða, en sjálfur mun hann komast af, en þó líka sem úr eldi.

16. Vitið þèr ekki, að þèr eruð Guðs musteri, og að Guðs Andi býr í yður?

17. Hver sem skemmir Guðs musteri, þeim mun Guð hegna, því að Guðs musteri er heilagt, og þetta musteri eruð þèr.

18. Einginn dragi sig sjálfan á talar; ef nokkur á meðal yðar þykist vera vitringur á þessari öld, hann verði fávís, svo hann verði vís;

19. Því speki þessa heims er heimska hjá Guði; því svo stendur skrifað: hann grípur þá vitru í þeirra slægd;

20. Og á öðrum stað: Drottinn þekkir hugsanir hinna vitru, að þær eru hægómlegar.

21. Einginn stæri sig því af mönnum,

22. Því alt er yðvart, hvort heldur það er Páll eður Apolló, eður Kefas, eður heimur, eður líf, eður dauði, hið yfirstandandi eður tilkomandi.

23. Alt er yðvart; þèr eruð Krists, en Kristur er Guðs.

4. KAPÍTULI.

Kennarar eru Guðs ráðsmenn, sem eiga honum reikning að standa, en ekki hverjum, sem lastar þá. Páll finnur að við þá, sem vilja rýra hans postula-embætti og taka sjálfhælnu kennara fram yfir hann; áminnur, að breyta eptir sér og fordast hroka.

ÞANNIG álíti sérhver oss, sem Krists þjóna og umboðsmenn Guðs leyndardóma.

2. En það krefst af sérhverjum umboðsmanni, að hann sé trúr.

3. Það er mèt fyrir minnstu, hvern dóm þèr eður aðrir menn leggja á mig; eg dæmi mig ekki sjálfur.

4. Einskis ils er eg mèt að sönnu meðvitandi; en fyrir það er eg þó ekki réttlættur; Drottinn er sá, sem dæmir mig.

5. Dæmið því ekki fyri tím-ann, fyri en Drottinn kemur, sem í ljós mun leiða það í myrkrunum er hulið, og opinberar gjöra hjartnanna hugsanir, og þá mun sérhver fá sín laun af Guði.

6. En þetta hefi eg yðar vegna heimfært til mín og Apollós, svo að þèr af okkur getið lært að hugsa ekki hærra, en skrifad er, að einginn stæri sig af nokkrum manni gegn öðrum.

7. Því hver hefir gefið þèr yfirburði yfir aðra? Eður hvað hefir þú, sem þú hafir ekki þegið? En ef að þú hefir þegið það, því hrósar þú þèr þá, eins og þú hefðir það ekki þegið?

8. Þèr eruð þá þegar mettrir orðnir, þèr eruð orðnir auðug-

ir, þèr ríkið án mín. Eg vildi, að svo væri, því þá gæti eg ríkt með yður.

9. Mèr sýnist, sem Guð láti oss postulana vera auðvirðulegasta allra manna, svo sem ætlaða til dauða, því vèr erum orðnir skoðunarspil heiminum, einglum og mönnum.

10. Vèr erum (álitnir) heimskir vegna Krists, en þèr vel fróðir í Kristi, vèr veikir, þèr styrkvir, þèr eruð virtir, vèr vanvirtir.

11. Alt til þessarar stundar líðum vèr húngur, þorsta, klæðleysi og högg, og höfum eingan samastað.

12. Vèr vinnum með vorum eigin höndum; þegar oss er óskað ils, óskum vèr góðs; þegar vèr erum ofsóktir, umberum vèr það.

13. Þegar vèr erum lastaðir, áminnum vèr. Vèr erum orðnir eins og sorp veraldar og afhrak allra alt til þessa tíma.

14. Þetta skrifa eg ekki til að gjöra yður kinnroða, heldur áminni eg yður, eins og elskuleg börn;

15. Því þótt þèr hafið ótal lærimeistara í kristilegri trú, þá hafið þèr samt ekki marga feður, því eg er sá, sem hefi getið yður í Kristi fyrir náðarboðskapinn.

16. Eg bið yður því: breytið eptir mèr.

17. Þess vegna sendi eg til yðar Tímóteum, minn elskulegan son og trúan í Drottins þjónustu; hann mun segja yður hvernig eg rek Krists erindi allstaðar, þar sem eg kenni kristni.

18. En nokkrir eru orðnir hróðugir yfir því, að eg aldrei muni koma til yðar;

19. En eg mun bráðum koma til yðar, ef Drottinn vill, og þá mun eg reyna, ekki orð sjálfbygginganna, heldur krapt;

20. Því Guðs ríki er ekki fólgið í orðum, heldur krapti.

21. Hvað viljið þèr? Á eg að koma til yðar með vendi, eður með kærleika og í hógværum anda?

5. KAPÍTULI.

Postulinn varar við lauslæti og frillulífnaði.

ALRÆMT er, að lauslæti og þvílíkt lauslæti, að ekki eru dæmi til slíks meðal heiðinna, að nokkur skuli halda við konu föður síns.

2. Og þó eruð þèr brokafullir, og látið yður ekki miklu heldur vera ant um það, að sá, sem þetta verk hefir drýgt, sè rekinn burt frá yður.

3. Eg fyrir mitt leyti, þótt eg

sè fráverandi að líkamanum til, samt nálægur í huga,

4. Hefi í nafni Drottins vors Jesú Krists og eptir þeim myndugleika, sem hann hefir mèt gefið, svo sem nálægur úrskurðað (að ykkur samankölluðum ásamt mínum anda),

5. Að gefa þann, er þvilíkt hefir drýgt, í Satans vald til deyðingar holdsins, svo sálin mætti hólpin verða á degi Drottins vors Jesú Krists.

6. Ekki er yðar stærilæti fagurt. Vitið þèr ekki, að lítið súrdeig getur sýrt alt deigið?

7. Takið burt hið gamla súrdeigið, svo að þèr framvegis getið verið nýtt deig, eins og þèr nú eruð ósýrðir; því vort páskalamþ er og vor vegna slátrað, sem er Kristur.

8. Höldum því hátíð, ekki með hinu gamla súrdeiginu, eður með súrdeigi vonzkunnar og prettvísinnar, heldur með ósýrðu brauði hreinskilninnar og sannleikans.

9. Eg skrifaði yður í brèfi mínu, að þèr skylduð ekki hafa afskipti af frillulífismönnum;

10. En eg meinti öldungis ekki til frillulífismaða út um heiminn, eður til ásælinna, eður ránsmaða, eður skurðgoðadýrkara þar, því þá yrðuð þèr að fara út úr heiminum.

11. En nú skrifa eg yður, að þèr skuluð ekki samlaga yður þeim bróður, sem er frillulífismaður, eður ásælinn, eður skurðgoðadýrkari, eður orðhákur, eður drykkjumaður, eður ránsmaður; með þvilíkum skuluð þèr ekki hafa mötuneyti.

12. Því hvað kemur það mèt við, að dæma um þá, sem fyrir utan söfnuðinn eru? Dæmið þèr ekki þá, sem í söfnuðinum eru?

13. En hina, sem fyrir utan hann eru, mun Guð dæma. Rekið glæpamanninn burt frá yður.

6. KAPÍTULI.

Lastar, að klögumál kristinna á milli sèu borin undir heiðna dómendur, og yfir höfuð, að lestir skuli við gámgast meðal kristinna. Setur ofaní við þá, sem taka lauslæti í forsvor.

HVER yðar getur feingið það af sèr, ef hann hefur mál öðrum á móti, að láta það koma undir dóm heiðinna, en ekki heldur undir dóm heilagra?

2. Eður vitið þèr ekki, að hinir heilögu munu heiminn dæma? En ef heimurinn verður af yður dæmdur, eruð þèr þá óverðugir að dæma í minnstu málum?

3. Vitið þèr ekki, að vèr munum einglana dæma, því þá ekki hið tímanlega?

4. Ef að þèr hafið mál um

hið tímanlega, þá setjið þér þá til dómara, sem í fyrirlitningu eru í söfnuðinum.

5. Þetta segi eg yður til blygðunar. Er þá ekki einn einasti svo vitur á meðal yðar, að hann geti skorið úr málum milli bræðra sinna,

6. Heldur geingur bróðir í rétt á móti bróður og það fyrir dómstóli vantrúaðra?

7. Yfir höfuð að tala er það yður til smánar, að þér hafið lagadeilur hver við annan.

8. Því líðið þér ekki heldur órétt, og því látið þér ekki heldur ásælast yður? En þér gjörið sjálfir órétt og ásælizt aðra, og það yðar bræður.

9. Vitið þér ekki, að óréttvísir munu ekki Guðs ríki erfa? Dragið yður ekki sjálfa á talar; hvorki frillulímsmenn, nè skurðgoða-dýrkarar, nè hór-dómsmenn, nè mannbleyður, eður þeir, sem leggjast með karlmönnum,

10. Nè þjófar, nè ásælnir, nè drykkjumenn, nè orðhákar, nè ránsmenn, munu Guðs ríki erfa.

11. Þvilíkir voru nokkrir af yður áður, en nú eruð þér þvegnir, helgaðir og réttlættir fyrir Jesúm Krist og Anda Guðs vors.

12. Alt er mèt leyfilegt, en

alt er samt ekki nytsamlegt. Alt er mèt leyfilegt, en eg má ekki láta nokkurn hlut fá vald yfir mèt.

13. Fæðan er fyrir magann, og maginn fyrir fæðuna, en Guð mun gjöra enda á, bæði henni og honum.

14. En líkaminn er ekki (gefinn) til frillulífis, heldur Drottini til þjónustu, og Drottinn er fyrir líkamann; því Guð, sem uppvakti Drottinn, mun og uppvekja oss fyrir krapt sinn.

15. Vitið þér ekki, að yðar líkamir eru Krists limir? Ætti eg þá að taka Krists limi og gjöra þá að limum skækjunnar? Fjærri fer því.

16. Eður vitið þér ekki, að sá, sem samlagar sig skækjunni, er einn líkami með henni? Því þau tvö munu verða einn líkami, segir ritningin.

17. En sá, sem samlagar sig Drottini, er einn andi með honum.

18. Forðizt frillulífnað; sèr hver önnur synd, sem maðurinn drýgir, er fyrir utan líkamann, en sá, sem saurlífi drýgir, syndgar á móti sínum eigin líkama.

19. Eður vitið þér ekki, að yðar líkami er musteri Heilags

Anda, sem í yður býr, sem þér hafid frá Guði, og að þér eruð ekki yðar eigin (eign);

20. Því fyrir verð eruð þér keyptir; vegsamid því Guð með yðar líkama.

7. KAPÍTULI.

Hvernig hjón skuli hegða sér hvort við annað.

Ræður megin og ekkjum að lifa ógiptum.

Bannar hjónaskilnað. Hver lifi í þeirri stött

og stöðu, sem hann er kallaður í. Orsakir,

hvervegna ógipt stada sè betri.

HVAÐ það áhrærir, er þér þá skrifuðu mér um, þá er það gott, að vera ekki við konu kendur;

2. En fyrir frillulífis sakir, þá haldi hver við sína eigin konu, og hver kona við sinn eigin mann.

3. Maðuringgætisinnarskyldu við konuna, og sömuleiðis konan við manninn.

4. Konan hefir ekki vald yfir sínum eigin líkama, heldur maðurinn; sömuleiðis hefir maðurinn ekki vald yfir sínum líkama, heldur konan.

5. Hvorugt haldi sér frá öðru, nema það skildi vera eptir samkomulagi um tíma, svo þér getið stundað bænahald; en takið síðan saman aptur, svo að Satan ekki freisti yðar vegna yðar bindindisleysis.

6. En þetta segi eg sem ráðleggíngu, en býð það ekki;

7. Því eg vildi, að allir væru

eins og eg, en hver hefir sína náðargjöf þegið af Guði, einn þessa, annar hina.

8. En ógiptum og ekkjum segi eg, að þeim er betra, að vera eins og eg er;

9. En vanti þau bindindi, þá giptist þau; því betra er að giptast, en brenna (af losta).

10. En hinum giptu skipa eg, þó ekki eg, heldur Drottinn, að konan skuli ekki skilja við mann sinn;

11. En ef hún er skilin við hann, þá sè hún ógipt, ellegar taki aptur saman við manninn; ekki heldur skilji maðurinn við konuna.

12. Hinum öðrum býð eg, ekki Drottinn, að ef nokkur bróðir á vantrúaða konu, og hún vill búa saman við hann, þá skilji hann sig ekki við hana;

13. Og ef kona nokkur á vantrúaðan mann, og hann vill búa saman við hana, þá skilji hún ekki við hann.

14. Því hinn vantrúaði maður helgast af konunni, og hin vantrúaða kona helgast af manninum, því annars væru börn yðar vanheilög, en nú eru þau heilög.

15. En ef að hinn vantrúaði vill skilja við konuna, þá gjöri hann það; því, þegar svo á

stendur, þá er einginn bróðir eða systir þrælbundin, en Guð hefir kallað oss til friðar.

16. Því hvað veiztu, kona, hvort þú munir geta gjört manninn hólpinn? Eður hvað veiztu, maður, hvort þú munir geta gjört konuna hólpna?

17. En sèrhver sè í því ástandi, sem Drottinn hefir útlutað honum, sèrhver eins og hann var, þá Guð kallaði hann; svo býð eg í öllum söfnuðum.

18. Ef hann var umskorinn, þegar hann var kallaður, þá dragi hann ekki yfirhúðina yfir aptur; ef hann þá var óumskorinn, láti hann sig ekki umskera.

19. Umskurnin er ekkert, og yfirhúðin ekkert, heldur varðveizla Guðs boðorda.

20. Sèrhver veri í þeirri stètt, sem hann var í, þegar hann var kallaður.

21. Hafir þú verið þræll, þá þú varst kallaður, láttu þig einu gilda; en ef þú getur frjáls orðið, þá vel það heldur.

22. Því sá, sem var þræll, þá hann var kallaður, er Drottins frelsingi; sá, sem þá var frjáls, er Krists þræll.

23. Þèr eruð dýru verði keyptir, verið ekki manna þrælar.

24. Góðir bræður, sèrhver

þjóni Guði í þeirri stètt, sem hann er í kallaður.

25. En um meyar hefi eg ekkert boðorð af Drottni, en segi mína meiningu, eins og sá, er þá miskun hefir öðlzt af Guði, að vera trúr.

26. Það er þá mín meinung, að það sè gott fyrir manninn vegna yfirstandandi neyðar, að vera ógiptur;

27. Sèrtu við konu bundinn, þá leita ekki skilnaðar, en sèrt þú konulaus, þá leita ekki kvonfangs.

28. En þótt þú giptist, syndgar þú ekki, og þó að mey giptist, syndgar hún ekki; en þvilikir munu í líkamlega þreingingu komast, en eg vil hlífa yður við henni.

29. Því það segi eg yður, bræður, að skamt muni þess að bíða, að þeir, sem konur hafa, verði sem þeir einga hefðu;

30. Þeir, sem gráta, eins og þeir, sem ekki gráta; þeir, sem gleðjast, eins og þeir, sem af eingu hafa að gleðjast; þeir, sem kaupa, eins og þeir, sem ekkert eiga;

31. Þeir, sem njóta heimsins gæða, eins og þeir, sem ekki hafa þeim að fagna; því útlit þessa heims hverfur.

32. En eg vil, að þèr sèuð áhyggjulausir. Hinn ókvænti

hyggur að Drottins vilja, hvernig hann megi Drottni þóknast;

33. En hinn, sem kvæntur er, ber áhyggju fyrir því veraldlega, hvernig hann megi konunni þóknast.

34. Það er og mismunur á konu og ógiptri stúlku: sú hin ógípta hugsar um það, sem Drottni viðkemur, að hún sé heilög bæði á sálu og líkama; en sú gípta hugsar um það veraldlega, hvernig hún geti mannum þóknast.

35. En þetta segi eg yður sjálfum til góðs, en ekki til að leggja fyrir yður fótakefli, heldur svo að þèr í síðsemi, stöðugleika og hindrunarlaust getið tilheyrt Drottni.

36. En ef einhver þykist hafa vansa af því, að mey hans ekki gíptist í tíma, og hjá því verði ekki komizt, þá gjöri hann, sem honum líkar, hann syndgar ekki; gíptist þau.

37. En sá, sem stendur stöðugur í sínum ásetningi, og eingin nauðsyn þreingir til, heldur er sjálfráður, að gjöra það sem hann vill, og hefir ásett sér að geyma mey sína, hann gjörir vel.

38. Þessvegna gjörir sá vel, sem gíptir hana; en sá, sem ekki gíptir hana, gjörir enn betur.

39. Konan er bundin, meðan ektamaður hennar lifir; en þegar hann er dáinn, er henni frjálst, að gíptast hverjum sem hún vill, einungis að það sé í Drottni.

40. En betur er hún farin, ef hún ekki gíptir sig, eptir minni meiningu, og þykist eg líka hafa Guðs Anda.

8. KAPÍTULI.

Einginn láti þekkingu sína verða öðrum til ásteytingar. Skurðgod eru að sönnu ekkert, en þó má ekki eta skurðgoda fórnir, svo hinn veiktrúaði ekki hneykslist.

HVAÐ það kjöt áhrærir, sem skurðgodum er fórnfært, vitum vèr, að allir höfum vèr þekkingu (þekkingin gjörir stærilátan, en kærleikurinn uppbyggir;

2. Svo ef einhver þykist mikill af þekkingu sinni, hann þekkir ekkert, eins og þekkjja þer;

3. En sá, sem elskar Guð, hann þekkir Guð).

4. Hvað áhrærir nautn þess, sem skurðgodum hefir fórnfært verið, þá vitum vèr, að skurðgod er ekkert, og einginn Guð til, nema sá eini.

5. Því jafnvel þó guðir séu kallaðir, svo vel á himni, sem á jörðu (eins og sagt er: margir eru guðir og margir drottnar),

6. Þá höfum vèr ekki nema

einn Guð, Föðurinn, frá hverjum alt er, og vèr honum (til dýrðar), og einn Drottinn Jesúm Krist, fyrir hvern alt er, vèr einnig.

7. En allir hafa ekki þessa þekkingu, heldur eta sumir það enn nú af skurðgoda-trú, sem skurðgoda-fórn, og saurgast svo samvizka þeirra, sem er veik.

8. Fæðan mælir ekki fram með oss hjá Guði, því vèr erum hvorki betri, þótt vèr etum, nè verri, þótt vèr ekki etum.

9. En gætið þess, að yðar frjálsræði í þessu verði ekki hinum veikum ásteytingar-efni;

10. Því sæi einhver breyskur þig, sem hefur þekkingu, sitja til borðs í skurðgoda hofi, mundi ekki samvizka þess, sem veikur er, stælast svo, að hann æti skurðgoda fórnir?

11. Og hinn veikur bróðir, sem Kristur er dáinn fyrir, mun tortýnast sökum þekkingar þinnar.

12. En þegar þèr þannig syndgið móti yðar bræðrum og meiddið þeirra reikandi samvizku, þá syndgið þèr á móti Kristi.

13. Þessvegna, ef eg meðnautninni hneyksla bróður minn, skal eg aldrei að eilífu kjöt eta, svo eg ekki hneyksli hann.

9. KAPÍTULI.

Postulinn sýnir, að hann hafi rétt til, að lifa á kostnað safnaðanna; en eins í þessu, sem fleiru, takmarki hann frelsi sitt, til þess að geta áunnid sem flesta. Hvetur til, að menn, að hans dæmi, skuli með stríði og bindindi gjöra sig verðuga þeirra launa, er sannkristnum þar fyrir eru heitin.

ER eg ekki frjáls maður? Er eg ekki postuli? Hefi eg ekki sæð Jesúm Krist Drottinn vorn? Erud þèr ekki ávöxtur vinnu minnar í Drottni?

2. Þó eg sè ekki annara, þá er eg samt vissulega yðar postuli; því að þèr erud innsigli míns postula-embættis í Drottni;

3. Þetta er vörn mín gegn þeim, sem hniðra mèr.

4. Höfum vèr ekki rétt til, að eta og drekka?

5. Er oss ekki leyfilegt, að hafa með oss kristna konu, eins og hinum postulunum, bræðrum Drottins og Kefasi?

6. Munum við Barnabas einir ekki hafa leyfi til, að vera lausir við vinnu?

7. Hver fer nokkru sinni í stríð á eigin kostnað? Hver plantar víngarð, og neytir ekki af hans ávexti? Eður hver gætir hjardar, og neytir ekki af mjólk hjardarinnar?

8. Tala eg þetta eptir mannglegri háttsemi? Segir ekki lögmálið hið sama?

9. Því í Mósis lögmáli stendur skrifad: mýlðu ekki nautið,

sem þreskir. Mun Guð bera umhyggju fyrir nautunum?

10. Vissulega segir hann það vor vegna; því vor vegna er það ritað, að sá sem plægir, á að plægja í voninni, og sá sem þreskir, verða hluttakandi þess, sem hann vonar.

11. Ef vèr höfum sáð niður hjá yður andlegum hlutum, er það þá of mikið, þó vèr uppskerum hjá yður líkamlega hluti?

12. Ef aðrir hafa þetta vald yfir yður, hversu framur þá ekki vèr? En vèr höfum ekki hagnýtt oss það, heldur umberum vèr alt, svo að vèr gjörum lærdómi Krists einga hindrun.

13. Vitið þèr ekki, að þeir, sem að fórnfæringunum þjóna, eta af fórninni, og þeir, sem altarinu þjóna, taka hlut með því?

14. Eins hefir og Drottinn tilskipað, að þeir, sem náðarlærdóminn boda, skuli lifa af því.

15. En eg hefi ekki hagnýtt mèr neitt af þessu. Eg skrifa þetta ekki heldur til þess, að svo skuli vera gjört við mig, því mèr er betra að deya, en að nokkur ónýti þetta hrós.

16. Því þó eg bodi náðarlærdóminn, er það ekkert hrós fyrir mig, því nauðsyn rekur

mig til þess. Vei mèr, ef eg gjöri það ekki.

17. Því ef eg gjöri það fúslega, fæ eg laun; en gjöri eg það með nauðung, er mèr þó þetta embætti á hendur falið.

18. Hver eru þá mín laun? Að þegar eg flyt náðarboðskap Krists skuli eg gjöra það kauplaust svo eg misbrúki ekki það leyfi, sem boðan náðarlærdómsins gefur mèr.

19. Því þó að eg sè eingum manni háður, hefi eg samt gjört mig sjálfan að hvers manns þjóni, svo eg áynni þess fleiri.

20. Á meðal Gyðinga hefi eg verið Gyðingur, svo eg áynni Gyðinga; hjá þeim, sem undir lögmálinu eru, hefi eg verið eins og undir lögmálinu, þó eg sè ekki undir því, til þess eg áynni þá, sem undir lögmálinu eru.

21. Hjá hinum lögmálslausu, sem lögmálslaus (ekki samt lögmálslaus fyrir Guði, heldur lögbundinn Kristi), svo eg áynni hina lögmálslausu.

22. Meðal hinna óstyrku hegðaði eg mèr sem óstyrkur, svo eg áynni þá. Eg hefi verið öllum alt, svo að eg að minnsta kosti gæti frelsað nokkra.

23. En þetta gjöri eg vegna náðarboðskaparins, svo eg

verði hluttakandi í hans gæðum.

24. Vitið þér ekki, að þeir, sem á skeiðvellinum hlaupa, hlaupa að sönnu allir, en ekki fær samt nema einn hrossið? Hlaupið þannig, að þér höndlið það.

25. En hver, sem fer í kapp-leik, leggur hart á sig; þeir, til að vinna forgeingilega kórónu, en vèr, óforgeingilega.

26. Þess vegna hleyp eg ekki svo sem upp á óvissu, berst ekki sem sá, er í vindinn slær;

27. Heldur tem eg líkama minn og þjái hann, svo að eg, sem kenni öðrum, verði ekki sjálfur rækur.

10. KAPÍTULI.

Hegnúagardómar Guðs yfir Gyðingum eiga að vera öðrum til aðvörunar. Kristnum semir ekki, að sitja að blótveizlum; eiga jafnvel að halda sèr frá leyfilegum hlutum, t. a. m. leifum skurdöða fórnú, til þess að hveylsa ekki aðra.

ÞVÍ eg vil ekki dylja fyrir yður, bræður, að feður vorir voru allir undir skýinu, og að þeir allir fóru yfir um hafid,

2. Og voru til fylgdar við Móses, allrir skírðir í skýinu og hafinu,

3. Og þeir neyttu allir hinnar sömu andlegu fæðu, og drukku allir sama andlega drykk;

4. Því þeir drukku af hinnu andlegu hellu, sem þeim fylgdi; en þessi hella var Kristus.

5. Samt voru fæstir af þeim Guði þóknanlegir; með því þeir fèllu í eyðimörkinni.

6. Þetta er sked oss til víðvörunar, svo að vèr girnast ekki hið vonða, eins og þeir girntust.

7. Verið ekki blótmenn (skurdöða), eins og nokkrir þeirra voru; því skrifad er: þeir settust niður að eta og drekka, og stóðu upp til leika.

8. Hórizt ekki, eins og nokkrir þeirra, og 23 þúsundir dóu á einum degi.

9. Freistum ekki heldur Krists, eins og sumir af þeim gjörðu, og fyrirfórust af höggormabiti.

10. Möglið ekki, eins og nokkrir þeirra mögluðu, sem eyðandinn fyrirfór.

11. En alt þetta kom yfir þá þeim til bendíngar, og er ritad oss til víðvörunar, sem endir aldanna er kominn yfir.

12. Sá, sem því þykist standa, gæti að sèr, að hann ekki falli.

13. Þér hafid ekki reynt nema mannlega freistni; en Guð er trúr, er ekki mun láta yður freistast fram yfir megn, heldur gjöra þann endir á freistíngunni, að þér getið staðizt hana.

14. Fordizt þess vegna skurdögadýrkun, mínir elskanlegir.

15. Eg tala til yðar, sem hygg-
inna manna; rannsakið þér
orð mín.

16. Sá blessunar-kaleikur, sem
vèr blessum, er hann ekki
hluttekning í Krists blóði?
Og brauðið, sem vèr brjótum,
er það ekki hluttekning í
Krists líkama?

17. Af því það er eitt brauð,
þá erum vèr hinir mörgu einn
líkami; því vèr erum allir
hluttakandi í þessu eina brauði.

18. Lítið til þeirra, sem Gyð-
íngar eru eptir holdinu; koma
þeir, sem fórnirnar eta, ekki í
samfélög við altarið?

19. Hvað segi eg? að skurd-
goð sè nokkuð? eður það, sem
því er fórnað, nokkuð?

20. En því sem heiðingjarnir
fórnfæra, því fórnfæra þeir
samt djöflum, en ekki Guði;
en eg vil ekki, að þér hafið
samnautn með djöflunum.

21. Þér getið ekki undireins
drukið kaleik Drottins og
djöflanna; þér getið ekki undir-
eins verið borðgestir Drottins
og djöflanna.

22. Eður eigum vèr að reita
Drottin til reiði? Munum vèr
vera máttugri, en hann?

23. Alt er leyfilegt; en alt er
þó ekki nytsamlegt. Alt er
leyfilegt; en alt er þó ekki til
uppbyggingar.

24. Einginn leiti síns gagns,
heldur annara.

25. Etið alt það, sem á torg-
inu er selt, og spyrjið ekkert
um það, fyrir samvizkunnar
sakir;

26. Því Drottni, tilheyrir jörð-
in, og alt, sem á henni er.

27. Ef einhver, sem ekki er
kristinn, býður yður, og þér
viljið fara, þá etið alt, sem fyr-
ir yður verður sett, og rann-
sakið það ekki, fyrir samvizk-
unnar sakir.

28. En ef einhver segir við
yður: þetta eru skurdgodafórn-
ir, þá etið ekki, fyrir þess
manns sakir, sem aðvaraði
yður, og samvizkunnar vegna.

29. Eg segi, samvizkunnar
vegna, ekki yðar eigin, held-
ur hins; því hvers vegna ætti
frelsi mitt að dæmast eptir
annars manns samvizku?

30. Ef eg neyti fæðunnar með
þakklæti, því er mér hallmælt
fyrir það, er eg gjöri Guði
þakkir fyrir?

31. Hvort heldur þér því etið,
eður drekkið, eður hvað helzt
þér gjörið, gjörið það alt Guði
til dýrðar.

32. Gefið eingum, hvorki
Gyðingi nè Grikkja, nè Guðs
söfnuði, nokkra orsök til á-
steytingar,

33. Eins og eg leitast við, að

þóknast öllum í öllu, og leita ekki míns hagnaðar, heldur margra, svo að þeir verði hólpnir.

11. KAPÍTULI.

Postulinn varar við ýmsum ósýðum við guðspjónustugjörðina. Amínnir, um að sjúna bróðurlegan kærleika við kvöldmáltíðina og fordast manngreinar-álit og alla ósæmlega hegðun, svo menn baki sér ekki hegnágu.

BREYTIÐ eptir mèr, eins og eg breyti eptir Kristi.

2. En eg hrósa yður, bræður, fyrir það, að þèr minnst mín í öllu, og haldið þær reglugjörðir, sem eg hefi sett.

3. En vitið það, að Kristur er hvers karlmanns höfuð, en karlmaðurinn konunnar höfuð, en Guð Krists höfuð.

4. Hver sá karlmaður, sem biður eður spáir með höfuðfati á höfði, óvirðir höfuð sitt.

5. En hver kona þar á móti, sem biður eður spáir með beru höfði, óvirðir höfuð sitt, því það er, eins og höfuðhár hennar væri rakað.

6. Því ef konan vill ekki hylja sig, þá láti hún raka höfuðhár sitt; en ef það er konu vansi, að klippast eður rakast, þá hylji hún höfuð sitt.

7. Karlmaðurinn á ekki að hylja höfuðið, því hann er í mynd og vegsemd Guðs, en konan er vegsemd mannsins.

8. Því maðurinn er ekki af

konunni, heldur konan af mannum;

9. Því ekki er heldur maðurinn skapaður vegna konunnar, heldur konan vegna mannsins.

10. Þess vegna ber konunni að bera lotningarmarki á höfði sér, sakir einglanna.

11. Samt er hvorki maðurinn án konunnar, nè konan án mannsins, eptir Drottins tilætlun.

12. Því eins og konan er af mannum, eins er og maðurinn af konunni; en alt er af Guði.

13. Hugsid eptir með sjálfum yður, hvort það sómir konu, að biðja til Guðs berhöfðadri?

14. Eður segir ekki yðar eigin náttúra yður, að karlmanni er það til vanvirðu, að láta hár sitt vaxa,

15. En aptur á mót konu sæmd, að láta hár sitt vaxa, því henni er hárið gefið í skýlustað?

16. En vilji nokkur þrátta um þetta, þá viti hann, að vèr höfum ekki slíka venju, og ekki heldur Guðs söfnuðir.

17. En um leið og eg áminni um þetta, vil eg ekki hrósa því, að þèr komið saman, ekki til ens betra, heldur til ens verra.

18. Því fyrst heyrir eg, að þeg-

ar þèr komið saman í söfnuðinum, sè sundurlyndi yðar á milli, og að nokkru leyti trúi eg því.

19. Því flokkadrættir verða að vera yðar á milli, svo að þeir þekkist úr, sem góðir eru.

20. Þegar þèr komið saman, er það ekki til að halda Drottins kvöldmáltíð;

21. Því hver tekur sína fæðu fyrir fram fyrir sig, þegar til borðhaldsins kemur, svo einn er svángur, en annar neytir í óhófi.

22. Hafid þèr ekki heimili, þar sem þèr getið etið og drukkið? Eður fyrirlítið þèr Guðs söfnuð og forsmáið þá, sem fátækir eru? Hvað á eg að segja yður? Á eg að hrósa yður? Fyrir þetta hrósa eg yður ekki.

23. Því eg hefi meðtekið af Drottni, það sem eg hefi kent yður, að Drottinn Jesús, á þeirri nótt sem hann var svikinn, tók brauðið, gjörði þakkir, braut það og sagði:

24. Þetta er minn líkami, sem fyrir yður verður brotinn; gjörið þetta í mína minningu.

25. Sömuleiðis einnig kaleikinn eptir kvöldmáltíðina, segjandi: þessi kaleikur er nýr sáttmáli í mínu blóði; gjörið þetta, svo opt sem þèr drekkid, í mína minningu.

26. Því svo opt sem þèr etið þetta brauð, og drekkið af þessum kaleik, þá boðið þèr dauða Drottins, þángað til hann kemur.

27. Hver sem því, etur þetta brauð og drekkur af kaleik Drottins óverðuglega, sá verður sekur við Drottins líkama og blóð.

28. En sérhver prófi sig sjálfan, og eti síðan af brauðinu og drekki af kaleiknum;

29. Því sá sem óverðuglega, etur og drekkur, hann etur og drekkur sér til dómsáfellis, þar eð hann ekki gjörir greinarmun á Drottins líkama.

30. Þar fyrir eru svo margir á meðal yðar veikir, vanmáttugir, og margir dánir.

31. Því ef vèr dæmdum oss sjálfa, þá yrðum vèr ekki dæmdir.

32. En þegar Drottinn dæmir, þá er það til að aga oss, svo vèr ekki skulum fordæmast með heiminum.

33. Þar fyrir, bræður mínir, þegar þèr komið saman til máltíðar, þá bíðið hver eptir öðrum.

34. Ef einhvern húngrar, eti hann heima, svo að þèr ekki komið saman yður til dóms. En eg mun skipa til um hitt annað, þegar eg kem.

12. KAPÍTULI.

Heilagur Andi útbýtir gjöfum sínum, hverjum eptir sinni vild, en sérhver verji þeim til sameiginlegs gagns.

EN eg vil ekki láta yður, bræður mínir, vera ókunnugt um hinar andlegu gjafir.

2. Þér vitið, að þér voruð heiðingjar, og geinguð til mállausra skurðgoða, eptir því sem þér voruð leiddir.

3. Þess vegna læt eg yður vita, að eingi sá, sem talar af Guðs Anda, formælir Jesú, og að eingi getur kallað Jesúm Drottin, nema Heilagur Andi sè með honum.

4. Mismunur er á náðargáfum, en sami er Andinn;

5. Mismunur er á embættum, en sami er Drottinn;

6. Mismunur er á framkvæmdum, en Guð er hinn sami, er framkvæmir allt í öllum.

7. En sérhverjum er gefið að sýna Andans gjöf öðrum til gagns;

8. Því að einum er af Andanum gefið að mæla af vísdómi; en öðrum djúpsæ þekking, af hinum sama Anda;

9. En öðrum trú, af sama Anda; öðrum læknisgáfa, af hinum sama Anda;

10. Öðrum framkvæmdir

kraptaverka; öðrum spádóms gáfa; öðrum greind á að dæma um andana; öðrum margháttaðar tungur;

11. Öðrum útleggíng tunganna. En allt þetta framkvæmir einn og hinn sami Andi, sem útbýtir hverjum einum eptir sinni vild;

12. Því eins og líkaminn er ekki nema einn, þó hann hafi marga limu, en allir limir þess eina líkama, sem eru margir, eru einn líkami:

13. Eins er Kristur; því að vèr erum allir með einum Anda skírðir til að vera einn líkami, hvort sem vèr erum Gyðingar, eður Grikkir, þræl- ar eður frjálsir menn, og allir erum vèr drykkjaddir, svo vèr sèum einn andi;

14. Því að líkaminn er ekki einn limur, heldur margir.

15. Þó fóturinn segði: fyrst eg er ekki hönd, er eg ekki partur líkamans; mundi hann ekki vera það eins fyrir það?

16. Og þó eyrað segði: fyrst eg er ekki auga, er eg ekki partur líkamans; mundi það ekki þar fyrir vera líkamans limur?

17. Ef allur líkaminn væri auga, hvar væri þá heyrnin? Ef hann allur væri eyra, hvar væri þá ilmanin?

18. En nú hefir Guð sett limina á líkamanum, hvern einn, þar sem honum leizt.

19. En ef allir limirnir væru einn limur, hvar væri þá líkaminn?

20. En nú eru limirnir margir, en líkaminn einn.

21. Augað má því ekki segja við höndina: eg þarf þín ekki við; eður höfuðið við fæturna: eg þarf ykkar ekki við;

22. Heldur eru miklu fremur þeir limir nauðsynlegir, sem auðvirðilegastir sýnast;

23. Og þeim limum líkamans sýnum vèr mestan sóma, sem vèr höldum óalitlegasta, og þeir, sem óvirðuglegastir þykja, a, prýðast mest,

24. En þeir, sem alitlegir eru, hafa þess ekki þörf; heldur hefir Guð þannig hagað líkamans samteingingu, að sá, sem miður er, sè mest verður,

25. Svo ekki verði ágreiningur milli líkamans lima, heldur að hver limurinn beri umhyggju fyrir öðrum.

26. Þar af er það, að hvort sem einn limurinn finnur til, finna allir limirnir til með honum, eður einum vegnar vel, þá samgledjast allir hinir limirnir.

27. En þèr eruð Krists líkami og limir, hver fyrir sig.

28. Og suma setti Guð í söfnuðinum, fyrst postula, þar næst spámenn, svo kennara, þar næst þá, sem hafa gáfu til að gjöra kraptaverk; gáfu til að lækna, til að aðstoða, stjórnna og að tala margháttuðum tungum.

29. Eru allir postular? allir spámenn? allir læriféður? Er öllum gefið að gjöra kraptaverk? Hafa allir læknisgáfu?

30. Tala allir tungum, eður geta allir útlagt þær?

31. Sækizt eptir hinum beztu gáfum, og enn fremur vil eg vísa yður hinn bezta veg.

13. KAPÍTULI.

Ef kærleikann vantar, gagna ekki hinar gáfurnar. Elskunar eiginleikar. Allar aðrar gáfur þeirra loksins; elskan ein er varanleg.

ÞÓ að eg talaði bæði eingla og manna tungum, en hefði ekki kærleikann, þá væri eg eins og hljómandi málmur eða hvellandi bjalla;

2. Og þó eg hefði spádómsgáfu, vissi alla leyndardóma og hefði als háttar þekkingu, hefði trú svo mikla, að eg gæti flutt fjöll, en hefði ekki kærleikann, þá væri eg einskis verður.

3. Og þó eg bitaði niður allar eigur mínar og lèti jafnvel brenna mig, en hefði ekki

kærleikann, væri það mèt til einskis gagns.

4. Kærleikurinn er umburðar-lyndur, góðviljaður, ekki öfund-sjúkur, ekki raupsamur,

5. Ekki hrokafullur, gjörir ekkert ósæmilegt, er ekki sérplæginn, ekki reiðigjarn, tilreiknar ekki ilt,

6. Gleður sig ekki af órètt-vísi, en samgledst sannleik-anum,

7. Er þagmælskur, trúir öllu, vonar alt, umber alt.

8. Kærleikurinn fellur aldrei úr gildi; en hvort heldur það eru spádómsgáfur, þá munu þær þverra, eður túngur, þá mun þeim linna, eður þekk-íng, þá mun hún þrjóta.

9. Því vèr þekkjum ekki nema að nokkru leyti og spáum ekki nema að nokkru leyti;

10. En þegar hið fullkomna kemur, þá þverrar það, sem ekki er nema að nokkru leyti.

11. Þegar eg var barn, talaði eg sem barn, var lyndur eins og barn og hugsaði sem barn; en þegar eg varð fullorðinn, lagði eg af bernskuna.

12. Því nú sjáum vèr gegnum gler í ráðgátu, en á síðan augliti til auglitis; nú þekki eg að nokkru leyti, en þá mun

eg sjálfur þekkja, eins og eg er sjálfur þektur.

13. En þá er þetta þrent, trúin, vonin og kærleikurinn, varanlegt, en af þessu er kærleikurinn mestur.

14. KAPÍTULI.

Að tala túngum, þegar einginn útleggur, gagnar ekkert; en að tala af spámannelgri andagípt, er uppbyggilegra. Konur tali ekki opinberlega í söfnuðinum. Allt framfari þar sömasamlega og með reglu.

LEGGIÐ stund á kærleik-ann; sækizt eptir enum andlegu gáfunum, en allra helst, eptir spámannelgri anda-gípt.

2. Því sá, sem talar túngum, talar ekki við menn, heldur við Guð; því einginn skilur hann, en hann talar í anda hulda lærdóma.

3. En sá, sem talar af spámannelgri andagípt, talar mönnum til uppbyggíngar, á-mínníngar og huggunar.

4. Sá, sem talar túngu, uppbyggir sjálfan sig; en sá, sem talar af spámannelgri anda-gípt, uppbyggir söfnuðinn.

5. En eg vildi, að þèr allir gætud túngum talað, en þó heldur, að þèr töludud af spámannelgri andagípt, því það er meira vert, en að tala túngum, nema hann undir eins útleggi, svo að söfnuðurinn hafi af því uppbyggíngu.

6. Hvað mundi eg gagna yður, bræður, þó eg kæmi til yðar og talaði túngum, nema eg undir eins talaði til yðar fyrir opinberum eða þekkingu eður spámannlega andagípt eður lærdóm?

7. Því er eins varið og dauðum hlutum, er hljóð hafa, hvort heldur það er hljóðpípa, eður harpa, ef hún gefur ekki aðgreining hljóðunum, hvernig geta menn þá vitað, hvað það er, sem leikið er á pípunna eður hörpuna?

8. Sömuleiðis, ef lúðurinn gæfi óskilmerkilegt hljóð, hver mundi þá búa sig til bardaga?

9. Þannig og þær; nema mál yðar sé skiljanlegt, hver veit þá, hvað þær talið? Þær talið út í loptið.

10. Ef til vill eru svo og svo margar túngur til í heiminum, en engin, sem er merkíngarlaus.

11. Ef eg skil ekki merkíngu málsins, er eg fyrir þeim, er talar, sem útlendingur, og hann eins fyrir mér.

12. Sömuleiðis og þær; þar eð þær sækizt eptir Andans gáfum, þá kappkostið að vera sem fullkomnastir, söfnuðinum til uppbyggíngar.

13. Sá sem þar fyrir túngu

talar, biðji, að hann geti það útlagt.

14. Því ef eg bið á útlenda túngu, biður að sönnu andi minn, en skilníngur minn verður ávaxtarlaus. Hvernig á það þá að vera?

15. Eg vil biðja með andanum, en biðja undir eins með skilníngnum; eg vil sýngja með andanum, en sýngja, einnig með skilníngnum;

16. Því þó þú lofir Guð í anda, hvernig á hinn fáfróði að segja amen til þinnar lofgjörðar, þar eð hann veit ekki, hvað þú segir?

17. Því að vísu getur lofgjörð þín verið fögur, en hinn hefir ekki uppbyggíngu af því.

18. Guði mínum sé lof, að eg tala betur túngum, en þær allir;

19. En heldur vil eg í söfnuðinum tala fimm orð svo skiljanleg, að eg geti öðrum kent, heldur en tíu þúsund á framandi túngu.

20. Bræður, verið ekki börn í skilníngi, heldur eins og börn í hrekkvísi, en verið fullorðnir í skilníngi.

21. Í lögmálinu stendur skrifað: í útlendum túngum og með annarlegum vörum vil eg tala til þessa lýðs, en samt

mun hann ekki hlýða mër, segir Drottinn.

22. Framandi túngur eru því teikn, ekki hinum trúðu, heldur vantrúðu; en hin spámannlega andagipt ekki hinum vantrúðu, heldur hinum trúðu.

23. Ef því allur söfnuðurinn væri saman kominn og allir töluðu túngum, og einhver vantrúaður, eður sá, sem ekki skildi túngurnar, kæmi þar inn, mundi hann ekki segja, að þèr væruð vitstola?

24. En ef allir tala með spámannlegri andagipt, og einhver vantrúaður eður fáfróður kemur inn, þá sannfærist hann og dæmist af öllum;

25. Það sem í hjarta hans er hulið, verður opinbert, svo að hann mun falla fram á ásjónu sína og tilbiðja Guð, og meðkenna, að Guð sè sannarlega með yður.

26. Hvað leiðir þá af þessu, bræður? Að þegar þèr í söfnuðinum saman komið, og sèr hver yðar hefir sálm fram að færa, eður einhvern lærdóm, eður eitthvað í framandi túngu, eður opinberun eður útleggingu, þá sè það alt til uppbyggingar.

27. Ef einhver talar túngu, þá sèu það tveir, mest þrír,

og það til skiptis, en einn leggi út.

28. En ef eingi er, sem getur útlagt, þá þegi sá í söfnuðinum (sem á framandi túngu talar), en tali við sjálfan sig og Guð.

29. En tveir eður þrír spámenn mega tala, en aðrir dæmi um.

30. En ef annar, sem situr, fær opinberun, þá þegi sá fyrri.

31. Því allir getið þèr, hver eptir annan, talað af spámannlegri andagipt, svo að allir læri og allir huggist,

32. Því spámanna andar eru spámönnum undirgefnir,

33. Með því Guð er ekki óeirðar, heldur friðarins Guð. Eins og við geingst í öllum söfnuðum kristinna manna,

34. Ber konum yðrum að þegja í söfnuðunum, því þeim er ekki leyft að tala, heldur að hlýða, eins og líka lögmálið býður.

35. En ef þær vilja fræðast í einhverju, spyrji þær menn sína heima, því konum sæmir það ekki, að tala í söfnuðinum.

36. Eður hefir Guðs lærdómur frá yður út geingið? eða eruð þèr þeir einustu, er hann er kominn til?

37. Ef nokkur þykist spá-

maður vera, eða gæddur Andans gáfu, þá viti hann, að það, sem eg hér skrifa yður, er Drottins boð.

38. Ef nokkur vill ekki við þetta kannast, ráði hann því.

39. Kappkostið því, bræður, að öðlast spámannlega andagigt; og bannið ekki að tala tungum; en alt framfari siðsamlega og með reglu.

15. KAPÍTULLI.

Páll vitnar um Krists upprisu. Hrekur þá, sem neita henni. Kennir, hvernig framliðnir munu upprisa. Huggar trúaða með því.

EN eg vil minna yður, bræður, á náðarboðskap þann, er eg áður hefi boðað yður og þér veittuð viðtöku,

2. Sem þér einnig hafið stöðuglega haldið við, og sem líka mun yður hólpna gjöra, ef þér geymið hans, eins og eg kendi yður hann, nema svo sé, að þér hafið ófyrirsynju trúna tekið.

3. Því eg kendi yður fyrst og fremst þann lærdóm, sem eg hefi meðtekið; að Kristur væri dáiinn vegna vorra synda eptir ritningunum,

4. Og grafinn og upprisinn á þriðja degi eptir ritningunum,

5. Og sé sæður af Kefasi, og þar eptir af þeim tólf.

6. Síðan var hann sæður í einu af meir en fimm hundr-

uð bræðrum, er flestir lifa alt til þessa dags, en sumir eru dánir.

7. Þar eptir birtist hann Jakobi, síðan öllum postulunum.

8. Síðast allra opinberaðist hann einnig mér, eins og ótímabærum burði;

9. Því eg er síztur postullanna, og ekki verður að kallast postuli, því að eg hefi ofsókt Guðs söfnuð;

10. En af náð Guðs er eg, það eg er, og náð hans við mig hefir ekki verið til ónýtis, heldur hefi eg unnið meira en allir hinir, þó ekki eg, heldur Guðs náð, sem með mér er.

11. Hvort sem það þá er eg, eður þeir, þá kennum vör þannig, og þannig hafið þér trúað.

12. En ef það er kent, að Kristur sé upp risinn frá dauðum, hvernig geta þá nokkrir af yður sagt, að upprisa framliðinna sé ekki til?

13. En sé upprisa framliðinna ekki til, þá er Kristur heldur ekki upp risinn;

14. En ef Kristur er ekki upp risinn, þá er vor kenning ónýt, og trú yðar líka ónýt.

15. En vör reynumst þá og ljúgvottar Guðs, þar eð vör höfum vitnað um Guð, að hann hafi upp vakið Krist, er

hann hefir ekki upp vakið, svo framarlega sem framliðnir ekki upp rísa;

16. Því ef dauðir ekki upp rísa, þá er Kristur ekki upp risinn;

17. En ef Kristur er ekki upp risinn, þá er trú yðar ónýt,

18. Þér eruð þá enn þá í yðar syndum, og þeir, sem sofnadir eru í Kristi, glataðir.

19. Ef vèr einúngis í þessu lífi settum vora von til Krists, þá værum vèr hinir vesælustu allra manna.

20. En nú er Kristur upp risinn frá dauðum, frumgródi allra þeirra, sem dánir eru;

21. Því þar eð dauðinn kom fyrir einn mann, kom og upp-rísa dauðra fyrir einn mann.

22. Því að eins og allir deya í Adam, eins munu og allir lífgast í Kristi,

23. En sérhver í sinni röð; Kristur er frumgróðinn, þar næst munu þeir, sem Kristi tilheyra, upp rísa í hans tilkomu.

24. Þar eptir kemur endirinn, þegar hann selur Guði og Föður ríkið í hendur, þá hann er búinn að afmá alt veldi, herradæmi og makt;

25. Því að honum ber að ríkja, þángað til hann hefir lagt alla óvini undir sína fætur.

26. Sá síðasti óvinur, sem afmáist, er dauðinn;

27. Því alt hefir hann undir hans fætur lagt. En þegar hann segir að alt sè undir hann gefið, þá er það auðsætt, að sá er þar frá undan skilinn, er lagði alt í hans vald.

28. En þegar hann er búinn að leggja alt undir hans veldi, þá mun sjálfur Sonurinn leggja sig undir þess veldi, er áður hafði lagt alt undir hans vald, svo að Guð sè alt í öllu.

29. En hvað gjöra þeir, er láta skírast fyrir hina dauðu, ef dauðir öldúngis ekki upp rísa? og því láta þeir skíra sig fyrir þá?

30. Og því erum vèr í sífeldum háska?

31. Daglega er eg í dauðans hættu; það vitna eg hátíðlega við lofstír þann, sem eg af yður hefi í Drottni vorum Jesú Kristi.

32. Hvert gagn hefði eg af því, að eg hefði við óargadýr (að eg kveði svo að orði) barizt í Efesus, ef að dauðir ekki upp rísa?

33. Látum oss (þá) eta og drekka, því á morgun deyum vèr.

34. Látið ekki villa yður; vont samfélag spillir góðum síðum. Vaknið fyrir alvöru

og syndgið ekki; því sumir þekkjja ekki Guð. Eg segi þetta yður til blygðunar.

35. En einhver kynni að segja: hvornig geta dauðir upp risið? Með hvilíkum líkama munu þeir fram koma?

36. Þú heimskingi, það, sem þú sáir, lifnar ekki aptur, nema það deyir;

37. Og það, sem þú sáir, er ekki sá líkami, er það síðar verður, heldur einbert frækorn, til dæmis: hveitis, eður einhvers annars;

38. En Guð gefur því líkama, eins og hann vill, og sérhverju frækorni sinn eiginlegan líkama.

39. Ekki er alt hold sama hold; heldur er annað manna, annað hold dýranna, annað fiskanna, annað fuglanna.

40. Til eru bæði himneskir líkamir og jarðneskir líkamir, en önnur er fegurð hinna himnesku, önnur hinna jarðnesku.

41. Öðruvísi er birta sólarinnar, öðruvísi túnglsins, og enn öðruvísi stjarnanna (því stjarna er stjörnu bjartari).

42. Þannig er og varið upp-risu hinna dauðu. Hér er niður sáð forgeingilegum líkama, en upp ris óforgeingilegur;

43. Hér er niður sáð óásjálegum líkama, en upp ris vegsamlegur;

44. Það er niður sáð veikum, en upp ris máttugur; náttúrlegum líkama er niður sáð, en upp ris andlegur líkami. Til er náttúrlegur líkami og til er andlegur líkami.

45. Svo stendur og skrifað: hinn fyrsti maður Adam varð að lifandi sálu, hinn síðari Adam að lifgandi anda.

46. En ekki kom hinn andlegi fyrst, heldur hinn náttúrlegi, þar eptir hinn andlegi.

47. Hinn fyrri maður var mold af jörðu, hinn síðari maður er Drottinn af himni.

48. Eins og sá jarðneski var, þannig eru hinir jarðnesku, og eins og sá himneski var, þannig og hinir himnesku;

49. Og eins og vèr höfum borið líking þess jarðneska, eins munum vèr og bera líking þess himneska.

50. En þetta segi eg, bræður, að hold og blóð getur ekki erfst Guðs ríki, nè hið forgeingilega óforgeingilegleikann.

51. Sjá, eg segi yður leyndardóm: vèr munum ekki allir sofna,

52. En allir umbreytast í vetfáangi, í einu augnabliki, við hinn síðasta lúðurs þyt (því

lúðurinn mun gella, og hinir dauðu upp rísa óforgeingilegir, en vèr umbreytast);

53. Því hið forgeingilega verður að íklæðast óforgeingilegleikanum, og hið dauðlega ódauðlegleikanum.

54. En þegar hið forgeingilega íklæðist óforgeingilegleikanum, og hið dauðlega ódauðlegleikanum, þá rætist það, sem skrifað er: dauðinn er uppsvelgdur í sigur.

55. Dauði, hvar er þinn broddur? Helvíti, hvar er þinn sigur?

56. En broddur dauðans er syndin, en afl syndarinnar er lögmálið.

57. En Guði sèu þakkir, sem oss hefir sigurinn gefið fyrir Drottin vorn Jesúm Krist!

58. Bræður mínir elskanlegir, verið þess vegna stöðugir, óbifanlegir, ætíð ávaxtarsamir í verki Drottins, með því þèr vitið, að erviði yðar í Drottni mun ekki verða til ónýtis.

16. KAPÍTULI.

Níðurlag bréfsins.

AÐ því er snertir ölmusu-safna yðar handa enum kristnu, þá hegðið yður með það, eins og eg hefi bðið söfnuðinum í Galatalandi.

2. Hver yðar leggi afsíðis heima hjá sèr á fyrsta degi

vikunnar, og geymi í einum sjóð, það sem honum heppn-azt (að spara) svo að safnið þurfi ekki þá fyrst fram að fara, þegar eg kem.

3. En þegar eg kem, mun eg senda þá, sem þèr álitíð hæfa, með gáfu yðar til Jerúsalems og skrifa með þeim;

4. Og ef eg finn það ómaksvert, að eg sjálfur fari, þá læt eg þá fara með mèr.

5. En eg mun koma til yðar, þegar eg fer um Masedóníu (því um hana fer eg), og dvel, ef til vill, hjá yður,

6. Jafnvel verð kyrr vetrarlángt; þèr getið þá leiðbeint mèr, hvert sem eg fer.

7. Því nú vil eg ekki koma við hjá yður, en eg vona, ef Guð lofar, að dvelja nokkra stund hjá yður.

8. En alt til hvítasunnu verð eg kyrr í Efesus,

9. Því mèr hefir þar mikið og kröptugt tækifæri gefizt, þó mótstöðumennirnir sèu margir.

10. En ef Tímóteus kemur til yðar, þá sjáið svo til, að hann geti óttalaus hjá yður verið, því að hann vinnur að Drottins verki, eins og eg.

11. Einginn fyrirlíti hann, greiðið heldur ferð hans með fríði, svo að hann komist til

mín, því eg vænti hans með bræðrunum.

12. Bróður Appolló hefi eg mikillega beðið, að hann fylgdist með bræðrunum til yðar, en hann vildi ekki fara nú þegar, en mun koma, þegar hann fær hentugleika til þess.

13. Vakið, haldið fast við trúna, sýnið yður karlmannlega og verið styrkvir,

14. Auðsýnið kærleika í öllu.

15. En eg áminni yður, bræður: þér vitið, að Stefáns heimilisfólk var frumgróði Akkeu og hefir helgað sig þjónustu kristinna;

16. Sýnið þvílíkum virðingu, og öllum þeim, sem eru tilhjálpandi og vinna þar að.

17. En eg gleðst við komu Stefáns, Fortúnatí og Akkaisí; því þeir hafa bætt mèt yðar

söknuð; þeir hafa bæði glatt mig og yður.

18. Hafið mætur á slíkum mönnum.

19. Yður heilsa söfnuðirnir í Asíu. Akvílas og Priskilla biðja mikillega að heilsa yður í Drottni, ásamt söfnuði þeim, sem saman kemur í þeirra húsi.

20. Allir bræðurnir heilsa yður. Berið þessa kveðju, hver til annars, með heilögum kossi.

21. Kveðjan er skrifuð með minni, Páls, hendi.

22. Ef nokkur er sá, sem ekki elskar Drottinn Jesúm Krist, sá sè bölvaður. Drottinn kemur.

23. Náðin Drottins vors Jesú Krists sè með yður.

24. Kærleiki minn sè með yður öllum í Jesú Kristi, amen.

SÁNKTI PÁLS SÍÐARI PISTILL

TIL

KORINTUMANNA.

1. KAPÍTULI.

Huggun og þolinmæði Páls í als konar andstreymi. Tilgreinir, hvers vegna hann hafði ekki komið til Korintu.

PÁLL, að Guðs vilja postuli Jesú Krists, og bróðir Tímóteus, heilsa söfnuði Guðs

í Korintuborg og öllum kristnum í Akkeu.

2. Náð sè með yður og friður af Guði vorum Föður og Drottni Jesú Kristi.

3. Lofaður veri Guð og Faðir Drottins vors Jesú Krists,

miskunsemdanna Faðir og Guð allrar huggunar,

4. Sem huggar oss svo í öllum vorum þjáningum, að vèr getum aptur huggað aðra í als konar þjáningu með sömu huggun, er Guð huggar oss með;

5. Því eins og vèr höfum fyrir mörgum þjáningum orðið vegna Krists, eins veitir hann oss og fyrir Krist yfirgnæfalega huggun;

6. Því hvort heldur vèr líðum þjáningar, þá er það yður til huggunar og sáluhjálpar, eður vèr öðlumst huggun, er það yður til huggunar, sem sýnir sig kröptuga til þolinmæði í sömu þjáningum, sem vèr líðum.

7. Og þessi vor von um yður er staðföst, þar eð vèr vitum, að eins og þèr eruð hluttakandi orðnir í þjáningunum, eins munuð þèr verða það í hugguninni.

8. Því vèr viljum ekki dylja fyrir yður, bræður, að þjáningar þær, sem vèr urðum fyrir í Asíu, voru ákaflega þúngar, og þýngri, en vèr gætum þær borið, svo vèr örvæntum jafnvel um líf vort.

9. Já, oss sýndist með sjálfum oss, að vèr þegar hefðum feingið vorn dauðadóm, svo

vèr ekkert traust settum til sjálfra vor, heldur til Guðs, sem upp vekur hina dauðu.

10. Hann frelsaði oss frá þessari miklu dauðans hættu, og frelsar,

11. Og honum treystum vèr til þess, að hann eins hèr eptir muni frelsa oss, ef þèr einnig hjálpið til þess með yðar bænnum fyrir oss, svo að sú náð, sem oss veitist fyrir margra bænir, vegsamist vor vegna af mörgum með þakkargjörð.

12. Því þetta er hrósun vor, vitnisburður samvizku vorrar, að vèr höfum hegðað oss falslaust í heiminum og með grandvarlegleika fyrir Guði, ekki fyrir adstoð holdlegrar speki, heldur Guðs náðar, allra helzt hjá yður;

13. Því ekki skrifa eg yður annað en það, sem þèr lesið og líka þekkið, og eg vona þèr munuð og þekkja það alt til enda,

14. Eins og þèr eruð búinir að þekkja oss að nokkru leyti, að vèr munum verða yður til sóma, eins og þèr oss, á degi Drottins Jesú.

15. Og í þessu trausti ásetta eg mèt fyrri að koma til yðar, svo að þèr í annað sinn hefðuð gott af því.

16. Og að fara um hjá yður til Masedóníu, og koma aptur þaðan til yðar, og fá yðar fylgd til Gyðingalands.

17. Sýnda eg nokkurt lauslyndi í því, að eg ásetti mér þetta? Eður sýndi þessi ásetningur minn holdlegt ráðlag, svo að (fyrst) sè hjá mér já, já, og (síðan) nei, nei?

18. Sá sannorði Guð sè mitt vitni, að lærdómur vor hjá yður var ekki já og nei!

19. Því Guðs Sonur Jesús Kristur, sem vèr kendum yður, eg, Sylvanus og Tímóteus, var ekki já og nei, heldur var alt í honum já;

20. Því svo mörg sem Guðs fyrirheit eru, þá eru þau í honum já og amen, Guði til dýrðar fyrir vora kenningu.

21. En sá, sem heldur oss ásamt yður fast við Krist og hefir smurt oss,

22. Er Guð, sem einnig hefir innsiglað oss og gefið pant Andans í vor hjörtu.

23. En eg kalla Guð mér til vitnis um það, að eg af hlífð við yður ekki hefi komið til Korintuborgar.

24. Ekki þess vegna, að vèr viljum Drottna yfir trú yðar, heldur erum vèr samvinnandi að fögnuði yðrum; því þèr standið stöðugir í trúnni.

2. KAPÍTULI.

Sama efni. Biður að taka þann aptur í söfnudinn, sem hafði bæt ráð sitt. Þakkar Guði, sem blessar hans embætti.

EN með sjálfum mér hefi eg ásett að koma ekki aptur til yðar með hrygð;

2. Því ef eg hryggi yður, hver gleður mig þá, nema sá, er eg áður hafði hrygt?

3. Og þetta skrifaði eg yður til þess, að þegar eg kem, hafi eg ekki hrygð af þeim, er eiga að gleðja mig, með því eg hefi það traust til yðar allra, að yður öllum sè það til gleði, sem mér er til gleði.

4. Því með mikilli hrygð og harmþrúngnu hjarta og mörgum tárnum skrifaði eg yður, ekki til þess að hryggja yður, heldur til þess þèr þar af sæuð þá miklu elsku, er eg hefi til yðar.

5. En ef einhver er sá, sem hefir hrygðar ollað, þá hefir hann ekki hrygt mig, heldur að nokkru leyti yður alla, eg vil ekki segja annað þýngra.

6. Látið honum nægja þá refsingu, sem á hann er lögð af mörgum,

7. Svo þèr ættuð nú því heldur að fyrirgefa honum og hugga hann, svo að of mikil sorg ekki gjöri út af við hann.

8. Þess vegna bið eg yður að sýna honum elsku;

9. Því til þess skrifaði eg yður, að eg feingi að vita, hvernig þér reynduzt, hvort þér eruð hlýðnir í öllu.

10. En ef þér fyrirgefið þessum, þá eg sömuleiðis; því einnig eg, ef eg hefi fyrirgefið nokkuð, þá hefi eg fyrirgefið það yðar vegna fyrir Kristis augliti,

11. Svo vèr ekki verðum vèl- aðir af Satan, því oss eru ekki ókunn hans vèlabrögð.

12. En þegar eg kom til Tróas til að kenna náðarlærdóm Kristis, og mèt opnadist vegur til þess í Drottni, þá hafði eg þó ekki eyrð í anda mínum, af því eg hitti ekki bróður minn Títum;

13. Heldur kvaddi þá, og fór til Masedóníu.

14. En þakkir sèu Guði, sem ávalt gefur oss sigur í Kristis erindi og lætur hans þekkingar ilm allstaðar af oss útbreidast.

15. Því vèr erum fyrir Guði Kristis ilmur, bæði fyrir ena hólpnu og hina glötuðu;

16. Þessum, banvænn eimur til dauða, hinum, lifgandi ilmur til lífs; en hver er til þess hæfur?

17. Því ekki erum vèr eins

og margir, sem falsa Guðs orð, heldur kennum vèr fyrir auglýsing Guðs hreinskilnislega Kristis lærdóm, eins og frá Guði kominn.

3. KAPÍTULI.

Páll talar um vegsemi kristnibodara-embættisins, og um þá djörfúng, er því fylgi.

MUNUM vèr aptur vera farnir að hæla oss sjálfum? eður munum vèr þess við þurfa, eins og sumir, að fá meðmælingarbréf til yðar eður frá yður til annara?

2. Þér eruð vort bréf, skrifad í vor hjörtu, kunnugt öllum mönnum og af þeim lesið;

3. Því alkunnugt er, að þér eruð Kristis bréf af oss ritad, ekki með bleki, heldur Anda lifanda Guðs, ekki á steinspjöld, heldur hjartans holdspjöld.

4. En þetta traust höfum vèr til Guðs vegna Kristis.

5. Ekki svo, að vèr af sjálfum oss sèum hæfir til að hugleida nokkuð eins og af sjálfum oss, heldur er vor hæfilegleiki frá Guði;

6. Sem og hefir gjört oss hæfa til að vera þjóna hins nýa sáttmála, ekki bókstafsins, heldur andans; því bókstafurinn deyðir, en andinn lifgar.

7. En ef þjónusta dauðans, sem á steina var klöppuð, var

svo dýrðleg, að Ísraelssynir ekki þoldu að horfa á Mósis andlit fyrir hjartleiks sakir, er þó átti að þverra;

8. Hversu miklu dýrðlegri mun þá verða þjónusta andans?

9. Því ef þjónusta fyrirdæmingarinnar var svona dýrðleg, þá mun þjónusta rættlætíngarinnar vera miklu dýrðlegri,

10. Svo að það, sem var dýrðlegt, er að þessu leyti ekki dýrðlegt í samanburði við hins yfirgnæfandi dýrð.

11. Því ef það, sem afmást átti, var dýrðlegt, þá mun miklu fremur hið varanlega vera dýrðlegt.

12. Með því vèr höfum þessa von, svo tölum vèr all-djarflega,

13. Og ekki eins og Móses, er heingdi skýlu fyrir andlit sitt, svo að Ísraelssynir skyldu ekki sjá endalok ens forgeingilega.

14. Enda hefir hugskot þeirra hart verið, því alt til þessa dags við varir hin sama skýla óburttekin undir gamla sáttmálans lestri, því einúngis í Kristi verður hún burt tekin.

15. En alt til þessa dags hvílir skýla yfir hjarta þeirra, þegar Móses lögmál er lesið;

16. En hvenær sem þeir snúa

sèr til Drottins, þá mun skýlan verða burt tekin.

17. Drottinn er Andi, en þar sem hans Andi er, þar er frelsi.

18. En vèr allir, er skoðum, eins og í spegli, með beru andliti dýrð Drottins, ummyndumst, eins og af Drottins Anda, eptir þessari sömu mynd til meiri og meiri dýrðar.

4. KAPÍTULI.

Páll ver kennsluafærð sína. Talar um sínar þrautir og huggun.

MÉÐ því vèr höfum þvílíka þjónustu á hendi, eptir þeirri náð, sem oss er veitt, þá letjumst vèr ekki,

2. Heldur höfum afneitað allri leynilegri svívirðingu, förum hvorki með fláttskap, nè föls-um Guðs orð, heldur mælum fram með oss fyrir hvers manns samvizku, með sannleikans auglýsingu fyrir Guðs augliti.

3. En ef nokkrum er kenning vor hulin, þá er það glötudum, það er að skilja: vantrúudum,

4. Hverra hugskot guð þessarar aldar hefir svo blindað, að þeir ekki sjá birtu hins dýrðlega náðarlærdóms Krists, sem er Guðs ímynd.

5. Því ekki prædikum vèr oss sjálfa, heldur Drottin Jesúm Krist, en oss, yðar þjóna, vegna Jesú;

6. Því Guð, sem bauð, að ljós skyldi skína úr myrkri, hefir látið ljós skína í vor hjörtu, svo þekking Guðs dýrðar í Kristi Jesú skyldi augljós verða.

7. En þenna fjársjóð berum vèr í leirkerum, svo að kraptarins stærð sè Guðs, en ekki af oss.

8. Í öllu þjökumst vèr, en látum þó ekki hugfallast; erum vonlitlir, en örvínglumst þó ekki; ofsóktir, en þó ekki hjálparlausir;

9. Feldir til jarðar, en tortýnumst þó ekki.

10. Jafnan berum vèr deyðingu Jesú á líkamanum, svo að Jesú líf auglýsist á vorum líkama;

11. Því þótt vèr lifum, erum vèr jafnan til dauðu seldir vegna Jesú, svo að hans líf einnig augljóst verði í vorum dauðlega líkama.

12. Dauðinn sýnir því krapt sinn í oss, en lífið á yður.

13. En með því vèr höfum hinn sama anda trúarinnar, eins og skrifað stendur: "eg trúði, þess vegna talaði eg," þannig trúum vèr einnig, og þess vegna tölum vèr einnig,

14. Þar eð vèr vitum, að sá, sem upp vakti Drottinn Jesúm, muni fyrir Jesúm upp

vekja oss og fram leiða ásamt yður.

15. Því alt þetta er yðar vegna, svo að hin mikla náð, vegna margra þakkargjörðar, yfir gnæfi Guði til dýrðar.

16. Fyrir því letjumst vèr ekki, því jafnvel þó vor ytri maður hrörni, endurnýast samt vor innri maður dag eptir dag;

17. Því vor þreynging, sem skammvinn er og léttbær, aflar oss yfirgnæfanlegrar eilífrar dýrðar;

18. Oss, sem ekki höfum hið sýnilega fyrir augum, heldur hið ósýnilega; því hið sýnilega er tímanlegt, en hið ósýnilega eilíft.

5. KAPÍTULI.

Sama efni. Talar um arleijð trúaðra, byggða á Krists endurlausn.

ÞVI vèr vitum, að jafnvel þó þessi vor jarðneska tjaldbúð verði niður brotin, höfum vèr samt hús af Guði, ekki með höndum gjört, eilíft á himni.

2. Því að í þessu andvörpun vèr með því oss lángrar til að fá yfir oss hið himneska húsið

3. (Því klæddir, en ekki naktir, munum vèr þá fundnir verða).

4. Því á meðan vèr erum í þessari tjaldbúð, stynjum vèr undir byrði vorri, þar eð vèr

viljum ekki afklæðast, heldur yfirklæðast, svo að hið dauðlega uppsvelgist af lífinu.

5. En sá, sem þetta hefir oss fyrirbúið, er Guð, sem hefir og gefið oss Anda sinn sem pant.

6. Vèr erum því jafnan hughraustir, og vitum, að á meðan vèr búum í líkamanum, erum vèr fjarlægir Drottni.

7. Því vèr lifum í trú, en ekki skoðun,

8. En erum samt öruggir, jafnvel þó vèr heldur viljum losast við líkamann og vera heima hjá Drottni;

9. Þess vegna kappkostum vèr líka, að þóknast Drottni, hvort heldur vèr erum heima eða fjarlægir;

10. Því allir hljótum vèr að birtast fyrir Kristis dómstóli, svo sérhver úr býtum beri það sem hann hefur aðhafzt í líkamans lífi, hvert sem það hefur verið gott eða ilt.

11. Með því vèr nú þekkjum ótta Drottins, leitumst vèr við að ávinna menn. En Guði erum vèr augljósir,

12. En eg vona, að eg og sè þektur orðinn af yðar samvizkum; því ekki erum vèr aptur farnir að mæla fram með oss við yður, heldur gefum vèr yður tilefni til að hrósa yður af oss, svo að þèr hafið

eitthvað til að svara þeim, sem stæra sig af hinu ytra, en ekki af hjartalaginu.

13. Því hvort sem vèr hrífumst af hrósuninni, þá er það Guðs vegna, eður vèr erum hóglátir, er það yðar vegna.

14. Því kærleiki Kristis þvingar oss,

15. Með því vèr ályktum svo, að ef einn er dáinn fyrir alla, þá sèu þeir allir dánir; og hann dó fyrir alla, til þess að þeir, sem lifa, ekki framar lifi sèr, heldur þeim, sem fyrir þá er dáinn og upp risinn.

16. Fyrir því metum vèr nú hèðan í frá eingan eptir holdinu, því þótt vèr þektum Krist eptir holdinu áður, þá gjörum vèr það ekki framar.

17. Því hver, sem er í Kristó, hann er orðinn ný skepna; hið gamla er afmáð: sjá, alt er orðið nýtt,

18. En það er alt af Guði, er friðþægði oss fyrir Jesúm Krist við sjálfan sig og hefir gefið oss það embætti, að boða friðþægínguna;

19. Með því Guð í Kristi friðþægði heiminn við sjálfan sig, og tilreiknar ekki mönnum afbrot þeirra, og hefir sett oss til að boða friðþægínguna.

20. Vèr erum því Kristis erindsrekar; með því Guð

áminnr fyrir vorn munn. Vèr biðjum því vegna Krists: látið yður sætta við Guð;

21. Því hann, sem ekki þekti synd, gjörði Guð að syndaförn vor vegna, svo að vèr fyrir hann yrðum réttlættir fyrir Guði.

6. KAPÍTULI.

Sama efni. Varar Korintumenn við, að hafa mól við vantrúaða.

EN sem samverkamenn á minnum vèr einnig, svo, að þèr ekki hafið þegið Guðs náð til einskis.

2. (Því ritningin segir: á hagnæmri tíð bænheyrða eg þig, og á hjálpræðisins degi hjálpaði eg þèr. Sjá, nú er sú æskilega tíð; sjá, nú er dagur hjálpræðisins).

3. Vèr gefum í engu nokkurt ásteytingar-efni, svo embættið verði ekki fyrir lasti,

4. Heldur tjáum oss í öllu sem Guðs þjónustumenn, með mikilli þolinmæði í þrengingum, í nauðum, í ángist,

5. Undir höggum, í dýflissum, í upphlaupum, í þrautum, í vökum, í föstum;

6. Með grandvöru lífern, þekkingu, umburðarlyndi, blíðlyndi, heilögu hugarfari, falslausum kærleika,

7. Með sannleikans kenningu og Guðs krapti; sem útbúna

með vopnum réttlætisins til sóknar og varnar,

8. Í heidri og vanheidri, hvort vel er talað um oss eður illa. Vèr álitumst svikarar, en finnumst þó sannorðir;

9. Erum lítils virtir, en þó nafnkunnugir; erum nærri dauða, en sjá, vèr lifum samt; oss er refsað, en vèr erum þó ekki deyddir;

10. Erum hryggvir, en þó jafnan glaðir; fátækir, en auðgum þó marga; eigum ekkert, en höfum þó alt.

11. Korintumenn! eg hefi opnað munn minn við yður, eg hefi útbreitt fyrir yður hjarta mitt, það er ekki þraungt um yður í því,

12. En lítið rúm ætlið þèr mèr í yðrum hjörtum.

13. En til umbunar (eg tala til yðar, sem barna minna) rýmkið einnig yðar hjörtu.

14. Dragið ekki ok með vantrúðum. Því hvert samfélag hefir réttlætið við ránglætið, ljósið við myrkrið,

15. Kristur við Belíal? Hverja hlutdeild hefir hinn trúaði með hinum vantrúaða?

16. Hvað á Guðs musteri skylt við musteri skurdgodanna? Þèr eruð musteri ens lifanda Guðs, eins og Guð hefir sagt: eg vil búa á meðal

þeirra og dvelja hjá þeim, og eg vil vera þeirra Guð, og þeir skulu vera mitt fólk.

17. Farið því burtu frá þeim og skiljið yður við þá, segir Drottinn,

18. Og snertið ekki það, sem vanheilagt er, þá skal eg taka yður að mér, og eg mun verða yðar faðir, og þér skuluð vera mínir synir og dætur, segir Drottinn almáttugur.

7. KAPÍTULI.

Páll leggur niður fyrir Korintumönnum tilgáang síns fyrra bréfs; talar um Titus.

ELSKANLEGIR, þar eð vèr höfum þvilíkt fyrirheiti, þá hreinsum oss frá allri saurgun holdsins og andans, og fullkomnum helgun vora í Guðs ótta.

2. Gefið mér rúm hjá yður, eingum hefi eg órett gjört, eingum spilt, eingan ásælt.

3. Eg segi ekki þetta yður til áfellis, því eg hefi áður sagt, að eg elskaði yður svo, að eg vildi lifa og deya með yður.

4. Eg er því djarfmæltur við yður; mikinn sóma hefi eg af yður; eg hefi nóga huggun og yfirgnæfanlega gleði í öllum mínum þreyngingum.

5. Því þegar vèr komum til Masedóníu, hafði hold vort einga ró, en vorum alla vega

aðþreyngdir; útvortis var baráttu, innvortis ótti;

6. En Guð, sem huggar hina aumu, hann gaf oss huggun með Títusar tilkomu.

7. En vèr glöddumst ekki einungis af komu hans, heldur og af þeirri huggun, sem þér hugguðuð hann með; því hann skýrði oss frá yðar söknuði, sorg og vandlætíngu mín vegna, svo eg varð við það enn þá gladari.

8. Því þó eg hafi hrygt yður með bréfinu, iðrast eg þess ekki, þó eg áður iðraðist þess; því eg sje, að þetta bréf hrygði yður einungis um stundar sakir.

9. Nú gleðst eg, ekki af því að þér hrygduzt, heldur af því að þér hrygduzt til betrunar; því yðar hrygð var eptir Guðs vilja, svo að þér hafid eingan skaða af oss haft.

10. Því sú hrygð, sem er eptir Guði, aflar sáluhjálplegrar betrunar, sem einginn iðrast eptir, en veraldleg hrygð veldur dauða.

11. Því sjáið, það, að þér hrygduzt eptir Guði, hvílíkt kapp vakti það hjá yður! já, enn framar, afsakanir, þykkju, ótta, eptirláangan, vandlætíngu, refsíng; í öllu sönnuðuð þér, að þér hreinir væruð í þessu efni.

12. Þó eg því skrifaði yður, þá var það hvorki hans vegna, sem óréttinn gjörði, nè hans vegna, sem óréttinn leið, heldur svo yður yrði af því augljós umhyggja mín fyrir yður í Guðs augliti.

13. Þess vegna huggast eg af yðar huggun, en allra mest gladdi mig, hvað Títus var ánægður, því hugur hans hefir endurnærzt af yður öllum.

14. Því eg þurfti ekki að líða kinnroða fyrir það, þó eg hefði stært mig nokkuð af yður fyrir honum, heldur eins og alt það var sannleiki, sem eg kenda yður, eins reyndist mín hrósan við Títus sönn;

15. Og honum er líka hjartanlega vel til yðar, því honum er minnisföst allra yðar hlýdni, með hversu miklum ótta og lotningu þer tókuð á móti honum.

16. Eg er þess vegna gladdur, að eg get í öllu borid traust til yðar.

8. KAPÍTULI.

Páll hrósar örlæti enna kristnu í Masedóníu og upphætur Korintumenu til að seta í þeirra fótspor. Hrósar Títus og biður Korintumenu að taka vel á móti honum og bræðrum þeim, sem með honum sèu sendir.

En eg læt yður vita, bræður, þá náð Guðs, sem sýnt hefir sig í söfnuðunum í Masedóníu,

2. Að þeir, þrátt fyrir þær miklu þreyngingar, sem þeir hafa verið reyndir með, hafa mikla góðvild sýnt, og í sinni miklu fátækt tekið öðrum fram í gnægu örlæti.

3. Því eg gef þeim þann vitnisburð, að þeir hafa gjört það af sjálfs dáðum. eptir efnunum, já, fram yfir efni sín.

4. Þeir báðu oss innilega fyrir gáfu þeirra og samlagsgjöf handa kristnum, og þeir gjörðu betur, en vèr höfðum vænt:

5. Þeir gáfu sjálfa sig, fyrst Drottni, og þar næst oss, eptir Guðs vilja;

6. Svo að eg bað Títus, að hann, eins og hann hafði byrjað, fullkomnaði einnig hjá yður þessa gjöf;

7. En eins og þer eruð afbragð í öllu, í trú, lærdómi og þekkingu, als konar ástundun og elsku til vor, þá sèuð þer líka öðrum fremri í þessari gjafmildi;

8. Eg segi þetta ekki sem skipun, heldur segi eg það vegna þess, að adrir eru kappsamir, og til þess að reyna, hvort elska yðar er einlæg.

9. Því þer þekkið náð Drottins vors Jesú Krists, að hann gjördist fátækur yðar vegna, þó hann ríkur væri, svo að

þer auðguduzt af hans fátækt.

10. Og eg gef ráð mitt í þessu, því það er nytsamlegt fyrir yður, sem þegar í fyrra byrjuðu, ekki einungis að gjöra, heldur og að vilja.

11. En fullkomnið nú og verk-ið sjálf, svo að eins og viljinn er fús, eins sè og framkvæmdin eptir efnunum;

12. Því ef viljinn er góður, þá er hver þóknanlegur eptir því, sem efni hans leyfa, en ekki fram yfir það.

13. Því það er ekki mein-ing mín, að aðrir skuli hafa hægð, en þer þraung,

14. Heldur að jöfnuður á verði, og gnægð yðar nú sem stendur bæti úr hinna skorti, svo hinna gnægð aptur bæti úr yðar skorti, og þannig verði jöfnuður,

15. Eins og skrifað er: sá, sem miklu safnaði, hafði ekki afgang, og sá, sem litlu safnaði, hafði ekki skort.

16. En þökk sè Guði, er gefið hefir Títí hjarta þvílíka umhyggju fyrir yður,

17. Því hann lét ekki einungis eptir vorum tilmælum, heldur er sjálfur mjög ákafur og fór eptir eigin vilja til yðar.

18. En með honum sendum vèr þann bróður, er víðfrægur

er í öllum söfnuðum fyrir náðarboðskapinn;

19. En ekki einungis það, heldur er hann og kosinn af söfnuðunum, til að fara með oss með þessa gáfu, er vèr höfum saman dregið, Drottni sjálfum til dýrðar og til merkis upp á vörn fúsa vilja til þess.

20. Vèr högum því svo, til þess einginn geti lastað meðferð vora á þessari ríkuglegu gjöf, er vèr höfum komið til leiðar;

21. Með því vèr stundum það, sem gott er, ekki einungis fyrir Drottni, heldur og fyrir mönnum.

22. En með þessum sendum vèr annan bróður vörn, er vèr í mörgu og optsinnis höfum reynt kostgæfinn, en nú enn þá kostgæfnari vegna þess mikla trausts, er hann hefir til yðar.

23. Að því er Títus áhrærir, er hann vor með-bróðir og meðhjálpari hjá yður, og að því er hina bræður vora snertir, þá eru þeir postular safnaðanna og vegsemd Krists.

24. Auðsýnið því þessum fyrir safnaðanna auglýsing merki upp á elsku yðar og þann lofstír, er vèr höfum gefið yður.

9. KAPÍTULI.

Páll hrósar Korintumönnum og upphvetur til að gefa ríkuglega.

Því ekki er þörf á, að eg skrifi yður um hjálpina til hinna heilögu;

2. Því eg þekki yðar góða vilja og hrósa yður fyrir hann hjá Masedóníu mönnum, (og segi) að Akkea hafi verið reiðubúin fyrir ári síðan, og að yðar alúð hafi upphvatt marga.

3. En eg sendi þessa bræður, svo að sá lofstír, sem vèr höfum gefið yður í þessu tilliti, verði ekki að eingu, og að þèr sèuð undirbúnir, eins og eg hefi sagt,

4. Svo að eg þurfi ekki að líða kinnroða (eg vil ekki segja sjálfir þèr) fyrir þetta traust mitt, ef nokkrir frá Masedóníu koma með mér og finna yður óviðbúna.

5. Vèr heldum þess vegna nauðsynlegt, að biðja bræðurna að fara á undan til yðar, og undirbúa yðar áður lofada velgjörning, svo að hann sè á reiðum höndum, eins og örlátleg gjöf, en ekki sem dregin undan neglum yðar.

6. Því það segi eg, að sá, sem sparlega sáir, muni og sparlega upp skera, og sá, sem örlátlega sáir, muni og örlátlega upp skera.

7. Hver gefi eptir sinni hugarlund, ekki með hryggju geði

eður nauðung, því Guð elskar glaðan gjafara;

8. En megnugur er Guð að veita yður alla náðar nægð, svo að þèr ætíð í öllum hlutum hafið alt, sem þèr þurfið og hafið gnægð til allra góðra verka;

9. Eins og skrifað er: hann útbýtti, gaf hinum snauðu, hans gæzka varir að eilífu.

10. En sá sem sáðmanninum gefur sæði og brauð til fæðslu, hann mun og gefa yður sáð og margfalda það, og auka ávöxt góðsemdar yðar,

11. Svo að þèr auðugir verðið til als konar örlætis, sem kemur því til leiðar, að Guði er þakkað fyrir oss;

12. Því þjónusta að þessu verki bætir ekki einungis úr þörfum heilagra, heldur verður og orsök til, að margir innilega þakka Guði,

13. Og, vegna þess votts yðar góðsemdar, lofa þeir Guð fyrir yðar hlýðni við játningu Krists náðarlærdóms, og fyrir yðar einlæga örlæti við þá og alla,

14. Og biðja fyrir yður og elska yður hjartanlega fyrir Guðs yfirgnæfanlegu náð við yður.

15. En þökk sè Guði fyrir sína óumræðilegu náðargjöf.

10. KAPÍTULI.

Páll óskar, að hann þurfi ekki að beita postula valdi sínu; hann vill ekki hrósa sér af annara verkum, heldur í Drottni.

EG, hinn sami Páll, sem sagður er litillátur þegar eg er hjá yður, en ráðrikur í fjærlægð, áminni yður með blíðlyndi og hógværd Krists.

2. En eg bið yður að láta mig ekki nálægan þurfa að beita þeim myndugleika, sem eg hefi ásett mér að beita við nokkra, sem halda, að vèr gaungum eptir holdinu.

3. Því vèr gaungum að sönnu í holdinu, en vèr stríðum þó ekki eptir holdinu;

4. Því hervopn vor eru ekki holdleg, heldur fyrir Guðs hjálp kröptug til að niðurbjóta hervirkin;

5. Vèr ónýtum vélabrögð og hverja hæð, sem hefur sig upp á móti Guðs þekkingu, og her-tökum hverja hugsun undir Krists hlýðni,

6. Og erum reidubúnir að refsas als konar óhlýðni, þegar yðar hlýðni er orðin fullkomin.

7. Lítið þér á hið ytra? Ef nokkur treystir því með sjálfum sér, að hann sè Krists, hann ráði aptur af því, að eins og hann er Krists, eins erum vèr og einnig Krists.

8. Því, þó eg vildi enn fremur

stæra mig af því valdi, er Drottinn hefir oss gefið yður til uppbyggingar, en ekki til tjóns, þá mundi eg ekki fyrir það verða til skammar.

9. En svo líti ekki svo út, sem eg vilji hræða yður með brèfunum

10. (Því brèfin, segja menn, eru þúng og kröptug, en nálægð líkamans veik, og ræðan fyrirlitleg),

11. Þá hugleiði þvílíkir, að eins og vèr erum fjærverandi í brèfunum í orði, eins munum vèr verða nálægir í verki.

12. Því ekki get eg feingið það af mér, að telja mig með þeim eður samjafna mér við þá, sem gorta af sjálfum sér; en þessa, sem mæla sig sjálfa við sjálfa sig og bera sig saman við sjálfa sig, skortir skilning.

13. En vèr stærum oss ekki af því, sem oss er ekki útmælt, heldur af því, að vèr, samkvæmt þeim takmörkum, sem oss eru af Guði útmæld, erum komnir alt til yðar.

14. Því ekki teygjum vèr oss út fyrir vor takmörk, eins og þeir, er ekki hafa til yðar komið, því að vèr höfum sannarlega til yðar komið með Krists náðarboðskap.

15. Ekki stærum vèr oss af því, sem oss er ekki útmælt,

af annara vinnu; en höfum þá von, að þegar trú yðar efflist, munum vèr, með yðar aðstoð, enn víðfrægari verða innan oss fyrirsettra takmarka,

16. Og geta boðað þeim náðarlærdóminn, sem búa hinumeginn við yður; en ekki ætlum vèr að hrósa oss í annara umdæmi af því, sem áður er fullkomnað.

17. En sá, sem hrósar sèr, hann hrósi sèr í Drottni;

18. Því einginn reynist vel fyrir það þó hann lofi sjálfan sig, heldur sá, sem lofstír fær af Drottni.

11. KAPÍTULL.

Páll ver álit sitt og varar Korintumenn við villukemurum. Segist hafa kent lærdóminn ókeypis, til að gjöra kinnuröðu falspostulunnun, og sýnir, að hann hafi meira unnið og þolað fyrir lærdómsins sakir, en þeir.

Edálítid bernsku mína; sannlega munuð þèr líka umbera hana.

2. Því með guðlegri vandlætíngu er eg vandlátur yðar vegna, því eg hefi fastnað yður manni, til að leida yður til Krists eins og óflekkada mey.

3. En eg óttast, að eins og höggormurinn tældi Evu með fláræði sínu, eins muni yðar hugskot dragast frá einlægni við Krist.

4. Því ef einhver kæmi, og

boðaði annan Jesúm, en vèr höfum boðað, eður þèr meðtækuð annan anda, en þèr hafid meðtekið, eður annan náðarlærdóm, en yður hefir kendur verið, munduð þèr umbera það vel.

5. Eg held mig vera eingu minni en hina ágætu postula;

6. Þó mig bresti mælsku, brestur mig samt ekki þekkíngu, en ávalt og í öllu hefi eg sýnt mig yður, eins og eg er.

7. Eður hefi eg kamske syndgáð í því, að eg lítillækkadi mig, svo að þèr upphæfduzt? að eg ókeypis kendi yður Guðs náðarlærdóm?

8. Ádra söfnuði rupladi eg og tók af þeim kaup til að þjóna yður, og þó að mig brysti, á meðan eg var hjá yður, þá var eg samt eingum til byrði.

9. Því bræður þeir, sem komu frá Masedóníu, bættu úr mínum skorti. Í öllu varaðist eg að vera yður til þýngsla, og mun varast.

10. Svo sannarlega sem Krists sannsögli er í mér, skal þessi mín hrósan ekki niðurböggud verða í Akkeu hèrudum.

11. Hvers vegna? Mun þess vegna, að eg ekki elska yður? Guð veit það.

12. En eg gjöri það og mun gjöra, til að svipta þá tækifæri,

er tækifæris leita að verða oss líkir í því, sem þeir stæra sig af.

13. Því slíkir falspostular eru svikafullir verkamenn, og taka á sig mynd Krists postula,

14. Og það eru ekki undur, því Satan sjálfur tekur á sig ljósseingils mynd;

15. Það er því ekki kyn, þótt þjónar hans taki á sig mynd réttlætisins þjóna. Endalok þeirra verða líka samboðin verkunum.

16. Enn aptur bið eg, að einginn álíti mig heimskíngja; en ef þèr getið ekki annað, þá meðtakið mig sem heimskíngja, svo eg geti líka dálítið hrósað mèr.

17. Það, sem eg nú tala, tala eg ekki eptir Drottni, heldur er það talað í heimsku, í trausti sjálfshróssins;

18. Með því margir stæra sig af því, sem holdlegt er, hlýt eg og að stæra mig.

19. Því þèr umberið fúslega hina fávísu, því þèr eruð sjálfir hyggfir;

20. Því þèr umberið það, þó einhver hneppi yður í þrældóm, þó einhver uppeti yður, hafi af yður, hefji sig upp yfir yður, slái í yðar ásjónu.

21. Eg segi þetta með blygðun, því í þessu höfum vèr sýnt

oss veika, en af því, sem aðrir geta hrósað sèr (fávíslega er talað), af því get eg hrósað mèr líka.

22. Eru þeir ebreskir? Þá er eg það og. Eru þeir Ísraelítar? Þá er eg það og;

23. Eru þeir Abrahams niðjar? Þá er eg það og. Eru þeir þjónar Krists? (heimskulega tala eg), þá er eg það enn framar. Meira hefi eg unnið, fleiri högg þolað, optar verið í fángelsi og opt í dauðans hættu.

24. Af Júðum hefi eg fimm sinnum verið sleginn 40 höggum, einu fátt í.

25. Þrisvar sinnum hefi eg húðstrýktur verið, einusinni verið grýttur, þrisvar sinnum liðið skipbrot, sólarhríng hefi eg dvalið í sjáardjúpi.

26. Opt hefi eg á ferðum verið, opt komizt í hættu í ám, opt í háska af ræningjum, í háska af löndum mínum, í háska af heiðnum mönnum; verið í háska í borgum og í eyðimörkum, í háska á sjó, í háska af flaráðum bræðrum;

27. Opt haft strit og mæðu, vökur, sult, þorsta og föstur. kulda og klæðleysi;

28. Auk annars: daglegt ónæði og átroðning og áhyggju fyrir öllum söfnuðum.

29. Hver er svo veikur, að eg sè ekki líka veikur? hver hrasar, svo eg ekki stikni?

30. Ef eg mætti hrósa mèt, vilda eg hrósa mèt af bágindum mínum.

31. Guð og Faðir Drottins vors Jesú Krists, sem að eilífu sè vegaamaður, veit, að eg lýg ekki.

32. Í Damaskus ætlaði landshöfðingi Aretas konúngs að grípa mig og hafði sett vörð um borgina,

33. En eg var látinn niður síga í körfu í gegnum glugga á borgarveggnum, og komst þannig úr höndum hans.

12. KAPÍTULI.

Páll hrósar sèr af vitrunum sínum, kraptaverkunum, og að hann hafi ekki verið söfnuðinn til þjugsla. Segist segja þetta þeim til uppbyggingar, og svo að hann þurfi ekki beita hörku, þegar hann kemur.

SANNLEGA er mèt það ekki nytsamlegt, að eg hrósi mèt; því eg vil minnst á sjónir og opinberanir Drottins.

2. Eg þekki mann í Kristó, er fyrir 14 árum var uppnuminn alt upp í þriðja himin (hvort hann var í líkamanum, eður utan líkama, það veit eg ekki, Guð veit það).

3. Eg veit, að þessum manni var upp rykt í Paradís (hvort í líkama, eður utan líkama, það veit eg ekki, Guð veit það),

4. Og að hann heyrði óumræðanleg orð, sem eingum manni er unt að tala.

5. Af þessu vil eg hrósa mèt, en af sjálfum mèt vil eg ekki hrósa mèt, nema það væri af bágindum mínum.

6. Því enda þótt eg vildi hrósa mèt, væri það ekki fásinna, því eg segði sannleika, en eg skirrist við það, svo að einginn skuli hugsa hærra um mig, en hann sèr, eður heyrir af mèt.

7. En til þess að eg ekki skuli upphrokast af mikilleik opinberananna, er mèt fleinn gefinn í holdið, Satans eingill, til að slá mig, svo að eg skuli ekki verða stærilátur.

8. Þess vegna hefi eg þrisvar beðið Drottinn um, að hann færi frá mèt;

9. En hann hefir svarað mèt: lát þèr nægja mína náð, því minn kraptur sýnir sig fullkominn í veikleikanum; þess vegna vil eg helst hrósa mèt af bágindum mínum, svo að kraptur Krists taki sèr bústað yfir mèt.

10. Þess vegna er eg með glöðu gedi í veikleika, fyrirliðningu, neyð, ofsóknum og þreyngingum vegna Krists, því mitt í veikleikanum er eg máttugur.

11. Heimskulega hefi eg nú

talað, en þér hafið neytt mig til þess, því þér áttuð að losa mig; því í eingu er eg minni en hinir ágætu postular, þó eg sé ekkert.

12. Postula teikn eru gjörð meðal yðar í allri þolinmæði með táknum og stórmerkjum og kraptaverkum.

13. Í hverju voruð þér þá minni en aðrir söfnuðir, nema í því, að eg hefi ekki verið yður til byrði; fyrirgefið mér þenna órétt!

14. Sjá, nú í þriðja sinni er eg ferðbúinn að koma til yðar, en ekki mun eg verða yður til byrði, því ekki sækist eg eptir eigum yðar, heldur yður sjálfum, því ekki eiga börnin að draga saman fyrir foreldrana, heldur foreldrarnir fyrir börnin.

15. En fús er eg til að verja mínu, já, leggja mig sjálfan í sölurnar fyrir sálir yðar, því eg elska yður innilega, þó þér elskið mig lítið.

16. En látum svo vera, að eg hafi ekki sjálfur verið yður til byrði en verið slægur og veitt yður með brögðum?

17. Hefi eg látið einhvern, sem eg sendi til yðar, hafa af yður?

18. Eg bað Títum að fara, og sendi annan bróður með hon-

um; mun Títus hafa fæflett yður? Leiddi ekki sami andi oss báða, og fetuðum vèr ekki í sömu fótspor?

19. Haldið þér, að eg sé aptur farinn að verja mig fyrir yður? Fyrir augliti Guðs, í Kristi, tala eg alt þetta, elskanlegir, yður til uppbyggingar;

20. Því eg óttast, að þegar eg kem, muni eg ekki finna yður þvilíka, sem eg vil, og að yður muni finnast eg sé ekki eins og þér viljið; að meðal yðar séu deilur, metningur, ofstopi, þráttanir, bakmælgí, rógur, hroki, órói;

21. Eg óttast, að Guð muni auðmýkja mig hjá yður, þá eg kem aptur, og að eg hryggi marga, sem áður syndgudu og ekki hafa snúið huga sínum frá saurlífi, frillulífi og óstjórnlegu athæfi, sem þeir áður drýgðu.

13. KAPÍTULI.

Páll gjörir ráð fyrir að koma em á ný til Korintu. Aminuair til betrunar, svo að hann þá ekki þurfi að sjána hörku. Góðar óskir.

Í ÞRIÐJA sinni kem eg nú til yðar; þá skal sérhvert mál verða staðfest með tveggja eður þriggja manna vitnisburði.

2. Eg hefi sagt það áður, og segi það nú í annað sinn eins og viðstaddur, þó eg nú sé fjærstaddur, þeim, sem áður

hafa syndgað, og öllum öðrum, að eg muni ekki hlífa þeim, þegar eg kem aptur.

3. Með því þér krefjið röksemd fyrir því, að Kristur tali í mér, (hann hefir þó ekki sýnt sig ómáttugan meðal yðar, heldur máttugan;

4. Því jafnvel þó hann væri krossfestur í veikleika, lifir hann nú fyrir Guðs krapt, sömuleiðis og, þó að vér veikir sèum hans vegna, munum vér fyrir Guðs krapt ásamt honum lifa hjá yður).

5. Reynið yður sjálfa, hvort þér eruð í trúnni, prófið yður sjálfa; eður þekkið þér yður ekki sjálfa, að Jesús Kristur er í yður, nema svo sè, að þér sèuð óhæfilegir?

6. En eg vona, að þér munið komast að raun um, að vér sèum ekki óhæfilegir.

7. En þess bið eg Guð, að eg þurfi ekkert ilt að gjöra yður; ekki til þess, að á því skuli bera, að vér sèum hæfilegir, heldur til þess, að þér gjörið

það, sem gott er, en vér sèum eins og óhæfilegir.

8. Því ekkert megnum vér gegn sannleikanum, heldur einúngis með honum.

9. Því vér gleðjumst þó að vér sèum veikir, ef þér eruð sterkir; yðar fullkonnun er það, sem vér biðjum Guð um.

10. Þess vegna skrifa eg þetta í fjærveru, svo að eg nálægur þurfi ekki að beita hörku, eptir þeim myndugleika, sem Drottinn hefir gefið mér yður til uppbyggíngar, en ekki til skada.

11. Að öðru leyti bræður, verið gláðir, fullkonnir, upphvetjið hver annan, verið samhuga og fríðsamir, þá mun kærleikans og fríðarins Guð vera með yður.

12. Heilsid hver öðrum með heilögum kossi; yður heilsa allir heilagir.

13. Náð Drottins Jesú Krists, kærleiki Guðs og sameiníng Heilags Anda, sè með yður öllum!

SÁNKTI PÁLS PISTILL

TIL

GALATAMANNA.

1. KAPÍTULI.

Páll furðar sig ó, að Galatamenn hafi látið sig leida frá réttum lærdómi Krists. Segist vera kallaður af Guði til postula embættisins.

PÁLL, kjörinn postuli, hvorki af mönnum, nè að nokkurs manns tilhlutun, heldur af Jesú Kristi og Guði Föður, sem uppvakti hann frá dauðum,

2. Og allir bræðurnir, sem hjá mér eru,

3. Óskum söfnuðunum í Galatalandi náðar og friðar af Guði Föður og Drottni vorum Jesú Kristi,

4. Sem vegna vorra synda framseldi sjálfan sig, að vilja Guðs og vors Föður, svo að hann frelsaði oss frá þessari yfirstandandi vondu öld.

5. Honum sè dýrð frá eilífð til eilífðar, amen.

6. Mig furðar, að þèr svo fljótt skylduð láta snúa yður frá þeim, sem kallaði yður með Krists náð, til annars fagnaðarerendis,

7. Sem þó er ekki annað til; heldur eru nokkrir, sem trufla

yður og vilja rángfæra Krists náðarlærdóm;

8. En þó að vèr, eður eingill frá himni boðaði yður náðarlærdóminn öðruvísi, en eg hefi kent yður, hann sè bölvaður.

9. Já, eins og eg hefi áður sagt, eins segi eg nú aptur: ef nokkur kennir yður annan náðarlærdóm, en þann, sem þèr hafið numið, sá sè bölvaður.

10. Því mun eg nú vera að tala eptir manna vild eða Guðs; eður leitast við að þóknast mönnum? Ef eg enn þá væri að leitast við að þóknast þeim, þá væri eg ekki Krists þjón.

11. En það læt eg yður vita, bræður, að sá lærdómur, sem eg kendi, er ekki af mönnum;

12. Því hvorki hefi eg numið nè lært hann af mönnum, heldur fyrir opinberun Jesú Krists;

13. Því þèr hafið haft fregn af hegðun minni forðum, á meðan eg hélt við Gyðinga-trúna, að eg ákaflega ofsókti og eyðilagði Guðs söfnuð.

14. Og var fremri flestum löndum mínum mèr samtíða

í fastheldni við Gyðingatrána og í að vandlæta um forfeðranna setninga.

15. En þegar Guði (sem útvaldi mig frá móðurlífi og af náð sinni kallaði) þóknadist að opinbera Son sinn í mèr,

16. Svo að eg boðaði hann meðal heiðinna þjóða, þá tók eg ekki hold og blóð jafnskjótt í ráð með mèr;

17. Ekki heldur fór eg upp til Jerúsalem, til þeirra, sem á undan mèr voru orðnir postular, heldur fór eg til Arabíu, og þaðan snèri eg aptur til Damaskus.

18. Síðar, að þrem árum liðnum, fór eg upp til Jerúsalem, til að kynnast við Pètur, og dvaldi hjá honum í 15 daga,

19. En eingan fann eg annan af postulunum, nema Jakob, bróður Drottins.

20. Guð veit, að eg lýg það ekki, sem eg nú skrifa.

21. Eptir þetta kom eg í landsálfur Sýrlands og Síli síu.

22. En eg var þá enn að ásýndum ókunnugur hinum kristnu söfnuðum í Gyðingalandi;

23. En þeir höfðu einungis frètt, að sá, sem áður hafði ofsókt þá, kendi nú þá trú, sem hann áður eyddi, og vegsömuðu Guð fyrir mig.

2. KAPÍTULI.

Páll segir frá viðkynningu sinni við postulana og einkum við Pètur. Kennir, að réttlætingin komi af trúmi.

FJÓRTÁN árum síðar fór eg aptur upp til Jerúsalem með Barnabas, og tók líka Títum með mèr.

2. En þá ferð fór eg eptir opinberun, og skýrði þeim þar frá, en sèr í lagi hinum helztu, hvílikur sá lærdómur væri, sem eg kendi heiðnum þjóðum, að eg eingan veginn hlypi til ónýtis, eður hefði hlaupið;

3. En ekki var jafnvel Títusi, Grískum manni, sem var með mèr, þreyngt til að láta umskera sig.

4. En (það var) sökum falsbræðra, er smeygt höfðu sèr inn, til að njósna um það frelsi, sem vèr höfum í Jesú Kristi, svo að þeir gætu hnept oss í þrældóm.

5. Undan þessum vilda eg ekki láta, ekki einu sinni um stundar sakir, svo að sannleiki lærdómsins viðhældist hjá yður.

6. Mig skiptir eingu, í hversu miklu álitu þeir eru, sem helztir eru haldnir (Guð fer ekki að mannvirðingum), en hinir helztu hafa eingu við minn lærdóm bætt;

7. Heldur þvertámóti, þegar

þeir sáu, að mér var trúað fyrir að boða náðarlærdóminn enum óumskornu, eins og Pètri enum umskornu

8. (Því sá, sem hafði eftir Pètur til hans postula-embættis meðal enna umskornu, hefir eins eftir mig meðal heiðinna þjóða),

9. Og lærðu að þekkja, hvílik náð mér var veitt, þá réttu þeir Jakob, Kefas, og Jóhannes, sem eru haldnir máttarstólpar, bróðurlega að mér og Barnabasi hönd sína, upp á það, að vèr skyldum vera postular heiðinna þjóða, en þeir hinna umskornu.

10. Einúngis beiddu þeir oss, að eg mintist fátækra, og það hefi eg líka kappkostað að gjöra.

11. En þegar Pètur kom til Antíokkiú, fann eg að við hann upp í opin augun, því hann var aðfinningarverður.

12. Því áður en nokkrir komu frá Jakob, hafði hann samneyti við heiðna menn, en eptir það að þeir voru komnir, dróg hann sig í hlè og skildi sig frá þeim, því hann óttaðist hina umskornu ;

13. Aðrir Gyðingar fóru þá og að hræsna með honum, svo að jafnvel Barnabas flæktist með í sömu hræsni.

14. En þegar eg sá, að þeir geingu ekki beint eptir sannleika lærdómsins, sagði eg við Pètur í allra áheyrn: úr því þú, sem ert Gyðingur, fylgir ekki Gyðinga, heldur heiðingja háttum, því neyðir þú þá heiðingja að lifa eptir Gyðinga síðum ?

15. Vèr erum að ætterni Gyðingar, en ekki bersyndugir heiðingjar.

16. En með því vèr vitum, að maðurinn réttlætist ekki af verkum lögmálsins, heldur fyrir trú Jesú Krists, þá höfum vèr trúað á Jesúm Krist, svo vèr réttlættumst af trú Krists, en ekki verkum lögmálsins, "því einginn maður mun réttlætast af verkum lögmálsins."

17. En ef vèr, sem kappkostum að réttlætast í Kristi, reynumst líka sjálfir syndarar, er þá Kristur þjón syndarinnar ? Fjærri fer því.

18. Því færi eg aptur að uppbyggja það, sem eg áður niðurbraut, þá sannaði eg með því, að eg væri yfirtroðslumaður.

19. Því eg er vegna lögmáls lögmálinu dáinn, svo eg lifi Guði.

20. Eg er með Kristi krossfestur. Eg lifi, þó ekki framar eg, heldur lifir Kristur í mér,

en það sem eg nú lifi í holdinu, það lifi eg í trú Guðs Sonar, sem elskaði mig og gaf sig sjálfan út fyrir mig.

21. Ekki ónýti eg Guðs náð; því ef réttlætíngin fæst fyrir lögmálið, þá er Kristur til einskis dáinn.

3. KAPÍTULI.

Þáll áttar Galatamenn fyrir, að þeir aptur hafi snúið til hlýðni við lögmálið, og sannar af Abrahams dæmi, að Guðs náð öðlist fyrir trú, en hvorki fyrirheitid, nè löggjöfin hafi ónýzt fyrir það.

Ó ÞÈR fávísu Galatar, hver hefir vilt sjónir fyrir yður, þar sem þó Jesús Kristur er svo skýrlega afmálaður fyrir augum yðar, eins og hann væri meðal yðar krossfestur.

2. Um það vil eg einúngis fræðast af yður, hvort þèr hafid öðlæzt Andann fyrir verk lögmálsins, ellegar fyrir boðskap trúarinnar?

3. Éruð þèr svo fávísir? þèr, sem byrjuðuð í Andanum, ætlið þèr nú að enda í holdinu?

4. Á þvílíkt að hafa komið fram við yður til einskis, ef það er til einskis?

5. Sá, sem yður veitir Andann og framkvæmir kraptaverk meðal yðar, (gjörir hann það) með lögmáls verkum, eða fyrir boðun trúarinnar?

6. Það, að "Abraham treysti

Guði, var honum til réttlætis reiknað;"

7. Eins megið þèr vita, að þeir eru réttir Abrahams synir, sem trúaðir eru.

8. En ritníngin, sem fyrir sá, að Guð mundi réttlæta þjóðirnar fyrir trúna, gaf forðum Abraham það fyrirheiti: allar þjóðir skulu af þèr blessun hljóta.

9. Allir trúaðir menn munu því blessun öðlast með þeim trúaða Abraham.

10. Því svo margir sem binda sig við lögmáls-verkin, þeir eru undir bölvun, því skrifað er: "bölvaður sè hver sá, sem ekki heldur sèr fast við alt það, sem í lögmáls-bókinni er skrifað til að breyta eptir því."

11. En það er bert, að einginn getur fyrir Guði réttlátur orðið af lögmálinu, "því hinn réttláti mun af trúnni lifa."

12. En lögmálið á ekki skylt við trúna, heldur (er kveðið svo að orði) "sá, sem gjörir það, mun af því lifa."

13. Kristur hefir keypt oss undan bölvun lögmálsins, með því hann varð bölvun fyrir oss, því skrifað er: "bölvaður sè sá, sem á trè hángir,"

14. Til þess að heidnum þjóðum hlotnast skyldi með Jesú Kristi blessan Abrahams, svo

að vèr öðlast skyldum fyrirheit Andans fyrir trúna.

15. Bræður mínir, eg tek dæmi af mannlegri venju: einginn ónýtir eður bætir við þá ráðstöfun manns, sem staðfest er;

16. En Abraham voru fyrirheitin gefin og hans afkvæmi; ekki stendur þar "afkvæmum," eins og til margra væri meint, heldur eins og til eins, "og þínu afkvæmi," sem er Kristur.

17. Með þessu vil eg sagt hafa, að lögmálið, sem út var gefið fjögur hundruð og þrjátíu árum síðar, ekki hafi getað gjört ógildan og afmáð þann sáttmála um Krist, sem Guð hafði áður staðfest;

18. Því ef arfleifðin fæst með lögmálinu, þá fæst hún ekki lengur vegna fyrirheitisins; Guð veitti Abraham hana af náð með fyrirheiti.

19. Til hvers var þá lögmálið? Það var gefið vegna afbrotanna, þángað til afkvæmið kæmi, sem fyrirheitið hljóðaði um, og bodað af einglunum fyrir hönd meðalgaungumannsins.

20. En meðalgangarinn er ekki eins, en Guð er einn.

21. Skyldi þá lögmálið vera gegn Guðs fyrirheitum? Fjærri fer því. Því ef þvílíkt lögmál hefði verið gefið, sem hefði

getað lifgað, þá er það víst, að réttlætið hefði fengizt af lögmálinu.

22. En ritningin hefur innilokað alt undir synd, svo að fyrirheitið veitist þeim fyrir trúna á Jesúm Krist.

23. En áður en trúin kom, stóðum vèr undir gæzlu lögmálsins, og vorum við það bundnir, þángað til sú trú, sem var í vændum, opinberaðist.

24. Þannig var lögmálið vor typtunarmeistari, þángað til Kristur kom, svo að vèr réttlættumst af trúnni.

25. En nú, þegar trúin er komin, stöndum vèr ekki leingur undir typtunarmeistarinum,

26. Því að þèr eruð allir orðnir Guðs börn fyrir trúna á Jesúm Krist;

27. Því svo margir af yður, sem eruð skírdir til Krists, þèr hafið íklæðzt Kristi.

28. Hèr er ekki Gyðingur nè Grískur, ekki þræll nè frelsingi, ekki karl nè kona, því þèr eruð allir eitt í Jesú Kristi.

29. En ef þèr eruð Krists, þá eruð þèr og Abrahams niðjar og erfingjar eptir fyrirheitinu.

4. KAPÍTULI.

Kristnir menn eru ekki þrælar undir lögmálinu, heldur börn. Postulium ræður því frá, að hverfa aptur til lögmálsins. Eptirlíking, dregin af Agar og Sara.

HÉR með vil eg sagt hafa, að það sè einginn munur á þrælum og erfingjanum á meðan erfinginn er barn, þó hann eigi allar eigurnar,

2. Því hann er undir fjárhaldsmönnum og ráðsmönnum, þar til sá af föðurnum tiltekni tími er kominn.

3. Þannig vorum vèr einnig, meðan vèr vorum börn, þrælbundnir við heimsins stafróf;

4. En þegar fylling tímans var komin, sendi Guð Son sinn fæddan af konu, lögmálinu undirgefinn,

5. Svo að hann keypti þeim lausn, sem undir lögmálinu stóðu, og vèr feingjum barna rétt.

6. En með því þèr eruð orðnir synir, þá hefir Guð sent síns Sonar Anda í yðar hjörtu, sem hrópar: Abba, Faðir.

7. Þú ert þess vegna ekki framur þræll, heldur sonur; en ef þú ert sonur, þá ertu líka erfingi Guðs, vegna Krists.

8. Fordum dýrkuðuð þèr að vísu, á meðan þèr þektuð ekki Guð, þá sem í raun og veru ekki eru guðir;

9. En hvernig getið þèr nú, eptir það þèr þekkið Guð, já, eruð af Guði þektir, snúið aptur til þess kraptlitla og fátæklega barna-stafrófs,

sem þèr á ný viljið þrælka undir?

10. Þèr haldið upp á vissa daga, mánuði, vissa tíma og ár.

11. Eg er hræddur um, að eg hafi unnið hjá yður til ónýtis.

12. Verið eins og eg, því eg er eins og þèr; um þetta bið eg yður, bræður; í engu hafið þèr gjört á hluta minn.

13. En þèr vitið, að eg í veikleika holdsins í hið fyrra sinn boðaði yður náðarlærdóminn;

14. Samt fyrirlituð þèr ekki þessa mína líkamlegu raun nè óvirtuð hana, heldur tókuð við mèr eins og eingli Guðs, eða Jesú Krists sjálfum.

15. Hversu sælir þóktuzt þèr þá! Því eg get borið yður það, að hefðuð þèr getað, þá hefðuð þèr rífið augun úr höfðum yðar og gefið mèr.

16. Er eg þá orðinn óvinur yðar, vegna þess eg kenni yður sannleikann?

17. Hinir sýna vandlætingu yðar vegna, en ekki af góðu, heldur vilja útiloka yður, svo að þèr leggið rækt við þá.

18. Að vísu er það loflegt, ætíð að verða fyrir vandlætingasamri velvild í því, sem gott er, og ekki einúngis meðan eg er hjá yður.

19. Börn mín, sem eg á ný

el með harmkvælum, þar til Kristur er myndaður í yður,

20. Eg vildi eg væri nú hjá yður, svo eg gæti breytt röddinni við yður, því eg er í vandræðum með yður.

21. Segið mér, þér sem viljið vera undir lögmálinu, hafið þér ekki heyrt lögmálið?

22. Þar stendur skrifað, að Abraham hafi átt tvo syni, annan við ambáttinni, en hinn við frjálsri konu.

23. En sá, sem hann átti við ambáttinni, var á holdlegan hátt getinn, en hinn eptir fyrirheiti.

24. Þetta hefir annarlega merkíngu. Þær eru hinir tveir sáttmálar: annar, sem kom frá Sínaí fjalli, getur börn til þrældóms;

25. Þessi er Hagar (því Sínaí fjall í Arabíu kallast Hagar, og samsvarar hinni núverandi Jerúsalem, því hún er ásamt börnum sínum í ánaud.

26. En sú himneska Jerúsalem er frjáls, og hún er vor móðir;

27. Því stendur skrifað: vertu glöð óbirja, sem ekkert barn hefir átt, hrópa og kalla hátt, þú sem hefir jóðsjúk orðið, því börn hinnar yfirgefnu eru fleiri, en hinnar, sem manninn á.

28. En vèr, bræður mínir, erum fyrirheitisins börn, eins og Ísak.

29. En eins og forðum sá, sem á holdlegan hátt var getinn, ofsókti þann, sem á andlegan hátt var getinn, eins geingur það til enn.

30. En hvað segir ritningin? Rek burt ambáttina og son hennar; því ekki skal ambáttarsonurinn taka arf með syni hinnar frjálsu.

31. Vèr erum því, bræður, ekki niðjar ambáttarinnar, heldur hinnar frjálsu.

5. KAPÍTULI.

Páll kennir, að þeir, sem vilji halda lögmálinu, séu eigi leingur kristnir; varar þó undir eins við misbrúkun hins kristilega frelsis.

HALDIÐ stöðuglega við það frelsi, sem Kristur hefir yður afrekað, og látið ekki aptur leggja á yður ánaudar ok.

2. Vitið, eg, Páll, segi yður það, að ef þér látið yður umskera, þá gagnar Kristur yður ekki.

3. Enn á ný vitna eg það fyrir hverjum þeim, sem lætur sig umskera, að hann skuldbindur sig til að halda alt lögmálið.

4. Hverjir helzt af yður, sem ætlið að réttlætast fyrir lögmálið, þér eruð orðnir viðskila

við Krist, eruð fallnir úr náð-
inni;

5. Því vèr væntum í anda, að
öðlast af trúnni þá eptirvæntu
rèttlætíngu,

6. Því að í Kristi gildir hvorki
umskurn nè yfirhúð, heldur
trú, sem sýnir sinn krapt í
kærleikanum.

7. Þèr hèlduð vel áfram, en
hver hefir hindrað yður, svo
að þèr hlýðnist ekki sannleik-
anum?

8. Slík trúgírni er ekki frá-
þeim, sem yður hefir kallað.

9. Lítið súrdeig sýrir alt
degið.

10. Eg treysti yður með Drott-
ins hjálp til þess, að þèr munið
ekki vera öðruvísi sinnaðir; en
sá, sem truflar yður, mun fá sinn
dóm, hver helzt sem hann er.

11. En ef eg, bræður mínir,
væri enn þá að halda fram um-
skurninni, því er eg þá enn
ofsóktur? þá væri krossins
hneyksli burttekið;

12. Það væri betur, að þeir
væru reknir burt, sem gjöra
yður óróa.

13. Þèr eruð að vísu, bræður,
kallaðir til frelsis, en á því
ríður, að frelsinu sè ekki var-
ið til eptirlátsemi við holdið,
heldur að hver yðar þjóni hver
öðrum með kærleika;

14. Því alt lögmálið innifelst

í þessu eina boðorði: elska
skaltu náungann, eins og sjálf-
an þig.

15. En ef þèr tönnlitzt inn-
byrðis og ásælizt hver annan,
sjáið þá við því, að þèr tortýn-
ið ekki hver öðrum.

16. En eg áminni yður, gáng-
ið eptir Andanum, en fremjið
ekki það, sem holdið girnist;

17. Því holdið girnist gegn
Andanum, og Andinn gegn
holdinu, þau eru hvort gegn
öðru; svo að þèr gjörið ekki
það, sem þèr viljið.

18. En ef þèr leidið af And-
anum, þá eruð þèr ekki undir
lögmálinu.

19. En allir vita, hvílik eru
holdsins verk, að það er frillu-
lífi, saurlífi, stjórnleysi girnd-
anna,

20. Skurðgoda dýrkan, kukl,
hatur, deilur, metningur, bræði,
þráttanir, tvídrægni, flokka-
dráttur,

21. Ófund, morð, ofdrykkja,
óhófs-veizlur og annað þessu
líkt, og um það alt segi eg
yður enn þá hið sama, sem eg
hefi áður sagt, að þeir, sem
slíkt gjöra, erfi ekki Guðs ríki.

22. En ávöxtur Andans er
kærleiki, gleði, fríðsemi, láng-
lundargæð, góðlyndi, góðvild,
trúmennska, hógværð, bind-
indi;

23. Gegn þessu er ekki lög-málið.

24. En þeir, sem Krists eru, hafa krossfest hold sitt með þess girndum og tillhneigingum.

25. Ef vèr lifum í Andanum, þá framgaungum í Andanum.

26. Sækjumst ekki eptir hægóma-dýrð, áreitandi hver annan og öfundandi hver annan.

6. KAPÍTULI.

Páll áminnir til ýmislegra dygða. Varar við fjálskennendum.

GÓÐIR bræður, verði nokkur fundinn að einhverri synd, þá leiðrættið þèr, sem andlegir eruð, hann með hógværdar anda, og haf gát á sjálfum þèr, að þú freistist ekki (til syndar).

2. Berið hver annars byrði og uppfyllið þannig Krists lögmál.

3. Því þykist nokkur vera nokkuð, en er þó ekkert, hann dregur sjálfan sig á talar.

4. En sérhver rannsaki sína breytni, og þá mun hann hafa hrósunar efni einungis með sjálfum sér, en ekki fyrir öðrum;

5. Því sérhver mun hafa sína byrði að bera.

6. En sá, sem uppfærðist, veiti þeim als konar gæði, er hann uppfærðir.

7. Villizt ekki, Guð lætur ekki að sér hæða; því það sem maðurinn sáir, það mun hann og upp skera.

8. Því sá, sem sáir í hold sitt, mun af því glötun uppskera; en sá, sem í Andann niðursáir, mun af Andanum uppskera eilíft líf.

9. En látum oss ekki þreytast að gjöra gott, því á sínum tíma munum vèr uppskera, ef vèr ekki letjumst.

10. Þess vegna, á meðan tími er til, þá gjörum öllum gott, en þó þeim helzt, sem eru sömu trúar, sem vèr.

11. Sjáið, hvað langt brèf eg hefi skrifað yður með minni eigin hendi.

12. Þeir, sem eru að þreyngja yður til að umskerast, eru þeir, sem sækjast eptir að vera í metum eptir holdinu, einungis til þess þeir komist hjá ofsóknum vegna krossins Krists;

13. Því ekki halda sjálfir þeir, sem umskornir eru, lögmálið, heldur vilja þeir, að þèr umskerizt, svo þeir geti stært sig af yðar holdi.

14. En það sè fjærri mèr, að hrósa mèr af öðru, en krossi Drottins vors Jesú Krists, vegna hvers heimurinn er mèr krossfestur, og eg heiminum.

15. Því að í Jesú Kristi gildir

hvorki umskurn nè yfirhúð, heldur (að maðurinn sè) ný skepna.

16. Yfir öllum þeim, sem þessari reglu fylgja, hvíli friður og miskun, og yfir Ísrael Guðs!

17. Einginn mæði mig hèðan í frá, því eg ber merki Jesú Krists á mínum líkama.

18. Náðin Drottins vors Jesú Krists sè með yðar anda, bræður, amen.

SÁNKTI PÁLS PISTILL

TIL

EFESUSMANNA.

1. KAPÍTULI.

Páll þakkar Guði fyrir Krists velgjörninga. Biður, að Guð vilji enn betur upplýsa þá um mikilleik þessara velgjörninga.

PÁLL, að Guðs vild postuli Jesú Krists, óskar náðar og friðar af Guði vorum Föður og Drottni Jesú Kristi,

2. Öllum heilögum, sem eru í Efesus og trúuðum í Jesú Kristi.

3. Lofaður sè Guð og Faðir vors Drottins Jesú Krists, er oss hefir fyrir Krist blessað með als konar andlegri og himneskri blessun;

4. Eins og hann einnig hefir útvalið oss í honum, áður en veröldin var grundvölluð, til þess að vèr skyldum vera heilagir og flekklausir fyrir hans augliti,

5. Og af elsku hefir fyrirhugað oss, eptir velþóknun síns

vilja, barnarétt hjá sèr fyrir Jesúm Krist,

6. Til lofs sinni dýrðlegu náð, er hann veitti oss í sínum elskulega,

7. Í hverjum vèr höfum endurlausnina öðlzt fyrir hans blóð, fyrirgefningu syndanna, eptir ríkdómi hans náðar,

8. Sem hann hefir ríkulega veitt oss í als konar speki og skilningi,

9. Í því hann opinberaði oss leyndarráð vilja síns eptir sinni velþóknun, er hann hafði áður ályktað með sjálfum sèr,

10. Um ráðstöfun á fyllingu tímans, að alt skyldi komast undir eitt höfuð í Kristi, bæði það sem er á himni og á jörðu,

11. Í honum, sem vèr og höfum feingið hluttekningu í, kjörnir til þess eptir fyrirhug-

un hans, sem framkvæmir allt eptir ráði vilja síns,

12. Svo að vèr dýrð hans til lofs væntum fyrr eptir Kristi.

13. Í hverjum og þèr, sem heyrð hafid lærdóm sannleikans, náðarlærdóm yðar sáluhjálpar, í hverjum og þèr, sem trúid, eruð innsiglaðir með hinum fyrirheitna Heilaga Anda,

14. Sem er pantur arfleifðar vorrar, þángað til lausnin kemur fyrir þá, sem hans eru, til lofs hans dýrðar.

15. Þess vegna, frá því eg frètti um trú yðar á Drottinn Jesúm og elsku yðar til allra heilagra,

16. Hefi eg ekki aflátið að þakka Guði fyrir yður og minnast yðar í bænnum mínum,

17. Að Guð Drottins vors Jesú Krists, dýrðarinnar Faðir, vildi gefa yður anda speki og opinberunar í sinni þekkingu,

18. Og upplýsa augu yðar hugskots, svo þèr þekt getið, hvílik að sè von hans köllunar, og hvílikur sè ríkdómur hans dýrðlegu arfleifðar meðal hinn-a heilögu,

19. Og hve yfirgnæfanlegur sè mikilleiki hans máttar við oss, sem trúum fyrir krapt hans almættis,

20. Sem hann sýndi á Kristi, þá hann uppvakti hann frá

dauðum og setti tilhægri hand-ar sjálfum sèr á himnum,

21. Yfir allan höfðingjadóm og yfirráð, makt og herraveldi, og allt það sem nafni nefnist, ekki einungis á þessari öld, heldur og hinn tilkomandi.

22. Alt hefir hann lagt undir fætur hans og sett hann til höfðingja yfir öllu í hans söfnuði,

23. Sem er hans líkami, fylling hans, sem uppfyllir allt í öllum.

2. KAPÍTULI.

Postulinn minnir kristna meumbæði af Gyðingum og heidningjum á það, að Kristur hafi kallað þá frá andlegum dauða til andlegs lífs, og sameinad í einu söfnuð. Sjálfum sèr hafi þeir það eigi að þakka.

EINNIG yður, sem dauðir voruð í afbrotum og syndum,

2. Er þèr lifðuð í forðum eptir aldarhætti þessa heims og að vild þess höfðingja, sem í loptinu drottnar, þess anda, sem nú sýnir sig verkandi í vantrúarinnar sonum;

3. Á meðal þeirra lifðum vèr og allir forðum, í vorum holdlegu girndum gjörandi vilja holdsins og tilhneiginganna, og vorum af náttúrunni börn reiðinnar, eins og hinir.

4. En Guð, sem ríkur er af miskun, kallaði oss, vegna sinnar miklu elsku, með hverri

hann elskaði oss, til lífsins, með Kristi,

5. Þá vèr einnig vorum dauðir í misgjörðum vorum (af náð eruð þèr hólpnir orðnir),

6. Og hefir uppvakið oss og sett oss á himni með Jesú Kristi,

7. Svo að hann sýndi á eptirkomandi öldum yfirgnæfandi ríkdóm náðar sinnar í gæzku við oss í Jesú Kristi;

8. Því af náð eruð þèr hólpnir orðnir fyrir trúna, og það er ekki yður að þakka, heldur er það Guðs gjöf;

9. Ekki af verkunum, svo að einginn stærri sig.

10. Því vèr erum hans verk, skapaðir í Jesú Kristi til góðra verka, sem Guð hefir fyrir fram tilætlað að vèr skyldum stunda.

11. Munið því til þess, að þèr voruð forðum heiðingjar í holdinu, kallaðir óumskornir af þeim, sem umskornir kallast af þeirri umskurn, sem á holdinu er með höndum gjörð;

12. Að þèr þá voruð án Krists, útilokaðir frá réttindum Gyðinganna og frá því að hafa hlut í sáttmálum fyrirheitisins, vonarlausir og án Guðs í heiminum.

13. En nú eruð þèr í Kristi

Jesú; þèr, sem áður voruð fjærlægir, eruð nú nálægir orðnir í blóði Krists;

14. Því hann er vor friður, sem hefir gjört eitt úr báðum og rifsið niður miðvegg girðingarinnar, fjandskapinn.

15. Og í sinu holdi afmáð boðorða lögmálið, sem var í setningum, svo að hann ummyndaði þá tvo í einn nýan mann í sjálfum sér,

16. Semjandi frið og sætti hvorutveggju við Guð í einum líkama fyrir krossinn og deyddi fjandskapinn á honum,

17. Og komandi boðaði hann frið yður, sem voruð fjærri og sem voruð nærri,

18. Svo að fyrir hann höfum vèr hvorirtveggju aðgáng til Föðursins í einum anda.

19. Þèr eruð þess vegna ekki frammar gestir og framandi, heldur meðborgarar enna heilögu og heimamenn Guðs,

20. Bygðir yfir grundvelli postulanna og spámanna, hvers hornsteinn Jesús Kristur er,

21. Sem öll hin samteingda byggíng vex á til heilags musteris í Drottni;

22. Og sem þèr einnig eruð bygðir á til bústadar Guðs í andanum.

3. KAPÍTULI.

*Páll segir, að hann sè settur postúli til að kunn-
gjöra heidnum þjóðum Krists lærdóm. Biður,
að þeir megi styrkjast í sambandinu við Krist.*

PESSA vegna er eg, Páll, bandíngi Jesú Krists, vegna yðar, heidíngjanna.

2. Með því þèr munuð heyrta hafa Guðs náðar ráðstöfun, sem mèr er falin á hendur yður til handa,

3. Því að með opinberun auglýsti Guð mèr sitt leyndarráð, eins og eg áður í stuttu máli hefi skrifað,

4. Og getið þèr af lestri þess þekt skilning minn á Krists leyndardómi,

5. Er á hinum fyrri öldum ekki var auglýstur mannanna sonum, eins og hann nú er opinberaður hans heilögu postulum og spámönnum í andanum.

6. (Það er): að heidíngjarnir sèu samarfar, sama líkama og hluttakandi í fyrirheiti hans í Kristi fyrir náðarlærdóminn,

7. Hvers þjón eg er orðinn eptir náðargjöf Guðs, sem mèr er lènt fyrir hans almættiskraft;

8. Mèr, hinum lítilmótleigasta allra heilagra, er veitt þessi náð, að boda meðal heidíngja náðarboðskapinn um órannsakanlegan ríkdóm Krists,

9. Og upplýsa alla um það, hverað sè ráðstöfun þess leyndardóms, sem frá eilífð hefur verið hulin í Guði, sem alt hefir skapað,

10. Svo að nú skyldi kunnug verða af söfnuðinum höfðingjum og herradómum á himnum, sú margbreytta speki Guðs,

11. Eptir eilífri fyrirhugun, sem hann fullkomnaði fyrir Jesúm Krist vorn Drottin;

12. Fyrir hvern vèr höfum djörfúng og aðgáng með trausti fyrir trúna á hann.

13. Fyrir því bið eg, að þèr látið ekki hugfallast af þreyngingum mínum fyrir yðar skuld; því það er yðar heiður.

14. Eg beygi þess vegna mín knè fyrir Föður Drottins vors Jesú Krists,

15. Af hverjum alt faðerni nefnist á himni og jörðu,

16. Að hann eptir ríkdómi dýrðar sinnar vilji veita yður að styrkjast fyrir sinn Anda kröptuglega í hinum innra manni,

17. Svo að Kristur geti búið fyrir trúna í yðar hjörtum, og þèr sèuð rótfestir og grundvallaðir í kærleikanum,

18. Svo þèr ásamt öllum heilögum getið skilið, hvílik að sè breidd, leingd, dýpt og hæð, og þekt elsku Krists,

19. Sem yfirgeingur allan skilning, svo þér fullkomnizt í allri fullkomnun Guðs.

20. En honum, sem öllu fram- ar megnar að gjöra fram yfir það, sem vèr biðjum eður skynjum, eptir þeim krapti, sem í oss verkar,

21. Honum sè dýrð í söfnuð- inum fyrir Jesúm Krist um alla æfi og aldir alda, amen.

4. KAPÍTULI.

Postulinn áminnir um að kristnir breyti sam- kvæmt þeirra köllun; og því forðist þá lesti, sem þeir í heiðni drýgðu.

EG, sem er bandíngi vegna Drottins, áminni yður þess vegna um, að þér hegðið yður eins og hæfir þeirri köllun, sem þér eruð kallaðir,

2. Með mesta lítillæti, hóg- værd og umburðarlyndi, að þér umlíðið hver annan í kær- leika,

3. Og kappkostið að varðveita einíngu andans í bandi frið- arins.

4. (Þér eruð) einn líkami og einn andi, eins og þér einnig eruð kallaðir í einni von yðar köllunar;

5. Einn (er) Drottinn, ein trú, ein skírn,

6. Einn Guð og Faðir allra, sem er yfir öllu, um alt og í öllu.

7. En sérhverjum af oss er

náðargjöf veitt, eptir því sem Kristur hefir hverjum af náð sinni úthlutað.

8. Því segir ritningin: upp- farinn í hæðina hefir hann herleiðinguna að herfangi tek- ið, og gefið mönnunum gjafir.

9. En þetta, “hann er upp- farinn,” hvað er það annað, en að hann líka steig niður á lág- lendi jarðarinnar?

10. En sá, sem niður steig, er hinn sami, sem upp stè yfir alla himna, svo að hann upp- fylti alt.

11. Og þessi hinn sami hefir gjört suma að postulum, suma að spámönnum, suma að guð- spjallamönnum, suma að hirð- urum og lærifæðrum,

12. Svo hinir heilögu yrðu hæfilegir til framkvæmdar- samrar þjónustu, Krists líkama til uppbyggingar,

13. Þar til vèr allir erum komnir til einíngar í trúnni og þekkingar á Guðs Syni, til fullorðins ára, til aldurshæðar Krists fyllingar;

14. Svo að vèr sèum ekki frammar börn, er hrekjumst og feykjumst af hverjum kenning- ar þyt, fyrir brögðum manna, slægð þeirra og kænskufullu vèlum,

15. Heldur ástundum sann- leikann í kærleika, og verðum

með öllu samgrónir Kristi, sem er höfuðið,

16. Af hverjum allur líkaminn, sem er samteingdur og samsettur með als konar hjálpar-taugum, þroskast, eptir þeim krapti, sem sérhverjum parti er veittur, sèr til uppbyggingar í kærleikanum.

17. Þetta segi eg því og áminni í Drottni, að þèr ekki frammar hegðið yður eins og hinir heiðingjarnir hegða sèr í hægómleik hugskots síns,

18. Blindaðir í hugsunarhættinum, fráhverfir lífi Guðs, vegna vanþekkingar sem í þeim er, og vegna harðúðar hjarta þeirra,

19. Sem eru orðnir blygðunarlausir og hafa ofurselt sig saurlifnaðar lausúng, til að drýgja als konar saurlifnað í áfergju.

20. En þannig er yður ekki Kristur kendur;

21. Ef þèr annars hafið numið hann og eruð í honum uppræddir, eins og sannleikurinn er í Jesú (innifalinn):

22. Að þèr af leggið, eptir hinni fyrri breytni, hinn gamla manninn, sem spilltur er af tælandi girndum,

23. En að þèr endurnýist í anda yðvars hugskots,

24. Og íklædist hinum nýa manni, sem skapaður er eptir

Guði í rèttilæti og heilagleika sannleikans.

25. Afleggið því lygar og talið sannleika hver við sinn náúnga, því vèr erum hver annars limir.

26. Reiðizt, en syndgið ekki, sólin gáangi ekki undir yfir yðar reiði;

27. Og gefið ekki djöflinum rúm.

28. Þjófurinn steli ekki frammar, heldur vinni og gjöri eitthvað nytsamt með höndunum, svo hann hafi eitthvað til að miðla hinum þurfanda.

29. Ekkert fúlyrði fari út af yðar munni, heldur það, sem gott er til þarflegrar uppbyggingar, svo það komi sèr vel hjá þeim, sem heyra.

30. Hryggið ekki Guðs Heilagan Anda, í hverjum þèr eruð innsiglaðir til endurlausnars dagsins.

31. Allur beiskleiki, ofstopi, reiði, hávaði og illmæli sèu fjarlæg yður, ásamt allri vonzku;

32. En verið góðir hver við annan, meðaumkunarsamir, fúsir að fyrirgefa hver öðrum, eins og Guð hefir fyrirgefið yður vegna Kristis.

5. KAPÍTULI.

Páll býður að taka Guð og Krist til eptirdæmis í elskunni; að afleggja heiðinglega lesti. Hjón gæti skyldna sinna.

LÍKIZT því Guði, sem elskuleg börn,

2. Og framgengið í elskunni, eins og Kristur elskaði oss, og gaf sig sjálfan út fyrir oss, eins og fórn og slátrunaroffur Guði til velpóknans reykelsis ilms.

3. Eptir því sem heilögum hæfir, á hvorki frillulífi, nokkurs konar óhreinleiki, eður ágirnd, svo mikið sem að nefnist á meðal yðar,

4. Nè blygðunarleysi, nè fífllegt hjal, eður gárúnga háttur, sem er ósæmilegt, heldur miklu frammar þakkargjörð ;

5. Því það skuluð þér vita fyrir víst, að einginn frillulífismaður, eður saurugur, eður ágjarn, sem er skurðgoda-dýrkari, hefir arftöku í ríki Krists og Guðs.

6. Látið eingan leiða yður afvega með hægómlegum orðum ; því fyrir þetta kemur reiði Guðs yfir syni vantrúarinnar.

7. Takið því ekki hlutdeild með þeim.

8. Áður voruð þér myrkur, nú eruð þér ljós í Drottni; gangið því eins og ljóssins börn,

9. Því ávöxtur ljóssins er góðvilji, réttilæti og sannleiki.

10. Hugsíð eptir því, hvað Drottni er þóknanlegt,

11. En takið ekki þátt í myrkursins vondu verkum, heldur miklu frammar vandið um þau ;

12. Því það sem þeir drýgja í leyndum, er jafnvel skömm um að tala ;

13. En alt þetta, nær tekið er hart á því af ljósinu, verður augljóst ; því sérhvað það, sem opinberast, verður að ljósi.

14. Því stendur skrifað : vakna þú, sem sefur og rís upp frá dauðum, þá mun Kristur lýsa þér.

15. Gætið því varúðar í hegðun yðar, ekki sem fávísir, heldur sem vísir ;

16. Hagnýtið tímann, því nú eru hættulegir tímar.

17. Verið því ekki fávísir, heldur skynjið, hver að er Drottins vilji.

18. Og drekkið yður ekki drukkna af víni, því að í því er andvaraleysi, heldur fyllizt andagipt,

19. Og hafið yfir með yður sálma, lofkvæði og andlega saungva ; sýngið og leikið Drottni lof í yðrum hjörtum.

20. Þakkið jafnan Guði og Föður fyrir alla hluti í nafni Drottins vors Jesú Krists,

21. Og verið hver öðrum undirgefnir í ótta Krists.

22. Konurnar séu mönnum

sínum undirgefnað, eins og Drottni;

23. Því maðurinn er höfuð konunnar, eins og Kristur er höfuð safnaðarins; hann er og frelsari síns líkama.

24. En eins og söfnuðurinn er undirgefinn Kristi, þannig sèu og konurnar mönnum sínum í öllu.

25. Þèr menn, elskið yðar eiginkonur, eins og Kristur elskaði söfnuðinn og gaf sig sjálfan út fyrir hann,

26. Svo að hann helgaði hann og hreinsaði hann með vatns-lauginni í orðinu;

27. Til þess að hann útvegaði sjálfum sèr dýrðlegan söfnuð, sem hefði ekki blett nè hrukku, eða neitt þessháttar, heldur væri heilagur og lýtalaus.

28. Þannig eiga mennirnir að elska sínar eiginkonur, eins og sína eigin líkami. Sá, sem elskar sína eiginkonu, elskar sjálfan sig.

29. Því einginn hefir nokkru sinni sinn eigin líkama hatað, heldur elur hann önn fyrir honum og hjúkrar honum, eins og Kristur söfnuðinum;

30. Því vèr erum limir hans líkama, af hans holdi og af hans beinum.

31. Þess vegna skal maðurinn yfirgefa föður sinn og móður,

og samteingjast konu sinni, svo þau tvö verði eitt hold.

32. Þetta er mikill leyndardómur, en eg lít með því til Krists og safnaðarins.

33. En allir skuluð þèr, hver um sig, elska yðar eiginkonur, eins og sjálfa yður, en konan beri lotningu fyrir manni sínum.

6. KAPÍTULLI.

Skyldur barna og foreldra, þjóna og drottna. Upphvatning til að hertýgjast í gegn kristindómsins móttöðumönnum, og til að biðja fyrir samkristnum og Páli sjálfum. Páll sendir Tykíkus til að láta Efjesumenn vita, hvernið honum lifur; óskar þeim Guðs náðar.

ÞÈR börn, verið foreldrum yðrum hlýðin í Drottni, því að það er rétt.

2. Heiðra föður þinn og móður, það er hið fyrsta boðorð með fyrirheiti,

3. Svo að þèr vegni vel, og þú verðir lánglífur í landinu.

4. En þèr feður, reitið ekki börn yðar til reiði, heldur uppalið þau með aga og umvöndun Drottins.

5. Þèr þjónar, verið undirgefnið yðar jarðnesku drottnum með lotningu og hræðslu af einlægu gæði, eins og Kristi;

6. Ekki með augna-þjónustu, eins og þeir, er mönnum vilja þóknast, heldur eins og þjónar Krists, er gjöra Guðs vilja af hjarta,

7. Þjóna með góðu geði, eins og Drottni og ekki mönnum,

8. Vitandi, að það, sem einhver gjörir gott, það mun verða honum endurgoldið af Drottni, hvort heldur hann er þræll eður frjáls.

9. En þér drottmar, breytið eins við þá; látið af hótunum, með því þér vitið, að þér eigið og yðar Drottinn á himni, og að hann gjörir sér eingan mammamun.

10. Að öðru leyti, bræður mínir, styrkizt í Drottni og krapti hans máttar.

11. Íklæðizt Guðs alvepni, svo þér staðizt getið djöfulsins vèlabrögð;

12. Því vèr eigum ekki í stríði við hold og blóð, heldur við höfðingja og maktarvöld, við heimsdrottna þessa myrkurs, við vonzkunnar anda í himneskum efnum.

13. Takið því Guðs alvepni, svo þér getið veitt mótstöðu á enum vonða degi, og getið, að öllu yfirunnu, staðizt.

14. Standið því gyrtir sannleika um lendar yðar. Verið iklæddir brynju réttlætisins,

15. Og útbúið fætur yðar, svo að þeir séu reiðubúnir til að flytja fagnaðarboðskap friðarins.

16. En um fram alt, grípið

skjöld trúarinnar, sem þér munuð geta slókt með öll eldleg skeyti hins vonða;

17. Og takið hjálm hjálpraðisins og sverð Andans, sem er Guðs orð.

18. Biðjið á sérhverri tíð í anda með als konar bænum og beiðni, og verið árvakrir í hinu sama og sífeldlega stöðugir í fyrirbeiðslu fyrir öllum heilögum,

19. Og fyrir mèr, að þá eg lýk upp munnni mínum, veitist mèr orð til þess einarðlega að boða leyndardóm náðarlærdómsins,

20. Hvers sendiboði eg er í fjötrum, og að eg megi kenna lærdóminn með djörfúng, eins og vera ber.

21. En svo að þér einnig fáiið að vita um mína hagi, hvernig mèr líður, þá mun Tykíkus, minn elskulegur bróðir og trúr þjón Drottins, skýra yður frá því öllu.

22. Eg sendi hann einmitt þess vegna til yðar, að þér fáiið að vita, hvernig mèr líður, og til þess hann huggi hjörtu yðar.

23. Friður sé með bræðrunum, og elska ásamt trú af Guði Föður og Drottni Jesú Kristi.

24. Náð sé með öllum þeim eilíflega, sem elska Drottinn vorn Jesúm Krist, amen.

SÁNKTI PÁLS PISTILL

TIL

FILIPPÍBORGARMANNA.

1. KAPÍTULI.

Páll óskar Filippíborgarmönnum góðs; þakkar Guði fyrir þá og biður fyrir þeim; létur þá vita, að fjötur hans miði kristuinni til eflingar, og segist vilja lifa og líða, ef það gæti orðið þeim til framfara; áminnir þá til stöðuglyndis við kristilega trú.

PÁLL og Tímóteus, þjónar Jesú Krists, óska öllum Jesú Krists heilögum í Filippíborg, ásamt forstjórum og meðhjálpurum,

2. Náðar og friðar frá Guði vorum Föður og Drottni Jesú Kristi.

3. Eg þakka Guð mínum, í hvert sinn sem eg hugsa til yðar;

4. Og ávalt, í öllum mínum bænum, bið eg með gleði fyrir yður öllum,

5. Sökum fastheldni yðar við náðarboðskapinn, frá hinum fyrsta degi, alt til þessa tíma;

6. Þar eð eg fulltreysti því, að hann, sem hefir byrjað hið góða verkið með yður, muni það fullkomna, alt til dags Jesú Krists;

7. Með því það er viðurkvæmilegt fyrir mig, að halda þetta um yður alla, sem ásamt

mèr eruð orðnir hluttakandi í náðinni, þar eð eg hefi yður sífellt í huganum, hvort sem eg er í fangelsi, ellegar eg er að verja náðarlærdóminn og festa hann.

8. Því Guð veit, að eg elska yður alla með ást Jesú Krists;

9. Og bið eg, að elska yðar eflist æ meir og meir, ásamt þekkingu og góðri greind,

10. Svo að þèr getið skilið, hvað rétt er, og sæuð ráðvandi og ámaelislausir alt til Krists aðkomudags,

11. Og sæuð ríkir af ávöxtum kristilegrar dygðar, Guði til lofs og dýrðar.

12. En vitið, bræður, að það, sem fram við mig hefir komið, hefir mikið eft framgáng náðarlærdómsins;

13. Því að það er kunnugt orðið gjörvallri keisarans hirð og öllum öðrum út í frá, að eg er fjötraður vegna Krists.

14. Margir bræður hafa og feingið dug af fjöðrum mínum, og enn meiri djörfúng, til að kenna lærdóminn óskelfdir.

15. Sumir gjöra það að sönnu af öfund og þrætugirni, en aptur aðrir boða Krist af því þeim geingur gott til.

16. Þeir, sem kærleiki dregur til þess, gjöra það, vegna þess þeir vita, að eg er ætlaður náðarlærdóminum til varnar;

17. En hinir, sem gjöra það af þrætugirni, boða ekki Krist af hreinum huga, heldur ætla, að þeir með því bæti nýrri þreyngingu ofan á fjötur mín.

18. En hvað um það? Kristur boðast samt á allar hundir, hvort sem það heldur er af yfirdrepskap, eður með hreinskilni, og af því gleðst eg, og mun framvegis gleðjast;

19. Því eg veit, að þetta verður mér til heilla, sakir yðar bæna og með tilstyrk Jesú Krists Anda.

20. Því það er innileg laungun mín og von, að eg í einu muni til skammar verða, heldur að Kristur muni, fyrir mína djarflegu kenningu nú, eins og ávalt, vegsamast fyrir minn líkama, hvort heldur það verður með mínu lífi, eður dauða.

21. Því að lifa er mér Kristur, en að deya er ávinningur fyrir mig.

22. En ef líf líkamans er ábati fyrir verk mitt, þá veit

eg ekki, hvort eg á heldur að kjósa.

23. En eg á úr tvennu vöndu að ráða: mig lángrar til að losast hëðan og vera með Kristi, því það væri miklu betra;

24. En það er nauðsynlegra yðar vegna, að eg dvelji í líkamanum;

25. Og það veit eg fyrir víst, að eg muni lifa, og lifa ásamt yður öllum, yður til framfara í trúnni og gleði af henni;

26. Svo að yðar fögnuður í Jesú Kristi vaxi fyrir mína skuld, þá eg kem aptur til yðar.

27. Einúngis hegðið yður eins og sambodið er náðarlærdómi Krists, svo að hvort heldur eg kem og finn yður, ellegar verð fjarlægur, þá megi eg fá þá fregn um yður, að þèr standið stöðugir í einum anda, og verjið samhuga trú náðarlærdómsins,

28. Og látið í einu hugfallast fyrir móttöðumönnunum, sem þeim er glötunar fyrirbodi, en yður heilla merki, og það frá Guði.

29. Því yður er sú náð veitt, fyrir Krists sakir, ekki einúngis að trúa á hann, heldur og þjást hans vegna;

30. Með því þèr eigið í sömu baráttu, sem þèr áður sáuð mig eiga í, og nú fáðið fregn um.

2. KAPÍTULI.

Postulinn áminnir til bróðurlegs kærleika og lítillætis; að dæmi Jesú, sem var gjörður vegsamlegur, skuli þeir og gjöra sig sömu djúðar verðuga; er reidubúinn að deya fyrir Krists lærdóm. Segist senda Timóteus, en síðar Epafrodítus. Gjörir sér jafnvel von um, að geta sjálfur komið til þeirra.

ÞESS vegna, ef nokkuð má sín hjá yður upphvatning í nafni Krists, kærleiksfull aðvaran, samfélag Andans og viðkvæmt hjartapel,

2. Þá gjörið mína gleði fullkomna með því, að þér séuð allir með einum huga, hafið innbyrðis kærleika, séuð samlyndir og á eitt sáttir,

3. Gjörið ekkert af þrætu-girni, eður fyrir hægómadyrd, heldur að sérhver með lítillæti álíti annan sér æðri;

4. Og sérhver líti ekki einúngis til síns gagns, heldur og annara.

5. Því látið sama lunderni vera í yður, sem var í Jesú Kristi;

6. Sem þó hann væri í Guðs mynd, miklaðist ekki af því, að hann var Guði líkur,

7. Heldur mínkaði sjálfan sig, tók á sig þjóns mynd, varð mönnum líkur,

8. Og að útvortis hætti sem maður. Hann lítillækkaði sig sjálfan, og var hlýðinn allt fram í dauðann, já, fram í dauðann á krossinum.

9. Fyrir því hefir og Guð hátt upphafið hann, og gefið honum tign, sem er allri tign æðri,

10. Svo að öll knè skulu beygja sig fyrir Jesú tign, bæði þeirra, sem eru á himni og á jörðu, og undir jörðunni,

11. Og sérhver túnga viðurkenna, að Jesús Kristur er Drottinn, Guði Föður til dyrdar.

12. Þess vegna, mínir elskanlegir, með því þér hafið ætíð verið hlýðnir, þá efið sáluhjálp yðar með ótta og andvara, ekki einúngis eins og meðan eg var nálægur, heldur enn fremur nú í fjærveru minni.

13. Því það er Guð, sem optir sinni velþóknun kemur því til vegar í yður, bæði að þér viljið og framkvæmið.

14. Gjörið allt án mögls og þráttunar,

15. Svo að þér séuð óaðfinnanlegir og prettalausir, flekklaus Guðs börn mitt á meðal þessarar rángsnúnu og gjörspiltu kynslóðar. Skinið á meðal þessara, eins og ljós í heiminum,

16. Og haldið fast við lífsins orð mér til sóma á degi Krists, svo að eg hafi ekki til einskis hlaupið eður unnið til ónýtis.

17. En þó mínu blóði verði

úthelt yfir fórn og þjónustu mína að trú yðvarri, þá gleðst eg af því, og samgleðst yður öllum.

18. En gleðjizt þér líka af hinu sama, og samgleðjizt með mér.

19. Eg hefi þá von til Drottins Jesú, að eg bráðum muni geta sent Tímóteus til yðar, svo mér verði hughægra, þá eg fæ að frétta af yður.

20. Því eingan hefi eg mér jafn-samlyndan, eður þann sem eins einlæglega sè ant um yður.

21. Því allir leita eigin hagnadar, en ekki þess, sem Jesú Krists er.

22. En þér þekkið Tímóteusar reyndu dygd, að hann hefir, eins og sonur með föður sínum, þjónað að kristnibodinu með mér.

23. Hann hygg eg að senda, undireins og eg er búinn að fullsjá, hvað um mig verður;

24. En eg hefi þá von til Drottins, að eg og bráðum muni koma sjálfur.

25. Samt hèlt eg nauðsynlegt, að senda til yðar bróður vorn Epafrodítus, minn samlagsþjón og stríðsfelaga í kristnibodinu, en yðar sendimann og erindsreka í því, að bæta úr þörf minni.

26. Hann saknaði yðar allra

svo mjög, að hann varð hugsjúkur út af því, að þér höfðuð frétt, að hann hefði verið sjúkur;

27. Hann varð og veikur, og nærri að kominn dauða, en Guð miskunaði honum; en ekki einungis honum, heldur líka mér, svo mér ekki bættist hrygð á hrygð ofan.

28. Þessa vegna hraða eg því heldur, að senda hann, svo að þér gleðjizt, þá þér fáid að sjá hann aptur, og svo mér verði hughægra.

29. Takið því með öllum fagnaði á móti honum í Drottni, og hafið þvílíka menn í heiðri;

30. Því að í Krists erindi var hann að kominn dauða, þar eð hann stofnaði lífi sínu í hættu, svo hann uppbætti það, sem brast á yðar umönnun fyrir mér.

3. KAPÍTULI.

Páll tekur vara fyrir falskennendum; segist einungis hrósa sér af Jesú Kristi, og keppast eptir hnossi eilífrar sælu; lastar holdlega sinnada.

AÐ öðru leyti, bræður mínir, gleðjizt í Drottni. Mér þykir ekki mikið fyrir því, að skrifa yður hið sama, en yður er það til styrkingar.

2. Varið yður á hundunum, varið yður á hinum vondu verkamönnum, varið yður á afskurninni,

3. Því vèr erum hinir (rètt) umskornu, vèr, sem dýrkum Guð í anda, og hrósum oss af Jesú Kristi, en höfum ekki traust á holdlegum hlutum;

4. Jafnvel þó eg einnig í tilliti til hins holdlega hafi það, sem eg geti treyst; því ef öðrum þykir, að hann geti treyst holdinu, þá get eg það miklu fremur;

5. Eg er umskorinn á áttunda degi, er af kyni Ísraels og Benjamíns ættkvísl, hebreskur í báðar ættir, og með tilliti til lögmálsins Farísei,

6. Sem af vandlæti fyrir trú fedra minna ofsókti söfnuðinn, og var í ráðvendni eptir lögmálinu óstraffanlegur.

7. En það, sem (áður) var mèt ávinníngur, met eg nú tjón sakir Kristis;

8. Já, eg álít alt fyrir tjón, hjá því ágæti, að fá þekkingu á Jesú Kristi, Drottni mínum, fyrir hvers sakir eg hefi mist alt, og met það ekki meir en sorp, svo eg ávinni Krist,

9. Og sè í sameiníngu við hann, og leiti ekki rættlætíngar af hlýðninni við lögmálið, heldur þeirrar rættlætíngar, sem Guð veitir fyrir trúna á Jesúm Krist;

10. Svo að eg öðlist þekkingu á honum og á krapti hans

upprisú, og hluttekningu í hans þíslum, og verði líkur honum í dauða hans,

11. Ef mèt audnast að ná upprisú framliðinna.

12. Ekki að eg hafi þegar náð hnossinu, eður sè búinn að enda skeiðið; heldur keppist eg eptir að höndla það, með því eg er höndlaður af Kristi.

13. Bræður mínir, ekki álít eg mig enn að hafa náð hnossinu;

14. En eitt gjöri eg: eg gleymi því, sem bak við mig er, en seilist eptir því, sem fyrir framan er, og skunda til takmarksins, til þess himneska hnossins, sem Guð frambyður mèt fyrir Jesúm Krist.

15. Þannig sèum vèr sinnaðir, sem fullkomnir erum. En ef þèr eruð í nokkru á öðru máli, þá mun Guð opinbera yður þetta;

16. Einúngis að vèr gaungum eptir sömu (reglu), að svo miklu leyti sem vèr höfum faung á.

17. Bræður, breytið eptir mèt, og lítið til þeirra, sem breyta eins og vèr, sem erum yðar fyrirmynd;

18. Því margir breyta sem óvinir Kristi kross, sem eg hefi optlega talað um til yðar og nú tala grátandi um,

19. En afdrif þeirra verður tortýning, sem hafa magann fyrir sinn Guð, og þykir sómi að skömmunum og hafa hugann festan við jarðneska muni.

20. Því vort föðurland er á himni, hvaðan vèr væntum lausnarans, Drottins Jesú Krists,

21. Sem mun ummynda líkama vorrar lægingar, svo að hann verði líkur hans dýrðarlíkama eptir þeim krapti, sem hann hefir til að leggja alt undir sig.

4. KAPÍTULI.

Postullinn hvetur til samlyndis, til guðrakilegrar gleði og ástundunar í öllu, sem gott er; hrósar Filippíborgarmanna örlæti við sig; ber kveðjur.

ÞESS vegna, mínir elskanlegu og ástfólgnu bræður, þér gleði mín og heidurs kóróna, haldið yður fast við Drottinn, þér elskanlegir.

2. Evódiu og Syntykku áminni eg, að þær séu samlyndar í Drottni,

3. Einnig bið eg þig, minn trúlyndi samþjón, að þú takir þær að þér, því þær aðstodudu mig, þá eg bodadi náðarlærdóminn, ásamt með Klemens og öðrum mínum liðsmönnum, hverra nöfn standa í lífsins bók.

4. Gleðjið yður ávalt í Drottni;

og enn aptur segi eg, gleðjið yður!

5. Yðar hógværd verði öllum kunnug;

6. Drottinn er nálægur. Verið ekki hugsjúkir um nokkurn hlut, heldur látið í öllum hlutum yðar óskir koma fyrir Guð í bæna ákalli með þakkargjörð.

7. Þá mun friður Guðs, sem er æðri öllum skilningi, halda yðar hjörtum og hugsunum stöðuglega við Jesúm Krist.

8. Að öðru leyti, kærir bræður, hvað sem satt er og sómasamlegt, hvað réttvíst er, hvað skírlíft er, hvað elskuvert er eður gott afspurnar, hvað dygdugt er, hvað lofsvert er, gefið gaum að því.

9. Breytið eptir því, sem þér hafið lært og numið og heyrt af mér, og þér hafið sæð mig gjöra; þá mun friðarins Guð vera með yður.

10. Næsta mjög gladdist eg í Drottni, að hagar yðar hefir svo batnað, að þér gátuð hugsad til mín; sem þér að sönnu (alt af) hafið gjört, en yður vantadi tækifæri.

11. Ekki segi eg þetta vegna minnar þarfar, því eg hefi lært að láta mér nægja það, sem fyrir hendi er.

12. Eg veit, hvað það er, að

vera í niðurlægingu; eg veit og, hvað það er, að hafa als nægtir; hvervetna og í öllum hlutum er eg reyndur orðinn, að vera mettur og að vera svángur, að hafa nægtir og líða skort.

13. Alt megna eg fyrir hans hjálp, sem mig styrkvan gjörir.

14. Eingu að síður gjörðuð þér vel í því, að taka þátt í minni þreyngingu.

15. Þér vitid og, Filippíborgarmenn, að í upphafi kristindómsins, þegar eg fór frá Masedóníu, að einginn söfnuður hefir miðlað mér neinu í gáfu og þágu nafni, nema þér einir.

16. Því þá eg var í Tessaloníku, senduð þér mér einu sinni, já, tvisvar, til nauðpurfta minna.

17. Ekki að mér væri svo umhugað um gjöfina, sem um

ábata þann, er af henni flýtur í yðar sjóð.

18. Eg hefi meðtekið alt, og hefi yfirfljótanlega nóg, síðan eg meðtók það sem þér senduð með Epafrodítusi, hið ilm-anda reykelisi, þá fórn, sem Guði er þekk og velþóknanleg.

19. En minn Guð mun uppfylla allar yðar þarfir af sinni dýrdlegu nægt vegna Jesú Krists.

20. Guði og Föður vorum sè vegsemd að eilífu, amen.

21. Heilsid sérhverjum heilögum í Jesú Kristi. Yður heilsa bræðurnir, sem með mér eru.

22. Yður heilsa allir heilag-ir, en einkanlega keisarans heimilismenn.

23. Náðin Drottins vors Jesú Krists sè með yður öllum, amen.

SÁNKTI PÁLS PISTILL

TIL

KÓLOSSABORGARMANNA.

1. KAPÍTULI.

*Góðar óskir. Páll þakkar Guði fyrir kristni-
töku þeirra og kristilega framför, sem hann
óskar að vaxi. Talar um Krist og hans frid-
þægingu; að heidungjarnir sdu einnig hlut-
takandi í henni, og að hann sjálfur sè verkfæri
Guðs í kristniþöðinu hjá þeim.*

PÁLL, að Guðs vilja postuli Jesú Krists, og Tímóteus bróðir,

2. Óska yður, heilögum bræðrum í Kólossaborg og trúuðum

í Kristi, náðar og friðar af Guði vorum Föður.

3. Þakkir gjörum vèr Guði, Föður Drottins vors Jesú Krists, og biðjum ávalt fyrir yður,

4. Frá því vèr heyrðum um trú yðar á Jesú Kristi og elsku til allra heilagra,

5. Vegna þeirrar vonar, sem yður er geymd á himni, og sem þèr hafid áður heyrt um í sannleiks orði náðarlærdómsins,

6. Sem til yðar er kominn, eins og um allan heim, og ber ávöxt og útbreiddist meir og meir, eins og hjá yður, frá þeim degi þèr heyrduð og feinguð þekkingu á Guðs náð í sannleikans lærdómi,

7. Eins og Epafras, vor elskulegur samþjón, hefir yður hann kent, sem er trúr Krists þjón hjá yður,

8. Og sem hefir sagt oss frá kærleika yðar í Andanum.

9. Þess vegna höfum vèr einnig, frá þeim degi vèr heyrðum frá yður, ekki af látið að biðja fyrir yður, og óska, að þèr fylltuzt þekkingar á Guðs vilja, með als konar speki og andlegum skilníngi,

10. Svo að þèr breytið eins og Drottni er sambodið, honum til þóknunar á allan hátt,

11. Sèuð ávaxtarsamir í als

konar góðum verkum, vaxið í þekkingu á Guði, eflizt af hans dýrdarmætti, í algjörðum dugnaði, til als háttar þolgæðis og stöðuglyndis með glöðværð.

12. Vèr þökkum Föðurnum, sem gjörði oss hæfa til að fá hlutdeild í arfleifð heilagra í ljósinu,

13. Með því hann hreif oss frá myrkursins valdi, og flutti oss inn í ríki síns elskulega Sonar,

14. Fyrir hvern vèr höfum lausnina, fyrirgefningu syndanna;

15. Sem er ímynd ósýnilegs Guðs, frumgetningur allrar skepnu;

16. Því að fyrir hann er alt skapað, sem er á himni og á jörðu, hið sýnilega og hið ósýnilega, hásæti, herraveldi, höfðingja-dómar og yfirráð; allir hlutir eru skapaðir fyrir hann, og (stefna) til hans.

17. Og hann er fyrri en alt, og alt viðhelzt fyrir hann;

18. Og hann er höfuð á safnadarins líkama, hann er upphafið, frumburður enna dauðu, svo að hann hafi yfirburði yfir alla.

19. Því það þóknadist Guði, að öll fylling skyldi búa í honum,

20. Og að koma öllu í sátt við

sig fyrir hann, bæði því sem er á jörðu og á himni, með því hann samdi frið fyrir hann með blóði hans á krossinum.

21. Einnig yður, sem forðum voruð fráhverfir og óvinir (hans) í huga, sökum yðar vondra verka,

22. Yður hefir hann nú sátta gjört, fyrir deyðingu hans holdlega líkama, svo hann láti yður koma fram fyrir sig, heilaga, lýtalausa og óaðfinnanlega,

23. Ef þèr að eins standið grundvallaðir og stöðugir í trúnni, og látið ekki bifa yður frá von þess náðarlærdóms, sem þèr hafið numið, og boðaður er sérhverri skepnu undir himninum, hvers þjón eg, Páll, einnig er orðinn.

24. Nú fagna eg í þjáningum mínum yðar vegna, og uppfylli á mínu holdi það, sem vantaði á Kristis þjáningar, fyrir hans líkama, sem er söfnudurinn,

25. Hvers þjón eg er orðinn, eptir þeirri ráðstöfun Guðs, sem mér er á hendur falin yðar vegna, að útbreiða Guðs orð,

26. Þann leyndardóm, sem hulinn var öldum og kynkvíslum, en nú er opinberaður hans heilögum.

27. Þeim vildi Guð opinbera, hvílikur dýrðar-ríkdómur þessi leyndardómur er fyrir þjóðirn-

ar, sem er Kristur í yður, von dýrðarinnar.

28. Þenna boðum vèr, með því vèr áminnum sérhvern, og fræðum sérhvern mann í allri speki, svo vèr getum leitt hvern mann algjörvan í Kristó fram (fyrir Guð);

29. Til þess vinn eg og stríði, styrktur af hans krapti, er sýnir sig í mér volduglega kröptugan.

2. KAPÍTULI.

Páll er áhyggjufullur, að Kólössaborgarmenn kumi að leidast afvega af villumönnum; biður þvi, að þeir haldi fast við hina sönnu Kristis trú; sannar, að Jesús hafi gefið þeim betri sáluhjálpar meðöl, en útvortis helgisíðir Gjöfuga og heidninja gátu veitt.

ÞVI eg vil, að þèr vitið, hvílíka baráttu eg hefi haft yðar vegna og þeirra, sem búa í Laódísea, og svo margra, sem ekki hafa sæð mig sjálfan,

2. Til þess að hjörtu þeirra mættu styrkjast, og þeir sjálfir í elsku sameinast, og öðlast gjörvallan ríkdóm fullkomins skilníngs, þekkinguna á Guðs leyndardómi,

3. Sem allir fjársjóðir spekinna og þekkingarinnar eru fólgnir í.

4. En þetta segi eg, svo einginn tæli yður með mælskulegum orðum.

5. Því þó að eg, að líkamanum

til, sè fjarlægur, þá er eg samt nálægur í anda, og gleðst, þá eg sè yðar reglusemi og fastheldni við trúna á Krist.

6. Breytið því samkvæmt lærdómi Drottins vors Jesú Krists, eins og þèr hafid hann numið,

7. Rótfestir og bygðir á Kristi (sem grundvelli), stöðugir í trúnni, eins og hún hefir yður verið kend, og vaxandi í henni með þakkargjörð.

8. Varizt, að nokkur hertaki (blindi) yður með heimsspeki og hægómlegri villu, eptir manna setningum, eptir stafrófi heimsins, en ekki eptir Kristi;

9. Því í honum býr öll fylling guðdómsins líkamlega,

10. Og í honum eruð þèr sannauðugir vorðnir, honum, sem er höfuð als höfðingjaldóms og yfirvalds;

11. Fyrir hann eruð þèr og umskornir þeirri umskurn, sem ekki er með höndum gjörð, heldur innifalin í afleggíngu syndum spiltrar náttúru, það er, þèr eruð umskornir með Krists umskurn,

12. Með því að þèr eruð með honum greptradir í skírninni, í honum og með honum eruð þèr og upp risnir fyrir trúna á mátt Guðs, er upp vakti hann frá dauðum.

13. Einnig yður, sem dauðir voruð í yfirtroðslunum og yfirhúð yðvars holds, lífgaði Guð, með honum, með því að hann fyrirgaf oss öll vor afbrot,

14. Afmáði það skuldabréf, sem stílað var í gegn oss og innifalið var í lagasetningum, og burt tók það, þá hann negldi það á krossinn.

15. Hann fletti vopnum hina voldugu og mektugu, leiddi þá opinberlega fram til sýnis, og hrósaði sigri yfir þeim á honum (krossinum).

16. Látið þess vegna eingan fordæma yður fyrir mat eður drykk, eður nokkuð það, sem snertir hátíðir, túnglkomur eður hvíldardaga,

17. Sem alt er skuggi hins eptirkomanda, en Kristur er líkaminn sjálfur.

18. Látið eingan taka hnossið frá yður, er þykist af auðmýkt sinni og eingladyrkun, gefur sig í það, sem hann aldrei hefir sèð, og upp hrokast hægómlega af sínu holdlega hugarfari,

19. En heldur sèr ekki til höfuðsins, af hverju allur líkaminn, styrktur og samteingdur með líðum og taugum, tekur guðlegan þroska.

20. Ef þèr eruð dánir með Kristi frá stafrófi heimsins, því bindið þèr yður þá við

þvílíka setninga, eins og þér lifðuð í heiminum :

21. “Þú skalt ekki snerta, ekki smakka, ekki taka á?”

22. Alt þetta verður til spillingar fyrir vanbrúkun, eptir manna boðordum og lærdómum,

23. Sem hafa að sönnu á sér vizku yfirbragð, en eru inni falin í sjálfgjörðri dýrkun, (uppgerðar) auðmýkt og meingjörðum við sjálfan sig, án þess að rækja líkamann eins og hann þarf við.

3. KAPÍTULI.

Sannir Kristnir eiga að meta meira hið himneska, en hið jarðneska, aðleggjá hið forna háttalag, en fylgjá nýju; einkum stunda bróðurlega elsku og hafa í öllu Krists vilja og boð fyrir augun; skyldur hjóna, barna, foreldra og þjóna.

FYRST þér eruð ásamt með Kristi upp risnir, þá keppizt eptir því, sem er á hæðum, þar sem Kristur situr til hægri handar Guði.

2. Hafið hugann á hinu himneska, en ekki á hinu jarðneska.

3. Því þér eruð dánir, og líf yðvart er falið með Kristi í Guði.

4. En þegar Kristur, vort líf, opinberast, þá munuð þér og ásamt honum í dýrð opinberast.

5. Deyðið því yðar jarðnesku limu, frillulífi, saurlifnað, losta,

vonda tilteygingu og ágirnd, sem er skurdgoda dýrkan.

6. Fyrir slíkt (athæfi) kemur hegning Guðs yfir börn vantrúarinnur,

7. Í hverra tölu þér forðum voruð, meðan þér lifðuð þessum löstum.

8. En afleggið nú alt þetta: reiði, bræði, vonzku, lastmæli, svívirðilegt tal af yðrum munn.

9. Ljúgið ekki hver að öðrum, þar þér hafið afklædztt hinum gamla manni og hans háttalagi,

10. En íklædztt nýum, sem endurnýaður er til þekkingar samkvæmt þess mynd, sem hann hefir skapað.

11. Hér er einginn munur á grískum manni og Gyðingi, á umskornum og óumskornum, útlending, Skýta, þræli edur frjálsum, heldur er Kristur alt og í öllum.

12. Íklædztt því, eins og Guðs útvaldir heilagir og elskanlegir, hjartgróinni meðaumkun, góðvild, litillæti, hógværd, lángrundargæði.

13. Umberid hver annan, og fyrirgefið hver öðrum, ef einhver yðar hefir kærumál öðrum á móti; eins og Kristur hefir fyrirgefið yður, svo skuluð þér og einnig gjöra.

14. En um fram alt íklædztt

elskunni, því hún er band algjörleikans;

15. Þá mun friður Krists ríkja í yðrum hjörtum; til þessa friðar eruð þér og einnig kallaðir í einum líkama (sameiginlega); og verið (fyrir það) þakklátir.

16. Látið Krists orð ríkuglega búa hjá yður, svo að þér með allri speki kennið hver öðrum, og áminnið hver annan með sálum, saungum og andlegum lofkvæðum, sætlega sýngjandi Drottni lof í yðrum hjörtum.

17. Hvað helzt sem þér aðhafizt í orði eður verki, þá gjörið alt í nafni Drottins Jesú, þakkaði Guði og Föður fyrir hann.

18. Þér konur, verið bændum yðar undirgefnar í Drottni eins og vera ber.

19. Þér menn, elskið yðar eiginkonur, og verið ekki beisklundadir við þær.

20. Þér börn, verið hlýðin foreldrunum í öllu, því það er Drottni þóknanlegt.

21. Þér fedur, uppertið ekki yðar börn, svo að þau verði ekki huglaus.

22. Þér þrælar, verið hlýðnir í öllu yðar jarðnesku Drottnum, ekki með augnaþjónustu, eins og þeir, er vilja mönnum þóknast, heldur með hjartans

einlægni, eins og þeir, er Drottin óttast;

23. Og gjörið alt, hvað helzt sem þér vinnið, með einlægu geði, eins og það sè fyrir Drottin, en ekki menn,

24. Og vitið, að þér munuð taka sælu í arf til endurgjalds af Drottni, því þér þjónið Drottni Kristi.

25. En sá rángt aðhefst, mun bera úr býtum gjöld fyrir rángsleitni sína, því hær er ekki manngreinar álit.

4. KAPÍTULI.

Skyldur við drottna; stöðuglyni í hæn, forsjáni í ræðu og umgeingni; Tylkikus og Onesimus eiga að segja, hvernig Páli líði; heilsanir; bréfið á að lesast af söfnuðinum í Laólísea. Arkippus áminnist. Góðar óskir.

ÞÉR, drottmar, veitið þrælunum það, sem rétt er og sanngjarnlegt, og munið til þess, að þér eigið og Drottin á himni.

2. Verið stöðugir í bæninni og árvakrir í henni með þakkar-gjörð.

3. Biðjið jafnframt fyrir oss, að Guð greiði veg kenningu vorri, til að boða leyndardóm Krists, fyrir hvers sakir eg em nú bundinn,

4. Svo að eg megi auglýsa hann, eins og mér byrjar að tala.

5. Umgángizt viturlega þá, sem fyrir utan söfnuðinn

eru, og kaupið hinn hentuga tíma.

6. Yðar ræða sè ætíð ljúfleg og salti krydduð, svo að þèr vitið, hvernig þèr eigið að svara sèrhverjum.

7. Vor elskulegur bróðir Tykíkus, trúr þjón og samþjón í Drottni, mun láta yður vita alt um mína hagi.

8. Eg sendi hann til yðar einmitt til þess, að eg fái frètt af yður, og til þess hann huggi yðar hjörtu,

9. Og ásamt honum Onesímus, trúan og elskulegan bróður, landa yðar; þeir segja yður allar frèttir hèðan.

10. Yður heilsar Aristarkus, sambandíngi minn, og Markús frændi Barnabasar, um hvern þèr hafið boðorð feingið. Ef hann kemur til yðar, þá veitið honum góðar viðtökur.

11. Sömuleiðis heilsar yður Jesús, að viðurnefni Jústus. Þessir eru umskornir, og þeir einustu, sem hafa verið mínir meðhjálparar í Guðs ríkis útbreiðslu, og mèr til mikillar huggunar.

12. Enn framar heilsar yður Epafras, Krists þjón og landi yðar. Hann stríðir sífeldlega fyrir yður með bænnum, að þèr megið stöðugir standa, algjörðir og fullkomnir í öllu því, sem Guð vill.

13. Því þann vitnisburð gef eg honum, að honum sè mjög ant um yður og þá, sem búa í Laódísea og Híeropólís.

14. Læknirinn Lúkas, vor elskanlegur, heilsar yður, og Demas.

15. Heilsid þèr bræðrunum í Laódísea, Nymfasi og söfnuðinum, sem kemur saman í húsi hans.

16. Þegar þèr eruð búnir að lesa brèf mitt til yðar, þá látið líka lesa það í söfnuðinum í Laódísea; lesið þèr og brèfið frá Laódísea.

17. Segið Arkippusi: gættu þjónustu Drottins, sem þú hefir tekið við, að þú veitir henni fullnustu.

18. Kveðjan er skrifuð með minni, Páls, eigin hendi. Minnizt fjötra minna. Náð sè með yður.

SÁNKTI PÁLS FYRRI PISTILL

TIL

TESSALONÍKUMANNA.

1. KAPÍTULI.

Góðar óskir. Páll þakkar Guði og hrósar þeirra fúsleika að taka kristni, bróðurkærleika þeirra og þolinmæði.

PÁLL og Sílvanus og Tímóteus óska yður, söfnuði Guðs Föður og Drottins Jesú Krists í Tessaloníku, náðar og friðar af Guði vorum Föður og Drottni Jesú Kristi.

2. Ávalt þökkum vör Guði fyrir yður alla, þá vör minnumst yðar í vorum bænum,

3. Og erum sífeldlega minnugir yðar atorkusömu trúar og óþreytanlegu elsku og stöðugu vonar á Drottni vorum Jesú Kristi fyrir augliti Guðs og Föður vors,

4. Með því vör vitum, góðir bræður af Guði elskadir, hvernig útvalningu yðar var háttað,

5. Að kenning vor um náðarlærdóminn hjá yður var ekki fólgin í orðum einum, heldur í krapti, Heilögum Anda og fullkominni sannfæringu, eins og þér líka vitið, hvílíka vör sýndum oss yður til handa hjá yður.

6. Og þér hafið breytt eptir oss og Drottni, með því þér meðtökuð lærdóminn í miklum þreyngingum með fögnuði Heilags Anda,

7. Svo að þér eruð orðnir fyrmynd allra trúaðra í Masedóníu og Akkealandi;

8. Því að frá yður hefir orð Drottins hljómað, ekki einungis í Masedóníu og Akkealandi, heldur er og trú yðar á Guði kunnug orðin alstadar, svo vör ekki þurfum um það að tala;

9. Því menn gjöra orð á því, hvílíka komu vör áttum til yðar, og hvernig þér snèruð yður til Guðs frá skurðgodunum, til að þjóna lifandi og sönnum Guði,

10. Og að vænta Sonar hans frá hinni, sem hann uppvakti frá dauðum, Jesú, er frelsar oss frá hinni yfirvofandi hegningu.

2. KAPÍTULI.

Páll talar um, hvernig hann haji hegðað sèr hjá þeim; þakkar Guði fyrir, að þeir svo fúslega tóku hans kenningu, og talar um ofsóknir, er þeir mega sata; talar um laungun sína að jinna þá.

PÍ sjálfir vitid þer það, bræður, að koma vor til yðar var ekki ávaxtarlaus;

2. Heldur þótt ver áður í Filippiborg, eins og yður er kunnugt, þyldum ilt og værum smánaðir, höfðum ver þó hugdyrfð í Guði vorum til að boda hjá yður náðarlærdóm Guðs með mikilli baráttu.

3. Því að hvorki spratt kenning vor af villu, nè sérplægni, nè velum;

4. Heldur höfum ver kent, eins og Guð hefir álitid oss þess maklega, að trúa oss fyrir náðarlærdóminum, ekki sem þeir, er mönnum vilja þóknast, heldur Guði, sem rannsakar hjörtu vor.

5. Því hvorki höfum ver nokkuru sinni farið með hræsnisfortölur, eins og yður er kunnugt, nè leidzt af ágirnd, Guð er þess vottur,

6. Nè leitað lofstírs af mönnum, hvorki af yður nè öðrum;

7. Þó ver gætum verið mikillátir, sem postular Krists, en ver sýndum oss milda við yður.

8. Eins og fóstura hjúkrar börnum sínum, eins erum ver yður ástúðlegir, og erum fúsir til, ekki einúngis að útbyta yður náðarlærdómi Guðs, heldur og til að gefa yður vort eigið

lif, því þer eruð orðnir oss ástfólgnir.

9. Þer munið, bræður, eptir erfíði voru og mæðu; til þess ver verum eingum yðar til þýngsla, unnum ver nótt og dag, og boðuðum yður náðarbodskap Guðs.

10. Þer eruð vitni til þess og Guð, hversu heilaglega, réttvíslega og ólastanlega ver hegðuðum oss hjá yður, sem við trúinni höfðuð tekið.

11. Yður er og kunnugt, hversu eg hefi ámint, upphvatt og grátbænt sérhvern yðar, eins og faðir börn sín,

12. Að þer breyttuð verðuglega Guði, er kallað hefir yður til síns ríkis og dýrðar.

13. Þess vegna þökkum ver líka Guði fyrir það án afláts, að þer veittuð viðtöku Guðs orði, er þer námuð af oss, og meðtökuð það ekki sem manna lærdóm, heldur sem Guðs orð, eins og það í sannleika er, og sem líka sýnir sinn krappt á yður, sem trúaðir eruð.

14. Því að yður hefur farizt líkt, bræður, og söfnuðum Guðs í Gyðingalandi, er játazt hafa Jesú Kristi; því þer hafið þólað sama af ættingjum yðar,

15. Sem þeir af Gyðingum, er bæði liflētu Drottinn Jesúm og spámennina; oss hafa þeir og

ofsókt, eru Guði misþóknanlegir og öllum mönnum mótstæðilegir;

16. Þeir meina oss að tala til heiðingjanna, svo að þeir frelist, og uppfylla með því jafnan mælir sinna synda, en hegningin er nú komin yfir þá til fulls.

17. En vèr, bræður, sem um stundar sakir höfum verið sviptir návistum yðar að líkamanum til, en ekki huganum, höfum mikillega haft hug á að sjá yður með mikilli eptirlaungun.

18. Þess vegna hefi eg, Páll, optar en einu sinni viljað koma til yðar, en Satan hefir hamlað oss frá því.

19. Því hver er vor von, vor gleði, vor heiðurs-krans, er vèr getum hrósað oss af? Munuð þèr ekki einnig verða frammi fyrir augliti Drottins vors Jesú Krists, þá hann kemur?

20. Þer eruð sómi vor og vor gleði.

3. KAPÍTULI.

Til þess að frétta af Tessaloníkumönnum segist Páll hafu sent Tímóteus, og þakkar Guði fyrir þá gleðifregn, er hann hafði feingid með honum um stöðuglyndi þeirra. Lángar til að koma til þeirra.

ÞEGAR vèr því gátum ekki leingur við þolað, ræðum vèr það af, að verða einir eptir í Atenuborg,

2. Og sendum Tímóteum, bróður vorn og Guðs verkamann með oss í Krists náðarboðskapi, til að styrkja og örfa yður í trú yðar,

3. Svo að einginn láti trufla sig í þessum þreyngingum; því þèr vitið, að þetta á fyrir oss að liggja.

4. Því þegar eg var hjá yður, þá sagði eg yður fyrir, að vèr mundum þola þreyngingar, sem líka hefir rættzt, eins og yður er kunnugt.

5. Fyrir því, þegar eg hafði ekki leingur viðþol, þá senda eg til að frétta um trú yðar, hvort freistarinn hefði ekki freistað yðar, og vinna vor orðið til einskis.

6. En nú er Tímóteus aptur kominn frá yður til vor, og ber oss gleðifregn um trú yðar og kærleika, og að þèr ávalt minnizt vor til góðs, og girnizt að sjá oss, eins og vèr yður.

7. Sökum þessa erum vèr, bræður, af yður huggaðir í allri þraut og þjáníngu vorri með yðar trúfesti;

8. Því nú lifum vèr, ef þèr standið stöðugir í Drottni.

9. Því hverja þökk megnum vèr að gjalda Guði fyrir yður, fyrir alla þá gleði, er vèr höfum af yður fyrir Guðs augliti?

10. Nótt og dag biðjum vèr innilega, að oss mætti hlotnast að sjá yður og bæta úr brestum trúar yðar;

11. En sjálfur Guð og Faðir vor og Drottinn vor Jesús Kristur greiði veg vorn til yðar.

12. En Drottinn fylli yður og auðgi elsku bæði innbyrðis yðar á milli og til allra, eins og vor elska er til yðar;

13. Til þess að hjörtu yðar megi staðfestast óaðfínanleg í heilagleika, frammi fyrir Guði og vorum Föður, þá Drottinn vor Jesús Kristur kemur ásamt öllum hans heilögum.

4. KAPÍTULI.

Páll upphvetur til framfara í heilagri ráðvæðni, bróðurkærleika og góðum síðum. Talar um, að þeir, sem deya, áður en Kristur kemur til dóms, fari einskis á mis fyrir það.

AÐ öðru leyti biðjum vèr yður því, bræður, og áminnum í Drottni Jesú, að þér takið æ meiri framförum, eins og þér hafið numið af oss, hvernig yður ber að breyta og þóknast Guði.

2. Því þér vitið, hver boðorð vèr höfum yður gefið í umbodi Drottins Jesú;

3. Því það er Guðs vilji, að þér helgist, haldið yður frá frillulífnaði,

4. Að sérhver hafi vit á, að

halda líkama sínum í helgun og heiðri,

5. En ekki girnda bruna, eins og heiðnir menn, er ekki þekkjja Guð;

6. Að einginn veiti yfirgáng eður hafi af bróður sínum í nokkru, því að Drottinn er hegnari als þvilíks, eins og eg hefi áður sagt og brýnt fyrir yður;

7. Því ekki hefir Guð kallað oss til saurlífnaðar, heldur til helgunar.

8. Hver sem þess vegna fyrir-lítur þetta, sá fyrir-lítur ekki menn, heldur Guð, sem og hefir inngefið oss sinn Heilaga Anda.

9. Ekki hafið þér þess þörf, að eg skrifi yður um bróðurkærleikann, því Guð hefir kent yður sjálfum að elskast innbyrðis.

10. Já, þér auðsýnið þessa sömu elsku jafnvel öllum bræðrunum út um alla Masedóníu. En vèr áminnum yður, bræður, að þér takið hær í meiri og meiri framförum,

11. Og leitið sæmdar í því, að lifa rósömu lífi og stunda yðar eigin iðn, og vinna með höndum yðrum, eins og eg hefi yður boðið,

12. Svo að þér umgángizt sómasamlega þá, sem utan

(safnaðar) eru, og seúð upp á eingan komnir.

13. Ekki vil eg, bræður, láta yður vera ókunngt um hina burtsöfnuðu, svo að þér seúð ekki hryggvir, eins og hinir, sem vonarlausr eru;

14. Því ef vèr trúum því, að Jesús sé dáinn og upp aptur risinn, þá mun Guð sömuleiðis fyrir Jesúm ásamt honum leiða til sín þá, sem söfnaðir eru;

15. Því það segi eg yður í Drottins orða stað, að vèr, sem eptir verðum lífs við tilkomu Drottins, munum ekki fyrri verða, en hinir burtsöfnuðu;

16. Því sjálfur Drottinn mun með ákalli, með höfudeingils raust og með Guðs lúðri, af himni niður stíga; og þeir, sem í Kristó eru dánir, munu fyrst upp rísa;

17. Síðan munum vèr, sem eptir erum lifandi, verða hrifnir til skýa ásamt þeim, til fundar við Drottin í loftinu, og munum vèr síðan með Drottni vera alla tíma.

18. Huggið því hver annan með þessum orðum.

5. KAPÍTULI.

Páll hvetur til að vanda lífarni sitt, þar eð Krists koma til dómsins sé hulin; áminnir til elsku við kennifedur, til fríðsemi og fleiri

dygða, og árnar mönnum til þess Guðs aðstöðar; kveðjur og skipan að láta alla lesa pistilinn.

EN þess hafid þér ekki þörf, bræður, að yður sé skrifad um tíma og stundir,

2. Því sjálfir vitið þér gjörla, að dagur Drottins mun koma, sem þjófur á nóttu.

3. Þegar menn segja: “nú er friður og öllu óhætt,” þá mun snögg eyðilegging koma yfir þá, eins og jódsótt yfir þúngaða konu; og þeir munu ekki geta umflúid.

4. En þér, bræður, eruð ekki í myrkri, svo að sá dagur geti yfir yður komid, sem þjófur.

5. Því allir eruð þér ljóssins synir og dagsins synir. Vèr erum ekki (synir) næturinnar nè myrkursins;

6. Sofum því ekki, eins og hinir aðrir, heldur vökum og verum ódruknir;

7. Því þeir, sem sofa, sofa um nætur, og þeir, sem drekka, drekka um nætur.

8. En vèr, sem erum dagsins synir, sènum algádir, íklæddir brynju trúarinnar og kærleikans, og von hjálpræðisins sem hjálmi.

9. Því Guð hefir ekki ætlad oss til ófarsældar, heldur til að öðlast sálhjálp fyrir Drottin vorn Jesúm Krist,

10. Sem dó fyrir oss, svo hvort vèr vektum eður svæfum, þá mættum vèr ásamt honum lifa.

11. Áminnið því hver annan, og effið hver annars sálarheilir, eins og þèr og gjörið.

12. En þess biðjum vèr yður, bræður, að þèr hafið mætur á þeim, sem vinna hjá yður og veita yður forstöðu í Drottni, og áminna yður,

13. Og að þèr auðsýnið þeim sérlega virðingu og elsku fyrir verk þeirra. Verið friðsamir innbyrðis.

14. En framar áminni eg yður, bræður, að þèr áminnið hina óstýrilátu, huggið ístöðulitla, styðjið þá, sem veikir eru, hafið umburðarlyndi við alla.

15. Sjáið til, að einginn gjaldi ilt með illu, en stundið ávalt gott að gjöra, bæði hver öðrum innbyrðis og öllum út í frá.

16. Verið ætíð gladdir.

17. Biðjið án afláts.

18. Gjörið þakkir fyrir allt, því það er Guðs vilji, yður viðvíkjandi í Kristi Jesú.

19. Slökkvið ekki Andann.

20. Fyrirlítið ekki spádómsgáfur,

21. Prófið heldur allt, og haldið því, sem gott er.

22. Haldið yður frá illu, hverrar tegundar sem það er.

23. En sjálfur friðarins Guð helgi yður algjörlega, og allur yðar andi, sála og líkami, varðveitist flekklaust í tilkomu Drottins vors Jesú Krists.

24. Trúfastur er sá, er yður hefir kallað, og hann mun koma þessu til leiðar.

25. Bræður, biðjið fyrir oss.

26. Heilsíð öllum bræðrunum með heilögum kossi.

27. Eg bið yður í nafni Drottins, að þèr látið lesa bréf þetta fyrir öllum heilögum bræðrum.

28. Náðin Drottins vors Jesú Krists sè með yður.

SÁNKTI PÁLS SÍÐARI PISTILL

TIL

TESSALONIKUMANNA.

1. KAPÍTULI.

Góðar óskir. Páll þakkar Guði fyrir þeirra stöðuglyndi og þolinmæði; huggar þá í þeirra þreyngingum og bíður fyrir þeim.

PÁLL, Silvanus og Tímóteus óska yður, Tessaloníkumönnum, söfnuði Guðs Föður vor og Drottins Jesú Krists,

2. Náðar og friðar af Guði Föður vorum og Drottni Jesú Kristi.

3. Skylt er það, bræður, að vèr ætíð þökkum Guði fyrir yður, eins og maklegt er; því trú yðar vex ódum, og kærleiki yðar innbyrdis eflist, sérhvers og allra saman,

4. Svo að vèr sjálfir stærum oss af yður í öðrum söfnuðum Guðs, fyrir yðar stöðuglyndi og trú í öllum þeim ofsóknum og þrautum, er þèr þolið.

5. Og er þetta vottur um rættðemi Guðs, svo að þèr álitizt maklegir Guðs ríkis, fyrir hvers sakir þèr nú ilt líðið;

6. Með því Guð álitur það rættvíst, að endurgjalda þeim þjáníngum, sem yður þjá,

7. En yður, sem þjáist, hvíld með oss, þegar Drottinn Jesús opinberast af himni með einglum veldis síns, í loganda eldi,

8. Og lætur hegningu ganga yfir þá, sem ekki þekkjast Guð og ekki hlýða náðarlærdómi Drottins vors Jesú Krists;

9. Og munu þvílíkir sæta hegningu, eilífri glötum, útskúfadir frá augliti Drottins og frá dýrð veldis hans,

10. Þá hann kemur til að vegsamast meðal sinna heilögu, og til að sýna sig dásamlegan á öllum trúuðum á þeim degi; með því vitnisburði vorum hjá yður hefur verið trúað.

11. Þess vegna biðjum vèr og alla tíma fyrir yður, að Guð vor gjöri yður maklega köllunarinnar, og fullkomni kröptuglega allan honum velpóknanlegan góðleik og verk trúarinnar,

12. Svo að nafn Drottins vors Jesú Krists vegsamist á yður, og þèr af honum, eptir náð Guðs vors og Drottins Jesú Krists.

2. KAPÍTULI.

Páll hrindir þeirri impudun, að Krists koma verði svo bráðum. Lofar Guð fyrir útvalningu Tessaloníkumanna, áminnir þá og biður fyrir þeim.

EN það, er snertir tilkomu Drottins vors Jesú Krists og samsöfnun vora til hans, þá biðjum vèr yður, bræður,

2. Að þèr ekki sèuð fljótir á, að láta yður hræða og trufla, hvorki af nokkrum anda, nè við kenningu eður brèf, eins og það væri frá oss, eins og (tilkomu-)dagur Drottins væri þegar fyrir höndum.

3. Látið eingan villa yður á nokkurn hátt; því ekki (kemur hann), nema fráhræfið fari á undan, og maður syndarinnar birtist, sá sonur glötunarinnar,

4. Er setur sig á móti og rís gegn öllu því, sem Guð eður heilagt kallast; svo að hann sezt í Guðs musteri, og lætur eins og hann væri Guð.

5. Minnizt þèr ekki þess, að eg sagði yður þetta, meðan eg enn þá var hjá yður?

6. Og þèr vitið, hvað það er, sem nú aptrar honum, til þess hann opinberist á sínum íma;

7. Því leyndardómur guðleysisins er þegar farinn að brydda á sèr, einúngis (stendur á því),

að sá verði burt numinn, er nú aptrar því;

8. Því þá mun hinn guðlausi koma í ljós, og honum mun Drottinn Jesús tortýna með anda síns munns, og að eingu gjöra, þá hann birtist dýrðlega í tilkomu sinni.

9. En tilkoma hins guðlausa birtist á hinum glötuðu, fyrir framkvæmið Satans, í als konar krapti, táknum og undrum lyginna og í als kyns vèlum ránglætisins,

10. Af því þeir veittu ekki sannleiks-elskunni viðtöku, svo þeir yrðu hólpnir.

11. Þess vegna mun Guð senda þeim meгна villu, svo að þeir trúi lyginni,

12. Svo að allir sakfelist, sem ekki trúa sannleikanum, en hafa velpóknun á ránglætinu.

13. En skylt er, að vèr ávalt þökkum Guði fyrir yður, bræður, elskadir af Drottni, að Guð hefir frá upphafi útvalið yður til sáluhjálpar í helgun Andans og sannleiks trú.

14. Til þess kallaði hann yður fyrir náðarlærdóms kenningu vora, að þèr skylduð öðlast dýrð Drottins vors Jesú Krists.

15. Bræður, standið því stöðugir og haldið fast við þá lærdóma, er þèr hafið numið,

annaðhvort af kenningu eður bræfi voru.

16. En sjálfur Drottinn vor Jesús Kristur og Guð og Faðir vor, sem elskaði oss og gaf oss af náð eilífa huggun og góða von,

17. Huggi hjörtu yðar og styrki í sérhverju góðu orði og verki.

3. KAPÍTULI.

Páll bíður Tessaloníkumenn að biðja fyrir sér, huggar þá og bíður fyrir þeim; varar við umgeingni við óráðvanda; hvetur að draga dæmi af sér til iðjusemi og góðra verka; gefur reglur um, hvernig menn eigi að hagu sér við óhlýðuga. Kveðja.

AÐ öðru leyti, bræður, biðjið fyrir oss, að orð Drottins megi óðum útbreidast og vegsamast, eins og hjá yður,

2. Og að vèr mættum frelsast frá óráðvöndum og vondum mönnum; því ekki er trúin allra,

3. En Drottinn er trúr, og hann mun styrkja yður og vernda fyrir hinu vonda.

4. En eg hefi það traust til Drottins um yður, að þèr hlýðið og munuð hlýða því, sem eg hefi boðið yður;

5. En Drottinn leiði hjörtu yðar til Guðs kærleika og þolinmæði Krists.

6. En vèr áminnum yður, bræður, í nafni Drottins vors Jesú Krists, að þèr haldið yð-

ur frá hverjum þeim bróður, er hegðar sér óráðvandlega, og ósamkvæmt þeim lærdómi, sem þeir hafa af oss numið.

7. Því sjálfir vitið þèr, hvernig á að breyta eptir oss;

8. Því ekki lifðum vèr ósíðlega hjá yður, nè þaðum brauðvort af nokkrum gefins, heldur unnum vèr með elju og striti nótt og dag, svo vèr værum eingum yðar til þýngsla;

9. Ekki þess vegna, að oss brýsti heimild til þess, heldur til þess, að vèr gætum verið yður fyrirmynd, til að breyta eptir.

10. Því þegar vèr vorum hjá yður, buðum vèr yður, að ef einhver vildi ekki vinna, ætti hann ekki heldur mat að fá.

11. En vèr heyrum, að nokkrir meðal yðar lifi óreglulega, sem ekkert vinna, heldur eru iðjulausir.

12. Í Drottins vors Jesú Krists umbodi bjóðum vèr slíkum mönnum og áminnum þá, að þeir vinni með spekt og hafi sjálfir ofanaf fyrir sér.

13. En þreytízt ekki, bræður, gott að gjöra.

14. Ef sá er nokkur, sem ekki hlýðir áminningu minni í þessu bræfi, þá merkið yður hann, og hafið eingin afskipti af honum, svo hann blygdist;

15. En álitíð hann samt ekki sem óvin, heldur áminnið hann sem bróður.

16. En sjálfur Drottinn friðarins veiti yður frið ætíð og í öllu. Drottinn sè með yður öllum.

17. Kveðjan er skrifuð með minni, Páls, eigin hendi. Það er merki sèrhvers brèfs frá mèr. Svona skrifa eg.

18. Náðin Drottins vors Jesú Krists sè með yður öllum, amen.

SÁNKTI PÁLS FYRRI PISTILL

TIL

TÍMÓTEUS.

1. KAPÍTULI.

Góðar óskir. Páll áminnir Tímóteus um að hindra afbakadan skilning Mosis laga, og vegsamar jafnframt Krists lærdóms kragt til að lagfæra menn og farsala.

PÁLL postuli Jesú Krists, að boði Guðs frelsara vors og Jesú Krists, vonar vorrar,

2. Óskar Tímóteusi, sönnum syni sínúm í trúnni, náðar, miskunar og friðar af Guði vorum föður og Drottni vorum Jesú Kristi.

3. Þegar eg fór til Masedóníu, beidda eg þig að vera kyrran í Efesus og bjóða vissum mönnum, að fara ekki með annarlegar kenningar,

4. Nè gefa sig við æfintýrum og endalausum ættartölum, er frammar valda þrætum, heldur en efla þá ráðstöfun Guðs, sem trúnni viðvíkur.

5. Því augnamið kenningarinnar er kærleikurinn af

hreinu hjarta, góðri samvizku og hræsnislausri trú;

6. En frá þessu eru sumir viknir og hafa snúið sèr til þvættings;

7. Þeir látast vera löglærðir, þótt þeir hvorki skilji sjálfir, hvað þeir segja, nè það, sem þeir telja öðrum trú um.

8. En vèr vitum, að lögmálið er gott fyrir hvern þann, sem hagnýtir sèr það rættilega,

9. Og eg veit, að lögmálið er ekki ætlað rættlátum, heldur hinum ránglátu og þverbrotnu, óguðlegum og stórsyndurum, andvaralausum og vanheilögum, föðurbönnum og móðurbönnum, manndrápurum,

10. Frillulífismönnum, þeim sem skömm drýgja með karlmönnum, manseljendum, lygurum, meinsærismönnum, og gegn sèrhverju öðru, sem

gagnstætt er hinni heilsusamlegu kenningu,

11. Samkvæmt náðarboðskap dýrðar hins sæla Guðs, sem mér er trúað fyrir.

12. Og eg þakka Drottni vorum Jesú Kristi, er mig hefir styrkvan gjört, fyrir það að hann áleit mig trúan og setti mig til sinnar þjónustu,

13. Mig, sem forðum var lastari, ofsóknari og smánari; en mér var miskunað, sökum þess eg gjörði það óvitandi í vantrú.

14. En ríkuglega hefir náð Drottins vors sýnt sig í að efla trú mína á Jesú Kristi og elskuna til hans.

15. Það er sannur lærdómur og í alla stadi viðtöku maklegur: að Jesús Kristur er kominn í heiminn til að frelsa synduga menn og er eg hinn helzti þeirra.

16. En til þess var mér miskunað, að Kristur sýndi á mér stórsyndugum sitt mikla lánglundargeð, þeim til fyrirmyndar, sem síðar trúa á hann, sèr til eilífs lífs.

17. En aldanna konungi, eilífum, ósýnilegum, einum Guði, sè vegsemd og dýrð um aldir alda, amen.

18. En þetta er sú áminning, er eg legg fyrir þig, son minn, Tímóteus, að þú, eptir því

sem áður er um þig spáð, berjist góðri baráttu,

19. Sèrt fastheldinn við trúna og góða samvizku, sem nokkrir hafa frá sèr varpað og líðið skipbrot á trú sinni.

20. Í tölu þessara eru þeir Hýmeneus og Alexander, sem eg hefi gefið í Satans vald, svo að þeir af refsingunni læri að guðlasta ekki.

2. KAPÍTULI.

Páll skipar að biðja fyrir öllum. Reglur um það, hværnig karlmennum og kvennum eigir að hegða sèr í þeirra guðræknis-samkomum.

FYRST og fremst áminni eg því um, að gjörðar sèu bænir, óskir, fyrirbænir og þakkargjörð fyrir öllum mönnum;

2. Fyrir konúngum og öllum valdsmönnum, svo vèr með spekt og rósemi lífum í allri guðrækni og siðprýði.

3. Þetta er gott og þóknanlegt fyrir Guði frelsara vorum,

4. Sem vill, að allir verði hólpnir og komist til þekkingar á sannleikanum;

5. Því einn er Guð, og einn er meðalgangarinn milli Guðs og manna, maðurinn Jesús Kristur,

6. Sem gaf sig sjálfan til lausnargjalds fyrir alla, til vitnisburðar á tilsettum tíma;

7. Til að boða hann er eg

settur prædikari og postuli (eg segi satt og lýg ekki), kennari heiðinna þjóða í trúnni og sannleikanum;

8. Því vil eg, að karlmenn, biðjist hvervetna fyrir, upplýptandi heilögum höndum án reiði og þrætu.

9. Sömuleiðis vil eg, að konurnar skryði sig sómasamlegum búningi, með blygð og hóflæti, ekki með hárflettum, nè gulli, nè perlum eða dýrindis skarti,

10. Heldur (eins og þeim konum sómir, er sýna vilja gudrækni) með góðum verkum.

11. Konan á að læra (taka á móti kenníngunni) hljóðlega, með allri undirgefni,

12. En ekki leyfi eg nokkurri konu að kenna eða taka sèr vald yfir mannum, heldur á hún að vera kyrlát;

13. Því fyrst var Adam myndaður, Eva þar á eptir;

14. Og Adam tældist ekki, heldur var konan tæld og gjörðist brotleg.

15. En hún verður hólpín vegna barnburðarins, ef þær standa stöðugar í trú, kærleika og heilagleika samfara hóflæti.

3. KAPÍTULI.

Reglur, hvílíkum þeim byrji að vera, sem teknir eru til forstöðu- og þjónustumanna safnaðanna; minnir Tímóteus á grundvöll kristilegrar trúar.

ÞAÐ er áreiðanlegt orð, að ef einhver gírnist biskups-embætti, þá gírnist hann ágætt verk.

2. Þess vegna á biskup að vera ólastanlegur, einnar konu eiginmaður, árvakur, hófsamur, siðprúður, gestrisinn, vel fallin til að kenna;

3. En hvorki drykkjumaður, nè ofstopasamur, heldur gæfur, frásnæiddur deilum og fegirnd;

4. Veiti heimili sínu góða forstöðu og haldi börnum sínum í hlýðni með mestu virtum.

5. Því hver sem ekki hefir vit á að veita heimili sínu forstöðu, hvernig má hann umsjón veita söfnuði Guðs?

6. Ekki nýkristnaður, svo að hann ekki upphrokist og verði fyrir dómi djöfulsins.

7. Honum ber einnig að hafa góðan orðstír hjá þeim, sem fyrir utan (söfnuðinn) eru, að hann falli ekki í fyrirlitningu og talsnöru djöfulsins.

8. Sömuleiðis eiga djáknarnir að vera heiðvirðir, ekki tvímælimenn, ekki sólgnir í vín, eða ljótan gróða;

9. Heldur varðveiti leyndardóm trúarinnar í hreinni samvizku.

10. Þessa skal fyrst reyna og síðan taka þá til embættisins, ef þeir eru óaðfínanlegir.

11. Sömuleiðis eiga konur þeirra að vera heiðvirdar, ekki bakmálugar, heldur árvakrar, trúar í öllu.

12. Djáknarnir sèu einnarkonu eiginmenn, veiti börnum sínum og heimilum góða forstöðu ;

13. Því þeir, sem þjóna vel, ávinna sèr góða stöðu og mikla djörfúng í trúnni á Jesú Kristi.

14. Þetta skrifa eg þér, þó eg voni að koma bráðum til þín,

15. Svo að þú vitir, ef mèr seinkar, hvernig á að haga sèr í Guðs húsi, sem er söfnuður lifanda Guðs, stólpi og grundvöllur sannleikans.

16. Og vafalaust er þessi leyndardómur guðrækninnar mikilvægur: Guð birtist í holdinu, er réttlættur af Andanum, sèn af einglunum, boðaður meðal heiðinna þjóða, meðtekinn í trúnni í heiminum, uppnúminn í dýrð.

4. KAPÍTULI.

Postulinn áminnir emi Tímóteus að koma í veg fyrir ránga lærdóma og að fordast þá sjálfur. Hann gefir af sèr gott eptirdæmi og sè trúar í sínu embætti.

EN Andinn segir fortaks- laust, að á síðustu tímum muni sumir ganga af trúnni, festa trú til villuanda og djöfla- lærdóma,

2. Sem af fláræði kenna lygar, og eru brennimerktir á sam- vitzum sínum,

3. Banna að giptast og neyta fæðu, er Guð hefir þó skapað, til þess hennar sè neytt með þakkagjörð af trúuðum, er komnir eru til þekkingar á sannleikanum ;

4. Því að öll skepna Guðs er góð, og eingin burtkastanleg, sè hún þegin með þakkargjörð,

5. Því hún helgast af Guðs orði og bæninni.

6. Þegar þú brýnir þetta fyrir bræðrunum, þá muntu reynast góður þjón Jesú Kristis, vel mentaður í lærdómum trúarinnar og þeirri ágætu kenningu, sem þú hefir hlýðnast.

7. En fordast þú vanheilög æfintýri og kerlinga-hægiljur, en æf sjálfan þig til guðrækni.

8. Líkamleg æfing er til lítills nýt, en guðrækni er til allra hluta nytsamleg, og hefir fyrir- heit bæði fyrir þetta líf og hið tilkomanda.

9. Þetta eru sammæli, allrar samsinníngar makleg.

10. Því til þess leggjum vèr á oss erviði og þolum fyrirlitn- íngu, því vèr höfum sett vora von til lifanda Guðs, sem er frelsari allra manna, einkum trúaðra.

11. Kunngjör þú þetta og kenn.

12. Einginn fyrirlíti þig vegna æsku þinnar, en vertu trúaðra

fyrirmynd í lærdómi, hegðun, elsku, trú, skírlífi.

13. Ver kappsamur í lestri, áminningum, kenningu, þángað til eg kem.

14. Vanræktu ekki náðargjöfina í þér, sem þér er veitt fyrir forspár með handa uppáleggíngu öldúnganna.

15. Gættu að þessu, vertu allur í því, svo að þín framför sé auðsæn í öllu.

16. Haf gát á sjálfum þér og lærdóminum; vertu stöðugur við þetta; því ef þú gjörir það, munt þú gjöra sjálfan þig hólpinn og áheyrendur þína.

5. KAPÍTULI.

Hvernig Tímóteus eigi að haga áminningum sínum við eldri menn og yngri. Ekkjur eiga sér í lagi að njóta ólmusu safnaðarins, og kemendur; hverjar ekkjur eigi að fá hlutdeild í henni. Áminning um varúð í að ávita öldúnga, og um gætni í að velja til þess embættis.

AVÍTA ekki gamlan mann hardlega, heldur áminn hann sem föður; hina yngri, sem bræður;

2. Aldraðar konur, sem mæður; úngar, sem systur, með allri síðsemi.

3. Heidra ekkjur, sem eru sannar ekkjur;

4. En ef einhver ekkja á börn eða afkomendur, þá læri þeir fyrst og fremst að auðsýna rækt ættmönnum sínum og

endurgjalda foreldrum, því það er þóknanlegt fyrir augliti Guðs.

5. Sannarleg ekkja, sem er munaðarlaus, hefir sett von sína til Guðs, og er stöðug í bæn og ákalli til hans nótt og dag.

6. En hin býlifa er lifandi dauð.

7. Kunnngjör þú þetta, svo þær séu óaðfinnanlegar.

8. En ef sá er nokkur, sem ekki vill annast náúnga, helzt ef þeir eru heimilismenn hans, hann hefir afneitað trúnni og er verri en heidíngi.

9. Ekkja veljist ekki yngri en sextug, sú er verið hefir eins manns kona og kunn er að góðverkum,

10. Að hún hafi uppalið börn, verið gestrisin, hafi þvegið fætur trúaðra, hjálpað naudstöddum, lagt stund á alt gott.

11. En sneyddu hjá úngum ekkjum, því þegar þær af gjálífi hætta að hirða um Krist, vilja þær giptast;

12. Og gjörast sekar, þar eð þær brjóta sitt fyrra heit og jafnframt iðjulausar venjast þær á að rápa hús úr húsi;

13. Ekki einúngis iðjulausar, heldur og málugar, hlutsamar, og tíðka ósæmilegt tal.

14. Eg vil því að enar úngu

ekkjur giptist, ali börn, stjórnir húsi, og gefi móttöðumanninum ekkert tilefni til ils umtals;

15. Því nokkrar eru þegar fallnar frá, og hafa snúið sèr til Satans.

16. Ef nokkur trúaður eða trúuð á ekkjur sèr skyldar, hjálpi þau þeim, svo að þær sèu ekki söfnuðinum til byrði, og að hann geti hjálpað sannarlegum ekkjum.

17. Þeir öldungar, sem veita góða forstöðu, sèu í tvöföldum metum, allra helzt þeir, sem sveitast við að kenna og fræða;

18. Því ritningin segir: þú skalt ekki múlbinda nautið, sem erjar. Sömuheidis: verður er verkamaðurinn launanna.

19. Taktu ekki við ákæru gegn öldungi, nema tvö eða þrjú vitni beri;

20. En þá, sem brjóta, skaltu ávita í allra viðurvist, svo að hinir hafi og ótta af því.

21. Eg áminni þig fyrir augliti Guðs, Drottins Jesú Krists og útvaldra eingla, að þú gætir þessa án hleypidóms og gjörir ekkert af fylgi.

22. Vertu ekki fljótur til að leggja hendur yfir nokkurn; taktu ekki heldur þátt í annara syndum; geym þig sjálfan óflekkaðan.

23. Drekk ekki framur vatn,

heldur neyt lítills vins vegna maga þíns og þíns jafnaðarlega heilsubrests.

24. Sumra manna syndir eru svo berar, að þær leiða til dóms, aðrar koma seinna í ljós;

25. Sömuheidis lýsa sum góðverk sèr þegar, og þau, sem eru öðruvísi, geta ekki heldur dulizt.

6. KAPÍTULI.

Eræla skyldur. Falskemmaða lærdómur leidir til þratu og ágirndar; Tímóteus er áminntur til guðhræðslu; hvað hann eigi að kenna hinum ríku; hann gæti trúlega síns embattis, en forðist þeatting.

Þeir, sem eru ánaudugir þrælur haldi drottina sína als heidurs maklega, svo nafn Guðs og lærdómurinn verði ekki fyrir lasti.

2. Þeir, sem trúaða hússbændur eiga, fyrirlíti þá ekki, vegna þess þeir eru bræður, heldur þjóni því fremur, sem þeir eru trúaddir og elskanlegir, sem þiggja hina trúu þjónustu. Kenn þú þetta og áminn um það.

3. Ef einhver kennir öðruvísi, og fylgir ekki heilsusamlegum lærdómi Drottins vors Jesú Krists og hinni guðræknri samkvæmu kenningu, þá hrokast hann upp og er fávis;

4. En er sólginn í vafaspurningar og orðadeilur, sem leiða

af sèr öfund, þrætur, lastmæli, vondar hugsanir,

5. Ill áform hugspiltra manna, sem sannleikurinn er horfinn, og sem hafa guðræknina sèr til fjárplógs. Hjá þess háttar mönnum skaltu sneyða.

6. En mikill ávinnungur er guðhræðslan samfara nægju-semi.

7. Fyrst vèr höfum ekkert flutt inn í heiminn, þá er það bert, að vèr ekkert munum þaðan geta burtu flutt.

8. En ef vèr höfum fæðu og skýli, þá látum oss nægja.

9. En þeir, sem ríkir vilja verða, falla í freistni og snöru og margar hægómlegar og skadlegar girndir, er sökkva mönnum niður í tjón og glötun;

10. Því að ágirndin er rót als ils, í hverja nokkrir hafa svo fikzt, að þeir hafa vilzt frá trúnni og sært sig mörgum harmkvælum.

11. En þú Guðs maður, umflý þvilíkt, en ástunda rættvísi, guðhræðslu, trú, kærleika, þolinmæði, ljúfflyndi.

12. Berstu trúarinnar góðu baráttu, höndlaðu eilíft líf, sem þú ert kallaður til, og játtir góðri játningu í margra votta víðurvist.

13. Eg áminui þig fyrir augliti Guðs, sem alt lífgar, og Jesú

Krists, er gjörði þá góðu játningu frammi fyrir Pontsíus Pílatus,

14. Að þú gætir skyldu þinnar lýtalaust og óaðfinnanlega alt til opinberunar Drottins vors Jesú Krists,

15. Sem á sínum tíma mun birtast láta hinn sæli og alvaldi konungur konunganna og Drottinn drottanna;

16. Sem einn saman hefur ódaudleikann, sem býr í því ljósi, er einginn fær til komizt, sem einginn maður hefir sèð; honum sè heidur og eilíft veldi, amen.

17. Þjóð ríkismönnum þessarar aldar, að þeir sèu ekki mikillátir, nè treysti fallvöltum audi, heldur lífanda Guði, sem veitir oss ríkuglega alt gott til nauðpurftar;

18. Að þeir gjöri gott, sèu ríkir af góðverkum, örlátir, fúsir að miðla öðrum,

19. Safni sèr í fjársjóðu góðri undirstöðu til hins ókomna, svo þeir höndli hið sanna líf.

20. Kæri Tímóteus, gæt þess, sem þèr er trúað fyrir, en forðast vanheilagar hægómaræður og þrætumál rángnefndrar speki;

21. Sem nokkrir hafa gefið sig við, og vilzt frá trúnni.

22. Náð sè með þèr, amen.

SÁNKTI PÁLS SÍÐARI PISTILL

TIL

TÍMÓTEUS.

1. KAPÍTULI.

Góðar óskir. Postulinn hrósar trú Tímoteusar, hvetur til atorku, þolinæði í þjáningum og fastheldni við hreinan lærdóm. Kvartur yfir nokkrum, hrósar öðrum.

PÁLL, postuli Jesú Krists, settur að Guðs vilja til að boða lífið fyrir Jesúm Krist,

2. Óskar elskulegum syni sínum Tímóteus náðar, miskunar og friðar af Guði Föður og Drottni vorum Jesú Kristi.

3. Eg þakka Guði, sem eg þjóna með hreinni samvizku, að sið forfeðra minna, með því eg án afláts minnst þín í bænnum mínum,

4. Og mér renna í hug tár þín, mig langar nótt og dag til að sjá þig, svo að gleði mín verði fullkomin.

5. Eg man til þinnar falslausu trúar, er fyrst bjó í ömmu þinni Lóis os móður þinni Evniku, og sem eg er sannfærður um, að líka býr í þér.

6. Þess vegna minni eg þig á að glæða hjá þér þá náðargjöf Guðs, sem þér er veitt með minni handa uppáleggíngu;

7. Því Guð hefir ekki gefið oss hugleysis anda, heldur máttar, kærleiks og stillingar.

8. Fyrirverð þig því ekki fyrir vitnisburð Drottins vors, nè fyrir mig, hans bandingja, heldur sampínstu vegna náðar lærdómsins, styrktur krapti Guðs,

9. Sem oss hefir frelsað og kallað með heilagri köllun, ekki fyrir vorra verka sakir, heldur eptir ráðsályktun þeirri og náð, sem oss er veitt í Jesú Kristi frá eilífið,

10. En sem nú er augljós orðin við komu frelsara vors Jesú Krists, sem hefir afnáð dauðann, en leitt í ljós lífið og ódauðleikann með sínum náðarlærdómi,

11. Hvers prædikari, postuli og kennari eg er meðal heidinna þjóða.

12. Fyrir þá skuld líð eg þetta, en mér þykir það eingi vanvirða, því eg veit, hver það er, sem eg hefi sett traust mitt til, og er þess fullviss, að hann

megnar að gæta míns geymslu-
fjár til ens ákveðna dags.

13. Hafðu stöðuglega þér fyrir
augum fyrirmynd hinna heilsu-
samlegu lærdóma, sem þú
af mæð hefir numið, í trú og
elsku, sem er í Jesú Kristi.

14. Gættu hins góða geymslu-
fjár fyrir Heilagan Anda, sem
í oss býr.

15. Þú veizt, að allir úr Asíu
hafa yfirgefið mig, og meðal
þeirra þeir Fýgelus og Her-
mogenes.

16. Drottinn veiti miskun
heimili Onesífori, því opt hefir
hann endurnært mig, og ekki
skammast sín fyrir fjötur mín;

17. Þvert á móti leitaði hann
kostgæfilega að mæð, þegar
hann kom til Róms, þangað til
hann fann mig.

18. Drottinn láti hann á efsta
degi finna miskun hjá Drottni!
Þú þekkir manna bezt, hversu
hann stundaði mig í Efesus.

2. KAPÍTULI.

*Páll áminnir Tímóteus til atorku og þolgæðis í
hans embætti, því mikil laun seú í vændum;
til að setja sig á móti þeim, sem leida aðra
afvega. En þá menn seú í Guðs söfnuði
misjafnir, standi Guðs bygging samt stöðug.
Varar við æskubrestum, og ónýtum spurning-
um; hvetur til hógærdar.*

STYRKSTU því, son minn,
í náð Jesú Krists;

2. Og það, sem þú heyrðir til
mín í margra vitna viðurvist,

fá þú það í hendur trúum
mönnum, sem líka eru hæfir
að kenna öðrum;

3. En þoldu ilt, eins og góður
stríðsmaður Jesú Krists.

4. Einginn hermaður bendlar
sig við aðrar sýslanir, til að
þóknast þeim, sem tók hann á
mála.

5. Ekki heldur fær sá kórón-
una, sem geingur í kappleik,
nema hann berjist löglega.

6. Garðyrkjumaðurinn, sem
vinnur, á fyrst að taka þátt í
ávöxtunum.

7. Tak eptir því, sem eg segi;
því Drottinn gefi þér skilning
í öllu.

8. Minnstu Jesú Krists, af
Davíðs ætt, sem frá dauðum
er upp risinn eptir mínum
náðarboðskap;

9. Vegna hvers eg líð ilt, jafn-
vel fjötur, eins og illvirki; en
Guðs orð verður ekki fjötrað.

10. Þess vegna umber eg alt
sakir enna útvöldu, svo að þeir
hljóti hjálpraði Jesú Krists
með eilífri dýrð.

11. Það er sannur lærdómur,
að ef vèr með honum deyum,
þá munum vèr og með honum
lífa;

12. Ef vèr þolum stöðuglega,
þá munum vèr og með honum
ríkja; ef vèr afneitum honum,
mun hann og afneita oss;

13. Þó vèr reynumst ótrúir, þá verður hann samt trúr; sjálfum sér getur hann ekki afneitað.

14. Áminn þú um þetta, og vitna fyrir augliti Drottins, að þeir ekki gefi sig í orðaprætur, sem til einskis gagna, en eru til afvegaleiðslu þeim, sem heyra.

15. Legg kapp á að auðsýna þig vandaðan verkamann fyrir Guði, er ekki þarf að skammast sín, og fer rétt með sannleikans lærdóm.

16. En forðast vanheilagt hægómatal; því slíkir ana leingra og leingra fram í guðleysi,

17. Og lærdómur þeirra etur um sig, eins og helbruni. Í tölu þeirra eru þeir Hymeneus og Fíletus,

18. Sem eru viknir frá sannleikanum, segja upprisuna þegar um garð gengna og kollvarpa trú sumra.

19. En Guðs byggíng stendur stöðug, og hefir þessa yfirskrípt: "Drottinn þekkir sína" og "hver, sem nefnir Drottins nafn, haldi sér frá ránglæti."

20. En á stóru heimili eru ekki einúngis ker úr gulli og silfri, heldur og úr trè og leir, sum vegleg, sum óvirðugleg.

21. Þess vegna mun hver, sem heldur sér hreinum frá þessum, verða veglegt ker, helg-

að og hagfelt hússbóndanum, hæfilegt tilsérhvers góðs verks.

22. Forðast þú æskunnar girndir; en stunda þú réttrú, trú, kærleika, frið við alla þá, sem ákalla Drottinn af hreinu hjarta.

23. Forðastu heimskulegar og óskynsamlegar spurningar, vitandi, að þær leiða af sér þráttanir;

24. En Drottins þjóni hæfir ekki að deila, heldur vera ljúfur við alla, laginn á að kenna, umburðarsamur,

25. Leiðrétandi mótstöðumenn með hógværd, ef Guð kynni að gefa þeim sinnaskipti, svo þeir komist til þekkingar á sannleikanum,

26. Og endurvitkist úr djöfulsins snöru, þar sem þeir eru flæktir af honum til að gjöra hans vilja.

3. KAPÍTULI.

Postulinn segir fyrir hættulegar tídir. Hrósar Tímóteusi. Áminnr um að taka sér vara fyrir svikurum, en halda sér stöðuglega við Guðs orð.

ÞVÍ það skaltu vita, að á síðustu dögum munu verða hættulegar tídir;

2. Því þá munu menn verða sérgóðir, fægjarnir, raupsamir, þóttafullir, guðlastarar, foreldrum óhlýðnir, vanþakklátir, vanhelgir,

3. Kærleikslausir, óhaldinorð-

ir, bakmálugir, bindindislausir, grimmir, hatandi dygðir,

4. Svikarar, frambleypnir, hrokafullir, elskandi meira munadarlífíð en Guð,

5. Hafandi á sèr yfirskin guðhræðslunnar, en afneita hennar krapti. Fordastu þvílíka.

6. Á meðal þessara eru þeir, sem smeygja sèr inn í hús, og véla kvennsniptir, sem eru syndum hláðnar og leiðast af margvíslegum girndum,

7. Sem eru alt af að læra, en komast aldrei til þekkingar á sannleikanum.

8. Eins og þeir Jannes og Jambres stóðu á móti Mósi, þannig standa þessir á móti sannleikanum; eru menn hugspiltir og illa trúaðir.

9. En þeim mun ekki mikið verða ágeingt, því fíflska þeirra mun verða hverjum manni augljós, eins og hinna varð.

10. En þú hefir breytt eptir mèt í kenningu, hegðun, ásetningi, trú, lánglundargæði, kærleika, þolgæði,

11. Í ofsóknum og þjáníngum, slíkum sem eg varð að sæta í Antiokkiu, Íkoníu, Lystra, hverjar ofsóknir eg stóðst, og Drottinn frelsaði mig úr þeim öllum.

12. Enda munu allir verða ofsóktir, sem vilja lifa guðræki-lega í Jesú Kristi.

13. En vondir menn og svikarar munu magnast í vonzkunni, villa aðra og villast sjálfir.

14. En halt þú stöðuglega við það, sem þú hefir numið og ert sannfærður um, þar eð þú veizt, af hverjum þú hefir numið það,

15. Og þar eð þèr er frá barnæsku kunnug heilög ritning, sem getur uppfrætt þig til sáluhjálpar, (sem fæst) með trúnni á Jesú Kristi.

16. Öll ritning er innblásin af Guði, og nytsöm til lærdóms, til sannfæringar gegn mótmælum, til leiðréttingar, til mentunar í réttlæti,

17. Svo Guðs maður sè algjör og til als góðs verks hæfilegur.

4. KAPÍTULI.

Postulum dæminnr Tímóteus til trúmensku í hans embætti. Fyrirsegir dauða sinn. Biður Tímóteus að koma til sín, kvartar yfir nokkrum, en huggar sig við Guðs aðstod. Heilsanir.

EG grátbæni þig í auglýningu Guðs og Jesú Krists, sem dæma mun lifendur og dauða, þá hann opinberast í ríki sínu,

2. Að þú þrèdikir lærdóminn, og haldir áfram með það í tíma og ótíma; sannfær, ávita, áminn meg ýtrasta þolgæði og uppfræðingu.

3. Því þann tíma mun að bera, að menn ekki þola hina heilsusamlegu kenningu, heldur safna sèr kennendum eptir

girndum sínum, eptir því, sem eyrun klæa;

4. Og snúa eyrum sínum burt frá sannleikanum, og snúa sér að hægiljum.

5. En vert þú árvakur í öllu, þol ilt, gæt prædikara embættisins, og veittu embættinu fullnustu.

6. Nú þegar á eg að fórnfærast, og minn lausnartími er fyrir höndum.

7. Eg hefi barizt góðri baráttu, fullkomnað hlaupið, haldið trúnni.

8. Að öðru leyti er handa mér afsíðis lögð kóróna réttlætisins, sem Drottinn, sá hinn réttláti dómari, mun gefa mér á þeim (ákveðna) degi, en ekki einungis mér, heldur og öllum, sem þráð hafa tilkomu hans.

9. Kappkosta að koma bráðum til mín;

10. Því Demas hefir yfirgefið mig, af því hann elskaði þenna heim, og er farinn til Tessaloníku; Kreskes er farinn til Galatsíu og Titus til Dalmatsíu.

11. Lúkas er einn hjá mér. Taktu Markús og lát hann fylgjast með þér, því hann er nýtsamur mér til þjónustu;

12. Tykíkus hefi eg sent til Efesus.

13. Þegar þú kemur, þá færðu mér bókatöskuna, sem eg skildi

eptir í Tróas hjá Karpusi, og bækurnar, einkanlega skinnbækurnar.

14. Alexander, járnsmiðurinn, hefir gjört mér margt ilt; Drottinn gjaldi honum eptir verkum hans.

15. Taktu þér líka vara fyrir honum, því að hann hefir stórum staðið í móti vorum orðum.

16. Í minni fyrstu málsvörn stóð einginn með mér, heldur yfirgáfu mig allir; ó að þeim verði það ekki tilreiknað.

17. En Drottinn stóð með mér, og veitti mér krapt til að framfylgja kenningunni, svo allir heidíngjar skyldu hana heyra. Og eg varð frelsaður úr gini ljónsins,

18. Og Drottinn mun frelsa mig frá öllu illu, og hjálpa mér til síns himneska ríkis. Honum sé dýrð frá eilífd til eilíðar, amen.

19. Heilsaðu Prisku og Akvílasi og heimili Onesífori.

20. Erastus varð eptir í Korintuborg, en Trófimus skildi eg eptir sjúkan í Miletus.

21. Kappkosta að koma, áður vetrar. Þér heilsa Evbúlus og Púdes, Línus, Kládía og allir bræðurnir.

22. Drottinn Jesús Kristur sé með þínum anda. Náð sé með yður, amen.

SÁNKTI PÁLS PISTILL

TIL

TÍTUS.

1. KAPÍTULI.

Kveðja. Hvílikur sá eigi að vera, sem Titus setur til kenmara á Krit; Páll lýsir Krit-armönnum, og skipar að ávíta þá.

PÁLL, þjón Guðs, postuli Jesú Krists, settur vegna trúar Guðs útvaldra og sannleikans þekkingar, guðrækni til eflingar,

2. Og í von um eilíft líf, er hinn sannorði Guð hafði heitið frá eilífð,

3. En gjörði á sínum tíma þetta sitt heit kunnugt í þeirri prædikun, sem mér er á hendur falin eftir skipun Guðs vors frelsara,

4. Óskar Títusi, sönnum syni í sameiginlegri trú, náðar, miskunar og friðar af Guði Föður, og Drottni Jesú Kristi, vorum frelsara.

5. Þess vegna skildi eg þig eftir í Krit, til þess þú færðir í lag það, sem á brast, og settir öldunga í sérhverri borg, eins og eg skipaði þér:

6. Þann er væri óaðfinnanlegur, einnar konu eiginmaður, sem ætti trúuð börn, er hvorki væru illa ræmd fyrir andvara-leysi, nè óhlýðin.

7. Því biskup á að vera ólastandi, eins og Guðs ráðsmaður, ekki sjálfbyrgingur, ekki reiðigjarn, ekki drykkjumaður, eigi ofstopasamur, nè sólginn í svívirðilegan ávinning;

8. Heldurgestrisinn, gott elskandi, ráðsvinnur, réttvís, heilagur, bindindissamur,

9. Sem er fastheldinn við hinn áreiðanlega lærdóm, eins og hann hefir kendur verið, svo að hann bæði sè fær um að fræða í þeim heilsusamlega lærdómi, og að hrekja þá, sem móti mæla.

10. Því margir eru þverbrottnir, fara með þvættíng, og leiða aðra í villu, allra helzt hinir umskornu;

11. Þá ber honum að niðurþagga; því þeir umsnúa heilum heimilum, með því þeir kenna það, sem ósæmilegt er, fyrir svívirðilegs ávinnings sakir.

12. Einhver landi þeirra, spámaður sjálfra þeirra segir um þá: Kritarmenn eru siljúgandi, óarga dýr og letimagar. Þessi vitnisburður er sannur.

13. Ávíta þú þá þess vegna

harðlega, svo þeir verði heilbrigðir í trúnni,

14. Og gefi ekki gaum að bábiljum Gyðinga og setningum þeirra, sem fráhverfir eru sannleikanum.

15. Hreinum er að sönnu alt hreint; en þeim, sem saurgaðir eru og vantrúaðir, er ekkert hreint; heldur er hugarfar og samvizka þeirra saurguð.

16. Þeir þykjast þekkja Guð, en afneita honum með verkunum, þeir eru viðbjóðslegir, þverúðarfullir og til hvers góðs verks óhæfir.

2. KAPÍTULI.

Postulinn ávísar Títusi, um hvað hann eigi að áminna hvern sér í lagi; hvort hann eigi að vera sjálfur; talar um tilgáun sendingar Krists í heiminu.

EN tala þú það, sem enum heilsusamlega lærdómi sæmir:

2. Að gamlir menn sæu árvakrir, heidvirðir, ráðsettir, heilbrigðir í trúnni, kærleikanum og þolinmæðinni;

3. Sömuleiðis, að gamlar konur sæu í háttalagi sínu, eins og heilögum sómir, ekki bakmálugar, nè sólgnar í áfeinga drykki, heldur gott kennandi;

4. Svo þær laði enar yngri til að elska menn sína og börn,

5. Að vera ráðsettar, skírlífar heimilsræknar, góðsamar, bændum sínum undirgefnar,

svo Guðs orð verði ekki fyrir lasti.

6. Sömuleiðis áminn þú ena yngri, að þeir sæu ráðsettir.

7. Sýn sjálfan þig hvervetna sem fyrirmynd góðra verka; í kenningunni spillingarleysi og röggsemd,

8. Heilsusamlega og ólastandi ræðu, svo að mótstöðumaðurinn fyrirverði sig þegar hann hefur ekkert ilt um oss að segja.

9. Áminn þærlana, að þeir sæu hússbændum sínum undirgefnir og í öllu geðþekkir, ekki svörulir,

10. Ekki særdrægir, heldur auðsýni alla góða trúmennsku, svo þeir prýði lærdóm Guðs, vors frelsara, í öllum greinum.

11. Því Guðs náð hefir birzt sáluhjálpleg öllum mönnum,

12. Er fræðir oss, að vèr skulum afneita óguðlegleika og veraldlegum girndum, en lifa síðsamlega, réttvíslega og guðrækilega í þessum heimi,

13. Bíðandi þeirrar sælu, sem er í vændum, og dýrðlegrar opinberunar hins mikla Guðs og vors frelsara Jesú Krists,

14. Sem hefir útgefið sig fyrir oss, svo að hann endurleysti oss frá als konar ránglæti, og hreinsaði sér sjálfum fólk til eignar, kostgæfið til góðra verka.

15. Kenn þú þetta, áminn og ávita með allri alvörugefni; einginn fyrirlíti þig.

3. KAPÍTULI.

Titus á að áminna um hlýðni við yfirvöld og til fleiri dygða. Að fordást fánýtar spurningar og þráttanir. Niðurlag pistilsins.

AMINN þá, að þeir sæu höfðingjum og yfirvöldum undirgefnir, sýni þeim hlýðni, sæu reiðubúnir til sérhvers góðs verks,

2. Illmæli eingum, sæu ekki deilugjarnir, sanngjarnir, sýni als konar hógværd við alla menn;

3. Því vèr vorum líka forðum óskynsamir, óhlýðnir, villuráfsandi, þjónudum girndum og margs kónar munadarlífi, lifðum í vonzku og öfund, vorum haturs verðir og hötuðum hver annan.

4. En þegar gæzka Guðs vors frelsara og elska hans til manna birtist,

5. Þá frelsadi hann oss, ekki vegna réttlætandi verka, sem vèr hefðum unnið, heldur af náð sinni með endurfæðingarlauginni og endurnýngu Heilags Anda,

6. Sem hann rikuglega úthelti yfir oss fyrir Jesúm Krist, vorn frelsara,

7. Svo að vèr, réttlættir fyrir

hans náð, yrðum erfingjar eilífs lífs eptir voninni.

8. Þetta er áreiðanlegur lærðómur; og þetta vil eg að þú staðfestir, svo að þeir, sem trúá á Guð, láti sér umhugað um að ástunda góðverk. Þetta er mönnum gott og nytsamlegt.

9. En heimskulegar spurningar og ættartölur, deilur og þrætur út af lögmálinu skaltu fordást, því þær eru óþarfar og hægómlegar.

10. Flokkadráttasaman mann skaltu fordást, eptir að þú einu sinni eða tvisvar hefir ámint hann:

11. Með því þú veizt, að þvílíkur er frásnúinn, og syndgar og er sjálfðæmdur.

12. Þegar eg sendi Artemas eða Tykíkus til þín, þá kosta kapps um að koma til mín í Níkópólís, því þar hefi eg ásett mér að hafa vetrarvist.

13. Lát þèr ant um að veita Senusi lögvitríngi og Appolló góðan fararþeina, svo að þá ekkert bresti.

14. Vorir eiga og að læra að auðsýna góðgjördir til að bæta úr þörfum annara, svo að þeir sæu ekki ávaxtarlausir.

15. Allir, sem hjá mér eru, heilsa þèr. Heilsa þú öllum, sem elska oss í trúnni. Náð sè með yður öllum.

SÁNKTI PÁLS PISTILL

TIL

FÍLEMONS.

1. KAPÍTULI.

Páll óskar Filemoni og fleirum góðs; hrósar Filemoni; biður hann taka í sátt þræl hans, Onesimus, er frá honum hafði strokið, en Páll síðan kristnað. Niðurlag pistilsins.

PÁLL, bandingi Jesú Krists, og Tímóteus bróðir, kvedjum Filemon, vorn ástfólga og samþjón,

2. Vora kæru Appíu og Arkippus, stríðsfélaga vorn, og allan söfnuðinn í þínu húsi:

3. Náð og friður sè með yður af Guði vorum Föður og Drottni Jesú Kristi.

4. Guði mínum gjöri eg þakkir, í hvert sinn sem eg minnst þín í mínum bænum,

5. Þar eð eg heyri getið um þá elsku og trú, sem þú hefir til Drottins Jesú og til allra heilagra;

6. (Og óska eg), að hluttekning í trú þinni, ásamt viðurkenningu als hins góða, sem oss hefir hlotnast, auðsýni sig kröptuga fyrir Jesúm Krist.

7. Því vèr höfum mikla gleði og huggun af kærleika þínum, þar eð þú, bróðir, hefir endurnært hjörtu hinna heilögu.

8. Þó eg þessvegna geti með

mikilli djörfúng í Kristi boðið þèr það, sem þèr sómir að gjöra,

9. Þá vil eg heldur biðja þig í vinsemd; þú veizt, hvílíkur eg er, gamalmennið Páll, sem nú þar að auki er í fjötrum sakir Jesú Krists.

10. Eg bið þig fyrir son minn Onesimus, sem eg hefi alið í mínum fjötrum.

11. Hann var þèr áður óþarfur, nú er hann bæði þèr og mèr þarfur. Þenna sendi eg;

12. Taktu honum vel; hann er hjartað í mèr.

13. Eg vildi að sönnu halda honum hjá mèr, svo að hann í þinn stað þjónaði mèr í fjötrum mínum, sem eg ber sakir náðarboðskaparins;

14. En án þíns samþykkis vilda eg ekki gjöra það, svo að þessi velgjörningur þinn kæmi ekki af nauðung, heldur af fúsum vilja.

15. Því, ef til vill hefur hann um stundar sakir skilizt við þig, svo að þú síðan skyldir æfinlega halda honum,

16. Ekki frammar eins og þræli, heldur þræli fremri, eins og:

elskulegum bróður, mjög kær-
um mër, en því frammar þér,
bæði vegna líkamlegrar þjón-
ustu og í Drottins erindum.

17. Ef þú því álitur mig stall-
bróður þinn, þá taktu á móti
honum, eins og eg væri það
sjálfur.

18. En ef hann hefir gjört þér
órètt í nokkuru, ellegar er
skyldugur, þá tilreikna mër það.

19. Eg Páll skrifa þetta með
eigin hendi: "eg skal gjalda;"
svö eg ekki nefni það, að þú
ert mër jafnvel skyldugur um
sjálfan þig.

20. Já, lát mig njóta þess,
bróðir, að þú ert orðinn Drott-

ins; endurnær mitt hjarta fyr-
ir Krists skuld.

21. Fullviss um þína hlýðni
skrifa eg þetta, því eg veit, að
þú munir gjöra meira, en eg
kefi mælt til.

22. En hafðu líka til reiðu
gestaherbergi handa mër, því
eg vona, að eg vegna yðar
bæna muni verða gefinn yður.

23. Þér heilsar Epafras, sem
er bandingi, eins og eg, í Jesú
Kristi;

24. Sömuleiðis Markús, Ari-
starkus, Demas og Lúkas,
samþjónar mínir.

25. Náðin Drottins vors Jesú
Krists sè með yðar anda.

PISTILLINN TIL HINNA

HEBRESKU.

1. KAPÍTULI.

*Í fyrndinni lét Guð spámenn sína kunngjöra
fedrunum sínn vilja, en fyrir skemstu lét hann
Son sinn, sem einglunum er aðri, gjöra hið
sama.*

EPTIR að Guð forðum hafði
talað til fedranna optsinnis,
og með mörgu móti, fyrir munn
sinna spámanna, hefur hann á
þessum síðustu tímum til vor
talað fyrir Soninn,

2. Sem hann setti erfingja
allra hluta, fyrir hvern hann
og hefur skapað heiminn,

3. Sem, af því hann er geisli
hans dýrðar og ímynd hans
veru, er öllu stjórnar með orði
síns máttar, settist til hægri
hlidar guðlegri hátign á hæð-
um, eptir það hann fyrir sjálf-
an sig (með dauða sínum) hafði
hreinsað oss frá syndunum,

4. Og er orðinn einglunum
þeim mun hærri, sem hann
hefir þeim háleitari tign öðlæzt.

5. Því við hvern af einglunum
hefir Guð nokkurn tíma sagt:

“þú ert minn sonur, í dag gat eg þig?” Og enn aptur segir hann: eg vil vera hans Faðir og hann skal vera minn Sonur;”

6. En þegar hann aptur boðar komu síns frumgetna Sonar í heiminn, kveður hann svo að orði: “allir einglar Guðs skulu tilbiðja hann.”

7. En um einglana verður svo að orði kveðið: “sína eingla hefur hann, sem vinda, og sína þjóna, sem eldsloga.”

8. En um Soninn þar á mót: “þitt háseti, ó Guð, varir um aldur og æfi, þinn veldissproti er veldisspíra réttvísinnar.

9. Þú elskaðir réttindin, en hataðir rángindin, þess vegna hefir Guð, þinn Guð, smurt þig með gleðinnar viðsmjöri fram yfir þína jafningja.”

10. Og á öðrum stað stendur: “Drottinn, í öndverðu grundvallaðir þú jörðina, og himnarnir eru þín handaverk.

11. Þeir munu undir lok líða, en þú varir við, allir munu þeir fyrnast, sem annað fat,

12. Og eins og möttul muntu þá saman vefja; þeir munu umbreytast, en þú ert hinn sami, og þín ár munu ekki þrjóta.”

13. En við hvern af einglunum hefir Guð nokkurn tíma

sagt: “sit þú mèt til hægri handar, þángað til eg gjöri óvini þína að þinni fótaskör?”

14. Eru þeir ekki allir þjónustubundnir andar, sem sendir eru í þeirra þarfir, sem eiga að erfa sáluhjálpinu?

2. KAPÍTULI.

Aminning um að halda við lærdóminn vegna Krists hátígnar og fríðþegningar.

ÞESS vegna ber oss því frammar að halda huganum stöðugum við þann lærdóm, er vèr höfum heyrt, að ekki villumst vèr frá honum.

2. Því hafi sá lærdómur, sem boðaður var fyrir einglanna milligaungu, stöðugur staðið, og öll yfirtroðsla og óhlýðni gegn honum feingið sín makleg málagjöld,

3. Hvernig munum vèr þá geta sloppið hjá hegningu, ef vèr vanrækjum þvílíkan frelsis lærdóm, sem Drottinn vor sjálfur hóf fyrstur að kenna, og sem síðan er staðfestur til vor kominn frá þeim, er hann heyrdur.

4. Þar Guð sjálfur styrkti þeirra vitnisburð með táknum, undrum, margs konar kraptaverkum og Heilags Anda útbýtingu eftir sinni velpóknun.

5. Því ekki gaf hann einglunum vald yfir hinum kom-

anda heimi, sem vèr hèr tölum um.

6. En svo hefir viss maður komizt að orði einhverstaðar: “hversu veglegur er maðurinn, að þú skulir minnast hans, eða mannsins sonur, að þú skulir líta til hans.

7. Um stundar sakir gjörðir þú hann einglunum óædri, með vegsemd og heiðri krýndir þú hann, og settir hann yfir verk þinna handa.

8. Alla hluti lagðir þú undir hans fætur.” En fyrst hann gjörði honum alla hluti undirgefna, þá hefir hann ekkert það eptir skilið, er ekki sè undir hann lagt. En vèr sjáum þó enn þá ekki, að allir hlutir sèu undir hann gefnir.

9. En þar á móti sjáum vèr, að Jesús, sem um stundar sakir var gjörður einglunum óædri, er, vegna þess hann dauðann þoldi, með dýrd og vegsemd kórónaður, svo að hann af Guðs náð líði dauðann fyrir alla.

10. Því það hæfði þeim, fyrir hvern og af hverjum alt er gjört, þeim, er leiðir marga sonu til dýrðar, dýrdlegan að gjöra höfund frelsis þeirra með þjáningum.

11. Því sá, sem helgar, og þeir, sem helgadir verða, eru

allir börn hins eina; þess vegna fyrirverður hann sig ekki að kalla þá bræður, þar hann segir:

12. “Eg vil kunngjöra þitt nafn bræðrum mínum, mitt í söfnuðinum vil eg sýngja þér lof.”

13. Og enn annarstaðar: “á hann vil eg setja mitt traust;” og enn fremur: “sjá, hèr em eg, og þau börn, er Guð gaf mér.”

14. En af því börnin hafa hold og blóð, þá er hann einnig orðinn þess hluttakandi, svo að hann með (sínnum) dauða gæti svipt krapti dauðans yfirráðanda, það er djöfulinn, og frelsað þá,

15. Sem af ótta fyrir dauðanum lifðu allan sinn aldur undir ánaúðaroki.

16. Því einganvegin tekur hann að sèr einglana, heldur Abrahams niðja.

17. Þess vegna hlaut hann í öllu að gjörast bræðrum sínum líkur, svo hann verða kynni miskunsamur og trúlyndur höfuðprestur í sínu embætti fyrir Guði, til þess að friðþægja fyrir fólksins syndir.

18. Því vegna þess hann hefir sjálfur mátt kenna á freistingum, þá getur hann hjálpað þeim, sem freistadir verða.

3. KAPÍTULI.

*Hljóðni við Krist, sem er æðri en Móses.
Viðvörum við þærnáðsku.*

ÞESS vegna, þér heilögu brædur, sem hluttakandi eruð orðnir hinnar himnesku köllunar, gefið gætur að Jesú Kristi,

2. Postula og ædsta presti vorrar játníngar, sem trúr var þeim, er hann til þess skipaði, eins og Móses var trúr í öllu hans húsi.

3. Því þessi álizt verðugur þeim mun æðri tignar en Móses, sem sá, er húsið byggir, er æðri en húsið sjálft.

4. (Því sérhvert hús er gjört af einhverjum, en Guð hefir gjört alt).

5. Móses var að sönnu trúr í öllu hans húsi, eins og þjón, í því að kunngjöra það, sem fyrir hann var lagt.

6. En Kristur er þar á móti settur sem Sonur yfir hans hús, og hans hús erum vèr, ef að vèr alt til æfiloka höldum fast við djörfúng og hrósum vorrar vonar.

7. Þess vegna éins og Heilagur Andi segir: “í dag, meðan þér heyrið hans raust, þá forherðið ekki hjörtu yðar,

8. Eins og forðum í upphlaupinu á freistínga-deginum í eyðimörkinni,

9. Þar sem feður yðar freistuðu mín og reyndu mig, þótt þeir í 40 ár hefðu sæð verk þau, er eg gjörði.

10. Þess vegna gramdist eg þjóð þessari, og sagði: óaflátanlega villast þeir í hjörtum sínum og þekkja ekki mína vegu.

11. Þess vegna sór eg í bræði minni, að þeir aldrei skyldu komast til míns hvíldarstaðar.”

12. Gjaldið varhuga við því, brædur, að einginn yðar búi yfir vondu vantrúar hjarta, er vilji falla frá enum lifanda Guði.

13. Heldur áminnið hver annan hversdaglega, á meðan sagt verður í dag, svo að einginn yðar forherdist af syndarinnar afvegaleidslu.

14. Því vèr erum orðnir hluttakandi í Kristi, ef vèr alt til æfiloka höldum fast við hinn fyrsta trúar-grundvöll.

15. Fyrst sagt er: “í dag, ef þér heyrið hans raust, þá forherðið ekki yðar hjörtu, eins og hinir gjörðu í upphlaupinu.”

16. Hverjir voru það þá, sem reittu hann til reiði, þó þeir heyrdðu hana? Voru það ekki allir þeir, sem Móses leiddi út af Egyptalandi?

17. Og hverjum var hann

gramur í 40 ár? Var það ekki þeim, sem syndguðu og fëllu í eyðimörkinni?

18. Og hverjir voru það, sem hann sór að aldrei skyldu ná inngaungu í hans hvíldarstað, nema hinir vantrúudu?

19. Svo sjáum vèr þá, að þeir gátu ekki náð þar inngaungu vegna vantrúar sinnar.

4. KAPÍTULI.

Framhald. Kristur er vor aðsti prestur.

TÖKUM oss því vara fyrir, að einginn á meðal vor sýnist að draga sig aptur úr, fyrst það fyrirheit, að vèr megum innganga til hans hvíldarstaðar, stendur oss en þá opið.

2. Því einnig oss er fyrirheitið gefið, eins og þeim; en þetta fyrriheit kom þeim til eingra nota, sem það var boðað, vegna þess það fyrirhitti einga trú hjá þess heyrendum, er það gæti samþýðzt.

3. Því vèr, sem trúum, munum innganga til hans hvíldar eptir hans eigin orðum: “Ég sór í reiði mínni: þeir skulu ekki innganga í mína hvíld,” jafnvel þó verkin væru fullgjörð alt frá grundvöllun heimsins.

4. Því einhverstaðar er svo að orði kveðið um hinn sjöunda dag: “og Guð hvíldist á hinum

sjöunda degi af öllum sínum verkum.”

5. Og aptur stendur á þessum stað: “þeir skulu ekki innganga til minnar hvíldar.”

6. Þar eð nú nokkrir eiga enn þá eptir að innganga til hvíldar þessarar, og þeir, sem hún í fyrstu var heitin, náðu ekki inn að ganga fyrir vantrúar sakir,

7. Þá hefir hann að nýu ákveðið vissan dag, þar hann svo laungum tíma seinna segir fyrir Davíðs munn: “í dag,” (því svo er að orði kveðið) “í dag, ef þèr heyrið hans rödd, þá forherðið ekki hjórtu yðar.”

8. Því ef Jósúa hefði leitt þá til hvíldar, þá hefði (Davíð) ekki talað um annan dag eptir þann tíma.

9. Þess vegna hlýtur hvíldin enn þá að vera Guðs fólki eptirskilin.

10. Því sá, sem inngeingur í hans hvíld, mun hvílast af sínum verkum, eins og Guð hvíldist af sínum.

11. Kostum því kapps, að ná inngaungu í hvíld þessa, svo að einginn falli á viðlíku vantrúar dæmi.

12. Því Guðs orð er lifandi og kröptugt, og beittara hverju tvíeggjuðu sverði, og þreyngir sèr milli sálar og anda, lida-

móta og mergjar, og dæmir hugsanir og hjartans hugrenningar.

13. Og eingin skepna getur falizt fyrir honum, en alt er opið og öndvert fyrir augum hans, sem vèr hèr tölum um.

14. Það vèr því höfum hinn mikla höfuðprest Jesúm, Guðs Son, sem inn er geinginn í himininn, þá látum oss halda fast við játningu vora.

15. Því vèr höfum ekki þann ædsta prest, er ekki kunní að sampínast vorum veikleika, heldur þann, sem freistaður er á allan hátt eins og vèr, þó án syndar.

16. Látum oss því með djörf-úng nálgast náðarstólinn, svo að vèr öðlumst miskun, og finnum náð til hjálpar á hagkvæmum tíma.

5. KAPÍTULI.

Framhald. Kvartan yfir eptirtektaleyzi Hebreskra.

ÞVÍ sérhver höfuðprestur, sem út af mönnum er valinn, er manna vegna skipaður til Guðs þjónustugjörðar, til að fram bera gáfur og fórnir fyrir syndirnar.

2. Og þar hann er sjálfur breyskleika undirorpinn, þá getur hann vorkent hinum vankunnandi, og þeim sem viltir fara.

3. Og sökum þessa ber honum einnig að færa fórnir, ekki síður fyrir sínar, heldur en fólksins syndir.

4. Ekki tekur nokkur sér sjálfum þennan heiður, heldur hlýtur hann að vera af Guði kjörinn, eins og Aron einnig var.

5. Þannig tók og Kristur sér ekki sjálfur þann heiður, að verða ædsti prestur, heldur sá, er við hann sagði: “þú ert sonur minn, í dag gat eg þig.”

6. Eins og líka segir á öðrum stað: “þú ert kennimaður að eilífu, eins og Melkisedek.”

7. Hann, sem á sínum holdsvistar dögum með tárur og kveinstöfum fram bar bænir og auðmjúk andvörp fyrir þann, sem megnaði að frelsa hann frá dauðanum, og varð bænheyrdur vegna sinnar guðrækni,

8. Og þótt hann Sonur væri, lærði hann hlýðni af því, sem hann leið,

9. Og er eptir sína upphafingu orðinn öllum þeim, er honum hlýðnast, undirrót til ævarandi farsældar,

10. Og er af Guði sjálfum kjörinn ædsti prestur, á líkan hátt og Melkisedek.

11. Um þetta höfum vèr mik-
ið að segja, sem þúngskilið er,

af því þèr eruð svo eptirtekta-
litlir ;

12. Því þó þèr tímans vegna
mættuð vera orðnir lærimeist-
arar, þá hafid þèr þörf, að
einhver kenni yður af nýu
fyrstu stöfun Guðs lærdóma,
og hafid þörf á mjólk, en ekki
megnri fæðu.

13. En hver, sem á mjólk
nærast, þekkir ekki lærdóm
rættlætisins, því hann er barn.

14. En megna fæðan er fyrir
þá fullorðnu, sem vegna vana
hafa feingið æfðan smekk til
að aðgreina gott frá illu.

6. KAPÍTULI.

*Postulinn áminnir Hebreska um, að þeir líkist
þeim ekki, sem fallið hafa frá lærdómnum,
svo að þeir fari ekki á mis við það fyrirheit,
sem Abraham var gefið.*

ÞESS vegna viljum vèr
sleppa, að útlista fyrsta
grundvöll Krists lærdóms, og
halda áfram til þess, sem full-
konnara er, að ekki förum
vèr aptur að leggja grundvöll-
inn til lærdómsins um aptur-
hvarf frá dauðum verkum,

2. Um trúna á Guð, um lær-
dóm skírnaminnar, handanna
uppáleggíngu, upprisu hinna
dauðu og hinn eilífa dóm.

3. Og þetta viljum vèr þá
gjöra, ef Guð lofar.

4. Því það er ómögulegt, að
þeir, sem eitt sinn eru orðn-

ir upplýstir, og hafa feingið
smekk á þeirri himnesku gáfu
og hluttakandi eru orðnir Heil-
ags Anda,

5. Og hafa smakkað Guðs
góða orð og krapt komandi
aldar, og hafa þó fallið frá,

6. Að þeir muni endurnýast
til apturhvarfs, þar þeir hafa
fyrir sitt leyti að nýu kross-
fest Guðs Son og haft hann
að spotti.

7. Því jörð sú, er drekkur
það regn, sem opt fellur yfir
hana, og færir þeim hagkvæm-
an gróður, er hana yrkja, hún
byggur blessun af Drottni ;

8. En hin, sem ber þyrna og
pistla, er eingu nýt, og finnur
bráða formælingu, og verður
um síðir eldi sviðin.

9. En vèr vonum annars betra
og heillavænlegra um yður,
elskanlegir, þótt vèr tölum
þannig.

10. Því Guð er ekki ránglát-
ur, að hann gleymi gjörðum
yðar og kærleika, er auðsýnt
hafid honum til dýrðar, með
því að þèr hafid þjónað og
þjónið heilögum.

11. En vèr óskum, að sérhver
yðar kostgæfi hið sama alt til
æfiloka, svo að yðar von mætti
fullkonnast,

12. Svo að þèr verðið ekki
annara eptirbátar, heldur

þeirra eptirbreytendur, sem vegna trúar og biðlundar öðlazt hafa fyrirheitin.

13. Því þá Guð veitti Abraham fyrirheitid, sór hann við sjálfan sig, af því hann hafði eingan ædri við að sverja, og sagði:

14. "Sannlega vil eg blessa þig og margfalda."

15. Þannig öðlaðist hann fyrirheitid, af því hann beið þess með biðlundargeði.

16. Því mennirnir sverja eidd við þann, sem þeim er ædri, og eiddurinn gjörir enda á allri þeirra þætu til staðfestingar.

17. Fyrir því styrkti Guð heityrði sitt með eiddi, þá hann enn yfirgnæfanlegar vildi sýna erfingjum fyrirheitisins óraskanlegleika sinna úlyktana,

18. Svo að vèr vegna tveggja óbrigðulla hluta, sökum hvernna Guð ómögulega gat hafa skrökvað, skyldum hafa örugt traust, sem til hans flýum, til að höndla þá sæluvon, sem oss er geymd;

19. Sem vèr höfum eins og akkeri sálarinnar óbifanlega og stöðuga,

20. Og sem fer inn í hið allra-helgasta, þangað sem Jesús, vor fyrirrennari, er inngeinginn fyrir oss og orðinn ædsti prestur að eilífu, eins og Melkisedek.

7. KAPÍTULI.

Jesús er ædsti prestur, fullkomnari en allir aðrir.

ÞVÍ Melkisedek þessi, er var Salems konungur og kennimaður Guðs hins hæsta, sem gekk í veg fyrir Abraham og blessaði hann, þá hann snèri heimleidis frá drápi konunganna.

2. Og sem Abraham skipti tíundum af öllu herfangi sínu, hans nafn má fyrst útleggjast: konungur réttvísinnar, og þar næst konungur fridarins, þar hann var konungur í Salem.

3. Hann átti hvorki föður nè móður, eða ættlegg, hvorki lífs upptök nè lífs endir, og líkist í því Syni Guðs, að hann er kennimaður að eilífu.

4. Virðid nú fyrir yður, hvílikur sá megi verið hafa, sem jafnvel sjálfur forfadirinn Abraham gaf tíundir af herfangi sínu.

5. Að vísu hafa þeir af Leví niðjum, er klerkdóm taka, heimild til þess, að leggja eptir lögum tíundar gjald á þjóðina, það er: bræður sína, þótt þeir sèu af Abraham kommir.

6. En hèr tók sá tíundir af Abraham, sem ekki var Abrahams ættar, og blessaði þann, er feingid hafði fyrirheitin.

7. Því verður þó ekki móti mælt, að sá, sem er minni

háttar, blessast af þeim, sem meiri háttar er.

8. Hér taka dauðlegir menn tíundir, en þar sá, um hvern vitnað er, að hann (æ) lifi.

9. Og Leví, sem tekur tíundir, hefir, að eg komist svo að orði, mátt svara tíund í Abrahams persónu.

10. Því hann var enn í lendum föður síns þegar Melkisedek mætti Abraham.

11. Hefði fullkomnan fengizt fyrir hinn levítiska kennimannsskap (því til hans var fólkíð bundið með lögum), hver þörf hefði þá frammar á því verið, að nýr kennimaður skyldi tilsetjast, líkur Melkisedek, en ekki Aron.

12. Því við umbreytingu kennistettarinnar hlutu lögín einnig að umbreytast.

13. Því nú er sá, sem þessi spádómur hljóðar um, annarar ættar, í hverri einginn hefir altarinu þjónað.

14. Því það er alkunnugt, að Drottinn vor er fæddur af Júða-ætt, fyrir hverja ætt Móses einga tilskipun hefir gjört viðvíkjandi kennimanns embættinu.

15. Og en auðsjáanlegra er þetta á því, að annar kennimaður framkemur, líkur Melkisedek,

16. Sem ekki hefir öðlazzt embættið eptir lögmáli líkamlegs boðorðs, heldur eptir krapti óendanlegs lífs;

17. Því svo verður að orði kveðið: “þú ert kennimaður að eilífu, eins og Melkisedek.”

18. Svo er þá hið fyrra lögmál aftekið, sökum þess ófullkomlegleika og vanhliatar

19. (Því það megnaði eingan fullkominn að gjöra), en í þess stað innleidd betri von, vegna hverrar vörgetum nálgast Guð.

20. Enn frammar, að því leiti sem Jesús var með svörnum eíði innsettur, að því leiti er hann orðinn meðalgangari betri sáttmála.

21. Aðrir urðu kennimenn eíðlaust,

22. En þessi þar á móti með eíði þess, sem við hann sagði: Drottinn sór og hann skal ekki íðrast þess: “þú ert kennimaður að eilífu, eins og Melkisedek.”

23. Hinir æðstu prestar voru margir, einn eptir annan, því dauðinn kipti þeim burt,

24. En þessi heldur stöðugu kennimanns embætti, af því hann lifir að eilífu.

25. Þess vegna getur hann líka ætið frelsað þá, þar hann æ lifir til þess, að tala þeirra máli.

26. Því því líks kennimanns höfðum vör þörf, er heilagur

væri og saklaus, óflekkaður, syndurum fráskilinn, og orðinn himnunum hæri,

27. Er ekki þyrfti daglega, eins og (aðrir) höfuðprestar, að færa fórnir, fyrst fyrir sínar eigin, þar næst fyrir fólksins syndir; því þetta gjörði hann eitt skipti fyrir öll, þá hann fórnfærði sjálfum sér.

28. Lögmálið setur þá fyrir höfuðpresta, sem hafa mannlegan breyskleika, en orð eidsins, sem ýngra er, en lögmálið, setur Soninn, sem að eilífu er fullkominn.

8. KAPÍTULI.

Jesús er ædsti prestur á himni og miðill hins nýja sáttmála, þei sá eldri er afmáður.

EN höfuðinntak þess, sem sagt hefir verið, er þetta: vèr höfum þann ædsta prest, er situr hægra megin við háseti hins alvalda á himnum,

2. Og sém er prestur helgidómsins og hinnar sönnu tjaldbúðar, sem Guð sjálfur hefir reist, en einginn maður.

3. Því hver höfuðprestur er til þess settur, að frambera gáfur og fórnir; því verður þessi einnig að hafa það, er hann frambera kunnir.

4. Því hefði hann verið jafneskur prestur, þá hefði hann ekki kunnad prestur að vera þar, sem eru aðrir prestar

fyrir, sem færa fórnir eptir lögunum;

5. Þessir fremja guðsþjónustuna í musteri, sem er eptirmynd og skuggi hins himneska, eins og Mósi var boðið, þá hann skyldi fullgjöra tjaldbúðina: “gef gætur að,” stendur þar, “að þú gjörir alt eptir þeirri fyrirmynd, sem þèr var sýnd á fjallinu.”

6. En nú hefir hann feingið þeim mun veglegra kennimannsembætti, sem sáttmáli sá er veglegri, sökum þess hann er grundvallaður á betri fyrirheitum.

7. Því hefði sá fyrri sáttmáli verið óaðfinnanlegur, þá hefði ekki annars viðþurft.

8. En nú ávítar Guð þá, segjandi: sjá, þeir dagar munu koma, segir Drottinn, þá eg vil semja nýan sáttmála við Ísraels ætt og Júde-ætt,

9. Ekki líkan þeim sáttmála, er eg gjörði við forfedur þeirra á þeim degi, þá eg tók í hönd þeirra, til þess að leiða þá út af Egyptalandi. Því vegna þess þeir höldu ekki minn sáttmála, þá yfirgaf eg þá, segir Drottinn.

10. En sáttmáli sá, er eg hère eptir mun semja við Ísraels fólk, skal vera á þá leið, segir Drottinn, að eg mun gefa mitt

lögmał í þeirra hugskot og grafa það á þeirra hjörtu, og eg skal vera þeirra Guð, og þeir skulu vera mitt fólk;

11. Og þá mun ekki hver landi og bróðir þurfa að áminna annan, segjandi: þektu Drottinn, því allir skulu þekkja mig, frá hinum minnsta þeirra á meðal til hins mesta.

12. Því eg mun vera vægur við þeirra yfirtroðslur og ekki frammar minnast synda þeirra og boðorðabrota.

13. Með því að kalla þetta nýan sáttmála, hefir hann því lýst, að sá fyrri sè úreltur; en það, sem gamalt er og fornt, er því nálægt að líða undir lok.

9. KAPÍTULI.

*Förnferingur gamla testamentisins voru ónógar.
En sú fórn, sem Kristur fram bar, fullnóg.*

AÐ vísu hafði sá fyrri sáttmáli reglugjörðir fyrir guðsþjónustunni og jarðneskan helgidóm.

2. Því í fremra hluta tjaldbúðarinnar, er kallaðist hið helga, var kertahjálmurinn og bordið og skoðunarbrauðin.

3. En bak við hið innra fortjald, var hinn annar hluti, er kallaðist hið allrahelgasta,

4. Þar sem að var hið gulllega reykelsisker og sáttmálsörkin, er alla vega var gulli

búin, í henni var gullfatan með Manna í og hinn blómgaði Arons vöndur og lögmálsþjóldin.

5. En uppyfir sáttmálsörkinni voru dýrðlegir Kerúbim, sem yfirskygðu lokið á sáttmálsörkinni, frá hverju hær ekki gjörist þörf að skýra sèr í lagi.

6. Sem nú þetta var þannig tilreitt, geingu prestarnir, er framkvæmdu guðsþjónustuna, daglega inn í frammusterið.

7. En í innra hluta musterisins, gekk einúngis hinn æðsti prestur eitt sinn á ári hverju, ekki án blóðs, er hann skyldi fórnfæra fyrir sínar og fólksins syndir,

8. Og vildi Heilagur Andi sýna með því, að vegurinn til hins allrahelgasta stæði en þá ekki opinn, svo leingi sú fyrri tjaldbúð enn þá stóð við lýði.

9. Sem einúngis var fyrirmynd alt til vorra tíma, þá gáfur og fórnir framberast, sem þó ekki megna, hvað samvizzkuna snertir, að gjöra þann fullkominn, sem að guðsþjónustunni vinnur,

10. Og sem þjónar Guði einúngis með því, að halda sèr frá vissri fæðu og drykk, og með ýmislegum þvottum, og voru þessar líkamlegu tilskip-

anir einúngis lögboðnar, þángað til ný endurbót yrði á því gjörð.

11. En þá Kristur kom, æðsti prestur hinna tilkomandi gæða, gekk hann í gegnum hina stærri og fullkonnari tjaldbúð, sem ekki er með höndum gjörð, það er: sem ekki heyrir til þessarar (sýnilegu) sköpunar,

12. Hafandi hvorki hafra nè uxablóð, heldur gekk hann eitt sinn með sitt eigið blóð inn í hið allrahelgasta og afrekaði oss eilífa endurlausn.

13. Því hafi uxa og hafrablóð og aska brendrar kvígu, sem stökt var á þá, er óhreindir höfðu gjörzt, helgað þá til holdsins hreinsunar,

14. Hversu miklu framar mun þá blóðið Krists, er í krapti hins eilífa Anda fórnfærði sjálfan sig Guði ófleckaðan, hreinsa vora samvizku af saurugum verkum, svo að vèr þjónum lifanda Guði.

15. Og þess vegna er hann meðalgangari hins nýa testamentis, að þá hann væri dæm til forlíkunar fyrir þau afbrot, sem drýgd voru undir hinum fyrra sáttmála, allir þeir, sem kallaðir voru, fengju hina fyrirheitnu eilífu arfleifð.

16. Því þar sem testament er,

þar hlýtur þess dauði að vera hljóðbær, er það gjörði.

17. Því testament fær fyrst krapt við dauða mannsins, en gildir eingan veginn, meðan sá lifir, er það gjörði.

18. Þess vegna var ekki heldur hinn fyrri sáttmáli saminn án blóðs.

19. Því þá Móses hafði lesið upp öll boðord lögmálsins fyrir fólkinu, tók hann uxa og hafrablóð ásamt vatni og skarlatsraudri ullu og ísopi, og stökti á sjálfa lögbókina og alt fólkið, svo mælandi:

20. "Þetta er blóð þess sáttmála, sem Guð hefir samið við yður."

21. Sömuleiðis stökti hann blóði á sankundutjaldbúdina og öll áhöld gudspjónustugjörðarinnar.

22. Og eptir Mósis lögum hlýtur nærfelt alt að hreinsast með blóði, og án blóðs-úthellingar fæst eingin fyrirgefning.

23. Af þessu leiðir það, að fyrst fyrirmynd hins himneska verður að hreinsast með slíkum hlutum, þá hlýtur hið himneska sjálft að hreinsast með þeirri fórn, sem er miklu ædri, en hinar jarðnesku.

24. Því Kristur er ekki ingeinginn í þann helgidóm, er með höndum sè gjörður, og

sem einúngis sè eptirmynd hins sanna helgidóms, heldur er hann innginginn í sjálfan himininn, til þess nú að birtast fyrir Guðs augliti vor vegna.

25. Ekki gekk hann heldur þar inn, til þess að fórnfæra sèr optar en einu sinni, eins og höfuðprestur geingur einu sinni á hverju ári inn í hið allrahelgasta með annarlegu blóði;

26. (Því annars hefði hann optlega mátt píslir líða, frá því heimurinn var skapaður); heldur birtist hann nú í eitt einasta skipti undir endalok veraldar, þá hann fórnfærði sjálfum sèr til synda afplánunar.

27. Og eins og mönnum er fyrirsett eitt sinn að deya, en eptir það er dómurinn.

28. Þannig er og Kristur eitt sinn fórnfærður, til þess að burttaka margra syndir, en í annað sinn mun hann birtast, án þess að vera syndafórn, öllum sem hans vænta til frelsunar.

10. KAPÍTULI.

Sáma efni. Uppörvan til stöðuglyndis í trúmi.

ÞVÍ lögmálið, sem einúngis hefir skugga tilkomandi gæða, en ekki þeirra skýra mynd, megnar eingan veginn með þeim sömu fórnunum, er árlega verða frambornar án

afláts, fullkomlega að hreinsa fórnfærendurna.

2. Því hefði ekki annars verið hætt við, að frambera þær, þar fórnfærendurnir hefðu ekki frammar haft nokkra samvizku stíngi, eptir það þeir eitt sinn voru orðnir hreinsaðir?

3. Slíkar fórnfæringar endurnýa árlega syndanna endurminningu.

4. Því það er ómögulegt, að uxa og hafrablóð geti afmáð syndir.

5. Þegar því Messías er afmálaður, svo sem komandi í heiminn, er hann látinn kveða svo að orði: offur og fórnir geðjast þær ekki, en líkama tilbjóstu mér.

6. Á brennifórnum og synda offri hefir þú einga velþóknun.

7. Þá sagði eg, eins og um mig stendur skrifað í bókinni: sjá, eg kem, Guð, til að gjöra þinn vilja.

8. Þá hann fyrst hefir sagt, að þú hvorki viljir, nè hafir þóknun á offrum, fórnfæringum, brennifórnum nè synda-offrum, sem þó eiga að framberast eptir Mósis lögum,

9. Þá segir hann: sjá, eg kem til að gjöra þinn vilja; hann burttekur hið fyrra til að staðfesta hið síðara.

10. Fyrir þennan Guðs vilja

erum vèr helgaðir með fórn-færingu líkama Jesú Krists eitt skipti fyrir öll.

11. Sérhver prestur kemur fram til þess daglega að fremja guðsþjónustu og frambera optlega hinar sömu fórnir, en þó eingan veginn geta afrekað synda kvittun.

12. En þá hann hafði fært eina einustu synda fórn, situr hann að eilífu til Guðs hægri handar,

13. Og bíður framvegis, þángað til óvinir hans verða gjörðir að hans fótaskör.

14. Því með einni fórn hefir hann að eilífu fullkomna gjört þá, er helgaðir verða.

15. En um þetta fullvissar oss líka Heilagur Andi;

16. Því eptir þessi orð: þetta er sáttmáli sá, er eg eptirleidis vil semja við þá, segir Drottinn: mitt lögmaal vil eg innræta í hjörtu þeirra, og skrifa það í þeirra hugskot;

17. Og eg vil ekki frammar minnast synda þeirra, nè misbrota.

18. En þar sem þetta er fyrirgefið, þar er ekki frammar fórn-færingar þörf vegna syndanna.

19. Þar vèr, bræður, fyrir Jesú blóð höfum djörfúng til að innganga í helgidóminn,

20. Hvert hann hefir opnað

oss nýan og sáluhjálplegan veg gegnum fortjalðið, það er: hans eigin líkama,

21. Og þar vèr höfum mikinn prest yfir Drottins húsi,

22. Þá látum oss nálgast með einlægum hjörtum og öruggu trúartrausti, að hreinsudum vorum hjörtum frá vondri samvizku.

23. Og látum oss, að laugudum vorum líkama í hreinu vatni, halda fast við játningu vorrar vonar, því trúr er sá, sem fyrirheitið hefir gefið;

24. Og gefum gætur hverjir að öðrum, til þess að uppörva oss til kærleika og góðra verka;

25. Og yfirgefum ekki voru söfnuð, sem sumra er síður, heldur uppörvum hann, og það því frammar, sem þèr sjáið að dagurinn nálgast meir.

26. Því ef vèr syndgum af ásettu ráði, eptir það vèr höfum öðlazzt þekkingu sannleikans, þá gefst eingin fórn frammar fyrir syndirnar,

27. Heldur óttaleg eptirbið dómsins og brennandi vandlæting, sem tortýna mun hinum þverbrotnu.

28. Hljóti sá, sem brýtur Mósis lög, án allrar vægðar að missa lífið eptir tveggja eða þriggja votta vitnisburði,

29. Hve miklu þýngri hegningu haldið þèr ekki sá muni sæta, er Son Guðs fótum treður, og álitur sáttmálans blóð, með hverju hann er helgaður, ekki heilagra en hvert annað, og smánar Anda náðarinnar?

30. Því vèr vitum, hver sagt hefir: mín er hefndin, eg mun endurgjalda, segir Drottinn; og enu aptur: Drottinn mun dæma sitt fólk.

31. Skelfilegt er að falla í hendur lifanda Guðs.

32. En endurmínnizt hinna fyrri daganna, á hverjum þèr máttuð þola svomargarþreyngingar, eptir það þèr voruð orðnir upplýstir,

33. Þá þèr ýmist í allra augsýn máttuð sæta smán og þínslum, en annað veifið taka þátt í þeirra kjörum, er urðu fyrir þessari meðferð.

34. Því þèr höfðuð sampíningu með bandíngjunum og tókuð með gleði móti missir fjármuna yðvarra, af því þèr vissuð, að þèr áttuð betri og varanlegri fjársjóð á himnum.

35. Kastíð því ekki burt yðar örugga móði, er mikil laun mun öðlast.

36. Því á þolgæði hafið þèr þörf, svo að þèr úr býtum beríð þau fyrirheitnu gæði, þegar þèr hafið gjört Guðs vilja.

37. Því innan harðla skamms tíma mun sá koma, sem væntanlegur er, og ekki tefja.

38. En sá rættláti af trú sinni mun hólpinn verða, en dragi nokkur sig í hlè, mun sála mín einga geðþekkni á þeim hafa,

39. En vèr erum ekki af þeim, er sig í hlè draga sjálfum þeim til glötunar, heldur af þeim, sem trúa sèr til sáluhjálpar.

11. KAPÍTULI.

Trúarinnar ógæti.

EN trúin er örugg eptirvænting þeirra hluta, sem maður vonar, og sannfæring um það, sem hann ekki sèr.

2. Hennar vegna verður hinum fyrri mönnum hrósað.

3. Fyrir trúna fullvissumst vèr um, að heimurinn sè skapaður fyrir Guðs orð, á þann hátt, að hið sýnilega sè til orðið af hinu ósýnilega.

4. Vegna Abels trúar, mat Guð fórn þá, er hann færði honum, fram yfir Kains; hennar vegna fékk hann vitnisburð, að hann væri rættlátur, því Guð lýsti velþóknun sinni yfir offri hans; hún gjörir það og, að hann enn nú talar af gróf sinni.

5. Vegna trúar sinnar var Enok burt numinn, að hann ekki skyldi dauðann sjá, og hann fannst ekki frammar, af því Guð hafði numið hann í

burtu, því áður en hann var burt numinn, fékk hann þann vitnisburð, að hann væri Guði þóknanlegur.

6. Án trúar er ómögulegt Guði að þóknast, því sá, sem vill koma til Guðs, verður að trúa því, að hann sè til, og að hann umbuni þeim, er hans leita.

7. Trúin gjörði það að verkum, að þá Nói var af Guði aðvaraður um það, sem enn þá ekki sást óttadist hann Guð og smíðaði örkina til frelsis sínu húsi; með trúnni forðæmdi hann heiminn og varð hluttakandi þeirrar rættlætíngar, sem fæst fyrir trúna.

8. Fyrir trú sína hlýðnaðist Abraham, þá honum var boðið að fara til þess staðar, er verða átti hans ódal; og hann fór, þó hann ekki vissi, hvert hann fara skyldi.

9. Fyrir trúna bjó hann í hinu fyrirheitna landi, eins og á annarlegri lóð, og hélt til í tjaldbúðum, ásamt þeim Ísaak og Jakob, sem hluttakarar voru hins sama fyrirheitis.

10. Því hann vænti þeirrar borgar, er fastan grundvöll hefði, hvernar smíður og byggíngarmeistari sjálfur Guð er.

11. Fyrir trúna öðlaðist sjálf Sara krapt til barngetnaðar,

þótt hún væri úr barneign, því hún hélt þann trúfastan, sem fyrirheitið hafði gefið.

12. Þess vegna kviknaði og af einum manni, og það ellihrumum, slík niðja mergð, sem stjörnur eru á himni eða sandkorn við sjáfarströnd, sem ekki verður tölu á komið.

13. Í trúnni dóu allir þessir, hafandi ekki feingið uppfyllingu fyrirheitanna, heldur sèð þau áleingdar og breitt mót þeim fadminn, játandi, að þeir væru útlendingar og gestkomandi á jörðu þessari.

14. En þeir, sem slíkt mæla, sýna með því, að þeir sèu að leita síns rétta föðurlands.

15. Því hefðu þeir meint til þess föðurlands, hvadan þeir komu, þá hefðu þeir haft tíma til að snúa þangað aptur.

16. En nú þráðu þeir annars betra, það er hins himneska föðurlands; fyrir því blygðast Guð ekki þeirra vegna að kallaast þeirra Guð, því hann hafði tilreitt þeim borg.

17. Vegna trúar fórnfærði Abraham syni sínum Ísaak, þá Guð freistadi hans; og sá fórnfærði sínum einkasyni,

18. Er feingið hafði fyrirheitin, og til hvers það hafði sagt verið: af Ísaak skal kynþáttur þinn æxlast;

19. Því hann skynjaði það með sér, að Guð meгнаði að reisa upp frá dauðum, og þess vegna heimti hann hann aptur mitt úr dauðans hættu.

20. Vegna trúar um hið ókomna lagði Ísaak blessun sína yfir Jakob og Esaú.

21. Vegna trúar blessaði Jakob á deyanda degi yfir báða syni Jóseps, hallandi sér fram á húninn á stafi sínum.

22. Vegna trúar talaði Jósep á sinni dauðastundu um útgaungu Ísraels barna af Egyptalandi, og gjörði ráðstöfun fyrir beinum sínum.

23. Vegna trúar földu foreldrar Mósis hann í þrjá mánuði eptir hans fæðingu, af því þau sáu, að sveinninn var fagur, og létu ekki skelfast af skipun konungsins.

24. Vegna trúar hafnaði Móses, þá hann var orðinn fulltíða maður, sæmd þeirri, að kallast Faraós dótturson,

25. Svo hann kaus heldur að líða ilt með Guðs fólki, en að njóta skammvinnrar ánægju syndsamlegs munadar,

26. Og áleit það meiri ávinning, að líða vanvirðu Krists, en alla Egyptalands fjársjóðu.

27. Vegna trúar yfirgaf hann Egyptaland, og óttaðist ekki konungsins reiði, og tjáði sig

stöðugan, eins og hann sæi hinn ósýnilega.

28. Vegna trúar hèlt hann páska, og rjóðraði blóði páska-lambins á dyragætti sín, svo að sá, sem frumburðina deyddi, ekki skyldi snerta Gyðinga.

29. Vegna trúar geingu Ísraelítarnir yfir hið rauða haf, sem annað þurlendi, en þá Egypzkir freistuðu hins sama, drukkn-uðu þeir.

30. Vegna trúar hrundu Jeríkós múrar, þá búið var að ganga í kríngum þá í 7 daga.

31. Vegna trúar fyrirfirst ekki skækjan Rahab ásamt hinum vantrúuðu, af því hún tók friðsamlega móti njósnar-mönnunum.

32. Hvað þarf eg að orðleingja frammar um þetta? Mig mundi skorta tíma, ef eg færi að segja frá Gedeon, Barak og Samsyni og Jefat, Davíð og Samúeli og spámönnunum,

33. Er vegna trúar sinnar yfirunnu konungaríkin, frömdu réttvísina, öðluðust fyrirheitin, byrgðu kjapt ljónanna,

34. Slóktu eldsins afl, umflúðu sverðseggar, urðu styrkvir eptir veikindi, öflugir í stríði, komu her óvinanna á flóttu.

35. Kvinnurnar feingu aptur sína framliðnu. Aðrir voru útþandir til pintínga og þáðu þó

ekki lausn, svo að þeir öðluðust aðra betri upprisú.

36. Aðrir máttu sæta hádyrdum og húdstrofum og þar á ofan fjötrum og fángelsi;

37. (Vorur grýttir, sagaðir, freistaðir, höggur með sverði, og þeir, hverra heimurinn var ekki verður, fóru um kring í sauða og geitaskinum, við skort, þreyngingar og misþyrmingar),

38. Ráfuðu um fjöll og óbygðir í hellum og gjótum.

39. En þótt allir þessir hefðu feingið vitnisburð um trú sína, öðluðust þeir þó ekki fyrirheitin;

40. Því Guð hafði sæð betur fyrir vorum hlut, að þeir ekki án vor algjörðir yrðu.

12. KAPÍTULI.

Uppörvan til stöðuglyndis í trúnni og hlýðni við Krist.

FYRST vèr erum umkríngðir af slíkum vitna fjölda, þá létum á oss allri byrði og viðloðandi synd, og rennum þolgóðirskeið það, sem osser fyrirsett, horfandi til trúarinnar uppbyrjara og fullkonnara Jesú,

2. Sem í stað gleði þeirrar, er hann átti kost á, þoldi krossfestingu, og hann, sem mat einskis, þótt hann smánaður væri, situr nú hægra megin við Guðs háseti.

3. Gætið því að honum, sem slík mótmæli þoldi gegn sér af syndurunum, svo þér ekki þreytitzt og látið hugfallast í hjörtum yðrum.

4. Enn þá sem komið er, hefir yðar stríð við syndina ekki kostað yður blóð.

5. (Og þó hafið þér gleymt þeirri huggunargrein, sem ávarpar yður eins og börn: Son minn, lítilsvirð ekki hirtingu Drottins, og lát ekki heldur hug þinn falla, þó hann vandi um við þig),

6. Því hvern þann Drottinn elskar, hinn sama agar hann, og typtar hvern þann son harðlega, er hann að sér tekur.

7. Ef þér umberið hirtinguna, þá fer Guð eins með yður, sem börn sín;

8. Því hver er sá sonur, sem fadurinn ekki agi? En séuð þér án hirtingar, sem allir hafa tekið hlutdeild í, þá eruð þér í sannleika launsynir, en ekki skilgetin börn.

9. Ef nú vorir holdlegu fedur eru vorir typtunarmenn, og vèr samt berum virðingu fyrir þeim, skyldum vèr þá ekki miklu heldur vera undirgefdir andanna Föður, svo að vèr megum lifa?

10. Því þeir ögudu oss um fáa daga, eptir því sem þeim leizt,

en hann hirtir oss, sjálfum oss til góða, til þess vèr verða skulum hluttakendur hans heilagleika.

11. En öll hegning þykir heldur sorgar, en gleðiefni, meðan á henni stendur, en eptir á gefur hún þeim, sem við hana hafa fullkomað, heilsusaman ávöxt rættlætisins.

12. Rættið því hinar magnvönu hendurnar og þau máttþrota knèn,

13. Og stígið óskeift með fótum yðrum, svo að sá hinn fatlaði limur ekki vindizt, heldur læknist.

14. Stundið eptir friðsemi við alla og heilagleikanum, án hvers einginn kann Drottinn að sjá.

15. Hafið gát á, að einginn sleppi af Guðs náð, að einginn beisk rót renni upp, sem truflun af stað komi, og margir þess vegna saurgist,

16. Að einginn yðar sè frillulífismaður nè vanheilagur, eins og Esaus, sem fyrir einn málsverð seldi sinn frumgetningarrétt.

17. Því þèr vitið, að honum var synjað, þá hann síðan vildi öðlast blessunina, því hann gat engri breytingu komið til vegar, þótt hann leitaði þess með tærum;

18. Því þèr eruð ekki komnir til fjalls þess, sem þreifanlegt er, eða elds þess, er brenni, nè til þoku,

19. Myrkurs eða óveðurs eða básúnu-hljóms eða hinnar talandi raustar, hvernar áheyrendur beiddust, að ekki væri leingur til sín talað,

20. (Því þeir stóðust ekki þá skipun, að hvert það dýr skyldi grýtast, sem snerti við fjallinu,

21. Og svo var það ógurlegt, sem fyrir augu bar, að Móses sagði: eg em hræddur og skjálfandi),

22. Heldur eruð þèr komnir til fjallsins Síon og borgar Guðs lifanda, hinnar himnesku Jerúsalem, og einglanna mörgu þúsunda,

23. Til samkvæmis og samkundu hinna frumgetnu, hvernar nöfn eru skrifuð á hinnum, og til Guðs, allra dómara,

24. Og til anda rættlátra, sem algjörðir eru orðnir, og til Jesú, meðalgångara ens nýa sáttmála, og til þess ádreifða blóðs, sem betur talar en Abel.

25. Sjáið við því, að þèr ekki útskúfið þeim, er talar, því ef þeir sluppu ekki hegningarlaust, sem útskúfuðu þeim, sem á jörðu talaði Guðs erindi,

pá munum vèr því síður það geta, ef vèr þversköllumst við þann, er frá himni talar, hvers raust að þann tíð skók jörðina,

26. En nú hefir hann kunn-gjört, segjandi: enn pá einu sinni mun eg skaka, ekki ein-úngis jörðina, heldur og him-ininn;

27. En þetta orð: enn pá einu sinni, gefar að skilja, að þeir skeknu hlutir skuli umbreyt-ast, svo sem þeir, er með höndum sèu gjördir, svo að það vari við, sem óskekið er.

28. Látum oss því, er feingið höfum óbifanlegt ríki, sýna þakklátt hjarta, með hverju vèr þjónum Guði, á honum þóknanlegan hátt, með blygð-unarsemi og lotningarfullum ótta.

29. Því vor Guð er eyðandi eldur.

13. KAPÍTULI.

Ýmislegar upphvatningar, sem endast með þeim filmælum: að sönudurinn vilji biðja fyrir háfundinum. Fyrirbætur. Sagt frá Timóteus-ur lausn; heilsað og bedið að heilsa; árnað góðs.

HALDIÐ stöðugum bróð-urkærleika.

2. Gleymið ekki gestrisninni, því vegna hennar hafa nokkrir sèr óafvitandi hýst einglana.

3. Minnizt bandíngjanna, sem væruð þèr þeirra sambandíngj-ar, og þeirra, er ilt líða, svo

sem þeir, er sjálfir búa í lík-ama þessum.

4. Hjúskapurinn skal heidar-legur haldinn vera hjá öllum, og hjónasængin óflekkuð, en frillulífismönnum og hörkórl-um mun Guð refsa.

5. Sýnið einga fègirni í yð-ar hegðun, heldur látið yður nægjast það sem þèr hafið, því Guð sjálfur hefir sagt: eg skal ekki sleppa þèr nè yfir-gefa þig,

6. Svo vèr megum öruggir segja: Drottinn er minn hjálp-ari, og því skal eg ekki ótt-ast, hvað geta mennirnir gjört mér?

7. Verið minnugir yðar læri-fedra, sem Guðs orð hafa til yðar talað, skodið þeirra lífs afdrif og breytið eptir þeirra trúar stöðuglyndi.

8. Jesús Kristur er í gær og í dag og að eilífu einn og hinn sami.

9. Látið yður ekki afvega leiða af ýmislegum og annarlegum lærdómum, því það er gott að styrkja hjarta sitt við náðina, en ekki við nautnarreglur, sem ekkert stöða pá, sem eptir þeim gánga.

10. Vèr höfum altari, af hvers fórnun þeir ekki hafa rètt að eta, er tjaldbúðinni þjóna.

11. Því blóð þeirra dýra, sem

til synda hreinsunar er af en-
um ædsta presti borið inn í
helgidóminn, þeirra hræ eru
brend fyrir utan herbúðirnar.

12. Þess vegna leið Jesús ut-
an borgarhlíða, að hann helg-
aði lýðinn með sínu blóði.

13. Gaungum því til hans
út fyrir herbúðirnar, berandi
hans vanvirðu :

14. Því vèr höfum hèr ekki
varanlegan samastað, heldur
leitum vèr annars tilkomanda.

15. Látum oss því ætíð fyrir
hans flutning frambera fyrir
Guð lofgjörðar-offur, það er :
ávöxt vorra vara, er viður-
kenna hans nafn.

16. En gleymið ekki velgjörða-
seminni og greiðvikninni, því
slíkar fórnir eru Guði þókn-
anlegar.

17. Hlýðið yðrum kennifeðr-
um og verið þeim eptirlátir,
því þeir vaka yfir sálum yðar,
eins og þeir, er reikningsskap
eiga að standa, svo þeir gjöri
það með gleði, en ekki með
andvörpun, því þèr hafið ekki
gott af því.

18. Biðjið fyrir oss, því vèr
erum oss þess fullkomlega

meðvitandi, að vèr höfum góða
samvizku og viljum breyta vel
í öllum greinum.

19. En því heldur bið eg yð-
ur þessa, að eg þess fyrr geti
skilazt yður aptur.

20. En Guð friðarins, er upp-
vakti af dauða Drottinn vorn
Jesúm Krist, hinn mikla hird-
ir saudanna, fyrir blóð hins
eilífa sáttmála,

21. Hann fullkomni yður í
öllu góðu verki, til að gjöra
hans vilja, hann, sem fyrir
Jesúm Krist í yður verkar,
það sem honum er þóknun-
legt; honum sè dýrð um aldir
alda, amen.

22. En eg bið yður, bræður,
að þèr umberið þetta áminn-
ingar orð, því fáort skrifadi
eg yður.

23. Eg læt yður vita, að bróð-
ir vor Tímóteus hefir feingið
lausn, og ásamt honum ætla
eg að sjá yður, komi hann
bráðum.

24. Heilsid öllum yðar leið-
togum og öllum heilögum.

25. Þeir frá Ítalíu heilsa yð-
ur. Náð sè með öllum yður,
amen.

SÁNKTI JAKOBS PISTILL.

1. KAPÍTULI.

Heilsan og uppörvan. Fátækir og ofsóktir kallast sælir. Orsök til freistínga. Amínningar.

JAKOB, Guðs og Drottins Jesú Krists þjón, heilsar þeim 12 kynkvíslum, sem á sundrúngi búa.

2. Álítið það mesta fagnaðar efni, bræður mínir, þegar þér ratið í ýmislegar raunir,

3. Því þér vitið, að reynsla yðar trúar verkar stöðuglyndi.

4. En stöðuglyndið á að fullkomna verkið, svo að þér séuð fullkomnir og algjörðir og yður sé í einu ábótavant.

5. En vanti einhvern yðar vizku, þá biðji hann Guð, sem gefur öllum eptirtölulaust og án brígðlyrða, og mun hún honum gefast.

6. En hann biðji með trúnaðartrausti, og efist ekki; því sá, sem er efablandinn, hann er líkur hafsins bylgjum, uppæstum og hröktum af vindi.

7. Þvílíkur maður hugsar ekki, að hann fái nokkuð hjá Drottni.

8. Hann er maður tvílyndur, óstöðugur í öllu sínu ráðlagi.

9. En hinn lítilmótlegi bróðir hrósi sér í sinni upphefð, en hinn ríki í sinni lægingu;

10. Því eins og grassins blóm mun hann hverfa;

11. Því þá sólin hækkar með steikjandi hita, skrælnar grassið, og þess blóm dettur af, og fegurð útlits þess verður að eingu; þannig mun hinn ríki visna á sínum vegum.

12. Sæll er sá maður, sem stenztr reynsluna, því þegar búíð er að reyna hann, mun hann meðtaka kórónu lífsins, sem Drottinn hefir þeim heitið, er hann elska.

13. Einginn, sem freistast, segi: eg freistast af Guði, því Guð freistast ekki af hinu illa, en hann sjálfur freistar og einskis;

14. Heldur freistast sérhver, dreginn og veiddur af sinni eigin girnd;

15. Síðan, þar á eptir, þá girndin hefir feingið getnað, fæðir hún syndina, en þá syndin er fullproskuð, fæðir hún dauða.

16. Villizt ekki, mínir elskulegu bræður.

17. Öll góð og öll fullkomin gjöf er ofan að, og kemur niður frá Föður ljósanna, hjá hverjum hvorki er umbreytíng né umbreytíngar skuggi.

18. Eptir sínu ráði fæddi hann oss með sannleikans orði, svo að vèr skyldum vera frumgróði hans skepna.

19. Þess vegna, bræður mínir elskulegir, sè hver maður fús til að læra, seinn til að kenna, seinn til reiði,

20. Því reiði mannsins vinnur ekki það, sem rétt er fyrir Guði.

21. Afleggjið því allan hröðskap og gnægð illskunnar, og meðtakið orðið með hógværd, sem í yður er gróðursett, og sem megnar að frelsa yðar sálir.

22. En verðið orðsins gjör-endur, og ekki einúngis heyr-endur, því með því svikið þer yður sjálfa.

23. Því sè einhver orðsins heyrari, og ekki gjörari, sá er líkur þeim manni, sem skoðar sinn meðfædda andlits-skapn-að í spegli;

24. Hann skoðaði sig að sönnu, en þá hann var burt geinginn, gleymdi hann jafn-skjótt, hvílikur hann var.

25. En sá, sem skygnist inn í hið fullkomna frelsislögmál og

heldur sèr föstum við það, er ekki gleyminn heyrari, heldur gjörningsins gjörari, og hann mun verða sæll af breytni sinni.

26. Þykist einhver yðar á meðal guðrækinn, og hefur ekki taumhald á tungu sinni, en tælir sitt eigið hjarta, hans guðrækni er fánýt.

27. Hrein og óflekkuð guðs-dýrkan fyrir Guði og Föður er sú: að vitja munadarlausra og ekkna í þeirra preyngingu, og að varðveita sjálfan sig flekk-lausan frá heiminum.

2. KAPÍTULI.

Menn eiga ekki að fara í manngreinaralit; auðsýna öllum kærleika og hlýðnast öllum Guðs boðordum. Tráin er dauð án verka.

BRÆÐUR mínir, hindrið ekki trú vors dýrðlega Drottins Jesú Krists, með því að fara að mannvirðingum.

2. Því þegar maður geingur inn í yðar söfnuð, sem gullhríng hefir á hendi og er í skínandi klæðum, en annar fátækur í töturlegum fötum,

3. Og yður verður starsýnt á þann, sem vel er búinn, og þer segið við hann: set þig hér heiðarlega, og til hins fátæka: stattu þar, eða settu þig hér við fótiskör mína,

4. Gjörið þer þá ekki grein-armun með sjálfum yður, og

gjörizt dómendur vondra hugsana?

5. Heyrið, bræður mínir elskulegir, hefir Guð ekki útvalið hina fátæku í heiminum, svo að þeir verði auðugir að trú og erfingjar þess ríkis, er hann hefir heitið þeim, sem hann elska?

6. En þèr óvirðið hina fátæku. Eru það þó ekki hinir ríku, sem undiroka yður og draga fyrir dóm?

7. Koma þeir ekki óorði á hið góða nafn, sem þèr eruð nefndir?

8. Ef þèr því gjörið fullnustu því konúnglega boðorði samkvæmt ritnúgunni: "elska skaltu náunga þinn, sem sjálfan þig," þá gjörið þèr vel;

9. En ef þèr farið í manngreinaralit, þá drýgið þèr synd, og lögmálið færir yður heim sanninn, að þèr sèuð yfirtroðslumenn.

10. Því þó einhver hèldi alt lögmálið, ef hann verður brotlegur í einu (boðorði), þá er hann orðinn sekur við þau öll.

11. Því sá, sem bauð: þú skalt ekki hór drýgja, hann bauð líka: þú skalt ekki mannvega; en þó að þú ekki drýgir hór, ef að þú vegur mann, ertu orðinn lögmálsins yfirtroðslumaður.

12. Talið þannig og breytið þannig, sem þeir, er dæmast munu eptir frelsisins lögmáli.

13. Því ómiskunsamur dómur mun ganga yfir þann, sem ekki auðsýnir miskun; miskunsein fagnar dómnum.

14. Hvað stóðar það, bræður mínir, þótt einhver segist hafa trú, en hefir ekki verkin? Mun trúin geta frelsað hann?

15. Ef að bróðir eða systir eru nakin og vantar daglegt viðurværi,

16. En einhver yðar segði við þau: farið í friði, vermið yður og mettið, en gefið þeim ekki það, sem líkaminn þarf með, hvað stóðar það?

17. Eins er líka trúin, hafi hún ekki verkin, þá er hún dauð út af fyrir sig.

18. En nú segir einhver: þú hefir trú, en eg hefi verk, sýn mèr þá trú þína án verka þinna; eg skal sýna þèr mína af mínum verkum.

19. Þú trúir, að Guð sè einn, þú gjörir vel; en djöflarnir trúa því líka, og skelfast.

20. En fávísi maður, þú skalt víta, að trúin er dauð án verkanna.

21. Rættlættist ekki Abraham, faðir vor, vegna verkanna, eptir það hann hafði lagt son sinn Ísaak upp á altarið?

22. Sèr þú ekki, að trúin var samtaka verkum hans, og að trúin fullkomnaðist með verkunum?

23. Og rättist svo ritningin, sem segir: "Abraham trúði Guði, og það reiknaðist honum til réttlætis," og hann var kallaður Guðs vinur.

24. Þèr sjáid þá, að maðurinn réttlætist af verkunum, og ekki af trúnni einúngis.

25. Sömuleiðis einnig skækjan Rahab, réttlættist hún ekki af verkunum, þá hún tók við njósnurunum og lét þá fara frá sèr aðra leið?

26. Því eins og líkaminn er dauður án andans, eins er og trúin dauð án verkanna.

3. KAPÍTULI.

Brúkan túngunnar. Spekinni lýst.

VERIÐ ekki, bræður mínir, margir kennifedur, með því þèr vitið, að vèr (kennendurnir) munum fá þýngri dóm;

2. Því allir hrösum vèr margvislega. Verði einhverjum ekki á í orði, þá er hann maður fullkominn, fær um að stýra öllum sínum líkama.

3. Sjáid, vèr leggjum beizli hestum í munn, svo þeir hlýði oss, og vèr getum sveigt allan þeirra líkama.

4. Lítið og til skipanna, sem

eru svo stór, þó þau rekist af hörðum veðrum, verður þeim samt stýrt með harðla litlu stýri, hvert sem stýrimaðurinn vill.

5. Þannig er túngan lítill limur, en ræðst þó í mikið. Sjá, í hversu miklum skógi lítill neisti getur kveikt.

6. Túngan er og eldur, heimur fullur ránglætis. Eins er túngan sett meðal vorra lima, hún flekkar allan líkamann og upptendrar allt lífið, sjálf upptendruð af helvíti;

7. Því allar tegundir dýra og fugla, bæði skriðkvikinda og sjódyra, temjast og hafa verið tamin af kyni mammanna,

8. En túnguna getur einginn manna tamið, þessa óhemju, sem full er með banvænt eitur.

9. Með henni vegsömum vèr Guð og Föðurinn, og með henni formælum vèr mönnunum, sem skapaðir eru eptir Guðs mynd.

10. Af sama munni framgeingur blessan og bölván; þetta má ekki svo vera, bræður mínir.

11. Hvort mun sætt og beiskt vatn geta sprottið upp af sama uppsprettu-auga nokkurrar lindar?

12. Mun fikjutrèð, bræður mínir, geta af sèr gefið viðsmjörð ávöxt, eða vintrèð fikjur? Þannig kann eigi heldur

saltur brunnur gefa af sèr sætt vatn.

13. Sè nokkur vitur og hygginn yðar á meðal, hann láti með góðri umgeingni verk sín lýsa hóglátri speki.

14. En ef þèr hafði beiska öfund og áreitni í yðar hjarta, þá stærði yður ekki og ljúgið ekki gegn sannleikanum.

15. Þvílík speki kemur ekki ofan að, heldur er hún jarðnesk, holdleg, djöfulleg.

16. Því hvar sem öfund og áreitni er, þar er sundurþykkja og öll vond háttsemi.

17. En sú speki, sem ofan að er, hún er fyrst fölskvalaus, þar næst fríðsöm, sannsýn, full miskunar og góðra ávaxta, óhlutdræg, hræsnislaus.

18. En rættlætisins ávöxtur verður þeim í fríði sáður, sem fríðinn stunda.

4. KAPÍTULI.

Postulinn varar við deilum. Ræður til lítillætis og auðmýktar. Varar við sjálfsbyrgingsskap.

AF hverju koma stríð og bardagar á meðal yðar? Af hverju öðru, en af yðar girndum, sem stríða í yðar limum?

2. Þèr girnizt og fáid ekki; þèr drepid og öfundid, og getid þó ekki öðlazt, þèr berjizt og strídid, og fáid þó ekki, af því þèr biðjid ekki.

3. Þèr biðjid og öðlizt þó ekki, af því þèr biðjid illa, til þess að þèr getid sóað því í yðar munadarlífi.

4. Þèr hórdómsmenn og hórkonur, vitið þèr ekki, að vinátta heimsins er óvinátta Guðs? Hver sem því vill vera vinur heimsins, verður óvinur Guðs.

5. Eða haldið þèr, að ritningin tali ófyrirsynju: mun sá andi, sem í oss býr, leiða til öfundar?

6. Hann gefur meiri náð; því stendur skrifað: Guð mótstendur dramblátum, en lífilátum gefur hann náð.

7. Verðið því undirgefnir Guði, standið móti djöflinum, og þá mun hann flýa yður.

8. Nálægið yður Guði, og þá mun hann nálgast yður. Hreinsid hendur yðar, þèr syndarar, og gjörid flekklaus yðar hjörtu, þèr tvílyndu.

9. Berið yður illa, syrgid og grátid; yðar hlátur skal umbreytast í sorg, og gleðin í hrygð.

10. Auðmýkið yður fyrir Drottni, þá mun hann upphesja yður.

11. Talið ekki illa hver um annan, bræður mínir. Sá, sem talar illa um bróður sinn og dæmir hann, talar illa um lög-

málið og dæmir það; en ef þú dæmir lögmálið, þá ertu ekki lögmálsins gjörari, heldur dómari.

12. Einn er löggjafinn og dómarrinn, sá sem kann að frelsa og tortýna. En hver ertu, sem dæmir annan?

13. Heyrið, þèr, sem segið: í dag og á morgun skulum vèr fara til þessarar borgar, dvelja þar eitt ár og kaupverzla og græða,

14. (Sem þó ekki vitið, hvað á morgun ske muni; því hvílikt er yðvart líf? gufa, sem sèst um stund, en hverfur síðan),

15. Í stað þess þèr ættuð að segja: ef Drottinn vill, og vèr lífum, þá viljum vèr gjöra þetta eða hitt.

16. En nú stærði þèr yður í yðar oflátungsskap; allt slíkt stærilæti er vont.

17. Hver sem því hefir vit á gott að gjöra, en gjörir það ekki, honum er það synd.

5. KAPÍTULI.

Postulinn varar við að treysta audi, og stæra sig af honum. Uppörvar þá, sem órétt líða, til stöðuglyndis, og að vera eidvarir. Hvetur til bænækni, og til að leiðrétta þá, sem villtir fara.

HHEYRIÐ nú, þèr ríku, grátið og kveinið yfir þeim eymdum, sem yfir yður munu koma.

2. Yðar auður er þegar fún-

auður, og yðar klæði orðin möletin.

3. Yðar gull og silfur er orðið ryðbrunnið, og ryðið á því mun verða vitni gegn yður og eta yðar hold; þèr hafið fjársjóðum safnað, sem eldsneyti, á síðustu dögnum.

4. Sjá, launin, sem þèr hafið dregið af verkamönnunum, sem hafa slegið yðar lönd, hrópa, og köll kornskerumannanna eru komin til eyrna Drottins alsherjar.

5. Þèr hafið lifað í sællífi og óhófi á jörðunni; þèr hafið alið yðar hjörtu, eins og til skurðardags.

6. Þèr hafið dæmt til dauða og drepið hinn réttláta, hann stendur ekki á móti yður.

7. Þreyið því, bræður mínir, þangað til Drottinn kemur. Sjáið, akuryrkjumadurinn væntir jarðarinnar dýrmæta ávaxtar, og þreyir þar til hann feingið hefir haustregnið og vorregnið.

8. Þreyið og þèr, styrkið yðar hjörtu, því tilkoma Drottins nálægist.

9. Kvartið ekki hver yfir öðrum, bræður mínir, svo þèr ekki verðið dæmdir; sjá, dómarrinn stendur fyrir dyrunum.

10. Bræður mínir, takið spámenningu, sem talað hafa í

Drottins umbodi, til eptirdæmis upp á það, að líða ilt með þolinmæði.

11. Sjá, vèr teljum þá sæla, sem þolgóðir eru; þèr hafið heyrt getið um þolgæði Jobs, og vitið, hver endalok Drottinn þar á gjörði; því Drottinn er harla miskunsamur og líknsamur.

12. En um fram alt, bræður mínir, sverjið hvorki við himininn nè við jörðina, nè nokkurn annan eidd, en yðar já sè já, yðar nei sè nei, svo þèr komið ekki undir dóm.

13. Eigi einhver örðugt yðar á meðal, þá biðji hann; líði honum vel, þá sýngi hann (lof).

14. Sè einhver veikur yðar á meðal, þá kalli hann til sín öldúnga safnaðarins, og þeir biðji fyrir honum og smyrji hann viðsmjöri í nafni Drottins.

15. Því trúuð bæn mun frelsa

hinn sjúka, og Drottinn mun reisa hann á fætur, og sú synd, sem hann hefir drýgt, mun honum fyrirgefin verða.

16. Játið hver fyrir öðrum yðar yfirsjónir, og biðjið hver fyrir öðrum, svo að þèr heilbrigðir verðið. Kröptug bæn hins rættláta megnar mikið.

17. Elías var líkur oss að breyskleika; samt, þá hann bað þeirrar bænar, að ekki skyldi rigna, þá rigndi ekki yfir landið í þrjú ár og sex mánuði.

18. Og þá hann bað aptur, gaf himininn regn, og jörðin bar sinn ávöxt.

19. Bræður mínir, ef einhver meðal yðar hefur villzt frá sannleikanum og einhver snýr honum aptur,

20. Þá viti hann, að hver sem snýr syndaranum frá villu hans vegar, mun frelsa sálu frá dauða og hylja fjölda synda.

S Á N K T I P È T U R S

FYRRI PISTILL.

1. KAPÍTULI.

Postulinn óskar góðs kristnum mönnum í Asíu o. s. frv. Þrisar farsæld kristinna. Hvetur til að lifa kristinni trú sambodnu líferni.

PÈTUR, postuli Jesú Krists, heilsar hinum útvöldu útlendu, sem tvístradir eru út um Pontus, Galataland, Kappadokíu, Asíu og Bítyníu,

2. Sem, eptir Guðs Föðurs fyrirhugaða ráði, helgaðir eru með Andans aðstoð, til þess þeir hlýðnist Jesú Kristi og hreinsaðir verði með hans blóði. Náð og friður Guðs margfaldist yfir yður.

3. Lofaður sè Guð, Faðir Drottins vors Jesú Krists, sem fyrir upprisu Jesú Krists frá dauðum, hefir eptir mikilli miskun sinni endurfætt oss til lifandi vonar,

4. Til hluttekningar í þeirri arfleifð, sem yður er geymd á himnum og óforgeingileg er, flekklaus og aldrei fölnar,

5. Yður, sem fyrir Guðs öflugu aðstoð varðveitizt með trúnni, svo að þèr adnjótandi verðið yður fyrirbúinnar sælu, er á

síðasta tíma mun verða opinber.

6. Gleðjizt af þessu, þótt þèr nú um skamma stund (ef svo verður að vera) hryggjast megið af margs konar freistingum,

7. Svo að yðar reynda trú, sem er langt um dýrmætari en forgeingilegt gull, þótt í eldi sè reynt, verði yður til lofs, vegsemdar og dýrðar, þegar Jesús Kristur opinberast,

8. Sem þèr elskið, þó þèr ekki hafið sèð hann, af hverjum þèr, sem trúið á hann, þótt þèr nú ekki á hann horfið, gleðjist óutmálanlegum og dýrðlegum fögnuði,

9. Því þèr munuð bera úr bítum endurgjald fyrir yðar trú, frelsi yðar sálna.

10. Spámennirnir, er spáðu um heill þá, er við yður er fram komin, hafa út í þessa sælu grufað og grenslazt eptir henni;

11. Þeir leitustu við að uppgötva, til hvers og hvílíks tíma

Krists Andi, sem í þeim bjó, meinti, þá hann fyrirsagði þíslir Krists og þar á eftir fylgandi dýrd;

12. En þeim var það opinberað, að þeir þjónuðu að þessu, ekki þeim sjálfum til gagns, heldur gagnaði það oss, og er þetta nú kunngjört af þeim, sem boða yður gleðiboðskapinn fyrir Heilagan Anda, sem er ofan sendur frá himni, og inn í þetta fýsir (jafnvel) einglana að skygnast.

13. Hafid því lendar hugskots yðar umgyrtar, verið varhygðarsamir, og setjid algjörlega von yðar til þeirrar náðar, sem yður mun veitast við tilkomu Jesú Krists;

14. Sem hlýðin börn, lagið eigi breytni yðar eftir þeim girndum, er þér áður þjónuðu í vanvizku yðar,

15. Heldur verðið heilagir í öllu yðar dagfari, eins og sá er heilagur, er yður hefir kallað;

16. Því skrifað er: “verið heilagir, því eg em heilagur.”

17. Og með því þér ákallið þann sem Föður, er dæmir sérhvern án manngreinarálits eftir hans verkum, þá framgangið, yðar útlegðar tíma, með óttablandinni varúð;

18. Þér vitið, að þér eigi eruð

endurleystir með forgeingilegu silfri eða gulli frá yðar hegómlega athæfi, er þér numið höfðu af fedrum yðar;

19. Heldur með dýrmætu blóði þess óflekkaða og lýtalausa lambsins, Krists,

20. Sem að sönnu, áður en grundvöllur heimsins var lagður, var fyrirhugaður, en birtist á þessum síðustu tímum vegna yðar.

21. Yðar, sem vegna hans trúid á Guð, er reisti hann upp frá dauðum og gaf honum dýrd, svo þér hefðuð traust og von til Guðs.

22. Fyrst þér nú með hlýðni við samleikans (lærdóm) hafid fyrir Andann hreinsað sálir yðar til hræsnislausrar bróðurlegrar elsku, þá elskið hver annan kappsamlega af hreinu hjarta,

23. Eins og þeir, sem endurfæddir eru, ekki af forgeingilegu sæði, heldur óforgeingilegu, með Guðs lifanda og ævaranda orði.

24. Því alt hold er sem gras, og þess vegsemd, sem blómi grassins; grasið er þegar skrælnað, og þess blómi af fallinn;

25. En orð Drottins varir að eilífu, og það er það orð, sem yður er boðað.

2. KAPÍTULI.

Postulinn áminur um að halda fast við Jesú lærdóm óbrjáladan, fordast lesti og stunda gyðdir, að þeir með því að fordast holdlegar girnudir með hlýðni við yfirvaldið og bróðurlegum kærleika niðurbaggi öll illmæli gegn sér. Skyldur þjónustufólks.

AFLEGGIÐ því alskonar vonzku og alla pretti, hræsni, öfund og alt baktal,

2. Og sækizt, eins og nýfædd börn, eptir hinni skynsömu, ómeinguðu mjólk, svo þér af henni þroskizt, yður til frelsis;

3. Ef þér hafið smakkað, hversu sætur Drottinn er.

4. Með því þér eruð komnir til þessa lifandi steins, sem að sönnu er af mönnum útskúfaður, en af Guði útvalinn og dýrmætur,

5. Þá látið yður uppbyggjast sem lifandi steina, (til þess þér verðið) andlegt musteri, heilagt prestafélag, til að frambera andlegar fórnir, Guði velþóknanlegar fyrir Jesúm Krist.

6. Fyrir því stendur (skrifað) í ritningunni: “sjá, eg set hornstein í Síon, útvalinn og dýrmætan; sá, sem trúir á hann, mun eigi til skammar verða.”

7. Yður, sem trúidd, er hann dýrmætur; en hinum vantrúuðu er sá steinn, sem byggjendurnir burtsnörüðu, orðinn að hyrningarsteini

8. “Og að ásteytingarsteini og hneykslunar hellu.” Þeir sem hrasa, eru þeir sem ekki trúá lærdóminum; til þess voru þeir og settir.

9. En þér eruð útvalin kynslóð, konúnglegt prestafélag, heilagur lýður, (Guðs) eigið fólk, til þess að viðfrægja skylduð mikilleika hans, sem kallaði yður frá myrkrinu til síns aðdánlega ljóss.

10. Þér, sem forðum ekki voruð lýður, eruð nú orðnir lýður; þér, sem ekki nutuð miskunar, hafið nú miskun hlotið.

11. Þér ástkæru, eg áminni yður, sem gesti og útlenda, að þér haldið yður frá holdlegum girndum, sem stríða gegn sálunni.

12. Hegðið yður vel meðal heiðinna þjóða, svo að þeir, mitt í því þeir rógbera yður sem illgjörðamenn, vegna yðar góðverka, þegar þeir gæta grant að, vegsami Guð á tíma vitjunarinnar.

13. Verið því undirgefnir Drottins vegna sérhverju af mönnum tilsettu yfirvaldi, hvort heldur það er konúngurinn, sem hinum ædsta,

14. Eða það eru landshöfðingjarnir, sem þeim, er af honum eru sendir illgjörða-

mönnum til refsíngar, en lofs-
tírs þeim, sem vel breyta;

15. Því það er vilji Guðs, að þeir,
sem vel breyta, niðurbaggi
óviturleik heimskra manna.

16. Sem frjálsir menn, en ekki
sem þeir, er beita frelsinu
vonzkunni til yfirhylmíngar,
heldur sem þjónar Guðs,

17. Skuluð þér alla virða,
elska bræðrafélagið, óttast Guð,
heiðra konúnginn.

18. Þjónustumennirnir sèu
undirgefni Drottnum sínum
með mesta (virðíngar) ótta,
ekki einúngis hinum góðu og
sanngjörnu, heldur einnig hin-
um ósanngjörnu;

19. Því það er náð, ef einhver
af samvískusemi og fyrir Guðs
sakir umber hið mótdræga, er
hann órèttilega líður.

20. Því hver frægd er í því,
að þér fyrir misgjörða sakir
högg líðið? En ef þér, þegar
þér breytið vel, líðið ilt og
erud þolinmóðir, það (ávinnur
sèr) náð hjá Guði;

21. Því til þessa eruð þér
kallaðir, því Kristur leið einnig
fyrir oss og eptirlèt oss fyrir-
mynd til að breyta eptir, svo
vèr skyldum feta í hans fótspor.

22. Hann drýgdi ekki synd,
og ekki eru svik fundin í hans
munni;

23. Eigi illmælti hann aptur,

þó honum væri illmælt, eigi
hótadi hann, þá hann leið,
heldur gaf það í hans vald,
sem rèttvíslega dæmir;

24. Og bar (sjálfur) vorar
syndir á sínum líkama upp á
trèð, svo vèr skyldum skilja
við syndirnar og lifa rèttlæt-
inu; fyrir hans benjar eruð
þér læknaðir.

25. Því þér voruð sem frá-
viltir saudir, en nú hafið þér
snúið yður til hirðis og bi-
skups yðvarra sálna.

3. KAPÍTULI.

*Aminir hjónin til kristilegrar breytni hvort við
annað, og alla til dygðugs lifernis yfir höfuð.*

ÞÉR konur, verið sömu-
leiðis yðrum mönnum
undirgefna, svo, þó að nokkrir
sèu þeir, sem ekki vilja lær-
dóminum hlýðnast, þá verði
þeir unnir, án orðsins (kenn-
íngar), af dagfari kvennanna,

2. Þegar þeir sjá yðar skírlífu
hegðan í ótta (Drottins).

3. Skart þeirra sè ekki (fól-
ið) í hinu útvertis: í hárflett-
um, gullskarti og dýrmætum
búnadi,

4. Heldur í hjartans innvortis
ásigkomulagi, í óforgeingilegu
(skarti) hógværs og kylrats
hugarfars, sem dýrmætt er
fyrir Guðs augliti.

5. Því þannig prýddu sig
forðum hinar helgu konur,

er settu sína von til Guðs, og voru sínum eiginmönnum undirgefnar.

6. Þannig hlýddi Sara Abraham og kallaði hann herra, og hennar börn verðið þèr, þegar þèr hegðið yður vel og einga skelfingu hræðizt.

7. Sömu leiðis þèr menn, búid með skynsemi saman við konurnar, svo sem veikari skepnur, auðsýnið þeim virðingu, með því þær og eru yðar samarfar í lífsins náðargjöf, svo yðar bænagjördir ekki hindrist.

8. Í einu orði, verið samhuga, meðaumkunarsamir, bróðurlega sinnadir, miskunsamir, ljúfflyndir,

9. Gjaldið ekki ilt með illu, smánaryfði með smánarordum, heldur þvert á mót blessið, með því þèr vitið, að þèr eruð til þess kallaðir, að þèr skulið blessunina öðlast.

10. Því sá, sem ann lífi sínu og vill sjá góða daga, haldi tungu sinni frá vondu, og vörum sínum frá sviksamlegu tali.

11. Sneiði sig hjá illu og gjöri gótt, stundi friðsemi og gjöri sér far um það.

12. Því augu Drottins líta til hinna rættlátu, og hans eyru hncigjast til þeirra bæna, en auglit Drottins er gegn þeim, sem vont aðhafast.

13. Og hver mun yður geta grandað, ef þèr leitið þess, sem gott er?

14. En þó þèr ilt líðið fyrir rættlætisins sakir, eruð þèr samt sælir. Hræðizt ekki þeirra ógnanir og skelfizt eigi fyrir þeim,

15. Heldur dýrkið Drottin Guð í yðar hjörtum, en verið (samt) ætíð reiðubúnir með hógværd og virðingu til varnar fyrir hverjum (manni), er krefst af yður reikningskapar fyrir þá von, sem í yður er,

16. Og hafið góða samvizku, svo að þeir, sem rógbera yður sem illgjörðamenn, verði til smánar fyrir það, að þeir hallmæla yðar góðu kristilegu breytni;

17. Því það er betra, ef Guð vill svo vera láta, að þèr líðið ilt fyrir góðverk, heldur en fyrir vond verk.

18. Því Kristur leið líka einu sinni fyrir syndirnar, sá rættláti fyrir hina ránglátu, til þess hann leiddi oss til Guðs; að líkamanum til var hann deyddur, en lifandi gjörður eptir Andanum,

19. Í hverjum hann einnig fór burt og prædikaði fyrir öndunum í varðhaldi,

20. Sem þverskölludust, þegar Guðs lánglundarged beið

eptir betrun þeirra á dögum Nóa þegar örkin var smíðuð, í hverri fáar, það er, átta sálir, frelsuðust í vatninu,

21. Og nú gjörir skírnin, sem ekki er burttekt líkamans saurugleika, heldur sáttmáli góðrar samvizku við Guð, eins og eptirmynd (ennar fyrri frelsunar) oss hólpna vegna upprisú Jesú Kristis,

22. Sem situr við Guðs hægrri hönd, uppfarinn til himins, og eru einglar, maktarvöld og höfðingjar honum undirgefdir.

4. KAPÍTULI.

Áminnur um að forðast þá lesti, er þeir áður drýgðu, stunda kristilegar dygðir og líða þolinmóðlega ofsóknir.

FYRST Kristur þess vegna hefir líðið á líkamanum vor vegna, þá brynjið yður einnig sama hugarfari (því sá, sem líður á holdinu, lætur af að syndga),

2. Svo að þèr ekki framar, það eptir er af hinu líkamlega lífi, lífið holdlegum girndum, heldur samkvæmt Guðs vilja.

3. Því það er nóg, að vèr, það sem líðið er lífdaganna, höfum fylgt heidinna manna síðum, lífað í stjórnsleysi, (vondum) girndum, ofdrykkju, óhófi, samdrykkjum og svívirðilegri skurdgodadýrkun;

4. Hvers vegna þá furðar það,

að þèr (nú) ekki viljið hlaupa með þeim út í hið sama andvaraleysis díki, og tala því illa um yður;

5. En þeir munu mega gjöra honum reikning, sem reidubúinn er að dæma lifendur og dauða.

6. Þess vegna er og þeim, sem dauðir eru, náðarboðskapurinn kunngjörður, að þó að þeir af mönnum fordæmdir verði, hvað holdið snertir, skuli þeir samt Guði lífa, hvað andann snertir.

7. En endir allra hluta nálgast; hegðið yður því skynsamlega og verðið árvakrir til bæna;

8. En um fram alla hluti hafið innilega elsku hver til annars, því elskan mun hylja fjölda synda.

9. Verið gestrisnir innbyrðis án möglunar.

10. Hver (yðar) þjóni öðrum eptir þeirra gáfu, sem hann hefir þegið, eins og gódir ráðs menn margvíslegrar Guðs náðar.

11. Sá, sem kennir, (kenni) eins og Guðs orð. Sá, sem þjónustu hefir á hendi, gæti hennar eptir þeim mætti, sem Guð gefur honum, svo að Guð í öllum greinum vegsamist fyrir Jesúm Krist, og hans sè

dýrðin og mátturinn um aldir alda. Amen.

12. Látið yður eigi undra, mínir ástkæru, þá eldraun, sem þér verðið reyndir með, eins og yður hendi eitthvað óvænt;

13. Heldur gleðjið yður (af því), að með því þér eruð hlutakandi í Krists þínslum, þá muni og yðar fögnuður mikill verða, þegar hans dýrð verður opinber.

14. Sælir eruð þér, nær þér vanvirtir eruð fyrir Krists nafns sakir, því þá hvílir yfir yður dýrðarinnar og Guðs Andi, sem að sönnu lastast af hinum, en vegsamast af yður.

15. Því einginn yðar líði ilt sem manndrápari, þjófur, illvirki, eða sem sá, er hnýsist inn í það, sem honum eigi við kemur, og slettir sér fram í annara málefni.

16. En ef nokkur líður ilt, (vegna þess) hann er kristinn, þá fyrirverði hann sig ekki, heldur vegsami Guð fyrir það.

17. Því nú er sá tími, að dómurinn byrji á Guðs húsi; en ef (hann byrjar) fyrst á oss, hvílik munu þá afdrif þeirra verða, sem ekki vilja trúá Guðs gleðiboðskap?

18. Og ef hinn rættláti naumast frelsast, hvar mun þá

hinn óguðlegi og syndarinn lenda?

19. Fyrir því skulu þeir og, sem (ilt) líða eptir vilja Guðs, með góðri breytni fela honum sálir sínar á hendur eins og trúföstum skapara.

5. KAPÍTULI.

Öldúnganna skylda við hina ýngri, og hinna ýngri við þá. Bjður, að hver kristinn sjni öðrum lítillæti og séu árvakrir. Góðar óskir.

EG öldúngur og vottur Krists þísla, er ásamt yður mun hlutdeild fá í þeirri dýrð, sem síðar mun opinber verða, áminni yður, mína meðöldunga,

2. Að þér gætið þeirrar Guðs hjardar, sem meðal yðar er, ekki nauðugir, heldur af frjálsum vilja, nè fyrir ávinnings sakir, heldur fúslega,

3. Eigi sem þeir, er hardlega vilja drottna yfir (Drottins) arfleifð, heldur sem þeir, sem eru fyrirmynd hjardarinnar;

4. Þá munuð þér, þegar hinn æðsti hirðir birtist, bera úr býtum dýrðarinnar kórónu, sem aldrei fölnar.

5. Sömuleiðis verið þér hinir ýngri öldúngunum hlýðnir. En verið allir hver öðrum undirgefni og skryðizt lítillætinu; því Guð mótstendur dramblátum, en lítillátum veitir hann náð.

6. Leggið yður því undir Guðs

voldugu hönd, svo að hann á (sínun) tíma upphefji yður.

7. Varpið allri yðar áhyggju upp á hann, því hann ber umhyggju fyrir yður.

8. Verið gætnir, vakið, því að yðar mótstandari, djöfullinn, geingur um kríng sem öskrandi ljón, leitandi að þeim, sem hann geti gleypt.

9. Mótstandið honum stöðugir í trúnni, og vitið, að bræður yðar (annarstaðar) í heiminum verða fyrir sömu neyð.

10. En Guð allrar náðar, sem yður hefir kallað til sinnar eilífu dýrðar í Jesú Kristi, eptir að þér þjádst hafið um lítinn

tíma, hann fullkomni yður, styrki, eflí og staðfesti;

11. Hans er dýrðin og valdið um aldir alda. Amen.

12. Þetta hefi eg látið Silvanus, stuttlega skrifa yður, sem er trúr meðbróðir, að eg held, og áminni eg og hátíðlega vitna, að þetta er sú sanna Guðs náð, sem þér standið stöðugir í.

13. Yður heilsar sá ásamt yður útvaldi (söfnuður) í Babylon, og Markús, sonur minn.

14. Heilsid hver öðrum með kærleiks kossi. Friður sè með yður öllum, sem eruð í Kristi Jesú.

S Á N K T I P È T U R S

SÍÐARI PISTILL.

1. KAPÍTULI.

Postulinn óskar góðs hinum trúðu. Hvetur til dygða. Sýnir trúverðugleika kenningar sinnar.

SÍMON Pètur, þjón og Postuli Jesú Krists, óskar þeim, sem eins og vèr hlotið hafið af gæzku Guðs vors og frelsarans Jesú Krists sömu dýrmætu trú,

2. Að náð og friður margfaldist yfir yður með þekkingunni á Guði og Drottni vorum Jesú Kristi.

3. Hans guðdómlegi máttur hefir af dýrðlegri gæzku sinni veitt oss með þekkingu þess, sem oss hefir kallað, alt það sem með þarf til (sannarlegs) lífs og guðrækni.

4. Af þessari hans gæzku eru oss gefin hin stærstu og dýrmætustu fyrirheiti, til þess að þér fyrir þau skylduð verða hluttakandi guðlegrar náttúru og forðast heimsins girnda spillingu.

5. Leggið því alla stund á þetta og auðsýnið í trú yðvarri dygdina, en í dygdinni þekkinguna,

6. En í þekkingunni bindindið, en í bindindinu þolinmæðina, en í þolinmæðinni guðræknina,

7. En í guðrækninni bróður-elskuna, en í bróðurelskunni elskuna (til allra);

8. Því ef þessar dygdir finnast hjá yður, og í gnægð, munu þær ekki láta yður vera iðjulausa og ávaxtarlausa í þekkingu Drottins vors Jesú Krists.

9. Því hjá þeim sem þær eru ekki, hann er blindur, byrgir fyrir augu sér, og gleymir hreinsun sinna fyrri synda.

10. Kappkostid því, bræður mínir, að staðfesta yðar köllun og útvalningu; því ef þér þetta gjörið, munuð þér ekki nokkru sinni hrasa;

11. Því þá mun yður veitast ljúfur inngangur í hið eilífa ríki Drottins vors og frelsara Jesú Krists.

12. Þess vegna vil eg ekki vanrækja, sífeldlega að áminna yður um þetta, jafnvel þó yður sé þetta kunnugt, og þér standið stöðugir í þeim sannleika, sem hjá yður er.

13. En eg álit það rétt vera, að eg vekji yður með minni

áminningu, á meðan eg er í þessari tjaldbúð;

14. Því eg veit, að þess er skamt að biða, að minni tjaldbúð verði svipt, eins og Drottinn vor Jesús Kristur hefir mér opinberað,

15. Og vil því leggja kapp á, að þér ætíð hafið það, sem eptir mína burtför haldi þessu yður í minni.

16. Því ekki fylgdu mér ver spaklega uppspunnum skrök-sögum, þá ver kunngjörðum yður um mátt og herveru Drottins vors Jesú Krists, heldur vorum mér sjálfir sjónarvottar að hans hátign;

17. Því hann meðtók af Guði Föður heidur og dýrð, þá því-lík raust barst honum frá hinni hátignarfullu dýrð: "þessi er minn elskulegi Sonur, sem eg hefi velpóknun á;"

18. Og þessa raust heyrðum ver koma frá himni, þá ver vorum með honum á fjallinu helga.

19. Við þetta urðum ver vissari um spámanna orð, og þér breytið vel, ef þér gefið gaum að því, eins og ljósi, sem skín á myrkum stað, þar til dagur ljómar og morgun-stjarnan upprennur í yðrum hjörtum.

20. Um fram alt vitið, að eing-

inn spádómur ritningarinnar skilst af sjálfum sér ;

21. Því að aldrei hefir nokkur spádómur framfluttur verið eptir mannsins vild, heldur töluðu hinir helgu Guðs menn til knúdir, af Heilögum Anda.

2. KAPÍTULLI.

Postulinn lýsir falskennulunum og þeirri hegningu, sem þeir eigi von á.

EN eins og (áður) voru falspámenn meðal lýðsins, þannig munu líka falskennendur rísa upp á meðal yðar, er innsmeygja munu háskalegum villum, afneita Drottni, sem þá hefir keypt, og yfir sig leiða bráða glötun,

2. Og margir munu fylgja þeirra stjórnlausu lifnaði fyrir hverra sakir ilt orð koma mun á veg sannleikans.

3. Af ágirnd munu þeir með tælandi kenningum hafa yður fyrir fê; fyrirdæming þeirra, fyrir laungu (feld), mun ekki heldur dragast, og glötun þeirra mun eigi dotta.

4. Því ef Guð þyrmdi ekki einglunum, sem syndgudu, heldur steypiti þeim til helvítis og setti þá í myrkra fjötur, svo að þeir varðveittust til dómsins,

5. Og ekki heldur þyrmdi hinum forna heimi, þegar hann lét vatnsflóðið koma yfir heim

hinna óguðlegu, en varðveitti Nóa, réttlætis prædikarann, sjálfan áttunda ;

6. Og gjörði borgirnar Sódóma og Gomorra að ösku, fordæmdi til eyðileggingar, og setti þeim til fyrirmyndar, sem síðar mundu breyta óguðlega ;

7. En frelsaði hinn ráðvanda Lot, er kvaldist af svívirðilegum lifnaði hinna þverbrotnu,

8. Því að sá ráðvandi, sem bjó á meðal þeirra, kvaldist í sinni réttlátu sálu dag frá degi af þeim ódádaverkum, er hann varð að sjá og heyra.

9. Þannig veit Drottinn að hrífa hina guðhræddu úr freistingunni, en geyma til dómsdagsins hina ránglátu til hegningar,

10. Einna helzt þá, sem af saurlífum losta fylgja holdsins vild, og fyrirlíta (öll) yfirráð. Sem fíflðjarfir sjálfbyggingar svífast þeir ekki að lasta tignarvöldin,

11. Þar eð þó einglarnir, sem eru þeim að makt og veldi meiri, eigi fella löstunardóm gegn þeim hjá Drottni.

12. En eins og skynlaus dýr, er fylgja girndum sínum, sem fædd eru til að veidast og fyrirfarast, lasta þessir það sem þeir ekki þekkja, og munu því tortýnast vegna þeirra spillíng-

ar, og ránglætis verðlaun úr bítum bera.

13. Þeir hafa yndi af, daglega að lifa í óhófi, eru (svívirðilegir) blettir og vansi, lifa svallsamlega af prettum sínum, þegar þeir sitja í veizlum með yður;

14. Þeir hafa augu full saurlifnaðar, og þeim verður ekki frá syndinni haldið, og fleka óstyrkar sálir; hjarta þeirra er í ágirnd æft; þeir eru bölvunarinnar börn,

15. Sem hafa yfirgefið rétta veg, villast og fylgja vegi Balams, (sonar) Bósors, sem elskaði laun ránglætisins,

16. En varð uppvís að glæp sínum; mállaust akneyti talaði manna máli og apraði spámannsins fásinnu.

17. Þvílíkir eru vatnslausir brunnar, og ský af hvirfilbyl hrakin, og er þeim myrkursins dimma að eilífu geymd.

18. Því þegar þeir láta klíngja drambsöm hægómaorð, tæla þeir með holdlegum girndum og svívirðilegum lifnaði þá, sem fyrir skömmu hafa komið frá þeim, sem ganga í villu;

19. Þeir heita þeim frelsi, þó þeir séu sjálfir spillingarinnar þrælar, því sérhver verður ánaudugur þræll þess, sem hann sigrast af.

20. Því ef að þeir, sem með

þekking Drottins vors frelsara Jesú Krists sloppnir voru frá heimsins saurugleika, flækja sig í honum (á ný) og sigrast, þá verður þeirra hið síðara verri hinu fyrra;

21. Því betra var þeim aldrei að hafa þekt veginn réttlætisins, heldur en eptir það þeir hafa þekt hann, að snúa aptur frá hinu heilaga lögmáli, sem þeim var gefið.

22. Á því líkum á heima sannmæli þessi: "hundurinn snýr aptur til sinnar spýu," og "þvegið svín til leirveltunnar."

3. KAPÍTULI.

Talar um Krists tilkomu til dómssins, og minnir á, að menn skuli búa sig undir þann tíma.

ÞETTA er nú hið annað bréf, elskanlegir í hverju eg hvet með áminningu yðar hreinskilna hugskot,

2. Að minnast þeirra orða, er áður hafa talað hinir heilögu spámenn, og boðorða þeirra, er vèr, Drottins vors og frelsara postular, höfum yður gefið.

3. Fyrst og fremst skuluð þér það vita, að á hinum síðustu dögum, munu koma spottarar, er sínum eigin girndum fylgja, og segja:

4. Hvað verður úr fyrirheitinu um Krists tilkomu? því frá því feðurnir sofnuðu, stendur

alt við sama, eins og (það var) í öndverðu sköpunarinnar.

5. Því þeim, sem þannig eru sinnadir er það hulið, að himnarnir forðum urðu, og jörðin af vatni og framleidd af vatni með Guðs (almættis) orði;

6. Hvers vegna sá heimur, sem þá var, byrgðist af vatni og eyðilagðist.

7. En þeir himnar, sem nú eru, og jörðin, geymast eldinum fyrir hins sama (almættis) orð og varðveitast til þess dags, á hverjum óguðlegir munu dæmast, og tortýnast.

8. En þetta eitt, mínir elskanlegu, sè yður eigi ókunnugt, "að einn dagur er hjá Drottni sem þúsund ár, og þúsund ár, sem einn dagur."

9. Ekki seinkar Drottinn sínu fyrirheiti (þó sumir álíti þetta seinklæti); heldur hefur hann biðlund við oss, þar eð hann ekki vill, að nokkur fyrirfarist, heldur að allir komist til sinnis betrunar.

10. En dagur Drottins mun koma sem þjófur á nóttu, þá munu himnarnir með miklum gný líða undir lok, frumefnin af eldi sundurleysast, og jörðin og þau verk, sem á henni eru, uppbrenna.

11. Þar eð alt þetta ferst, hvílikum mun yður þá byrja að

vera? Með heilagri breytni og guðrækilegu líferni

12. Ber yður að þreya og flýta fyrir tilkomu Guðs dags, þá himnarnir munu í eldi sundurleysast og frumefnin af hita bráðna.

13. En eptir hans fyrirheiti væntum ver nýs himins og nýrrar jarðar þar sem rættlætið muni búa.

14. Fyrir því, elskanlegir, með því þèr eigið á þvílíku von, þá stundið í friði, án flekkja og lýta fyrir honum fundnir verða,

15. Og álítið biðlund Drottins vors vera hjálprædis meðal, eins og meðbróðir vor Páll hefir yður ritað, eptir þeirri speki sem honum er gefin,

16. Sem sjá má af brèfum (hans), þar sem hann talar um þess háttar, í hverjum sumt er þúngskilið, er fáfróðir og staðfestulausir rángsnúa, eins og öðru í ritningunum, þeim sjálfum til glötunar.

17. Elskanlegir, gætið yðar þess vegna, með því þèr vitið þetta fyrir fram, að þèr látið eigi villu þverbrotinna manna draga yður með sèr og leiða frá yðar stöðuglyndi.

18. En vaxið í náð og þekkíngu Drottins vors Jesú Krists. Honum sè dýrðin, bæði nú og til eilífrar tíðar. Amen.

SÁNKTI JÓHANNESAR

FYRSTI PISTILL.

1. KAPÍTULI.

Um samfélag við Guð. Það fæst með því, að uppfærðast í Krists lærdómi, og játa syndir sínar.

ÞAD, sem var frá upphafi; það, sem vèr höfum heyrt; það, sem vèr með vorum augum höfum sæð; það, sem vèr höfum skoðað og vorar hendur hafa þreifað á, um orð lífsins.

2. (Þvílífið er opinberað, og vèr höfum sæð, og vottum og boðum yður lífið eilífa, sem var hjá Föðurnum, en birtist oss), það, sem vèr höfum sæð og heyrt,

3. Það boðum vèr yður, til þess að þèr líka gætuð haft samfélag við oss, en vort samfélag er við Föðurinn og Son hans Jesúm Krist.

4. Og þetta skrifum vèr yður, svo að yðar fögnuður geti orðið fullkominn.

5. Og þetta er boðskapurinn, sem vèr höfum heyrt af honum og boðum yður: að Guð er ljós, eg ekkert myrkur er í honum.

6. Ef vèr segjum að vèr höfum samfélag við hann, og gaungum þó í myrkrinu, þá

ljúgum vèr og fylgjum ekki sannleikanum.

7. En ef vèr framgaungum í ljósinu, eins og hann er sjálfur í ljósinu, þá höfum vèr samfélag innbyrðis, og blóðið Jesú Krists, hans Sonar, hreinsar oss af allri synd.

8. Ef vèr segjum: vèr höfum ekki synd, þá svikjum vèr sjálfa oss, og sannleikurinn er ekki í oss.

9. En ef vèr viðurkennum vorar syndir, þá er hann trúfastur og réttvís, svo að hann fyrirgefur oss syndirnar og hreinsar oss frá öllu ránglæti.

10. Ef vèr segjum, að vèr ekki höfum syndgað, gjörum vèr hann að lygara, og hans orð er ekki í oss.

2. KAPÍTULI.

Varar við synd, en kennir undir eins, að þó kristnir verði brotlegir, sé Kristus þeirra árnáðarmáður. Kennir, að á þét sjáist, hvort þeir þekki rétt Guð og séu í samfélagi við hann, að petr haldi hans boð, elski hann og náúngann, en ekki híd jafneska. Hvetur til að fordast villulærdóm og viðhalda hjá sér kristilegu hugarfari.

BÖRN mín, þetta skrifa eg yður til þess, að þèr syndgið ekki; en ef einhver

syndgar, þá höfum vèr árnaðar-
mann hjá Föðurnum, Jesúm
Krist hinn rættláta;

2. Og hann er forlíkan fyrir
vorar syndir, þó ekki einúngis
fyrir vorar, heldur líka fyrir
allrar veraldarinnar syndir.

3. Og á því vitum vèr, að vèr
þekkjum hann, ef vèr varðveit-
um hans orð.

4. Hver sem segir: eg þekki
hann, og varðveitir ekki hans
boðorð, er lygari, og í slíkum
er ekki sannleikur.

5. En hver sem hans orð varð-
veitir, í honum er sannarlega
elskan til Guðs fullkomin, og
af því þekkjum vèr, að vèr
erum í honum.

6. Hver sem segist vera
stöðuglega í honum, honum
ber að breyta, eins og hann
breytti.

7. Elskanlegir, nýtt boðorð
skrifa eg yður ekki, heldur
gamalt boðorð, sem þèr hafið
haft frá upphafi; hið gamla
boðorð er það orð, sem þèr
hafið heyrt frá upphafi.

8. Aptur skrifa eg yður nýtt
boðorð, sem er sannarlegt í
honum og í yður, því myrkríð
er horfið, og hið sanna ljós er
þegar farið að skína.

9. Hver sem segist vera í
ljósinu og hatar bróður sinn,
sá er enn þá í myrkrinu.

10. Hver sem elskar bróður
sinn, sá er í ljósinu, og hjá
honum er ekki hneyksli.

11. En hver, sem hatar bróð-
ur sinn, sá er í myrkrinu og
ráfar í myrkrinu og veit ekki
hvert hann fer, því myrkríð
hefir blindað augu hans.

12. Eg skrifa yður, börn mín,
vegna þess að yðar syndir
eru yður fyrirgefna fyrir hans
nafns sakir.

13. Eg skrifa yður, feður, því
að þèr hafið þekt hann, sem er
frá upphafi. Eg skrifa yður,
únglingar, því þèr hafið sigrað
hinn vonda.

14. Eg skrifa yður, börn, því
þèr þekkið Föðurinn. Eg hefi
skrifað yður, feður, því þèr
hafið þekt hann, sem er frá
upphafi. Eg hefi skrifað yð-
ur, yngismenn, því þèr eruð
styrkvir, eruð stöðugir við
Guðs orð, og hafið sigrað
hinn vonda.

15. Elskið ekki heiminn, ekki
heldur þá hluti, sem í honum
eru; ef nokkur elskar heiminn,
í honum er ekki kærleiki Föð-
ursins;

16. Því alt það sem í heimin-
um er, sem er fýsn holdsins,
fýsn augnanna og stærilátt
lífern, það er ekki frá Föðurn-
um, heldur frá heiminum;

17. En heimurinn fyrirferst

og hans lystingar, en sá, sem gjörir Guðs vilja, varir að eilífu,

18. Börn mín, hinn síðasti tími er fyrir höndum, og eins og þér hafið heyrt, að antakristurinn muni koma, eins eru nú þegar margir antakristar komnir, og af því vitum vér, að það er hin síðasta stund.

19. Frá oss eru þeir útfarnir, en þeir voru ekki vorir, því ef þeir hefðu vorir verið, þá hefðu þeir stöðuglega verið með oss, en það varð að verða augljóst, að allir væru ekki vorir.

20. En þér hafið smurningu af hinum Heilaga, og vitið alt.

21. Ekki skrifaði eg yður vegna þess, að þér þekkið ekki sannleikann, heldur af því þér þekkið hann, og af því að eingin lygi á skylt við sannleikann.

22. Hver er (framar) lygari, en sá sem neitar, að Jesús sé Kristur? Þessi er Antakristurinn, sem afneitar Föðurnum og Syninum.

23. Hver, sem afneitar Syninum, hefir ekki heldur samfélag við Föðurinn; hver, sem vidurkennir Soninn, hefir og samfélag við Föðurinn.

24. Haldið yður stöðuglega við það, sem þér heyrt hafið frá upphafi, en ef þér haldið yður stöðuglega við það, sem

þér frá upphafi hafið heyrt, þá munuð þér einnig við Soninn og Föðurinn halda yður stöðuglega;

25. Og þetta er fyrirheitið, sem hann hefir oss heitið, hið eilífa lífið.

26. Þetta hefi eg skrifað yður áhrærandi þá, sem vilja afvega leida yður.

27. En sú smurning, sem þér fenguð af honum, hún viðhelzt hjá yður, svo þér þurfið þess ekki með, að nokkur kenni yður, heldur eins og smurningin fræðir um alt, og hún er sannleiki, en eingin lygi, eins séuð þér honum nákvæmlega sameinaðir, eins og hún hefir kent yður.

28. Og nú, börn mín, verið innilega sameinaðir honum, svo að vér getum, þegar hann opinberast, haft djörfúng, og blygðumst ekki fyrir honum við hans tilkomu.

29. Ef þér vitið það, að hann er réttlátur, þá vitið einnig, að hver sem réttlæti stundar, hann er af honum fæddur.

3. KAPÍTULI.

Guð er réttlátur. Sá, sem stundar réttlæti, er Guðs barn. Heilíkur sómi og heill það er, að vera Guðs barn. Sá, sem við það kannast, forðast synd og elskar bræðurna, að dæmi Krists, sem Guð gaf í dauðann mönnum til frelsis. Þessi elska til Guðs gefur oss trúartraust og hvetur til hlýðni við Guð.

SJÁ IÐ, hvílikan kærleika Faðirinn hefir oss auðsýnt, að vèr skulum Guðs börn kallast; þess vegna kannast ekki heimurinn við oss, af því hann þekkir hann ekki.

2. Elskanlegir, nú þegar erum vèr Guðs börn, en það er enn þá ekki opinbert, hvað vèr verða munum, en það vitum vèr, að þegar hann birtist, þá munum vèr verða honum líkir, því að vèr munum sjá hann, eins og hann er.

3. Og hver, sem hefir þessa von til hans, hreinsar sjálfan sig, eins og hann er hreinn.

4. Hver, sem synd drýgir, drýgir líka lagabrot, og syndin er lagabrot;

5. En þèr vitið, að hann hefir birzt til þess, að hann burttæki vorar syndir, og að ekki er synd í honum;

6. Hver, sem heldur sèr stöðuglega við hann, syndgar ekki, hver, sem syndgar, hefir hvorki sèð hann nè þekt.

7. Börn, látið eingan villa yður; hver, sem réttvísina gjörir, er réttvís, eins og hann er réttvís.

8. Hver, sem syndina gjörir, er af djöflinum, því að djöfullinn syndgar frá upphafi; til þess birtist Guðs Sonur, að hann niðurbryti djöfulsins verk.

9. Hver sem af Guði er getinn, drýgir ekki synd, því sæði hans er varanlegt í honum, og hann getur ekki syndgað, því að hann er af Guði getinn.

10. Af þessu eru augljós Guðs börn og börn djöfulsins; hver sem ekki gjörir það, sem er rétt, hann er ekki af Guði, og hver sem ekki elskar sinn bróður.

11. Því þetta er sú kenning, sem þèr hafið heyrt frá upphafi, að vèr skulum elska hver annan;

12. Ekki sem Kain, er var af hinum vonda og myrti bróður sinn, og fyrir hvað myrti hann hann? Af því að verk hans voru vond, en bróður hans réttvís.

13. Undrirt ekki, bræður mínir, þótt heimurinn hati yður.

14. Vèr vitum, að vèr erum komnir úr dauðanum til lífsins, af því vèr elskum bræðurna; hver sem ekki elskar bróður sinn, hann er enn í dauðanum.

15. Hver, sem hatar bróður sinn, er manndrápari, en þèr vitið, að einginn manndrápari hefir eilífa lífið í sèr varanda.

16. Af því þekkjum vèr kærleikann, að hann gaf sitt líf út fyrir oss; eins erum vèr

skyldugir að láta lífið fyrir bræðurna.

17. En sá sem hefir þessa heims auðæfi og sér bróður sinn líða neyð og apturlykur sínu hjarta fyrir honum, hvernig getur elskan til Guðs verið staðföst með honum?

18. Börn mín, elskum ekki með orði og tungu, heldur í verki og sannleika;

19. Og af þessu þekkjum vèr, að vèr aðhyllumst sannleikann, að vèr getum fríðað vor hjörtu fyrir hans augliti;

20. Því þó vort hjarta fordæmi oss, er Guð samt meiri voru hjarta og þekkir alt.

21. Elskanlegir, ef vort hjarta fordæmir oss ekki, þá höfum vèr djörfúng til Guðs,

22. Og það, sem vèr biðjum hann um, það mun hann veita oss, af því vèr höldum hans boðorð og gjörum það, sem er velpóknanlegt fyrir hans augliti.

23. Og þetta er hans boðorð: að vèr trúum á nafn hans Sonar Jesú Krists, og elskum hver annan samkvæmt því boðorði, sem hann hefir gefið oss;

24. En hver sá sem heldur hans boðorð, hann er Guði staðfastlega sameinadur, og Guð honum, og af því þekkjum vèr, að hann er stöðuglega

í samfélagi við oss, af þeim Anda, sem hann hefir oss gefið.

4. KAPÍTULLI.

Jóhannes varar við falskennendum. Talar um Guðs elsku til vor, og að kristnum beri að elska hann aptur, og sjna þessa elsku í elsku til náúngans.

ELSKANLEGIR, trúið ekki sérhverjum anda, heldur reynið andana, hvort þeir séu frá Guði, því að margir falsspámenn hafa farið út um heiminn.

2. Af þessu skuluð þèr þekkja Guðs Anda: hver andi, sem viðurkennir, að Jesús Kristur hafi komið í holdinu, hann er frá Guði.

3. En hver sá andi, sem ekki viðurkennir, að Jesús Kristur hafi komið í holdinu, hann er ekki frá Guði, heldur er hann antakristsins (andi), sem þèr hafið heyrt, að koma muni, og sem nú þegar er í heiminum.

4. Þèr, börn mín, eruð af Guði (fædd), og hafið þá sigrað, því að sá er meiri, sem í yður er, en hinn, sem er í heiminum.

5. Þeir eru af heiminum, og þess vegna tala þeir af heiminum, og heimurinn hlýðir á þá.

6. Vèr erum af Guði: hver, sem þekkir Guð, hlýðir oss; hver, sem ekki er af Guði,

hlustar ekki á vora kenningu; af þessu þekkjum vèr anda sannleikans og anda villunnar.

7. Elskanlegir, elskumst innbyrðis, því að kærleikurinn er frá Guði, og hver, sem elskar, er af Guði fæddur og þekkir Guð.

8. Hver, sem ekki elskar, þekkir ekki Guð, því að Guð er kærleikurinn;

9. Í því opinberast elska Guðs til vor, að Guð sendi sinn eingetinn Son í heiminn, svo vèr skyldum lifa fyrir hann.

10. Í þessu er elskan innifalín, ekki að vèr elskudum Guð, heldur að hann elskaði oss og sendi sinn Son til forlíkunar fyrir vorar syndir.

11. Þèr elskanlegir, fyrst Guð hefir svo elskað oss, þá ber oss að elska hver annan.

12. Einginn hefir nokkurn tíma Guð sæð; ef vèr elskum hver annan, þá er Guð stöðuglega í oss, og hans kærleiki er fullkomnaður í oss.

13. Af því þekkjum vèr, að vèr erum stöðugir í honum, og hann í oss, að hann hefir gefið oss af sínum Anda,

14. Og vèr höfum sæð og vitnum, að Faðirinn hefir sent Soninn, heimsins frelsara.

15. Hver sem viðurkennir, að Jesús sæ Guðs Sonur, í honum

er Guð stöðuglega, og hann í Guði.

16. Og vèr höfum þekt og treyst þeirri elsku, sem Guð hefir til vor; Guð er kærleikurinn, og hver, sem er stöðugur í kærleikanum, sá er stöðugur í Guði, og Guð í honum.

17. Í því sýnir sig, að elskan með oss er fullkomin, að vèr höfum djörfúng á degi dómsins; því að eins og hann er, eins erum vèr einnig í heimi þessum.

18. Ótti er ekki í elskunni, heldur útrekur fullkomin elska óttann, því að óttinn hefir kvöl, en sá, sem óttast, er ekki fullkominn í elskunni.

19. Elskum hann, því hann hefir elskað oss að fyrra bragði.

20. Ef einhver segir: eg elska Guð, og hatar bróður sinn, sá er lygari; því hver sem ekki elskar bróður sinn, sem hann hefir sæð, hvornin getur hann elskað Guð, sem hann hefir ekki sæð?

21. Og þetta boðorð höfum vèr frá honum: að sá, sem elskar Guð, eigi einnig að elska bróður sinn.

5. KAPÍTULI.

Sá, sem trúir, að Jesús sæ Guðs Son og elskar Guð, er af Guði fæddur. Honum er ekki örðugt að halda Guðs boð. Vatnið, blóðið og Andinn samur, að Jesús sæ Guðs Sonur. Sá, sem þessum vitnum trúir, hefir eilíft líf í sér búandi, treystir Guði og fordast syndir.

HVER, sem trúir að Jesús sè Kristur, er af Guði fæddur, og hver, sem elskar Föðurinn, elskar einnig þann, sem er fæddur af honum.

2. Af því þekkjum vèr, að vèr elskum Guðs börn, þegar vèr elskum Guð og höldum hans boðorð;

3. Því að í því sýnir sig elskan til Guðs, að vèr höldum hans boðorð, og hans boðorð eru ekki þung;

4. Því alt, sem af Guði er fætt, sigrar heiminn, og vor trú er sigurinn, sem hefir sigrað heiminn.

5. En hver getur sigrað heiminn, nema sá, sem trúir, að Jesús sè Guðs Sonur?

6. Þessi er sá, sem kom með vatni og blóði, Jesús Kristur, ekki með vatni einungis, heldur með vatni og blóði, og Andinn er sá, sem vitnar, því að Andinn er sannleikurinn.

7. Því þeir eru þrír, sem vitna [í himninum: Faðirinn, Orðið og Heilagur Andi, og þessir þrír eru eitt.

8. Og þeir eru þrír, sem vitna á jörðunni]: Andinn, vatnið og blóðið, og þessir þrír vitna eitt og hið sama.

9. Ef vèr tökum manna vitnisburð gildan, þá er Guðs vitnisburður meiri, því þetta

er vitnisburður Guðs, sem hann hefir vitnað um sinn Son.

10. Hver, sem trúir á Guðs Son, hefir þenna vitnisburð í sjálfum sèr; hver, sem ekki trúir Guði, hefir gjört hann að lygara, af því hann hefir ekki trúað þeim vitnisburði, sem Guð hefir vitnað um sinn Son.

11. Og þetta er vitnisburðurinn: að Guð hefir gefið oss eilíft líf, og þetta líf er í hans Syni.

12. Sá, sem hefir Soninn, hefir lífið; sá, sem ekki hefir Guðs Son, hefir ekki lífið.

13. Þetta hefi eg skrifað yður, sem trúið á nafn Guðs Sonar, svo þèr vitið, að þèr hafið eilíft líf, og þèr trúið á nafn Guðs Sonar.

14. Og þetta er sú djörfúng, sem vèr höfum til hans, að vèr biðjum um eitthvað eptir hans vilja, þá heyrir hann oss.

15. Og ef vèr vitum, að hann bænheyrir oss, um það sem vèr biðjum, þá vitum vèr, að vèr fáum þær bænir, sem vèr höfum hann beðið.

16. Ef einhver sèr bróður sinn drýgja synd, en ekki til dauða, sá biðji, og mun hann gefa honum líf, þeim, sem ekki syndga til dauða; nú er syndin til dauða, fyrir þeirri synd

segi eg ekki að hann skuli biðja.

17. Alt ránglæti er synd, en það er til synd, sem ekki er til dauða.

18. Vèr vitum, að hver sem af Guði er fæddur, syndgar ekki, heldur sá, sem af Guði er fæddur, gætir sín, og hinn vondi snertir hann ekki.

19. Vèr vitum, að vèr erum af

Guði, að allur heimurinn velkist í hinu vonda.

20. Líka vitum vèr, að Guðs Sonur er kominn, og hefir gefið oss þann skilning, að vèr þekkjum sannan Guð, og erum í hinum Sanna fyrir hans Son Jesúm Krist. Þessi er sá sanni Guð og hið eilífa lífið.

21. Börn mín, varið yður við skurðgodum.

SÁNKTI JÓHANNESAR

ANNAR PISTILL.

1. KAPÍTULI.

Goðar óskir. Vottar gleði sína af því, að börn þeirrar konu, sem bréið er skrifað, halla fast við sannleikann; varar við rangum lærdómi; lofar komu síni; ber kvæðjur.

ÖLDÚNGURINN (óskar allra heilla) hinni útvöldu Kyríu og börnum hennar, sem eg elska í sannleika, og ekki einungis eg, heldur einnig allir þeir, sem komnir eru til þekkingar á sannleikanum,

2. Sakir sannleikans, sem vèr höldum fast við, og munum gjöra til eilífðar.

3. Náð, miskun, friður veri með yður frá Guði Föður og Drottni Jesú Kristi, Syni Föðursins í sannleika og elsku.

4. Næsta gláður varð eg, þegar eg fann nokkur barna þinna,

er hlýðnast þeim sannleika, sem samkvæmur er því boðorði, er vèr meðtekið höfum af Föðurnum.

5. Og nú bið eg þig, Kyrja, ekki svo sem eg skrifi þér nýtt boðord, heldur það, er vèr heyrt höfum frá upphafi: að vèr skulum elska hver annan.

6. Og í því sýnir elskan sig, að vèr breytum eptir hans boðordum. Þetta er boðordið, er þér hafið heyrt frá upphafi, til þess að þér skulud eptir því breyta.

7. Því margir villumenn eru farnir út um heiminn, sem ekki viðurkenna, að Jesús Kristur sè kominn í holdinu. Þvílíkur er villumaður og antakristur.

8. Gætið að yður, að vèr ekki missum af því, sem vèr höfum unnið, heldur að vèr megum meðtaka full laun.

9. Sérhver yfirtroðslumaður, og sá sem ekki stendur stöðugur í Krists lærdómi, hefur ekki Guð, en sá, sem stendur stöðugur í Krists lærdómi, hefur bæði Föðurinn og Soninn.

10. Ef einhver kemur til yðar og kemur ekki með þenna

lærdóm, þá hýsið hann ekki og heilsíð honum ekki.

11. Því hver, sem segir hann velkominn, verður hluttakandi í hans vondu verkum.

12. Margt hefi eg að vísu að skrifa yður, en eg vildi ekki gjöra það með pappír og bleki, því eg vona að koma til yðar og tala munnlega við yður, svo að vor gleði verði fullkomin.

13. Þèr heilsa börn systur þinnar, hinnar útvöldu.

SÁNKTI JÓHANNESAR

ÞRIÐJI PISTILL.

1. KAPÍTULI.

Ácarpar Gajus. Gleður sig yfir hans trú og kærleiksverkum. Kvartar yfir vonzku Diótrefis. Hrósar Demétríusar guðrækni. Boðar komu sína. Biður að heilsa og bera kveðjur.

ÖLDÚNGURINN (skrifar) elskulegum Gajusi, sem eg í sannleika elska.

2. Elskulegi, um fram alt bið eg, að þèr vegni vel í öllu til-liti, og að þèr heilsist vel, eins og sálu þinni vegnar vel.

3. Því eg varð harla gláður, þegar bræðurnir komu og vitnuðu um elsku þína til sannleikans; og hversu þú breytir samkvæmt sannleikans lærdómi.

4. Eg hefi einga meiri gleði

en þá, að heyra að börn mín breyta eptir sannleikanum.

5. Minn elskulegi, þú breytir eins og trúaður í því, sem þú vinnur fyrir bræðurna, og það þèr ókenda.

6. Þessir hafa vitnað fyrir söfnuðinum um elskusemi þína. Þú munt (og) gjöra vel, ef þú beinir ferð þeirra eins og samboðið er Guði;

7. Því fyrir hans nafns sakir eru þeir af stað farnir, og hafa við eingu tekið hjá heidíngjum;

8. Þess vegna ber oss að taka þvilíka menn að oss, svo að vèr aðstodum sannleikann.

9. Eg hefi skrifað söfnuðinum

til, en Díótrufes, sem vill vera fremstur meðal þeirra, tekur oss ekki (vel);

10. Þegar eg því kem, vil eg minna hann á þau verk, er hann vinnur, með því með vondum orðum að ófrægja oss, og hann lætur sér ekki það nægja, að taka ekki sjálfur á móti bræðrunum, heldur bannar hann það öðrum, er það vilja gjöra, og rekur þá út úr söfnuðinum.

11. Minn elskulegi, breyttu ekki eptir því, sem ilt er, heldur eptir því, sem gott er. Sá, sem gott gjörir, er af

Guði, en hver sá, sem ilt gjörir, hefir ekki sæð Guð.

12. Demetrius hefir góðan vitnisburð af öllum og af sannleikanum sjálfum; vèr vitnum einnig hið sama, og þèr vitið, að vor vitnisburður er sannur.

13. Eg hefi margt að skrifa, en eg vil ekki skrifa þèr með bleki og penna,

14. Því eg býst við bráðum að sjá þig, og munum við þá talast við munnlega.

15. Friður sè með þèr. Vinirnir biðja að heilsa þèr. Heilsa þú vinunum með nafni.

SÁNKTI JÚDASAR PISTILL.

1. KAPÍTULI.

Postulinn varar við falskennendum og ógudlegum. Kennir, hvernig eigi að breyta við slíka.

JÚDAS, Jesú Krists þjón, bróðir Jakobs, heilsar hinum kölluðu, sem eru helgaðir í Guði Föður og varðveittir í Jesú Kristi:

2. Miskunsemi, friður og kærleiki margfaldist yfir yður.

3. Mínir elskanlegir, þar eð mèr er ríkt í huga að skrifa yðurum sameiginleg sáluhjálpar efni, þá áleit eg nauðsynlegt að uppörva yður til að

berjast fyrir þá trú, sem heilögum hefir einu sinni verið kend;

4. Því inn í söfnuðinn hafa nokkrir læðzt, sem fyrir laungu eru ætlaðir til þvílíkrar hegningar, ógudlegir menn, sem vanbrúka náð Guðs vors til stjórnlauss líferniss, og afneita vorum einasta lávarði og Drottni Jesú Kristi.

5. Vil eg því minna yður á, þótt yður sè það nógsamlega kunnugt, að eptir það að Drottinn hafði frelsað fólkíð

úr Egyptalandi, þá tortýndi hann þar á eptir þeim, sem voru vantrúaðir,

6. Og einglana, sem ekki gættu sinnar upphaflegu tignar, heldur yfirgáfu sinn bústað, hefir hann í myrkri geymt í eilífum fjötrum til hins mikla dags.

7. Sömuleiðis eru Sódóma og Gomorra og kringum liggjandi borgir, sem drýgðu saurlifnað á líkan hátt og þessir, og sóktust eptir annarlegu holdi, settar til viðvörunar og þola hegningu eilífs elds.

8. Eins breyta þessir draumviltu menn, þeir saurga líkama, fyrirlíta þá, sem í völdum sitja, og lasta tignarvöldin.

9. En höfudeingillinn Mikkael, þá hann þráttaði við djöfulinn um líkama Mósis, vogaði þó ekki að leggja smánarlegan dóm á hann, heldur sagði: Drottinn refsir þèr.

10. En þessir lasta það, sem þeir þekkja ekki; en það, sem þeir þekkja af náttúrlegri fýsn, hafa þeir sèr til tjóns.

11. Vei þeim, því þeir ganga á vegi Kaíns, hrapa í villu Balaams fyrir ávinnings sakir, og tortýnast vegna þverúðar þeirra, eins og Kóre.

12. Þessir eru (hættuleg) sker í yðar kærleiksveizlum, með

ósvífní lifa þeir í óhófi, þá þeir matast með yður, og ala sjálfa sig; þeir eru vatnslaus ský, sem rekast fyrir vindum, visnuð trè, ávaxtarlaus, tvisvar dauð, upprætt;

13. Ofsalegar hafsbylgjur, sem freyða eigin skömmum, reikandi stjörnur, sem dimma myrkursins er geymd til eilífdar.

14. Um þessa spáði og Enok, sjöundi maður frá Adam, segjandi: sjá, Drottinn kemur með sínum heilögu þúsundum,

15. Til að halda dóm yfir öllum, og til að sanna alla óguðlega þeirra á meðal seka í öllum þeim óguðlegu verkum, sem þeir hafa drýgt, og í öllum þeim lastmælum, sem hinir óguðlegu syndarar hafa talað gegn honum.

16. Þessir eru möglsamir, aðfinningasamir um sín kjör, lifa eptir eigin girndum; munnur þeirra mælir ofstopa-orð, þeir meta menn eptir hagnaði.

17. En þèr, elskanlegir, minnizt þeirra orða, sem áður hafa töluð verið af postulum Drottins vors Jesú Krists.

18. Því þeir sögðu yður, að á síðasta tímanum mundu koma spottarar, sem fara eptir þeirra eigin óguðlegu girndum.

19. Þessir eru þeir, sem taka

sig útúr (söfnuðinum), holdlegir, sem ekki hafa Andann.

20. En þèr, elskanlegir, uppbyggjið yður sjálfa af yðar helgustu trú, biðjið í Heilögum Anda;

21. Varðveitið yður sjálfa í kærleika Guðs, og væntið miskunar Drottins vors Jesú Krists til eilífs lífs.

22. Aumkvið yður yfir suma og gjörið greinarmun,

23. En frelsið suma með ótta og kippið þeim úr eldinum, og hatið jafnvel kyrtílinn, sem flekkadur er af holdinu.

24. En honum, sem megnar að varðveita yður frá hrösun og láta yður mæta fyrir sinni dýrð óflekkaða í fögnuði,

25. Einum Guði, vorum frelsara fyrir Jesúm Krist vorn Drottinn, sè dýrð og hátign, kraptur og veldi, bæði nú og um allar aldir. Amen.

SÁNKTI JÓHANNESAR OPINBERUNARBÓK.

1. KAPÍTULI.

Imgángurinn. Jóhannesi er skipað að skrifa hinum sjö söfnuðum í Asíu sína eitrun.

OPINBERAN Jesú Krists, sem Guð hefir gefið honum, til að sýna sínum þjónum það, sem verða á innan skamms, og hann sendi sinn eingil, og lét hann sýna það Jóhannesi, sínum þjóni,

2. Sem kunngjörði Guðs orð og vitnisburðinn um Jesúm Krist, eins og hann vissi.

3. Sæll er sá, sem les þessi spádómsorð, og þeir, sem heyra þau og geyma það, sem í þeim er skrifað; því tíminn er nálægur.

4. Jóhannes heilsar hinum sjö söfnuðum í Asíu: náð sè með yður og friður af þeim, sem er, og þeim, sem var, og þeim, sem koma mun, og af þeim sjö öndum, sem eru frammi fyrir hans háseti,

5. Og af Jesú Kristi, þeim trúa vottinum, frumburði framliðinna, höfðingja jarðarinnar konúnga, honum, sem elskaði oss og þvodi oss af vorum syndum með sínu blóði,

6. Og hefir gjört oss að konungadómi, og kennimönnum síns Guðs og Föðurs; honum sè dýrð og kraptur um aldir alda, amen.

7. Sjá, hann kemur í skýnum, og hvert auga mun sjá hann, eins þeir, sem hann gegnumstúngu, og allar kynkvíslir jarðarinnar munu fyrir honum skelfast; já, vissulega mun svo verða.

8. Eg em A og O, segir Guð Drottinn, sá, sem er og var og koma mun, sá alvaldi.

9. Eg Jóhannes, yðar bróðir og ásamt yður hluttakandi í þreyngingu, í ríki og þolinmæði Jesú Krists, eg var á þeirri eyu, sem kallast Patmus, fyrir sakir Guðs orðs og vitnisburðar Jesú Krists.

10. Eg var í anda á Drottins degi, og heyrði á bak mæri mikla raustu, sem lúður gylli; hún sagði:

11. Skrifu þú í bók það, sem þú sér, og send það þeim sjö söfnuðum í Efesus, Smyrna, Pergamus, Týatíra, Sardes, Filadelfíu og Laódíseu.

12. Eg sneri mæri við, til að vita hvaða raust það væri, sem við mig taladi, og sem eg sneri mæri við, sá eg sjö ljósastikur gulllegar,

13. Og meðal þeirra sjö ljósastikna einhvern, líkan manns syni; hann var í skósidu klæði, og spent gullbelti um brínguna;

14. En höfuð hans og hár var

hvítt, eins og hvít ull, eins og mjöll; hans augu voru sem eldslogi;

15. Hans fætur, sem glóandi látún í elds ofni; hans málrómur sem niður margra vatnsfalla.

16. Hann hafði sjö stjörnur í sinni hægri hendi, og af hans munni gekk tvíeggjað sverð biturt; af hans andliti ljómaði sem af sólu, þá hún skín í krapti sínum.

17. En þá eg sá hann, féll eg fyrir fætur honum, sem dauður væri; hann lagði þá sína hægri hönd yfir mig, og sagði:

18. Hrædstu ekki, eg em hinn fyrsti og síðasti og sá lifandi; eg dó, en sjá, eg lifi um aldir alda; og eg hefi lykla dauðans og undirheima.

19. Skrifu því hvað þú sæð hefir, bæði það, sem er, og það sem fram mun koma.

20. Þessi er leyndardómurinn þeirra sjö stjarna, sem þú hefir sjed í minni hægri hendi, og þeirra sjö gulllegu ljósastikna: þær sjö stjörnur eru einglar þeirra sjö safnaða, en þær sjö ljósastikur eru þeir sjö safnaðir.

2. KAPÍTULI.

Hvað Jóhannes á að skrifa söfnuðinum í Efesus, í Smyrna, í Pergamus, í Týatíru.

SKRIFA þú eingli safnað-
arins í Efesus: þetta segir
sá, sem heldur á þeim sjö
stjörnum í sinni hægri hendi
og geingur meðal þeirra sjö
gulllegu ljósastikna.

2. Eg þekki þín verk, þína
mæðu og þolgæði, og veit, að
þú ekki fellir þig við þá, sem
vondir eru; þú hefir prófað
þá, sem hafa þókt vera post-
ular, en voru það þó ekki, og
hefir fundið, að þeir voru lyg-
arar.

3. Þú hefir samt haft þolin-
mæði og umborið þá fyrir míns
nafns sakir og ekki þreytt.

4. En það þyki mér að þèr,
að þú hefir slept þínum fyrri
kærleika.

5. Gáðu því að, hverju þú
hefir slept, sjáðu að þèr og
breyttu eins og fyrrum; elleg-
ar skal eg bráðum koma, og
þoka þinni ljósastiku úr stað,
nema þú sjáir að þèr.

6. En þess máttu þó njóta,
að þú hatar athæfi þeirra
Nikólaíta, eins og eg.

7. Hver sem eyru hefir, hann
heyri, hvað Andinn segir söfn-
unum: þeim, sem sigrar,
mun eg gefa að eta af lífsins
trè, því er stendur í aldingarði
míns Guðs.

8. Og skrifa þú eingli safnað-
arins í Smyrna: þetta segir sá

fyrsti og síðasti, sá sem dó og
endurlifnaði:

9. Eg þekki þín verk, þraung
þína og fátækt (en þú ert samt
ríkur) og lastmæli þeirra gegn
þèr, sem kalla sig Gyðinga, en
eru það þó ekki, heldur söfn-
undur Satans.

10. Kvíddu ekki því mótlæti,
sem þú átt fyrir höndum: sjá.
djöfullinn mun varpa nokkr-
um yðar í fángelsi til að freist-
ast, og þèr munuð þreyngingu
hafa í 10 daga. Vertu trúr alt
til dauðans, þá mun eg gefa
þèr lífsins kórónu.

11. Hver sem eyru hefir, hann
heyri, hvað Andinn segir söfn-
unum: þeim sem sigrar, hon-
um skal sá annar dauði ekkert
granda.

12. Og skrifa þú eingli safna-
ðarins í Pergamus: þetta seg-
ir sá, sem hefir hið tvíeggjada
bitra sverð:

13. Eg þekki þín verk, og
veit, að þú býr þar, sem Sat-
ans háseti er. Samt heldur
þú stöðugt við mitt nafn og
hefir ekki afneitað minni trú,
jafnvel ekki á þeim dögum, er
minn trúfasti vottur Antipas
var uppi, sem líflátinn var hjá
yður, þar, sem Satan býr.

14. Þó þyki mér fátt eitt að
þèr, að nokkrir eru þeir hjá
þèr, sem halda við kenningu

Balaams, þess er kendi Balak að tæla Ísraelsmenn til að eta skurðgoða fórnir og drýgja saurlifnað ;

15. Alt eins hefir þú nokkra hjá þèr, sem halda við kenningu Nikólaítanna.

16. Sjáðu því að þèr, ellegar mun eg bráðum koma, og vega að þeim með sverði míns munn.

17. Hver, sem eyru hefir, heyri hvað Andinn segir söfnuðunum : þeim, sem sigrar, mun eg gefa að eta af hinu hulda himnabraudi ; eg mun gefa honum hvítan hlut með áskrifudu nýu nafni, sem einginn þekkir, nema sá er við tekur.

18. Og skrifa þú eingli safnaðarins í Týatíru : þetta segir Guðs Sonur, hvers augu eru sem eldslogi, og hvers fætur eru sem látún.

19. Eg þekki þín verk, þína elsku, trúmennsku og þjónustu, og þitt stöðuglyndi ; þín síðari góðverk eru fleiri en hin fyrri.

20. En það þykir mér að þèr, að þú leyfir Jessabel, konu þinni, sem þykist vera spákona og afvegaleiðir mína þjóna með sínum kenningum, að drýgja saurlifnað og eta skurðgoða fórnir.

21. Og eg hefi gefið henni frest til að sjá að sèr, en hún vill þó ekki láta af sínum saurlifnaði.

22. Sjá, eg mun kasta henni í rekkju, og þeim, sem hórast með henni, í miklar þreyngingar, ef þeir bæta ekki ráð sitt.

23. Börnum hennar mun eg með dauða tortýna, svo allir söfnuðir viti, að eg em sá, sem rannsaka hjörtun og nýrun ; og sérhverjum yðar mun eg gjalda eptir hans verkum.

24. En yður segi eg, hinum öðrum í Týatíru, sem ekki haldið við þessa kenningu, og ekki hafið kannað djúp Satans, sem þeir svo kalla, upp á yður skal eg einga aðra byrði leggja,

25. En haldið því, sem þèr hafið, þar til eg kem.

26. Og þeim, sem sigrar og heldur til enda mín boðorð, mun eg gefa vald yfir heiðnum þjóðum ;

27. Og hann mun ríkja yfir þeim með járnspota, og þeir skulu sundurmolast eins og leirker ; þvílíkt vald fèkk eg líka hjá mínum Föður ;

28. Og eg skal gefa honum morgunstjörnuna.

29. Hver sem eyra hefir, hann heyri hvað Andinn segir söfnuðunum.

3. KAPÍTULI.

Hvað Jóhannes á að skrifa söfnuðinum í Sardes, í Filadelfíu, í Laódtseu.

OG skrifa þú eingli safnaðarins í Sardes: þetta segir sá, sem hefir þá sjö anda Guðs og þær sjö stjörnur. Eg þekki háttalag þitt, að þú lifir að nafninu, en ert þó dauður.

2. Vaknaðu og styrk hið annað, sem ætlar að deya; því eg hefi fundið margt ábótavant í fari þínu fyrir Guðs augliti.

3. Rifjaðu upp fyrir þér, hvað þú hefir numið og heyrt, varðveit það og bæt ráð þitt; því ef þú vakir ekki, mun eg koma að þér eins og þjófur, svo þú munt ekki vita, á hverri stundu eg muni koma yfir þig.

4. Þó eru fáeinir menn hjá þér í Sardes, sem ekki hafa saurgað sín klæði; þeir skulu vera hjá mér í hvítum búníngi, því þeir eru þess maklegir.

5. Sá sem sigrar, hann skal skryðast hvítum búníngi, og hans nafn skal eg ekki afmá af lífsbókinni; eg skal kannast við hans nafn fyrir mínum Föður og fyrir hans einglum.

6. Sá sem eyru hefir, hann heyri, hvað Andinn segir söfnuðunum.

7. Og skrifa þú eingli safnaðarins í Filadelfíu: þetta segir sá Heilagi, sá Sanni, sem hefir

lykil Davíðs, hann, sem lýkur svo upp, að einginn læsir aptur, og læsir svo aptur, að einginn lýkur upp.

8. Eg þekki þín verk; sjá, eg hefi lokið svo upp dyrunum fyrir þér, að einginn getur lokað þeim aptur; því þú hefir lítinn mátt, en hefir þó haldið mín orð og ekki afneitað mér.

9. Sjá, eg skal láta nokkra af Satans söfnuði, sem segjast vera Guðs fólk, en eru það þó ekki, heldur ljúga, eg skal láta þá koma og kasta sèr flötum fyrir fætur þér, svo þeir viti, að eg elska þig.

10. Fyrir það að þú hefir varðveitt mitt boðorð um stöðuglyndi, skal eg líka varðveita þig frá þeim freistíngartíma, sem koma mun yfir allan heim til að reyna jardarinnar innbúa.

11. Eg kem bráðum; haltu fast því, sem þú hefir, svo einginn taki frá þér þína kórónu.

12. Þann, sem sigrar, skal eg gjöra að máttartrè í musteri míns Guðs, og hann skal þaðan aldrei út fara; eg skal skrifa á hann nafn míns Guðs og nafn hinnar nýju Jerúsalem, borgar míns Guðs, þeirrar er kemur af himni ofan frá mínum Guði, og mitt nýa nafn.

13. Hver sem eyra hefir, hann

heyri, hvað andinn segir söfnuðunum.

14. Og skrifa þú eingli safnadarins í Laódíseu: þetta segir sá óbrigðuli, sá trúi og sanni votturinn, upphaf Guðs sköpunar.

15. Eg þekki háttalag þitt, að þú ert hvorki kaldur nè heitur; betra væri, að þú værir annaðhvort kaldur eða heitur;

16. En eins og þú ert nú, hálfvolgur, hvorki heitur nè kaldur, mun eg skirpa þér út af mínum munn.

17. Þú segir: eg em ríkur og vel auðugur orðinn og þarfnast einskis; en þú veizt ekki, að þú ert vesalíngur, aumíngi og fátæklíngur, blindur og nakinn.

18. Eg ræð þér að kaupa af mér eldskírt gull, svo þú verðir ríkur, og hvít klæði til að skýla þér með, svo að ekki auglýsist vanvirða þíns fatleysis; berðu augnasmyrsl á augu þín, svo þú verðir sjáandi.

19. Eg aga og vanda um við þá, sem eg elska; legg þú því alt kapp á að bæta ráð þitt.

20. Sjáðu, eg stend við hurðina og drep á dyr; sá sem heyrir raust mína og lýkur upp fyrir mér, til hans mun

eg inn gánga, og við skulum eta kvöldverð saman.

21. Þann, sem sigrar, skal eg láta sitja hjá mér í mínu háseti, eins og eg sjálfur að unnum sigri settist hjá mínum Föður í hans háseti.

22. Sá sem hefir eyru, hann heyri, hvað Andinn segir söfnuðunum.

4. KAPÍTULI.

Jóhannes sèr dýrð Guðs.

EPTIR þetta gat eg að líta, hvar dyr lukust upp á himni, og sú raust, sem eg áður hafði heyrt við mig tala sem gjallanda lúður, sagði: kom hingað upp, og mun eg sýna þér það, sem hér eptir á að koma fram.

2. Eg varð jafnskjótt frá mér numinn, og sá, að háseti stóð á himni, og einhver sat á því;

3. Sá var ásýndum líkur Jaspis og Sardissteini, og kríngum hásetið gekk regnbogi, sem Smaragdus á að sjá.

4. Umhverfis hásetið voru 24 háseti, og á hásetunum sá eg sitja 24 öldúnga, skrydda hvítum klæðum, og höfðu á höfðum sèr gulllegar kórónur.

5. Út frá hásetinu geingu eldíngar, gnýhljóð og þrumur, og sjö logandi eldleg blys brunnu fyrir hásetinu, það eru þeir sjö andar Guðs.

6. Frammi fyrir hásetinu var sem glersjór, líkur krystalli; fyrir miðju hásetinu og umhverfis það voru fjögur dýr, alsett augum í bak og fyri.

7. Eitt dýrið var líkt ljóni, annað kálfi, þriðja dýrið hafði manns andlit, og hið fjórða var líkt erni á flugi.

8. Þau fjögur dýrin höfðu sex vængi hvert, alsetta augum umhverfis og innanvert. Þau kölluðu án afláts dag og nótt: heilagur, heilagur, heilagur, Drottinn Guð alvaldi, sá, sem er og var og vera mun.

9. Og þegar dýrin gjalda honum dýrd og heiður og þakkir, sem á hásetinu situr, honum, sem lifir um aldir alda,

10. Þá falla þeir 24 öldúngar fram fyrir þeim, sem á hásetinu situr, og tilbiðja þann, sem lifir um aldir alda, og varpa sínum kórónum niður fyrir hásetinu, og segja:

11. Þér, Drottinn, ber vegsemi, heiður og kraptur, því þú hefir skapað alla hluti, og fyrir þinn vilja eru þeir til orðnir og skapaðir.

5. KAPÍTULI.

Bókin og lambið.

Í HÆGRI hendi þess, er í hásetinu sat, sá eg bók, sem skrifuð var báðum-

megin og innsigliuð með sjö innsiglium.

2. Þá sá eg sterkan eingil, sem kallaði hárrí röddu: hver er þess verður að brjóta frá innsiglin bókarinnar og opna hana?

3. En einginn var sá á himni eða jörðu eða undir jörðunni, sem opnað gæti bókina og sæð í hana.

4. Eg grèt stórum af því, að einginn skyldi sá finnast, sem verðugur væri að opna bókina og líta í hana.

5. Þá sagði einn af öldúngunum við mig: grát ekki; vit það, að ljónið af Júda ættkvísl, afspríngur Davíðs, hefir sigur umið, svo það getur brotið frá þau sjö innsigli bókarinnar og opnað hana.

6. Þá sá eg lamb, eins og slátrað, standa milli hásetisins og þeirra fjöggra dýranna og öldúnganna, það hafði sjö horn og sjö augu, sem eru þeir sjö andar Guðs, sendir út um allan heim.

7. Það kom og tók við bókinni af hægri hendi þess, er í hásetinu sat.

8. Og þá það hafði tekið við bókinni, fellu þau fjögur dýrin og þeir 24 öldúngar fram fyrir lambinu, og hældu hver um sig á hörpum og gullskálum

fullum af reykelsi, það eru bænir heilagra.

9. Þá sá eg þeir nýan lofsaung, svo mælandi: verðugur ert þú að taka við bókinni og opna hennar innsigli, því þér hefir verið slátrað, og þú hefir keypt oss Guði til handa, af öllum kynkvíslum, túngumálum, þjóðum og ættum með þínu blóði;

10. Þú hefir gjört oss að konungum og kennimönnum fyrir vorum Guði, svo að vér skyldum ríkja yfir jörðinni.

11. Síðan sá eg og heyrði umhverfis hásetið, dýrin og öldúngana, raustu margra eingla, sem voru að tölu tíu þúsundir tíu þúsunda og þúsundir þúsunda; þeir sögðu með hárrí röddu:

12. Verðugt er það slátraða lambið að meðtaka vald og ríkdóm, vizku og krapt, heidur, dýrd og þakkir.

13. Þá heyrða eg hverja skepnu á himni og jörðu og undir jörðinni, og alt það, sem í sjónum er, undirtaka og segja: þeim, sem í hásetinu situr, og lambinu, sèu þakkir og heidur, dýrd og kraptur um aldir alda;

14. Og þau fjögur dýrin sögðu amen, en öldúngarnir fellu fram og tilbáðu.

6. KAPÍTULI.

Lambið opnar hið 1. 2. 3. 4. 5. og 6. innsigli.

NÚ sá eg, að lambið opnaði eitt af þeim sjö innsiglium, og heyrða eitt af þeim fjórum dýrum segja, eins og með þrumugný: kom þú.

2. Eg leit til, og sá hvítan hest, og sá, sem á honum sat, hèlt á boga; honum var gefin kóróna, og hann fór af stað sigrandi og til að sigra.

3. Þegar lambið opnaði annað innsiglið, heyrða eg annað dýrið segja: kom.

4. Þá gekk út annar hestur rauður; þeim, sem á honum sat, var leyft að eyða friði á jörðu, og að menn bærisk banaspjót eptir; honum var feingið í hendur mikið sverð.

5. Þegar lambið opnaði þriðja innsiglið, heyrða eg þriðja dýrið segja: kom. Þá sá eg svartan hest; sá, sem honum reið, hèlt á metum í hendinni.

6. Þá heyrða eg raustu meðal þeirra fjöggra dýranna, sem sagði: einn mælir hveitis einn pening, og þrír mælar byggs einn pening; en eigi skaltu viðsmjörinu eða víninu granda.

7. Þegar lambið opnaði fjórða innsiglið, heyrða eg fjórða dýrið segja: kom.

8. Þá sá eg bleikan hest; sá, sem honum reið, hèt dauði, og

hel var í för með honum; honum var gefið vald til að drepa fjórða hlut jarðarbúanna með sverði, húngri, drepsótt og bitvörgum jarðar.

9. Þegar lambið opnaði fimta innsiglið, sá eg fyrir neðan altarið sálir þeirra manna, sem drepnir höfðu verið fyrir sakir Guðs orðs og þess vitnisburðar, sem þeir höfðu ávalt borið;

10. Þær kölluðu hástöfum og sögðu: þú heilagi og sannorði Drottinn, hve lengi á að bíða þess, að þú dæmir og hefnir vors blóds á innbúum jarðarinnar?

11. Hverjum þeirra var feingin hvít kápa, og sagt, að þær skyldu bíða við enn þá stundar korn, þar til komnir væru samþjónar þeirra og bræður, sem deyðast skyldu, eins og þeir sjálfir.

12. Þegar lambið opnaði sjötta innsiglið, sá eg, að mikill jarðskjálfti varð; sólin sortnaði, eins og hærusekkur, og altúnglið varð eins og blóð;

13. Stjörnur himins hröpuðu niður á jörðuna, eins og þá fikjutrè, skekið af stormvindi, kastar niður fikjum sínum;

14. Himinninn hvarf, eins og samanfalið bókfell, og hvert fjall og ey færðist úr stöðvum sínum;

15. Konungar jarðarinnar, höfðingjar og hersforingjar, auðmenn og ríkismenn, þegn og þræll, fólu sig í hellum og hömrum fjalla,

16. Og sögðu til fjallanna og hamranna: hrynjid yfir oss og felid oss fyrir ásjónu þess, sem í hásetinu situr, og fyrir reiði lambsins;

17. Því nú er kominn sá mikli dagur hans reiði; hver fær nú staðizt?

7. KAPÍTULI.

Gyðinga attkvísir innsiglaðar. Lofsaugur þjóðanna.

EPTIR þetta sá eg fjóra eingla, sem stóðu á fjörum hornum jarðarinnar, þeir höldu þeim fjörum vindum jarðarinnar, svo vindur næði ekki að blása yfir jörðina, eða hafid eða nokkurt trè.

2. Annan eingil sá eg stíga upp frá sólaruppkomustað, sá hèlt á innsigli lifanda Guðs, og kalladi hárrí röddu til þeirra fjöggra eingla, sem vald höfðu feingið til að granda jörðunni og sjónum.

3. Hann sagði: grandid hvorki jörðunni, nè sjónum, nè trjánunum, þar til vèr höfum innsiglað þjóna Guðs á ennum þeirra.

4. Þá heyrða eg tölu þeirra innsigliðu; af öllum ættkvísl-

um Ísraelsmanna voru innsiglaðar hundrað fjörutíu og fjórar þúsundir;

5. Af Júða ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar; af Rúbens ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar; af Gaðs ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar;

6. Af Assers ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar; af Neftalims ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar; af Mannasses ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar;

7. Af Simeons ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar; af Leví ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar; af Ísaskars ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar;

8. Af Sebúlons ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar; af Jóseps ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar; af Benjamíns ættkvísl voru tólf þúsundir innsiglaðar.

9. Eptir þetta leit eg til og sá mikinn fjölda manna, svo að eigi varð tölu á komið, af als kyns fólki, kynkvíslum, þjóðum og tungumálum; þeir stóðu frammi fyrir hásetinu og frammi fyrir lambinu, skryddir hvítum skikkjum, með pálma-vidar-greinir í höndum sér.

10. Þeir kölluðu upp hárr

röddu, segjandi: hjálpraðið tilheyrir vorum Guði, sem í hásetinu situr, og lambinu.

11. Og allir einglar, sem stóðu umhverfis hásetið og öldungana og þau fjögur dýrim, fellu þá fram á ásjónur sínar fyrir hásetinu, og tilbáðu Guð, svo mælandi:

12. Amen: lof og dýrð, vízka og þakkargjörð, heidur og vald og kraptur sè Guði vorum um aldir alda, amen.

13. Einn af öldungunum talaði til mín og sagði: þessir sem skryddir eru hvítum skikkjum, hverjir eru þeir, og hvaðan eru þeir komnir?

14. Eg svaraði honum: Herra minn, þú veizt það. Þá sagði hann við mig: þetta eru þeir, sem komnir eru úr hörmúnginni miklu, og hafa þvegið sínar skikkjur, og hvítfagað þær í blóði lambsins.

15. Þess vegna eru þeir frammi fyrir háseti Guðs, og þjóna honum dag og nótt í hans musteri; og sá, sem í hásetinu situr, mun tjalda yfir þeim.

16. Þá mun hvorki húngra nè þyrsta frammar, og ekki mun sólarhiti eða nokkur bruni á þá falla.

17. Því lambið, sem er fyrir miðju hásetinu, mun gæta

þeirra og vísa þeim á lifandi vatnslindir, og Guð mun þerra hvert tár af þeirra augum.

8. KAPÍTULI.

Lambið opnar 7. innsiglið. Einglar með sjö básúnum; sá 1. 2. 3. og 4. eingill básúnar.

EN þegar lambið opnaði sjöunda innsiglið, varð þögn á himni hér um bil hálfastund.

2. Þá sá eg sjö eingla, sem stóðu frammi fyrir Guði; þeim voru feingnar sjö básúmur.

3. Þá kom amnar eingill og staðnæmdist við altarið, hann hæld á gullegu reykelsiskeri; honum var feingið mikið af reykelsi, til þess að brenna því á því gullega altari, sem var frammi fyrir hásetinu, meðan allir heilagir væru að biðjast fyrir;

4. Og undir bænum heilagra stè reykurinn af reykelsinu úr hendi eingilsins fram fyrir Guð.

5. Síðan tók eingillinn reykelsiskerið, fylti það með eldi af altarinu, og varpaði því ofan á jörðina; urðu þá gnýhljóð og þrumur og eldingar og landskjálfti.

6. Þeir sjö einglar, sem hældu á þeim sjö básúnum, bjuggu sig þá til að blása.

7. Þegar sá fyrsti básúnaði,

varð hagl og eldur blóði blandad, og dundi ofan á jörðina; þá brann þriðjungur jarðarinnar og þriðjungur trjáanna og alt grængresi.

8. Þegar annar eingillinn básúnaði, féll ofan í sjóinn líkt sem væri stórt fjall, logandi af eldi, og þá varð þriðjungur sjávarins að blóði;

9. Dó þá þriðjungur lifandi skepna í sjónum, og þriðjungur skipanna fórst.

10. Þegar þriðji eingillinn básúnaði, féll af himni stór stjarna, logandi sem blys, og datt yfir þriðjung ána og yfir uppsprettur vatnanna.

11. Þessi stjarna hét Remma; þá varð þriðjungur vatnanna rammur, og margir menn dóu af því, að vötnin voru beisk orðin.

12. Þegar fjórði eingillinn básúnaði, varð lostinn þriðjungur sólarinnar og túnglsins og stjarnanna, svo að þau formyrkvuðust um þriðjung, og dagurinn misti þriðjung sinnar birtu, og nóttin sömuleiðis.

13. Síðan sá eg og heyrði einn örn fljúga um miðhimininn, hann kallaði hárrí röddu: vei, vei, vei þeim, sem á jörðu búa, vegna lúdurþyts hinna þriggja eingla, sem hér eptir munu básúna.

9. KAPÍTULI.

Sá 5. og 6. eingill básúnar.

ÞEGAR sá fimmti eingill básúnaði, sá eg stjörnu falla af himni ofan á jörðuna; henni var feinginn lykill að brunni afgrunnsins.

2. Hún lauk upp brunni afgrunnsins, og þá lagði reyk upp af brunninum, eins og af stórum eldsofni, og sólin og loptið varð formyrkvað af reyknunum úr brunninum.

3. Eingisprettur fóru úrreyknunum ofan á jörðina, þær voru eins magnaðar og jarðar-höggormar.

4. Þeim var bannað að granda grasi jarðarinnar og öllum grænum jurtum og trjám, nema þeim mönnum, sem ekki höfðu innsigli Guðs á ennum sínum.

5. Þeim var svo boðið, að þær dræpi þá ekki, heldur kveldi þá í fimm mánuði; þessi kvöl var eins og þegar höggormur stíngur mann.

6. Á þeim tímum munu menn leita dauðans, en ekki finna hann; þeir munu æskja sér að deya, en dauðinn mun forðast þá.

7. Eingispetturnar voru svipáðar hestum, búnum til bardaga; á höfðum þeirra voru eins og gullkórónur, og ásjónur þeirra voru eins og á mönnum.

8. Þær höfðu hár eins og kvenmanns hár, og tennur eins og ljóns tennur;

9. Brynjur þeirra voru eins og járnbrynjur, og vængja-pyturinn eins og vagnagnýr, þá margir hestar hlaupa fram til bardaga.

10. Þær höfðu hala, líka höggormasporðum, og brodda í. Þær höfðu vald til að granda mönnum með hölunum í fimm mánuði.

11. Eingill afgrunnsins er konungur yfir þeim; hann heitir á Hebresku Abaddón, en á Grísku Apollyón (eyðileggjari).

12. Sú fyrsta plága var nú umliðin, en tvær aðrar koma hér á eftir.

13. Þegar sjötti eingillinn básúnaði, heyrði eg eina rödd fara frá fjórum hyrningum þess gulllega altaris, sem frammi var fyrir Guði;

14. Hún sagði við sjötta eingilinn, sem hélt á básúnunni: leys þá fjóra eingla, sem fjötráðir eru hjá því mikla fjóti Evfrat.

15. Síðan voru þeir fjórir einglar leystir, og stóðu þeir viðbúnir á hverri stundu, á hverjum degi, mánuði og ári, til að drepa þriðjung manna.

16. Tala riddaraliðsins voru

tvennar tíupúsundir tíupús-
unda, þessa tölu fékk eg að
vita.

17. Líka sá eg hestana í vitr-
uninni, og þá, sem þeim riðu,
þeir höfðu eldrauðar, svart-
bláar og bleikgular brynjur,
höfuð hestanna voru eins og
ljóna höfuð, og af munnum
þeirra gekk eldur, reykur og
brennisteinn.

18. Af þessum þremur plág-
um, eldi, reyk og brennstein-
i, sem út gekk af munn-
um þeirra, drapst þrjújungur
mannanna.

19. Því magn hestanna var í
munni þeirra og töglum, því
töglin voru lík höggormum,
og voru með höfðum; með
þeim grönduðu þeir.

20. Þeir menn, sem ekki fyrir-
fórust í þessum plágum, létu
samt ekki af háttalagi sínu,
heldur tilbáðu skurðgod og
líkneskjur úr gulli, silfri, eiri,
steini og træ, sem hvorki geta
sèð, heyrt, nè geingið.

21. Ekki létu þeir heldur af
manndrápum, göldrum, saur-
lifnaði, eða þjófnadi.

10. KAPÍTULI.

*Þær sjö þrumuraddir. Eður eingilsins.
Bælkúpurinn.*

OG eg sá annan eingil
sterkan stíga af himni
ofan, hann var klæddur skýi;

yfir höfði honum var regn-
bogi, andlit hans var eins og
sólin, og fætur hans, sem eld-
stólpar.

2. Hann hèlt á opnum bækl-
ingi í hendinni, og setti hægra
fótinn á sjóinn, en hinn vinstra
á jörðina.

3. Hann kallaði hárrí röddu,
eins og þá ljón öskrar, og
þegar hann hafði kallað, töl-
udu þær sjö reidarþrumur sín-
ar raddir.

4. En þá þær sjö þrumur
höfðu talað, ætlaði eg að fara
að skrifa; þá heyrði eg rödd
af himni, sem sagði: inusigla
þú það, sem þær sjö reidar-
þrumur hafa talað, og skrifa
það ekki.

5. Sá eingill, sem eg sá standa
á sjónum og jörðunni, hóf þá
upp sína hægri hönd til him-
ins,

6. Og sór við þann, sem lifir
að eilífu, sem skóp himininn,
og það sem í honum er, jörð-
ina, og það sem á henni er, og
sjóinn, og það sem í honum
er: að einginn frestur mundi
leingur gefinn verða;

7. Heldur, þá sá sjöundi
eingill básúnadi, skyldi fram-
kvæmast Guðs leynda ráð, sem
hann hafði birt spámönnun-
um, sínum þjónum.

8. Röddin, sem eg heyrði af

himni, talaði þá til mín aptur og sagði: far og tak þann opna bæklíng, er eingillinn heldur á, sem stendur á sjónum og jörðunni.

9. Eg fór til eingilsins og bað hann fá mér bæklínginn; hann sagði við mig: tak og et hann, hann mun verða beiskur í maga þínum, en í munn þess sætur, sem hunáng.

10. Eg tók þá við bæklíngnum af einglinum, og át hann, og var hann sætur í munn mínum, sem hunáng, en þá eg hafði etið hann, fékk eg maga-verki.

11. Þá sagði hann við mig: þér ber aptur að spá í gegn þjóðum, lýðum, tungumálum og mörgum konúngum.

11. KAPÍTULI.

*Mæling musterisins. Þeir tveir vottar.
Sú 7. eingill básínar.*

MÉR var feinginn reyrleggur, líkur staf, með þessum ummælum: statt upp og mæl musteri Guðs og altarið, og þá sem biðjast þar fyrir.

2. En fordyrinu fyrir utan musterið skaltu sleppa og ekki mæla það, af því það er ætlað heidíngjum, og þeir munu fóttroða borgina helgu í fjörtýgi og tvo mánuði.

3. En mína tvo votta vil eg láta spá í eitt þúsund

tvö hundruð og sextýgi daga, klædda sorgarbúningi.

4. Þetta eru þær tvær viðsmjörsviðar greinir og þeir tveir ljósastjakar, sem standa frammi fyrir Drottni jarðarinnar.

5. Vilji nokkur þeim granda, skal eldur gánga fram úr munn þeirra og eyða óvinum þeirra, og þannig skal hver deya, sem þeim vill granda.

6. Þeir hafa vald til að loka himninum, svo ekki komi regn um spádómsdaga þeirra; þeir hafa og vald til að snúa vötnunum í blóð og slá jörðina með als konar plágum, svo opt sem þeir vilja.

7. Þegar þeir hafa aflokið sínum vitnisburði, mun dýrið, sem upp stígur úr afgrunninu, herja á þá, hafa sigur og drepa þá.

8. Hræ þeirra munu liggja á stræti borgarinnar ennar miklu, sem í andlegum skilningi kallast Sódóma og Egyptaland, þar sem og þeirra Drottinn er krossfestur.

9. Menn af ýmsum þjóðum, ættkvíslum, tungumálum og fólki munu sjá þeirra hræ í hálfan fjórða dag, og ekki leyfa, að lík þeirra verði lögð í legstað.

10. Innbúar jarðarinnar munu

gleðja sig yfir þeim og vera kátir og senda hver öðrum gjafir, þar eð þessir tveir spámenn kvöldu innbúendur jarðarinnar.

11. En að liðnum þeim hálfum fjórða degi, fór lífsandi frá Guði í þá, þeir risu þá á fætur, og mikill ótti fell yfir þá, sem þá sáu.

12. Þeir heyrdu þá rödd mikla af himni, sem sagði við þá: komið hingað upp. Þeir fóru þá upp til himins í skýi, svo óvinir þeirra horfðu á.

13. Á þeirri stundu varð svo mikil hræring, að tíundi partur borgarinnar hrundi, og í þeim jarðskjálfta dóu sjö þúsundir manna; þeir, sem eptir voru, urðu óttaslegnir og lofðu himnanna Guð.

14. Sú önnur plága var nú umliðin, en sú þriðja kemur bráðum.

15. Þegar sá sjöundi eingill básúnadi, komu upp miklar raddir á himni, svo segjandi: vor Drottinn og hans Smurði hefir feingið vald yfir heiminum og mun ríkja að eilífu.

16. Þeir tuttugu og fjórir öldungar, sem sátu á sínum stólum frammi fyrir Guði, fellu þá fram á sínar ásjónur, tilbáðu Guð og sögðu:

17. Ver þökkum þér, Drott-

inn Guð alvaldi, þú sem ert og varst, fyrir það að þú hefir tekið þitt mikla veldi, og ríkir.

18. Heiðingjarnir illskudust, en þín hegning kom, og sá tími, þá þeir framliðnu skulu dæmdir verða, og þínir þjónar og spámenn og heilagir og þeir, sem óttast þig, skulu fá sitt endurgjald, smáir og stórir, en þeir fyrirfarast, sem eyðileggja jörðina.

19. Þá opnast Guðs musteri á himni, og sáttmálsörk Drottins birtist í hans musteri; urðu þá eldingar, hvellir, reidarþrumur, jarðskjálfti og mikill hagl.

12. KAPÍTULI.

Keimnan og drekin.

ÞÁ birtist mikið teikn á himni; það var kona, sem hafði um sig sólarbaug, túngl var undir fótum hennar, en á höfði hennar kóróna með tólf stjörnum í.

2. Hún var þunguð, og þjádust af mikilli jóðsótt, og hljóðadi.

3. Þá sást annað teikn á himni, það var stór dreki eldraudur, hann hafði sjö höfuð og tíu horn, og á höfðunum sjö höfuðbönd.

4. Hann dró með spordinum þriðjung himinsins stjarna og

kastaði þeim á jörðina; drekin stöðnæmdist hjá konunni, sem að því var komin að fæða, og ætlaði að gleypa barnið, þá hún hefði fætt.

5. Hún fæddi sveinbarn, sem ríka skyldi yfir öllum þjóðum með járnspota; barnið var skyndilega flutt burt fram fyrir Guð og hans háseti;

6. En konan flúði á eyðimörk, hvar Guð hafði tilbúið henni samastað, og þar skyldi hún haldast við í tólf hundruð og sextýgi daga.

7. Eptir það hófst stríð á himni: Mikael og hans einglar stríddu á drekan, en drekin og hans einglar stríddu á móti;

8. Hann hafði miður og hælzt ekki framur við á himni;

9. Og var þeim mikla dreka, þeim gamla höggormi, sem kallast djöfull og Satan, honum, sem afvega leiðir alla menn, kastað ofan á jörðina, og hans einglum með honum.

10. Þá heyrði eg mikla rödd af himni, svo segjandi: nú tilheyrir sigurinn, krapturinn og ríkið vorum Guði, og veldið hans Smurða, því áklagari vorra bræðra, sem áklagar þá fyrir Guði vorum nótt og dag, er niður kastaður.

11. Þeir hafa sigrað hann fyr-

ir blóð lambsins og fyrir orð vitnisburðar síns; þeir hafa hætt lífi sínu fram í dauðann.

12. Verið þess vegna gláðir, þér himnar, og þér sem á himnum búid. Vei sè jörðunni og sjónum, því að djöfullinn er ofan til yðar farinn, í miklum móð, því hann veit, að hann hefir nauman tíma.

13. En sem drekin sá, að búid var að varpa honum ofan á jörðina, ofsókti hann konuna, sem fætt hafði sveinbarnið.

14. Þá voru konunni gefnir tveir stórir arnarvængir, til að fljúga á þann stað í eyðimörkinni, sem henni var ætlaður, hvar hún átti að vera í fjarlægð við höggorminn um eina tíð, (tvær) tíðir og hálfu tíð.

15. Höggormurinn spjó vatni út úr sèr á eptir konunni, eins og vatnsflóði, svo að hún hrifist burt af straumnum;

16. En jörðin kom konunni til hjálpar, og opnaði sinn munn og svalg vatnsflóðið, sem drekin hafði útspúið.

17. Þá reiddist drekin við konuna, og fór burt til að herja á hina af afkomendum hennar, sem varðveittu Guðs bodorð og höfðu Jesú vitnisburð.

18. Síðan stöðnæmdist eg við sjáfarströndina.

13. KAPÍTULI.

Þau tvö dýr.

OG eg sá dýr stíga upp af hafinu, það hafði tíu horn og sjö höfuð; á hornunum voru tíu kórónur, og á höfðunum voru guðlöstunarárd.

2. Þetta dýr, sem eg sá, var líkt pardusdýri, fæturnir voru eins og bjarnarfætur, munnurinn eins og á ljóni; drekinn gaf því sitt vald, sitt háseti og mikil yfirráð.

3. Eitt af höfðum þess var sært, eins og með dauðlegu sári, en þetta banasár varð heilt, og allir menn fylgdu dýrinu með undrun,

4. Og tilbáðu drekan, fyrir það að hann hafði veitt dýrinu yfirráðin, líka tilbáðu þeir dýrið, segjandi: hver kann að jafnast við dýrið, og hver getur strítt við það?

5. Því var veittur munnur til að tala stóryrði og guðlastanir, og lofað að fara því fram í fjörutíu og tvo mánuði.

6. Það upp lauk þá sínum munni til að tala löstunaryrði gegn Guði, lastaði hans nafn og hans tjaldbúð, og þá sem á himni búa.

7. Því var lofað að herja á heilaga og sigra þá; því var gefið vald yfir als kyns kynkvísl, fólki, tungumáli og þjóð.

8. Allir innbúar jarðarinnar munu tilbiðja það, hverra nöfn ekki eru skrifuð í lífsbók lambsins, þess slátrada alt í frá sköpun heimsins.

9. Hver sem eyru hefir, hann heyri.

10. Hver sem herleiðir, hann skal herleiddur verða; hver, sem með sverði drepur, skal með sverði drepinn verða. Hér reynir á þolgæði og trú heilagra.

11. Eg sá annað dýr stíga upp af jörðunni, það hafði tvö horn, lík lambshornum, mál þess var eins og drekamál.

12. Það fer öllu því sama fram, sem hið fyrra dýrið, í augsyn þess, og lætur jörðina, og alla sem á henni búa, tilbiðja fyrra dýrið, hvers banvæna sár hafði verið læknað.

13. Það gjörir stór tákn og lætur eld falla til jarðar af himni í augsyn manna.

14. Það afvegaleiðir þá, sem á jörðunni búa, með þeim táknum, sem því er lofað að gjöra í augsyn dýrsins, og býður innbúum jarðarinnar að gjöra líkneski eptir því dýrinu, sem feingið hafði sár af sverðinu, en lifði þó.

15. Því var lofað að gefa líf líkneskju dýrsins, svo líkneskjan taladi, og lét drepa

alla þá, sem ekki vildu tilbiðja líkneski dýrsins.

16. Það lætur alla, stóra og smáa, ríka og fátaeka, frjálsa og ófrjálsa setja einkenni á sína hægri hönd eða á enni sín,

17. Svo einginn geti keypt eða selt nokkuð, nema sá, sem hefir þetta merki, nafn dýrsins eða tölustafi nafns þess.

18. Hér ríður á speki; sá, sem skilning hefir, útreikni tölustafi dýrsins: því talan er manns nafn, og talan er sex-hundruð sextíu og sex.

14. KAPÍTULI.

*Lofsauingur þeirra innsigliðu. Það eilífa evang-
geljum. Hegningardómur Guðs.*

SÍÐAN sá eg lambið standa á Síonsfjalli, og með því hundruð og fjörutíu og fjórar þúsundir, sem höfðu nafn þess og nafn Föður þess skrifað á ennum sínum.

2. Eg heyrði þá rödd af himni, svo sem nið margra vatnsfalla eða sem mikinn þrumugný; en röddin, sem eg heyrði, var eins og (rödd) hörpuslagara, sem slá hörpur sínar.

3. Þeir söngu einhvern nýan saung frammi fyrir hásetinu og þeim fjórum dýrum og öldungunum; en einginn gat numið saunginn, nema þær hundruð fjörutíu og fjórar

þúsundir, sem leystar voru frá jörðunni.

4. Þessir eru þeir, sem ekki hafa saurgað sig með konum, því þeir hafa varðveitt sitt skírlífi; þeir fylgja lambinu, hvert sem það fer, og hafa leystir verið frá mömmunum, svo sem frumgróði Guðs og lambsins.

5. Í þeirra munnni finst eingin lýgi; þeir eru lýtalausir.

6. Eg sá annan eingil fljúga um miðhimininn, hann hélt á cilífum fagnaðarboðskap, sem hann kunngjörði innbúum jarðarinnar, allri þjóð, kynkvísl, tungumáli og fólki.

7. Hann sagði hárrí röddu: óttizt Guð og vegsamið hann, því tími hans dóms er fyrir höndum; tilbiðjið þann, sem gjört hefir himininn og jörðina og sjóinn og uppsprettur vatnanna.

8. Annar eingill kom á eptir honum, og sagði: hún er fallin, hún er fallin, sú mikla Babýlon, sem byrjað hefir öllum þjóðum vín síns eitraða saurlifnaðar.

9. Þar á eptir kom hinn þriðji eingill, sem sagði hárrí röddu: hver sem tilbiður dýrið og þess líkneskju og lætur merkja sig á sínu enni eða hönd.

10. Hann skal drekka Guðs

reiðivín, sem helt er óblönduðu á hans reiðibikar, kveljast í eldi og brennisteini í augsýn heilagra eingla og lambsins.

11. Og kvala-reykur þeirra mun uppstíga eilíflega; þeir, sem tilbiðja dýrið og þess líkneskju og láta merkja sig með þess fángamarki, skulu einga ró hafa nótt nè dag.

12. Hér reynir á þolgæði heilagra, sem varðveita bodorð Guðs og trúna á Jesúm.

13. Þá heyrði eg rödd af himni, sem sagði: skrifa þú, sælir eru þeir framliðnu, sem nú eru í Drottni dánir. Já segir Andinn, þeir geta hvílt sig eptir sitt erviði, því þeirra verk fylgja þeim.

14. Síðan sá eg hvítt ský og einhvern sitja á skýinu, líkan manni; hann hafði gullega kórónu á höfðinu og bitran ljá í hendi sér.

15. Þá gekk annar eingill út úr musterinu, hann kallaði hárrí röddu til þess, sem á skýinu sat: bregtu ljánnum og sker upp, því uppskerutíminn er kominn, og ávöxtur jarðarinnar orðinn fullvaxinn.

16. Sá, sem á skýinu sat, brá þá ljánnum ofan á jörðina, og jörðin varð slegin.

17. Þá gekk annar eingill út

úr musterinu á himnum, hann hæld og á bitrum ljá;

18. En annar eingill gekk frá altarinu, hann hafði vald yfir eldinum; hann kallaði hárrí röddu til þess, sem hæld á þeim beitta ljá, og sagði: bregtu þínum hvassa ljá og afsker berin af vínviði jarðarinnar, því vínviðarberin eru orðin fullvaxin.

19. Eingillinn brá þá ljá sínum ofan á jörðina og afskar vínviðar ávöxt jarðarinnar, og kastaði honum í þá stóru vínpressu Guðs reiði.

20. Síðan var vínpressan troðin utan borgar, og gekk blóð út af vínpressunni, svo að tók upp undir hestabeizlin, og flaut yfir sextán hundruð renniskeið.

15. KAPÍTULI.

Þær sjö seinustu plágur; saungur sigurvegaranna. Þær sjö reiðiskátir.

SÍÐAN sá eg annað mikið og dásamlegt teikn á himni, sjö eingla, sem höfðu þær sjö seinustu plágur, með hverjum Guðs reiði átti að enda.

2. Eg sá eins og glersjó eldi blandinn, og þá, sem sigrað höfðu dýrið og þess líkneskju og tölu nafns þess, standa við glersjóinn, með hörpur Guðs í höndum sér.

3. Þeir sýngja saung Mósis

þjónustumanns, og saung lambsins, segjandi: mikil og dásamleg eru þín verk, Drottinn Guð alvaldi, réttvísir og sannir eru þínir vegir, þjóðanna konungur!

4. Hver skyldi ekki óttast þig, Drottinn, og vegsama þitt nafn? Því þú einn ert heilagur; allar þjóðir munu koma og falla fram fyrir þér; þínar réttvísu ráðstafanir eru opinberar orðnar.

5. Eptir þetta sá eg að opnaðist musteri vitnisburðartjaldbúðarinnar á himni.

6. Þá geingu út úr musterinu þeir sjö einglar, sem höfðu þær sjö plágur, þeir voru skryddir hreinu skínanda líni og gyrtir um brjóstin með gulllegum beltum.

7. Eitt af þeim fjórum dýrum fèkk þeim sjö einglum sjö gullegar skálar, fullar af reiði Guðs, þess er lifir um aldir alda.

8. Þá fyltist musterið reykjar af dýrd og almætti Guðs, og einginn mátti inn ganga í musterið, þar til afliðnar voru þær sjö plágur þeirra sjö eingla.

16. KAPÍTULI.

Þeir sjö einglar hella úr þeim sjö skálum.

Og heyrði mikla raust frá musterinu, sem talaði

til þeirra sjö eingla: farið og hellið úr þeim sjö skálum Guðs reiði yfir jörðina.

2. Þá fór sá fyrsti og helti úr sinni skál yfir jörðina. Þá komu ljót og ill sár á þá menn, sem höfðu mark dýrsins og tilbáðu þess líkneskju.

3. Sá annar eingill helti úr sinni skál í sjóinn, og varð hann að blóði, eins og dauðablóði, svo að hver lifandi skepn-a dó í sjónum.

4. Sá þriðji eingill helti úr sinni skál í fljótin og uppsprettur vatnanna, og urðu þau að blóði.

5. Eg heyrði eingil vatnanna segja: réttvís ertu, þú sem ert og varst, þú hinn heilagi, að þú hefir dæmt þannig;

6. Af því þeir hafa úthelt blóði heilagra og spámanna, hefir þú gefið þeim blóð að drekka; þeir eru þess maklegir.

7. Þá heyrði eg talað frá altarinu: já, Drottinn Guð alvaldi, sannir og réttvísir eru þínir dómar.

8. Sá fjórði helti úr sinni skál í sólina, honum var gefið vald til að brenna mennina í eldi.

9. Mennirnir stiknuðu þá af miklum hita og löstuðu Guð, sem hafði vald yfir þessum plágum, og ekki betruðu þeir

sig, svo þeir gæfi honum dýrðina.

10. Sá fimti holti úr sinni skál á háseti dýrsins; þá formyrkvadist þess ríki, og menn bitu í túngur sínar af ofraun,

11. Og hallmæltu himinsins Guði fyrir sín harmkvæli og sár, en létu þó ekki af athæfi sínu.

12. Sá sjötti holti úr sinni skál í fljótið mikla Evfrat; vatnið í því þornaði þá upp, svo að vegur greiddist fyrir konungana úr sólaruppkomu-stað.

13. Síðan sá eg þrjá óhreina anda, eins og pöddur, fara út af munni drekans og af munni dýrsins og af munni falsspámannsins.

14. Þetta eru djöfla andar, sem gjöra teikn, sem fara til allra konunga í veröldinni, til að safna þeim saman til stríðsins á hinum mikla degi Guðs hins alvalda.

15. Sjá, eg kem eins og þjófur; sæll er sá, sem vakir og geymir sín klæði, svo hann gangi ekki nakinn um kríng og að aðrir sjái hans blygðun.

16. Andarnir söfnuðu þeim saman á þeim stað, sem á Hebresku kallast Harmagedón.

17. Sá sjöundi holti úr sinni skál út í loptið; þá gekk raust

mikil út af musteri himinsins frá hásetinu, sem sagði: það er skeð.

18. Þá urðu eldingar og brestir og þrumur, og hræring svo mikil, að aldrei hefir orðið önnur slík, frá því menn urðu til á jörðunni, eins og sú hræring varð.

19. Þá skiptist borgin mikla í þrjá hluti, og borgir heiðingjanna hrundu. Þannig mintist Guð þeirrar miklu Babýlonar, að hann lét hana bergja á víni sinnar heiptarreíði.

20. Allar eyar hvurfu, og fjöllin urðu að eingu;

21. Þá fëll vættarpúngt hagl af himni yfir mennina; en mennirnir hallmæltu Guði fyrir haglpláguna, því að sú plága var ákaflega mikil.

17. KAPÍTULI.

Sú mikla hórkona Babýlon. Útþjóting hórkonunnar og dýrsins.

OG einn af þeim sjö einglum, sem hëldu á þeim sjö skálum, kom til mín og talaði svo við mig: kom hingað, eg skal sýna þér dóminn yfir skækjunni miklu, sem situr á þeim mörgu vötnum,

2. Sem konungar jarðarinnar hafa drýgt saurlífnað með, og innbúar jarðarinnar eru orðnir drukknir af víni hennar hór-unar.

3. Hann leiddi mig þá í anda á eyðimörku, hvar eg sá konu sitjandi á skarlats-rauðu dýri, sem var fult af guðlöstunar-orðum, og hafði sjö höfuð og tíu horn.

4. Konan var klædd í purpura og skarlat, og prýdd gulli, gimsteinum og perlum, og helt á gullstaupi í hendi sèr, sem fult var af víðurstygð og óhreinkleika hennar saurlifnaðar.

5. Á enni hennar voru skrifuð þessi orð: leyndardómur, sú mikla Babýlon, móðir hórkvemma og víðurstygða jarðarinnar.

6. Eg sá, að konan var drukkin af blóði heilagra af blóði Jesú votta, og undradist eg stórlega, er eg leit hana.

7. Þá sagði eingillinn við mig: hví furðar þig? Eg skal segja þér leyndardóm konunnar og dýrsins, sem ber hana og hefir þau sjö höfuð og tíu horn.

8. Dýrið, sem þú sást, var, en er ekki: það mun síðan upp stíga frá afgrunninu og tortýnast; þá munu innbúar jarðarinnar undrast, hverra nöfn ekki hafa verið skrifuð í lífsins bók frá upphafi heimsins, þá þeir sjá, að dýrið, sem áður var, er ekki frammar til, en kemur þó aptur. Hér riður á hugskoti, sem hefir speki.

9. Þau sjö höfuð eru sjö fjöll, sem konan situr á, og sjö konungar,

10. Fimm eru fallnir, einn er enn uppi, annar er ókominn, en þá hann kemur, mun hann vara skamma stund.

11. Dýrið, sem var, en er ekki til frammar, er sá áttundi, og sprettur upp af þeim sjö, og mun tortýnast.

12. Þau tíu horn, sem þú sást, eru tíu konungar, sem enn þá ekki hafa tekið við ríki, heldur hafa feingið vald, sem konungar, stundarkorn með dýrinu.

13. Þessir eru samhuga, og ljá dýrinu sinn styrk og sitt vald.

14. Þessir munu stríða við lambið, en lambið mun sigra þá, því það er Drottinn drottanna og konungur konunganna, og þeir, sem með því eru, eru hinir kölluðu, útvöldu og trúu.

15. Hann sagði og við mig: vötnin, sem þú sást, hvar skækjan situr, eru fólk og lýdir, þjóðir og túngur.

16. En þau tíu horn, sem þú sást, og dýrið, munu hata skækjuna, eyðileggja hana, gjöra klæðlausa, eta hold hennar og brenna hana sjálfa í eldi.

17. Því Guð hefir lagt þeim í brjóst, að gjöra dýrsins vilja, vera samráða og ljá því sitt

ríki, þar til Guðs ráðstafanir fullkomnast.

18. En konan, sem þú sást, er borgin mikla, sem heldur ríki yfir konúngum jarðarinnar.

18. KAPÍTULI.

Fall borgarinnar Babýlonar.

OG eptir þetta sá eg annan eingil stíga ofan af himni, hann hafði mikið vald; jörðin ljómaði af hans dýrð.

2. Hann kallaði hárrí röddu, segjandi: hún er fallin, hún er fallin, sú mikla Babýlon, og orðin að djöfla heimkynni og fángelsi als konar óhreinna anda og als konar óhreinna og viðbjóðslegra fugla,

3. Af því hún hefir byrjað öllum þjóðum sitt áfeinga hórunar vín, og konungar jarðarinnar hafa drýgt saurlifnað með henni, og kaupmenn jarðarinnar eru ríkir orðnir af hennar meгна óhófi.

4. Þá heyrða eg aðra rödd af himni, sem sagði: farið út af borginni, mitt fólk, svo þér takið einga hlutdeild í hennar syndum, og hreppið ekki hennar plágur;

5. Því hennar syndir ná alt upp til himins, og Guð hefir minnzt hennar ránglætis.

6. Gjaldið henni, eins og hún hefir goldið yður, og gjaldið henni tvöfalt eptir hennar verk-

um; blandið henni tvöfalt í þeim bikar, sem hún hefir blandað yður í.

7. Veitið henni eins mikla kvöl og hörmúngu, eins og hennar stærilæti og óhóf hefir verið; því hún segir í sínu hjarta: eg sit sem drottning, og verð aldrei ekkja, eg fæ aldrei sorg að sjá.

8. Fyrir þetta munu hennar plágur koma á einum degi, dauði og sorg og húngur; hún mun brend verða í eldi, því sá Guð, sem hefir dæmt hana, er máttugur Drottinn.

9. Konungar jarðarinnar, sem hafa drýgt saurlifnað og munadarlífi með henni, munubarna sèr og gráta yfir henni, þegar þeir sjá reykin af hennar brennu.

10. Af ótta fyrir hennar kvöl munu þeir standa langt frá og segja: vei, vei, þú hin mikla borgin, Babýlon, þú volduga borg, því hefndin hefir komið yfir þig á einni stundu.

11. Eins munu kaupmenn jarðarinnar gráta og harma yfir henni, því einginn kaupir nú fremur þeirra farma,

12. Farma gulls og silfurs, gimsteina og perla, lins og purpura, silkis og skarlats, als konar ilmvið, als konar ker af filabeini og hinum dýr-

asta víði, af eiri, jární og mar-
mara,

13. Kanelbörk, balsam, ilm-
jurtir, smyrsl, reykelsi, vín,
viðsmjör, hveiti, korn, eyki,
sauðfé, hesta, kerrur, þræla
og mánsmenn.

14. Sá gróði, sem þín sála
girtist, hefir brugðizt þér;
öll sæld og glys er þér horfið,
svo að þú finnur það ekki
framar.

15. Sölumenn þessara hluta,
sem hafa ábatázt á borginni,
munu standa áleingdar, grát-
andi og harmandi af ótta fyrir
hennar kvöl,

16. Og segja: vei, vei, þú hin
mikla borg, sem íklæddist líni
og purpura og skarlati, og varst
prýdd gulli og gimsteinum og
perlum; því í einu vetfángi
eyddist allur þessi auður.

17. Allir stýrimenn, siglínga-
menn og hásetar, og þeir sem
í förum eru, stóðu áleingdar,

18. Og kölluðu, þá þeir sáu
reykinn af hennar brennu, og
sögðu: hvar sást máki til
þessarar miklu borgar?

19. Þeir jusu mold yfir höfuð
sér, kölluðu upp grátandi og
harmandi, og sögðu: vei, vei,
þú hin mikla borg, á hverrar
yfirlæti allir þeir græddu, sem
skip höfðu á sjónum; hún er
á einni stundu eyðilögð.

20. Fagna yfir henni, þú him-
in, og þér heilögu, postular og
spámenn, því Guð hefir hefnt
yðar á henni.

21. Einn sterkur eingill tók
þá upp stein, eins og mikinn
kvarnarstein, og kastaði í sjó-
inn, segjandi: svo voveiflega
skal hin mikla borg kollvarp-
ast, svo að eingar menjar skulu
eptir verða.

22. Hörpusláttur, saunglyst,
pípuhljómur og lúdragangur
skal ekki frammar heyrast í þér;
eingir ípróttamenn skulu fram-
ar finnast í þér, einginn kvarn-
ar-þytur skal frammar heyrast í
þér.

23. Ljósabirta skal ekki fram-
ar sjást í þér, eingin raust brúð-
guma og brúðar skal frammar
heyrast í þér; því þínir kaup-
menn voru höfðingjar jarðar-
innar, og allar þjóðir leiddust
afvega af þínum töfradrykk.

24. Í henni fanst blóð spá-
manna og heilagra, og allra
þeirra, sem á jörðu hafa drepn-
ir verið.

19. KAPÍTULI.

*Sigursaugur á himni. Kristur fer í hernað
og sigrar.*

EPTIR þetta heyrða eg rödd
á himni, eins og mikinn
manngný, sem sagði: lofið
Drottin; hjálpraedið, dýrðin

og mátturinn tilheyrir Guði vorum,

2. Því sannir og réttvísir eru hans dómar; hann hefir hegnt skækjunnni miklu, sem spilti jörðunni með sínum saurlífnaði, og hefnt á henni fyrir dráp sinna þjóna.

3. Og aptur sögðu þeir: lofið Drottinn; hennar reykur mun upp stíga um aldir alda.

4. Þeir tuttugu og fjórir öldungar og þau fjögur dýrin fellu þá fram og tilbáðu Guð, sem á hásetinu sat, segjandi: amen, lofið Drottin.

5. Þá gekk rödd út frá hásetinu, sem sagði: lofið Guð vorn, allir hans þjónar, og þær sem hann óttizt, smáir og stórir.

6. Þá heyrði eg raddir, eins og af miklum mannfjölda, og sem nið margra vatna, og sem sterkan þrumu-gný; þær sögðu: lofið Drottin; því Drottinn Guð, sá alvaldi, ríkir.

7. Gledjumst og fögnum og vegsömum hann, því brúðkaup lambsins er komið, og þess brúður hefir búið sig.

8. Henni var feingið skínandi og hreint lín til að skryðast í; linklæðið er dygd-ir heilagra.

9. Og hann sagði við mig: skrifa þú, sælir eru þeir,

sem eru boðnir til brúðkaups lambsins. Síðan sagði hann við mig: þetta eru sannarleg Guðs orð.

10. Eg féll þá fram fyrir fætur honum, til að tilbiðja hann; en hann sagði við mig: varastu þetta; eg er samþjón þinn og bræðra þinna, sem hafa vitnisburðinn Jesú, tilbið þú Guð; því vitnisburður Jesú er andi spádómsins.

11. Síðan sá eg himininn opnast, og sá hvítan hest; sá, sem á honum sat, kallast sá Trúi og Sannorði; hann dæmir og stríðir með réttvísi.

12. Hans augu voru sem eldslogi, og á höfði hans voru margar kórónur; hann hafði skrifað nafn, sem einginn þekkti, nema sjálfur hann.

13. Hann var skryddur skikkju blóðlitadri, og hans nafn kallast "Orð Guðs."

14. Þær himnesku hersveitir fylgdu honum á hvítum hestum, íklæddar hvítu hreinu líni.

15. Af hans munnni gekk tvíeggjað sverð biturt, með hverju hann slær þjóðirnar, og ríkir yfir þeim með járnspota; hann treður vínpressu heiptarreiddi Guðs hins alvalda.

16. Á skikkjunni og á lend sinni hefir hann nafn áskrif-

að: konúngur konúnganna og Drottinn drottanna.

17. Þá sá eg einn eingil, sem stóð í sólunni; hann kallaði hárrí röddu til allra fuglanna, sem flugu í miðhimninum: komið, safnizt saman til þeirrar miklu veizlu Guðs,

18. Til að eta hold konúnganna, hershöfðingjanna og kappanna, hestanna og riddaranna, og allra, bæði frjálsra og ófrjálsra, smárra og stórra.

19. Þá sá eg dýrið og konúnga jarðarinnar og þeirra herflokka samansafnaða, til að heya stríð við þann, sem á hestinum sat, og við hans herlið.

20. Dýrið varð handtekið, og falspámaðurinn með því, sem hafði gjört tákni í augsyn þess, með hverjum hann afvega leiddi þá, sem höfðu tekið við merki dýrsins og tilbedið þess líkneskju; þeim var báðum kastað lifandi í elddíkið, sem logar af brennisteini.

21. Hinir aðrir voru drepnir með sverðinu, sem út gekk af munn þess, er á hestinum sat, og allir fuglar söddust af hræum þeirra.

20. KAPÍTULI.

*Djöfullinn er bundinn. Þúsund ára ríkið.
Djöfullinn látinn laus um stund og kastað í díkið. Dómurinn.*

ÞÁ sá eg eingil stíga niður af himni; hann hélé á lykli afgrunnisins og stórum fjötri í hendinni.

2. Hann tók drekann, þann gamla höggorm, sem er djöfull og Satan, og batt hann um þúsund ár,

3. Kastaði honum í afgrunnid, læsti aptur og setti innsigli yfir, svo hann ekki afvega leiddi þjóðirnar fram, uns þúsund ár væru liðin; en að þeim liðnum á hann að leysast um stuttan tíma.

4. Þá sá eg háseti; þeim, sem á þeim sátu, var gefið dómsvald. Líka sá eg sálir þeirra, sem höfðu verið hálshögnir fyrir vitnisburð Jesú og orð Guðs, og þeirra, sem ekki höfðu tilbedið dýrið eða þess líkneskju og ekki höfðu þess merki á ennum sér eða hendi. Þeir lifðu og ríktu með Kristi um þúsund ár.

5. En aðrir dauðir lifnuðu ekki fyr, en þau þúsund ár voru liðin. Þetta er sú fyrri upprisa.

6. Sæll og heilagur er sá, sem hlutdeild tekur í þeirri fyrri upprisu; yfir þeim hefir sá annar dauði ekkert vald, heldur munu þeir vera kennimenn Guðs og Krists, og ríkja með honum þúsund ár.

7. En þegar þau þúsund ár eru liðin, verður Satan leystur af fángelsinu.

8. Þá mun hann út gánga til að afvega leiða þjóðirnar í þeim fjórum heims endum, Gog og Magog, og safna þeim til stríðs; mergð þeirra er sem sjáfarsandur.

9. Þeir fóru upp á flatlendið og umkringdu herbúðir heilagra, og þá elskuðu borg. En þá fór eldur af himni ofan, og eyddi þeim.

10. En djöflinum, sem afvega leiddi þá, var kastað í það logandi brennisteinsdiki, þar sem dýrið var og falsspámaðurinn; þar munu þau kveljast dag og nótt um allar aldir.

11. Þá sá eg mikið háseti hvítt, og þann, sem á því sat; en fyrir sjón hans hvarf himin og jörð, svo eingar eptirstöðvar voru.

12. Eg sá þá dauðu, smáa og stóra, standa frammi fyrir hásetinu, og bókunum var lokið upp. Þá var annari bók lokið upp, það var lífsins bók; og voru þeir dauðu dæmdir eptir þeirra verkum, sem skrifuð voru í bókunum.

13. Sjórinn skilaði aptur þeim dauðu, sem í honum voru, og dauðinn og hel skiluðu aptur þeim dauðu, sem í þeim voru,

og hver þeirra var dæmdur eptir sínum verkum.

14. Dauðanum og helju var kastað í elddíkið; þetta elddíki er sá annar dauði.

15. Og hver sem ekki fanst skrifadur í lífsins bók, honum var kastað í elddíkið.

21. KAPÍTULI.

Sú himneska Jerúsalem.

EG sá nýan himin og nýa jörð, því sá fyrri himin og sú fyrri jörð var horfin, og sjórinn var ekki frammar til.

2. Eg sá borgina helgu, þá nýu Jerúsalem, stíga niður af himni frá Guði, bína sem brúdi, er skartar fyrir manni sínum.

3. Eg heyrði mikla rödd af himni segjandi: þetta er tjaldbúð Guðs meðal mannanna; hjá þeim mun hann bústað hafa, og þeir skulu vera hans fólk, og Guð sjálfur mun vera hjá þeim, og vera þeirra Guð.

4. Hann mun þerra hvert tár af þeirra augum, og dauðinn mun ekki frammar til vera; hvorki harmur, nè vein, nè mæða mun frammar til vera, því það fyrra er farið.

5. Sá, sem í hásetinu sat, sagði: sjá eg gjöri alt nýtt; hann sagði við mig: skrifadu, að þessi orð eru trúanleg og sönn.

6. Enn framar sagði hann við mig; það er skeð; eg em Á og Ó, upphaf og endir. Þeim þyrsta skal eg ókeypis gefa að drekka af uppsprettu lífsins vatns.

7. Sá, sem sigrar, skal öðlast þetta, og eg skal vera hans Guð, og hann skal vera minn sonur.

8. En þeir ístöðulausu og ótrúu, syndarar og glæpamenn, manndráparar og frillulífismenn, galdramenn og skurðgodadýrkarar og allir lygarar, þeirra hlutfall skal vera í því diki, sem logar af eldi og brennisteini; það er sá annar dauði.

9. Þá kom einn af þeim sjö einglum, sem höldu á þeim sjö skálum, er fullar voru af þeim sjö síðustu plágum, og talaði við mig segjandi: kom hingað, eg skal sýna þér brúðina, sem nú er gipt lambinu.

10. Hann flutti mig þá í anda upp á mikið og hátt fjall, og sýndi mér Jerúsalem, borgina helgu, sem steig niður af himni frá Guði;

11. Hún hafði dýrð Guðs; hennar ljómi var líkur dýrmætasta steini, sem krystal-skær jaspis.

12. Hún hafði mikinn og háan

borgarvegg, tólf hlið, og við hliðin tólf eingla með áskrifudum nöfnum hinna tólf Ísraels kynkvísla.

13. Móti austri voru þrjú hlið, móti norðri þrjú, móti suðri þrjú, móti vestri þrjú.

14. Veggur borgarinnar hafði tólf undirstöðusteina, á þeim voru tólf nöfn þeirra tólf postula lambsins.

15. Sá, sem við mig talaði, hélt á gullkvarða, til að mæla með borgina, hlið hennar og vegg.

16. Borgin lá í ferhyrning, jöfn á leingd og breidd. Hann mældi borgina með kvarðanum, tólf þúsund renniskeið, hennar leingd, breidd og hæð var jöfn.

17. Hann mældi vegg borgarinnar hundrað fjörutíu og fjórar álnir, eptir manns mælingu, sem er eingilsins.

18. Veggur hennar var bygður af jaspis, og borgin af tæra gulli, sem skaert gler væri.

19. Undirstöðusteinar borgarveggsins voru skreyttir als konar dýrmætum steini; fyrsti undirstöðusteinninn var jaspis, annar saffir, þriðji kalsedón, fjórði smaragð,

20. Fimti sardoníx, sjötti sardínarsteinn, sjöundi krysolít, áttundi beryll, níundi tó paz,

tíundi krysópras, ellefti hýa-sint, tólfti ametyst.

21. Þau tólf hlið voru tólf perlur, og hvert hlið fyrir sig var úr einni perlu; stræti borgarinnar voru af tæra gull-i, eins og gagnsært gler væri.

22. Ekkert musteri sá eg í henni, því Guð Drottinn hinn alvaldi og lambið er hennar musteri.

23. Borgin þarf ekki heldur sólar við eða túngls, til að lýsa, því dýrd Guðs uppljómar hana, og lambið er hennar ljós;

24. Þjóðirnar munu ganga í hennar ljósi, og konungar jarð-arinnar færa henni sína dýrd og vegsemd.

25. Hliðum hennar verður ekki lokað um daga, því þar mun aldrei nótt koma.

26. Dýrd og vegsemd þjóð-anna munu þángað flytjast.

27. Ekkert óhreint, einginn, sem fremur vidurstygð eða fer með lygi, mun þángað inn koma, heldur þeir einir, sem eru skrifadir í lífsbók lambs-ins.

22. KAPÍTULI.

Framhald. Niðurlag bókarinnar.

HANN sýndi mér straum lífsvatnsins, hann var skær sem krystall, og rann frá há-sæti Guðs og lambsins.

2. Milli borgar strætanna og

straumsins beggja vegna voru lífstrèn, sem báru tólfaldan ávöxt, á sínum mánuði hvern, en blöð víðarins eru til lækningar þjóðunum.

3. Eingin bölván skal frammar vera, og hásaeti Guðs og lambs-ins skal í henni vera, og hans þjónar skulu honum þjóna.

4. Þeir skulu sjá hans auglit, og bera hans nafn á ennum sér.

5. Nótt skal ekki frammar til vera, og eingin þörf á ljósi eða birtu sólar, því Drottinn Guð mun lýsa yfir þeim, og þeir skulu ríkja um aldir alda.

6. Síðan sagði hann við mig: þessi orð eru áreiðanleg og sönn; og Drottinn, Guð anda spámanna, sendi sinn eingil til að sýna sínum þjónum það, sem brátt á að ske.

7. Sjá, eg kem snarlega: sæll er sá, sem varðveitir spádóms-orð þessarar bókar.

8. Eg, Jóhannes, heyrði og sá þetta, og þá eg hafði heyrt það og sæð, féll eg fram fyrir fætur þess eingils, sem sýndi mér þetta, til að tilbiðja hann.

9. En hann sagði við mig: varastu þetta; eg er samþjón þinn og bræðra þinna, spámanna, og þeirra, sem varðveita orð þessarar bókar; tilbið þú Guð.

10. Enn sagði hann við mig: innsigla þú ekki spádómsorð þessarar bókar, því tíminn er nálægur.

11. Sá rángláti haldi áfram að gjöra rángt, sá saurlífi haldi áfram saurlífnaðinum, sá rættláti haldi áfram í rættlætinu, sá heilagi haldi áfram í heilagleikanum.

12. Sjá, eg kem skjótt, og hefi með mér endurgjaldið handa sèrhverjum, eptir því sem hans verk verða.

13. Eg em Á og Ó, sá fyrsti og síðasti, upphafið og endirinn.

14. Sælir eru þeir, sem breyta eptir hans boðordum, svo þeir nái að komast að lífstrènu, og megi inn gánga um borgarhlíðin inn í borgina;

15. Hundar (saurlífismenn) og galdramenn, manndrápsmenn og skurðgodadýrkendur skulu úti gista, sömuleiðis hver, sem elskar og iðkar lygi.

16. Eg, Jesús, sendi minn

eingil til að votta yður þetta í söfnuðunum; eg em rót og kynstafur Davíðs, morgunstjarnan sú hin skæra.

17. Andinn og brúðurin segja: kom þú. Sá sem þetta heyrir, hann segi: kom þú. Sá sem þyrstur er, hann komi; hver sem vill, hann taki gefins lífsins vatn.

18. Eg votta það fyrir sèrhverjum, sem heyrir spádómsorð þessarar bókar, að leggi nokkur hær við, mun Guð á hann leggja þær plágur, sem skrifaðar eru í þessari bók.

19. Og taki nokkur af orðum þessarar spádómsbókar, þá mun Guð af honum taka hans hlutdeild í lífstrènu og borginni helgu, sem um er skrifað í þessari bók.

20. Sá, sem þetta vottar, segir: já, eg kem skjótt, amen. Kom, Drottinn Jesús!

21. Náðin Drottins vors Jesús Krists veri með yður öllum.

DAVÍÐS SÁLMAR.

DAVÍÐS SÁLMAR.

1. SÁLMUR.

Sæla hinna guðhræddu. Ofarir hinna vondu.

SÆLL er sá maður, sem ekki geingur í ráð hinna óguðlegu, og ekki staðnæmist á vegi hinna vondu, og ekki situr á samfundi hinna háðgjörnu,

2. Heldur hefir mætur á Drottins lögum og ígrundar hans lögmál dag og nótt,

3. Hann er sem trè, rótsett á vatnsbökkum, sem ber ávöxt á réttum tíma, hvers blöð ekki visna; alt sem hann gjörir heppnast honum.

4. Öðruvísi er þeim óguðlegu farið; þeir eru sem fis, sem vindurinn feykir.

5. Því standast hinir óguðlegu ei í dóminum, og ei hinir vondu í safnaði hinna rættlátu, því Drottinn þekkir veg hinna rættlátu,

6. En vegur óguðlegra er slys.

2. SÁLMUR.

Uppreisn gegn Drottins smurða til einiskis; heilræði.

HVI æða þjóðirnar? hví brugga menn fánýtar ráð-agjörðir?

2. Konúngar jarðarinnar rísa upp, og höfðingjarnir bera ráð sín saman móti Drottni og hans smurða,

3. Og segja: “vèr skulum slíta í sundur þeirra bönd, og burt snara þeirra fjötrum.”

4. Sá sem býr í himninum hlær; Drottinn gjörir að þeim gys.

5. Hann talar þeim þá til í bræði, og skelfir þá í sinni heipt, og segir:

6. Eg hefi sjálfur smurt minn konúng yfir mitt heilaga fjall, Síon.

7. Eg vil kunngjöra Drottins ályktun; hann sagði við mig: Þú ert minn sonur; í dag ól eg þig.

8. Bið þú mig, og eg mun gefa þér þjóðirnar að erfð, og jarðarinnar enda til eignar.

9. Þú skalt sundur slá þá með járnspota; eins og leirker skaltu þá sundurmola.

10. Og verðið nú hyggnið, þér konúngar! látið yður segjast, þér, jarðarinnar dómendur!

11. Þjónið Drottni með ótta, og fagnið með lotnúngu.

12. Minnst við Soninn, að hann ekki reiðist og þèr tortýnist á yðar leið; því skjótt upptendrast reiði hans. Sælir eru þeir allir, sem honum treysta.

3. SÁLMUR.

Kvein Davíðs; huggun og bæn.

Sálmur Davíðs, þegar hann flúði fyrir Absalon, syni sínum.

DROTTINN, hversu margir eru mínir óvinir, margir þeir, sem rísa móti mér,

2. Margir, sem segja um mig: hann hefir ekkert athvarf hjá Guði! Sela! (málhvíld).

3. En þú, Drottinn, ert minn skjöldur, minn heiður, og sá sem upplyptir mínu höfði.

4. Mitt bænakvak sendi eg Drottni, og hann sendir mér bænheyrslu frá sínu heilaga fjalli. Málhvíld.

5. Eg legg mig fyrir og sef, og eg vakna, því Drottinn varðveitir mig.

6. Eg óttast ekki, þó að tíu þúsundir manns umkringi mig, og að mér þreyngi.

7. Rístu upp, Drottinn! frelsa mig, minn Guð! Því þú sundur brýtur kjálka allra minna óvina, sundur molar tennur allra óguðlegra.

8. Hjá Drottni er frelsun. Þín blessun veri yfir þínu fólki. Málhvíld.

4. SÁLMUR.

Bæn. Áminning. Trúnaðartraust.

Til hljóðfærameistarans; (að sýngja) á hljóðferi. Sálmur Davíðs.

BÆNHEYR þú mig, þá eg kalla, Guð míns réttar! Í þreyngingunni rýmka þú um mig, miskuna mér, og heyr mína bæn!

2. Þèr, mannanna börn, hversu leingi viljið þèr hniðra minni sæmd? hversu leingi viljið þèr elska hægómann og lygi? Málhvíld.

3. Viðurkennið þó, að Drottinn hefir útvalið sinn guðhrædda (dýrkara). Drottinn heyrir, þá eg ákalla hann.

4. Óttizt og varizt synd, athugið það í yðar rúmi, og verið kyrrlátir. Málhvíld.

5. Fram berið rettlætis fórn og treystið Drottni.

6. Margir segja: Hver mun auðsýna oss gott? Drottinn, lyptu ljósi þíns andlitis yfir oss!

7. Þú gefur mínu hjarta meiri gleði en þá, sem menn hafa, þá korn þeirra og vín er ríkuglegt.

8. Í friði legst eg fyrir, í friði sef eg; því þú einn, Drottinn, ert það, sem lætur mig búa óhultan.

5. SÁLMUR.

Afbeiðni og bæn.

(Að sýngja) á flautu, til hljóðfærameistarans.
Sálmur Davíðs.

DROTTINN, hneig þín eyru til minna orða, taktu eptir minni andvarpan!

2. Gefðu gaum að mínum kveinstaf, minn konungur og minn Guð! Þér sendi eg mína bæn.

3. Árla, Drottinn, heyrir þú mína raust; árla kem eg fram fyrir þig og bið þín.

4. Þú ert ekki sá Guð, sem ógudlegt athæfi líki. Sá vondi mun ekki búa hjá þér.

5. Þeir dramblátu munu ekki standast fyrir þinni augsyn. Þú hatar alla rángláta; þú tortýnir þeim, sem tala lygi.

6. Hinir drápgjörnu og fláráðu eru Drottni andstygð.

7. En í trausti þinnar miklu miskunar vil eg innganga í þitt hús, og biðjast fyrir í þínu heilaga musteri í þínum ótta.

8. Vísu þú mér veg þinna réttinda, sakir minna óvina, gjör mér greiðan þinn veg.

9. Því í þeirra munn er einginn sannleiki, innra býr með þeim mikil vonzka, þeirra barki er opin gröf; tungumjúkir eru þeir.

10. Láttu þá, ó Guð, fá dómsáfelli; lát þá falla á sínum ásetningi; burt skúfa þeim sakir þeirra mörgu misgjörninga, því þeir eru þér þverbrotnir.

11. Þá munu allir þeir gleðjast, sem reiða sig á þig, þeir munu gleðjast að eilífu, því þú heldur yfir þeim þinni hendi; og þeir, sem elska þitt nafn, munu í þér gláðir vera.

12. Því þú, Drottinn, blessar hinn réttláta og verndar hann með þinni náð, eins og með skildi.

6. SÁLMUR.

Bæn um heilbrigði.

Davíðs Sálmur til hljóðfærameistarans, að spila á áttstreingjað hljóðfæri.

DROTTINN, refsðu mér ekki í þinni reiði, og typta mig ekki í þinni grimd.

2. Drottinn, vertu mér miskunsamur, því eg örmagnast; lækna mig, Drottinn, því mín bein skjálfa, og mín sál er mjög óróleg.

3. Ó, Drottinn, hversu leingi (á eg að þínast)?

4. Snú þér til mín, Drottinn, frelsa mína sálu, frelsaðu mig, sakir þinnar miskunar.

5. Því í dauðanum man einginn til þín; hver vegsamar þig í helju?

6. Eg em þreyttur af and-

varpan; eg væti alla nóttina mína sæng, og bleyti með mínum tárur mitt legurúm.

7. Auga mitt er gegnum stúngið af harmi; það er orðið ellilegt, því valda mínir mörgu óvinir.

8. Víkið frá mér allir illgjörðamenn, því Drottinn hefir heyrt minn kveinstaf.

9. Drottinn hefir heyrt mína auðmjúka bæn. Drottinn bænheyrir mig.

10. Sneypast skulu og ákaflega skelfast allir mínir óvinir, á flóttu komast og sviplega sneypast.

7. SÁLMUR.

Bæn um Guðs hjálp.

Umkvörtun Davíðs fyrir Drottni yfir Kúsh Benjamíníta.

DROTTINN, minn Guð, eg flý til þín; frelsa mig frá öllum mínum ofsóknurum og bjarga mér,

2. Að þeir ekki sem ljón sundurtæti mig (mitt líf), meðan einginn er, sem bjargar.

3. Drottinn, minn Guð, hafi eg til þess unnið, sèu rángindi í minni hendi,

4. Hafi eg illa launað þeim, sem hafði frið við mig, hafi eg rænt þann, sem án saka var minn óvinur,

5. Þá ofsæki mig minn óvinur

og nái mér, og niðurtroði mitt líf til jarðar og leggi mína sál í duptíð. Málhvild.

6. Stattu upp, Drottinn, í þinni reiði; upp hef þig gegn æði minna óvina; hraða þér, mér til hjálpar, vakna mér (til liðs) og set rétt.

7. Fólkið safnist að þér; kom aptur á hæðina sakir þess.

8. Drottinn mun dæma fólkið; dæm þú mig, Drottinn, eptir minni réttvísi, og lát mér vegna eptir mínu sakleysi.

9. Láttu þó vonzku hinna óguðlegu fá enda; og staðfestu hinn réttláta, þú réttláti Guð, sem rannsakar hjörtun og nýrun.

10. Minn skjöldur er hjá Guði; hann frelsar þá, sem eru hrein hjartaðir.

11. Guð er réttlátur dómari; hann er sá Guð, sem reidist daglega.

12. Ef maðurinn ekki snýr sèr, þá hvetur hann sitt sverð, spennir sinn boga, og miðar til.

13. Hann hefir dráps vopn til reiðu honum á móti. Hann gjörir örvar sínar brennandi.

14. Sá (óguðlegi) gat ránglætíð, gekk þúngaður með óbótaverk, og fæðir lygi.

15. Hann hefir grafið gröf,

og gjört hana djúpa, en hann mun falla í þá gróf, sem hann gróf;

16. Honum mun koma í koll hans ilska, og hans ránglæti yfir hans hvirfil.

17. Eg skal þakka Drottni, eins og hans rættlæti á skilið (eptir hans rættlæti), og vegsama nafn Drottins, hins ædsta.

8. SÁLMUR.

Gædska og hátign skaparans.

Til hljóðferameistarans, að sýngja á Githith (hljóðfæri). Sálmur Davíðs.

DROTTINN, vor konungur (stjórnari), hversu dýrðlegt er þitt nafn á allri jörðunni, sem upplyptir yfir himininn þinni hátign.

2. Af munni barna og brjóstmylkínga hefir þú til búid þér lofgjörðina, sakir þinna óvina, til þess, að niður þagga þína mótstöðumenn, þá hefndargjörnu.

3. Þegar eg sè þinn himin, verkin þinna handa, túnglið og stjörnur, sem þú tilbrjóst,

4. (Þá kemur mér til hugar), hvað er maðurinn þess, að þú minnst hans, og mannsins barn, að þú vitjar þess?

5. Þú gjörðir hann litlu óædri en einglana, en þú krýndir hann sæmd og heidri.

6. Þú lætur hann ráða yf-

ir þínum handaverkum; alla hluti lagðir þú undir hans fætur,

7. Sauði og naut, fænað allan og dýr merkurinnar (villudýrin),

8. Fuglana undir himninum og fiskana í sjónum, sem fara um vatnsins veg.

9. Ó, Drottinn, vor konungur, hversu dýrðlegt er þitt nafn á allri jörðunni;

9. SÁLMUR.

Væn og þæn hins aðþrengda.

Til hljóðferameistarans á Almuti labben (hljóðfæri). Sálmur Davíðs.

EG vil vegsama Drottin af öllu hjarta, eg vil segja frá öllum þínum dásemdarverkum;

2. Eg vil fagna og gleðjast í þér, eg vil sýngja lofgjörð þínu nafni, þú ædsti!

3. Þegar þú lætur mína óvini flyá, hníga og tortýnast fyrir þínum svip.

4. Því þú dæmir mig og tekur að þér mitt málefni; þú situr á þínum dómstól, þú, sem dæmir með réttvísi.

5. Þú ógnar þjóðunum, og leggur að velli þá ógudlegu; þú afmáir þeirra nafn æ og að eilífu.

6. Óvinarins tortýning er að eilífu enduð, hans stadi hefir

þú afmáð, þeirra endurminning er afmáð.

7. Já, Drottinn situr stöðugt að eilífu, hann reisir sitt háseti til dóms.

8. Hann dæmir veröldina með réttvísi; hann segir upp dóma yfir fólkinu með sannsýni.

9. Drottinn er athvarf lítilmagnans, og hæli á neyðarinnar tíma.

10. Þeir reiða sig á þig, sem þekkja þitt nafn, því þú yfirgefur þá ekki, sem leita þín, Drottinn.

11. Sýngið lof Drottni, sem býr á Síon, kunngjörð hans verk meðal þjóðanna,

12. Því hegnarinn man til hinna aumu, og gleymir ekki hrópi hinna undirokuðu.

13. Miskuna mér, Drottinn, sjáðu, hvað eg verð að líða af þeim, sem hata mig; lypt þú mér úr dauðans dyrum,

14. Svo eg megi kunngjöra þitt lof í Sions dóttur hlíðum, að eg megi fagna við þitt frelsi.

15. Þjóðirnar sökkva í þá gröf, sem þær gjörðu; þeirra eigin fótur flækist í því neti, sem þær leynilega útpöndu.

16. Drottinn er kunnur að því, að gjöra rétt; í verkum sinna handa er sá óguðlegi flæktur. Hörpuspils málhvild.

17. Láttu þá óguðlegu fara

til helju, alt fólk, sem Guði gleymir.

18. Sá fátæki má ei gleymast eilíflega, von hins vesæla má ei ætíð bregðast.

19. Stattu upp, Drottinn, láttu maðinn ekki metnast, láttu fólkið dæmast fyrir þínu augliti.

20. Láttu, Drottinn, ótta að þeim koma; láttu fólkið vita, að þeir eru menn. Málhvild.

10. SÁLMUR.

Bæn mót ofríli.

HVÍ stendur þú, Drottinn, svo fjærri? hví felur þú þig, þegar á liggur?

2. Hinir aumu þjást af drambsemi hinna óguðlegu, þeir veiðast af brögðum, sem þeir óguðlegu upp hugsa.

3. Því sá óguðlegi stærir sig af girnd sinnar sálar, og sá gripdeildasami hrósar happi, og lastar Drottin.

4. Sá óguðlegi (segir) í sínum ofmetnaði: "Hann (Guð) skiptir sèr ekki af þessu." Þetta er öll hans hugsan: "Einginn Guð er til."

5. Hans vegir heppnast honum ætíð; þínir dómar eru honum fjarlægir; alla sína óvini fyrir-lítur hann.

6. Hann huxar með sjálfum sèr: "aldrei skal eg skeika;

frá einni kynslóð til annarar nær mér eingin óheppni.”

7. Af formælingum er hans munnur fullur, af svikum og falsi; undir hans tungu er mæða og ránglæti.

8. Hann liggur í launsátri í þorpunum, í launsátrinu drepur hann þann saklausa; hans augu skima eptir lítilmagnanum;

9. Hann liggur í leyni, eins og ljón í sínu bæli; hann situr um að veiða aumíngja, hann nær honum, því hann veiðir hann í sínu neti.

10. Hann gjörir lítið úr sèr, beygir sig og stökkur svo með sterkum hrömmum yfir lítilmagnann.

11. Hann segir í sínu hjarta: “Guð hefir gleymt því, hann hefir haldið fyrir augun, og sèr það ekki að eilífu.

12. Stattu upp, Drottinn! Guð, lyptu upp þinni hendi, gleymdu ekki þeim aumu!

13. Hvers vegna á sá ógudlegi að fyrirlíta Guð og segja í sínu hjarta: “þú skeytir ei um það.”

14. Jú, þú sèr það, því þú horfir á neyðina og þreynginguna; þú skrifar það á þína hönd. Sá magnlitli reidir sig á þig. Þú ert hjálpari hinna föðurlausu.

15. Sundurmola arm hins ógudlega og þann ógudlega, ofsæktu hans ógudlegleika, þángað til þú ekki finnur hann framar.

16. Drottinn er konungur æ og eilíflega. Þjóðirnar verði útreknar úr hans landi!

17. Þú, Drottinn! heyrir bæn hinna aumu, þú styrkir þeirra hjörtu, þitt cyra hyggur að.

18. Þú lætur þann föðurlausa og lítilmagnann ná rætti sínum, svo að menn ekki áfram haldi að flæma fólk úr landinu.

11. SÁLMUR.

David's harmatölur og trúnaðartraust.

Til hljóðferameistarans. Sálmur Davíðs.

A DROTTIN treysti eg; því segið þér þá við mig: flýið til yðar fjalla eins og fuglinn?

2. Því, þá þeir ógudlegu spenna bogann, og leggja ör á streing til að skjóta á þá í dimmuni, sem eru hrein-hjartadir,

3. Þegar grundvöllurinn er niður rifinn, hvað getur þá sá rættláti gjört?

4. Drottinn býr í sínu heilaga musteri. Drottins háseti er á himnum, hans augu sjá, hans augnalok prófa manna börn.

5. Drottinn prófar þann rætt-

láta, en hans sála hatar þann óguðlega og þann, sem elskar ofbeldi.

6. Hann lætur rigna snörum, eldi og brennisteini yfir þá óguðlegu, or glóandi vindur verður þeirra hlutdeild.

7. Því Drottinn er réttvís og elskar réttvísi. Þeir ráðvöndu munu sjá hans auglit.

12. SÁLMUR.

Bæn mót varandi óráðvöndni.

Til hljóðferameistarans; á áttstreingjada hörpu. Sálmur Davíðs.

HJÁLPA þú, Drottinn! því dánúmennirnir fækka, þeir áreiðanlegu eru fáir orðnir meðal manna barna.

2. Lygi tala þeir hver við annan; með smjandranda vörum tala þeir af tvöföldu hjarta;

3. Ó! að Drottinn vildi af skera allar smjandranda varir, og þá túngu, sem talar dramblátlega,

4. Þeirra, sem segja: “Með vorri túngu skulum vér fá yfirhönd, vorar varir eru með oss; hver er herra yfir oss?”

5. Vegna þess að hinir annu eru undirokaðir, af því að hinir fátæku kveina, vil eg uppstanda, segir Drottinn; eg mun frelsa þá, sem áreittir eru.

6. Drottins orð eru einlæg orð, eins hrein og silfur í

deiglunni, sjö sinnum hreinsað.

7. Þú, ó Drottinn! munt varðveita þá, þú munt verja þá fyrir þessari kynslóð eilíflega.

8. Óguðlegir vada uppi, þegar afhrök hefjast meðal manna barna.

13. SÁLMUR.

Bæn um hjálp gegn órinum.

Til hljóðferameistarans. Sálmur Davíðs.

HVERSU leingi? Drottinn, ætlar þú eilíflega að gleyma mér? Hversu leingi ætlar þú að hylja fyrir mér þitt auglit?

2. Hversu leingi á eg að syrgja með sjálfum mér, og daglega hafa hrygð í mínu hjarta? Hversu leingi á fjandmaður minn að hælást um við mig?

3. Líttu niður, bænheyrðu mig, Drottinn, minn Guð! varðveittu ljós minna augna, að eg ei sofni dauðadúr.

4. Að minn fjandmaður hælist ekki um og segi, að hann hafi unnið mig; svo að mínir mótstöðumenn fagni ei yfir því, að eg sé fallinn.

5. Já! á þína miskun reiði eg mig; mitt hjarta gleðst við þitt frelsi. Eg skal lofsýngja Drottni, því hann hefir gjört vel til mín.

14. SÁLMUR.

Undkvörtun um, að menn séu vondir.

Til hljóðferameistarans. Sálmur Davíðs.

HEIMSKÍNGINN segir í sínu hjarta: “Þar er einginn Guð.” Vond og viðurstyggleg er þeirra breytni. Einginn er sá, sem gjörir gott.

2. Drottinn lítur af himni niður yfir manna börn, að hann sjái, hvert nokkur er hygginn, sem leiti Guðs.

3. Allir eru þeir fallnir frá, allir spiltir orðnir; einginn er sá, sem gjörir gott, ekki einn.

4. Munu þeir þá aldrei komast tilviðurkenningar, allir þeir, sem rángt gjöra, þeir, sem uppetta mitt fólk, eins og þeir eta brauð, og ákalla ekki Drottinn?

5. Já! mikil skelfing mun yfir þá koma, því Guð er með kynslóð hinna rættlátu.

6. Þér gjörið gys að ráði hins volada, en Drottinn er hans athvarf.

7. Hver mun frá Síon gefa Ísrael frelsi? Þegar Drottinn flytur heim aptur sitt herstekna fólk, þá mun Jakob fagna og Ísrael gleðjast.

15. SÁLMUR.

Aðhenni þeirra, sem Drottinn aðhyllast.

Sálmur Davíðs.

DROTTINN! hver mun setjast í þína tjaldbúd? hver mun búa á þínu heilaga fjalli?

2. Sá, sem frangeingur flekklaus, gjörir rétt og talar sannleikann af hjarta.

3. Sá, sem ekki bakmælir með tungu sinni, gjörir sínum náunga ekkert ilt, og leggur ekki lastlegt til sínum félaga.

4. Sá, í hvers augum níðingurinn er fyrirlitlegur, en þeir heiðarlegir, sem óttast Drottinn; sá, sem ekki vill breyta því við sínum náunga, er hann hefir svarið sér til skaða.

5. Sá, sem ekki okrar með sitt fê, og ekki tekur mútu gegn hinum saklausa; hver sem þetta gjörir, mun ekki bifast að eilífu.

16. SÁLMUR.

Um trúnaðartraust.

Davíðs gyllini klenódi.

VARÐVEIT mig, Guð! því eg flý til þín.

2. Mín sál segir við Drottinn: þú ert minn Herra, eg hefi ekki gæði nema þig;

3. Til þeirra heilögu, sem eru í landinu, til þeirra dýrðlegu, snýst öll mín girnd.

4. Margar munu þeirra þjáningar verða, sem annars-leita,

til skurðgodanna; eg vil ekki smakka þeirra blóðugu drykkjar fórn, og ekki taka mér þeirra nafn í munn.

5. Drottinn er mín arfleyfð og hlutskipti; þú geymir mína hlutdeild.

6. Hlutur fèll mér á yndislegum stað, já, mín hlutdeild er mér dýrmæt.

7. Eg vil veggsama Drottinn, sem annaðist mig; jafnvel á náttarþeli minna mín nýru mig á það;

8. Ætíð hefi eg Drottinn mér fyrir augum, því hann er mér til hægri handar; eg mun ekki bifast.

9. Því gleðst mitt hjarta, og minn andi fagnar, já, minn líkami hvílist óhult.

10. Þú munt ekki ofurselja sál mína til helju; þú munt ei láta þinn heilaga sjá rotnum.

11. Þú gjörir mér kunnan lífsins veg; gnótt fagnaðar er fyrir þínu augliti, og sæla við þína hægri hönd eilíflega.

17. SÁLMUR.

Bæn Davíðs gegn vonzkufullum mönnum.

HEYR, Drottinn! það rétt- vísa málefni, gef þú gaum að mínu kalli; hygg að minni bæn, bæn af falslausum vörum.

2. Frá þér (þinni augsyn)

komi minn dómur; þín augu skoða hreinskilnina;

3. Reyn mitt hjarta, vitja þess á náttarþeli, bræddu mig (eins og málm); þú munt eingan (sora) finna; mínar hugsanir og orð eru samhljóða.

4. Með tilliti til manna verka hefi eg, fyrir orðið þíns munn, varast veg ofbeldis-mannsins.

5. Haltu minni gaungu við þín spor, svo mér skriðni ekki fótur.

6. Eg ákalla þig, Guð! því þú bænheyrir mig; hneig þitt eyra til mín, og heyr mitt tal.

7. Auðsýn þína miskunsemi dýrðlega; þú frelsar þá, sem leita hælís hjá þér, af þeirra hendi, sem rísa gegn þinni hægri hendi.

8. Varðveittu mig sem sjáaldur augans; fel mig undir skugga þinna vængja,

9. Fyrir þeim ógudlegu, sem vilja tortýna mér, fyrir óvinum míns lífs, sem með æði umkringja mig.

10. Tilfinningarlausir loka þeir sínum hjörtum; með munninum tala þeir drambsamlega.

11. Nú umkringja þeir vorn veg; þeir stara á oss, að þeir leggi oss að velli,

12. Eins og ljón, sem er sólg-

ið í bráð, og ljónshvolpur, sem liggur í leyni.

13. Stattu upp, Drottinn! vertu fyrri til; legg hann að velli; frelsa mitt líf frá þeim óguðlegu með þínu sverði,

14. Frá mönnum, með þinni hendi, Drottinn! frá mönnum þessa heims. Þeirra hlutskipti er í þessu lífi; þú fyllir þeirra kvið með þínum fjársjóðum. Þeirra börn mettast, og það, sem þau leyfa, það fá barnabörnin.

15. En eg mun, sakir réttlætisins, skoda þitt auglit; eg mun mettast, þá eg vakna, af því að skoda (þína mynd) þig.

18. SÁLMUR.

Davíðs þakklæti fyrir frelsu frá hans óvinum.

Til hljóðferameistarans. Sálmur Davíðs, Drottins þjóns, sem fram bar fyrir Drottin orð þessa lofkvæðis, þegar Drottinn hafði frelsað hann af hendi allra hans óvina, og af hendi Sál.

OG hann sagði: hjartkæran hefi eg þig, Drottinn! minn styrkleiki.

2. Drottinn er mitt hjarg, mitt vígi, minn frelsari, minn Guð, minn kastali, í hvern eg flý, minn skjöldur, og horn míns hjálpræðis, mitt hæli.

3. Þann vegsamlega Drottinn ákallaði eg, og frelsaðist af hendi minna óvina.

4. Öldur dauðans umkríngdu

mig; lækir (Belíals) glötunarinnar skelfdu mig.

5. Helvítis bönd umkríngdu mig, dauðans snörur gripu mig.

6. Í minni ángist ákallaði eg Drottinn, já, eg kallaði til míns Guðs, og hann heyrði í sínum bústað mína raust, og mitt ákall kom fyrir hann, til hans eyrna;

7. Og jörðin skalf og bifadist, og fjallanna grundvöllur nötradi og hrærdist, því hann reiddist.

8. Reykur gekk út af hans nösnum, og eyðandi eldur af hans munni; eldting logaði frá honum.

9. Hann sveigði himininn og fór niður, og myrkur var undir hans fótum.

10. Hann fór áfram á kerúbum, og flaug; hann sveimaði á vindarins vængjum.

11. Hann lét dimmuna vera sitt fylgsni alt í kringum sig, eins og tjald, dimmt vatn, þykkt ský.

12. Af glampanum fyrir honum færðust skýin áfram, og hagl og glóandi eldting.

13. Og Drottinn þrumaði í himninum, og sá ædsti sendi út sína raust; þar var hagl og eldting.

14. Hann sendi út sínar örv-

ar og tvístradi þeim, miklar eldingar, og skelkaði þá.

15. Þá sáust hafsins uppsprettur, og jarðarinnar grundvöllur opinberaðist fyrir þinni hótan, Drottinn! og fyrir blástri þinna nasa (reiði).

16. Hann útrètti frá hæðinni sína hönd, og greip mig og dróg mig upp úr hinum miklu vötnum.

17. Hann frelsaði mig frá mínum óvinum, sá sterki, frá þeim, sem mig hötuðu, sem voru voldugri en eg.

18. Þeir ræðust á mig á minni mótgangstíð, en Drottinn var mín stoð.

19. Hann leiddi mig út á víðlendi. Hann frelsaði mig, því hann elskaði mig.

20. Drottinn umbunaði mér eptir minni réttvísi; hann endurgalt mér eptir hreinleika minna handa.

21. Því eg varðveitti Drottins vegu, og var ei ósvífinn við minn Guð.

22. Því allir hans dómar voru mér í minni, og öll hans boðorð; frá þeim vök eg ekki,

23. Heldur var eg flekklaus fyrir honum, og varaðist syndir.

24. Og Drottinn endurgalt mér eptir minni réttvísi, eptir

hreinleika minna handa fyrir honum.

25. Við þá góðu ertu góður, við þá trúföstu ertu trúfastur, við þá hreinu ertu hreinn,

26. Og við þá rángsnúnu ertu afundinn,

27. Því hið undirokaða fólk frelsar þú, og þá háleitu gjörir þú niðurlúta.

28. Já, þú læzt mína skriðbyttu lýsa; Drottinn, minn Guð, gjörði mitt myrkur að birtu;

29. Fyrir þitt fulltingi brauzt eg í gegnum herinn, og fyrir hjálp míns Guðs stökk eg yfir múrana.

30. Guðs vegur er prettalaus, orð Drottins eru hrein; hann er skjöldur allra þeirra, sem reida sig á hann.

31. Því hver er Guð nema Drottinn? og hver er vígi nema vor Guð?

32. Sá Guð, sem umgirti mig krapti, og gjörði minn veg greidan,

33. Hann gjörði mína fætur sem hjartarins, og lét mig standa fast á mínum hæðum.

34. Hann kendi mínum höndum að berjast, svo nú spenna mínir armar eirbogann.

35. Þú gafst mér þinn frelsis skjöld, þín hægri hönd studdi mig, og þín náð miklaði mig.

36. Þú gjörðir minn gáang-
rúman, og mínir öklar veik-
uðust ekki.

37. Eg elti mína óvini og
náði þeim, og snéri ekki apt-
ur, fyrr en eg hafði afmáð þá;

38. Eg marði þá; svo þeir
gætu ei staðið upp, þeir fellu
undir mína fætur.

39. Þú gyrtir mig krapti til
stríðsins, þú niðurbeygðir und-
ir mig mína mótstöðumenn.

40. Þú gafst mér mína óvini,
að eg ræki þá á flóttu, og
mína hatursmenn, að eg af-
máði þá.

41. Þeir kölluðu, en eing-
inn var sá, sem hjálpaði; til
Drottins, en hann ansaði þeim
ekki.

42. Eg molaði þá, sem moldar-
ryk fyrir vedri; eg tróð þá
undir fætur mér, sem skarn á
strætum.

43. Þú frelsaðir mig úr bar-
daga lýðsins; þú settir mig
höfðingja þjóðanna. Mennt sem
ekki þekktu mig, þeir þjóna
mér.

44. Undir eins og þeirra eyru
heyra mig (nefndan), hlýða
þeir mér; börn hinna útlendu
slá mér gullhamra.

45. Börn hinna útlendu visna
sem laufblöð; skelkuð flýa
þau úr sínum borgum.

46. Drottinn lifi! vegsamað

sè mitt bjarg, Guð míns hjálp-
ræðis sè hátt lofaður!

47. Sá Guð, sem gaf mér
hefnd, og lagði undir mig
þjóðirnar,

48. Sá, sem frelsaði mig frá
mínum óvinum, sem hóf mig
upp yfir mína mótstöðu menn,
sem bjargaði mér frá ofbeldis
manninum.

49. Þess vegna vil eg vegsama
þig, Drottinn! meðal þjóðanna,
og sýngja lof þínu nafni.

50. Þú, sem auðsýnir þínum
konungi miklar velgjördir, og
miskunar þínum smurða, Da-
víð, og hans niðjum eilíflega.

19. SÁLMUR.

*Lofgjörð Guðs dásenula í náttúrunni, og
hans lögmáls.*

Til hljóðferameistarans. Sálmur Davíðs.

HIMNARNIR segja frá
Guðs dýrð, og festingin
kunngjörir verkin hans handa.

2. Einn dagurinn kennir öðr-
um þetta tal, og ein nóttin
kunngjörir annari þessa aug-
lýsingu.

3. Ekkert tal og ekkert orð,
að menn ekki skilji þeirra
raust.

4. Yfir alla jörðina er þeirra
hljómur útgeinginn, og þeirra
tal til jarðríkisins enda, þar
sem hann á himminum reisti
sólinni tjald;

5. Og þessi fram geingur sem

brúðgumi úr sínu brúðarherbergi; hún gleður sig við það, sem hetja, að hlaupa sína leið.

6. Hennar uppganga er við himinsins annan enda, og rás hennar varir til hins endans, og ekkert felst fyrir hennar heita geisla.

7. Drottins lög eru fullkomin, og endurnæra sálina; Drottins vitnisburður er áreiðanlegur; hann gjörir þann fávísa hygginn.

8. Drottins boðorð eru rétt, þau gleðja hjartað. Drottins skipun er ljós, hún upplýsir augun.

9. Drottins dýrkun er hrein, hún varir eilíflega. Drottins dómur eru sannleiki, þeir eru allir saman réttvísir;

10. Þeir eru dýrmætari en gull, já, heldur en hið skýrasta gull, og sætari en hunáng og hunánga seimur.

11. Þeir bentu þínum þjóni; sá, sem þá varðveitir, hann hefir mikil laun.

12. En hver veit, hvað opt honum yfir sæst? frá mínum heimuglegu brestum hreinsa þú mig!

13. Varðveittu og þinn þjón frá drambsemi, að hún ekki drottni yfir mér, þá verð eg saklaus og laus við mikil afbrot.

14. Lát þér þóknast orðræður míns munns, og málið míns hjarta, Drottinn, mitt bjarg og minn Endurlausnari!

20. SÁLMUR.

Bæni þjóðarinnar. Þakklæti fyrir sigur.

Til hjóðferameistarans. Sálmur Davíðs.

DROTTINN bænheyri þig á neyðarinnar degi, nafnið Jakobs Guðs verndi þig.

2. Hann sendi þér hjálp úr helgidóminum, og styrk frá Sion.

3. Muni hann til allra þinna matfórna, og finni þínar brennifórnir feitar. Mállhvíld.

4. Hann veiti þér vild þíns hjarta, og láti þig koma fram öllum þínum ásetningi.

5. Vær skulum fagna yfir þínu frelsi, og setja upp sigurmerki í nafni vors Guðs, þá Drottinn uppfyllir allar þínar óskir.

6. Nú veit eg, að Drottinn frelsar sinn smurða, bænheyrir hann frá sínum heilaga himni. Hans hægri hönd frelsar með miklum krapti.

7. Þessir (óvinirnir) hrósa sér af vögnum og hestum, en vær af nafni Drottins, vors Guðs.

8. Þeir fá hnèsig og falla, en vær stöndum, já, stöndum upp-réttir.

9. Ó, Drottinn, frelsa þú konunginn! Já, hann bænheyrir oss, þegar vær áköllum hann.

21. SÁLMUR.

Bæn fyrir konúnginum.

Til hljóðfærameistarans. Sálmur Davíðs.

GUÐS smurði gleðst af þeirri honum veittu tign. Hans dýrð og sigri er lýst.

2. Drottinn, þín vernd gleður konúnginn! Ó, hversu mjög fagnar hann af þínu liðsinni!

3. Þú hefir veitt honum girnd hans hjarta, og ekki synjað honum um bæn hans vara. Málhvíld.

4. Þú varst fyrri til að veita honum blessun og heppni; þú settir gullkórónu á hans höfuð.

5. Hann bað þig um líf; þú gafst honum það, langt líf, ævarandi og eilíft.

6. Fyrir þitt frelsi er hans sæmd mikil; þú íklæðir hann hátign og heidri.

7. Því þú hefir sett hann til eilífrar blessunar; þú gladdir hann með fögnuði fyrir þínu augliti.

8. Því konúngurinn reidir sig á Drottinn, og fyrir miskun hins ædsta bifast hann aldrei.

9. Þín hönd mun finna alla þína óvini; þín hægri hönd mun finna þá, sem þig hata.

10. Þú gjörir þá sem glóandi ofn á tíma þinnar reiði. Drottinn afmáir þá í sinni grimd, og eldurinn eyðir þeim.

11. Þú munt afmá þeirra á-

vöxt af jörðunni, og þeirra niðja meðal mannanna barna.

12. Því þeir hugsuðu að gjöra þér ilt; þeir brugguðu ráð, en þeir gátu ei komið því í verk.

13. Því þú munt reka þá á flóttu, þú miðar örinni af þínum bogastreing á þeirra andlit.

14. Drottinn, upplyptu þér í þínum krapti! Þá munum vér sýngja og vegsama þitt veldi.

22. SÁLMUR.

Bæn og von hins þjáða.

Til hljóðfærameistarans: með lagi: Morgunrodans hind. Sálmur Davíðs.

GUÐ minn! Guð minn! Hvers vegna hefir þú yfirgefið mig? eg kveina, en mín hjálp er fjarlæg.

2. Minn Guð! á daginn kalla eg, og þú ansar ekki, á nóttunni, og eg fæ einga ró.

3. Og þó ertu sá heilagi, sem býr meðal Ísraels lofsöngva.

4. Þér treystu fedur vorir: þeir reiddu sig á þig, og þú frelsaðir þá.

5. Þeir kölluðu til þín, og sluppu; þeir reiddu sig á þig, og urðu ei til skammar.

6. En eg em maður, og ekki maður, spott mannanna og fyrirlitning fólksins.

7. Allir, sem sjá mig, hæða mig, skæla munninn og hrista höfuðið (og segja):

8. "Feli hann Drottni sitt málefni; hjálpi hann honum, bjargi hann honum, fyrst hann hefir mætur á honum."

9. Já, þú útleiddir mig af móðurlífi; þú læst mig liggja áhyggjulausan við minnar móður brjóst.

10. Til þín var mér varpað frá móðurkviði. Þú ert minn Guð frá móðurlífi.

11. Vertu ekki fjærri mér, því þreyngingin er nærri, því þar er einginn hjálpari.

12. Mig umkringja stór naut; Basans voldugu hnappast að mér.

13. Þeir spenna upp ginið móti mér, eins og ljón, sem grenjar eftir bráð.

14. Eg flýtt, sem vatn, og öll mín bein eru sundurlaus orðin; mitt hjarta er sem vax, og bráðnar innst í mér.

15. Þornaður er minn kraptur, sem potthrim, og mín tunga lodir við minn góm; og þú leggur mig í dauðans dupt.

16. Því hundar umkringja mig, og hópur hinna vondu sezt um mig; þeir gegnum stínga mínar hendur og mína fætur.

17. Eg get talið öll mín bein; þeir sjá það, og horfa á það með unaðsemd.

18. Þeir skipta með sér mín-

um klæðum, og kasta hlutkesti um mitt fat.

19. En þú, ó Drottinn! vertu ekki fjarlægur, minn styrkleiki! flýttu þér að hjálpa mér.

20. Frelsa mína sál frá sverðinu og mitt líf frá hundanna ofbeldi.

21. Frelsaðu mig úr ljónsins gini, og bjargaðu mér undan horni villinautsins.

22. Eg vil þá kunngjöra þitt nafn fyrir mínum bræðrum; mitt á samkomunni (í samkundunni) vil eg vegsama þig.

23. Þér, sem óttist Drottinn, vegsamið hann; allir Jakobs niðjar heidri hann; og skjálfi fyrir honum alt Ísraels sæði.

24. Því hann hefir ekki fyrirliðið og ekki gjört gys að neyð hins auma, og fól ekki sitt andlit fyrir honum, heldur heyrði hann, þá hann kallaði til hans.

25. Um þig vil eg sýngja lof í miklum söfnuði; mitt heit vil eg gjalda í augsyn þeirra, sem hann óttast.

26. Þeir voluðu skulu neyta og mettast. Þeir skulu lofa Drottinn, sem hans leita. Yðar hjörtu skulu viðlifna að eilífu.

27. Allar heimsins endimerkur skulu muna það, að snúa sér til Drottins, og allar þjóð-

anna kynkvíslir skulu tilbiðja fyrir þinni auglýsingu.

28. Því Drottinni tilheyrir ríkið; hann drottinnar yfir þjóðunum.

29. Allir ríkismenn jarðarinnar skulu eta og tilbiðja; honum skulu lúta allir þeir, sem í duptinu liggja, og sá, sem ei getur lifað.

30. Eptirkomendurnir skulu honum þjóna; niðjunum skal verða sagt frá Drottinni;

31. Þeir koma og kunnngjöra hans réttvísi þeim mönnum sem fæðast munu, að hann hafi dýrðlega að farið.

23. SÁLMUR.

Traust á Drottins vernd og handleiðslu.

Sálmur Davíðs.

DROTTINN er minn hirðir; mig mun ekkert breyta.

2. Í grænu haglendi lætur hann mig hvílast; að hægt rennandi vatni leiðir hann mig.

3. Hann hressir mína sál; hann leiðir mig á rétta veg fyrir síns nafns sakir.

4. Þó eg ætti að ganga um dauðans skugga dal, skyldi eg samt einga ógæfu hræðast, því þú ert með mér; þín hrísla og stafur hugga mig.

5. Þú tilreidir mér matborð fyrir minna óvina auglýsingu; þú smyrð mitt höfuð með viðsmjörri; út af mínum bikar rennur.

6. Sannarlega fylgja mér þín góðgírni og miskun alla daga míns lífs, og æfinlega mun eg búa í Drottins húsi.

24. SÁLMUR.

Lofsöngur, þá örkin var sólt.

Sálmur Davíðs.

JÖRDIN er Drottins, og hennar fylling, jarðríkið, og þeir, sem á því búa.

2. Því hann grundvallaði hana á höfunum, og festi hana á vötnunum.

3. Hver þorir að stíga upp í Drottins borg? hver vogar að ganga fram á hans heilaga stað?

4. Sá, sem hefir saklausar hendur, og hreint hjarta, sá, sem ekki leggur hans nafn við lygar (hægóma), og ekki sver rángan eidd,

5. Sá hinn sami mun meðtaka blessan af Drottinni, og miskun frá Guði síns hjálpræðis.

6. Þetta er kynslóð þeirra, sem að honum spyrja; Jakobs börn, sem leita þíns andlitis. Málhvöld.

7. Þið port, lyptið upp yðar efra parti! opnið yður, þið eilifu dyr, að dýrðarinnar Konúngur geti komist inn.

8. Hver er sá dýrðarinnar Konúngur? Drottinn, sá sterki og máttugi, Drottinn, völdugur í stríði.

9. Þið port, lyptið upp yðar efra hluta! já, opnist þið eilífu dyr, að dýrðarinnar Konúngur geti komist inn.

10. Hver er sá dýrðarinnar Konúngur? Drottinn, herskaranna Guð, hann er dýrðarinnar Konúngur. Mállhvíld.

25. SÁLMUR.

Bæn um hjálp, uppfræðingu og synda-fyrirgefningu.

Sálmur Davíds.

TIL þín, Drottinn! upplypti eg minni sálu.

2. Minn Guð! á þig reiði eg mig, lát mig ei verða til skammar, svo mínir óvinir hlakki ekki yfir mér!

3. Vissulega verður einginn sá til skammar, sem á þig vonar; en þeir munu til skammar verða, sem ófyrirsynju falla frá þér.

4. Drottinn! lát mig þekkja þína vegu, kenn mér þínar götur;

5. Lát mig ganga í þínum sannleika, og uppfræð mig, því þú ert Guð míns hjálpræðis; eg vona á þig alla daga.

6. Mundu til þínar miskunar og góðgírni, Drottinn! sem verið hefir frá eilífð.

7. Mundu ekki til minna æsku synda og afbrota; heldur mundu til mín eptir þinni

miskunsemi, fyrir sakir þínar góðgírni. Drottinn!

8. Góður og réttvís er Drottinn; því vísar hann syndurum á veginn.

9. Hann lætur þá hógværuga ganga í sínum rétti, og kennir þeim auðmjúku sinn veg.

10. Allir Drottins vegir eru miskun og trúfesti fyrir þá, er geyma hans sáttmála og lög-mál.

11. Fyrir þíns nafns sakir, Drottinn! fyrirgef mér synd mína, sem er stór.

12. Hverjum manni, sem óttast Drottinn, mun hann vísa þann veg, sem hann á að kjósa.

13. Hans sála býr í farsæld og hans niðjar eignast landið.

14. Drottins alda vinir eru þeir, sem hann óttast, og hans sáttmáli er þeirra uppfræðing.

15. Mín augu horfa ætíð til Drottins, því hann mun greiða mína fætur úr netinu.

16. Snú þínu augliti til mín og vertu mér náðugur, því eg em einmana (yfirgefinn) og aumur.

17. Lættu á þreyngslum míns hjarta; leiddu mig úr mínum nauðum;

18. Líttu á mína eynd og armæðu, og fyrirgef mér allar mínar syndir;

19. Líttu til minna óvina, því þeir eru margir, og þeir hata mig ofbeldisfullu hatri;

20. Varðveittu mína sál, og bjarga mér, svo eg verði ekki til skammar, því eg reiði mig á þig.

21. Láttu ráðvendni og hrein-skilni vernda mig, því eg vona á þig.

22. Frelsa, ó Guð! Ísrael af allri sinni neyð.

26. SÁLMUR.

Um góða samvirkju.

Sálmur Davíðs.

DÆM þú mig, Drottinn! því eg em saklaus, og eg treysti Drottni óbifanlega.

2. Prófa mig, Drottinn! og reyn mig; (hreinsa) mín nýru og mitt hjarta;

3. Því þín miskun er fyrir mínum augum, og eg geing í þínum sannleika.

4. Eg sit ekki hjá hægómlegum mönnum, og til flárádra kem eg ekki.

5. Eg hata samkomur hinna vondu, og sit ekki hjá þeim óguðlegu.

6. Eg þvæ mínar hendur í sakleysinu, og held mig til þíns altaris, Drottinn!

7. Til að taka undir lofsaunginn, og til að segja frá öllum þínum dásemdum.

8. Drottinn! eg elska þíns

húss bústað, og þinnar dýrðar aðsetursstað.

9. Taktu ekki mína sál burtu með syndurum, nè mitt líf með hinum drápgjörnu,

10. Í hverra höndum að er misgjörð, og hverra hægri hendur eru fullar af mútum.

11. En eg geing í ráðvendninni. Frelsa mig og vert mér náðugur.

12. Minn fótur geingur á rötttri götu. Í söfnuðinum vil eg lofa Drottinn.

27. SÁLMUR.

Traust. Tungna og þau.

Sálmur Davíðs.

DROTTINN er mitt ljós og mitt frelsi; hvern á eg að hræðast? Drottinn, hann er vörn míns lífs; fyrir hverju á eg að skelfast?

2. Þegar illvirkjarnir koma á móti mér til að afmá mig. Þegar mínir mótstöðumenn og óvinir heitast við mig, þá reka þeir sig á og falla.

3. Þó að her setji herbúðir á móti mér, blöskrar mínu hjarta ekki; þó stríð æsist móti mér, er eg samt rólegur.

4. Eins beiðist eg af Drottni, eptir því sækist eg, að eg megi búa í húsi Drottins alla daga míns lífs, að horfa á Drottins viðhöfn, og virða fyrir mér hans musteri.

5. Því hann geymir mig í sínu húsi á þeim vonða degi, hann felur mig í sinni tjaldbúð, og hefur mig upp á bjarg.

6. Já, nú þegar lyptist mitt höfuð upp yfir mína óvini allt í kríngum mig, og eg framber með fagnaðar hljóm fórn í hans tjaldbúð; eg vil sýngja lof og veggama Drottinn.

7. Drottinn! heyr mína raust, nær eg kalla, miskuna þú mèt og bænheyr mig.

8. Mitt hjarta hugsar til þín, sem sagt hefir: "leitid míns andlitis." Drottinn! eg leita þíns andlitis;

9. Fel ekki þitt andlit fyrir mèt! vísaðu ekki burt þjóni þínum í reiði! þú ert mín aðstoð, sleptu ekki af mèt hendinni! Yfirgefðu mig ekki, Guð míns hjálpræðis!

10. Því faðir minn og móðir mín yfirgáfu mig, en Drottinn mun annast mig.

11. Drottinn! kenn mèt þinn veg, og leið mig á rétta götu, sakir minna óvina;

12. Ofursel mig ekki á vald minna fjandmanna, því móti mèt ganga fram falsvottar, og þeir, sem blása af heipt.

13. (Illa væri eg farinn), ef eg ekki vonaði, að eg sæi Guðs blessun á landi enna lifandi.

14. Bíð þú Drottins, vertu

öruggur, og hann mun styrkja þitt hjarta. Vona þú á Drottinn!

28. SÁLMUR.

Bæn um hjálp, og að hegning komi yfir óguðlega.

Sálmur Davíðs.

DROTTINN, mitt bjarg! til þín kalla eg; þeg þú ekki við mèt, svo eg ekki verði, ef þú þegir, líkur þeim, sem að niður fara í gröfina;

2. Heyr þú mína grátbeiðni, þegar eg ákalla þig, þegar eg upplypti mínum höndum til þíns heilaga kórs!

3. Drag mig ekki burt með þeim óguðlegu, með þeim illvirkjum, sem tala friðsanlega við sinn náunga, en hafa ilt í sinni.

4. Gjör við þá eptir þeirra tilverknadi og eptir vonzku þeirra athæfis; gjald þeim eptir verki þeirra handa, láttu þá fá makleg málagjöld.

5. Því þeir vilja ei gefa gaum Drottins verkum, verkunum hans handa, því mun hann niður rífa þá, og uppbyggja ei aptur.

6. Lofaður veri Drottinn, því hann heyrir mína innilega grátbeiðni.

7. Drottinn er minn styrkleiki og skjöldur; mitt hjarta reidir sig á hann, og eg em

hólpinn, og mitt hjarta gleðst, og með mínum söng vil eg vegsama hann.

8. Drottinn er styrkleikur síns lýðs, og hjálpræði og vörn síns smurða.

9. Frelsa þitt fólk, blessa þína arfleifð, gef því fæðslu, og annastu það eilíflega.

29. SÁLMUR.

Lofgjörðar Sálmur.

Sálmur Davíðs.

GEFIÐ Drottni, þér börn hinna voldugu, gefið Drottni lofgjörð og heiður!

2. Gefið Drottni dýrdina hans nafns! tilbiðjið Drottinn í heilögu skarti!

3. Drottins raust fer yfir vötnin. Dýrðarinnar Guð þrumar. Drottinn er yfir þeim miklu vötnum.

4. Drottins raust er kröptug. Drottins raust er dýrðleg.

5. Drottins raust sundurbrýtur sedrusviðinn, já, Drottinn hefir sundurbrotið sedrusviðinn á Líbanon (fjalli).

6. Hann lætur hann stökkva upp sem kálfa, Líbanon og Síríon eins og úng ótamin naut.

7. Drottins raust útsendir eldsloga.

8. Drottins raust lætur eyðimörkina bifast, Kades eyðimörk skjálfa.

9. Drottins raust kemur hindunum til að fæða, og afklæðir skógana; en í hans musteri segir allt: (honum sè) dýrð!

10. Drottinn situr uppyfir vötnunum; Drottinn situr sem Konungur að eilífu.

11. Drottinn verndar sitt fólk; Drottinn mun blessa sitt fólk með friði.

30. SÁLMUR.

Lofgjörð og Þakklati.

Sálmur Davíðs, eptir saungnum við hússvígluna.

EG upphef þig, Drottinn! Því þú hefir upphafið mig, og þú læzt ekki mína óvini fagna yfir mér.

2. Drottinn, minn Guð! eg kallaði til þín, og þú læknaðir mig.

3. Drottinn! þú drógst mína sál úr helju; þú læst mig lífa og ekki niðurstíga í gröfina.

4. Lofið Drottinn, þér hans útvöldu, og vegsamið hans heilaga nafn!

5. Því hans reiði varir eitt augnablik, en hans náð heilan mannsaldur; um kvöldtímann heimsækir oss grátur, en að morgni gleðisöngur.

6. Eg sagði, þegar mér gekk vel: eg skal ekki bifast að eilífu;

7. Drottinn! af þinni velþóknun hafðir þú gjört mitt

bjarg stöðugt og fast fyrir; en þegar þú byrgðir þitt andlit, skelfdist eg.

8. Eg kallaði til þín, Drottinn! já, eg grátbændi þig, Drottinn!

9. Hver ábati er að mínu blóði, þegar eg er kominn í gröfina? getur duptið vegsamað, kunngjört þína trúfesti?

10. Heyr mig, ó Drottinn, og vertu mér náðugur! Drottinn, vertu mín hjálp!

11. Þá umbreyttir þú mínu kveini í gleðidans, þá færðir þú mig úr sorgar búningnum, og girtir mig með fögnudi,

12. Svo að minn sómi (sál) skyldi syngja þér lof og ekki þegja. Ó Drottinn, minn Guð! eilíflega vil eg þakka þér.

31. SÁLMUR.

Bæn um frelsi.

Til hljóðfærameistarans. Ljóðmæli Davíðs.

A ÞIG, Drottinn! reiði eg mig; láttu mig ekki eilíflega verða til skammar; frelsa þú mig eptir þínu réttlæti.

2. Hneig þitt eyra til mín, bjarga mér skjótt, vertu mér öruggt vígi, bjarg mér til frelsunar.

3. Já, þú ert mitt bjarg og vígi, og fyrir þíns nafns sakir munt þú leiða mig og stýra mér,

4. Útleiða mig úr netinu, sem

þeir hafa lagt fyrir mig, því þú ert mín vörn.

5. Í þína hönd fel eg minn anda; þú munt frelsa mig, Drottinn! þú trúfasti Guð.

6. Eg hata þá, sem heidra hægómann(skurðgoðin) og reiði mig á Drottinn.

7. Eg mun fagna og vera glaður af þinni miskun, því þú hefir sæð mína eynd, og tekið eptir þreynging minnar sálar.

8. Þú ofurseldir mig ekki á vald minna óvina, þú settir minn fót á rúmgóðan völl.

9. Drottinn! vertu mér miskunsamur, því eg em í ángist; mitt auga daprast af sorg, eins og mín sál og minn líkami dregst upp.

10. Já, mitt líf eyðist í hrygð, og mín ár í andvörpum; minn kraptur rennar í mínum þjáningum, og mín bein sundurleysast.

11. Sökum allra minna óvina er eg orðinn að athlæi, athlæi fyrir mínum nágrönnum, að ótta fyrir mínum kunníngjum. Þeir, sem sjá mig úti, flýa fyrir mér.

12. Eins og dauðum er mér gleymt úr hjörtum manna, eg em eins og sundurbrotið ker.

13. Því eg heyri baktal margra, skelfing alt í kríngum mig, því þeir taka ráð sín

saman móti mèt; þeir hugsa, að ráða mig af dögum.

14. En eg reiði mig á þig, Drottinn! og segi: þú ert minn Guð.

15. Mímir tímar standa í þinni hendi, frelsa mig frá ofbeldi minna óvina, og frá þeim, sem mig ofsækja.

16. Láttu þitt andlit lýsa yfir þinn þjón; frelsa mig fyrir þína miskunsemi.

17. Drottinn! láttu mig ekki til skammar verða, því eg ákalla þig. Lát þá óguðlegu verða til skammar; lát þá í gröfnni liggja í þögn.

18. Lát þær fláráðu varir þagna, sem tala hart móti þeim réttvísu, drambsamlega og með fyrirlitningu.

19. Hversu stór eru þau gæði, sem þú geymir þeim, er þig óttast, og veitir þeim, sem treysta þér í augsýn manna barna.

20. Þú felur þá með skýlu þíns andlitis fyrir manna óvinsamlegri árás; þú geymir þá í tjaldbúð fyrir túngnanna gjálfri.

21. Lofaður veri Drottinn, fyrir það hann hefir auðsýnt mèt dásamlega góðgírni, og leitt mig í örugt vígi.

22. Eg sagði í minni ángist: eg em afnáður fyrir þínum

augum, en þú heyrðir mína grátbeiðni, þegar eg kallaði til þín.

23. Elskið Drottinn, allir hans útvaldir. Þá trúföstu varðveitir Drottinn, og geldur þeim drambsömu rikuglega.

24. Verið öruggir og með rólegu hjarta, þér allir, sem Drottins bíðið.

32. SÁLMUR.

Um syndafyrirgefningu.

Davíðs diktur.

SÆLIR eru þeir, hverra yfirtroðslur eru fyrirgefningar, hverra syndir eru huldar.

2. Sæll er sá maður, sem Drottinn tilreiknar ekki syndina og sá í hvers anda ekki er flærð.

3. Meðan eg þagði, eyddust mín bein af minni andvarpan allan daginn.

4. Því dag og nótt lá þín hönd þúngt á mèt, svo að mínir lífs vessar þornuðu, eins og í sumar þurki. Mállhvíld.

5. Eg meðkendi fyrir þér mína synd, og fól ekki minn misgjörning; eg sagði: eg skal játa Drottni mínar yfirtroðslur, og þá gafstu mèt upp mína syndasekt. Mállhvíld.

6. Þess vegna bíðji þig allir guðhræddir, meðan þig er að finna; í mikilli vatnshríð munu þeir ekki til hans ná.

7. Þú ert mitt hæli, þú varðveitir mig fyrir ángistinni; með frelsis fögnuði umkríngir þú mig. Málhvöld.

8. Eg vil uppfæða þig, og kenna þér, hvern veg þú átt að ganga; eg vil vísa þér leið, hafa auga á þér.

9. Verið ekki sem hestar og múlar, sem ekki hafa vit, sem þú verður að þvinga með taum og beizli, því annars koma þeir ekki nærri þér.

10. Sá óguðlegi hefir margar plágur; en þann, sem vonar á Drottinn, mun miskunsemi umkríngja.

11. Gledjið yður og fagnid, þér réttlátir, og sýngið með gleði allir þér, sem eruð hreinskilnir af hjarta.

33. SÁLMUR.

Drottinn heimsins og Ísraels Guð.

VERIÐ glaðir, þér réttlátu í Drottni; þeir hreinskilnu sémir að sýngja lofsöng.

2. Vegsamið Drottinn með hörpum, og spilið fyrir honum á tíu streingja hljóðfæri;

3. Sýngið honum nýan óð, sláið á streingina með fagnadar hlóm.

4. Því satt er Drottins orð, og alt hans verk trúfast.

5. Hann elskar réttina og réttvísi; jörðin, hún er full af hans náð.

6. Himinn er fyrir orð Drottins gjörður, og fyrir anda hans munns allur himinsins her.

7. Hann heldur saman vatninu í sjónum eins og hrúgu, og geymir öldurnar í forðabúri.

8. Öll jörðin óttist Drottinn; allir heimsins innbúar hrædist hann,

9. Því hann talaði, og það varð, hann bauð, þá stóð það þar.

10. Drottinn ónýtir ráðagjördir þjóðanna; hann truflar hugsanir lýðsins.

11. Drottins ráð stendur stöðugt eilíflega, hans hjartans hugsanir frá kyni til kyns.

12. Sæl er sú þjóð, hveurrar Guð Drottinn er, það fólk, sem hann hefir útvalið sér til arfleifðar.

13. Drottinn lítur niður frá himni, og hann sér öll manna börn;

14. Frá sæti síns bústaðar lítur hann niður til allra, sem á jörðunni búa.

15. Hann er sá, sem lagar allra þeirra hjörtu, hann gair að allra þeirra verkum.

16. Konunginn stoðar ekki maktarinnar stærð, og hetjuna frelsar ekki kraptanna mikilleiki,

17. Brugdist getur, að hesturinn bjargi, hann getur ekki

hjálpað með sínum miklu kröptum.

18. Sjá þú! augu Drottins líta til þeirra, sem hann óttast, til þeirra, sem vona til hans miskunar,

19. Ad hann frelsi þeirra sálir frá dauðanum, og viðhaldi þeirra lífi í hallærinu.

20. Sála vor bíður Drottins; hann er hjálp vor og skjöldur.

21. Já, í honum gleðjast vor hjörtu, því vèr reidum oss á hans heilaga nafn.

22. Þín miskun sè yfir oss, Drottinn! eptir því sem vèr vonum á þig.

34. SÁLMUR.

Guð hjálpar ráðröndum.

Sálmur Davíðs, þá hann læzt vera vitfirringur hjá Abimelek, og þessi rak hann burt, svo hann fór þaðan.

ALLA tíma vil eg vegsama Drottinn; hans lofgjörð skal sífelt vera í mínum munni.

2. Mín sála skal hrósa sèr í Drottni; þeir hógværur skulu heyra það og gleðja sig.

3. Vegsanið Drottinn með mèr innilega, og látum oss sameiginlega viðfrægja hans nafn.

4. Eg leitadi Drottins, og hann bænheyrdi mig, og frelsadi mig af allri minni hræðslu.

5. Þeir mæna til hans og

verða gladdir. og þeirra ásýnd sneypist ekki.

6. Hinn aumi kalladi, og Drottinn heyrdi, og frelsadi hann frá allri hans ángist.

7. Drottins einglar setja herbúdir kríngum þá, sem hann óttast, og vernda þá.

8. Takið eptir og sjáið, hvað Drottinn er góður: sæll er sá maður, sem reidur sig á hann.

9. Óttist Drottinn, þèr hans heilögu! því þeir, sem hann óttast, líða eingan skort.

10. Þau úngu ljón líða skort og húngur: en þá skal ei gott vanta, sem leita Drottins.

11. Komid, mín börn! heyrid mig! ótta Drottins vil eg kenna yður.

12. Hver er sá maður, sem hefir lyst til lífsins, sem óskar sèr margra daga, til að sjá hið góða?

13. Varðveit þú þína tungu frá hinu illa, og þínar varir, að þær ekki tali flærd.

14. Vík frá hinu illa, og gjörðu gott; leita þú fridarins og eltu hann.

15. Drottins augu snúa sèr að þeim rèttilátu, og hans eyru að þeirra kalli.

16. En Drottins andlit er þeim á móti, sem ilt að hafast, svo hann af má þeirra minning af jörðunni.

17. Þeir (rèttlátu) kalla, og Drottinn heyrir, og hann frelsar þá af allri þeirra ángist.

18. Drottinn er þeim nálægur, sem hafa sundurkramið hjarta, og frelsar þá, sem hafa niður-beygðan anda.

19. Sá rèttláti ratar í margar raunir, en Drottinn frelsar hann úr þeim öllum.

20. Hann varðveitir öll hans bein, svo að ekkert af þeim brötni.

21. Slisin drepa þann óguðlega, og þeir, sem hata hinn rèttláta, skulu dóm þola.

22. Drottinn frelsar sálir sinna þjóna; allir, sem reida sig á hann, munu ekki verða dæmdir sekir.

· 35. SÁLMUR.

Bæn gegn óvinum.

Sálmur Davíðs.

DROTTINN! gakk þú í rètt við þá, sem gánga í rètt við mig; berstu við þá, sem berjast við mig.

2. Taktu skjöld og buklara, og stattu upp að hjálpa mér.

3. Taktu fram spjótið, og settu það móti þeirra árás, sem ofsækja mig. Segðu við mína sál: eg er þín hjálp.

4. Sneypist þeir og verði fyrir háðung, sem sitja um mitt líf! lát þá hörfa til baka og

til skammar verða, sem vilja mér illt.

5. Lát þá verða sem fis fyrir vindi, og Drottins eingill hrindi þeim burt.

6. Þeirra vegur sè dimmur og mjög háll, og Drottins eingill elti þá.

7. Því án saka lögðu þeir leynilega sitt net fyrir mig í gryfju; án orsaka grófu þeir gróf gegn mínu lífi.

8. Lát eyðileggingu yfir þá koma, fyrr en þeir af vita, lát þau net, sem þeir leynilega lögðu, veiða þá sjálfa; flækist þeir í þeim sèr til tjóns.

9. En mín sál skal gleðja sig í Drottni, hún skal fagna við hans frelsi.

10. Öll mín bein segja: Drottinn! hver er sem þú, þú frelsar hinn auma frá þeim, sem ber hann ofurlíða, já þann fáráða og snauda frá þeim, sem rænir hann.

11. Ofbeldis vitni uppstanda, þeir spyrja mig um það sem eg ekki veit;

12. Þeir launa mér gott með illu, þeir gjöra mig munadarlausan.

13. En eg, þegar þeir voru sjúkir, eg íklæddi mig sorgar búníngi, og þjáði mig með föstu, eg það með niðurlútu höfði.

14. Eg hagaði mér sem væru þeir mínir bræður og vinir, eg gekk í sorgarþúníngi og var niðurlátur, eins og sá sem syrgir sína móður.

15. En þeir fagna yfir minni holti, og samansafnast; þeir samansafnast og ganga haltir eptir mér, án þess eg vissi það; þeir sundurtæta mig og láta ekki af.

16. Meðal ósvífnustu manna, sem hæða fyrir köku, nýsta þeir tönnum yfir mér.

17. Drottinn! hversu leingi viltu horfa á þetta? flyttu mína sál frá þeirra eyðileggíngu, mig yfirgefinn frá þeim úngu ljónum.

18. Eg skal þakka þér á mikilli samkomu, og lofa þig í miklum fólks fjölda.

19. Láttu þá ekki hlakka yfir mér, sem eru án saka mínir óvinir, sem hata mig fyrir einga sök, og depla augunum (kíma að mér).

20. Því þeir tala ekki frið, en á móti þeim kyrrlátu í landinu upphuga þeir svik.

21. Þeir sperra upp ginið á móti mér og segja: hæ! hæ! þar sjáum vér það með vorum augum.

22. Þú sèr það, Drottinn! þegi þú ekki, minn Guð!

23. Vertu ekki langt frá mér,

statt þú upp, vakna þú, svo eg nái rétti, minn Drottinn og minn Guð! Vakna til míns málefnis.

24. Dæm mig eptir þínu réttlæti, Drottinn, minn Guð! lát þá ekki hlakka yfir mér.

25. Að þeir ekki segi í sínu hjarta: sjá þar vora ósk! að þeir ekki segi: Vér höfum gleypst hann.

26. Láttu þá sneypast og verða til skammar, alla í einni hrúgu, þá sem hlakka yfir mínum óförum. Lát þá íklæðast skömm og háðung, sem þykjast upp yfir mér.

27. Láttu þá fagna og gledjast, sem hafa velpóknan á mínu réttlæti, og lát þá ætíð segja: hátt lofaður sè Drottinn, sem hefir velpóknan á farsæld síns þjóns.

28. Svo skal mín túnga vegsama þitt réttlæti, hvern dag þinn orðstýr.

36. SÁLMUR.

Bæn móti vonzku manna.

Til hljóðferameistarans. Sálmur Davíðs, Drottins þjóns.

SYNDSAMLEG orð hins Söguðlega eru mér minnisstaed. Einginn guðsótti er hjá honum,

2. Því hann smjadrar fyrir sjálfum sèr í sinni eigin aug-sýn, svo hann finni ekki sinn

misgjörning er hann ætti að hata.

3. Orð hans munns eru hans ránglæti og svik; hann frá fælist hyggindi og góðsemi.

4. Hann hugsar um ránglæti í sinni hvílu; hann geingur þá leið sem ekki er góð; það illa forðast hann ekki.

5. Drottinn! til himna nær þín miskun, til skýanna þín trúfesti.

6. Þitt rættlæti er sem Guðs fjöll, þínir dómar sem regin djúp; mönnum og skepnum bjargar þú, Drottinn!

7. Hversu dýrmæt er þín miskun, ó Guð! mannanna börn fela sig undir skugga þinna vængja.

8. Þau endurnærast af nægtum þíns húss, og þú drykkjar þá með rennandi vatni þinnar gleði,

9. Því hjá þér er lífsins uppspretta; í þínu ljósi sjáum vér ljósið.

10. Lát þína miskun vera lánggæða við þá, sem aðhyllast þig, og þitt rættlæti við þá, sem eru ráðvandir af hjarta!

11. Lát mig ei af þeim dramblátu fóttroðinn verða; lát ei hönd hinna óguðlegu burt hrinda mér!

12. Þeir falli niður, sem gjöra órætt; þeim verði burt hrund-

ið; komist þeir ei aptur á fætur.

37. SÁLMUR.

Laun vandra og góðra.

Sálmur Davíðs.

ILSKASTU ekki við illvirkjana! öfundaðu ekki þá ránglátu!

2. Því eins og gras verða þeir skyndilega slegnir, og visna sem grænar jurtir.

3. Reiddu þig á Drottin, og gjör hið góða; bú þú í landinu, og leita þinnar atvinnu ærlega.

4. Haf þú þína unaðsemd í Drottni, þá mun hann veita þér girndir þíns hjarta.

5. Varpa þú þinni áhyggju á Drottin; hann mun gjöra (eitthvað), og reiddu þig á hann.

6. Hann mun láta þinn rætt framganga sem ljós, og þitt rættlæti sem hádegisbirtu.

7. Vona þú í kyrð á Drottinn, og bíð hans! lát þér ei gremjast við þann mann hvers athæfi heppnast, við þann sem hefir í frammi pretti.

8. Hættu reiðinni, sleptu bráðlyndinu, ilskastu ekki, að eins til að gjöra ilt!

9. Því hinum vondu verður útrutt; en þeir sem vona á Drottinn, skulu landið erfa.

10. Innan lítils tíma er sá óguðlegi ekki framar til; þegar þú leitar að hans stað, mun hann ekki finnast.

11. En þeir hógværur skulu landið erfa, og njóta unadsemdar af þeim mikla friði (farsæld).

12. Sá óguðlegi bruggar svik þeim rættláta og nýstir tönnu yfir honum.

13. En Drottinn hlær að honum, því hann sér að hans dagar kemur (dauda dagar).

14. Hinir óguðlegu bregða sverði, og spenna sína boga, svo að þeir felli hinn auma og fátæka, og myrði þá, sem ganga ráðvandlega.

15. Þeirra sverð lendir í þeirra egin hjarta, og þeirra bogi brotnar

16. Betra er það litla, sem hinn rættláti á, heldur en nægtir margra óguðlegra.

17. Því armleggir hinna óguðlegu sundur brotna, en Drottinn styður hina rættláta.

18. Drottinn þekkir daga hinna flekklausu, og þeirra arfur mun aldrei þverra.

19. Þeir munu ei til skammar verða á hinni vondu tíð, og í hallærinu munu þeir sadning hafa.

20. En hinir óguðlegu munu fyrirfarast, og Drottins óvinir,

þó þeir sæu landsins blómi, fyrir farast, og sem reykur verða að eingu.

21. Sá óguðlegi tekur lán og borgar ekki, en hinn rættláti miskunar og gefur;

22. Því Drottins blessuðu skulu landið erfa; hans bölvuðu verður útrutt.

23. Af Drottni festist gángur þess (ráðvanda) manns, og hann hefir þóknun á hans vegi.

24. Þó að hann detti, skal hann ekki liggja, því Drottinn styður hans hönd.

25. Eg hefi verið úngur, og er orðinn gamall; en ekki hefi eg sæð hinn rættláta yfirgefinn, nè hans afkvæmi (ganga eptir atvinnu) fara á húsgang.

26. Hann er miskunsamur dag hvern, og lánar, og hans niðjar verða blessaðir.

27. Vík þú frá hinu illa og gjörðu gott, og þú munt búa eilíflega (í ró).

28. Því Drottinn elskar rættindi, og yfirgefur ekki sína heilögu; þeir verða eilíflega varðveittir; en afkvæmi hinna óguðlegu upprætist.

29. Þeir rættláta erfa landið og búa eilíflega í því.

30. Mumur hins rættláta mælir vizku, og hans tunga talar rættindi.

31. Lögmál hans Guðs er í

hans hjarta; hans gángur er stöðugur.

32. Hinn óguðlegi umsitur hinn rættláta, og leitast eptir að drepa hann.

33. En Drottinn gefur hann ekki í hans hönd, og lætur hann ekki verða fyrir dómsáfalli, þegar hann kemur fyrir rætt.

34. Bið þú Drottins og vertu stöðuglega á hans vegi; þá mun hann hefja þig, svo þú erfir landið; þú munt það sjá að hinir óguðlegu verða afmádir.

35. Eg sá einn óguðlegan, einn ofbeldismann; hann þandi sig vítt út, sem mjög laufguð tré með djúpum rótum.

36. En hann hvarf, og sjá þú! hann var ekki framar til; eg leitaði að honum en hann fanst ekki.

37. Taktu eptir þeim fullkomna, sjáðu þann ráðvanda; laun þess manns eru friður.

38. En yfirtroðslumennirnir munu í einu lagi afmádir verða og niðjar óguðlegra upprættir.

39. Hjálp hinna rættláta kemur frá Drottni; hann er þeirra styrkur í neyðinni;

40. Og Drottinn mun frelsa þá og hjálpa þeim; hann mun frelsa þá frá þeim óguðlegu, því þeir vona á hann.

38. SÁLMUR.

*Harmalögur og bæn um hjálp.
Ljód Davíðs til endurminningar.*

DROTTINN! refsamèrekki í þinni reiði, og aga mig ekki í þinni bræði.

2. Því þín skeyti hafa hitt mig, og þín hönd harðþjakar mér.

3. Ekkert er heilt á mínum líkama, vegna þinnar reiði, eingin ró er í mínum beinum vegna minna synda,

4. Því að mínar misgjörðir ganga mér yfir höfuð, og sem þúng byrði draga mig niður.

5. Óðaun leggur af kylum mínum, og í þeim grefur sakir minnar heimsku.

6. Eg geing lotinn og niðurlítur, hvern dag í sorgar búníngi.

7. Mínar lendar eru alverkja, og ekkert er heilbrigt á mínum líkama;

8. Eg er máttlaus og mjög sundurmarinn; eg æpi hátt í minni hjartans ángist.

9. Drottinn! þér er kunnug öll mín girnd, og mitt andvarp er þér ekki hulið.

10. Mitt hjarta berst ákaflega; minn kraptur yfirgefur mig; jafnvel ljós minna augna vikuur frá mér.

11. Mímir vinir og stallbræður standa gagnvart og horfa á

mína plágu, og mínir náúngar standa langt frá.

12. Þeir sem sitja um mitt líf, leggja snörur, og þeir sem leita míns óhapps, tala tjón og brugga svik allan daginn.

13. Eg em sem heyrnarlaus, og heyri ekki, sem mállaus, er ekki opnar sinn munn.

14. Eg em sem maður, er ekki heyrir, og í hvers munni ekki er svar.

15. Því þín bið eg, Drottinn! þú munt bænheyra mig, Drottinn, minn Guð!

16. Því eg bið: lát þá ei hlakka yfir mér, þá minn fótur skeikar; lát þá ei hælast um við mig.

17. Eg em að falli kominn og mèt svíar ekki.

18. Eg játa minn misgjörning, og græt mína synd.

19. En mínir óvinir lifa og eru sterkir, og þeir eru margir, sem hata mig án saka;

20. Og þeir launa gott með illu, sem hatast við mig, af því eg leita eptir því góða.

21. Yfir gef mig ekki, Drottinn, minn Guð!

22. Vertu ekki langt frá mèt! hraða þú þèt, mèt til bjargar, Drottinn, mitt hjálpraedi.

39. SÁLMUR.

Kvein og bæn og dauðakveði.

Til Saungmeistarans Jedútúníta, ljóð Davíðs.

EG sagði: “gái eg að mínum vegi, að eg ekki syndgi með minni tungu? geymi eg minn munn með múl, meðan sá ógudlegi er fyrir mínum augum?”

2. Eg var sem mállaus og þagði; eg þagði jafnvel um hið góða, en mín plága sefaðist ekki;

3. Mitt hjarta brann í mèt; í mínu skapi tendraðist eldur. Þá talaði eg með minni tungu.

4. Drottinn! láttu mig þekkja mína endalykt, og minna daga mælir, að eg þekki, hve skjótt eg á að enda æfi mína;

5. Sjá! sem þverhönd hefir þú gjört mína daga, og mín lífstíð er hjá þèt sem ekkert; sannarlega er sèrhver maður hægómi, hversu fast sem hann stendur. Málhvild.

6. Já, eins og skuggi líður maðurinn áfram; til einskis gjöra þeir sèt mikla armaedu; þeir saman hrúga, og vita ei hver það fær.

7. Og nú, Drottinn! hvers má eg vona? mín von er á þèt!

8. Frelsa þú mig frá öllum yfirtroðslum! Láttu mig ekki verða þeim gudlausu að gysi!

9. Þó, eg þegi og lýk ekki upp mínum munni, því þú gjörðir það.

10. Taktu þína plágu frá mèt,

því eg stenzt ekki högg þinn-
ar handar.

11. Þegar þú agar einhvern
með synda sekt, þá spillir þú
hans fegurð, eins og mölur
(fati); vissulega er hver maður
hègómi. Malhvíld.

12. Heyr þú, Drottinn! mína
bæn, og snú þínum eyrum að
mínu hrópi! Þegi þú ekki við
mínum tárur, því eg er fram-
andi hjá þér; gestur, eins og
allir mínir fedur.

13. Líttu frá mér, að eg megi
endurnærast, áður en eg fer
hèðan, og er ekki meir.

40. SÁLMUR.

Þakklæti og bæn.

Til hljóðferameistarans. Sálmur Davíðs.

EG beið Drottins öruggur;
hann beygði sig til mín
og heyrði mitt ákall.

2. Og hann dróg mig upp úr
þeirri háskalegu gröf, þeirri
seigu bleytu, og hann setti
mína fætur á fastan klett,
og styrkti minn gáng.

3. Og hann lagði mér í munn
nýtt kvæði, lofsöng fyrir vorn
Guð. Það skulu margir sjá,
og óttast Drottinn, og reiða
sig á hann.

4. Sæll er sá maður, sem
treystir Drottni, og snýr ei
sínu andliti til dramblátra, og
til þeirra lygigjörnu.

5. Drottinn, minn Guð! þú
hefir margfaldað þínar dá-
sendir og ráðstafanir, oss við-
vikjandi; einginn er líkur þér;
vildi eg kunngjöra þær, og
segja frá þeim, yrðu þær ei
taldar.

6. Slaturfórnir og matoffur
þóknast þér ekki. Mín eyru
hefir þú gegnum borað; brenni-
fórnir og synda fórn viltu
ekki.

7. Þá sagði eg: sjá eg kem
með lögmálsskrána, skrifada
í mitt hjarta.

8. Mig lángrar til að gjöra
þinn vilja, minn Guð! og þitt
lögmál er innst í mínu hjarta.

9. Eg kunngjöri þitt réttlæti
á mikilli samkomu. Sjá! mín-
ar varir þvínga eg ekki. Þú
veizt það, Drottinn!

10. Þitt réttlæti fel eg ekki
í mínu hjarta. Þína trúfesti
og hjálpraedi vegsama eg;
þína miskun og sannleika dyl
eg ekki fyrir þeim mikla
söfnuði.

11. En þú, Drottinn! drag
þú ekki í hlè við mig þína
miskun! láttu þína miskun
og sannleika ætíð varðveita
mig.

12. Því ótöluleg óhöpp um-
spenna mig; mínar syndir hóp-
ast í kringum mig, svo eg get
ekki sæð útyfir; þær eru fleiri

en hárín á mínu höfði, og mitt hjarta hefir yfirgefið mig.

13. Lát þér það vera geðþekkt, Drottinn! að frelsa mig; flýttu þér, Drottinn! mér til hjálpar.

14. Láttu þá sneypast og til skammar verða gjörsamlega, sem sitja um mitt líf; láttu þá hörfa til baka og verða til skammar, sem vilja mér ilt.

15. Lát þá verða hissa á sinni eigin skömm, sem æpa til mín, hæ! hæ!

16. Þá fagna þeir allir og gleðjast í þér, sem þín leita. Lát þá, sem elska þitt hjálpræði, ætíð segja: mikill er Drottinn.

17. Eg er vesæll og aumur, en Drottinn hugsar samt til mín. Þú ert mín hjálp og minn Frelsari! minn Guð! tef þú ekki!

41. SÁLMUR.

Bæn hins auma.

Til hljóðfærameistarans. Ljóðmæli Davíðs.

SÆLL er sá sem annast hinn lítilmótlega; á þeim vonda degi mun Drottinn bjarga honum.

2. Drottinn mun varðveita hann og halda honum við lífið; hann mun verða sæll á jörðunni, og þú munt ekki ofurselja hann vild hans óvina.

3. Drottinn mun styrkja hann

á hans sóttarsæng; öllu hans rúmi snýr þú við (til lækningar) í hans sjúkdómi.

4. Eg bið: Drottinn, miskuna mér! lækna þú sálu mína, því eg hefi syndgað á móti þér;

5. Mínir óvinir tala ilt um mig, og segja: nær ætla hann deyi? nær mun hans nafn líða undir lok?

6. Komi einhver þeirra að vitja mín, talar hann fals; hans hjarta safnar sér vonzku; hann geingur út og talar um það.

7. Allir, sem mig hata, tala um mig saman í hálfum hljóðum, og brugga mér ilt.

8. Og segja: bölvun er úthelt yfir hann; sá sem þarna liggur skal ekki komast á fætur.

9. Einnig sá maður, sem hafði frið við mig, sem eg reiddi mig á, sem át mitt brauð, hann lyptir sínum hæl móti mér.

10. En þú, Drottinn, miskuna þú mér, hjálpaðu mér á fætur, að eg geti goldið þeim fyrir;

11. Þar af sè eg, að þú hefir velþóknar á mér, að minn óvinur hlakkar ekki yfir mér.

12. En mig styður þú í mínu sakleysi, og hefir mig þér æfinlega fyrir augum.

13. Lofaður veri Drottinn, Ísraels Guð, frá eilífið til eilífiðar. Amen, Amen.

42. SÁLMUR.

Laugun til Musterisins.

Til hljóðfærameistarans. Undirvísun fyrir
Kóras börn.

EINS og hjörturinn kallar
eptir rennandi vatni, svo
kallar mín sál, Guð! til þín.

2. Mína sál þyrstir eptir Guði,
eptir þeim lifandi Guði; nær
mun eg koma að eg sjái Guðs
auglit.

3. Minn grátur er mín fæða
dag og nótt, af því daglega
er við mig sagt: hvar er þinn
Guð?

4. Þegar eg hugsa til þess, þá
úthellir mitt hjarta sèr í tárur,
hvernig eg ferðaðist með þess-
um hóp, og gekk með þeim
til Guðs húss, með fagnaðar
ópi og lofsöng, meðal þess
fjölda, sem hélt hátíðina.

5. Hvers vegna ertu svo
niðurbeygð, mín sál, og svo
óróleg í mèr? bið þú eptir
Guði, því enn mun eg þakka
honum, því frá honum kemur
hjálpræðið.

6. Ó Guð! mín sál er niður-
beygð í mèr, af því eg minnst
þín frá Jórdanslandi, og frá
Hermon, því litla fjalli.

7. Eitt vatnsfallið kallar til
annars, með dunum þinna
fossa, allar þínar öldur og
bylgjur steypast yfir mig.

8. (Áður) á daginn veitti
Drottinn mèr sína miskun, og
á nóttunni var hans lofsöngur
hjá mèr, bæn til Guðs, míns
lífs.

9. Nú segi eg við Guð: mitt
bjarg! hví hefir þú gleymt
mèr? hví verð eg að ganga í
sorgarbúningi þá óvinurinn að
mèr þreyngir?

10. Mímir óvinir smána mig,
svo að mín bein merjast, með
því að segja iðuglega við mig:
hvar er þinn Guð?

11. Hvers vegna ertu svo
niðurbeygð, mín sál! og svo
ángur vær? Bið þú Guðs! því
eg mun honum enn þakkir
gjöra, mínum frelsara og mín-
um Guði.

43. SÁLMUR.

Bænar andvarp.

DÆM mig, ó Guð, og taktu
að þèr mitt málefni móti
ómildu fólki; frelsa þú mig
frá flaráðum og ránglátum
manni.

2. Því þú ert Guð míns
athvarfs; hví útskúfar þú
mèr? hví skal eg ganga í
sorgarbúningi, í því óvinur-
inn þreyngir að mèr?

3. Send þú þitt ljós og þína
náð, að hún leiði mig og flytji
mig til þíns heilaga fjalls og
til þíns bústaðar,

4. Að eg megí komast til Guðs altaris, til Guðs, míns fagnaðar og gleði, og þakka þér með hörpuhljóð, ó Guð, minn Guð!

5. Hví ertu svo niðurbeygð, mín sál! og óróleg í mér? bíð þú Guðs; því eg mun enn þakka honum, mínum frelsara og mínum Guði.

44. SÁLMUR.

Bæn í trúarbragða ofsókn.

Til hljóðfærameistarans. Kennsluljóð af Kóras börnum.

GUÐ! vèr höfum heyrt það með vorum eyrum, vorir forfedur sögðu oss frá því stórvirki, sem þú gjörðir á þeirra dögum í fornöld.

2. Þú burt rakst þjóðirnar og gróðursettir þá (forfedurna); þú beittir hörku við þjóðirnar, en útbreiddir þá,

3. Því þeir unnu ekki landið með sínum sverðum, og þeirra armur gaf þeim ekki sigur, heldur þín hægri hönd og þinn armur, og þíns andlitis ljós, af því þú hafðir velþókn-an á þeim.

4. Þú hinn sami, ó Guð! ert minn konungur; send þú Jakob frelsi!

5. Fyrir þína aðstoð leggj-um vèr að velli vora óvini; í þínu nafni troðum vèr und-

ir fótum þá, sem rísa oss á móti.

6. Því eg reiði mig ekki á minn boga, og mitt sverð getur ekki frelsað mig.

7. En þú frelsar oss frá vor-um óvinum, og sneypir þá, sem oss hata.

8. Af Guði viljum vèr hrósa oss daglega og vegsama þitt nafn eilíflega. Málhvild.

9. En nú útskúfaðir þú oss og læzt oss verða til skammar; þú vildir ei fara út með vor-um her.

10. Þú læzt oss hopa fyrir vorum mótstöðumönnum, og þeir, sem oss hata, feingu herfang.

11. Þú gjörðir oss að slátrun-ar hjörð, og tvístraðir oss með-al þjóðanna.

12. Þú seldir þitt fólk fyrir ekkert, þú læzt ekki verð á því vaxa.

13. Þú gjörðir oss að forsmán hjá vorum nábúum, að spotti og háði þeim, sem búa í kríng-um oss.

14. Þú gjörðir oss að orðs-hætti meðal þjóðanna, svo að menn skaka að oss höfuðin meðal annara þjóða.

15. Hvern dag stendur mín smán fyrir mér, og míns and-litis sneypa þekur mig,

16. Vegna spottarans orða

og hins lastmáluga; vegna óvinarins og hins hefndar-gjarna.

17. Alt þetta er yfir oss komið, þó höfum vèr ekki gleymt þèr, og ekki rofið þinn sátt-mála.

18. Vort hjarta sneri sèr ekki frá þèr, og vor gáangur beygðist ekki frá þínum vegi,

19. En þótt þú hrintir oss niður til drekanna bústaðar og hyldir oss með dauðans skugga.

20. Ef vèr hefðum gleymt nafni vors Guðs, og upp rétt vorar hendur til annarlegs Guðs,

21. Mundi Guð þá ekki rannsaka það? Því hann þekkir hjartans leyndardóma.

22. En fyrir þína skuld erum vèr daglega deyddir, vèr erum álitnir sem slátrunarsauðir.

23. Vakna þú, Drottinn! hví sefur þú? stattu upp! útskúfa oss ekki eilíflega.

24. Hví byrgir þú þitt auglit, og gleymir vorri eynd og þreyngingu?

25. Því niðurbeygð í duptið er vor sál; og líkama vorum er til jarðar niðurþrýst.

26. Bú þig út, vor hjálpari! og frelsa oss sakir þinnar miskunar.

45. SÁLMUR.

Konungs lofgjörð.

Til hljóðfærameistarans. Kennsluljóð af Kóras börnun, elskusamlegt kvæði.

MITT hjarta úteys sèr í yndislegu kvæði. Eg vil flytja ljóð konúnginum; mín tunga sè sem penni hins liðuga skrifara.

2. Fríðari ertu heldur en mannanna börn, yndi streymir frá þínum vörum, því Guð hefir blessað þig eilíflega.

3. Gyrztu sverði við þína hlið, þú hetja! þinni þrýði og dýrð!

4. Og far þú heppilega fram í þinni dýrð, sakir þíns sannleika, hógværdar og réttvísi. Dásamleg verk skal þín hægri hönd kenna þèr!

5. Þínar örfar eru hvestar; þjóðir skulu falla fyrir þèr. Þær (örfarnar) skulu fara í hjarta konúngsins óvina.

6. Þitt háseti, ó Guð! stendur æ og ætið varandi. Þíns ríkisproti er réttlætisins sproti.

7. Þú elskar réttvísi, og hatar óguðlegleika; þess vegna hefir Guð, þinn Guð, smurt þig með fagnadarins viðsmjöri, frammar en þína meðbræður.

8. Myrra, alóe og kasía eru öll þín klæði; frá filabeinshöllinni gleðja þeir þig.

9. Konúnga dætur eru meðal þinna útvöldu; Drottnúgin

stendur við þína hægri hönd í gulli frá Ófir.

10. Heyr þú, dóttir, og líttu til, og beyg þitt eyra, og gleym þínu fólki og þíns föður húsi.

11. Konúngurinn hafi geðþekkni á þinni fegurð; hann er þinn herra, og þú skalt tjá honum hollustu.

12. Týrus dætur með gjöfum niður beygja sig fyrir þínu augliti, ríkismenn meðal fólksins.

13. Mikið vegsamleg er konúngsdóttirin inni (í sínu herbergi); hennar klæðnaður er gulli lagður.

14. Í útsaumudum klæðum er hún til konúngsins leidd. Meyarnar, sem fylgja henni, skal til þín leiða.

15. Þær skal framleiða með fögnudi og gleði, og þær skulu koma í konúngsins höll.

16. Synir skulu vera þér í foreldra stað; þú munt gjöra þá að höfðingjum í öllu landinu.

17. Eg vil vegsama þitt nafn meðal allra kynkvísla; því skulu þjóðirnar þig heiðra ætíð og eilíflega.

46. SÁLMUR.

Þakkæti eptir afstaðinn háska.

Til hljóðfærameistarans; af Kóras börnum; kvæði á (hljóðfærið) Almúth.

GUÐ er vort athvarf og styrkur, hjálp í þreyngingum margreynd;

2. Því hræðumst vèr ekkert, þó að jörðin fari úr lagi, og fjöllin flytjist mitt í hafid.

3. Þó að sjórinn ólgi og æsist, svo að fjöllin hristist af hans ofsa. Málhvöld.

4. Áin mun samt og hennar rennur gleðja Guðs stað, heilagan bústað ens hæzta.

5. Guð er mitt í honum; hann skal ekki bifast. Guð verndar hann (þegar morguninn frambrýzt) í tíma.

6. Þjóðirnar geisa; ríkin bifast, hann útsendir sína raust, jörðin bráðnar.

7. Drottinn allsherjar er með oss. Jakobs Guð er vort vígi. Málhvöld.

8. Komið og sjáið Drottins verk, hversu hann gjörir eyðileggingu á jörðunni.

9. Hann lætur stríðum linna til jarðarinnar enda, sundur brýtur bogann, og höggur sundur spjótin, uppbrennir vagnana með eldi.

10. Hættið og vidurkennið: að eg er Guð, upphafinn meðal þjóðanna, upphafinn á jörðunni.

11. Drottinn allsherjar er með oss. Jakobs Guð er vort vígi. Málhvöld.

47. SÁLMUR.

Lofgjörð eptir feinginn sigur.

Til hljóðfærmeistarans; af Kóras börnum; ljóðmæli.

KLAPPIÐ lófum saman,
allar þjóðir! fagnid fyrir
Drottni með gleði hljómi!

2. Því Drottinn, sá æðsti, er
voldugur, mikill konungur á
allri jörðunni.

3. Hann lagði fólkid undir oss,
og þjóðirnar undir vora fætur.

4. Hann valdi oss vörn arf,
dýrd Jakobs, sem hann elsk-
aði.

5. Guð stè upp með fagnað-
ar raust, Drottinn með lúður
hljómi.

6. Sýngid fyrir Guði, ó sýngid!
sýngid fyrir vorum konungi! ó
sýngid!

7. Því Guð er konungur allr-
ar jarðarinnar. Sýngid honum
sálma; Guð rikir yfir þjóðunum.

8. Guð, situr í sínu heilaga
hásæti.

9. Höfðingjar þjóðanna safn-
ast sem fólk Guðs Abrahams,
því Guði til heyra höfðingj-
ar jarðarinnar; hann er mjög
upphafinn.

48. SÁLMUR.

Falikkæti fyrir Jerúsalems frelsun.

Ljóð af Kóras börnunum.

MIKILL er Drottinn, og
háloflegur í borg vors
Guðs á sínu heilaga fjalli!

2. Yndislega rís Síons fjall,
gjörvalls landsins gleði, norð-
an til við borg þess mikla
konungs.

3. Guð er alpektur verndari
í hennar höllum.

4. Því sjá! konungarnir komu
saman, en þeir fóru allir fram
hjá.

5. Þegar þeir litu þangað,
hnykkti þeim við. Þeir skelk-
uðust og flýttu sér burt.

6. Skjálfti kom yfir þá, ángist,
sem konunnar, er tekur jóð-
sótt;

7. Sem austanvindur er brýt-
ur Tarsus skipin.

8. Eins og vèr höfum heyrt,
svo sáum vèr það í borg als-
herjar Drottins, í borginni
vors Guðs. Guð varðveitir
hana eilíflega. Málhvild.

9. Vèr hugsum, ó Guð! til
þinnar miskunar hèr í þínu
musteri.

10. Eins og þitt nafn, ó Guð!
svo nær þín lofgjörð til jarðar-
innar enda; af rættlæti er þín
hægri hönd full.

11. Síons fjall gleður sig, Jú-
dalands dætur fagna yfir þín-
um dómum.

12. Gángid umkríng Síon á
alla vegu, og teljid hennar
turna;

13. Takið optir hennar múr
veggjum, gángid um hennar
hallir, að þèr getid sagt frá
því hinum komandi kynslóð-
um.

14. Því þessi Guð er vor Guð

æ og eilíflega; hann fylgir oss til æfiloka.

49. SÁLMUR.

Huggun þeirra, sem líða ófsókn af þeim völdugu. Til saungmeistarans; af Kóras börnum; ljóð.

HHEYRIÐ þetta, allar þjóðir, snúið hingat yðar eyrum, allir heimsins innbúar,

2. Bæði háir og lágir, ríkir og fátækir, allir til samans.

3. Minn munnur talar vísdóm, og hugsun míns hjarta er skynsemd.

4. Eg vil hneygja mitt eyra til ljóðmæla, og framsetja mitt andríka tal með hörpuhljómi.

5. Hvers vegna á eg að óttast á hinum vöndu dögum, þegar minna fóttröðenda vonzka umkríngir mig?

6. Þeirra, sem reida sig á sinn auð, og stæra sig af sínu mikla ríkidæmi?

7. Einginn getur frelsað sinn bróður nè við Guð forlíkað,

8. Því hans sálar (lífs) endurlausn kostar ofmikið, (og hann hlýtur að sleppa því að eilífu),

9. Að hann lifi að eilífu og sjái ekki gröfina.

10. Því menn sjá, að hinir vitru deya, að hinn fávísi og heimski deya líka, og ofurselja auð sinn til annara.

11. Þeir hugsa að hús sitt standi eilíflega, og sinn bústað-

ur frá kyni til kyns, að þeirra nafn muni verða víðfrægt á jörðunni.

12. En jafnvel sá maður, sem er í virðingu, verður ei varanlegur; hann líkist dýrunum, sem menn slátra.

13. Þessi þeirra breytni er heimaska, þó taki undir þeirra tal þeir, sem þeim fylgja. Málhvíld.

14. Eins og fè eru þeir reknir til helju; dauðinn eyðir þeim; bráðum munu þeir hreinskilnu ofan á þá gánga, og gröfin mun afmá þeirra mynd, svo að þeir eingan bústað skulu framar hafa.

15. En Guð mun frelsa mína sálu af dauðans valdi, því hann hefir tekið mig að sér. Málhvíld.

16. Óttastu ekki, þó einhver gjörist ríkur, þó dýrð hans líuss verði mikil.

17. Því hann mun ekkert með sér taka þegar hann deyr, hans dýrð fylgir honum ekki,

18. Þó að hann telji sig sælan meðan hann lifir, og þó þeir hrósi þær fyrir það, að þú heldur þig vel,

19. Þú skalt þó koma til kynslóðar þinna fedra, sem að eilífu ekki sjá ljósið.

20. Sá maður sem er í dýrð, hafi hann ekki vitið, þá er hann

líkur fænadínun sem er hand-
samaður.

50. SÁLMUR.

Um þá réttu Guðs dýrkun.

Sálmur Asafs.

GUÐ, Guð Drottinn talar
og kallar jarðarinnar inn-
byggjendur frá uppruna sólar
alt til hennar niðurgaungu.

2. Frá Síon, fegurðarinnar í-
mynd, opinberar Guð sig dýrð-
lega.

3. Vor Guð, hann kemur og
þegir ekki, heldur geingur
á undan honum og í kríng
um hann er mikill stormvind-
ur;

4. Hann kallar til himinsins
uppyfir, og til jarðarinnar, til
að dæma sitt fólk.

5. "Safnið mér mínum heil-
ögu, sem gjört hafa sáttmála
við mig með fórnunum,"

6. (Og himnarnir skulu kunn-
gjöra hans réttvísi, því Guð
er sá sem dæmir). Málhvöld.

7. Heyr, mitt fólk! láttu mig
tala Ísrael! eg vil vitna fyrir
þér; eg er Guð, þinn Guð.

8. Fyrir þinna fórnferinga
sakir ávíta eg þig ekki. Þín-
ar brennifórnir eru jafnan
frammi fyrir mér.

9. Eg þarf ekki uxans úr þínu
húsi, nè geithafursins úr þinni
stíu.

10. Því öll dýrin á mörkinni

heyra mér til, og dýrin á fjöll-
unum þúsundum saman.

11. Eg þekki alla fuglana á
fjöllunum, og dýrin á mörkinni
eru mér kunnug.

12. Þó mig húngraði, mundi
eg ekki segja þér frá því, því
jörðin er mín og alt sem á
henni er.

13. Ætla eg eti uxanna kjöt,
eða drekki hafranna blóð?

14. Fær þú Guði þakkar-
gjörð og gjald þú hinum ædsta
þín heit.

15. Ákalla mig í neyðinni;
eg mun frelsa þig, og þú skalt
vegsama mig.

16. En tils hins óguðlega seg-
ir Guð: hvað kemur þér það
við, að tala um mína setninga,
og taka minn sáttmála þér í
munn,

17. Þar eð þú hatar agann, og
kastar mínum orðum á bak
þér aptur?

18. Þegar þú sèr þjófinn, fer
þú með honum, og hefir sam-
felag við hórunarmenn.

19. Þinn munn hefir þú
til ils, og þín tunga bruggar
svik.

20. Þú situr og talar móti
þínum bróður, og rógber son
þinnar móður.

21. Þetta hefir þú aðhafzt,
og eg hefi þagað; þá hugsaðir
þú, að eg væri líkur þér. En

eg mun hegna þér og láta þig sjá.

22. Hyggið að þessu, þér sem hafið gleymt Guði, að eg ekki sundurtæti svo, að einginn geti bjargað.

23. Hver sem fram ber þakkar gjörð, sá heiðrar mig, og hver sem gáir að sínum vegi, þann vil eg láta sjá Guðs liðsinni.

51. SÁLMUR.

Bæn um fyrirgefning.

Til hljóðfærameistarans. Sálmur Davíðs, þá Natan spámaður kom til hans, eftir að hann lagðist með Bersebu.

MISKUNA mèt, Guð! eftir þinni gæzku, og afná mínar yfirtroðslur eftir þinni miklu miskunsemi.

2. Þvo mig hreinan af minni misgjörð og hreinsa mig af minni synd.

3. Því eg þekki mína yfirtroðslu, og mín synd er ætíð frammi fyrir mèt.

4. Þér, já, þér einum hef eg á móti brotið, og að hafst hið illa fyrir þinni augsyn, svo þú ert réttvís, þegar þú talar, og hreinn, þegar þú dæmir.

5. Sjá! í misgjörð em eg fæddur, og mín móðir hefir getið mig í synd.

6. Sjá! þú hefir velpóknan á hjartans hreinskilni; kenn þú mèt vísdóminn í kyrrþey.

7. Þvo þú mig með ísópi af

synd, svo eg verði hreinn; þvo þú mig, svo eg verði hvítari en snjór!

8. Láttu mig verða varan við fögnuð og gleði, svo að þau bein hressist við, sem þú hefir sundurmarið.

9. Byrg þitt auglit fyrir mínum syndum, og afná allar mínar misgjörðir!

10. Skapa í mèt hreint hjarta, ó Guð! og endurnýa í mèt stöðugan anda!

11. Kasta mèt ekki burt frá þínu augliti, og tak ekki þinn Heilaga Anda frá mèt!

12. Gef mèt aptur fögnuð þíns frelsis, útbú mig með öruggum anda.

13. Þá skal eg kenna yfirtroðslumönnunum þína vegu, og syndarar munu snúa sér til þin.

14. Frelsa mig frá blóðskuld. Guð! minn frelsis Guð! svo að mín tunga fagni yfir þinni gæzku!

15. Drottinn! opna þú mínar varir, svo minn munnur kunngjöri þitt lof.

16. Því þú hefir einga vild á fórnunum, annars mundi eg greiða þér þær; á brenni fórn hefir þú ekki velpóknan.

17. Sundur kraminn andi er Guði þægileg fórn. Harm þrúngið og sundur marið hjarta

munt þú, ó Guð! ekki fyrir-
lita.

18. Gjør þú vel við Sion eptir
þinni gæzku. Uppbygg þú Je-
rúsalems múrveggi!

19. Þá munt þú gleðjast af
guðrækilegum fórnunum, brenni-
fórnunum og aðalfórnunum. Þá
munu menn fórnæra uxum á
þínu altari.

52. SÁLMUR.

Móti dramblátum órin.

Kennsluljóð Davíðs, þegar Dóeg Edomíti
kom og kunnngjörði Sál, og sagði: Davíð
er kominn í Akímeleks hús.

HVÍ stærir þú þig af þinni
vonzku þú, harðstjóri?
Guðs miskun varir dag hvern.

2. Þín tunga ástundar ein-
tóman skada, lík beittum
rakhníf, þú vèlasmíður!

3. Þú elskar ilt, en ekki gott,
lygi meir, en að tala það, sem
rètt er. Málhvöld.

4. Þú elskar alt skaðræðistal,
þú svikafulla tunga!

5. Guð mun líka tortýna þèr
algjörlega; hann mun burttaka
þig og útryðja þèr af tjaldbúð-
inni, og uppræta þig af landi
þeirra sem lifa. Málhvöld.

6. Og þeir ráðvöndu munu
sjá það og óttast, og að hon-
um munu þeir hlægja og segja:

7. “Sjá þar þann mann, sem
ekki hélt Guð fyrir sinn styrk,
heldur reiddi sig á sinn mikla

auð, og áleit vonzkuna sinn
krapt.”

8. En eg mun vera sem grænn
viðsmjörðs víður í Guðs húsi;
eg reiði mig á Guðs miskun
um aldir og að eilífu.

9. Eg mun þakka þèr eilíflega
fyrir það þú gjörðir, og eg
mun vona á þitt nafn, því
það er gott fyrir augum þinna
heilögu.

53. SÁLMUR.

Umkrörtun, hrað menn eru vondir.

Til hljóðfærameistarans, að spila á flautu.
Kennsluljóð Davíðs.

HEIMSKÍNGINN segir í
sínu hjarta: “það er eing-
inn Guð til.” Vond og við-
urstyggeleg eru þeirra verk;
einginn er sá, sem gjörir gott.

2. Guð lítur af himni niður
yfir mannanna börn, til að
sjá hvert nokkur sè hygginn,
nokkur, sem leiti Guðs.

3. Þeir eru allir fallnir frá,
allir spiltir, einginn er sá, sem
gjörir gott, ekki einn.

4. Ætla þeir komi ekki til
viðurkenningar, sem rángt
gjöra, þeir sem uppeta mitt
fólk, eins og brauð, og ei
ákalla Guð?

5. Jú! þeir munu verða ótta-
slegnir, þar sem ekkert er að
óttast; því Guð tvístrar þeirra
beinum, sem setja herbúðir á
móti þèr, þú gjörir þá til

skammar, því Guð hefir út-skúfað þeim.

6. Frá Sion komi Ísrael frelsi! leiði Guð heim aptur sitt hertekna fólk, þá mun Jakob fagna, og Ísrael gleðjast.

54. SÁLMUR.

Bæn og traust til Guðs.

Til saungmeistarans, á streingjaleik. Kennsluljóð eptir Davíð, þegar Sefítar komu og sögðu við Sál: hefir ekki Davíð falið sig hjá oss?

GUÐ! frelsa mig fyrir þitt nafn, og lát mig ná rétti fyrir þinn krapt.

2. Guð! heyr mína bæn, beyg þitt eyra til orða míns munns;

3. Því útlendir rísa móti mér, og harðstjórar sitja um mitt líf, og hafa ekki Guð sèr fyrir augum. Málhvíld.

4. Sjá! Guð er minn hjálpari. Drottinn er sá, sem við heldur mínu lífi,

5. Hann mun endurgjalda vonzkuna mínum óvinum; já, afmá þú þá eptir þinni trúfesti.

6. Fúslega mun eg færa þèr fórnir, vegsama þitt nafn, Drottinn! því það er gott.

7. Af því hann frelsaði mig af allri neyð, og mitt auga gladdi sig yfir mínum óvinum.

55. SÁLMUR.

Bæn móti seikulum vin.

Til hljóðfærameistarans, á streingjaleik. Kennsluljóð Davíðs.

GUÐ! snú þínu eyra til minna bæna, og fel þig ekki fyrir minni grátbeiðni.

2. Gef gaum að mér og bæn-heyr mig; eg ráfa til og frá í minni sorg, og kveina vegna óvinarins óhljóða,

3. Vegna undirokunar hins óguðlega, því þeir vilja gjöra mér órétt og í reiði ofsækja mig með hatri.

4. Mitt hjarta skelfur í mér, og dauðans ángist yfir fellur mig.

5. Ótti og skjálfti kemur yfir mig, og ofboð þekur mig.

6. Eg segi við sjálfan mig: æ, að eg hefði vængi sem dúfa, þá mundi eg fljúga burt og leita að ró.

7. Eg mundi fara langt í burt, og (vera á nóttunni) á eyðimörku. Málhvíld.

8. Fljótar skyldi eg burtflýa en ákaflegur stormur, óvedur.

9. Drottinn! afmá þú þá; sundur skipt þú þeirra tungum, því eg sè ofbeldi og sundurþykkju í staðnum.

10. Nótt og dag geingur þetta um kring á hans múrveggjum. Ránglæti og mæða er í honum midjum.

11. Tjón mitt í honum, og frá hans stræctum vikja ekki svik og fals.

12. Það er ekki fjandmað-

urinn, sem svívirðir mig; eg mundi þola það. Það er ekki sá, sem mig öfundar, sem hlakkar yfir mér; eg mundi fela mig fyrir honum.

13. Heldur ert þú það, maður, sem eg mat jafnt mér, minn félagi og minn kunníngi.

14. Við sem ráðgudumst saman vinsamlega, sem geingum saman í Guðs hús.

15. Daudinn komi svíplega yfir þá, svo þeir fari lífandi niður í helju, því að vonzka er í þeirra bústöðum, mitt í þeim.

16. Eg kalla til Guðs, og Drottinn mun frelsa mig.

17. Um kvöld, morgna og miðdegi kvarta eg og andvarpa; hann heyrir mína raust.

18. Hann frelsar mína sálu frá stríði, og veitir frið, því margir eru á móti mér.

19. Guð heyrir mig og auðmýkir þá. Hann sem var frá eilífð, mun auðmýkja þá, málhvíld; ekki bæta þeir sig, og ekki óttast þeir Guð.

20. Þeir leggja hendur á sína stallbræður, og rjúfa skamm-arlega sína sáttmála.

21. Þeirra munnur er klökkvari en smjör, og hafa þó stríð í hug; þeirra orð eru þjúkari en viðsmjör, og eru þó brugðin sverð.

22. Varpa áhyggju þinni á Drottin, og hann mun veita þér atvinnu; hann mun ekki leyfa að eilífu, að hinn ráðvandi bifist.

23. En þú, ó Guð! munt steypa þeim (vöndu) niður í glötunarinnar gröf. Hinir drápgjörnu og fláráðu munu ei hálfna sína lífdaga. En eg vil reiða mig á þig.

56. SÁLMUR.

Traust á Guðs hjálp gegn óvinum.

Til hljóðferameistarans; eptir lagi: "mállaus dúfa í fjarlægum skógi;" Davíðs huggunarljóð, þá Filistear höfðu bertekið hann í Gat.

GUÐ! vertu mér náðugur, því mennirnir vilja upp svelgja mig, óvinirnir þreyngja að mér daglega.

2. Upp svelgja vilja mig mínir óvinir á hverjum degi, því margir eru þeir, sem rembilega stríða á móti mér.

3. Þegar eg er hræddur, þá treysti eg þér;

4. Af Guði stæri eg mig, af hans orði; á Guð treysti eg, og óttast ekki; hvað geta mennirnir gjört mér?

5. Hvern dag hindra þeir mín verk; allar þeirra hugsanir eru móti mér, til ils.

6. Þeir fylgjast að og fela sig, og gá að mínum sporum, því þeir sitja um mitt líf.

7. Ætla þeir komist undan hegningu, svo ránglátir sem þeir eru? Guð! legg þá að velli í þinni reiði!

8. Tel þú mína útleð; geim þú mín tár í þinni flösku; standa þau ei í þinni bók?

9. Þá munu mínir óvinir hörfa undan á þeim degi, er eg kalla: þetta veit eg, að Guð er með mér.

10. Af Guði stæri eg mig, af hans orði; af Drottni stæri eg mig, af hans orði.

11. Á Guð reiði eg mig, eg er óhræddur; hvað geta mennirnir gjört mér?

12. Heit við þig, ó Guð! hvíla á mér; með þakkar fórn vil eg þér þau færa;

13. Því þú frelsar mína sálu frá dauðanum, já, mína fætur frá hrösun, svo eg má ganga fyrir Guði í ljósi lifandi manna.

57. SÁLMUR.

Bæn um hjálp. Trúartraust.

Til hljóðfaramestarans; með lagi: spill ekki. Davíðs huggunarljóð, þá hann flýði fyrir Sál í hellinu.

GUÐ, vertu mér náðugur! vertu mér náðugur. Því mín sál flýr til þín; eg flý í skugga þinna vængja, þángað til ógæfan er framhjá farin.

2. Eg kalla til hins ædsta

Guðs, til Guðs, sem fyrir mig vinnur.

3. Hann sendir niður af himni og frelsar mig; hann sneypir þá sem vilja upp svelgja mig. Málhvild. Guð sendir sína miskun og trúfesti.

4. Mitt líf er meðal ljóna; eg ligg meðal þeirra, sem út þeyta eldi meðal manna, hverra tennur eru spjót og örvar, og hverra túngur eru beitt sverð.

5. Láttu sjá þig, ó Guð! yfir himnunum, og þína dýrð yfir allri jörðunni!

6. Þeir lögðu net fyrir minn gang; mín sál eingdi sig saman; þeir grófu gróf fyrir mig, og féllu sjálfir mitt í hana.

7. Mitt hjarta er rólegt, ó Guð! mitt hjarta er rólegt; eg vil sýngja og spila á hörpu.

8. Vakna, minn andi! vakna, mitt hljóðfæri og harpa! eg vil vakna með morgunroðanum.

9. Drottinn! eg vil lofa þig meðal fólksins; eg vil sýngja þér lof meðal þjóðanna,

10. Því þín miskun er stór, nær til himna, og þín trúfesti til skýanna.

11. Sýn þig, ó Guð! yfir himininn hafinn, yfir himnana, og þína dýrð yfir alla jörðina.

58. SÁLMUR.

Gegn ránglátum dómara.

Til hljóðferameistarans ; með lagi : spill ekki.
Huggunarljóð Davíðs.

ER réttvísinn þá algjörlega þögnuð? svo talið þó; dæmið með sannsýni, þér mannanna börn!

2. Í hjartanu iðkið þér ráng-
indi; í landinu vegið þér yðar
handa ofbeldi.

3. Guði ókunnugir (fráleit-
ir) eru hinir óguðlegu frá
móðurlífi. Lygarar fara vilt
frá móðurlífi.

4. Eitur hafa þeir sem högg-
orms eitur; þeir eru sem heyrn-
arlaus ígull, sem aptur byrgir
sín eyru,

5. Og heyrir ekki raust töfra-
mannsins, ellegar særingar-
mannsins, sem útlærður er í
því að særa.

6. Drottinn! sundurbrjót
tennurnar í þeirra munni,
sundur mola, Drottinn! jaxla
tennur hinna úngu ljónanna.

7. Lát þá burt fljóta sem vatn,
er eydist, þegar þeir spenna
bogann með örfunum; lát þess-
ar vera sem oddlausar.

8. Lát þá verða sem snýgil,
sem sundurleysist í því hann
geingur, eins og konu ótíma-
bært fóstur, sem aldrei sér
sólinu.

9. Fyrr en yðar pottar kenna

þyrnanna svo snögglega, sem
logandi, er þeim burtu svipt.

10. Sá ráðvandi mun fagna
þá hann sér hefndina; hann
mun þvo sína fætur í blóði
hinna óguðlegu.

11. Og hver maður skal segja:
sá ráðvandi hefir þó ávöxt; sá
Guð er þó til, sem dæmir á
jörðu.

59. SÁLMUR.

Bæn um frelsi frá óvinum. Traust á Guði.

Til hljóðferameistarans ; með lagi : spill ekki.
Davíðs huggunarljóð, þá Sál sendi og let
geta hússins, til að drepa hann.

MINN Guð! frelsa mig frá
mínum óvinum; gjörðu
mig óhultan fyrir þeim, sem
rísa móti mér!

2. Frelsaðu mig frá þeim ráng-
látu, bjargaðu mér frá þeim
blóðþyrstu.

3. Því sjá! Drottinn! þeir
umsitja mitt líf, þeir sterku
safnast á móti mér, án saka,
án þess eg hafi brotið;

4. Án þess eg hafi brotið,
hlaupa þeir og búa sig út;
vakna þú, að mæta mér, og sjá!

5. Drottinn! Guð herskar-
anna, Guð Ísraels! vakna þú
og vitja allra þjóða. Vægðu
eingum af þessum svikafullu
misgjörða mönnum. Málhvöld.

6. Þeir komi á kvöldin og
góli sem hundar, og hlaupi
um kríng staðinn!

7. Sjá! þeir úthella vonzku af sínum munni; sverð eru á þeirra vörum, því (þeir hugsa): hver heyrir það?

8. En þú, Drottinn! þú hlær að þeim, og gjörir gys að öllum þjóðum.

9. Mót þeirra makt held eg mig til þín, því Guð er mitt vígi.

10. Guð minnar miskunar verður fyrri til að hjálpa, (en eg bið) Guð! lát mig sjá mína óvini auðmýkta!

11. Drep þá ekki, að mitt fólk ekki gleymi því! rektu þá burt með þinni makt, og steyp þú þeim, Drottinn, vor skjöldur!

12. Syndir þeirra munns eru orð þeirra vara; lát þá fangast í þeirra drambsemi, vegna þeirra formælinga og lyga, sem þeir tala;

13. Afmá þá í þinni reiði; afmá þá gjörsamlega, svo þeir viti, að Guð er sá, sem drottnar í Jakob, já, alt til jarðarinnar enda. Málhvöld.

14. Lát þá koma aptur á kvöldin og góla sem hunda, og hlaupa um kríng staðinn.

15. Lát þá flakka híngað og þángað eptir fæðu, og lát þá mögla, þegar þeir ekki verða mettir.

16. En eg vil sýngja um þinn styrkleika, og fagna á morgn-

ana yfir þinni miskunsemi, því þú ert mitt vígi og hæli á minnar neyðar degi.

17. Minn styrkur! þèr vil eg sýngja lof, því Guð er mitt vígi, Guð minnar miskunar.

60. SÁLMUR.

Bæn og von um sigur.

Til hljóðfærameistarans. Huggunarljóð Davíðs til lærdóms, þá hann átti í ófriði við Sýrlenzka frá Mesópótamíu og Sóba, og þá Jóab kom til baka og vann 12000 Edómíta í Salt-dalnum.

GUÐ! þú útskúfaðir oss, þú tvístraðir oss, og reiður varstu. Kom þú aptur til vor!

2. Þú læst jörðina nötra og rifna; lækna þú hennar sprungu, því hún skelfur.

3. Þú læzt þitt fólk kenna á hörðu; þú gafst oss vín að drekka, svo að oss reikadi.

4. Gef þeim sem þig óttast, merki til að hefja upp, fyrir þíns sannleika sakir, Málhvöld.

5. Svo þínir elskudu verði losaðir; hjálpa með þinni hægri hendi, og bænheyr oss!

6. Guð taladi í sínum helgidómi, þess vegna gleð eg mig. Eg vil skipta Sikem, og Súkotsdal vil eg mæla.

7. Gileað heyrir mæ til, Manasse á eg, og Efraím er mín höfudþryði. Júda er minn löggjafi.

8. Móab er mitt þvottaker, í

Edom kasta eg mínum skóm.
Filistealand, fagna þú yfir mér.

9. Hver mun flytja mig í þá rambyggilegu borg? hver mun leiða mig til Edom?

10. Viltu ekki, ó Guð! sem útskúfaðir oss, viltu ekki, ó Guð! fara út með vorum her?

11. Veit þú oss fulltíngi í neyðinni! Því manna hjálp er ónýt.

12. Með Guðs hjálp munum vér hreysti verk vinna, og hann mun niður troða vora óvini.

61. SÁLMUR.

Bæn í útlegð.

Til hljóðfærameistarans; á hljóðfæri. Ljód Davíðs.

HEYR þú, Guð! mitt kall, og hygg að minni bæn.

2. Frá landsins enda kalla eg til þín, þegar mitt hjarta vanmegnast, flyt þú mig upp á þann klett, sem annars væri mér of hár.

3. Því þú ert mitt hæli, sterkur kastali gegn mínum óvinum.

4. Lát mig búa í þínu tjaldi eilíflega, flýa undir þinna vængja skjól! Málhvöld.

5. Því þú, ó Guð! munt heyra mín heit, og gefa þeim eign, sem óttast þitt nafn.

6. Bæt þú dögum við konunginsins daga, hans ár sèu frá kyni til kyns.

7. Að hann megi sitja eilíflega fyrir Guðs augliti. Lát miskun og sannleika varðveita hann.

8. Svo vil eg sýngja lof þínu nafni eilíflega, þá eg greiði mín heit dag eptir dag.

62. SÁLMUR.

Trúast ens aðþrengda.

Til hljóðfærameistarans, fyrir Jedútún. Sálmur Davíðs.

GUÐS eins bíður mín sál í kyrrþey; frá honum kemur mitt frelsi.

2. Hann einn er mitt bjarg og mitt frelsi og mitt vígi, svo eg skal ekki mikið bifast!

3. Hversu leingi miðið þèr allir á einn mann, viljið hann sundur merja, eins og vegg, sem hallast, eins og múr, sem niður brotinn verður?

4. Þeir hugsa að eins um að hrinda honum niður frá hans hæð. Þeir hafa geðþekkní á lygi; þeir blessa (tala fagurt) með munninum, og formæla í hjartanu. Málhvöld.

5. Mín sál! vertu samt kyrr-lát fyrir Guði, því frá honum kemur mín von.

6. Hann einn er mitt bjarg og frelsi, mitt vígi; eg mun ekki bifast!

7. Hjá Guði er mitt frelsi og heiður, bjarg míns styrkleika; Guð er mitt hæli!

8. Reiddu þig ætíð á hann;

mitt fólk! útausið yðar hjarta fyrir hans augliti; Guð er vort hæli.

9. Mannanna börn eru ekkert, tál (eru) þeir dauðlegu, á meta-skálinni reynast þeir léttari en hegómi.

10. Reiðið yður ekki á ofbeldið, og setið ekki ónýta von til rángfeinginna auðæfa; aukist yðar auður, þá snúið ekki hjartanu að honum.

11. Eitt orð hefir Guð talað, já, tvö hefi eg heyrt, að styrkurinn til heyri Guði,

12. Og þèr, Drottinn! til heyri miskunsemin. Því þú geldur sèr hverjum eptir hans verkum.

63. SÁLMUR.

Launingur til Guðs og helgidómsins.

Sálmur Davíðs, þá hann var í Júdeu eyðimörk.

DROTTINN, þú ert minn Guð! þín leita eg árla, mína sál þyrstir eptir þèr; mitt hold lángrar til þín, í þurru og hrjóstugu landi, þar sem ekkert vatn er.

2. Þá mæni eg til þín í helgidóminum, að eg sjái þinn veg og þína dýrð.

3. Því þín miskun er betri en lífið; mínar varir skulu vegsama þig.

4. Eg lofa þig þá daga míns lífs; í þínu nafni upplypti eg mínum höndum.

5. Eins og af feitri máltíð mun mín sál mettast, og með fagnandi vörum minn munnur lofa þig.

6. Þegar eg minnst þín á minni sæng, þá vil eg hugsa til þín í þeirri laungu nætur vöku,

7. Því þú ert mín hjálp, og undir skugga þinna vængja fagna eg.

8. Mín sál hángir við þig; þín hægri hönd styður mig.

9. En þeir, sem vilja afmá mitt líf, þeir munu sjálfir komast niður í jafdarinnar dýpt.

10. Þeim mun verða tvístráð með sverði. Þeir munu verða refanna hlutskipti.

11. En konungurinn mun gleðjast í Guði, og hver, sem við hann sver, mun hælast um, þegar þeirra munnur, sem tala lygi, verður aptur bygður.

64. SÁLMUR.

Bæn móti órinum.

Til hljóðferameistarans. Sálmur Davíðs.

HEYR, ó Guð! mitt kvein, varðveit mitt líf fyrir óvinanna ógn!

2. Fel þú mig fyrir hóp hinna vondu, fyrir ráðstefnu hinna ránglátu,

3. Sem hvetja sína tungu sem sverð, og miða sínum örfum, heiptar orðum,

4. Að þeir hæfi þann ráðvand-a leynilega; þeir skjóta snögg-

lega á hann og hræðast það ekki.

5. Þeir staðfesta sig í sínu vonða athæfi; þeir ráðgast um að leggja snörur, og segja: "hver getur sæð þær?"

6. Þeir ígrunda hrekki, og framkvæma það, sem þeir hafa ígrundað, og sérhvers insta hjarta er vandlega lokað.

7. En Guð mun skjóta þá; fljót ör mun verða þeirra eyðilegging.

8. Sérhvern þeirra mun þeirra egin túnga fella; flýa munu allir þeir, sem á þá líta.

9. Allir menn munu hræddir verða, og kunngjóra Guðs verk, og viðurkenna, að þetta er Guðs verk.

10. Sá ráðvandi mun gleðjast í Drottni og reida sig á hann, og allir, af hjarta hreinskilnir, munu umhælast!

65. SÁLMUR.

Guðs gæzka og veldi.

Til Hljóðfærameistarans. Lofsálmur Davíðs.

ÞÚ, ó Guð! átt skilið trúnaðartraust og lofsaung á Síon! Þér skulu heitin greiðast.

2. Þú ert sá, sem heyrir bænir; til þín skal alt hold koma.

3. Syndasektin er orðin mærl of þung, fyrirgef þú vorar yfir troðslur.

4. Sæll er sá sem þú útvelur,

og lætur koma nálægt þér, svo hann megi búa í þínum forgardí. Ó! metta oss með unaðsemð þíns húss, þíns helga mustersis.

5. Dásamlega svarar þú oss í náð, vors frelsis Guð! Þú sem ert hæli allra þeirra, sem búa við jarðarinnar enda, ellegar langt í burtu við hafíð.

6. Hann festir fjöllin með sínum krapti, og umgirðir sig með mætti.

7. Hann stöðvar hafsins ólgu, bylgnanna æði og fólksins háreysti.

8. Og þeir, sem búa á útkjálkunum, óttast þín stórmerki. Þú lætur alt fagna, sem út geingur, bæði kvöld og morgna.

9. Þú heimsækir jörðina og auðgar hana. Þú gjörir hana mikið ríka. Guðs lækir eru fullir af vatni. Korn til býr þú mönnunum til handa, þegar þú svoléiðis hefir undir bíuið hana,

10. Vökvað hennar plógför, jafnað hennar akurreinar, bleytt hana með regnskúrum, blessað hennar gróða!

11. Þú krýnir árið með þinni blessan, og þín fótspor drjúpa af feiti,

12. Beitolandið í eyðimörkinni er feitt, og hæðirnar eru fögnuði umgyrtar.

13. Sléttlendið er þakið fæn-
aði, og dalirnir eru þaktir með
korni; alt fagnar og sýngur.

66. SÁLMUR.

Þakkilæti fyrir hjálp.

Lofsangur handa hljóðfærameistararum.

ÖLL jörðin fagni fyrir Guði;
sýngið lof til dýrðar hans
nafni, víðfrægið hans lof!

2. Segið við Guð: hversu
undarleg eru þín verk? vegna
þíns mikla veldis munu þínir
óvinir smjæðra fyrir þér.

3. Öll jörðin mun tilbiðja þig
og sýngja þér lof, þeir munu
sýngja lof þínu nafni. Málhvöld.

4. Komið hingat og sjáið Guðs
undur; furðanleg eru hans
verk meðal mannanna barna!

5. Hann gjörði hafið að þurr-
lendi; yfir ána geingu þeir á
fæti; þá glöddumst vèr í hon-
um.

6. Hann drottmar með sínu
veldi eilíflega; hans augu gæta
þjóðanna, svo að hinir mót-
þróafullu ekki skuli upphesja
sig. Málhvöld.

7. Þér fólk! lofið vorn Guð,
og látið lofgjörðina heyrast,

8. Sem hèlt vorri sálu við lífið,
og lét ekki vorn fót veiklast.

9. Því þú hefir prófað oss,
ó Guð! Þú hefir hreinsað oss,
eins og silfur verður hreinsað.

10. Þú hefir leitt oss í netið;
þú hefir lagt oss byrði á bak.

11. Þú hefir látið einn mann
ríða oss á höfði; vèr komum í
eld og vatn, en þú útleiddir
oss, svo vèr skyldum hressast.

12. Því vil eg með brennifórni
ganga í þitt hús;

13. Eg vil greiða mitt heit,
eins og mínar varir lofuðu, og
minn munnur talaði, þá eg var
í ángist.

14. Feitar brennifórni skal
eg færa þér, hrúta með rey-
kelsi; nautum og höfrum skal
eg fórna.

15. Komið! hlustið til! eg skal
segja frá, öllum yður, sem ótt-
ist Guð, hvað hann hefir gjört
fyrir mig.

16. Til hans kallaði eg með
mínum munni, og vegsama
hann nú með minni tungu.

17. Hefði eg haft ránglæti í
mínu hjarta, þá mundi Drott-
inn ekki hafa heyrt mig;

18. En Guð hefir heyrt til
mín; hann gaf gaum að raust
minnar bænar.

19. Lofaður veri Guð, sem
ekki burtskúfadi minni bæn,
og ekki dróg sína miskun í
hlè við mig.

67. SÁLMUR.

Lofsjörð Drottins.

Til saungmeistarans; á hljóðfæri. Lofsangur.

GUÐ veri oss miskunsamur,
og blessi oss; hann láti sitt
andlit lýsa yfir oss, málhvöld,

2. Að vèr megum þekkja þinn veg á jörðunni, og þitt frelsi meðal allra þjóða.

3. Þig lofar fólk, ó Guð! já, þig lofar alt fólk.

4. Þjóðirnar gleðja sig og fagna. Því þú dæmir þjóðirnar með réttvísi, og jarðarinnar þjóðum stýrir þú.

5. Þig lofa þjóðirnar, ó Guð! já, þig lofar alt fólk.

6. Landið gefur sinn gróða; Guð, vor Guð, blessar oss.

7. Já, Guð blessar oss, og öll jarðarinnar endimörk óttast hann.

68. SÁLMUR.

Sigurljóð.

Til hljóðfærameistarans. Lofsangur.

GUÐ taki sig upp; hans óvinir tvístrist, og þeir sem hann hata, flýi fyrir hans augliti.

2. Eins og reykurinn burtrekst, muntu burtreka þá; sem vax bráðnar fyrir eldi, munu þeir ógudlegu tortýnast fyrir Guðs augliti.

3. En þeir ráðvöndu munu gleðjast, þeir munu fagna og gleðjast fyrir Guðs augliti.

4. Sýngið Guði lof! vegsamið hans nafn! greiðið hans veg, þá hann fer um eyðimerkurnar! Drottinn er hans nafn, gleðjið yður fyrir hans augliti.

5. Guð er í sínum heilaga

bústað, faðir föðurlausra, og vernd ekknanna.

6. Guð lætur þá útlægu búa í húsinu (sinna fedra), og útleidir hina fjötruðu til nægta, en þeir þverbrotnu búa í þurru landi.

7. Guð! þegar þú fórst undan þínu fólk, þegar þú gekkst fram um eyði staði, málhvöld,

8. Þá skalf jörðin, og himinninn draup fyrir Guðs augliti, já, Sínaí fyrir Guðs, fyrir Ísraels Guðs augliti.

9. Ríkuglegt regn gafst þú, þinn arf (erfða fólk), þann þreytta staðfestir, þú.

10. Þínir skarar settust að í landinu, sem þú, ó Guð! af þinni gæzku hafðir aumíngjunum fyrirbúið.

11. Drottinn lætur þeirra tal hljóma, sem boða sigurinn í þeim mikla her.

12. “Herskaranna konungar flýa, þeir flýa, og húsmóðirin (hússins prýði) útbýtir herfangi.

13. Þegar þèr liggið í milli hjarðanna, þá eru dúfu vængirnir þaktir af silfri, og hennar fjadrir pentaðar gulli.

14. Þegar sá almáttugi tvístraði konungunum í landinu, var það snjóhvítt eins og Zalmon.”

15. Þèr Guðs fjöll! Basans

fjöll, þèr fjöll með mörgum tindum, Basans fjöll!

16. Hvers vegna lítið þèr, fjöll með mörgum tindum, öfundsamlega till þess fjallsins, hvar Guði þóknast að búa? Drottinn mun þó búa þar eilíflega.

17. Guðs vagnar eru tvisvar sinnum tíu þúsund, já, þúsund og aptur þúsund. Drottinn er meðal þeirra, eins og á Sínai í helgidóminum.

18. Þú stígur upp á hæðina, hefir hertekna menn með þèr, tekur við gáfum af mönnum; jafnvel þeir þverbrotnu, skulu búa hjá þèr, Drottinn Guð!

19. Lofaður sè Drottinn dag eptir dag! þó hann leggi á oss byrði, er Guð vor hjálp. Mállhvíld.

20. Þessi Guð er oss frelsis Guð, og Drottinn, vor herra, er frelsun frá dauðanum.

21. En Guð mun sannarlega merja höfuð sinna óvina, hvirfil þeirra, sem áfram halda í þeirra syndum.

22. Drottinn segir: frá Basan vil eg færa þá, flytja þá frá djúpi sjáfarins,

23. Svo þinn fótur megi vada í blóði, og túngur þinna hunda sleikja það úr óvinunum.

24. Þeir sáu þína inngaungu, ó Guð! míns Guðs, míns konungs inngaungu í helgidóminn.

25. Á undan geingu saungvararnir, þar eptir þeir, sem lèku á hljódfæri mitt á meðal meyanna, sem slóu trumbur.

26. Lofið Guð í söfnuðinum, lofið Drottinn, þèr, sem komnir eruð af Ísrael!

27. Þarna er Benjamín, sá yngsti sem drottinnar, Júdeu höfðingjar með sínum hópum, Sebúlons höfðingjar, Neftalí höfðingjar.

28. Þinn Guð býður þèr (Ísrael), að þú sèrt sterkur; styrk oss, ó Guð! eins og þú hefir gjört,

29. Frá þínu musteri í Jerúsalem! konúngarnir skulu færa þèr gáfur.

30. Ávíta þú dýrið í reirnum, uxanna flokk og fólksins kálfa, að þeir gefi sig upp með sínum silfur peningum. Tvístra fólkinu, sem hefir lyst til ofriðar.

31. Miklir höfðingjar munu koma frá Egyptalandi; Mórland mun skjótt útrètta sínar hendur til Guðs;

32. Þèr, ríki jarðarinnar, sýngið fyrir Guði, fagnuð fyrir Drottni,

33. Þeim, sem fer yfir hina gömlu himin-himna; sjá! hann sendir sína raust, þá völdugu raust.

34. Gefið Guði heiðurinn; hans hátign er yfir Ísrael, og hans veldi í skýunum.

35. Óttalegur ertu, ó Guð! í þínum helgidómi. Ísraels Guð gefur fólkinu makt og styrk. Lofaður veri Guð!

69. SÁLMUR.

Bæn móti óvinum.

Til hljóðfærameistarans; á liljuhljóðfæri.
Eptir Davíð.

GUÐ! frelsa mig, því vatnið þreyngir sèrinn að sálunni.

2. Eg er sokkinn niður í djúpt, botnlaust foræði, hvar eingin fótfasta er; eg er kominn í mikið djúpt vatn, og straumurinn geingur yfir mig.

3. Eg er þreyttur af að kalla; minn barki er hás, mín augu daprast, í því eg bíð míns Guðs.

4. Þeir eru fleiri en hárin á mínu höfði, sem mig hata án saka. Voldugir eru mínir óvinir, sem leitast við að afmá mig án orsaka; eg á að borga það, sem eg ekki rænti.

5. Guð þú þekkir mína heimsku, og mín synd er þér ekki hulin.

6. Lát þá ekki sneypast af því að sjá mín kjör, sem bíða þín. Ó Drottinn alsherjar! lát þá ekki vanvirðast fyrir mína skuld, sem leita þín, Ísraels Guð!

7. Því vegna þín ber eg

háðung; sneypa þekur mitt andlit.

8. Eg er orðinn framandi hjá mínum bræðrum, og ókunnugur börnum minnar móður.

9. Vandlæti fyrir þitt hús eyðileggur mig, og smán þeirra, sem þig smána, lendir á mèt.

10. Þegar eg grèt og fastaði, var gjört gys að mèt.

11. Þegar eg íklæddist sekk, varð eg þeim að athlátri (að orðskvið).

12. Þeir sem sitja í hliðinu tala um mig, og þeir kveða um mig, sem drekka áfeingan drykk.

13. En eg flý með mína bæn til þín, Drottinn! lát hana vera þér þóknanlega, ó Guð! eptir þinni mikilli miskunsemi. Bænheyr þú mig eptir trúfesti þíns frelsis.

14. Frelsa þú mig úr feninu, að eg ekki sökkti. Láttu mig losna frá mínum haturs mönnum, og úr því djúpa vatni.

15. Láttu ekki vatnsfallið ganga yfir mig, og ekki hylinn svelgja mig, og ekki pyttinn aptur ljúkast yfir mèt.

16. Bænheyr mig, Drottinn! því þín miskun er mikil; snú þínu augliti til mín, eptir mikilleik þinna miskunsemda.

17. Hyl ekki andlit þitt fyrir þjóni þínum, því eg er í ángist; flýttu þér! bæn heyrðu mig!

18. Vertu nálægt minni sálu, endurleys hana! frelsa mig fyrir minna óvina sakir.

19. Þú veizt mína smán og skömm og háðung; allir mínir mótstöðumenn eru þér opinberir.

20. Háðungin kremur mitt hjarta, eg dey; eg vænti með-aumkunar, en hún er ekki til, huggunar, en eg finn einga.

21. Þeir gefa mér gall að eta, og ef mig þyrstir, gefa þeir mér edik að drekka.

22. Þeirra matborð verði þeim að snöru, og þeirra friður að gildru.

23. Lát þeirra augu daprast, að þeir ekki sjái, og þeirra lendar ætíð vera óstyrkar.

24. Útaus þinni bræði yfir þá, og lát ákefð þinnar reiði ná þeim.

25. Þeirra hallir verði í auðn, og einginn búi í þeirra tjald-búðum!

26. Því þeir ofsækja þann, sem þú hefir slegið, og auka þess þínu, sem þú hefir sært.

27. Lát þá bæta sekt á sekt, og ekki komast til þíns rættlætis!

28. Lát þá verða afmáða af lífsins bók, og ekki tekna í tölu hinna ráðvöndu.

29. En mig, sem er aumur og harmþrúngin, mig upphefji þitt frelsi, ó Guð!

30. Þá mun eg lofa Guðs nafn með saung, og veggsama hann með þakkargjörð.

31. Það geðjast Drottni betur en uxi, betur en naut með hornum og klaufum.

32. Hinir aumu sjá það og gleðja sig, og þér sem leitið Guðs, yðar hjarta skal lifna við.

33. Því Drottinn heyrir þá fátæku og sína fanga fyrir-litur hann ekki.

34. Himin og jörð skal lofa hann, og alt sem úir og grúir þar inni.

35. Því Guð mun frelsa Sion, og uppbyggja Júdeu borgir, að menn búi í þeim og eigi þær,

36. Og niðjar hans þjóna munu erfa þær, og þeir, sem elska hans nafn, skulu búa þar.

70. SÁLMUR.

Bæn móti órinum.

Til hljóðferameistrans; af Davíð til endurninnfingar.

GUÐ! kom þú að frelsa mig! Drottinn! hraða þú þér mér til hjálpar.

2. Láttu þá sneypast og skammast sín, sem sitja um mitt líf! lát þá hörfa aptur og verða til skammar, sem vilja mér ilt!

3. Lát þá með sneypu hörfa aptur, sem kalla til mín: hó! hó!

4. Þá fagna og gleðjast í þér allir sem þín leita, þeir sem girnast þína hjálp, og segja ætíð: mikill er Guð!

5. Eg er aumur og fátækur. Guð flýttu þér til mín, þú ert mín hjálp og minn Frelsari, Drottinn! tef þú ekki.

71. SÁLMUR.

Bæn móti óvinum.

APIG, Drottinn! treysti eg; lát mig aldrei til skamm- ar verða!

2. Frelsa mig fyrir þitt rætt- læti, og losa mig; hneig þitt eyra til mín og hjálpa mér.

3. Vert þú mér klettavígi, sem eg geti ætíð flúið í. Þú hefir mér lofað liðsemd, því þú ert mitt bjarg og borg.

4. Minn Guð! losa þú mig úr hendi hins óguðlega, úr þess hendi, sem er ránglátur og undirokar;

5. Því þú ert mitt traust, Drottinn, Drottinn! þú ert mín von frá mínu úngdæmi.

6. Á þig reiddi eg mig stað- fastlega frá móðurlífi, þú drógst mig út af lífi minnar móður; um þig er ætíð minn lof- saungur.

7. Eg er mörgum sem við- undur, en þú ert mitt styrktar- traust.

8. Minn munnur er fullur af

þínu lofi, hvern dag af þinni vegsemd,

9. Útskúfa mér ekki í minni elli, og yfirgef mig ekki, þá eg hrörna.

10. Því mínir óvinir tala á móti mér, og þeir sem sitja um mitt líf, þeir bera saman sín ráð,

11. Og segja: Guð hefir yf- irgefið hann; eltið hann og grípið; einginn bjargar honum.

12. Guð, vertu ekki langt frá mér; minn Guð! flýttu þér að hjálpa mér.

13. Láttu þá sneypast og af- mást, sem sitja um mitt líf, láttu þá þekjast háðung og hneysu, sem leita minnar ó- gæfu.

14. En eg vil ætíð vona, og aldrei hætta að vegsama þig.

15. Minn munnur skal segja frá þínu rættlæti, hvern dag frá þínu hjálpraði, því eg veit einga tölu (þará).

16. Eg vil innganga (í must- erið) með míns herra, Drott- ins, lofgjörð; eg vil að eins hrósa þínu rættlæti.

17. Guð! þú hefir mentað mig frá barndómi, og alt til þessa, kunngjöri eg þínar dá- sendir.

18. En yfirgef mig þá ekki, ó Guð! í ellinni, gráhærðan, þáng- að til eg fæ kunngjört þinn mátt

þessari kynslóð, og þinn krapt allri þeirri, sem koma mun.

19. Því þitt réttlæti nær, ó Guð! í hæðina; þú, Guð, hefir gjört mikla hluti;

20. Hver er sem þú? þú hefir látið mig sjá marga raun og óhöpp; endurlífga mig aptur, og drag mig upp aptur úr jarðarinnar djúpi;

21. Gjör þú mig mjög stór-an, og umkringdu mig með huggun,

22. Þá mun eg og svo þakka þér með hörpuhljómi fyrir þína trúfesti, minn Guð! Eg skal leika fyrir þér á hörpu, þú Ísraels Heilagi.

23. Mínar varir skulu fagna, þegar eg leik á hljóðfæri fyrir þér, og mín sál, sem þú hefir endurleyst;

24. Líka skal mín tunga tala daglega þitt réttlæti, því þeir verða vanvirtir og mega skammast sín sem leita minnar ógæfu.

72. SÁLMUR.

Heillauskir fyrir konunginum.

Fyrir Salómon, eða: eptir Salómon.

GUÐ! gef konunginum þína dóma, og konungsins syni þitt réttlæti!

2. Þá dæmir hann þitt fólk með réttvísi, og þína aumu með sannsýni.

3. Láttu fjöllin og hæðirnar

færa frið fólkinu fyrir réttlætið.

4. Hann mun útvega þeim aumu rétt meðal fólksins; hann mun frelsa börn hins fátæka og sundur merja ofbeldismanninn.

5. Menn munu óttast þig meðan sólin skín og túnglið er til, frá kyni til kyns;

6. Hann mun niður koma, sem dökk yfir slegna velli, sem dropar, er væta jörðina.

7. Á hans dögum mun sá réttlæti blómgast, og mikill friður (vera), þángað til túnglið er ei meir.

8. Hann mun ríkja frá hafi til hafs, og frá ánni til landsins enda.

9. Honum skulu þeir lúta sem búa í eyðimörkinni, og hans óvinir munu duptið sleikja.

10. Konúngarnir í Tarsis og eyunum munu koma með gáfur; konúngarnir af Seba og Sebóa munu frambera gjafir;

11. Já, allir konúngar munu honum lúta, allar þjóðir honum þjóna.

12. Því hann frelsar hinn fátæka, sem kallar eptir hjálp, og þann auma, sem hefir eingann hjálpar mann.

13. Hann mun vægja lítilmaganum og þeim volaða, og bjarga lífi hinna snauðu;

14. Frá vèlum og ofríki mun hann frelsa þeirra sálar, og honum mun vera dýrmætt þeirra blóð.

15. Og hann skal lifa, og menn skulu gefa honum gull frá Sebea, og biðja ætíð fyrir honum, vegsama hann daglega.

16. Kornid mun standa þétt í landinu, á fjallatindum, í ávöxtunum mun hvína sem í Líbanonskógi, og menn í stöðunum uppvaxa, sem gras sprettur upp af jörðu.

17. Hans nafn skal verða eilíft; meðan sólin skín mun hans nafn ná til eptirkomendanna, fyrir hann munu allar þjóðir blessast og telja hann sælan.

18. Lofaður veri Guð, Drottin, Ísraels Guð! hann sem einn gjörir dásendarverkin,

19. Og lofað sè nafn hans dýrðar að eilífu. Öll jörðin fyllist af hans dýrð; amen, já, amen.

20. Endir bæna Davíðs, Ísaís-onar.

73. SÁLMUR.

*Kjör guðhræðtra og guðlausra.
Sálmur Asafs.*

JA, góður er Guð við Ísrael, við þá hrein hjörtuðu.

2. En það vantaði lítið á, að mínir fætur beygðu af leið, lítið á, að mér skrikaði fótur.

3. Því eg öfundaði þá dramblátu, þegar eg sá velgeingni hinna óguðlegu.

4. Því alt til dauðans hittir þá ekkert mótlæti, og líkami þeirra er vel mettaður.

5. Í mæðu rata þeir ekki, eins og aðrir menn, og plágast ekki, eins og aðrir dauðlegir.

6. Þeirra hálskedja er því drambsemi, og ofbeldi bera þeir á sèr, eins og skart.

7. Þeirra andlit er uppblógið af fitu, þeirra hjartans huxanir koma djarflega fram.

8. Þeir hæða, og kunnngjöra undirokun í sinni vonzku; frá hæðinni tala þeir niður fyrir sig.

9. Þeir hefja sinn munn mót himninum og þeirra tunga fer yfir jörðina.

10. Því snýr fólk sèr þar að, og bikarar, fullir af vatni, tæmast af þeim.

11. Og þeir segja: hvernig ætti Guð að vita það? er þekking hjá þeim ædsta (um það sem skedur á jörðu)?

12. Sjá þessa óguðlegu! þó auka þeir í eilífri ró sitt göss.

13. Til einskis hreinsaði eg sannarlega mitt hjarta, og þvodi mínar hendur í sakleysinu,

14. Þar eð eg plágast daglega,

og mín hegníng er til reiðu á hverjum morgni.

15. Segði eg: eg skal tala sem hinir, sjá! þá steypi eg í ógæfu kyni þinna barna,

16. Og eg ígrundaði til að skilja þetta, en það var mærfitt,

17. Þángað til eg gekk inn í Guðs helgidóm, og gaungæfði þeirra afdrif.

18. Sammarlega setur þú þá á hálfu; þú lætur þá falla niður í grunn.

19. Hversu sviplega tortýnast þeir! þeir fyrirfarast; þeir taka enda með skelfíng.

20. Eins og draumur, þá maður er vaknaður, eins munt þú, Drottinn! þegar þú vaknar, fyrirlíta þeirra mynd.

21. Þegar mitt hjarta ágráðist, og eg fann stíng í mínum nýrum,

22. Þá var eg heimskíngi og skynjaði ekkert; eg var sem skynlaus skepna fyrir þér.

23. Þó var eg þér sífellt trúr; þú hélzt mærf við þína hægri hönd.

24. Með þínu ráði muntu leiða mig, og þar eptir upptaka mig til dýrðar.

25. Hvern hef eg í himminum? og jafnt við þig gleðst eg við ekkert á jörðinni.

26. Þó að minn líkami og

hjarta vanmegnist, ertu samt, Guð! alla tíma mitt hjartans traust og hlutskipti.

27. Því sjá þú! þeir, sem hverfa frá þér, munu fyrirfarast. Þú afmáir alla þá, sem þér eru ótrúir.

28. Mærf er það fögnuður, að vera nálægt Guði. Á Drottin set eg mitt traust, svo að eg segi frá öllum hans verkum.

74. SÁLMUR.

Bæn, þú musterið var brotið.

Kennsluljóð eptir Asaf.

HVERS vegna, ó Guð! þú útskúfar (oss) eilíflega? hvers vegna brennur þín reiði yfir hjörð þíns haglendis?

2. Minstu þess safnaðar, sem þú forðum útvegaðir þér! þinnar erfðakynkvíslar, er þú endurleystir, Síons fjalls, hvar á þú bjóst.

3. Kom þú að sjá þá ævarandi eyðileggíngu! alt skemmur óvinurinn í helgidóminum.

4. Þínir óvinir grenja mitt í þinni samkundu, og setja sína síði fyrir síði.

5. Óvinurinn sèst hefja öxina hátt á móti træsins samangrónu greinum,

6. Og það, sem þar í var grafið, sundurslá þeir með breiðöxum og hömrum.

7. Þeir kasta eldi í þinn

helgidóm; þeir fella þíns nafns bústað, alt að jörðu.

8. Þeir segja í sínu hjarta: Látum oss uppræta þá alla. Þeir uppbrenna öll Guðs samkomuhús í landinu.

9. Vora síði sjáum vèr ekki; þar er einginn spámaður fram- ar, einginn á meðal vor sem veit: hversu leingi.

10. Hversu leingi, ó Guð! á mótstöðumaðurinn að fyrir- líta? Á óvinurinn að fyrir- líta þitt nafn eilíflega?

11. Hví dregur þú þína hönd, þína hægri hönd til baka? Dragðu hana út úr barm- um! eyðilegðu!

12. Guð er minn konungur frá fyrri tíðum, sem útvegadi mikið frelsi allri jörðunni.

13. Þú aðskildir hafid með þínum styrk; þú sundurbrauzt í vatninu óvættanna höfuð.

14. Þú marðir krókóðilanna höfuð, og gafst þá fólkinu í eyðimörkinni til fæðu.

15. Úr bjargskorum fram- leiddir þú læki og uppsprett- ur, og uppburkadir miklar ár.

16. Þér tilheyrir dagurinn, þér nóttin. Þú hefir fest ljós- in og sólina.

17. Þú settir öll takmörk jarðarinnar, sumar og vetur bjóst þú til.

18. Minnstu þessa: óvinurinn

smáanar Drottinn, og guðlausa þjóðin fyrirlítur þitt nafn.

19. Ofursel ekki sál þinn- ar turtildúfu villidýrum, og gleymdu ekki að eilífu aum- ingjanna lífi.

20. Líttu á sáttmálann, því landsins afkimar eru fullir af mörðingjanna bælum.

21. Lát þann lítilmótlega ei hverfa sneyptan heim aptur, lát þann, sem líður, og himn fátæka lofa þitt nafn.

22. Rís upp, ó Guð! stattu fyrir þínu máli. Minstu þeirrar háðungar, sem þér er dag hvern gjörð af heimsk- ingjanum.

23. Gleymdu ekki ópi þinna óvina, hávaða þinna mótstödu- manna, sem stígur æ hærra og hærra.

75. SÁLMUR.

Pakklieti. Guðs réttlætis dómur.

Til saungmeistarans; eptir lagi: "spill ekki." Ljóð Asafs.

VÉR þökkum þér, Guð! vèr þökkum þér, að þitt nafn er nálægt, menn segja frá þínum dásemdum.

2. "Þegar eg tek minn tíma, dæmi eg rétt.

3. Jörðin skelfur og allir hennar innbyggjendur; eg festi hennar stólpa." Málhvöld.

4. Fyrir því segi eg til þeirra drambsömu: verið ekki drembilátir; og til hinna ó-

guðlegu : verið ekki hnakkakertir!

5. Lyptið ekki hátt upp yðar höfðum; talið ekki svo þverúðarlega!

6. Því hverki frá austri nè vestri, ei heldur frá eyðimörkinni kemur upphefðin.

7. En Guð er sá, sem dæmir; hann niðurlægir þenna, upphefur hinn.

8. Því bikar er í Drottins hendi með ólgandi víni, vel blönduðu, og af því byrlar hann; alt að dreggjum skulu allir jarðarinnar óguðlegir sötra og drekka það.

9. Eg vil eilíflega kunnngjöra það og sýngja fyrir Jakobs Guði.

10. " Höfuð allra óguðlegra vil eg beygja (afhögga); en höfuð hinna ráðvöndu skulu upphefjast."

76. SÁLMUR.

Þakklæti fyrir sigur.

Til saungmeistarans; á hljóðfæri. Lofsaungur Asafs.

ALÞEKTUR er Guð í Júdeu, í Ísrael er hans nafn mikið.

2. Í Salem er hans tjaldbúð, og hans bústaður á Síon;

3. Þar sundurbraut hann bogans eldingar, skjöld, sverð og önnur hervopn. Málhvöld.

4. Dýrðlegur ertu, og veg-

samlegri en ræningja fjöllin.

5. Þeir dramblátu í hjarta voru rændir og sofnuðu til fulls, og einginn af hermönnum gat fundið sínar hendur.

6. Af þinni hótum, Jakobs Guð! fellu í djúpan svefn bæði þeir, sem voru á vögnum og hestum.

7. Óttalegur ertu! hver getur staðist fyrir þínu augliti, þegar þú reidist?

8. Frá himni læztu þinn dóm heyra; jörðin skelfdist og hljóðnaði við,

9. Þegar Guð bjó sig til dóms, til að frelsa þá hógværu á jörðu. Málhvöld.

10. Því manna reidi verður þér til vegsendar, þegar þú girðist þinni frekustu reidi.

11. Gjöríð heit, og greiðið það Drottni, yðar Guði, allir þér, sem eruð kríngum hann, færíð gáfur hinum óttalega.

12. Hann lækkar dramb höfðingjanna, og er konungum jarðarinnar óttalegur.

77. SÁLMUR.

Huggunar sálmur.

Til hljóðfærarmeistarans; fyrir Jedútún. Asafs saungur.

EG kalla til Guðs og bið; eg kalla til Guðs, og hann mun leggja við eyrað.

2. Á mínum mæðudegi leita eg Drottins; mín hönd er út rétt

á nóttunni, og þreytist ekki ; mín sál færirst undan huggun.

3. Eg huxa til Guðs og andvarpa, ígrunda, og minn andi vanmegnaðist. Málhvíld.

4. Þú heldur mínum augum vakandi ; eg er áhyggjufullur og tala ekki.

5. Eg huxa til fyrri daganna, og þeirra ára, sem fyrir laungu eru liðin.

6. Eg huxa til míns lofsaungs á nóttunni, og ígrunda í mínu hjarta, minn andi rannsakar :

7. Ætla að Drottinn útskúfi þá eilíflega, og hafi aldrei meir velpóknan á oss ?

8. Hefir hans miskun að eilífu feingið enda ? bregðast hans fyrirheit frá kyni til kyns ?

9. Hefir Guð gleymt sinni náð ? ellegar hefir hann falið sína miskunsemi með reiði ? Málhvíld.

10. Þá sagði eg : þetta er minn breiskleiki. Í hendi hins ædsta er að umbreyta þessu.

11. Eg vil minnast á verkin Drottins, já ! eg skal muna til undranna á fyrri tímum.

12. Eg skal yfirvega öll þín verk og huxa um þínar framkvæmdir.

13. Ó Guð ! heilagir eru þínir vegir ; hver Guð er svo mikill sem (vor) Guð ?

14. Þú ert sá Guð, sem gjör-

ir dásendarverkin ; þú hefir kunngjört þinn mátt meðal fólksins.

15. Þú frelsaðir þitt fólk með þínum sterka armi, Jakobs og Jóseps börn.

16. Vötnin sáu þig, Guð ! vötnin sáu þig og bifudust ; já ! undirdjúpin skulfu.

17. Skýin útheltu vatni ; í himminum tók undir af þrumunum ; þínar örfar flugu.

18. Reidarslög dunuðu í loptinu, eldingar upplýstu jarðríkið, jörðin skalf og nötraði.

19. Um hafið lá þín leið, og þinn stigur um mikið vatn, og þín spor sáust ekki.

20. Þú leiddir þitt fólk, eins og hjörð, með Mósis og Arons hendi.

78. SÁLMUR.

Aminning.

Kennsluljóð eptir Asaf.

MITT fólk, taktu eptir mín- um lærdómi ! beygið yðar eyru að tali minna vara !

2. Eg vil opna minn munn til ljóðmæla ; eg vil segja frá gömlum atburðum,

3. Sem vèr höfum heyrt og frètt, og vorir forfeður sögðu oss ;

4. Vèr skyldum ei dylja þá fyrir þeirra börnum, fyrir hinum komandi kynslóðum ; heldur kunngjöra Drottins stóru veg-

semd og hans styrkleik, og þau undur sem hann hefir gjört.

5. Því hann upp reisti sèr vitnisburð í Jakob og setti lög í Ísrael, sem hann bauð vorum forfeðrum að kunn-gjöra sínum börnum,

6. Svo að sú kynslóð, sem síðan kom, þau börn, sem skyldu fæðast, gætu vitað þau, og áptur sagt frá sínum börnum,

7. Að þau gætu sett sitt traust lit Guðs og ekki gleynt hans verkum, heldur varðveitt hans boðorð;

8. Og ei orðið sem þeirra feður, baldin og þverúðar full kynslóð, kynþáttur, sem ei staðfesti sitt hjarta, og hvers andi ekki var tryggur við Guð.

9. Efraíms börn, vel útbúnir bogmenn, hörfuðu á orustu-deginum.

10. Þau hældu ekki sáttmála Guðs, og hlíðruðu sèr hjá, að hlýðnast hans lögmáli.

11. Og þeir gleyndu hans verkum og dásemdum, er hann hafði látið þá sjá.

12. Fyrir augum fedra þeirra gjörði hann kraptaverk í öllu Egyptalandi og á Síoans völlum.

13. Hann klauf hafíð, og lét þá fara þar yfir, og hann bauð vatninu að standa sem vegg.

14. Hann leiddi þá á daginn með skýi, og alla nóttina með eldsins skini.

15. Hann sundurklauf klettana í eyðimörkinni, og gaf þeim að drekka eins og af stórum vatnsföllum.

16. Hann lét læki útrenna af kletti, og lét vatn niðurrenna sem ár.

17. Þó hældu þeir áfram að syndga gegn honum og egna til hinn ædsta í eyðimörkinni.

18. Og þeir freistuðu Guðs í sínu hjarta, þá þeir heimtu mat eftir sínu geði,

19. Og þeir töluðu gegn Guði; þeir sögðu: ætla Guð geti matborð reidubúið í eyðimörkinni?

20. Sjá! hann sló klettinn og þaðan spratt vatn, og lækurinn rann, mun hann og geta gefið brauð? mun hann geta útvegað sínu fólki kjöt?

21. Þetta heyrði Drottinn, og hann reiddist, og eldur tendraðist mót Jakob, og reiði æstist gegn Ísrael.

22. Því þeir trúðu ekki á Guð, og reiddu sig ekki á hans frelsi.

23. Þó að hann reði yfir skýunum að ofan til og upplyki himinsins portum,

24. Og lèti manna niðurrigna yfir þá til matar, og gæfi þeim himna fæðu.

25. Eingla brauð átu þeir ; næringu sendi hann þeim til mettunar.

26. Hann lét austanvind framfara undir himninum, og framleiddi sunnanveður með sínum styrkleik.

27. Og hann lét kjöti rigna yfir þá, sem ryki, og fljúgandi fuglum, sem hafsins sandi,

28. Og hann lét þessa detta mitt í þeirra herbúdir, alt um kring, meðal þeirra bústaða.

29. Og þeir átu og urðu mjög svo mettir ; hann lét þá fá það sem þá lysti ;

30. Þeir höfðu enn þá ei stýrt sinni girnd ; maturinn var enn nú í þeirra munni ;

31. Þá reisti sig Guðs reiði gegn þeim og deyddi þá sterkustu meðal þeirra, og drap Ísraels únglinga.

32. Eingu að síður syndguðu þeir enn, og trúðu ekki á hans kraptaverk.

33. Þess vegna lét hann þeirra daga líða í ónýtingsskap, og þeirra ár með skelfingu.

34. Þegar hann deyddi þá, leitðu þeir hans, snèru sèr og ákølluðu Guð skjótt.

35. Og þeir mintust þess, að Guð var þeirra bjarg, og sá ædsti þeirra endurlausnari.

36. En þeir tældu hann með

sínum vörum, og lugu að honum með sínum túngum.

37. Og þeirra hjarta hèkk ekki fast við hann, og þeir voru ekki stöðugir í hans sáttmála.

38. En hann er miskunsamur, fyrirgefur syndir, og afmáir ekki ; heldur stöðvar sína reiði, og hleypir ei fram öllu sínu geði.

39. Hann mintist þess, að þeir voru hold, og gustur, sem fer og kemur ei aptur.

40. Hversu opt egndu þeir hann til reiði í eyðimörkinni, og hrygðu hann í óbygðinni ?

41. Því þeir freistudu Guðs á ný, og löstudu þann heilaga Ísraels.

42. Þeir huxudu ekki til hans handar, ekki þess dags, þá hann leysti þá úr nauðunum,

43. Þá hann gjörði sín tákn í Egyptalandi, og sín undur á Sóans völlum,

44. Og snèri ánum í blóð, og þeim rennandi vötnum, svo þeir gátu ei drukkið úr þeim.

45. Hann sendi þeim flugur, sem bitu þá, hunda og froska, sem skemdu þá.

46. Hann gaf kornormum þeirra gróða, og eingisprettum þeirra erfíði.

47. Hann sló þeirra vintre með hagli, og þeirra mórberja trè með hreti.

48. Hann ofurgaf nautfænað þeirra haglinu, og þeirra smáfænað eldingunum.

49. Hann sendi móti þeim ákefð sinnar reiði, heipt, bræði og þreingingu, heilan skara af ógæfunnar sendiboðum.

50. Hann slepti lausri sinni reiði; hann sparadi þá ekki fyrir dauðanum, og gaf þeirra líf drepsóttinni.

51. Og hann deyddi alla frumburði í Egyptalandi, og styrkleik hans frumgróða í hans tjaldbúðum.

52. Og hann lét sitt fólk þaðan fara, sem fè, og fór með þá um eyðimörkina, sem hjörð.

53. Hann leiddi þá óhult, að þeir ekkert hræddust; en þeirra óvinir fólust í hafinu.

54. Hann leiddi þá til takmarka síns helgidóms, til þess fjallsins, sem hans hægri hönd hafði útvegað.

55. Og hann útrak heiðingjana frá þeim, og mældi þeim út landið, og lét Ísraels kynkvíslir búa í þeirra tjöldum;

56. En þeir freistuðu og egndu Guð til, hinn ædsta, og hældu ekki hans lagasetninga.

57. Þeir fèllu frá og viku af

leið, sem þeirra feður; þeir hrukku aptur sem svikull bogi.

58. Þeir uppegndu hann með sínum hæðum, og vöktu hans vandlaeti með líkneskjum skurdgoda sinna.

59. Þá Guð heyrði það, stygðist hann og stuggaði við Ísrael næsta mjög.

60. Því yfirgaf hann sinn bústað í Síló, þá tjaldbúð, hvar í hann hafði búið meðal manna.

61. Og hann lét hertaka sitt sterka fólk, og ofurseldi sína dýrd (tjaldbúðina) í óvina hendur.

62. Og hann lagði sitt fólk undir sverðið, og varð gramur sinni arfleifð.

63. Þeirra yngismenn svalg eldurinn, og meynarar kveindu ekki yfir því.

64. Þeirra prestar fèllu fyrir sverði, og þeirra ekkjur grètu ekki.

65. Þá vaknadi Drottinn eins og af svefni, eins og hetja, er kemur hress og glaður frá víninu.

66. Og hann rak sína óvini á flóttu, og gaf þeim eilífa smán;

67. Þá útskúfadi hann Jóseps tjaldbúð, og útvaldi ekki leingur Efraíms ætt.

68. Heldur útvaldi hann Júda ætt, Síons fjall, sem hann elskaði.

69. Og hann bygði sinn helgidóm, sem hinn háa himin, sem jörðina, er hann hefir gjört eilíflega fasta.

70. Og hann útvaldi Davíð, sinn þjón, og tók hann frá sauða húsunum.

71. Frá umönnun fyrir ánum tók hann hann, til að gæta Jakobs, síns fólks (halda til haga), og Ísraels, sinnar arfleifðar.

72. Og hann gætti hennar með hreinskilnu hjarta, og stýrði henni með sinni hyggilegu hendi.

79. SÁLMUR.

Bæn móti óvina æði.

Sálmur Asafs.

GUÐ! Heiðingjarnir eru komnir inn í þína arfleifð; þeir hafa saugað þitt heilaga musteri, og gjört Jerúsalem að steinhrúgu.

2. Þeir gáfu himinsins fuglum til fæðu lík þinna þjóna, og landsins villudýrum hold hinna guðhræddu.

3. Þeir útheltu þeirra blóði sem vatni, alt í kríngum Jerúsalem, og einginn var sá, sem jarðaði þa.

4. Vèr erum orðnir að háðung hjá vorum nábúum, að spotti

og athlátri hjá þeim, sem búa í kríngum oss.

5. Drottinn! hversu leingi viltu reiðast? mun þitt vandkæti brenna sem eldur eilíflega?

6. Heltu þinni grimd út yfir heiðingjana, sem ekki þekkja þig, og þau ríki, sem ekki ákalla þitt nafn.

7. Því þeir hafa eytt Jakob, og eyðilaggt hans bústað.

8. Minstu ekki á vorar fyrri misgjördir, hraðaðu þèr! kom þú oss á móti með þína miskun, því vèr erum mjög aðþreyngdir.

9. Hjálpa þú oss, Guð vors frelsis! vegna heiðurs þíns nafns; frelsa oss og fyrirgef oss vorar syndir, fyrir þíns nafns sakir.

10. Hví skyldu heiðingjarnir segja: hvar er nú þeirra Guð? Láttu það kunnugt verða meðal heiðingjanna fyrir vorum augum, að hefnd komi fyrir úthelt blóð þinna þjóna;

11. Lát kvein hinna herteknu koma fyrir þig; lát þá, sem eru dauðans börn, fyrir þinn sterka arm, halda lífi.

12. Og gjaltu vorum nágrönnum sjöfalt aptur í þeirra skaut þá forsmán, sem þeir hafa lastað þig með, Drottinn!

13. Og vèr, þitt fólk og hjörð

píns hagleendis, munum þakka þér eilíflega; frá kyni til kyns munum vèr kunngjöra þitt lof.

80. SÁLMUR.

Bæn um Ísraels varðveislu.

Til hljóðfærameistarans; á Sósanním Edút.
Sálmur eptir Asaf.

HEYR þú, Ísraels hirðir, þú, sem leiðir Jósep eins og hjörð, þú, sem hefir Kerúba fyrir háseti, sýndu þig dýrðlegan!

2. Votta þú þitt veldi, Efraim, Benjamín og Manasse, og kom oss til hjálpar.

3. Guð! láttu oss rétta við aptur, og lát þitt andlit lýsa; þá verðum vèr hólpnir.

4. Drottinn, Guð! alsherjar! hversu leingi reidist þú, þó þitt fólk bidji?

5. Þú fædir þá með harmabraudi, og þrefaldan tára mælir gefur þú þeim að drekka.

6. Þú gjörir oss að þrætuepli vorra nábúa, og vorir óvinir hæða oss sín á milli.

7. Guð alsherjar! lát oss rétta við aptur, og þitt andlit lýsa, að vèr verðum hólpnir!

8. Vínvið fluttir þú af Egyptalandi, rakst út þjóðirnar og plantaðir hann;

9. Þú ruddir landið fyrir hann, og læzt hann rótfestast, og hann uppfylti landið.

10. Fjöllin eru hulin með

hans skugga, og með hans greinum, sedrustrèn Guðs.

11. Hann útþandi sínar greinir til hafsins og sínar vínþrúgur til árinna, þ. e. Evfrat.

12. Hví hefir þú niður rífið girðinguna í kringum hann, svo að allir, sem fara fram hjá um veginn, plokka af honum?

13. Skógarins svín róta í kringum hann, og merkurinnar villidýr naga hann.

14. Guð alsherjar! snúðu þér við, littu niður af himni og sjáðu, og horf þú á þenna vínvið.

15. Verndaðu það, sem þín hægri hönd plantaði, og þann son, sem þú útvaldir.

16. Hann (vínviðurinn) er uppbrendur með eldi, hann er upphögginn; þeir tortýnast fyrir þínu hótandi augli.

17. Þín hönd sè yfir þeim manni, sem þín hægri hönd frelsaði, yfir þeim mannsins syni, sem þú valdir þér.

18. Þá munum vèr ekki víkja frá þér, lifga oss aptur, og vèr munum ákalla þitt nafn.

19. Drottinn, alsherjar Guð! láttu oss rétta við, og þitt andlit lýsa; þá verðum vèr hólpnir.

81. SÁLMUR.

Aminning að halda páska.

Til hljóðfærameistarans; eptir Gítit; eptir Asaf.

SÝNGIÐ með fögnuði fyrir Guði, vorum styrkleika! fagnid fyrir Jakobs Guði!

2. Hefjið lofsaunginn, skáid trumburnar og þau líflegu hljóðfæri og hörpu.

3. Blásið í lúdurinn, þegar túngl kemur og fyllist á vorum hátídis degi.

4. Því þetta er siður í Ísrael, boðorð Jakobs Guðs.

5. Þetta gjörði hann að reglu í Jósep, þá hann fór á móti Egyptalandi. Rödd þess, sem eg ekki þekki, kemur mér til eyrna.

6. Eg tók hans herðar undan byrðinni; hans hendur leystust undan körfunum.

7. Þú kallaðir í neyðinni, og eg frelsaði þig; eg bænheyrði þig frá (mínu) þrumuskýi; eg reyndi þig hjá Meribavatni. Málhvöld.

8. Heyr, mitt fólk! eg vil vitna þín á meðal; ó, að þú vildir heyra mig, Ísrael!

9. Einginn Guð útlendra sè þín á meðal; ei skaltu tilbiðja útlenda Guði!

10. Eg em Drottinn, þinn Guð, sem útleiddi þig af Egyptalandi; ljúk þínum munnnum vítt í sundur, og mun fylla hann.

11. En mitt fólk heyrði ekki mína raust, og Ísrael vildi ekki hlýða mér.

12. Svo ofurseldi eg þá þverúð þeirra hjartna, að þeir geingju eptir sínu eigin ráði.

13. Ó! að mitt fólk vildi heyra mig! að Ísrael vildi ganga á mínum vegum!

14. Þá skyldi eg innan skamms auðmýkja þeirra óvini, og snúa minni hendi mót þeirra mótstöðumönnum.

15. Þeir, sem hata Drottin, mundu þá fyrir honum hræsna en hamíngja (Guðs fólks) skyldi vara eilíflega;

16. Eg skyldi fæða það á hveitisfitu, og metta þig með hunangi af hellunni.

82. SÁLMUR.

Móti harðstjórum.

Sálmur As.ifs.

GUÐ stendur í Guðs söfnuði; hann heldur dóm meðal guðanna.

2. Hversu leingi viljið þér dæma rángt, og halda með þeim óguðlegu?

3. Látid lítilmagnann og þann föðurlausa ná rétti; útvegið réttvísi aumíngjanum og þeim fátæka.

4. Bjargið lítilmagnanum og hinum snauða; frelsið hann af hendi hins óguðlega.

5. En þeir þekkja það ekki, þeir skilja það ekki; í myrkrinu ganga þeir; því hrístist allur landsins grundvöllur.

6. Eg hefi sagt : þér eruð guðir, og þér eruð allir börn hins ædsta.

7. En þér skuluð samt deya sem menn, og falla sem aðrir höfðingjar.

8. Guð! stattu upp og dæmdu jörðina, því þú ríkir yfir öllum þjóðum.

83. SÁLMUR.

Bæn móti Ísraels óvinum.

Sálmasaungur Asafs.

GUÐ! þegi þú ekki, vertu ekki mállaus; haltu ekki kyrru fyrir, ó Guð!

2. Því sjá! þínir óvinir hafa hátt um sig, og þeir sem hata þig, upplypta sínum höfðum.

3. Þeir semja heimuglegar ráðagjörðir gegn þínu fólki; þeir ráðslaga móti þeim, sem þú verndar.

4. Þeir segja: komið! látum oss afná þá af þjóðanna tölu, að Ísraels nafns sè ei framar getið.

5. Þeir ráðslaga innbyrðis með eindrægni; móti þér innganga þeir sáttmála,

6. Tjaldbúdir Edómíta og Ísmaelíta, Móabíta og Hagaríta,

7. Gebalítar, Ammonítar og Amalekítar og Filistear, með innbyggjurunum í Týrus.

8. Assýría geingur í lið með þeim og ljær sinn arm börnum Lots. Mállhvíld.

9. Gjörðu við þá hið sama, sem við Midíaníta, sem við Sísera, sem við Jabín hjá Kíshons læk,

10. Sem voru eyðilagðir hjá Endór; þeir urðu að áburði fyrir jörðina.

11. Farðu með þeirra höfðingja eins og Óreb og Seeb, og sem Seba og Salmúna, alla þeirra fyrirliða,

12. Sem segja: látum oss taka Guðs bústaði.

13. Minn Guð! gjör þá sem ryk fyrir hvirfilvindi, sem agnir fyrir stormi!

14. Eins og eldurinn kveikir í skógi, og loginn brennir fjöllin,

15. Eins skaltu ofsækja þá með þínum stormi, og skelfa þá með þínum hvirfilbyl;

16. Uppfyltu þeirra andlit með skömm, að þeir leiti þíns nafns, Drottinn!

17. Lát þá sneypast og skelfast æ og ætið, skammast sín og tortýnast.

18. Þá munu þeir kannast við, að þú, Drottinn! einn, ert sá ædsti yfir allri jörðinni.

84. SÁLMUR.

Laugun til musterisins.

Til saungmeistarans; á Gítit; fyrir Kórasbörn.

HVERSU yndislegir eru þínir bústaðir, Drottinn alsherjar!

2. Mína sálu lángr innilega eptir Drottins forgarði; mitt hjarta og minn líkami fagnar fyrir þeim lifanda Guði.

3. Titlingurinn finnur sèr hús, og svalan hreiður, hvar hún geti lagt sína únga; við þitt altari, Drottinn alsherjar, minn konungur og minn Guð!

4. Sælir eru þeir, sem búa í þínu húsi; þeir geta sífelt lofað þig. Málhvöld.

5. Sæll er sá maður, hvers styrkleiki er í þèr, í hverra hjörtum hinir rétту vegir eru.

6. Þegar þeir gánga um sorgarinnar dal, umbreyta þeir honum í vatnsríka dæld, og haustregnið þekur hana með blessun.

7. Þeim eykst meir og meir kraptur, þángað til þeir sýna sig fyrir Guði á Sion.

8. Ó Drottinn, Guð alsherjar! heyr mína bæn, Jakobs Guð! Málhvöld. Snú til mín þínu eyra.

9. Guð! vor skjöldur, líttu niður og lít á ásýnd þíns smurða!

10. Því betri er einn dagur í þínum forgarði, en þúsund aðrir; heldur vil eg staðnæmast á þrepskildinum í húsi míns Guðs, heldur en búa í tjaldbúðum hins óguðlega.

11. Því Guð Drottinn er sól og skjöldur; Drottinn gefur

náð og heiður; hann synjar þeim um ekkert gott, sem fram gánga í ráðvendni.

12. Drottinn alsherjar! sæll er sá maður, sem treystir þèr!

85. SÁLMUR.

Bæn um ríkisins viðréttingu.

Til saungmeistarans; sálmur fyrir Kórasbörn.

DROTTINN! þú, sem áður varst miskunsamur þínu landi, þú hefir leitt heim Ísraels bandíngja.

2. Þú hefir burttekið misgjörð þíns fólks, þú hefir falið þess synd. Málhvöld.

3. Þú hefir lagt afsíðis alla þína reiði; þú hefir hætt ákefð þinnar bræði.

4. Snú þèr til vor, vor frelsis Guð! og slepp þinni óvináttu við oss.

5. Ætlar þú eilíflega að vera oss reiður? Viltu útþenja þína reiði frá kyni til kyns?

6. Viltu ei lifga oss aptur, að þitt fólk megi gleðja sig í þèr?

7. Drottinn! lát oss sjá þína miskun, og veit þú oss hjálp.

8. Eg vil heyra það, sem Drottinn talar, því hann talar frið til síns fólks og til sinna heilögu, einúngis að þeir ei hverfi aptur til heimskunnar;

9. Já, hans frelsi er þeim nálægt, sem hann óttast; svo skal þá dýrðin búa í voru landi.

10. Miskun og trúfesti munu mæta hver annari; réttvísi og friður kyssa hvert annað;

11. Trúfesti mun uppspretta af jörðinni, og réttlætið líta niður af himninum.

12. Drottinn mun og gefa blessan, og vort land gefa sinn ávöxt.

13. Réttlætið mun hann láta ganga fyrir augliti sínu, og láta það fara leiðar sinnar.

86. SÁLMUR.

Bæn hins móttatta.

Bæn Davíðs.

DROTTINN, hneig þitt eyra! bænheyr mig, því eg er aumur og fátækur!

2. Varðveit mína sál, því eg elska þig; frelsa þinn þjón, þú, minn Guð! þann sem reiðir sig á þig.

3. Drottinn! vertu mèt náðugur, því þig ákalla eg allan daginn;

4. Gleð sálu þíns þjóns, því til þín, Drottinn! upplypti eg minni sál.

5. Því þú, Drottinn! ert góður og fyrirgefur, og ert mjög miskunsamur þeim, sem þig ákalla.

6. Drottinn! snú þínu eyra til minnar bænar og gef gaum að raust minnar grátbeiðni.

7. Á minnar neyðar degi ákalla eg þig; því þú bænheyrir mig.

8. Einginn meðal guðanna er sem þú, Drottinn! og ekkert líkt þínum verkum.

9. Allar þjódir, sem þú hefir skapað, skulu koma og tilbiðja fyrir þínu augliti, Drottinn! og þær munu heiðra þitt nafn.

10. Því þú ert mikill, þú ert sá, sem gjörir dásemdarverk-in, þú ert sá eini Guð.

11. Kenn mèt, Drottinn! þinn veg, að eg gangi í þínum samleika; laga mitt hjarta, svo það óttist þitt nafn.

12. Eg skal þakka þér, Drottinn, minn Guð! af öllu hjarta, og heiðra þitt nafn eilíflega,

13. Því þín miskun við mig er mikil; þú frelsar mína sálu úr þeirri djúpu gröf.

14. Guð! þeir dramlátu rísa móti mèt, og ofbeldismanna-hópur situr um mitt líf, og þeir hafa þig ei fyrir augum.

15. En þú, Drottinn! ert miskunsamur og náðugur Guð, þelinnmóður og ríkur af miskun og trúfesti.

16. Snú þínu augliti til mín, og vertu mèt náðugur, ljá þínum þjóni þinn styrkleika, og frelsa son þinnar ambáttar.

17. Gjörðu tákni á mèt til góðs, að þeir, sem hata mig, geti sæð það og sneypst, að þú, Drottinn! hefir hjálpað mèt og huggað mig.

87. SÁLMUR.

Síons vegsemd.

Lofsangur fyrir Kórasbörn.

HENNAR (Jerúsalems) grundvöllur hvílir á því heilaga fjalli.

2. Drottinn elskar Síons hlið fram yfir alla Jakobs bústaði.

3. Dýrðlega er um þig talað, þú Guðs borg! Málhvild.

4. Eg vil minnast á Egyptaland og Babel meðal þeirra, sem þekka mig; sjá! það skal heita um Filistea og Týriska samt Mórlenska: þeir eru hér fæddir.

5. Og um Síon skal sýngið verða: þessi og hinn er hér fæddur, og sá æðsti mun það sanna.

6. Drottinn mun telja þá, þegar hann skrifar upp fólkið, og segja: þessi er fæddur hér. Málhvild.

7. Og þeir, sem sýngja, og þeir, sem dansa, munu segja: allar mínar uppsprettur eru í þér.

88. SÁLMUR.

Bæn ens sorgfulla.

Saugur fyrir Kórasbörn, að sýngja á víxl (leika á hörpu). Kennslujöð fyrir Heman Esrahíta.

DROTTINN, míns frelsis Guð! eg kalla á daginn, já, á nóttunni fyrir þér.

2. Lát mína bæn koma fyrir

þitt auglit; hneig þitt eyra til minnar grátbeiðni.

3. Því mín sál er mettt af óhöppum, og mitt líf hallast til grafar.

4. Eg er talinn með þeim, sem stíga niður í gröfina; eg em sem kraptalaus maður.

5. Eg reiknast með þeim dauðu, máttlaus, eins og þeir er liggja í gröfinni, sem þú ei frammar minnst, og sem eru þér úr hendi.

6. Þú hefir hrundið mér niður í djúpa gröf, í myrkur, í afgrunninn.

7. Þín reiði hvílir yfir mér, og þú þreyngir að mér með öllum þínum bylgjum. Málhvild.

8. Þú hefir fjarlæggt frá mér mína kunningja, þú hefir gjört mig þeim mjög viðurstygglegan; innilokadur kemst eg ekki út.

9. Mitt auga er dapurt af eynd; Drottinn! eg kalla til þín allan daginn, út til þín rétti eg mínar hendur.

10. Ætla þú gjörir dásemdir á þeim dauðu? ætla sálir þeirra önduðu upprísi, og lofi þig?

11. Mun þín miskun kunn-gjörast í gröfunum, og þín trúfesti í rotnuninni?

12. Munu þínar dásemdir

þekkjast í myrkrinu? eða þitt réttlæti í gleymskunnar landi?

13. Eg kalla nú til, þín, Drottinn! og mín bæn kemur árla fram fyrir þig.

14. Hví útskúfar þú minni sálu? Ó Drottinn! hví byrgir þú þitt auglit fyrir mér?

15. Frá æsku er eg vesæll, og dauðvona, eg ber þínar skelfingar, eg örvínglast.

16. Yfir mig er komin þín heipt; þínar hrellingar tortýna mér;

17. Þær umkringja mig allan daginn, sem vatn, þær slá gjör samlega hring um mig.

18. Þú færðir langt frá mér mína vini og stallbræður, mínir kunníngjar eru faldir í myrkri (ósýnilegir).

89. SÁLMUR.

Bæn fyrir Davíðs atlegg.

Kennsluljód eptir Ethan Esrahíta.

UM Drottins miskun vil eg eilíflega sýngja; frá kyni til kyns skal minn munnur kunngjöra þína trúfesti.

2. Því eg huxa: fyrir eilífd var þín miskun til; jafnsnemma sem himininn festir þú þína trúfesti, og sagðir:

3. “Eg gjörði sáttmála við minn útvalda, eg sór Davíð, mínum þjóni:

4. Eg vil staðfesta þitt sæði

eilíflega, og byggja þitt háseti frá kyni til kyns.”

5. Himmarnir játa þínar dásendir, Drottinn! og söfnuður hinna heilögu þína trúfesti.

6. Því hver í þeim háu skýum getur jafnast við Drottinn?

7. Hver er Drottinn líkur meðal gudanna barna? Guð er mjög óttalegur í leyndaráði hinna heilögu, og hræðilegur fram yfir alla, sem eru í kring um hann.

8. Ó, Drottinn, Guð! alsherjar hver er sem þú völdugur, Ó Drottinn! og þín trúfesti er alt í kringum þig.

9. Þú drottinnar yfir hafsins drambsemi; þegar þess bylgjur lypta sér upp, lægir þú þær.

10. Þú sundur mer hinn drambsama, eins og þann, sem deyddur er. Með þínum sterka armi tvístrar þú þínum óvinum.

11. Þér tilheyra himmarnir, þér jörðin, heimurinn, og það, sem í honum er; þú grundvallaðir hann.

12. Norður og suður skapadur þú; Tabor og Hermon gleðja sig við þitt nafn.

13. Þú hefir armlegg fullan af krapti. Þín hönd er sterk, þín hægri hönd er á lopti.

14. Réttur og réttvísi er festa þíns hásetis; miskun og sannleiki sífelt þér fyrir auglýsni.

15. Sæl er sú þjóð, sem þekkir lúðursins hljóm, Drottinn! hún geingur í ljósi þíns andlitis.

16. Í þínu nafni fagna þeir allan daginn, og af þinni réttvísi hrósa þeir sér.

17. Því þú ert prýðin þeirra styrkleika, og þín náð upplyptir vorum höfðum.

18. Frá Drottni er vor skjöldur, og frá Ísraels Heilaga vor konungur.

19. Þá talaðir þú til þíns Heilaga í einni sýn, og sagðir: eg hefi ætlað hetjummi hjálp, eg hefi upphafið þann útvalda af fólkinu.

20. Eg hefi fundið Davíð, minn þjón; eg hefi smurt hann með viðsmjóri (minni heilögu olíu).

21. Með honum skal mín hönd ávalt vera, já, minn armur skal styrkja hann.

22. Óvinurinn skal ekki þraungva honum, og ránglætisins sonur skal ei undiroka hann.

23. En eg skal sundurmerja hans mótstöðumenn fyrir hans augsýn, og slá þá, sem hann hata.

24. Og mín trúfesti og miskun skal vera með honum, og í mínu nafni skal hans höfuð upphefst.

25. Og eg vil útþenja hans hönd til hafsins, og hans hægri hönd til áнна (Evfrat og Tígris).

26. Hann mun ávarpa mig þannig: þú ert minn faðir, minn Guð, og míns frelsis klettur.

27. Já, eg vil gjöra hann að frumburði, þeim ágætasta meðal jarðarinnar konunga.

28. Eg vil varðveita honum mína miskun eilíflega, og minn sáttmáli skal vandlega vera haldin við hann.

29. Eg mun gjöra hans ætt lánngæða, og hans háseti sem himinsins aldur (daga).

30. Ef að hans niðjar yfirgefa mín lög, og ekki ganga í mínum réttindum,

31. Ef að þeir vanhelga mínar skikkanir, og halda ekki mín boðorð,

32. Þá mun eg refsa afbrotum þeirra með vendi, og þeirra misgjörðum með höggum,

33. En eg mun ekki frá þeim taka mína náð, og ekki láta þeim bregðast mína trygð.

34. Eg mun ekki vanhelga (rjúfa) minn sáttmála, og ekki umbreyta því, sem út er geingið af mínum vörum.

35. Eg sór einusinni við minn heilagleika: eg skal ekki ljúga að Davíð.

36. Hans niðjar skulu ætíð

viðvara, og hans háseti, sem sólin, fyrir mínu auglíti.

37. Eins og túnglið skal hann ætíð viðvara, og sem vitnið í skýunum er sannsögult.

38. En nú útskúfar þú honum og fyrirlítur; þú ert reiður þínum smurða.

39. Þú metur einskis sáttmálann við þinn þjón, og vanhelgar alt að duptinu hans kórónu.

40. Þú niðurrífur alla hans múrveggi, þú leggur kastala hans í auðn.

41. Allir, sem framhjá fara, ræna hann; sínum nábúum er hann orðinn að háðung.

42. Hægri hönd hans mótstöðumanna upphefur þú.

43. Þú gleður alla hans óvini. Þú lætur hans beitta sverð víkja, svo hann stentz ekki í stríðinu.

44. Þú gjörir enda á hans ljóma, og kastar hans háseti niður til jarðar.

45. Þú styttir hans æsku daga og þekur hann með skömm.

46. Hversu leingi, Drottinn! ætlar þú að fela þig? mun þín reiði ætíð loga sem eldur?

47. Minstu mín! hvað er lífið? til hvílíks hægóma skapadir þú öll manna börn?

48. Hver maður lifir, sem ekki sjái dauðann, sem geti fríað

sína sálu frá grafarinnar ofbeldi?

49. Drottinn! hvar er þín fyrri miskun, sem þú sórst Davíð við þinn sannleika?

50. Minnstu, Drottinn! á forsmán þinna þjóna, að eg ber í mínum barmi allar þær miklu þjódir,

51. Að þínir óvinir, Drottinn! spotta, að þeir spotta fótspor þíns smurða.

52. Lofaður veri Drottinn eilíflega! Amen! já, Amen!

90. SÁLMUR.

*Guðs náð er eilíf. Mannlegt líf skammvint.
Bæn um Guðs miskun.*

Bæn Mósis, þess Guðs manns.

DROTTINN! þú varst vort athvarf frá kyni til kyns.

2. Áður en fjöllin fæddust, og þú tilbjóst jörðina og heiminn, já, frá eilífið til eilíðar, ertu Guð.

3. Þú gjörir mannum að dupti og segir: komið aptur, þér manna börn!

4. Því þúsund ár eru fyrir þínum augum sem dagurinn í gær, þá hann er liðinn, og eins og næturvaka.

5. Þú burtskolar þeim; þeir eru sem draumur; á morgnana sem gras, er skjótt hverfur.

6. Á morgnana blómgast það og breytist, á kvöldin er það slegið og þurkað.

7. Því vèr tortýnumst í þinni reiði, og hrökkum undan þinni bræði.

8. Þú setur vorar misgjörðir þér fyrir augu, vorar heimuglegu syndir fyrir ljós þíns auglitis.

9. Því allir vorir dagar hverfa burt fyrir þinni reiði; vèr eyðum vorum árum eins og huxun.

10. Vorir æfi dagar eru sjötíu ár, og með sterkri heilsu áttatíu ár, og það þeirra hið kostulegasta er sorg og mæða, því þau líða skjótt, og vèr erum á flugi.

11. Hver þekkir styrkleika þinnar reiði, og þína bræði, eins og óttinn fyrir þér útheimtir?

12. Kenn oss svo að telja vora daga, að vèr verðum forsjálir.

13. Snú þér til vor, Drottinn! hversu leingi? aumkastu yfir þína þjóna.

14. Metta oss skjótt með þinni miskun, þá munum vèr fagna, og gleðja oss alla daga vors lífs.

15. Gleð oss nú eins marga daga, og þú hefir oss beygt, eins mörg ár, og vèr höfum sæð ógæfuna.

16. Lát þína þjóna sjá þitt verk, og þeirra börn þína dýrð.

17. Drottins, vors Guðs, góðgigni veri yfir oss, og staðfesti verk vorra handa, já, lát þér þóknast, að staðfesta verkin vorra handa!

91. SÁLMUR.

Farsæld þess, sem treystir Guði.

HVER sem býr undir varðveizlu hins æðsta, sá hvíllir óhult í skugga hins almáttuga.

2. Eg segi við Drottinn: þú ert mitt athvarf, og mitt vígi, minn Guð! á hvern eg treysti.

3. Því hann frelsar þig af snöru veiðimannsins, frá þeirri háskalegu drepsótt.

4. Með sínum fjöðrum mun hann skýla þér, og undir hans vængjum muntu finna hæli; hans trúfesti er skjöldur og brynja.

5. Þú munt ei hræðast næturinnar skelfingu, og ei þær örv-ar, sem fljúga á daginn,

6. Ekki þá drepsótt, sem fer áfram í myrkrinu, ei þá sótt, sem eyðileggur um hádegid.

7. Þó að þúsund falli þér til vinstri handar og tíu þúsund til hægri handar, þig nálgast það ekki.

8. Þú skalt að eins sjá það með augunum, og horfa á gjöld hinna óguðlegu.

9. Því þú, Drottinn! ert mitt athvarf; (svar annars) þann

æðsta hefir þú valið þér til varnar.

10. Þér mætir ekkert ilt, og eingin plága nálgast þína tjaldbúd.

11. Því hann mun bjóða þér sína eingla, að varðveita þig á öllum þínum vegum.

12. Á höndum bera þeir þig, að þú ei steytir fót þinn við steini.

13. Yfir ljón og eiturorma muntu gánga, og troða ofan á ljónsúnga og dreka (að ósekju).

14. Hann hefir fögnuð af mæ, því mun eg frelsa hann (segir Drottinn); eg vil upphofja hann, af því hann þekkir mitt nafn.

15. Hann mun ákalla mig, og eg vil bænheyra hann, eg er hjá honum í neyðinni; eg mun frelsa hann, og gjöra vegsamlegan.

16. Með lánglifi mun eg metta hann, og láta hann, sjá mitt hjálpræði.

92. SÁLMUR.

Lofsjörð og trúnaðartraust.

Lofsálmur á Sabbats degi.

ÞAD er fagurt, að þakka Drottni og sýngja lof þínu nafni, þú æðsti!

2. Að kunngjöra þína náð um morguninn, og þína trúfesti á næturnar,

3. Á tíu streingja hljóðfæri, Hígajon, með hörpum (ýmisleg hljóðfæri).

4. Því þú gleður mig, Drottinn! með þínum verkum; við verkin þinna handa vil eg gleðjast.

5. Hversu stór eru þín verk, Drottinn! mjög djúpar eru þínar huxanir.

6. Fávís maður þekkir þær ekki, og heimskínginn skilur þær ekki.

7. Þegar hinir óguðlegu grænka, sem grasið, og allir þeir blómgast, sem adhafast ránglæti, þá er það til þess, að þeir tortýnist að fullu og öllu.

8. Og þú, Drottinn! ert hár að eilífu.

9. Því sjá! þínir óvinir, ó Drottinn! þínir óvinir fyrirfarast, tvístrast allir, þeir sem rángt gjöra.

10. En þú munt upplypta mínu horni, sem einhyrningsins; eg er smurður með nýu viðsmjóri.

11. Og mitt auga mun með gleði sjá mína óvini, sem rísa móti mæ; af þeim vondu munu mín eyru frétta.

12. Sá ráðvandi mun grænka sem pálmaviður, sem sedrus-tré á Líbanon vaxa.

13. Þeir, sem eru gróðursettir

í Drottins húsi, munu grænka í vors Guðs forgarði.

14. Jafnvel í sinni elli skulu þeir bera ávöxt, hafa vökva og grænka,

15. Til að kunngjöra, að Drottinn, mitt vígi, er rættlátur, að í honum eru eingin rángindi.

93. SÁLMUR.

Lofgjörð Drottins.

DROTTINN er konungur, íklæddur hátign, Drottinn hefir íklædst, hann hefir girt sig krapti. Því er jörðin föst, svo hún bifist ekki.

2. Fast stendur þitt háseti frá upphafi; frá eilífið ertu til.

3. Vatnsföll upphefjast, Drottinn! vatnsföllin upphefja sína raust. Vötnin hefja nið sinna bylgna.

4. Voldugri heldur en þeirra vatna raust, heldur en hafsins öldur, er Drottinn í hæðinni.

5. Þinn vitnisburður (lög) er sannur; þínu húsi tilheyrir heilagleikans prýði, Drottinn! til daganna enda.

94. SÁLMUR.

Bæn á móti Ísraels óvinum.

Ó DROTTINN! hefndarinnar Guð, þú hefndarinnar Guð, opinbera þig dýrðlega.

2. Upphef þig, þú jarðarinn-

ar dómari. Endurgjald þú þeim dramblátu.

3. Hversu leingi eiga hinir óguðlegu, Drottinn! hversu leingi eiga hinir óguðlegu að gleðja sig?

4. Þeir útausa, þeir tala hörð orð, þeir stæra sig, allir, þeir sem rángindi að hafast.

5. Þitt fólk, ó Drottinn! merja þeir, og þína erfð þjá þeir.

6. Ekkjuna og hinn útlenda drepa þeir, og föðurlausa myrða þeir.

7. Og þeir segja: Drottinn sér það ekki, og Jakobs Guð tekur ei eptir því.

8. Gætið þó vitsins, jafnvel þér fávísu meðal fólksins, og þér keimskingjar! nær ætlið þér að verða hyggjur?

9. Mun sá ei heyra, sem eyr- að hefir plantað? mun sá ei sjá, sem augað hefir tilbúið?

10. Sá sem agar fólkið, mundi hann ekki hegna, sá sem kennir mönnunum skilning?

11. Drottinn þekkir manna huxanir, að þær eru hægomlegar.

12. Sæll er sá maður, sem þú agar, Drottinn! og sá, sem þú mentar í þínu lögmáli;

13. Að veita honum sviun á hinum vondu dögum, þángað til gröfin verður grafin þeim óguðlegu.

14. Því Drottinn mun ei sleppa hendinni af sínu fólki, og ekki yfirgefa sína erfð.

15. Því dómurinn mun hverfa aptur til réttvísi, og allir hreinskilnir munu honum fylgja.

16. Hver rís upp mín vegna, gegn hinum vondu? hver verður fyrir mig móti þeim, sem gjöra órétt?

17. Hefði Drottinn ei verið mín hjálp, þá mundi minna ávanta, að mín sál byggi í kyrðinni.

18. Þegar eg huxaði: nú rasar minn fótur, þá studdi mig, Drottinn! þín miskun.

19. Þegar margar hugarhrellingar voru í mínu hjarta, hrestu þínar hugganir mína sálu.

20. Mundi hið skaðsamlega háseti hafa samfélag við þig? eða sá ofbeldismaður, sem þverskallast við lög og rétt?

21. Hópum saman gjöra þeir árásir lífi hins ráðvanda, og saklaust blóð fordæma þeir.

22. En Drottinn er mín örugg borg, minn Guð er mitt vígi.

23. Hann lætur þeirra ránglæti hverfa aptur og yfir þá koma, og hann mun afmá þá vegna þeirra vonzku. Já, Drottinn, vor Guð, mun afmá þá.

95. SÁLMUR.

Menn eiga að lofa Guð og hlýða honum.

KOMUM! látum oss fagna fyrir Drottni, gleðjum oss frammi fyrir bjargi vors frelsis!

2. Látum oss með þakkar-gjörð koma fyrir hans auglit, með saung fagna frammi fyrir honum!

3. Því Drottinn er mikill Guð og voldugur konungur yfir öllum gudum.

4. Í hans hendi eru jarðarinnar fylgsni, og fjallanna audur er hans.

5. Hans er hafid, því hann gjörði það, og hans hendur tilbjúggu þurlendið.

6. Komid! látum oss framfalla og tilbiðja, látum oss beygja knè fyrir Drottni, vorum skapara!

7. Því hann er vor Guð og vèr erum fólk hans haglendis og hjörd sem hans handar.

8. Ó! að þèr í dag vilduð heyra hans raust! forherðið ekki yðar hjörtu, sem í Meríba, eins og á freistíngarinnar degi í eyðimörkinni,

9. Hvar yðar fedur freistudu mín, reyndu mig, þó þeir sæu mín verk.

10. Fjörutíu ár stríddi eg við þessa kynslóð, og eg sagði: þeir eru það fólk, sem fer vilt

með sínu hjarta, og þeir þekkja ekki mína vegu.

11. Því sór eg í minni reiði: þeir skulu aldrei innganga til minnar hvíldar.

96. SÁLMUR.

Áminning að lofu Drottinn.

SÝNGIÐ Drottni nýan saung! sýngi öll jörðin Drottni!

2. Sýngið Drottni og lofið hans nafn, kunnngjörð hans hjálp dag eptir dag;

3. Segið frá hans dýrd meðal þjóðanna, frá hans dásemdum meðal als fólks.

4. Því mikill er Drottinn, og mjög loflegur; óttalegur er hann fram yfir alla guði.

5. Því allir guðir þjóðanna eru skurðgod, en Drottinn gjörði himnana.

6. Hátign og ljómi eru fyrir hans augsyn, heiður og vegsæmd í hans helgidómi.

7. Greiðið Drottni, þér þjódir! greiðið Drottni heiður og lof.

8. Greiðið Drottni heiður hans nafus, framberið gáfur, og komið í hans forgarð.

9. Niður kastið yður fyrir Drottinn í helgum skríða, skjálfi fyrir hans augliti öll jörðin.

10. Segið meðal heiðingjanna: Drottinn er konungur; því er jörðin föst, svo hún bifist ei;

hann dæmir þjóðirnar með réttvísi.

11. Himnarnir gleðjist, og jörðin fagni, hafid þjóti upp, og alt það, sem í því er;

12. Földin gleðji sig, og alt sem á henni er, já, öll trè skógarins fagni

13. Fyrir Drottins augliti, því hann kemur, kemur til að dæma jörðina; hann mun dæma jarðrikið með réttvísi, og þjóðirnar með sinni sannsýni.

97. SÁLMUR.

Lofgjörð Drottins.

DROTTINN er konungur, jörðin gleðji sig; þær mörgu eyarnar fagni.

2. Ský og dimma eru alt í kríngum hann; réttur og réttvísi er festa hans hásetis.

3. Eldur fer fyrir honum, og tortýnir alt um kríng hans óvinum.

4. Hans eldingar upplýsa jarðrikið; jörðin sèr það og bifast.

5. Fjöllin bráðna sem vax fyrir Drottins augsyn, fyrir augsyn hans, sem drottnar yfir allri jörðinni.

6. Himnarnir kunnngjöra hans réttlæti, og allar þjódir sjá hans dýrd.

7. Sneypast skulu allir þeir, sem dýrka líkneskjur, sem stæra sig af skurðgodum.

8. Hann tilbiðja allir guðir; Sion heyrir það og gleðst; Júdeu dætur (borgir) gleðjast við þína dóma, Drottinn!

9. Því þú, Drottinn! ert sá ædsti yfir allri jörðunni; þú ert mjög upphafinn yfir alla guði.

10. Hatið hið illa, þér, sem elskið Drottinn! hann varðveitir sálir sinna heilögu; af hendi óguðlegra mun hann frelsa þá.

11. Ljós tendrast þeim réttláta, og gleði þeim hreinskilnu af hjarta.

12. Gleðjið yður í Drottni, þér réttlátu! og vegsamið hans heilaga nafn.

98. SÁLMUR.

Lofsjörð Drottins.

SÝNGIÐ Drottni nýan saung! því hann hefir gjört dásendarverk. Hans hægri hönd frelsaði, og hans heilagi armleggur.

2. Drottinn kunngjörði sitt frelsi; fyrir fólksins augum opinberaði hann sitt réttlæti.

3. Hann mundi til sinnar miskunar og trúfesti við Ísraels hús; öll jarðarinnar endimörk sáu frelsi vors Guðs.

4. Fagni fyrir Drottni öll jörð; sýngið og fagnið og dansið.

5. Leikið fyrir Drottni á hörpu, á hörpu með saung.

6. Meður lúðrum og trumbu-hljóm fagnið fyrir konunginum, Drottni.

7. Hafið þjóti upp og alt, sem í því er, jarðrikið og þeir, sem þar búa.

8. Árnar klappi lófum saman; öll fjöllin fagni með

9. Fyrir Drottins augliti, því hann kemur til að dæma jörðina. Hann mun dæma jarðrikið með réttvísi, og fólkíkið með sannsýni.

99. SÁLMUR.

Lofsjörð Drottins.

DROTTINN ríkir, þjóðirnar skjálfa; hann situr á kerúbunum, jörðin hristist.

2. Drottinn er mikill á Sion, og upphafinn yfir allar þjóðir.

3. Menn vegsami þitt nafn, hið mikla og óttalega (heilagur er hann),

4. Og vegsemd konungsins, sem elskar réttindi; þú verndar sannsýni; réttindi og réttvísi iðkar þú í Jakob.

5. Vegsamið Drottinn, vorn Guð, og niðurkrjúpið á hans fótskör! hann er heilagur!

6. Móses og Aron, hans prestur, og Samúel, sem ákalladi hans nafn, þeir kölluðu til Drottins, og hann bænheyrdi þá.

7. Í skýstólpanum talaði hann við þá; þeir varðveittu hans

boðorð, og þá setninga, sem hann gaf þeim.

8. Drottinn, vor Guð! þú bænheyrdir þá, þú Guð! fyrirgafst þeim, jafnvel þó þú refsaðir þeim fyrir þeirra breytni.

9. Upphefjið Drottin, vorn Guð! og niðurkrjúpið fyrir hans heilaga fjalli! Því heil-agur er Drottinn, vor Guð.

100. SÁLMUR.

Lofgjörð Drottins.

Lofsálmur.

ÖLL veröldin fagni fyrir Drottni! Þjónið Drottni með fagnadi.

2. Komið fyrir hans augsyn með gleði!

3. Viðurkennið, að Drottinn sè Guð; hann hefir skapað oss, og vèr erum hans, hans fólk og sú hjörð hans haglendis.

4. Gángið inn um hans andyri með þakkargjörð, inn á hans forgarð með lofgjörð; þakkið honum, vegsamíð hans nafn!

5. Því góður er Drottinn, eilíf hans miskunsemi, og frá kyni til kyns hans trúfesti.

101. SÁLMUR.

Góð áform kóngsins.

Davíðs ljóð.

UM góðsemi og réttvísi vil eg sýngja; fyrir þèr, ó Drottinn! vil eg leika.

2. Eg vil taka eptir vegi hinna ráðvöndu, þá kemur þú til mín;

eg vil framganga í ráðvendni míns hjarta innst í mínu húsi.

3. Ekkert ilt verk vil eg setja mèr fyrir augsyn; yfirtroðslur hata eg. Þær skulu ei við mig festast.

4. Óheilt hjarta skal víkja frá mèr; þann vonda vil eg ekki þekkja.

5. Hvern, sem rægir sinn náúnga leynilega, vil eg afná; hinn drambsama og hrokafulla þoli eg ekki.

6. Mín augu skulu leita eptir þeim trúföstu í landinu, að þeir búi hjá mèr; hver sem geingur á ráðvendnis vegi, hann skal verða minn þjón.

7. Sá, sem aðhefst pretti, skal ekki vera í mínu húsi; hver, sem talar lygi, skal ekki standast fyrir mínum augum.

8. Hvern dag vil eg afná allan óguðlegleika í landinu, útryðja úr Drottins borgum öllum þeim, sem iðka rángindi.

102. SÁLMUR.

Bæn um Jerúsalems endurbýggingu.

Bæn þess þjáða manns, sem djúpt beygður úteys sínu kveini fyrir Drottni.

DROTTINN! heyr mína bæn, og lát mína grátbeidni koma fyrir þig.

2. Byrg ekki þitt auglit fyrir mèr á neyðarinnar degi; hneig þitt eyra til mín, þá eg kalla; flýttu þèr að bænheyra mig!

3. Því mínir dagar eru horfnir sem reykur, og mín bein eru brunnin eins og kol.

4. Mitt hjarta er þjád og þornað sem gras; því gleymi eg að eta mitt brauð.

5. Sakir míns kveins og andvarpa loða beinin við hörund mitt.

6. Eg em líkur orðinn (fuglinum) pelíkan á eyðimörku; eg er sem náttugla í auðninni.

7. Eg vaki (á nóttunni), og er sem einmana fugl á húspekju.

8. Hvern dag niða mig mínir óvinir, og þeir, sem æða gegu mèr, sverja við mig (eins og eitthvað ilt).

9. Því öskuna et eg sem brauð, og minn drykk blanda eg með tárur,

10. Vegna þinnar stygðar og reiði; því þú upphófst mig og þú niðurfleygðir mèr.

11. Mínir dagar eru sem útþaninn skuggi, og eg visna sem gras.

12. En þú, ó Drottinn! varir eilíflega, og þitt nafn frá kyni til kyns.

13. Þú munt upprísa, þú munt miskuna þig yfir Síon! því tími er kominn, að þú sýnir henni náð; stundin er komin.

14. Því þínir þjónar elska Síons steina, og þeir aumkast yfir hennar ryk.

15. Þá munu þjóðirnar óttast Drottins nafn, og allir jarðarinnar Konungar þína dýrð.

16. Drottinn uppbyggir Síon, og sýnir sig í sinni dýrð.

17. Hann snýr sínu augliti til bæna hinna yfirgefna, og fyrir lítur ekki þeirra bæn.

18. Það verði skrásett fyrir niðjana, og það uppvoxandi fólk lofi Drottinn!

19. Því hann lítur niður frá hæð síns helgidóms; Drottinn lítur af himni til jarðar,

20. Til að heyra kvein bandingjans til að leysa börn dauðans,

21. Að þau megi kunngjöra í Síon Drottins nafn, og hans lof í Jerúsalem,

22. Þegar fólkid safnast saman, og ríkin til að þjóna Drottni.

23. Hann örpreytti á leiðinni minn krapt; hann stytta mína daga.

24. Eg sagði: minn Guð! tak mig eigi burt mitt á mínum dögum. Þín ár vara eilíflega.

25. Jörðina festir þú forðum, og himnarnir eru þín handaverk;

26. Þeir munu líða undir lok, en þú viðvarir; þeir munu eldast sem fat; þú skiptir um þá sem fat, og þeir um skiptast.

27. En þú verður hinn sami, og þín ár fá eingan enda.

28. Börn þinna þjóna munu búa (í landinu), og þeirra kyn mun staðfestast fyrir þínu augliti.

103. SÁLMUR.

Drottinn er réttlátur og náðugur Guð.

Sálmur eptir Davíð.

LOFA þú Drottin, sála mín! og alt hvað í mèr er, hans heilaga nafn!

2. Lofa þú Drottin, sála mín! og gleym ekki öllum hans velgjörningum,

3. Hans, sem fyrirgefur þér þína synd, og læknar þína veiki,

4. Sem leysir þitt líf frá gröfinni, krýnir þig með náð og miskun,

5. Sem mettar þína sál með gæðum, svo þú yngist upp sem örn.

6. Drottinn iðkar réttvísi og dóm til handa öllum undirkuðum.

7. Hann kunngjörði Móses sína vegi og Ísraels börnum sín verk.

8. Miskunsamur og náðugur er Drottinn, þolinmóður og ríkur af miskunsemi.

9. Hann mun ei ætíð ganga í rétt, ei heldur eilíflega geyma sína reiði.

10. Hann breytti ei við oss eptir vorum syndum, og end-

urgalt oss ei eptir vorum misgjörðum.

11. Heldur svo hátt sem himininn er yfir jörðinni, svo máttug var hans miskunsemi yfir þeim, sem hann óttuðust.

12. Svo langt sem austrið er frá vestrinu, fjarlægir hann frá oss vor afbrot;

13. Eins og faðirinn er börnunum líknsamur, eins er Drottinn miskunsamur þeim, sem hann óttast.

14. Því hann þekkir vort edli, hann man til þess, að vèr erum dupt.

15. Maðurinn, sem gras eru hans dagar; sem blómið á vellinum blómgastr hann.

16. Þegar vindurinn fer þar yfir, þá er það ei frammar til, og þess staður kannast ei frammar við það.

17. En Drottins miskun er frá eilífð til eilífdar yfir þeim, sem hann óttast, og hans réttlæti yfir hans barnabörnum,

18. Yfir þeim, sem halda hans sáttmála, og yfir þeim, sem muna til hans boðorda, svo að þeir hlýði þeim.

19. Drottinn hefir sett sitt háseti fast á himnum, og hans konungsdæmi drottunar yfir öllu.

20. Lofið Drottin! þér hans einglar, þér völdugu hetjur sem

framkvæmið hans boð, þèr, sem hlýðið raustu hans orðs.

21. Lofið Drottin! þèr, allar hans hersveitir, þèr hans þjónar, sem gjörið hans vilja.

22. Lofið Drottin! þèr, öll hans verk á öllum stöðum hans herradæmis. Mín sál! lofa þú Drottin!

104. SÁLMUR.

Lofgjörð skaparans.

LOFA þú Drottin, sála mín! Drottinn, minn Guð! þú ert mjög mikill, þú hefir íklætt þig hátign og dýrð.

2. Hann klæðir sig í ljós eins og annað fat; hann útþenur himininn eins og tjald.

3. Hann gjörir hvelfingar af vatni á sínum sal, hann hefir skýin fyrir vagna, og fer á vindarins vængjum.

4. Hann hefir vindana sem sína eingla, eldslogana sem sína þjóna.

5. Hann festi jörðina á hennar grundvelli, svo hún fer ei úr skorðum að eilífu,

6. Með hafinu hafðir þú hulid hana, eins og með fati, vatnið náði upp yfir fjöllin.

7. En þegar þú hastaðir á þau, þá flúðu þau; fyrir þinni þrumuraust hlupu þau fljótt í burt.

8. Fjöllin hófust upp, dalirnir

sukku niður, þángað sem þú festir þá.

9. Takmark settir þú þeim (vötnunum), sem þau ei máttu yfirfara, svo þau ekki aptur skyldu byrgja jörðina.

10. Þú lætur uppsprettur úthella sér í læki; þeir renna milli fjallanna.

11. Þeir gefa drykk öllum villi dýrum skógarins; þar svala sér skógarins asnar.

12. Hjá þeim búa himinsins fuglar og sýngja í greinum trjánna.

13. Hann vökvar fjöllin ofanad, landið mettast af ávexti hans verka.

14. Hann lætur grasið spretta fyrir fænaðinn, og jurtir mönnunum til nota, í því hann útleiðir brauð af jörðinni,

15. Og vín, sem gleður mannsins hjarta, svo hans andlit verður þar af hýrlegra en af viðsmjöri, og brauð, sem endurnærir mannsins hjarta.

16. Drottins trè mettast, Líbanons sedrusviður, sem hann plantaði,

17. Þar sem fuglarnir hreiðra sig; storkurinn, hvers bústaður furutrèn eru.

18. Þau háu fjöllin eru at-hvarf streingeitanna og klettskorurnar fjallmúsanna.

19. Hann skapadi túnglið til

merkis fyrir tilteknar tíðir, sólina, sem þekkir sína niðurgaungu.

20. Þú útbreiðir myrkrið, og þá verður nótt; þá fara út skógarins villudýr.

21. Ljónin sem öskra eptir bráð, og sem heimta sína fæðslu af Guði.

22. Sólin kemur upp, þau fara heim aptur, og liggja kyrr í sínu bæli.

23. Þá geingur maðurinn út að sínu verki og til sinnar vinnu alt til kvölds.

24. Hversu mikil eru þín verk, Drottinn! þú gjörðir þau öll með vísdómi; jörðin er full af þínum gæðum.

25. Þetta haf, stórt og vítt um sig, það er fult af ótal skepnum, smáum og stórum.

26. Þar um fara skipin, hvalfiskarnir, sem þú tilbjóst, til að leika sér þar í.

27. Þær vona allar á þig, að þú munir gefa þeim þeirra fæðu á sínum tíma.

28. Þegar þú gefur þeim, saman safna þær; þegar þú upplýkur þinni hendi, þá mettast þær af gæðum.

29. Ef þú byrgir þitt auglit, þá skelkast þær, ef þú tekur þinn anda frá þeim, þá deya þær, og hverfa til baka í duptíð aptur.

30. Þú útsendir þinn anda, þær skapast, og þú endurnýar mynd jarðarinnar.

31. Drottins vegsemd vari eilíflega! Drottinn gleðji sig við sín verk!

32. Líti hann til jarðarinnar, þá bifast hún; snerti hann fjöllin, þá rýkur úr þeim.

33. Eg vil sýngja fyrir Drottni, meðan eg lifi; eg vil leika fyrir mínum Guði, meðan eg er til.

34. Ó! að mitt tal mætti honum þóknast! eg vil gleðjast í Drottni.

35. Ó! að syndarar yrðu afmáðir af jörðunni, og þeir óguðlegu ei væru til. Mín sála, lofa þú Drottinn! halelúja! lofið Drottinn!

105. SÁLMUR.

Aminimúg.

ÞAKKIÐ þér Drottni, ákallið hans nafn! kunnjörðið hans verk meðal fólksins.

2. Sýngið fyrir honum! leikið fyrir honum! yrkið um allar hans dásemdir!

3. Hrósið yður af hans heilaga nafni! þeirra hjarta, sem leita Drottins, gleðji sig!

4. Leitið eptir Drottni og hans dýrð, leitið ætíð hans auglitis!

5. Munið til þeirra dásemda, sem hann hefir gjört, hans jar-teikna og dóma hans munns!

6. Þér niðjar Abrahams, hans þjóns, þér börn Jakobs, hans útvalda.

7. Hann, Drottinn, er vor Guð, á allri jörðinni hans dómar.

8. Hann man að eilífu til síns sáttmála, þess orðsins, sem hann hefir boðið, í þúsund kynþætti,

9. Þess sáttmála, sem hann gjörði við Abraham, og þess eiðs sem hann sór Ísaak.

10. Hann gjörði það að félagskap við Jakob, að eilífum sáttmála við Ísrael,

11. Og sagði: þér vil eg gefa Kanaansland, svo sem yður útlagða erfð.

12. Þá voru þeir enn þá lítill hópur, fáir og framandi í landinu,

13. Og þeir fóru frá fólki til fólks, og frá einu ríki til annarar þjóðar.

14. Hann leifði eingum að gjöra þeim skaða, og hegndi konúngunum þeirra vegna, og sagði:

15. Snertið ekki mína smurðu, og gjörið mínum spámönnum ekkert ílt.

16. Og hann kallaði hallæri inn í landið, og gjörði ónýtan allan matarforda.

17. Þá sendi hann mann á undan þeim; Jósep var seldur í þrældóm.

18. Þeir settu hans fætur í stökk, hann var lagður í járn,

19. Alt til þess tíma, þá hans orð rættist, þá Drottins tal sýndi hann prófadan,

20. Þá sendi konúngurinn og lét láta hann lausan; þjóðanna yfirdrottinari útleysti hann.

21. Hann setti hann herra yfir sitt hús, og drottnara yfir alt sitt göss,

22. Til að þvinga höfðingjana eptir hans vilja, og kenna vísdom hans öldúngum.

23. Eptir það kom Ísrael til Egyptalands, og Jakob lifði sem útlendingur í Hams landi.

24. Og hann gjörði sitt fólk mjög frjófsamt, og lét það verða fleira en þess óvini.

25. Hann snéri þeirra hjörtum, svo þeir hötuðu hans fólk, og breyttu svíksamlega við hans þjóna.

26. Hann sendi Móses, sinn þjón, Aron, sem hann hafði útvalið.

27. Þeir framkvæmdu meðal þeirra hans undur og tákn í Hamslandi.

28. Hann sendi myrkur og lét verða dimt, og þeir (Móses og Aron) voru ekki óhlýðnir hans orðum.

29. Hann snéri þeirra (Egyptzkra) vatni í blóð, og drap þeirra fiska.

30. Þeirra land úði og grúði af froskum alt inn í instu herbergi konúnganna.

31. Hann talaði, þá komu þar skorkvikindi; mý í öll þierra hèröð.

32. Hann gaf þeim hagl fyrir regn, eldsloga yfir þeirra land.

33. Hann feldi þeirra vínvið og fikjutrè, og sundurbraut trèn á hèruðum þeirra lands.

34. Hann talaði, þá komu eingisprettur og grasmaðkar óteljandi.

35. Og þeir uppátu alt gras í þeirra landi, og þeir átu allan ávöxt á þeirra ökrum.

36. Og hann drap alla frumburði í þeirra landi, frumgróðann af allra þeirra krapti.

37. Og hann útleiddi Ísrael með silfri og gulli, og einginn var hrumur í hans kynkvíslum.

38. Egyptaland gladdist þá þeir lögðu á stað, því ótti fyrir þeim var kominn yfir þá (Egypzku).

39. Hann útbreiddi ský til skjóls, og eld til að upplýsa nóttina.

40. Þeir beiddu; þá lét hann vaktelur koma, og mettaði þá með himnabrauði.

41. Hann upp lauk kletti, og þar rann út vatn; það flaut um þurra eyðistaði eins og á.

42. Því hann mundi til síns

heilaga orðs, og til Abrahams, síns þjóns.

43. Og hann útleiddi sitt fólk með gleði, sína útvöldu með fögnudi.

44. Og hann gaf þeim þjóðanna land, og þeir tóku undir sig fólksins erfíði,

45. Svo þeir skyldu halda hans rèttindi og varðveita hans lög. Hallelúja! Lofið Drottin!

106. SÁLMUR.

Endurminning forfedranna synda.

LOFIÐ Drottin! þakkið Drottin! því hann er góður, og hans miskunsemi varir eilíflega.

2. Hver getur sagt frá Drottins veldi? hver kunngjört alt hans lof?

3. Sælir eru þeir, sem halda lögin, iðka ætíð rèttvísina.

4. Minstu mín, Drottinn! eptir þinni velþóknun á þínu fólk.

5. Vitja þú mín með þitt frelsi, að eg sjái velgeingni þinna útvöldu, og gleðjist af gleði þíns fólks, og hrósi mèt af þinni erfð.

6. Vèr höfum syndgað með vorum forfedrum; oss hefir yfirsèst, og vèr höfum breytt óguðlega.

7. Vorir feður í Egyptalandi gáfu ei gaum að þínum dá-

sendum. Þeir hugleiddu ei þína miklu miskunsemi, heldur voru baldnir við hafid, við hafid rauða.

8. Þó bjargaði hann þeim fyrir síns nafns sakir, til að kunngjöra sitt veldi.

9. Og hann hastaði á rauða hafid, svo það varð þurt, og lét þá ganga um hafsins djúp sem auðn.

10. Og hann frelsaði þá af hendi ofsóknarmannanna, og losaði þá úr hendi óvinanna.

11. Og vatnið fól þeirra mótstöðumenn; einginn af þeim komst af.

12. Og þeir trúðu þá hans orði, þeir söngu hans lof.

13. Þó gleymdu þeir skjótt hans verkum, biðu ekki eptir hans ráðum.

14. Girnd vaknadi með þeim í eyðimörkinni, og þeir freistudu Guðs í óbygðinni.

15. Hann veitti þeim það, sem þeir girntust, en hann sendi sjúkdóm yfir þá.

16. Þeir hötudu við Móses í herbúðunum, við Aron, Drottins heilaga.

17. Jörðin opnaði sig, og svelgdi Datan og huldi hóp Abírams.

18. Og eldur tendraðist í þeirra flokki; loginn eyddi þeim óguðlegu.

19. Hjá Hóreb gjörðu þeir kálf, og tilbáðu þá steyptu líkneskju,

20. Og þeir höfðu skipti á sinni dýrð fyrir mynd nautsins, er etur gras.

21. Þeir gleymdu Guði, sínum frelsara, sem hafði gjört mikla hluti í Egyptalandi,

22. Kraptaverk í Hamslandi við hafid rauða,

23. Og hann ætlaði að afná þá, hefði ei Móses, hans útvaldi, bedið hann fyrir þá, til að snúa hans reiði frá því að tortýna þeim.

24. Og þeir fyrirritu hið æskilega land; þeir trúðu ekki hans orðum,

25. Og þeir mögluðu í sínum tjöldum, þeir lögðu ekki eyrad við Drottins raust.

26. Og hann upplypti sinni hendi á móti þeim, svo að þeir tortýndust í eyðimörkinni,

27. Og þeirra niðjar fellu meðal þjóðanna, og tvístruðust um löndin.

28. Og þeir skryddust fyrir Baal-Þeór, og þeir átu af fórnunum til þeirra dauðu (skurdgoða).

29. Og þeir egndu hann með sínu athæfi, og plága brauzt inn á þá.

30. Þá tók Píneas sig til, og hældi dóm, og plágummi linti,

31. Og honum var reiknað það til réttlætis frá kyni til kyns eilíflega.

32. Og þeir stygðu hann við Meriba vatn, og Móses mátti gjalda þeirra,

33. Því þeir særðu hans hjarta og hann talaði ógætilega með sínum vörum.

34. Þeir upprættu ekki þjóðirnar, eins og Guð hafði skipað þeim,

35. Heldur blönduðust saman við þjóðirnar og lærðu þeirra athæfi,

36. Og dýrkuðu þeirra skurðgod, og þau urðu þeim að snöru.

37. Og þeir fórnfærðu skurðgodunum sonu sína og dætur.

38. Og þeir útheltu saklausu blóði, sona sinna og dætra blóði, sem þeir fórnfærðu Kanaans skurðgodum, svo að blóðskuld kom yfir landið.

39. Og þeir flekkuðu sig með sínum verkum, og tóku fram hjá (Guði) með sínu athæfi.

40. Þá upptendraðist Drottins reiði gegn hans fólki, og hann fékk viðþjód á sinni erfð.

41. Og hann fékk þá þjóðunum á vald, og yfir þeim drottnuðu þeirra ofsóknarmenn.

42. Og þeirra óvinir þreyngdu að þeim, og þeir urðu auðmýktir undir þeirra hendi.

43. Opt frelsaði hann þá, en þeir egndu hann til með sínum áformum, og þeir hnigu niður (í eynd) fyrir þeirra misgjörninga sakir.

44. Samt leit hann til þeirra í þeirra nauðum, þegar hann heyrði þeirra kall.

45. Og hann mintist síns sáttmála, þeim til góðs, og hann iðraðist þess eptir mikilleik sinnar miskunar,

46. Og lét þá alla vorkenna þeim, sem hældu þeim her teknum.

47. Frelsa oss, Drottinn, vor Guð! og safna oss frá þjóðunum, svo vèr getum sungið þínu nafni lof, og hrósað oss af þinni lofgjörð.

48. Lofaður sè Drottinn, Ísraels Guð! frá eilífð til eilífðar, og alt fólk segi: Amen! Lofid Drottinn!

107. SÁLMUR.

Þakklæti fyrir útlaganna frelsi.

ÞAKKIÐ þèr Drottni! því hann er góður, því hans miskunsemi er eilíf.

2. Þetta segi þeir, sem af Drottni eru leystir úr óvina valdi (hendi).

3. Frá löndunum hefir hann samansafnað þeim; frá austri og vestri, frá norðri og frá hafinu.

4. Þeir fóru viltir á eyði-

mörkinni, á öræfaveginum ; stað, sem þeir gætu búid í, fundu þeir ekki.

5. Þeir voru húngraðir og þyrstir, þeirra sál vanmegnadist í þeim.

6. Og þeir kölluðu til Drottins í þeirra ángist ; hann frelsaði þá úr þeirra neyð,

7. Og hann leiddi þá á réttan veg, og þeir komu til þess staðar, sem þeir gátu búid í.

8. Þakki þeir Drottni fyrir hans miskun og fyrir hans dásemdir við manna börn ;

9. Því hann endurnærði ör magna sálir, og mettadi með gæðum húngradar sálir.

10. Þeir, sem sátu í myrkri og dauðans skugga, bundnir eynd og járnum,

11. Af því þeir voru óhlýðnir Guðs boðordum, og fyrirlitu ráð hins Hæsta,

12. Þess vegna auðmýkti hann með mótlæti þeirra hjörtu ; þeir fellu, og þar var einginn, sem hjálpaði.

13. Og þeir kölluðu til Drottins í sinni ángist, og hann frelsaði þá úr þeirra vandræðum.

14. Hann leiddi þá úr myrkriinu og dauðans skugga, og sundur sleit þeirra fjötura.

15. Þakki þeir Drottni fyrir hans miskunsemi og fyrir hans dásemdir við manna börn,

16. Fyrir það, að hann sundur braut eirhliðin, og sundur hjó járngrindurnar.

17. Þeir fávísir, þeir pláguðust fyrir sínar yfirtroðslur, og fyrir sinna misgjörða sakir.

18. Þá velgdi við öllum mat, og þeir voru nálægir dauðans dyrum,

19. Og þeir kölluðu til Drottins í sinni ángist ; úr þeirra neyð frelsaði hann þá.

20. Hann sendi sitt orð og læknaði þá og bjargaði þeim úr þeirra gröfum.

21. Þakki þeir Drottni fyrir hans miskun og fyrir hans dásemdir við manna börn,

22. Og fram beri þakkarfórn og kunngjöri hans verk með gleðisaung.

23. Þeir, sem á skipum fara út á hafid og gegna sinni sýslan á hinum stóru vötnum,

24. Þeir sjá Drottins verk og hans dásemdir á djúpinu.

25. Hann taladi, og þar kom stormviðri, sem hóf upp hafsinns bylgjur.

26. Þeir lyptust til himna, og sigu niður í djúpid, og þeim felst hugur í neyðinni.

27. Þeir hröktust um kríng og römbudu sem drukknaðir menn, og öll þeirra ráðdeild var þrotin.

28. Og þeir kölluðu til Drott-

ins í sinni ángist, og hann hjálpaði þeim úr þeirra nauðum.

29. Hann stöðvaði hinn mikla storm, og bylgjurnar þögnuðu ;

30. Og þeir glöddust, þegar lygndi, og hann leiddi þá að landi, eptir þeirra ósk.

31. Þakki þeir Drottni fyrir hans miskunsemi og hans dásemdir við mannanna börn,

32. Og vegsami hann á fólksamkomunni, og lofi hann á öldúngafundinum.

33. Hann gjörði árnar að öræfum og vatnsrennslið að þurlendi,

34. Frjófsamt land að sandauðn, fyrir vonzku sakir þeirra, sem þar bjuggu.

35. Hann gjörði öræfin að votlendi og þurlendið að vatnsrensli,

36. Og hann lét þá húngruðu búa þar, og þeir bygðu sér stað, sem þeir gætu búid í.

37. Og þeir sáðu akra, og þeir plöntuðu vingarða, og þeir báru ríkuglegan ávöxt,

38. Og hann blessaði þá, og þeir fjölguðu mjög, og fænaði þeirra fækkaði hann ekki.

39. En þeir minkuðu af þreynging, ógæfu og neyð.

40. Hann hafði út helt fyrirliðning yfir höfðingjana, og

lèt þá villast um öræfi, hvar einginn vegur er.

41. En hann lypti þeim fátæku upp úr þeirra eynd, og gjörði ættirnar sem hjarðir.

42. Þeir hreinskilnu sjá það og gleðja sig ; en allir ránglátir hljóta að loka sínum munni.

43. Hver hygginn er, hann sér þetta og tekur eptir Drottins miskunsemdum.

108. SÁLMUR.

Lofsálmur Davíðs.

REIÐUBÚIÐ er mitt hjarta, ó Guð! eg vil sýngja og fagna, og mín sál vill líka gleðjast.

2. Vakna upp, mitt hljóðfæri og harpa! eg vil vakna með morgunroðanum.

3. Þig vil eg vegsama, Drottinn! meðal fólksins, eg vil sýngja þér lof meðal þjóðanna.

4. Því þín miskunsemi nær til himins, og þín trúfesti til skýanna.

5. Upplýpt þér, ó Guð! yfir himnana, og þinni dýrd yfir alla jörðina,

6. Svo þínir elskulegu verði endurleystir; hjálpa þú með þinni hægri hendi og bænheyr oss.

7. Guð talaði í sínum helgidómi; þess vegna gleð eg mig,

eg vil skipta Sikem og mæla dalinn Súkot.

8. Gíleað til heyrir mèr og Manasse; Efraím er hlífð míns höfuðs. Júda er minn löggjafi,

9. Móab er mitt þvottaker; í Edom kasta eg mínum skóm. Yfir Filisteum vil eg hlakka.

10. Hver mun flytja mig í þann ramnbyggilega stað? Hver mun leiða mig til Edom?

11. Viltu ekki, ó Guð! sem útskúfaðir oss, og fórst ekki út með vorum her?

12. Veittu oss hjálp í neyðinni, því ónýt er hjálp manna!

13. Með Guðs (hjálp) skulum vèr vinna sigur (hreysti verk), og hann mun niðurtroða vora óvini.

109. SÁLMUR.

Bæn móti óvinum.

Til saungneistarans. Sálmur Davíðs.

GUÐ minn! sem eg vegsama, þegi þú ekki,

2. Því sá óguðlegi og hinn svikafulli, þeir hafa lokið upp sínum munn á móti mèr; þeir tala til mín með ljúgandi tungu.

3. Með hatursfullum orðum umkringja þeir mig, og stríða á móti mèr án saka.

4. Í staðinn fyrir að eg elskaði þá, stóðu þeir á móti mèr, og eg bað jafnan (fyrir þeim).

5. Þeir gjörðu mèr ilt fyrir gott; guldu hatur fyrir elsku.

6. Set þann óguðlega yfir hann, og Satan standi honum til hægri handar.

7. Frá dómi gangi hann sekur, og hans bæn verði að synd!

8. Hans dagar verði fáir, annar fái hans embætti;

9. Hans börn verði föðurlaus og hans kona verði ekkja!

10. Hans börn flakki um kring og sníki, og leiti sinnar nauðpurftar langt frá þeirra auðu bústöðum!

11. Okurkallinn nái í alt, sem hann á, og útlendir ræni hans erfiði!

12. Einginn sè sá, sem hafi elsku til hans, og einginn aumkist yfir hans munadarleysingja.

13. Niðjar hans verði upprættir; í öðrum lið verði þeirra nafn afmáð!

14. Hans fedra misgjörða skal minnst verða fyrir Drottni, og syndir hans móður ei verða afmáðar!

15. Þær skulu ætíð vera fyrir Drottni, og hann skal útryðja þeirra minning af jörðinni,

16. Af því hann mundi ei til að gjöra miskunsemi, og ofsókti þann auma og fátæka mann, og þann, sem var hryggur í hjarta, alt til dauða.

17. Þar eð hann elskaði bölvunina, svo komi hún yfir hann! fyrst hann hafði ekki lyst til blessunar, svo veri hún langt frá honum!

18. Hann íklæði sig bölvuninni sem fati; hún renni inn í hans yður sem vatn, og í hans bein sem viðsmjör!

19. Hún verði honum sem fat, er hann klæðist í, og sem belti, sem hann ætíð umgyrðir sig!

20. Þessi verði laun minna mótstöðumanna af Drottni, og þeirra, sem tala ilt um mig!

21. En þú, Drottinn! Herra minn! aðstoda þú mig fyrir þíns nafns sakir, því þín miskunsemi er mikil; bjarga þú mér!

22. Því eg er vesæll og fátækur, og mitt hjarta er sært í mér;

23. Eg líð í burt sem skuggi, þá hann leingist; eg verð burtrekinn sem eingispretta;

24. Mín knè veiklast af föstu, og mitt hold hefir einga fitu.

25. Eg hlýt að vera þeirra athlægi; þegar þeir sjá mig, hrista þeir höfuðin.

26. Hjálpa mér, Drottinn, minn Guð! frelsa mig eptir þinni miskunsemi,

27. Að þeir megi viðkannast, að það er þín hönd, að þú, ó Drottinn! gjörðir það.

28. Látum þá formæla; blessa þú! rísi þeir móti mér, en verði til skammar, og þinn þjón gleðji sig.

29. Mínir mótstöðumenn íklæðist smán, og sinni skömm í færast þeir sem kápu.

30. Eg vil innilega þakka Drottni með mínum munn, og meðal margra vil eg hann vegsama.

31. Því hann stendur þeim fátæka til hægri handar, til að frelsa hann frá þeim, sem dæma hann til lífláts.

110. SÁLMUR.

Guðs smurði.

Ljód eptir Davíð.

DROTTINN sagði mínum Drottni: settu þig mér til hægri handar, þángað til eg legg óvini þína að skör fóta þinna.

2. Drottinn mun rétta þér frá Síon veldispíru síns kraptar, og segja: drottna þú mitt á meðal þinna óvina.

3. Þitt fólk fylgir þér fúslega á degi þíns kraptar í heilagri þrýði; eins og döggin af morgunrodans skauti skulu þínir niðjar verða.

4. Drottinn sór, og þess yðrast hann ekki; þú ert prestur að eilífu uppá Melkisedeks máta.

5. Drottinn er hjá þinni hægri

hendi; hann mun sundur merja konúngana á degi sinnar reiði.

6. Hann mun dæma þjóðirn- ar, og fylla land þeirra með líkum, og sundurmola höfuð margra landa.

7. Úr læknum á veginum mun hann drekka; síðan mun hann höfði sínu upplypta.

111. SÁLMUR.

Lofgjörð.

LOFIÐ Guð! Drottinn vil eg vegsama af öllu hjarta í söfnuði og á fundi hinna hreinskilnu.

2. Mikil eru Drottins verk, æskileg eptir allri þeirra unan.

3. Hátign og dýrð er hans framkvæmd, og hans rættlæti varir eilíflega.

4. Endurminning sinna stór- merkja hefir hann gjört. Náð- ugur og miskunsamur er Drottinn.

5. Fæðslu gaf hann þeim, sem hann óttuðust; hann man eilíflega til síns sáttmála.

6. Sinna verka krapt kunn- gjörði hann sínu fólki, þegar hann gaf því þjóðanna eign.

7. Verkin hans handa eru samleiki og réttindi; réttsýn eru öll hans boðorð.

8. Þau eru óbifanleg um ald- ur og eilífð, gjörð með sam- leika og einlegni.

9. Lausn sendi hann sínu fólki, gjörði sinn sáttmála ei- lífan. Heilagt og óttalegt er hans nafn.

10. Ótti Drottins er upphaf vizkunnar, góð uppræðing fyr- ir alla þá, sem gjöra þar eptir; hans lof varir eilíflega.

112. SÁLMUR.

Hrós hinna guðhræddu.

LOFIÐ Guð! sæll er sá maður, sem óttast Drott- inn, sem finnur mikinn fögn- uð í hans boðorðum.

2. Voldugir munu hans niðj- ar verða á jörðunni; ætt hinna hreinskilnu mun blessast.

3. Nægtir og audæfi munu vera í þeirra húsum, og þeirra réttvísi varir ætíð.

4. Þeim ráðvöndu upprennur ljós í myrkri. Guð er náðugur, miskunsamur og rættlátur.

5. Vel sè þeim manni, sem miskunar og lánar, og gegnir sinni sýslan með réttvísi;

6. Því hann mun ekki bifast að eilífu. Þess rættláta mun ávalt minnst verða.

7. Ill tíðindi mun hann ekki hræðast; hans hjarta er rólegt; hann reidir sig á Drottinn.

8. Hans hjarta hefir vígi; hann mun ekkert hræðast, þangað til hann sèr sinn fögn- uð á sínum óvinum.

9. Hann útbýtir, hann gefur hinum fátæku, hans rættlæti varir ætíð, hans höfuð mun með vegsemd upphjást.

10. Hinn óguðlegi mun sjá það og ilskast; hann mun nísta tönnum og fá í sig uppdrátt. Ósk hinna óguðlegu mun farast.

113. SÁLMUR.

Lofgjörð Drottins.

LOFIÐ Guð! lofið, þèr Drottins þjónar! lofið Drottins nafn!

2. Lofað sè nafnið Drottins, hèðan í frá og að eilífu.

3. Í frá sólarinnar uppgaungu og alt til hennar niðurgaungu sè nafnið Drottins vegsamað.

4. Drottinn er upphafinn yfir allar þjóðir, yfir himnana hans dýrð.

5. Hver er sem Drottinn, vor Guð, sem býr hátt,

6. Sem litur lágt á himnana og á jörðina,

7. Sem upphefur þann auðvirðilega úr duptinu, og upplyptir þeim fátæka úr saurnum,

8. Til að setja hann hjá höfðingjum, höfðingjum síns fólks,

9. Sem lætur þá ófrjófsömu búa í húsinu, sem gláða barna móður? Lofið Drottin!

114. SÁLMUR.

Burtförin úr Egyptalandi.

ÞÁ Ísrael fór burt úr Egyptalandi, Jakobs hús frá því fólki, sem talaði útlenda tungu,

2. Varð Júda hans helgidómur, og Ísrael hans herradæmi.

3. Hafð sá það og flúði; Jórdan hrökk aptur á bak;

4. Fjöllin stukku sem hrútar, hæðirnar sem únglömb.

5. Hvað var þèr, þú sjáfar haf! að þú flúdir? þèr, Jórdan! að þú hrökkst aptur á bak?

6. Yður, þèr fjöll! að þèr stukkuð sem hrútar? þið, hæðir! sem únglömb?

7. Bifast þú, jörð, fyrir Drottins augliti, fyrir augliti Jakobs Guðs,

8. Sem gjörir vatnsríka tjörn úr klettinum, þann harða stein að vatnsríkri uppsprettu.

115. SÁLMUR.

Drottinn er sá sami Guð.

EIGI oss, Drottinn! eigi oss, heldur þínu nafni sè heiður, fyrir sakir þinnar miskunar og trúfesti.

2. Hversvegna eiga þjóðirnar að segja: hvar er nú þeirra Guð?

3. Vor Guð er í himninum, alt sem honum þóknast, það gjörir hann.

4. Þeirra skurðgoð eru silfur og gull, gjörð af manna höndum.

5. Munn hafa þau, en geta ekki talað; augu hafa þau, en geta ekki séð;

6. Þau hafa eyru, en heyra ekki, nasir, en finna einga lykt.

7. Þau hafa hendur, en geta ekkert með þeim gripið; fætur hafa þau, en geta ekki geingið, og upp um sinn háls geta þau ekki orði komið.

8. Líkir þeim eru þeir sem gjöra þau, allir, sem á þau treysta.

9. Ísrael! reiddu þig á Drottin; hann er vor hjálp og vor skjöldur.

10. Arons hús, reidið yður á Drottinn! hann er vor hjálp og vor skjöldur.

11. Þèr, sem óttist Drottin, reidið yður á Drottin. Hann er vor hjálp og vor skjöldur.

12. Drottinn minnst vor; hann blessar oss; hann blessi Ísraels hús! hann blessi Arons hús!

13. Hann mun blessa þá, sem óttast Drottin, þá smáu með þeim stóru.

14. Drottinn mun blessa yður meir og meir, og yðar börn.

15. Blessaðir eruð þèr af Drottni, sem hefir gjört himininn og jörðina.

16. Himininn gjörvallur er Drottins, en jörðina hefir hann mannanna börnum gefið.

17. Hinir dauðu geta ei lofað Drottin, ei heldur þeir, sem komnir eru í þögnina.

18. En vèr, vèr viljum lofa Drottin, nú hèðan í frá og að eilífu. Lofið Drottin!

116. SÁLMUR.

Þakkargjörð fyrir líðsinni.

HVERSU gleður það mig, að Drottinn heyrir mína raust og mína auðmjúku bæn!

2. Því hann hneigði sitt eyra til mín; alla mína daga vil eg hann ákalla.

3. Dauðans fjötrar umspenntu mig; grafarinnar ángist var yfir mér; eg kendi til ótta og hrygðar.

4. En eg ákallaði nafn Drottins, og sagði: Drottinn! frelsa þú mína sál!

5. Náðugur er Drottinn og rættlátur, og vor Guð miskunsamur.

6. Drottinn varðveitir þá einföldu. Eg var aumíngi, og hann frelsaði mig.

7. Vertu nú aptur róleg, mín sál! Því Drottinn hefir gjört vel til þín.

8. Því hann frelsaði mig frá dauðanum, mitt auga frá gráti, og minn fót frá falli.

9. Eg mun gánga fyrir Drottni á landi lifandi manna.

10. Eg trúði, þó eg segði: mikið verð eg að líða!

11. Eg sagði, því eg var hissa: allir menn bregðast.

12. Hvernig á eg Drottni að endurgjalda fyrir allar hans velgjörðir við mig?

13. Frelsisins bikar vil eg upplypta, og ákalla nafnið Drottins.

14. Mitt heiti vil eg Guði greiða í augsyn als fólksins.

15. Dýrmætur er fyrir Drottni dauði hans heilögu.

16. Heyr mig, ó Drottinn! því eg em þinn þjón, sonur þinnar ámbáttar; þú hefir leyst mín fjötur;

17. Þér vil eg færa þakkar fórn, og ákalla Drottins nafn.

18. Mitt heiti vil eg Drottni greiða í als fólksins augsyn,

19. Í forgarðinum við Drottins hús, mitt í þér, Jerúsalem! Lofið Drottin!

117. SÁLMUR.

Lofgjörðar ávarp.

LOFIÐ Drottin, allar þjóðir! vegsami hann allir lýðir.

2. Því hans miskun drottnar yfir oss, og Drottins trúfesti er eilíf. Lofið Drottinn!

118. SÁLMUR.

Sigurhróss sálmur.

ÞAKKIÐ þér Drottin, því hann er góður og hans miskunsemi varir eilíflega.

2. Ísrael segi: eilíf er hans miskun.

3. Arons hús segi: eilíf er hans miskun.

4. Þeir, sem óttast Drottinn, segi: eilíf er hans miskun!

5. Í minni ángist ákallaði eg Drottin; Drottinn bænheyrdi mig og veitti mér hugsvölun.

6. Drottinn er með mér; eg mun ekki hræðast. Hvað geta mennirnir gjört mér?

7. Drottinn er minn hjálpari, því vil eg glaður líta til minna ofsóknarmanna.

8. Það er betra, að setja sitt traust til Drottins, en að reiða sig á mennina.

9. Það er betra, að treysta Drottni, en að reiða sig á höfðingjana.

10. Allar þjóðir umkríngdu mig; í Drottins nafni, sagði eg, skal eg brytja þá niður.

11. Þeir umkríngdu mig öllumegin. Í Drottins nafni, sagði eg, skal eg niðurbleggva þá.

12. Þeir umkríngdu mig sem bíflugur; þeir slóktust eins og eldur í þyrnum. Í Drottins nafni, sagði eg, skal eg niður brytja þá.

13. Þú (óvinur) hrattt mèt, að eg skyldi falla, en Drottinn hjálpaði.

14. Minn styrkur og minn saungur er Drottinn; hann varð mèt að liði.

15. (Þar heyrir) fagnaðar- og sigur-raust í tjaldbúðum hinna ráðvöndu. Drottins hægri hönd gjörir kraptaverk.

16. Drottins hægri hönd er upphafin; Drottins hægri hönd gjörir kraptaverk.

17. Eg mun ekki deya, heldur lifa, og eg skal kunngjóra Drottins verk.

18. Að sönnu typtaði Drottinn mig, en í dauðann ofurseldi hann mig ekki.

19. Ljúkið upp fyrir mèt réttlætisins porti; eg vil ganga inn um það, eg vil þakka Drottni.

20. Þetta er Drottins port; þeir ráðvöndu skulu inn um það ganga.

21. Eg vil þakka þér, að þú bænheyrðir mig, og hjálpaðir mèt.

22. Sá steinn, sem byggingarmennirnir burt köstuðu, er nú orðin að hyrningarsteini.

23. Þetta er skeð af Drottni; það er undarlegt fyrir vorum augum.

24. Þetta er sá dagur (gleði dagur), sem Drottinn gjörði;

fögnum og verum glaðir í honum!

25. Drottinn! hjálpa þú! Drottinn! láttu það heppnast!

26. Blessaður sè sá, sem kemur í Drottins nafni, vèr blessum yður frá Drottins húsi.

27. Drottinn er Guð; hann lætur (birtu) fyrir oss lýsa. Leiðið fórnardýrið bundið með taug að altarishorninu.

28. Þú ert minn Guð, því vil eg vegsama þig, minn Guð! eg vil lofa þig.

29. Þakkið þér Drottni, því hann er góður, því hans miskun er eilíf.

119. SÁLMUR.

Gyllni stafur í 22 greinum.

I. GREIN.

SÆLIR eru þeir, hverra breytni er flekklaus, þeir, sem ganga í Drottins lögmáli.

2. Sælir eru þeir, sem halda hans boðorð, sem leita hans af öllu hjarta,

3. Sem ekkert rángt aðhafast, heldur ganga á hans vegum.

4. Þú hefir boðið, að halda vandlega þín boðorð!

5. Æ! að mínir vegir mættu þar að sveigjast, að halda þín réttindi!

6. Þá þarf eg ei að sneypast, er eg gef gaum öllum þínum boðum.

7. Eg vildi þakka þér með

einlægu hjarta, í því eg lærði þína réttlátu dóma.

8. Þín réttindi vil eg halda; yfirgef mig ekki ofleingi.

2. GREIN.

9. Hvernig getur sá úngi haldið sínum vegi hreinum? Með því að halda sér við þitt orð.

10. Eg leita þín af öllu hjarta; láttu mig ekki villast frá þínum boðordum!

11. Í mínu hjarta geymdi eg þitt orð, svo að eg syndgæði ekki á móti þér.

12. Lofaður sèrtu, Drottinn! kenn mèt þín réttindi!

13. Með mínum vörum upptel eg alla dóma þíns munns.

14. Þínir vitnisburðir gleðja mig, eins og mikill auður.

15. Þínar skipanir ígrunda eg; eg hugleiði þína stigu.

16. Eg hefi unaðsemd af þínum setningum, og gleymi ei þínum orðum.

3. GREIN.

17. Gjör þínum þjóni vel til, að eg megi lifa, og halda þitt orð.

18. Opna mín augu, að eg megi sjá það leyndardómsfulla í þínu lögmáli.

19. Útlendur er eg á jörðunni; fel ei fyrir mèt þín boðorð!

20. Sundurkramin er mín sál

af laungun eptir þínum réttindum alla tíma.

21. Þú ávítaðir hina dramblátu, þá bölvuðu, þá, sem vikja frá þínum boðordum.

22. Snú frá mèt smán og fyrirliþning, því eg varðveitti þín boðorð.

23. Þar sitja jafnvel höfðingjar og taka saman ráð sín á móti mèt; en þinn þjón ígrundar þína setninga.

24. Já, þínir vitnisburðir eru mín unaðsemd, þeir eru mínir ráðgjafar.

4. GREIN.

25. Niðurbeygð í duptið er mín sál; endurlífga mig eptir þínu orði.

26. Eg segi frá mínum vegum og þú bænheyrir mig, kenn mèt þín réttindi!

27. Kenn þú mèt að skilja veg þinna boðorða! svo mun eg ígrunda þína leyndardóma.

28. Mín sál drýpur af hrygð; reis þú mig upp, eptir þínu orði!

29. Snú frá mèt lyginnar vegi, og unn mèt þíns lögmáls (þekkingar)!

30. Sannleikans veg vel eg, þinn rétt set eg fyrir mig.

31. Eg er fastur við þína vitnisburði; Drottinn! lát mig ei verða til skammar!

32. Veg þinna boðorða vil eg

hlaupa, þegar þú hugsvalar hjarta mínu!

5. GREIN.

33. Kenn mèt, ó Drottinn! veg þinna réttinda; eg skal fara hann alt til enda!

34. Uppfræð þú mig, og eg vil varðveita þín lög, og halda þau af öllu hjarta!

35. Lát mig gánga fram veginn þinna boðorða, því eg hefi laungun til hans!

36. Beyg mitt hjarta til þinna vitnisburða, en ekki til gróða!

37. Snú mínum augum frá hegómanum! viðhaltu mèt á þínum vegi!

38. Uppfyltu þitt orð við þinn þjón, við þann, sem þig óttast.

39. Burt snú þeirri minni smán, sem eg kvíði fyrir, því þínir dómur eru góðir.

40. Sjá! eg hefi laungun til þinna skipana, haltu mèt við þitt réttlæti;

6. GREIN.

41. Og lát þína miskun koma yfir mig, ó Drottinn! þitt frelsi eptir þínu orði!

42. Og að eg geti svarað þeim, sem atyrða mig fyrir eitthvað, að eg reiði mig á þitt orð,

43. Og tak aldrei sannleiksins orð burt frá mínum munn-i! því að eg bíð þíns dóms;

44. Eg vil altaf varðveita þitt lögmál, ætíð og æfinlega;

45. Og eg vil gánga um rúm-góðan veg, því að eg leita þinna skipana;

46. Og eg tala um þína vitnisburði fyrir konúngum, og skammast mín ekki.

47. Og eg skal hafa unað-semd af þínum boðordum, sem eg elska,

48. Og upplypta mínum hönd-um til þinna boðorða, sem eg elska, og eg ígrunda þín rétt-índi.

7. GREIN.

49. Minnstu þess orðs til þíns þjóns, á hvert þú læzt mig vona;

50. Það er mín huggun í minni eynd, að þitt orð heldur mèt við lífið.

51. Þeir dramblátu hæða mig ákaflega, en frá þínu lögmáli vík eg ekki.

52. Eg minnst þinna dóma frá gömlum tímum, Drottinn! og huggast.

53. Ákaflega óbeit hefi eg á þeim ógudlegu, sem yfirgefa þín lög.

54. Þín réttindi eru minn fagnaðarsaungur í minni útlegð.

55. Drottinn! á náttarþeli minnst eg þíns nafns og varð-veiti þín lög.

56. Það er minn auður, að eg held þínar skipanir.

8. GREIN.

57. Eg segi: mín hlutdeild, ó Drottinn! er að halda þín boð.

58. Eg bið þig auðmjúklega af öllu hjarta, vertu mēr náðugur, eptir þínu orði!

59. Eg hugleiddi mína vegu, og sný mínum fótum til þinna vitnisburða.

60. Eg flýti mēr, og tef ekki við, að halda þín boðorð.

61. Hópur óguðlegra umkríngir mig, en eg gleymi ekki þínu lögmáli.

62. Um miðnætti fer eg á fætur til að þakka þér fyrir þína réttlátu dóma.

63. Eg held mēr til þeirra, sem þig óttast, og þeirra, sem halda þín boðorð.

64. Jörðin er full, Drottinn! af þinni miskun; kenn mēr þín réttindi!

9. GREIN.

65. Drottinn! þú gjörðir þínum þjóni vel til eptir þínu orði.

66. Kenn þú mēr góðan skilning og hyggindi, því eg trúí þínum boðorðum.

67. Áður en eg varð auðmýktur, viltist eg; en nú varðveiti eg þitt orð.

68. Góður ert þú og góðgjarn; kenn mēr þín réttindi.

69. Þeir dramblátu saman tvínna lygar móti mēr, en

eg held þín boðorð af öllu hjarta;

70. Tilfinningarlaust, eins og spik, er þeirra hjarta, en eg hefi yndi af þínu lögmáli.

71. Það var mēr gott, að eg lítillækkadist, svo að eg gæti lært þín réttindi.

72. Betra er mēr lögmál þíns munns, heldur en þúsund (stykki) gulls og silfurs.

10. GREIN.

73. Þínar hendur hafa myndað mig og tilbúið; gef mēr skilning, að eg læri þín boðorð.

74. Þeir sem óttast þig, sjá mig og gleðja sig, því eg reiddi mig á þitt orð.

75. Drottinn! eg veit, að þínir dómur eru réttir, og að þú lítillækkadist mig af trúfesti.

76. Þín miskun veri mín huggun, eptir sem þú hefir heitið þínum þjóni!

77. Láttu þína miskun koma yfir mig, að eg lifi, því þitt lögmál er mín unaðsemd.

78. Lát þá dramblátu verða til skammar, því þeir vilja án saka steypa mēr, en eg ígrunda þínar skipanir.

79. Haldi þeir sèr til mín, sem þig óttast, og sem þekkja þína vitnisburði.

80. Lát mitt hjarta hánnga fast við þín réttindi, að eg ekki verði til skammar!

11. GREIN.

81. Mína sálu lángrar til þíns hjálpræðis; eg reiði mig á þitt orð,

82. Mín augu mæna til þíns orðs; eg segi: nær muntu hugga mig?

83. Því eg er sem skinnbelgur í reyk; eg gleymi ekki þínum réttindum.

84. Hversu margir eru dagar þíns þjóns? nær viltu láta gánga dóm yfir mínum ofsóknarmönnum?

85. Þeir dramblátu grafa mér grafir; það er ekki gjört eptir þínu lögmáli.

86. Öll þín boðorð eru sannleiki; þeir ofsækja mig án saka, hjálpa þú mér!

87. Lítið vantaði á, að þeir hefðu upprætt mig af jörðunni; þó yfirgaf eg ekki þínar skipanir.

88. Varðveittu líf mitt eptir þinni miskunsemi, og eg vil varðveita vitnisburði þíns munns.

12. GREIN.

89. Eilíflega, Drottinn! stendur þitt orð stöðugt í himninum.

90. Þín trúfesti varir frá kyni til kyns, þú festir jörðina, og hún mun standa;

91. Eptir þínum lögum stend-

ur alt, enn þann dag í dag; því alt er þèr undirgefið.

92. Hefði þitt lögmál ekki verið mín unun, þá hefði eg fyrirfarizt í minni eynd.

93. Eg skal til eilífðar ekki gleyma þínum boðorðum; því með þeim heldur þú mér við lífið.

94. Eg em þinn, frelsa þú mig, því eg leita þinna skipana.

95. Hinir ógudlegu umsitja mig, til að fyrirfara mér, en eg gef gaum að þínum vitnisburðum.

96. Allrar fullkonnunar enda hefi eg sæð, en þín boðorð eru endalaus.

13. GREIN.

97. Hversu mjög elska eg þitt lögmál! það er mitt daglegt umhugsunar efni.

98. Þín boðorð gjöra mig hyggjari, en mínir óvinir eru, því þau eru ávalt mín.

99. Eg er orðinn hyggjari en allir mínir kennendur, því þínir vitnisburðir eru mín umhugsan;

100. Eg er vitrari orðinn en öldúngarnir, því eg hefi varðveitt þínar skipanir;

101. Frá öllum vondum vegi held eg mínum fótum aptur, að eg geti haldið þitt orð;

102. Frá þínum dómum vèk eg ekki, því þú mentaðir mig.

103. Hversu eru þín orð sæt fyrir minn góm, sætari en hun-áng fyrir minn munn!

104. Af þínum skipunum verð eg vitur; þess vegna hata eg sérhvert lyginmar spor.

14. GREIN.

105. Þitt orð er lampi fóta minna og ljós á mínum vegum.

106. Eg hefi svarið og vil efna það, að halda þín réttvísu lög.

107. Eg em mjög beygður. Drottinn! varðveittu mitt líf eptir þínu orði!

108. Láttu þér þóknast, Drottinn! viljuga fórn míns munns, og kenn mér þína dóma.

109. Mitt líf er ætíð í minni hendi (í hættu); þó gleymi eg ekki þínu lögmáli.

110. Þeir óguðlegu leggja snörur fyrir mig, en eg vík ekki frá þínum skipunum.

111. Eg eignað mér eilífa erfð, þína vitnisburði, því þeir eru mín hjartans unaðsemd.

112. Eg hneigi mitt hjarta, til að gjöra eptir þínum réttindum eilíflega og alt af.

15. GREIN.

113. Eg hata illar hugsanir, en elska þitt lögmál;

114. Þú ert mitt skjól og skjöldur; á þitt orð reidi eg mig.

115. Farið frá mér, þér illgjörðamenn; eg vil varðveita þóðorð míns Guðs!

116. Viðhaltu mér, eptir þínu orði, svo eg lifi, og láttu mig ekki verða til skammar fyrir mína von!

117. Aðstoða þú mig, að eg frelsist, og ætíð sjái þín réttindi.

118. Þú útskúfar öllum þeim, sem víkja frá þínum réttindum, því til ónýtis eru þeirra svik.

119. Þú burtkastar öllum óguðlegum á jörðu, eins og hroða, því elska eg þína vitnisburði.

120. Mitt hold skelfur af hræðslu fyrir þér, og þína dóma óttast eg.

16. GREIN.

121. Eg hefi stundað réttindi og réttvísi; ofursel mig ekki þeim, sem undiroka mig.

122. Ábyrgstu þinn þjón til góðs, að þeir dramblátu ekki undiroki mig!

123. Mín augu mæna eptir þínu hjálpræði og eptir orði þíns réttlætis.

124. Gjör þú við þjón þinn eptir þinni miskunsemi, og kenn mér þín réttindi!

125. Eg em þinn þjón; uppfærð þú mig, að eg geti þekt þína vitnisburði.

126. Tími er til kominn, að þú, Drottinn! takir þig til; þeir hafa brotið þín lög.

127. Þess vegna elska eg þín boðorð meir en gull, já, meir en skírt gull.

128. Þess vegna held eg allar þínar skipanir réttar; eg hata allar lyginna götur.

17. GREIN.

129. Þínir vitnisburðir eru furðanlegir (dásamlegir); því varðveitir þá mín sál.

130. Þinna orða útskýring upplýsir og gjörir þá einföldu vísa.

131. Eg opna minn munn af eptirlángan, því eg hefi girnd til þinna boðorda;

132. Snú þér til mín, og vertu mér miskunsamur, eins og samgjarnt er þú sèrt, þeim sem elska þitt nafn.

133. Gjörðu minn gang stöðugan með þínu orði, og lát eingin rángindi drottna yfir mér!

134. Leystu mig frá ofbeldi mannanna, að eg haldi þínar skipanir.

135. Lát þitt andlit lýsa þínum þjóni, og kenn mér þín réttindi.

136. Tára flóð niðursteyptist úr mínum augum vegna þeirra, sem ekki halda þitt lögmál.

18. GREIN.

137. Réttlátur ertu, Drottinn! og réttir eru þínir dómur.

138. Þú býður réttvísi og

mikinn sannleika í þínum lögum.

139. Mín vandlætíngasemi deydur mig út af því, að mínir móttöðumenn gleyma þínum ordum.

140. Þitt orð er mjög vel hreinsað, og þinn þjón elskar það.

141. Eg er lítilmótlegur og fyrirlitinn, en eg gleymi ekki þínum boðordum.

142. Þitt réttlæti er eilífur réttur, og þitt lögmál er sannleiki.

143. Ángist og þrenging hitta mig, en þín boðorð eru mín unadsemd.

144. Réttvísi þinna skipana er eilíf; uppfraed þú mig, þá lífi eg.

19. GREIN.

145. Eg kalla af öllu hjarta, bænheyr mig, Drottinn! að eg haldi þín réttindi!

146. Eg kalla til þín, hjálpa þú mér, svo að eg haldi þína setninga;

147. Fyrr en dagar, kalla eg; á þitt orð reiði eg mig.

148. Mín augu verði fyrri til, en nætur verðinir, að ihuga þitt orð.

149. Heyr mína raust, Drottinn! eptir miskun þinni; viðhaltu mínu lífi eptir þínu réttlæti.

150. Þeir nálægja sig mër, sem fara með sniðugar ráðagjörðir, frá þínu lögmáli eru þeir langt í burtu.

151. Þú ert nálægur, Drottinn! og öll þín boðorð eru sannleiki;

152. Fyrir laungu síðan vissi eg það um þín réttindi, að þú hefir þau eilíflega grundvallað.

20. GREIN.

153. Sjá þú eynd mína, og frelsa mig! Því þínu lögmáli gleymi eg ekki.

154. Framfylg þú máli mínu, og frelsa mig; haltu mër lifandi fyrir sakir þíns orðs.

155. Langt frá þeim óguðlegu er frelsið, því þeir leita ekki þinna réttinda.

156. Þín miskunsemi, Drottinn! er mikil; lát mig lifa eptir þínum dómum.

157. Margir eru mínir mótstöðumenn og ofsóknarmenn; frá þínum vitnisburðum vök eg ekki.

158. Eg sè þá, sem breyta sviksamlega, og hefi viðbjóð á þeim, af því þeir halda ekki þitt orð.

159. Sjá! hversu eg elska þínar skipanir; Drottinn! endurlífga mig eptir þinni miskunsemi.

160. Alt þitt orð er sannleiki, og að eilífu vara allir þínir réttlátu dómur.

21. GREIN.

161. Höfðingjarnir ofsækja mig án saka; en mitt hjarta er óttaslegið fyrir þínu orði.

162. Eg gleð mig við þitt orð, eins og sá, sem fær miklið herfang.

163. Lygi hata eg og hefi viðbjóð á henni, en þitt lögmál elska eg.

164. Sjö sinnum á dag lofa eg þig sakir þinna réttvísu dóma.

165. Mikinn frið hafa þeir, sem elska þitt lögmál, og eingin ásteyting vofir yfir þeim.

166. Eg bið þíns hjálpræðis, Drottinn! og gjöri eptir þínum boðorðum.

167. Mín sál varðveitir þína vitnisburði, og eg elska þá mjög.

168. Eg held þín boðorð og þína vitnisburði, því allir mínir vegir eru fyrir þer (augljósir).

22. GREIN.

169. Láttu mitt kall koma fyrir þitt auglit, Drottinn! gef mër skilning eptir þínu orði.

170. Lát mína auðmjúka bæn koma fyrir þig; frelsa mig, eptir þínu lofordi!

171. Af vörum mínum skal þitt lof útstreyma, því þú kennir mër þín réttindi.

172. Mín tunga skal sýngja

þitt orð, því að öll þín boðorð eru rétt.

173. Láttu þína hönd vera mèt til liðs, því eg hefi útvalið þínar skipanir.

174. Drottinn! eg hefi laungun eptir þínu hjálpræði, og þitt lögmál er mín unan.

175. Láttu mína sál lifa og lofa þig, og þína dóma hjálpa mèt.

176. Eg villist sem týndur saundur, leita þú að þínum þjón, því þínum boðorðum gleymi eg ekki.

120. SÁLMUR.

Kvörtun yfir óvinum.

Stígandi sálmur.

TIL Drottins kalla eg í minni neyð, og hann bænheyrir mig.

2. Drottinn! frelsa mína sál frá lyginnar vörum og svikanna túngu.

3. Hvað gefur þér? hvað gagnar þér svikanna túnga?

4. (Hún er eins og) hermannsins hvössu örvar, eins og glæður cimberjatræsins.

5. Vei mèt! að eg varð að vera útlendur í Arménía Meseke, og búa í Arabía Kedars tjaldbúðum;

6. Of leingi hefi eg búið hjá þeim, sem fríðinn hata.

7. Eg em eintómur fríður, en þegar eg tala (um fríð), hefja þeir ófríð.

121. SÁLMUR.

Von um Drottins liðsinni.

Stígandi sálmur.

EG lypti mínum augum til fjallanna, hvaðan mín hjálp mun koma.

2. Mín hjálp kemur frá Drottinni, sem gjörði himin og jörð.

3. Hann mun ekki láta þinn fót rasa; hann, þinn verndara, syfjar ekki,

4. Sjá! hann sofnar ekki, Ísraels verndari sefur ekki.

5. Drottinn er sá, sem verndar þig; Drottinn er þín hlíf, hann er þér til hægri handar.

6. Á daginn mun sólin ekki stínga þig, og ekki túnglið á nóttunni.

7. Drottinn mun varðveita þig frá öllu illu, hann mun geyma þína sál.

8. Drottinn mun varðveita þinn inngang og útgang, frá því nú er og til eilífrar tíðar.

122. SÁLMUR.

Gleði yfir að koma til Jerúsalem.

Stígandi sálmur eptir Davíð.

GLAÐUR verð eg, þegar þeir segja við mig: látum oss ganga í hús Drottins.

2. Vorir fætur eru (nú þegar) í þínum portum, Jerúsalem.

3. Jerúsalem, þú velbygða, sem borg samteingd.

4. Þángað fara kynkvíslirnar. Drottins kynkvíslir, það eru lög fyrir Ísrael, til að lofa nafnið Drottins.

5. Því þar standa dómstólar, Davíðs húss stólar.

6. Óskið Jerúsalem heilla! hafi þeir frið, sem elska þig.

7. Friður sè innan þinna veggja, rósemi í þínum höllum;

8. Fyrir vina mínna og bræðra sakir, segi eg: friður sè með þèr!

9. Fyrir sakir hússins vors Drottins, vors Guðs, vil eg leita þinna hagsmuna.

123. SÁLMUR.

Andvarp í ófriði.

Ferðasálmur eður uppgaugu sálmar.

TIL þín, sem situr á himni, upplypti eg mínum augum.

2. Sjá! eins og þjónsins augu líta uppá hönd hússbóndaans, eins og þjónustukvinnunnar augu uppá hönd sinnar hússmóður, þannig líta vor augu til Drottins, vors Guðs, þángað til hann verður oss náðugur.

3. Vertu oss náðugur, Drottinn! vertu oss náðugur, því vèr erum ofmettir af fyrirlitningu.

4. Vor sál er fullmett af spotti hinna dramblátu, af fyrirlitning hinna dramsömu.

124. SÁLMUR.

Falkkæti og lofjörð.

Uppgaungu sálmur; af Davíð.

HEFÐI ei Drottinn verið með oss (svo segi Ísrael):

2. Hefði Drottinn ei verið með oss, þegar menn risu á móti oss,

3. Þá hefðu þeir svelgt oss lifandi, þegar þeirra reiði var gegn oss upptendruð;

4. Þá hefðu vötnin streymt yfir oss, vatnsföllin geingið yfir vor höfuð;

5. Þau uppbeldu vötn hefðu geingið oss yfir höfuð.

6. Lofaður sè Drottinn! sem ekki lét oss verða að bráð fyrir þeirra tennur;

7. Vor sál er sloppin, eins og fugl úr snöru veiðimannsins; snaran sveik, vèr sluppum.

8. Vor hjálp er nafn Drottins, hans sem gjörði himin og jörð.

125. SÁLMUR.

Trúartraust á Drottini.

Uppgaungu sálmur.

ÞEIR, sem reiða sig á Drottinn, eru eins og Síons fjall, sem ekki bifast, heldur stendur eilíflega.

2. Alt í kríng um Jerúsalem eru fjöll; eins er Drottinn alt í kríng um sitt fólk, frá því nú og til eilífrar tíðar.

3. Því veldissproti óguðleik-

ans skal ekki hvíla yfir hlutdeild hinna ráðvöndu, til þess að hinir ráðvöndu útrætti ekki sínar hendur til ránginda.

4. Drottinn! gjör vel við þá góðu og þá hjartahreinu.

5. En hina, sem beygja af leið á krókótta vegu, mun Drottinn láta fara ásamt með þeim, sem rángindi aðhafast. Friður sé yfir Ísrael!

126. SÁLMUR.

Gledi yfir lausu úr útlegðinni.

Uppgaungu sálmur.

ÞEGAR Drottinn fór heim með Síons bandíngja, vorum vèr sem í draumi.

2. Þá var vor munnur fullur af hlátri, og vor tunga full af gleðisaung; þá sögðu menn meðal þjóðanna: mikla hluti hefir Drottinn gjört við þessa.

3. Já, mikla hluti hefir Drottinn gjört við oss, því erum vèr glaðir.

4. Drottinn, flyttu heim aptur vora herteknu, eins og þá veitt er lækjum á þurlendi.

5. Þeir, sem sá með tárnum, munu uppskera með gleðisaung.

6. Grátandi geingur sáðmaðurinn og ber sáðid, sem á að sá, en hann kemur aptur með gleðisaung, þegar hann ber heim kornbindinin.

127. SÁLMUR.

Drottinn byggir húsið. Gefur börn.

Uppgaungu sálmur eptir Salómon.

EF Drottinn byggir ekki húsið, þá erfða smiðirnir til einskis. Ef Drottinn vermdar ekki staðinn, þá vaka verðirnir til ónýtis.

2. Að þarfleysu farið þèr snemma á fætur, og vakið leingi, etíð yðar brauð, sem aflað er með víli; því hann gefur sínum ástvinum það sama sofandi.

3. Sjá! börn eru Drottins gjöf. Lífsins ávöxtur umbun.

4. Eins og örvar í hendi hersmannsins eru æskunnar synir.

5. Sæll er sá maður, sem hefir fyllt örvamæli sinn með þeim; þeir munu ei verða til minkunar, þegar þeir tala við sína óvini í portinu (fyrir rætti).

128. SÁLMUR.

Sala ens guðhrádda.

Uppgaungu sálmur.

SÆLL er hver sá, sem óttast Drottinn, sem geingur á hans vegi.

2. Ávöxtinn af erviði þinna handa muntu eta. Sæll ertu! þèr vegnar vel.

3. Þín kona mun vera sem frjósamt víntrè inst í þínum húbýlum; þín börn eins og við-

smjörðs greinir kríng um þitt borð.

4. Sjá! þannig mun sá maður blessast, sem óttast Drottin.

5. Drottinn mun blessa þig frá Síon, og þú munt sjá Jerúsalems velgeingni alla daga þíns lífs.

6. Þú munt sjá börn þinna barna. Friður sè yfir Ísrael!

129. SÁLMUR.

Drottinn eyðileggur óguðlega.

Uppgaungu sálmur.

Þeir þreyngdu mjög að mér frá barnæsku, (svo segir Ísrael).

2. Þeir þreyngdu mjög að mér frá mínum úngdómi, og þó gátu þeir ekki yfirbugað mig.

3. Á mínu baki plægðu plógmennirnir; þeir drógu laung sín arðurför.

4. Drottinn er réttvís, hann hjó á reipi hinna óguðlegu.

5. Þeir munu sneypast, og hörfa til baka, allir, sem Síon hata.

6. Þeir skulu verða sem gras á þekju, er visnar, fyrr en nokkur upprætir það,

7. Af hverju sláttumaðurinn ekki fyllir sína hönd, eða bindíngamaðurinn sitt fang.

8. Og þeir, sem fram hjá fara, segja ekki: Drottins blessan sè yfir yður! vèr blessum yður í nafni Drottins!

130. SÁLMUR.

Bæn. Trúartraust. Von.

Uppgaungu sálmur.

ÚR djúpinu kalla eg til þín, Drottinn!

2. Heyr þú, Drottinn, mína raust! lát þín eyru hyggja að röddu minnar grátbeiðni!

3. Ó Drottinn! ef að þú vilt muna misgjörðir, Drottinn! hver getur þá staðist?

4. Nei, hjá þèr er fyrirgefníng, svo að menn óttist þig.

5. Eg bíð optir Drottni; mín sál vonar; eg reiði mig á hans orð.

6. Mín sál bíður Drottins, meir en næturverðir á morgnana, sem vænta morgunsins.

7. Ísrael! vona þú á Drottinn, því hjá Drottni er miskunsemi, og mikil endurlausn er hjá honum.

8. Hann mun frelsa Ísrael af öllum hans misgjörðum.

131. SÁLMUR.

Audmjúkt. Rósemi. Von.

Uppgaungu sálmur Davíðs.

DROTTINN! mitt hjarta er ekki drambsamnt, og mín augu eru ekki stórlátleg, og eg fæst ei við það, sem ofmikið er fyrir mig, og mér ofvaxið.

2. Hefi eg ekki gjört sál mína kyrrláta og rólega? eins og barnið við móðurinnar brjóst, þegar það er vanið af brjósti,

eins og hið afvanda barn, eins er mín sál í mèr.

3. Vona á Drottinn, Ísrael! frá því nú er og til eilífrar tíðar.

132. SÁLMUR.

Lofsaujungur við inngöngu til Drottins bústadar.

Uppgöngu sálmur.

DROTTINN! mundu til Davíðs mótlætis,

2. Sem sór Drottni, sem gjörði heit þeim völduga Jakobs:

3. “Eg vil ei ganga í tjaldbúð míns heimilis, eg vil ekki stíga í mína sæng.

4. Mín augu vil eg ekki láta sofa, ekki heldur mína augna-hvarma dotta,

5. Fyrr en eg finn stað handa Drottni, bústað þeim völduga Jakobs.”

6. Sjá! vèr heyrðum, að hann (bústaðurinn) væri í Efrata. Vèr fundum hann á Jaars (skógarins) völlum.

7. Látum oss nú innganga í hans bústað, og tilbiðja fyrir hans fótskör.

8. Drottinn! stíg þú upp til þíns hvíldarstadar, þú og örkin þessar dýrðar.

9. Þínir prestar íklædist réttlætinu, og þínir heilögu fagni.

10. Sakir Davíðs, þíns þjóns, útskúfa ei þínum smurða!

11. Drottinn sór Davíð sannan eidd; frá honum mun hann ekki ganga, og sagði: “ávöxt

þíns lífs mun eg setja í þitt hásaeti;

12. Ef þín börn halda minn sáttmála og mína vitnisburði, sem eg mun kenna þeim, þá skulu og þeirra börn sífellt og ætíð sitja í þínu hásaeti.”

13. Já, Drottinn hefir útvalið Síon, hann valdi sèr Síon til bústadar og sagði:

14. Þetta er sífellt og ætíð minn hvíldarstaður, hèr vil eg búa; því eg kaus mèr hèr að vera.

15. Hennar (Síons) bjargræði mun eg ætíð blessa; hennar fátæklinga mun eg metta með brauði,

16. Og hennar presta mun eg klæða með hjálpræði, og hennar heilögu skulu vissulega fagna.

17. Þar mun eg láta Davíðs veldi vaxa, tilreiða skriðljós mínum smurða.

18. Hennar óvini vil eg forsmáninni klæða; en á hennar höfði skal kórónan skína.

133. SÁLMUR.

Hrós eindrægninnar.

Uppgöngu sálmur; eptir Davíð.

SJÁ! hversu ágætt og elskulegt það er fyrir bræður, að búa saman.

2. Það er eins og hið góða viðsmjör, sem niður drýpur af höfðinu á skeggid, á Arons

skegg, já, niður flýtur á hans klæðafald, eins og dögg á Hermon,

3. Sem sú dögg, er niður fellur á Síonsfjall; því þar hefir Drottinn fyrirheitið blessan og lífi um aldur og að eilífu.

134. SÁLMUR.

Lofsangur við þjónustu gjörðina.

Uppgaungu sálmur.

SJÁ! lofið Drottin, allir hans þjónar, sem á næturnar standið í Drottins húsi!

2. Upplýptið yðar höndum til helgidómsins, og lofið Drottin.

3. Þá mun Drottinn blessa yður frá Síon, hann, sem gjörði himininn og jörðina.

135. SÁLMUR.

Lof Drottins dásemðarverka. Fánýti skurðgodanna.

LOFIÐ Guð! lofið Drottins nafn! lofið hann, þér Drottins þjónar.

2. Þér, sem standið í Drottins húsi, í vors Guðs húss forgarði.

3. Veggjamið Drottin! því Drottinn er góður. Sýngið lof hans nafni, því hann er yndislegur.

4. Því Drottinn útvaldi sèr Jakob, Ísrael sèr til eignar.

5. Eg veit, að Drottinn er mikill, að vor Herra er meiri en allir guðir.

6. Drottinn gjörir alt, hvað

honum þóknast, á himni og jörðu, í hafinu og í öllum djúpum.

7. Hann lætur ský uppstíga frá jarðarinnar endum; eldingar gjörir hann og regn; hann sendir vinda úr sínum hirzlum.

8. Hann deyddi frumburðina í Egyptalandi, bæði manna og fænaðarins.

9. Hann sendi yfir þig teikn og stórmerki, Egyptaland! yfir Faraó og alla hans þegna.

10. Hann lagði að velli margar þjóðir, og deyddi volduga konunga.

11. Síhon, Amoríta konung, og Og, konunginn í Basan, og alla konungana í Kanaan.

12. Og hann gaf að erfð þeirra land Ísrael, sínu fólki.

13. Drottinn, þitt nafn er eilíft! Þín minning varir frá kyni til kyns.

14. Því Drottinn dæmir sitt fólk, og miskunar sínum þjónum.

15. Þjóðanna skurðgoð eru silfur og gull, gjörð af manna höndum.

16. Munn hafa þau, en tala ekki; augu, en sjá ekki.

17. Eyrú hafa þau, en heyra ekki, og einginn andardráttur er í þeirra munni.

18. Líkir þessum eru þeir,

sem þau gjöra, já, sérhver,
sem reiðir sig á þau.

19. Ísraels hús! lofa þú Drottin!
Arons hús! lofið Drottin!

20. Leví hús! lofi Drottin!
allir þèr, sem óttist Drottin,
lofið Drottin!

21. Lofaður sè Drottinn í
Síon! hann, sem býr í Jerúsalem!
lofið Drottin!

136. SÁLMUR.

Lofsálmur.

ÞAKKIÐ þèr Drottni! því
hann er góður, því hans
miskunsemi varir eilíflega.

2. Þakkið Guði gudanna; því
eilíf er hans miskunsemi.

3. Þakkið Drottni drottinna!
því eilíf er hans miskunsemi.

4. Hann, sem einn gjörir dá-
sendar verkin; því eilíf er
hans miskunsemi;

5. Honum, sem gjörði himn-
ana með vísdómi; því eilíf er
hans miskunsemi.

6. Honum, sem festi jörðina
á vötnunum; því eilíf er hans
miskunsemi.

7. Honum, sem gjörði þau
stóru ljós; því eilíf er hans
miskunsemi;

8. Sólina til að stjórna á daginn;
því eilíf er hans miskunsemi;

9. Túnglið og stjörnurnar, til
að stjórna nóttunni; því eilíf
er hans miskunsemi.

10. Honum, sem deyddi frum-

burði hinna Egyptzku; því eilíf
er hans miskunsemi,

11. Og útleiddi frá þeim Ís-
rael, því eilíf er hans miskun-
semi,

12. Með styrkri hendi og út-
rèttum armi; því eilíf er hans
miskunsemi.

13. Honum, sem skipti rauða
hafinu í tvo hluti; því eilíf er
hans miskunsemi,

14. Og lét Ísrael þar í gegn-
um gánga; því eilíf er hans
miskunsemi,

15. Og steypiti Faraó og hans
her í hafid rauða; því eilíf er
hans miskunsemi.

16. Honum, sem leiddi sitt
fólk um eyðimörkina; því eilíf
er hans miskunsemi.

17. Honum, sem feldi mikla
konúnga; því eilíf er hans
miskunsemi,

18. Og drap völduga konúnga;
því eilíf er hans miskunsemi,

19. Síhon, Amoríta, konúng;
því eilíf er hans miskunsemi,

20. Og Og, konúnginn í Basan;
því eilíf er hans miskunsemi,

21. Og þeirra land gaf að erfð;
því eilíf er hans miskunsemi,

22. Sínum þjóni, Ísrael, að
erfð; því eilíf er hans miskun-
semi.

23. Honum, sem mintist vor,
þá vèr vorum undirokaðir; því
eilíf er hans miskunsemi,

24. Og sleit oss úr hendi vorra óvina; því eilíf er hans miskunsemi.

25. Honum, sem gefur fæðu öllu holdi; því eilíf er hans miskunsemi.

26. Þakkið himnanna Guði! því eilíf er hans miskunsemi.

137. SÁLMUR.

Skapraun herleiddra í Babýlon.

VIÐ Babýlons ár sátum vèr, og grètum, þegar vèr mintumst á Sion;

2. Þar heingdum vèr vorar hörpur í greinir trjáanna.

3. Þá heimtu þeir, sem oss höfðu í haldi, af oss saung, og vorir kúgarar gleði, og sögðu: sýngið oss lofsaung um Sion!

4. Hvernig ættum vèr að sýngja lofsaung Drottins í framandi landi!

5. Ef að eg gleymi þèr, Jerúsalem, þá gleymi mèr mín hægri hönd.

6. Mín tunga festist við minn góm, ef eg ei man til þín, ef eg ekki tek Jerúsalem fram yfir mína mestu gleði.

7. Drottinn! minstu Edoms barna á Jerúsalems (vitjunar) degi, þeirra, sem sögðu: afmáid, afmáid alt að hennar grundvelli!

8. Babels dóttir! þú, sem eyðileggur! vel verði þeim, sem endurgeldur þèr það, sem þú hefir við oss gjört.

9. Vel verði þeim, sem tekur þín brjóstbörn, og slær þeim niður við stein.

138. SÁLMUR.

Þakklæti fyrir líðsinni.

Sálmur Davíðs.

EG vil þakka þèr af öllu mínu hjarta, í Guðs aug-sýn vil eg veggjama þig.

2. Eg vil knèkrjúpa fyrir þínu heilaga musteri, og lofa þitt nafn, fyrir þína miskun og trúfesti; því framyfir alt hefir þú gjört þitt nafn og þitt orð veggjamlegt.

3. Þegar eg ákallaði þig, bæn-heyrdir þú mig; þú gafst mèr hug, og styrk minni sálu.

4. Þig, ó Drottinn! skulu allir jarðarinnar konungar lofa, þegar þeir heyra orðin þíns munns.

5. Og þeir skulu sýngja um Drottins veg, því mikil er Drottins dýrd.

6. Já, upp hafinn er Drottinn, en hann lítur niður til hins lítilmótlega, og þann drambláta þekkir hann langt frá.

7. Þó að eg ráfi mitt í þreyngingu, heldur þú mèr lifandi; móti reidi minna óvina útrèttir þú þína hönd, og frelsar mig með þinni hægri hendi.

8. Drottinn mun framkvæma það fyrir mig. Drottinn! þín miskun er eilíf. Yfirgef þú ekki verkin þinna handa.

139. SÁLMUR.

Guð rannsakar hjörtum.

Til hljóðferameistarans ; sálmur Davíðs.

DROTTINN þú rannsakar og þekkir mig.

2. Hvert sem eg sit eða stand upp, þá veiztu það. Þú skynjar mínar hugrenningar áleingdar.

3. Minn gáang og mitt legurúm skoðar þú, og alla mína vegi þekkir þú nákvæmlega.

4. Því þar er ekki eitt orð á minni tungu, að þú, Drottinn! ekki vitir það alt saman.

5. Þú ert fyrir framan mig, og að baki mér, og heldur yfir mér þinni hendi.

6. Að skilja þetta er mér of vaxið, það er mér of hátt; eg get ei náð því.

7. Hvert get eg farið frá þínum anda? Hvert flúið frá þínu augliti?

8. Fari eg upp í himininn, þá ertu þar; gjöri eg undirheima að mínu legurúmi, þá ertu þar.

9. Tæki eg vængi morgunroðans og byggi við hið yzta haf,

10. Einnig þar mundi þín hönd leida mig, og þín hægri hönd halda mér föstum.

11. Þó eg segði: myrkrið yfirfalli mig, og nóttin sè ljós í kring um mig,

12. Sjálf dimman er ekki dimm hjá þér, og nóttin lýsir sem dagurinn, myrkrið sem ljós.

13. Því þú hefir myndað mín nýru, þú hefir ofið mig í módurlífi.

14. Eg vil veggjama þig, fyrir það eg svo dásamlega er orðinn til; merkileg eru þín verk; það kannast mín sál við næsta vel.

15. Mín bein voru þær ei ókunnug, þá eg var í leyni gjörður, þegar eg var myndaður niðri á jörðunni.

16. Þín augu sáu mig, þegar eg enn nú var ómyndaður, og alt var skrifað í þína bók, dagarnir, áður en einn af þeim var til.

17. En, ó Guð! hversu óskiljanlegar eru mér þínar huxanir, hversu mikil er þeirra tala!

18. Vilji eg telja þær, svo eru þær fleiri en sandkornin. Vakni eg, er eg enn nú hjá þér.

19. Ó að þú, Guð! vildir sálga þeim óguðlega! Þið drápgjörmu menn! víkið frá mér.

20. Þá, sem tala syndsamlega móti þér, sem leggja nafn þitt við hægóma,

21. Þína óvini, Drottinn! ætti eg ekki að hata þá, sem hata þig? og hafa viðbjóð á þeim, sem rísa móti þér?

22. Með fullkomnu hatri hata eg þá; þeir eru mínir óvinir.

23. Rannsaka mig, Guð! og þektu mitt hjarta, prófa mig, og þektu mínar huxanir.

24. Sjá þú, hvert eg er á ógæfunnar vegi, og leið mig á eilífðarinnar veg.

140. SÁLMUR.

Bæn móti óvinum.

Til hljóðfærameistarans; sálmur Davíðs.

FRELSA mig, Drottinn! frá þeim vondu mönnum, varðveittu mig fyrir ofbeldismönnum,

2. Sem hugsa ilt í hjartanu, sem hvern dag vekja stríð.

3. Þeir ydda sínar tungur sem höggormar; nöðru eitur er undir þeirra vörum. Málhvöld.

4. Varðveit mig, Drottinn! frá armi hinna óguðlegu. Vernda mig fyrir ofbeldis mönnum, sem hugsa um að leggja ásteytingu fyrir minn fót.

5. Þeir dramblátu leggja snörur og streingi fyrir mig; þeir útþenja net á veginum; tál-gildirur leggja þeir fyrir mig. Málhvöld.

6. Eg segi við Drottinn: þú ert minn Guð, snú þú, ó Drottinn! þínu eyra að raust minnar grátbeiðni!

7. Drottinn, Herrann er styrkur míns frelsis! þú hlífir mínu höfði á bardagans degi.

8. Veittu ekki, Drottinn! þeim óguðlega hans ósk. Láttu hans ráðagjörð ekki fá framgång; þeir mundu annars upphroka sèr. Málhvöld.

9. Fyrirlíðar þeirra, sem umkringja mig, lát athæfi þeirra vara koma þeim í koll.

10. Glóðum sè yfir þá steyppt; hann láti þá detta í eldinn, í djúpar grafir, að þeir ekki standi upp.

11. Maðurinn með (þá vondu) tungu stentz ekki á jörðunni; sá óguðlegi ofbeldismaður skal óðar rekast í glötunina.

12. Eg veit, að Drottinn tekur að sèr málefni hins auma, og útvegar rætt þeim fátæka.

13. Já, þeir ráðvöndu munu vegsama þitt nafn; þeir hrein-skilnu búa fyrir þínu augli.

141. SÁLMUR.

Bæn móti óvinum.

Hljóðfærameistarannum; sálmur Davíðs.

DROTTINN! eg hrópa til þín! flýttu þér til mín! legðu eyrun við minni raust, þegar eg kalla til þín!

2. Mín bæn komi sem reykur fyrir þig, minna handa upplýpting sem kvöldfórn.

3. Settu vörð fyrir minn munn, og gættu dyra minna vara.

4. Lát ekki mitt hjarta beygjast til nokkurs ils, til að að hafast óguðleg verk með mönnum, sem gjöra rángt, að eg ekki eti af þeirra krásam.

5. Sá ráðvandi slái mig, það er elska; hann hirti mig, það er mèr viðsmjör á höfði; mitt

höfuð skal ei undanfærast, þó hann slái aptur. En eg bið á móti hinna vonzku.

6. Niðursteypt er þeirra fyrirliðum af kletti; en þeir hafa heyrt mín orð, að þau voru elskuleg.

7. Eins og þá maður sagar og klýfur (við) á jörðunni, þannig er vorum beinum úttvístrað í grafarinnar gin.

8. Til þín, Jehóva, minn Drottinn! mæna mín augu, á þig reiði eg mig, fram sel þú ekki mitt líf.

9. Varðveittu mig fyrir snör- unni, sem þeir hafa fyrir mig lagt, og frá þeirra snörum, sem að hafast rángindi.

10. Lát þá óguðlegu falla í sitt eigið net alla saman, en mig komast hjá því!

142. SÁLMUR.

Bæn móti órinum.

Ljóð Davíðs; bæn, þá hann var í hellinum.

MED hárra raust kalla eg til Drottins, með hárra raust bið eg Drottin um náð.

2. Eg úteys mínu kveini fyrir hans augliti, mína neyð tjái eg frammi fyrir hans augsýn.

3. Þegar minn andi vanmegnast í mér, þá þekkir þú mína götu. Á veginn, sem eg á að fara um, leggja þeir fyrir mig snörur.

4. Eg lít til hægri handar, og

sè þar eingan, sem við mig kannast; mér er alt hæli horfið, einginn gefur um mig.

5. Þá kalla eg til þín, Drottinn! eg segi: þú ert mitt hæli, mín hlutdeild á landi hinna lifandi.

6. Gef gaum að mínu kalli, því eg er mjög aumur, frelsaðu mig frá þeim, sem ofsækja mig, því þeir bera mig ofurlíða.

7. Leið sál mína úr fängelsinu, að eg megi vegsama þitt nafn! Þeir ráðvöndu safna sèr í kríng um mig, ef að þú gjörir vel til mín.

143. SÁLMUR.

Sama efni.

Ljóð Davíðs.

DROTTINN, heyr mína bæn! snú þínu eyra til minnar grátbeiðni, bænheyr mig eptir þinni trúfesti, eptir þínu réttlæti,

2. Og gakk ekki í rétt við þjón þinn; því réttlátur fyrir þér er einginn lifandi (maður).

3. Því óvinurinn ofsækir mína sál, hann sundur mer mitt líf við jörðina, hann lætur mig búa í þeim dimmu bústöðum, líkt þeim dauðu í fornöld.

4. Því vanmegnast minn andi í mér, og innst í mér skelfist mitt hjarta.

5. Eg minnst hinna fyrri daganna; eg ígrunda öll þín

verk; verkin þinna handa yfirvega eg.

6. Eg útbreiði mínar hendur til þín; mína sál (þyrstir) eins og þurt land eptir þèr. Málhvíld.

7. Flýttu þèr að bænheyra mig, Drottinn! af laungum ör-magnast minn andi; fel ei fyrir mèr þitt auglit; annars verð eg líkur þeim, sem farnir eru niður í gröfina.

8. Láttu mig fljótt reyna þína miskun, því eg treysti á þig; kunnan gjör mèr þann veg, sem eg gáangi, því til þín upplýpti eg minni sálu.

9. Frelsa mig, Drottinn! frá mínum óvinum; hjá þèr hefi eg falið mig.

10. Kenn mèr þinn vilja! Því þú ert minn Guð; þinn góði Andi leiði mig um greiðan veg.

11. Sakir þíns nafns, Drottinn! haltu mèr við lífið, þíns réttlætis vegna leið mína sál úr nauðum.

12. Og sakir þinnar miskunar afmá mína óvini, og eyðilegg alla þá, sem þreyngja að minni sál, því eg er þinn þjón.

144. SÁLMUR.

Þakklæti og bæn.

Sálmur Davíðs.

LOFADUR sè Drottinn, mitt bjarg! hann, sem kennir mínum höndum að

stríða, mínum fingrum að berjast;

2. Hann (Guð), minn velgjörari og mitt vígi, mitt hæli og minn frelsari, minn skjöldur, á hvern eg reiði mig; hann, sem leggur þjóðirnar undir mig.

3. Drottinn! hvað er maðurinn, að þú vilt við hann kannast, mannsins barn, að þú gefur gaum að því?

4. Maðurinn, sem er líkur andardrætti, hans dagar, sem hverfandi skuggi.

5. Drottinn! beyg þinn himin og stíg niður, snertu fjöllin, svo úr þeim rjúki;

6. Sendu þína eldingu og tvístra þeim, sendu þínar örfar og skelka þá.

7. Útrættu þínar hendur frá hæðinni, frelsa þú mig og hjálpa mèr úr þeim miklu vötnum, af útlendra hendi,

8. Hverra munnur talar svik, hverra hægri hönd er prettvísinnar hægri hönd.

9. Guð! nýan saung vil eg sýngja þèr; á hörpu með tíu streingjum vil eg spila fyrir þèr;

10. Fyrir þèr, sem gefur konúngunum sigur, sem frelsaðir Davíð, þinn þjón, frá óvina sverði.

11. Frelsa þú mig og bjarga

mèr undan hendi útlendra, hverra munnur talar svik, hverra hægri hönd er prettvísinnar hægri hönd,

12. Að vorir synir megi vera sem hávaxnar plöntur í æsku sinni, og vorar dætur sem hornsteinar, fágaðir, eins og í höll.

13. Öll vor forðabúr sæu full, og úr þeim (komi) hver matvæli eptir önnur; vorar ær þúsund-og tíu-þúsund faldist, í voru haglendi;

14. Vor nautpeningur verði með tíma; ekki sè brotízt í hús, ekki rænt, ekkert arg verði á vorum strætum.

15. Sæl er sú þjóð, sem svo vegnar; sæl er sú þjóð, hværrar Guð Drottinn er.

145. SÁLMUR.

Lofgjörð Drottins.

Lofsangur Davíðs.

EG vil vegsama þig, minn Guð! þú Konungur, og eg vil lofa þitt nafn eilíflega;

2. Allan daginn vil eg vegsama þig, og lofa þitt nafn æ og æfinlega.

3. Mikill er Drottinn og mjög loflegur; hans mikilleiki er óranmsakanlegur.

4. Ein kynslóð mun fyrir annari hrósa þínum verkum, og menn kunngjöra þín stórvirki.

5. Eg vil ígrunda dýrð og

ágæti þinnar hátignar og þínar dásemdir.

6. Um mátt þinna óttalegu verka munu menn tala, og frá þínum mikilleika vil eg segja.

7. Endurminning þinnar miklu gæzku munu þeir útbreida, og yfir þínu rættkæti munu þeir fagna.

8. Náðugur og miskunsamur er Drottinn, þolinmóður og mjög gæzkuríkur.

9. Drottinn er góður við alla, og hans miskunsemi nær til allra hans verka.

10. Drottinn! öll þín verk vegsama þig, og þínir heilögu lofa þig;

11. Frá dýrð þíns ríkis munu þeir segja, og um þitt veldi tala,

12. Til að gjöra sonum manna kunnug þín stórvirki, og þá dýrðlegu hátign þíns ríkis.

13. Þitt ríki er eilíft ríki, og þitt veldi varir frá kyni til kyns.

14. Drottinn styður þá, sem ætla að detta, og reisir alla þá, sem eru niðurbeygdir.

15. Allra augu vona á þig, og þú gefur þeim þeirra fæðu á sínum tíma;

16. Þú upplýkur þinni hendi og seður alt, sem lifir, með náð.

17. Rættvís er Drottinn á öll-

um sínum vegum, og miskun-
samur í öllum sínum verkum.

18. Drottinn er nálægur öllum þeim, sem hann ákalla; öllum, sem ákalla hann einlæglega.

19. Hann gjörir það, sem þeir guðhræddu gírnast; þeirra kall heyrir hann og frelsar þá.

20. Drottinn varðveitir alla þá, sem elska hann, en hann eyðileggur alla þá óguðlegu.

21. Drottins lofgjörð skal minn munnur mæla, og allt hold skal lofa hans heilaga nafn æ og eilíflega.

146. SÁLMUR.

Lofgjörð Drottins.

LOFIÐ Guð! Mín sál! lofa Drottin! eg vil lofa Drottin, svo leingi sem eg lifi;

2. Eg vil sýngja mínum Guði sálma, svo leingi sem eg er til.

3. Reidið yður ekki á höfðingja, ekki á manna börn, hjá þeim er ekki hjálp.

4. Fari andinn úr þeim, verða þau aptur að jörðu; á sama degi hverfa þeirra dramblátu ráðagjördir.

5. Sæll er sá, hvers hjálp Jakobs Guð er, hvers von er til Drottins, hans Guðs,

6. Sem gjörði himininn, jörðina, hafid, og alt, sem í þeim er, sem heldur trygð æfinlega,

7. Sem útvegur rétt þeim undirokaða, gefur brauð þeim húngraða. Drottinn leysir þá bundnu;

8. Drottinn opnar augu hinna blindu; Drottinn uppreisir þá niðurbeygðu; Drottinn elskar þá ráðvöndu.

9. Drottinn verndar þá útlendu; föðurlausum og ekkjum hjálpar hann, en hann umturnar vegi hinna óguðlegu.

10. Drottinn mun stjórna eilíflega, þinn Guð, ó Sion! frá kyni til kyns. (Hallelúja) lofið Drottin!

147. SÁLMUR.

Lofgjörð Drottins.

LOFIÐ Drottin! því það er fagurt, að sýngja vorum Guði (sálma); því elskulegur og fagur er sá lofsaungur.

2. Drottinn (endur)byggir Jerúsalem; þeim tvístruðu Ísraels saman safnar hann.

3. Hann lækna þá, sem hafa sundurmarið hjarta, og bindur um þeirra sár.

4. Hann telur stjörnurnar, og nefnir þær allar með nafni.

5. Mikill og voldugur er vor Drottinn; hans skilmingur er ómælanlegur.

6. Þá hógværur upphefur hann; þá óguðlegu lægir hann alt að jörðu.

7. Sýngið fyrir Drottni með þakklæti! spilið fyrir Drottni á hörpu;

8. Fyrir honum, sem þekur himininn með skýum, sem tilbýr jörðinni regn, sem lætur gras spretta á fjöllumunum;

9. Fyrir honum, sem gefur fæðu fænaðinum, úngum hrafnanna, sem til hans kalla;

10. Hann hefir ei lyst á styrkleika hestsins, ei velþóknun á fótleggjum mannsins.

11. Drottni þóknast þeir, sem hann óttast; þeir, sem hafa von á hans miskun.

12. Vegsama Drottinn, Jerúsalem! lofa þinn Guð, Síon!

13. Því hann gjörir fasta slagbranda þinna porta; hann blessar þín börn þar fyrir innan.

14. Hann gefur þínu landi frið; með bezta hveiti sedur hann þig.

15. Hann sendir sinn bódskap til jarðar; með hraða fer hans orð.

16. Hann gefur snjó sem ull, útdreifir hrími sem ösku.

17. Hann sendir niður klaka í molum; hver stenzta hans kulda?

18. Hann sendir sitt orð og bræðir hann; hann lætur sinn vind blása, og vatnið rennur.

19. Hann hefir kumgjört Ja-

kob sitt orð, Ísrael sína setninga og réttindi.

20. Ekki gjörði hann svo við alt fólk; hans réttindi þekkja þeir ekki. (Hallelúja) lofið Drottin!

148. SÁLMUR.

Lofgjörð Drottins.

LOFIÐ Guð! Lofið Drottin á himnum, lofið hann í hæðinni;

2. Lofið hann, allir hans einglar; lofið hann, allar hans hersveitir;

3. Lofið hann sól og túngl; lofið hann allar þær tindrandi stjörnur;

4. Lofið hann, himnanna himnar! og þær vötn, sem eruð yfir himninum;

5. Lofi þeir Drottins nafn, því þá hann bauð, voru þeir skapadir,

6. Og hann hefir fest þá æ og eilíflega; hann setti þeim lög, sem þeir ei munu yfirtroda.

7. Lofið Drottin á jörðunni, þær ófreskjur og öll djúp,

8. Eldur og hagl, snjór og þoka, og þær stormar, sem framkvæmið hans skipanir,

9. Þær fjöll og allar hæðir, þær ávaxtatrè og öll sedrustrè.

10. Þær villudýr og allur fænaður, þær ormar og fleygir fuglar,

11. Þér jarðarinnar konungar og allar þjóðir, þér höfðingjar og allir dómara á jörðu,

12. Sveinar og meyar allar, gamlir með úngum.

13. Þeir skulu lofa Drottins nafn, því hans nafn einungis er hátt upphafið; hans hátign er yfir jörð og himni.

14. Hann hefir gefið sínu fólki veldi, lofstír öllum sínum heilögu, Ísraels börnum, því fólki, sem honum er nálægt; lofið Drottin!

149. SÁLMUR.

Sigurvön.

LOFIÐ Guð! Sýngið Drottin nýan saung, hans lof á samkomu heilagra.

2. Ísrael gleður sig í sínum skapara, Síons börn í sínum konungi.

3. Þeir skulu lofa hans nafn í dansi, með bumbum og hörpum skulu þeir fyrir honum leika.

4. Því Drottinn hefir velþóknun á sínu fólki, hann prýðir þá hógveru með frelsi (sigri).

5. Þeir heilögu skulu gleðjast við sinn heidur, þeir skulu fagna í sinni hvílu.

6. Guðs lof skal vera á þeirra

túngu, og tviéggjað sverð í þeirra hendi,

7. Til að taka hefnd af þjóðunum, og refsa lýðnum,

8. Og binda þeirra konunga með hlekkjum, og þeirra völdugu með jarnviðjum,

9. Að breyta við þá eptir þeim skrásetta dómi; heidur er þetta fyrir alla hans heilögu. (Hallelúja) lofið Drottin!

150. SÁLMUR.

Lofsálmur.

LOFIÐ Drottin! lofið Guð í hans helgidómi; lofið hann í hans útþöndu alveldis víggirðingu;

2. Lofið hann fyrir hans stórvirki; lofið hann samkvæmt hans mikilleika;

3. Lofið hann með básúnuhljómi; lofið hann með hljóðfærum og hörpu,

4. Lofið hann með bumbum og dansi; lofið hann með streingjum og organi;

5. Lofið hann með hljóðhvellum hornum, symblum; lofið hann með hljómandi symblum.

6. Alt, sem andardrátt hefir, lofið Drottin. (Hallelúja) lofið Drottin!

